

ឯកសារតម្ពីព្រះតិត្របិដកស្កាននេះ ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់តម្ពីរព្រះតិត្របិដកដប៉ុន ។

ឯកសារតម្ពីព្រះ វិត្របិដកនេះ ចាប់ពីភាគ៥១ ដល់ ភាគ១១០ ត្រូវបានទៅបចំធ្វើទៀតដោយ គេ៣ទំព័ន៥០០០ឆ្នាំ បូដា ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ដាធម្មទាន ។

គ្រប់គ្រងគម្រោង (ទូទៅ និងថ្នៃកបច្ចេកទេស) ដោយ ឧបាសក ស្រុង-ចាន់ណា ។

> ត្រួតពិនិត្យទេក្តីងវិញ ដោយ ចន-ស្រីស្រស់ ។

ថតស្កាន៩ជាយ ឬនប្រុស ម៉ាន់សាទេវិត

ក្រោមការឧបត្ថម្ភយ៉ាងក៏ក្រក់លែងអំពី៖

- ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចឥ៍ណ (ភ្នំ ពេញ)
- ឧបាសក ដុត លីស្រុង និង ឧបាសិកា លី សុខា ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក សទ ចន និង ឧបាសិកា អ៊ូច សាទេវុង ព្រមទាំងបុត្រ (បាត់ដំបង)
- ឧបាសក ដា ស៊ុំទិត្តានា និងឧបាសិកា ឃុន សូនីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រី ដា សុមេធាធីតា (ស.ร.អ)
- លោក ដឹម-ជា និងលោកស្រី វតន់ ស្រីមុំ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ៥ផង យឿន (កូទេវី)
- លោក ស៊ុក ចាន់សេទី (បន្ទាយមានជ័យ)
- -ឧុបាសិកា យ៉ា វាំវី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ប្អូនស្រី យ៉ា សុភ: (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧុបាសិកា កោ សេង (ភ្នំ ពេញ)
- លោកស្រី ប៊ាន សុគន្ធានីន និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ស្រុង ចាន់ណា និង ឧបាសិកា ចន ស្រីស្រស់ ព្រមទាំងបុត្រ ចាន់ណា សុធាវនីរាដ, ចាន់ណា សុធាវនិះរាធ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ស្រុង ចាន់វស្មី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- កញ្ញា ស្រុង ចាន់វតនា (ភ្នំពេញ)
- លោក ស្រុង យូលេង (ភ្នំពេញ)
- លោក នង សុផល (កូត៖")
- ប្អូនស្រី សុខ អេង (កំពង់ចាម)
- កញ្ញា ចន កក្កដា (បាត់ដំបង)
- លោកស្រី ចន សត្យា និងលោក ទួត សេទីស់ក ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោក ចន វចនា (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា ኛ័ស សុផាទី (បាត់ដំបង)
- -កញ្ញា ឃឿម សុផានី (បាត់ដំបង)
- លោក ម៉ៅ គន្ធា និងលោកស្រី ធ្វេង សេដ្ឋា (បាត់ដំបង)
- លោក សៅ សាទ៉ីម (បាត់ដំបង)
- ព្រះតេជព្រះគុណ ដុំ សារ: (ព្រះចៅអធិការវត្ត សម សាន្ត ខេត្តបាត់ដំបង)
- ឧបាសិកា វ៉ាន់ លុយ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ហួ ច័ន្ទសុទិណ្ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ស.ร.អ)

्र्रहाँ हैं। इंक्ष्य हैं हैं कि कार्य हरू इंटिंट्स स्टाइंड សុត្តភូមិជំអ ខុធ្វភគិសាយ បដិសន្ធិនាមគ្គ ខុត៌សភាគ

ពុទ្ធសាសនមណ្ឌិត្យ ក្រុងភ្នំពេញ ព. ស. ៤៥០៥

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ ស្ងមផ្គង់ស្មារពីស្ងូត្រព្រះធមិនខ្ចិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។ ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃថិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។ ព្រះធមិនៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានស្ងូត្រចេញពីជម្រៅដូងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជនជាតិជប៉ុន ។

> このカンボジア版南伝大蔵経を カンボジアの佛教徒へ 贈ることができることに感謝します これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete TRIPITAKA to Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជ្ជនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាទីរាប់រវាន ! ជ្ជនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាទីគោរព !

គម្ពីរព្រះព្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន "ក្រុមជំនុំព្រះព្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ បកច្រៃពីភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៤ គីត្រូវចំណាយ ពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិក ជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីការាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រៅដ្ឋូងចិត្ត ជ្ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំង មនុស្សជាតិទ្ធទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងម្យេត ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ក៏ត្រូវអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តី ទុក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគ្លួន ដើរតាមពុទ្ធដីកាព្រះបរមគ្រុ ខិតខំព្យាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជ្ងន់គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាព ក្នុងពិភពលោក ដើម្បីទុកជាភស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនក្ខត្តឫក្ស កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះព្រៃបិដកឡើងវិញ អ្នកតំណាងចាត់ការ The Rev. Seikyo Muchaku ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eiitsu Shinohara អ្នកចាត់ការ

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta The Rev. Risho Maeda The Rev. Kvoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん! 敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん!

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未會有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗りこえ、順りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共々に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ (南伝大蔵経) 復刻救援委員会

世話人代表 無着 成恭 事務局長 篠原 鋭一

世話人 松永 然道 有馬 実成 伊藤 佳通 渡井 奎一 杉谷 義純 茂田 真澄 前田 利勝 中島 教之 永 六輔

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commisson of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 39 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community, it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community, it is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace—loving people in the world.

Cambodia experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence. July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager: The Rev. Seikyo Muchaku Secretary General: The Rev. Eiitsu Shinohara

Management Team:

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

សុត្តិ _ខិដ្ឋកា

ខុឌ្គតិកាយ ១៩ិសទ្ធាមក្ត

នុទិយភាក

ଖ ୦

ಣ. *ನು.* ೬೮೦೮

សុត្តតួប៉ីដីកេ

ទុទ្ធកតិតាយស្យូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

ទុត៌យោ ភាគោ

មហាវិគ្គេ ទិដ្និតថា

(a) គេនំ(b) និជ្ជិជ្ជាលាន គេនា និជ្ជិបបែបជ្ជាលានិ គេនា និជ្ជិយោ គេនា និជ្ជាភិនិយោ គេនយោ និជ្ជិ-ជ្ជានអមុក្សានោ គេនា អភិនិយមបាមសោយ(២)និជ្ជិ ។ គេនា និជ្ជិជ្ជាលានីនា អជ្ជ និជ្ជិជ្ជាលានិ ។ គេនា និជ្ជិបបៃបុជ្ជាលានីនា អជ្ជាមេ និជ្ជិបបៃបុជ្ជាលានិ ។ គេនា និជ្ជិយោនា សោន្យម និជ្ជិបបៃបុជ្ជាលានិ ។ និជ្ជាភិនិយមានិ តែមន្សានោន សោនបន្តិបត្តោ និជ្ជិ-ជ្ជានអមុក្សានោ ។

១ ឌ. ម. ៣ ទិឝ្ឋិ ។ ៤ ឌ. ម• កតមោ ទិឝ្ឋិដ្ឋានសមុញា តោតិ កា ទិឝ្ឋីតិ អភិនិវេសបរា... មាណេ ទិឝ្ឋិ ។ ៣ ង. ម. ពីណិសតំ។

សុត្តត្តិជំ**ក**

ទទុកគិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ទុតិយភាគ

មហាវិគ្គ ទិដ្និកថា

(១) ហេតុនៃទិដ្ឋិ^(៦) ប៉ុន្មានយ៉ាង៍ ការរួបរឹតគឺទិដ្ឋិ ប៉ុន្មានយ៉ាង៍
ទិដ្ឋិ ប៉ុន្មានយ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិតគឺទិដ្ឋិ ប៉ុន្មានយ៉ាង៍ ធម៌ជាគ្រឿង៍
ដកទ្បើងនូវហេតុនៃទិដ្ឋិ តើដូចម្ដេច ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាប
អង្គ្រែល តើដូចម្ដេច ។

ត្រង់សំនួរថា ហេតុនៃទិដ្ឋិ ប៉ុន្មានយ៉ាង បម្លើយថា ហេតុនៃ ទិដ្ឋិ ៨ យ៉ាង ។ សំនួរថា ការរួបរឹតគឺទិដ្ឋិ ប៉ុន្មានយ៉ាង ការរួបរឹត គឺទិដ្ឋិ ១៨ យ៉ាង ។ សំនួរថា ទិដ្ឋិ ប៉ុន្មានយ៉ាង ទិដ្ឋិ ១៦ យ៉ាង ។ សំនួរថា ការប្រកាន់ស្អិតគឺទិដ្ឋិ ប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ ស្អិតគឺទិដ្ឋ ១៣០ យ៉ាង ។ សំនួរថាធមិដាគ្រឿងដកទ្បើង នូវហេតុនៃ ទិដ្ឋិ តើដូបម្ដេច សោតាបត្តិមគ្គ ជាគ្រឿងដកទ្បើងនូវហេតុនៃទិដ្ឋិ ។

១ ហេតុនាំឲ្យកើតទិដ្ឋិ ។

សុត្តន្តូចិដកេ १९ កនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

[២] គាត់ អភិជ្ជមានបានបោ ខិត្តិ រុខ រាំន មម រាសោសមស្មី រាសោ មេ អត្តាតិ អភិ-ត្បូកព្យាសា មុខ្លី ក្រេច វាង ឧឧ ៧ ខេ ៧ សញ្ញុំ ស្នំ មម សង្ខារ ស្នំ មម វិញ្ញាណ៍ ស្នំ មម ឯសោហមស្មី ឯសោ មេ អត្តាតិ អភិធិវេ-សេខឯស មេ ខេត្តិ វាខ្ញុំ វាខ្ញុំ វាខ្ញុំ វាខ្ញុំ វាខ្ញុំ មម ឃានំ ឯតំ មម ជិវ៉ា ឯតំ មម ការយំ ឯតំ មម ៩ជ ឯតំ ៩៩ ឯ សោលមស្មី **ឯ** សោ មេ អ-ត្ថាត់ អភិធិវេសសភាមា សោ ធិឌ្ឌី ។ រួច ឯតំ មម(៙) សន្តឹ រាំន មម កច្ចុំ រាំន មម ស៊េ រាំន មម ដោះ-ឌ្លុំ ឯន មម នម្មុំ ឯន មម ឯសោហមស្មុំ ឯសោ មេ អត្តាតិ អភិជិវេសបរាមាសោ ឧ៍ឌ្មី ។

មម. រូពា ឯតំ មម ។

សុត្តន្ត្តចិជ្ជក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(៤) សំនួរថា ទិជី គឺការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្លបអង្គែល គេដូច + នុះជាអញ នុះជា១នរបស់អញ ៤ជ្លី គឺការប្រកានស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែល អ ចំពោះវេទនាថា នុះរបស់អញ ។ បេ ។ ចំពោះសញ្ជាថា នុះរបស់អញ ÷ នុះជាអញ នុះជាទូនរបស់អញ ។ ខិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាប អង្គែលចំពោះចក្ខថា នុះរបស់អញ ចំពោះសោត:ថា នុះរបស់អញ ចំពោះឃាន:ថា ន្ទឹះរបស់អញ ចំពោះជិក្កថា ន្ទឹះរបស់អញ ចំពោះ កាយថា ន្ទឹះរបស់អញ ចំពោះចិត្តថា ន្ទឹះរបស់អញ ន្ទឹះជាអញ ន្ទឹះជាទូខ របស់អញ ទិជ្ជិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គែល ចំពោះរួបថា នុះ របស់អញ ចំពោះសំឡេងថា $\overset{+}{s}$ ុះរបស់អញ ចំពោះក្និនថា $\overset{+}{s}$ ុះរបស់អញ នុះវបស់អញ ចំពោះផ្សព្វថា នុះវបស់អញ ចំពោះ ធមារម្មណ៍ថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាទូនរបស់អញ ។

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

[m] ខេត្តកំពោល វានំ មម សោនក្រោល វានំ មម ឃានក្រោល វានំ មម ជិក្កិញ្ញាលំ វានំ មម ភាយក្រាល់ វានំ មម មនៅញាលំ វានំ មម ជាសោលជំ វាស់ មម មនៅញាលំ វានំ មម វាសោលមស្មី វាសោ មេ អត្តាន់ អភិ-ជំរាសព្យាសា ខិឌ្ឌិ ។

មហាវិគ្គ ទិគ្គិកថា

(៣) ខិដ្ឋិគឺការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្លាបអង្គែល ចំពោះចក្ខាញាណ ថា នុះរបស់អញ ចំពោះសេតវិញ្ញាណថា នុះរបស់អញ ចំពោះឃាន-វិញ្ញាណថា នុះវបស់អញ ចំពោះជិក្សិញ្ញាណថា នុះវបស់អញ ចំពោះ កាយវិញ្ចាណថា នុះរបស់អញ ចំពោះមនោវិញ្ចាណថា នុះរបស់អញ អង្គែល ចំពោះចក្ខុសម្ព័ស្យថា នុះរបស់អញ ចំពោះសោតសម្ព័ស្យថា + នុះរបស់អញ ចំពោះឃានសម្ពស្សថា នុះរបស់អញ ចំពោះជីវ៉ាសម្ពីស្ស ថា នុះរបស់អញ ចំពោះកាយសម្ព័ស្សថា នុះរបស់អ**ញ ចំ**ពោះ មនោសម្ពីស្បីថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាទូនរបស់អញ ។ ខិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែល ចំពោះវេទនា ដែលកើតអំពីចក្នុ-សម្តីស្ស ចំពោះវេទនាដែលកើតអំពីសោតសម្តីស្ស ចំពោះវេទនាដែល កើតអពីឃានសម្ព័ស្យ ចំពោះវេទនាដែលកើតអំពីជីវាសម្ព័ស្យ ចំពោះវេទ. ទាដែលកើតអំពីកាយសម្ពីស្យុ ចំពោះវេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ពីស្យុ ឋា **នុ**ះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាខ្លួនរបស់អញ **។**

សុត្តខ្ពប់ដកេ ខុទ្ធកតិកាយស្បូ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

(៤) រូបសញ្ចំ ឯ៩ មម សខុសញុំ កន្សេញ រសស់ញាំ ដោដ្យូសញាំ ជម្សញាំ ឯតំ មម ឯសោ-លមស្មី រសោ មេ អត្ថាត់ អភិជិបសេច៣មាសោ ធិដ្ឋិ ។ រូបសញ្ចេត្ត សិតិ មម សន្សញ្ចេត្តិ ក-ၾကည္း ( ) ស្នង ( ) នៃ ខ្លាំង ( ) នៃ ខ្លាំង នេះ ខ្លាំង សញ្ចេនធំ រនៃ មម រាមោលមស្មី រាមោ មេ អត្ថាត់ អភិចិប្រសព្វសា សា ខិឌ្ឌិ ។ រូបតណ្ដាំ សិត្ត ម្ត មានឧស្សា វាឌ គុម ឯកឧស្សា ម្រា-ដ្ឋាន្តហ្វ ឧត្តស្វ វាន ឧឧ វាមោលឧម៌ វាមោ មេ អត្ថាន អភិជិវេសបរមសោ ជិជ្ជ ។ រូបនៃក្តា រាំន មម សន្ទាំនេញ ឥន្ទាំនេញ សេរិនេញ ដោ-ជីសាស្រ្ត ឧធ្សាស្រ្ត វាស ឧឧ វាហេលឧស្ រាសោ មេ អត្តាត់ អភិនិវេសមរាមាសោ ឧឌ្ឌិ ។

សុត្តន្តពិជិត ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(៤) ទិដិតិការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គែល ចំពោះប្រសញ្ជាថា **នុះវ**បស់អញ ចំពោះសទ្ទសញា ចំពោះគន្ទសញា ចំពោះវស់សញា បំ ពោះ ដោដ្ឋស្រាញ បំ ពោះធម្មសញ្ជាថា [†] ៖ របស់អញ [†] នុះជាអ**ញ** រូបសញ្ចេតនាថា នុះរបស់អញ ចំពោះសទ្ទសញ្ចេតនា ចំពោះគន្ន-សញ្ចេតនា ចំពោះរសសញ្ចេតនា ចំពោះផោដ្ឋក្រសញ្ចេតនា ចំពោះធម្ម-សញ្ចេតនាថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាខ្លួនរបស់អញ ។ ទិដ្ឋិតិការ ប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្លាបអង្គែល ចំពោះរូបតណ្តាថា នុះរបស់អញ ចំពោះ សទុតណាថា នុះរបស់អញ ចំពោះគន្លតណា ចំពោះរសតណា ចំពោះ ដោដ្ឋភូត្រ ចំពោះធម្មត្តណាថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាអូនវបស អញ y ទិជ្ជិតិការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្លាបអង្គែល ចំពោះរូបវិតក្ល:ថា $\hat{s}_{i}^{T}$ របស់អញ ចំពោះសខ្មវិតភ: ចំពោះគន្ធវិតភ: ចំពោះរសវិតភ: ចំពោះផោដ្ឋ-ពុវិតក: ចំពោះធម្មវិតក:ថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជា ១នូវបស់អញ ។

មហាវិត្តេ ទិដ្ឋិតថា

រូបវិទារំ ឯតំ មម សន្ទវិទារំ ឯតំ មម កន្ទវិទារំ
ឯតំ មម សេវិទារំ ឯតំ មម ដោដ្ឋព្វិទារំ ឯតំ មម

ជម្មាំទារំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតំ

អភិជិវេសបរាមាសោ និដ្ឋិ ។

្ចិដ្ឋិ គឺការប្រកានស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែល ចំពោះរូបវិ**ចារ:**ថា **ទុះរប**ស អញ ចំពោះសទ្ធវិចាវៈថា ដុះវបស់អញ ចំពោះគន្ធវិចាវៈថា ដុះវបស់អញ ចំពោះរសវិចារៈថា ខ្លុះរបស់អញ ចំពោះផោដ្ឋក្វិចារៈថា ខ្លុះវបស់អញ ចំពោះធម្មវិហរ:ថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ ដុះជាខ្លួនរបស់អញ ។ (៥) ខិដ្ឋ គឺការប្រកានស្ថិតនឹងការស្វាបអង្អែល ចំពោះបប់វិណតុថា + នុះរបស់អញ ចំពោះអាជោធាតុថា នុះរបស់អញ ចំពោះតេជោធាតុ ថា ខ្ញុះរបស់អញ ចំពោះវាយោធាតុថា ខ្ញុះរបស់អញ ចំពោះអាកាស-៣តុថា នុះរបសអញ ចំពោះវិញ្ញាណធាតុថា នុះរបសអញ នុះជា អញ ទុះជាទូនរបស់អញ ។ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្លាប អង្គែល ចំពោះចប់រឹកសិណ អាច្រោកសិណ តេដោកសិណ វាយោ-កសិណ និលកសិណ ប័ត្តសិណ លោហិត្តសិណ ខ្ពត្តសិណ អាកាសតសិណ នឹងវិញ្ញាណតសិណថា នុះវេបស់អញ នុះជាអញ

÷ នុះជាខ្លួនរបស់អញ្ រូ

សុត្តនូកិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

- (b) ကောက် ညီဆို ဗေဗ လောဗ် ညီဆို ဗေဗ သူ့ ညီဆို ဗေဗ ဆည့် ညီဆို ဗေဗ ဆည် ညီဆို ဗေဗ မည့်မြဲးကို ညီဆို ဗေဗ ညီတော် ညီဆို ဗေဗ မည့် ညီဆို ဗေဗ မည့်မြဲးကို ညီဆို ဗေဗ ကော် ညီဆို ဗေဗ တနယ် ညီဆို ဗေဗ ယာကာသိ ညီဆို ဗေဗ ကော်လောဗကို ညီဆို ဗေဗ တို့တာကို ညီဆို ၅ ပေ၅ (စည် ညီဆို ဗေဗ ညီလာလောက် ညီဆို ဗေဗ လက်ကော် ညီဆို ဗေဗ မုန္ဓို ညီဆို ဗေဗ မန္ဓာလုန်င္ငံ ညီဆို ဗေဗ ညီလောတမည့် ညီလော (ဗေ မန္ဓာ့ဆို မက်နိုင်ငံကေ-တေကမာလော နိုင္ငံ ၅
- បានច្ចូប្បានច្ចូប្បង្គ និង ឧធ ខេណ្ឌ វាម្គ ឧធ ស្រាល់ខេត្ត បាន្ត ឧធ មេស្ហាល់ឧត្ត បាន្ត ឧធ ស្រាល់ខេត្ត បាន្ត ឧធ មេស្ហាល់ឧត្ត បាន្ត ឧស-ឧត្ត មេហាល់ឧត្ត មេសាល់ឧត្ត ប្រជាជាធិត្ត ឧស-ឧត្ត មេហាល់ឧត្ត មេសាល់ឧត្ត បោះ មេសាល់ខេត្ត ឧស-ល់ឧត្ត ឧសាល់ឧត្ត បាន្ត ឧធ ខេត្តបាន្ត បាន្ត ពិត្តបានច្ចុប្បានច្ចុប្បាន បាន ឧធ

សុត្តនូចិជា ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

របស់អញ ចំពោះរោមថា ទុំរបស់អញ ចំពោះក្រចកថា ទុំរបស់អញ ចំពោះធ្មេញថា នុះរបស់អញ ចំពោះស្បែកថា នុះរបស់អញ ចំពោះ សាចថា នុះរបស់អញ ចំពោះសរសៃថា នុះរបស់អញ ចំពោះខ្លឹង ឋា **នុះ**របស់អញ ចំពោះទូរក្នុង នឹងថា នុះរបស់អញ ចំពោះទាចថា + នុះរបស់អញ ចំពោះបេះដង្គីថា នុះរបស់អញ ចំពោះថ្មើមថា នុះរបស់ ចំពោះវាវថា ខ្ញុំរបស់អញ ចំពោះក្រពះថា ខ្ញុំរបស់អញ ។ បេ ។ ចំពោះទឹកមាត់ថា នុះរបស់អញ ចំពោះទឹកសំ ជ្យេថា នុះរបស់ អញ ចំពោះទឹកអ៊ល់ថា នុះរបស់អញ ចំពោះទឹកមុត្រថា នុះរបស់អញ • ពោះ ខ្លុវក្នុងត្បូលថា នុះរបស់អញ នុះជាអញ នុះជាខ្លួនរបស់អញ ។ [៧] ទិជិតិការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែល ចំពោះចក្លាយគន:ថា ÷ នុះរបស់អញ ចំពោះរុប្រាយតន:ថា នុះរបស់អញ ចំពោះសេរាតាយតនៈ ថា នុះរបស់អញ ចំពោះសត្ថាយតនៈថា នុះរបស់អញ ចំពោះឃានា-យតន:ថា នុះរបស់អញ ចំពោះគន្ធាយតន:ថា នុះរបស់អញ ចំពោះ ជុំក្រុចតន: សោតាយតន: កាយាយតន: ថោដ្តាយតន: មនាយ-តន: នឹងជម្លាយតន:ថា នុះរបស់អញ ចំពោះចក្ខាតុថា នុះរបស់អញ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិតថា

(d) ငက္ကာ ငြွေ ထိ သနိ မေ ေန႔ နာ ငြွေ ထိ သနိ မေ သာ ငါ ငွေ ထိ သနိ မေ ငါ့ ငြွေ ထိ ကာဏ် ငြွ ထိ ငီး နာ ငြွေ ထိ (°) မောမေ မေး ငြင့် ထိ ေ အေမ မေး ငြင့် ထိ ရေ အက္ခာ ငြွေ ထိ မင္နာ ငြွေ ထိ င်းထာ ငြွေ ထိ မနာ ငြွေ ထိ မေ မာ ငါ ငြွဲ ထိ ငက္ကာ ငြွေ ထိ သနိ မေ သိ မော သိ မော ငြွေ ထိ သိ မေ သိ မော ငြွေ ထိ ငက္ကာ ငြွေ ထိ သနိ မေ သိ မော သိ မော ငြွေ ထိ

[•] ឯ. កាយិន្ទ្រិយ៍ មតិន្ទ្រិយ៍ ដីវិតិន្ទ្រិយ៍ ឥត្ថិន្ទ្រិយ៍ បុរិសិន្ទ្រិយ៍ សុទិន្ទ្រិយ៍ ខុត្ថិន្ទ្រិយ៍ ។ ម- កាយិន្ទ្រិយ៍ ឯត់ មម មតិន្ទ្រិយ៍ ឯតំ មម ដីវិតិន្ទ្រិយ៍ ឯត់ មម ឥត្ថិន្ទ្រិយ៍ ឯត់ មម បុរិសិន្ទ្រិយ៍ ឯត៌ មម សុទិន្ទ្រិយ៍ ឯតំ មម ទុក្ខិន្ទ្រិយ៍ ឯតំ មម ។

មហាវិត្ត ទិដ្ឋិតថា

ចំពោះរូបធាតុថា ទុំ៖របស់អញ ចំពោះចក្ខ្មាំញាណធាតុថា ទុំ៖របស់
អញ ចំពោះសេតធាតុថា ទុំ៖របស់អញ ចំពោះសទូធាតុថា ទុំ៖
របស់អញ ចំពោះសោតជាញាណធាតុថា ទុំ៖របស់អញ ចំពោះសេទូធាតុថា ទុំ៖
របស់អញ ចំពោះសោតវិញាណធាតុថា ទុំ៖របស់អញ ចំពោះឃានធាតុ គន្ធធាតុ ឃានវិញាណធាតុ ជីកូធាតុ រសធាតុ ជីកវិញាណធាតុ
កាយធាតុ ដោដ្ឋធ្លាតុ កាយវិញ្ញាណធាតុ នឹងមនោធាតុថា ទុំ៖
របស់អញ ចំពោះធម្មធាតុថា ទុំ៖របស់អញ ចំពោះមនាវិញ្ញាណធាតុ
ថា ទុំ៖របស់អញ ទុំ៖ជាអញ ទុំ៖ជាខ្លួនរបស់អញ ។

សុត្តន្ត្តិចិដ្ឋពេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(៩) យាតយន់ វាន ឧឧ โถយន់ វាន ឧឧ អរិជឃុំ វាឌូ ឧឧ ២១ឧង, វាឌូ ឧឧ រិជង, វាឌ្ញ ឧឧ អរិធម្នេ វាឌ្ញ ឧឧ មាយាម, វាឌ្ញ ឧឧ អស្សាត់ ឯន មម ដេស្រ្យាស្សញាក់ ឯន មម រាយ មេ នៅ មេ នៃ នេះ នេះ នេះ នេះ នេះ នេះ នេះ នេះ មេម ចញុះក្រភារកវិ ៧នាំ មម ចឋមជ្ជាធំ ៧នាំ **ម**ម ខុត្តិយជ្ឈាធំ រៀត មម គត្តិយជ្យាធំ រៀត មម ចតុត្តា្ត រ៉ាត់ មម មេត្តា ចេតៅមុត្តិ រ៉ាត់ មម ការុណាចេតៅមុត្តិ វាន មម មុខិតាចេតៅមុត្តិ រាំន មម ឧប្រក្ខាចេត្រៅមុត្តិ រាំន មម អាកាសា-ឧញ្ជប់និងមានន្ត្ត វិញ្ហាសញ្ជប់និងមាននិត្ត ព្យាស្សាសាសាស្សិត្តិ អក់ញ្ញាយឥនសមាបត្តិ នៅសញ្ជាសក្យាយត-អត្ថាត់ អភិជិវេសបរាមាសោ ជំន្មី ។

សុត្តស្ថិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

(៤) ទិជ្ជគឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែល ចំពោះកាមធាតុថា + , នុះរបស់អញ ចំពោះរូបធាតុថា នុះរបស់អញ ចំពោះអរូបធាតុថា នុះ របស់អញ ចំពោះកាមភពថា នុះរបស់អញ ចំពោះរូបភពថា <mark>នុ</mark>ះរបស់ អញ ចំពោះអរុបភពថា នុះរបស់អញ ចំពោះសញ្ជាភពថា នុះរបស់អញ ុំ នុះរបស់អញ ចំពោះនេះសញានាសញាភពថា ញ ញ បែ **ពោះអសញាកព**ថា ពា នុះរបស់អញ ចំពោះឯករវាការគពថា នុះរបស់អញ ចំពោះចតុវៅ-ការភពថា នុះរបស់អញ ចំពោះបញ្ហវៅការភពថា នុះ**រ**បស់អញ ចំពោះ ឋឋមជ្ជានថា នុះរបស់អញ ចំពោះខុតិយជ្យានថា នុះរបស់អញ ពោះឥតិយជ្បានថា នុះរបស់អញ ចំពោះចតុត្តជា្ជនថា នុះរបស់អញ ចំពោះមេត្តចេត្រៅមុត្តថា $\overset{+}{s}$ ុះរបស់អញ ចំពោះករុណាចេត្រាវិមុត្តថា ក្នុះរបស់អញ ចំពោះមុខិតាចេតោវិមុត្តិថា នុះរបស់អញ ចំពោះទល្ខេក្ខ-ុំ នុះរបស់អញ ចំពោះអាកាសានញ្ហាយតនសមាបត្ត ចេរតាវិមុត្តិថា វិញាណញ្ចាយឥនសមាបត្ត អាកិញ្ច្ជាាយឥនសមាបត្ត នឹងនេះសញា-ញ នាសញ្ជាយតនសមាបត្តថា នុះវបស់អញ នុះជាអញ វបស់អញ ។

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

(no) អរិជ្ជំ សនាំ មម សង្ខាប សន្ទាប សនាំ មម វិញ្ញាឈាំ សនាំ មម សម្បូប សនាំ មម សង្ឃាយនាជំ
សតាំ មម ឧសជ្ជំ សនាំ មម វេឌជំ សនាំ មម នាញាំ
សតាំ មម ឧសជាំ សនាំ មម អវិ សនាំ មម ជាតាំ
សំនាំ មម ឧសភាជំ សំនាំ មម អវិ សនាំ មម ជាតាំ
សំនាំ មម ឧសភាជាំ សំនាំ មម អវិ សនាំ មម ជាតាំ
សំនាំ មម ឧសភាជាំ សំនាំ មម សំរសាហមសាំ
សំរសាំ មេ អត្តាត់ អភិជ្ជិបសបរាមាសោ ជំជ្ជំ
សំរំ អភិជ្ជិបសបរាមាសោ ជំជ្ជំ

(00) កាតមាធិ អដ្ឋ និដ្ឋិដ្ឋាលធិ ។ ១ភ្ជាច់ និដ្ឋិដ្ឋានិ អវិជ្ជាច់ និដ្ឋិដ្ឋានិ ៩.ស្សាច់ និដ្ឋិដ្ឋានិ សញ្ញាច់ និដ្ឋិដ្ឋានិ វិតក្ដាច់ និដ្ជិដ្ឋានិ អយោធិ-សោមនសិកាហេច និដ្ឋិដ្ឋានិ ចាបម៉ាត្ដោច់ និដ្ឋិដ្ឋានិ បរានាយោសោច និដ្ឋិដ្ឋានិ ។

- (๑๐) ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គ្រែល ចំពោះអវិជ្ជាថា

  † នុះរបស់អញ ចំពោះសង្ខារទាំងឡាយថា ទុះរបស់អញ ចំពោះ
  វិញ្ញាណថា ទុះរបស់អញ ចំពោះនាមរូបថា ទុះរបស់អញ

  ចំពោះសឡាយតន:ថា ទុះរបស់អញ ចំពោះឥស្ស:ថា ទុះរបស់អញ

  ចំពោះសឡាយតន:ថា ទុះរបស់អញ ចំពោះឥស្ស:ថា ទុះរបស់អញ

  ចំពោះសឡាយតន:ថា ទុះរបស់អញ ចំពោះឥណ្ឌាថា ទុះរបស់អញ

  ចំពោះសឡាមានថា ទុះរបស់អញ ចំពោះតណ្ដាថា ទុះរបស់អញ

  ចំពោះសឡាមានថា ទុះរបស់អញ ចំពោះភពថា ទុះរបស់អញ ចំពោះ
  ជាតិថា ទុះរបស់អញ ចំពោះភពថា ទុះរបស់អញ ទុំដោ

  អញ ទុះជាទូនរបស់អញ ចំពោះជាមណេ:ថា ទុះរបស់អញ ទុំដោ

  អញ នុះជាទូនរបស់អញ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គ្រែល

  យ៉ាងនេះឯង ៗ
- (១១) ហេតុនៃទិដ្ឋិ ៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ១ន្ទដាហេតុ នៃទិដ្ឋិ ១ អវិជ្ជាជាហេតុនៃទិដ្ឋិ ១ ផស្ស:ជាហេតុនៃទិដ្ឋិ ១ សញា ជាហេតុនៃទិដ្ឋិ ១ វិត្តក្:ជាហេតុនៃទិដ្ឋិ ១ អយោនិសោមនសិការ:ជា ហេតុនៃទិដ្ឋិ ១ ចាបមិត្តជាហេតុនៃទិដ្ឋិ ១ បរគោយោស: (សំជីយោ-សនាបេស់បុគ្គលដទៃ) ជាហេតុនៃទិដ្ឋិ ១ ។

សុទ្ធស្ថិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

စလ္က (လေဆ စလ္က ဗင္ဗိုယ္က နိုင္တိုင္ဆိုင္ရ ရတ[္] လေးက ကရေးသွာဝေးမွှငေ ညို စတ္တစ် စိန္ဓိတ္တစ် မဂါတ္တ សេតុ អវិជ្ជា បច្ចុយោ ខិជ្ជិដ្ឋាធិ ឧទាខាយ សមុដ្ឋា-ឧដ្ឋេន ឃុំ អរិជ្ជាចិ និឌ្ឌិដ្ឋានិ ៩សេក្រ ហេតុ ៩សេក្រ ជជិញ្ជា ខ្វុំ គ្នា ខ្លួន ខ្លួន ខ្លាន ខ្លាន ខ្លួន ខ្លែន ខេត្ត ខេត ខេត្ត ខ ៩ សេវា្ទ ខ្ទុំដ្ឋាន សញា មេតុ សញា មទ្ធុបោ ខ្ញុំដ្ឋាន ខ្ទេនយ សមុដ្ឋានដ្ដេន រៀវ សញ្ញាច ឧិជ្ជជាន វិត្តភា ហេតុ វិត្តភា បច្ចុយោ ឧិជ្ជជាន នេស្សាល សង្សាលដើល ឥរូ មួយ ប្រមាញ ប្រជាពិ អយោធិសោមនសិតារោ មេតុ អយោធិសោមនសិ-ការោ បច្ចុយោ ឧិដ្ឌីដ្ទានិ ឧទានាយ សមុដ្ឋានដ្ឋេន រាំ មយោខ្យោមឧស៌ការោធ ខ្ពុំដ្ឋាធំ មាមមិត្តោ ហេតុ ខាបទំត្លោ បច្ចុយោ ជិឌ្ឌីឌ្លាធំ ឧទានាយ សមដ្ឋានដ្ឋេន សំរំ ចាបម៉ាត្តោច និដ្ឋិឌ្ជានំ បរតោ-ឃោសោ មេតុ មកតោឃោសោ មទុយោ និទ្ធិដ្ឋានំ និសស្ណ មាដ្ឋារ ដើរ ស្ស ស្សារ ស្រា ស្រា ខ្ញុំដ្ឋាន ឥមាន អដ្ឋ ខ្ញុំដ្ឋាទាន ។

សុត្តខ្លុំជំព ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្ន

កស្រ័យ ន្ទរហេតុនៃទិជី ១ន្ធ ឈ្មោះថាហេតុនៃទិជី យ៉ាងនេះ ១ អវិជ្ជាជាហេតុ អវិជ្ជាជាបច្ច័យ ដោយអត្តថាតាំងឡើងព្រម ព្រោះ មាស្រ្ត្រ និស្ស្រ្ស នេះ ១ មន្ត្រី មន្ត្រី មន្ត្រី ស្ព្រ្ទាធិន្ត្រី ខ្លាំងនេះ ១ ផស្ទ:ជាហេតុ ផស្ទ: ជាបច្ច័យ ដោយអត្តថាតាំងឡើងព្រម ព្រោះ អាស្រ័យ នូវហេតុនៃទិដ្ឋិ ផស្យ: ឈ្មោះថាហេតុនៃទិដ្ឋិ យ៉ាងនេះ ១ សញ្ញាជាហេតុ សញ្ញាជាបច្ច័យ ដោយអគ្គថាតាំងខ្សើងព្រម ព្រោះ អាស្រ័យនូវហេតុនៃទិជ្ជិ សញ្ញា ឈ្មោះថាហេតុនៃទិជ្ជិ យ៉ាងនេះ ១វិតក្នុ: ជាហេតុ វិតក្ដ:ជាបច្ច័យ ដោយអត្តថាតាំង ទ្បើងព្រម ព្រោះអាស្រ័យ នូវហេតុនៃទិជ្ជិ វិតក្: ឈ្មោះថាហេតុនៃទិជ្ជិ យ៉ាងនេះ១ អយោនិសោ-មនសិការៈជាហេតុ អយោនិសោមនសិការៈជាបច្ច័យ ដោយអត្ថថា តាំងទ្បើងព្រម ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុនៃទិដ្ឋិ អយោនិសោមនសិកាវ: ឈ្មោះថា ហេតុ នៃ ខិដ្ឋិ យ៉ាងនេះ ១ បាបមិត្តជាហេតុ បាបមិត្តជាបច្ច័យ ដោយអត្ថថាតាំងឡើងព្រម ព្រោះអាស្រ័យន្ទវហេតុនៃទិដ្ឋិ ចាបមិត្ត ឈ្មោះថា ហេតុ នៃ 🖟 ជំ យ៉ាងនេះ ១ បរតោយោស: (សំដីយោសនា នៃបុគ្គលដទៃ) ជាហេតុ បរតោយោស: ជាបច្ច័យ ដោយអត្តថា តាំង៍ ឡើងព្រម ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុនៃទិដ្ឋិ បរតោយោស: ឈ្មោះ ឋាហេតុនៃទិជ្ជិ យ៉ាង៍នេះ១ នេះ ហេតុនៃទិជ្ជិ៤ យ៉ាង ។

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

(០៤) ភាតមាន អដ្ឋាសេ ជិដ្ឋិចបំហុដ្ឋានាន ។

ហ និដ្ឋិ និដ្ឋិកតំ ជិដ្ឋិកហនិ និដ្ឋិកាស្តាំ និដ្ឋិស្វិកាំ

និដ្ឋិចន្នតំ(°) និដ្ឋិសំយោជនិ និដ្ឋិសហ្វំ និដ្ឋិសម្ភហៃ(៤)

និដ្ឋិចហិពោធា និដ្ឋិពន្ធនិ និដ្ឋិចថាតោ និដ្ឋានុសយោ និដ្ឋិសស្តាចោ និដ្ឋិចនិព្យាយោ និដ្ឋិកាស្តា និដ្ឋមាធានិ និដ្ឋាភិនិយាស និដ្ឋិចពាមាសោ សមានិ

អដ្ឋាស និដ្ឋិចបំហុដ្ឋានានិ ។

(១៣) ភាគមា សោធ្យស និឌ្ឌិយោ ។ អស្បានេនិឌ្ឌិ អត្តានុនិឌ្ឌិ មិច្ចានិឌ្ឌិ សក្តាយនិឌ្ឌិ សក្តាយ យវត្តភា សស្បាននិឌ្ឌិ សក្តាយវត្តភា នុច្ចេននិឌ្ឌិ អន្តក្តាមាំកា និឌ្ឌិ បុព្វខ្លានុនិឌ្ឌិ អមាន្តានុនិឌ្ឌិ ស-ញ្ញោជនិកា និឌ្ឌិ អមាន្តិ មានវិនិពន្ធា និឌ្ឌិ មមន្តិ មានវិនិពន្ធា និឌ្ឌិ អត្តានប្បដិស័យុត្តា និឌ្ឌិ ហោ-គារានប្បដិស័យុត្តា និឌ្ឌិ ការនិឌ្ឌិ វិកាវនិឌ្ឌិ សា សោ-ន្បូស និឌ្ឌិយោ ។

^{9 %,} ម. ទិដ្ឋិវិប្តន្តិត ។ ៤ %, ម. ទិដ្ឋិសម្ពាធោ ។

មហាវគ្គ ទិដ្ឋិតថា

(១៤) ការរូបតែ គឺខិជ្ជិ ១៤ យ៉ាង តើដូបម្ដេចខ្លះ ។ ខិជ្ជិ ដំណើរគឺខិជ្ជិ ១ ការប្រកាន់គឺខិជ្ជិ ១ ផ្ទុះកន្ទារៈគឺខិជ្ជិ ១ បម្រង់គឺខិជ្ជិ ១ ការបៃត្តិគឺខិជ្ជិ ១ សំយោជនៈគឺខិជ្ជិ ១ សគើខិជ្ជិ ១ ការបង្អៀត ចិត្តគឺខិជ្ជិ ១ ការកង្វល់គឺខិជ្ជិ ១ ចំណង់គឺខិជ្ជិ ១ ផ្រោះគឺខិជ្ជិ ១ អនុ-សំយគឺខិជ្ជិ ១ កម្រៅគឺខិជ្ជិ ១ ក្រហល់ក្រហាយគឺខិជ្ជិ ១ គ្រឿងហាក់ ស្រែះគឺខិជ្ជិ ១ គ្រឿងប្រកាន់គឺខិជ្ជិ ១ ការប្រកាន់ស្ថិតគឺខិជ្ជិ ១ ការ ស្លាបអង្គែលគឺខិជ្ជិ ១ នេះ ការរូបរឹតគឺខិជ្ជិ ១៤ យ៉ាង ។

(១៣) ខិជ្ជិ ១៦ យ៉ាន៍ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ អសុក្រ ខិជ្ជិ ១
អត្តានុខិជ្ជិ ១ មិញ្ហ ខិជ្ជិ ១ សក្កាយ ខិជ្ជិ ១ សក្កាយវិត្តកសសុក្រ ខិជ្ជិ ១
សក្កាយវិត្តក ច្នេទ ខិជ្ជិ ១ អន្តគ្គាហិត ខិជ្ជិ ១ បុព្វត្តានុខិជ្ជិ ១ អបវត្តានុខិជ្ជិ ១ សញ្ជោជនិត ខិជ្ជិ ១ ខិជ្ជិ ដែលជាប់ ដោយ មាន ហេ អញ ១ ខិជ្ជិ ដែល
ជាប់ ដោយ មាន ហេ បេស់ អញ ១ អត្តកា ខហ្ជុ ដំសំយុត្ត ខិជ្ជិ ១ លោក កា ខហ្ជជំសំយុត្ត ខិជ្ជិ ១ ភាវ ខិជ្ជិ ១ វិភាវ ខិជ្ជិ ១ នេះ ខិជ្ជិ ១៦ យ៉ាង៍ ។

សុត្តន្តបិដិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្យូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

អភិនិវេសោ ហោតិ អត្តានុនិឌ្និយា គាតិហាការហ អភិនិយៈសោ យោតិ មិឡានិទ្ធិយា គាតិហាកាយប៉ា មភ្នំ៧សោ ហោតិ សត្តាយឱ្ឌិយា គតិហាគាប-ត្ អភ្ជុំរៅសោ ពោត សត្តាយវត្តាយ សស្បូត ឧទ្ទិយា គេតំហាគារេហ៍ អភិនិវេសោ យោតិ ស= ត្លាយវត្តតាយ ខុច្ចេខិត្តិយា គាត់ហាតាមេហ អភិនិយៈសោ យោតិ អន្តគ្នាហិតាយ និឌ្និយា គ-តំហាតាបេរា អភិនិឋសោ ហោតិ ឬៗខ្លានុនិឌ្ឌិយា គេនិហាការេហ៍ អភិនិវេសា ហោន អបវន្ធានុនិដ្ឋិ យា គតិហាគាររល់ អភិនិវេសា ហោតិ សញ្ញោ ជន្តិកាយ និឌ្និយា គាត់ហាកាមេរ៉ា អភិនិឋេសា យោតិ អហន្តិ មានវិធិតន្វាយ និឌ្និយា កាតិហា-ការរល់ អភិនិវេសា ហោតិ មមន្ត្តិ មានវិនិតន្វា-យ ឧទ្ទិយា គេតំហាគារេហ៍ អភិនិវេសោ ហោត៌

១ ម. ឯត្តន្ត េកតមេហ៍ តីណិសត់ ទិដ្ឋាភិនិវេសាជី ទិស្សត្តិ។ ២ កតិភេកប្រេហ៍តិ លិទីកុំ
 វិជ្ជតិ ។

ត្បត្តនូវីជេក ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្តិភាពគ្ន

(១៤) ការប្រកាន់ស្ថិត នៃអសុក្ខខិធ្នំ ដោយមាការប៉ុន្មាន យ៉ាង ការប្រកាន់ស្ថិត **នៃ**អត្តានុខិដ្ឋ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការ ប្រកាន់ស្អិត នៃមច្ចាធិដ្ឋិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃសភាយទិដ្ឋិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃសភា-យវត្តកសស្បត្តខិដ្ឋិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃ សភាយវត្តទច្ចេខ្ទុំជ្ជុំ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អូត នៃអន្តភាហិកុខដំ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្ថិត នៃ បុព្វនានុទិជី ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង កាប្រេកាន់ស្ថិត នៃអបវន្យនុ-ទិជ្ជិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្ថិត នៃសព្រោជនិកទិជ្ជិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិតនៃទិដ្ឋិ ដែលជាប់ដោយ មាន៖ថាអញ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃទិដ្ឋិ ដែលដាប់ដោយមាន៖ ថាបេស់អញ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង

មហាវិគ្គេ ទិគ្គិកថា

អត្តវាឧប្បឌិសិយុត្តាយ ឧិឌ្ឌិយា គាតិហាកាប្រាំ
អភិជិបសោ ហោតិ ហោកវាឧប្បឌិសិយុត្តាយ ឧិឌ្ឌិយា គាតិហាកាប្រាំ អភិជិបសោ ហោតិ ភូវឧិឌ្ឌិយា គាតិហាកាប្រាំ អភិជិបសោ ហោតិ វិភវឌិឌ្ឌយា គាតិហាកាប្រាំ អភិជិបសោ ហោតិ ។

(០៥) អស្សាឧឧ៍ឌ្ឌិយា ខញ្ចុំខ្លឹសាយ អាគាាបេរា តាយោ អភិនិយៈសា យោតិ មិន្ទានិដ្ឋិយា នសហា-តាប្រ អភិនិវេសា យោតិ សត្ថាយឱ្យវិស-និយា អាគាររល់ អភិជិវេសា ហោត់ សគ្គាយវត្-តាយ សសុត្រឱ្ឌិយា បណ្ដុះសហ អាតាប្រាំ អភិបាសេ ហោត សក្តាយវត្តាយ ខ្មែនឱ្ញី. យា បញ្ចូលាការេហ៍ អភិនិវេសោ ហោត់ អន្តគ្នាហ៍-តាយ ឱដ្ឋិយា ខត្តាសាយ អាតារេហ៍ អភិនិវេសោ យោតិ ឬព្យានុខិឌ្ឌិយា អឌ្ឍរសហ៌ អាការេហ៍ អភិ-ធំវេសោ យោតិ អបវត្តានុនិឌ្ឌិយា ខត្តខ្ពុត្តាឡូសាយ អាការរហ អភិនិវេសា ហោន សញ្ញាជនិកាយ ខ្ញុំយា អដ្ឋារសហ អាតាហេ អភិជ្ជាសា ប្រាត្

មហាវិត្ត ទិត្តិពថា

ការប្រកាន់ស្អិត នៃអត្តវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃលោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃកវិទិដ្ឋិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃវិតវិទិដ្ឋិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។

(១៩) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអស្បាទទិជ្ជិ ដោយអាការ ៣៩ យ៉ាង៍
ការប្រកាន់ស្អិតនៃអត្តានុទិជ្ជិ ដោយអាការ ២០ យ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិត
នៃមិញ្ហទិជ្ជិ ដោយអាការ ១០ យ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃសក្តាយទិជ្ជិ
ដោយអាការ ២០ យ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃសក្តាយវត្តកសស្បត្តទិជ្ជិ
ដោយអាការ ១៩ យ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃសក្តាយវត្តកសប្បត្តទិជ្ជិ
ដោយអាការ ៩ យ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្នាហិកទិជ្ជិ ដោយ
អាការ ៩០ យ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃបុព្វនានុទិជ្ជិ ដោយអាការ ១៩
យ៉ាង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃបុព្វនានុទិជ្ជិ ដោយអាការ ៤៤ យ៉ាង៍
ការប្រកាន់ស្អិត នៃសញ្ហាជនិកទិជ្ជិ ដោយអាការ ១៩ យ៉ាង៍

តុត្រ្ត្តព្រឹងកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

អហន្តិ មានវិនិតខ្វាយ និជ្ជិយា អដ្ឋារសហិ អាការហើ អភិនិវេសា ហោតិ មមន្តិ មានវិនិតខ្វាយ
និជ្ជិយា អដ្ឋារសហិ អាការហើ អភិនិវេសា
ហោតិ អត្តវានឲ្យដិស័យុត្តាយ និជ្ជិយា វីសតិយា
អាការហើ អភិនិវេសា ហោតិ លោកវានឲ្យដិស្លប់
សំយុត្តាយ និជ្ជិយា អជ្ជហិ អាការហើ អភិនិវេសា
សោ ហោតិ ភវនិជ្ជិយា សិក្ខុនវីសតិយា(១) អាការហើ អភិនិវេសា ហោតិ វិតវនិជ្ជិយា សិក្ខុនវីស.
តំយា អាការហើ អភិនិវេសា ហោតិ វិតវនិជ្ជិយា សិក្ខុនវីស.
តំយា អាការហើ អភិនិវេសា ហោតិ វិតវនិជ្ជិយា សិក្ខុនវីស.

(0) អស្បានខ្ញុំ ឃា ២៣ ខ្ញុំ ខ្ញំ ខ្ញុំ ខ្

o ឱ, ម ឯកេន អាការនេ ។ 🌬 ឧ. ម. ម៉ិញទិដ្ឋិ ម៉ិញទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ។

សុត្តស្ថិដិក ខុទ្ទកតិកាយ បដិសត្តិទាមគ្ន

កាប្រកាន់ស្អិត នៃទិជ្ជិដែលជាប់ដោយមានះថាអញ ដោយអាការ១៤ យ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃទិជ្ជិ ដែលជាប់ដោយមានះថារបស់អញ ដោយអាការ១៤ យ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃអត្តវាទប្បដិសំយុត្តទិជ្ជិ ដោយអាការ ២០ យ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃលោកវាទប្បដិសំយុត្តទិជ្ជិ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃលោកវាទប្បដិសំយុត្តទិជ្ជិ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃកាវទិជ្ជិ ដោយអាការ១៩ យ៉ាង ការប្រកាន់ស្អិត នៃវិកាវទិជ្ជិ ដោយអាការ ១៩ យ៉ាង ។

(១៦) ការប្រកាន់ស្អិតនៃអសុក្រខិថ្មិ ដោយអាការ ៣៩ យ៉ាង
តើដូចម្តេច ។ ខិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្អែលថា សុ១
នឹងសោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូប នេះ ឈ្មោះថាអសុក្រទៈ
(តម្រេក) ចំពោះរូបនោះ ខិដ្ឋិ មិនមែនអស្កាទៈ អស្កាទៈ
ក៏មិនមែនខិដ្ឋិ ខិដ្ឋិ ដោយឡែក អសុក្រទៈ ដោយឡែក ខិដ្ឋិ
ណា នឹង អសុក្រទៈណា នេះលោកហៅថា អសុក្រទៈខ្ម្ជិ អសុក្រទៈ
ខិដ្ឋិ ជាមិត្តាខិដ្ឋិ ជាខិដ្ឋិបត្តិ បុគ្គលដែលប្រកបដោយខិដ្ឋិបត្តិ
នោះ ឈ្មោះថា អ្នកវិបត្តិព្រោះខិដ្ឋិ បុគ្គលដែលប្រកបដោយខិដ្ឋិវិបត្តិ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

ជ សេវិតញោ ជ កជិតញោ ជ បយិរុខាសិតញោ តំ តិស្បាលតុ និឌ្ឌិ ហិស្បា ខាខិតា យា និឌ្ឌិ យោ ក្រាស្រ្ត ស្ត្រី និទ្ធិ ន ក្រា អញ្ញា និទ្ធិ អ កោ ភ ភេ បា ខ ឧឌ្ឌិ បោ ខ ភ កោ អយ ព វុទ្ធតិ និឌ្ឌិរាគោ តាយ ខ និឌ្ឌិយា តេន ខ រាកេន សមន្នាក់តោ បុក្កលោ និជ្ជិកការតា និជ្ជិកការត បុក្កលេ និត្ននានំ ន មហច្ចល់ ហោតិ ន មហា-ធិស់សំ នំ គិស្បៈហេតុ ធិដ្ឋិ ហិស្ប ចាប់កា អស្សាធន្ទី មិញនិទ្ធី មិញនិទ្ធីកាស្ប បុរសពុក្ខ-ប្រមាន មន្ត្រី ប្រមាន ប្រមាន ខ្មែរ ប្រមាន ក មិឡានិឌ្ឌិតាសា្ជ ពុរិសពុក្ខលស្បា យញ្ជា តា-លេះ លេខខ្លួំសមត្ត សមាខ្ញុំ លេញ រុំខ្មែរតិ យញ្ ឧយេយក្តី លជាខ្ញុំអាត់ខ្ញុំ មាសច្ចុំ ယာ ေ ေၾက ယာ ေ ဗန္နာက (ယာ ေ ဗၺာိဆိ ယေ ေ လည္ခ်ာ့က လ႑၅ ေရး ေရးက မႉဳင္းျပာ មេយាល មុខសាលា មេលាខាល ខុស្សាយ សុំវត្តខ្លុំ

មហាវិត្ត ទិដ្ឋិកថា

គេមិនត្រូវសេពគប់ គេមិនត្រូវគប់រក គេមិនត្រូវចូលទៅអង្គ័យជិត្តទេ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា ទិដ្ឋិរបស់បុគ្គលនោះ ជាធម្មជាតិ ដ៏លាមក ទិដ្ឋិណា វាគ:ណា វាគ:សោះមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិក៏មិនមែនវាគ: ទិដ្ឋិដោយឡែក កគ: ដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង កគ:ណា នេះ ហៅថា eជ្ជាគៈ បុគ្គលប្រកបដោយ eជ្ជិនោះផង ដោយកគ:នោះផង ឈោះថា អ្នកត្រេកអរក្នុងទិជ្ជិកគ: ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់បុគ្គលអ្នកត្រុក អរក្នុងទិដ្ឋិកគ: ជាទានមិនមានផលច្រើន មិនមានគានិសង្សច្រើនទេ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថាទិដ្ឋិរបស់បុគ្គលនោះ ជាធម្មជាតិ ដ៏លាមត ជាអសុក្ខខិដ្ឋិ ជាមិញខិដ្ឋិ បុរសបុគ្គលប្រគបដោយមិញεជ មានគត ៤ យ៉ាង គឺនរក ១ កំណើតតិវិហ្ ន ១ កាយកម្មណា បរិច្ចណ៌ដោយទិដ្ឋិ ដែលចុះសចុគ្គលច្រកចដោយមិត្តាទិដ្ឋិ កានយកហើយ ក្តី ខែកម្មណា មនោកម្មណា បរិប្មណ៌ដោយខិដ្ឋិ ដែលបុរសបុគ្គលកាន់ យកហើយក្ដី ចេតនាណាក្ដី សេចក្ដីប្រាថ្នាណាក្ដី ការតមលទកណាក្ដ សង្ខារទាំងទ្បាយណាក្ដី (ដែលបុរសបុគ្គលប្រកបដោយមិញទិដ្ឋិ យកហើយ) ធមិទាំងអស់នោះ វមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាទី (ជាថា មិនជាទីគ្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចកីទុក

សុគ្គន្តចិជិកេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស ចដិសម្ភិទាមគ្នោ

តំ តិស្សាហតុ ឧជ្ជិ ហិស្ស ខាចិតា សេយ្យថាចិ ធិត្តជំ វ កោសានគឺពីជំ វ និត្តសេពុពីជំ ກ မတ္ပဏ စေလးထာ စိုင္ဆိုင္ဆို ထားကော့ ေစလုံးကိ នេសត្ថា ភាព សារស្នេ និសត្ថា មេសិទិ៍ ត់ត្តតាយ គarphiគតាយ អសារតាយ $^{(0)}$ សំវត្តត နိ က်ေလာ္လြရ စီမီ တ်လ ျှ တစ်ကိ ေသါ'မေး' មំឡាន់ខ្លីកាស់ ្រុះសបុក្កលស់ ្រព្យៅ កាយកម្មឹ យ៩ាឱ់ដូសមត្តិ សមាឱិឆ្នំ យញ្ វេចិកម្ម៉េ យញ្ ម លេកាម៉ូ យថាជំនួំសមត្ថ សមាជំនួំ យា ច ចេត្តា ယာ ေပးၾကာ ေတာ္ေတာ္ ေတာ္ေတာ္ ម នេះ ខេត្ត អត្តដាល អស្សាល អត្តស្នាល អហតាយ ខុក្ខាយ សំវត្តខ្ថំ តំ ក់ស្យោតុ ខិដ្ ហិសុ ្រ មិក្ខា អស្សាននិដ្ឋ មិទ្ធានិដ្ឋ យា និដ្ឋិ ឧិជ្ជិកត់ ឧិជ្ជិកហនំ ។ បេ។ ឧិជ្ជាក់និវេសបកមាសោ យោត៌ ។

១អណតត្តាយាតិ អង្គ្គព្រ**ុំ**ស្បូតិ ។

សុត្តនូចិជិក ខុទ្ធកនិកាយ ចដិសម្តិភាមគ្គ

ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា ទិដ្ឋិរបស់បុគ្គលនោះ ជាតិដ៏លាមក ច្រៀបដូចពូជសៅក្ដី ពូជននោងព្រែក ពូជឈ្មោក ដែលគេដាំ ក្នុងផែនដីសើម វមែងជញ្ជាក់យករសផែនដី ណាត្ត ជញ្ជាក់យករសទឹកណាត្ត ពុជទាំងអស់នោះ វមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីល្វឹង ដើម្បីក្រពុល ដើម្បីមិនគ្នាញ់ពិសា ដំណើរនោះ ព្រោះ ហេតុអ្វី ព្រោះថា ពូជឈើនោះ ជាវត្ថុដ៏អាក្រក់ មានទបមាដូចមេចាញ មានទបមេយ្យដូចជា កាយកម្ម**ណា** បរិប្មណ៌ដោយទិដ្ឋិ ដែលបុរស បុគ្គលប្រកបដោយមិច្ចា ទិដ្ឋិកាន់យកហើយក្ដី វិចិតម្មណា មនោកម្មណា បរិប្ចណ៌ដោយទិដ្ឋិ ដែលបុរសបុគ្គលប្រកបដោយមិច្ចា ទិដ្ឋិ កាន់យក ហើយក្ដី ចេតនាណាក្ដី សេចក្ដីផ្ទាថ្នាណាក្ដី ការតម្មល់ទុកណាក្ដី សត្តារទាំងឡាយណាត្តី (ដែលបុរសបុគ្គល ប្រកបដោយមិញ្ហទិដ្ឋិ កាន យក ហើយ) ធម៌ទាំងអស់នោះ វាមង់ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាទីប្រាញ់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដំណើរនោះក្រោះហេតុអ្វី ក្រោះថា ទិដ្ឋិវបស់បុគ្គលនោះ ជាធម្មជាតិ ជ័លមក ជាអសុក្ទទិជ្ជិ ជាមិហ្វាទិជ្ជិ បានខាងទិជ្ជិ ជ លើវគីទិជ្ជិ ញៀតស្បាតគឺទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្អែលគឺទិដ្ឋិ ។

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិតថា

(၈၈) ယံ ಚေဒမိ ဗေဆိဋ္ ယံ ဆက္ကို ဗေဆိဋ တိ ေလးရွားက ဗေဆီင္ ေလး ဒါက္တာလာ ဗေဆီင္ ေလး ဗာက္ခဲ့ ဗင်္ဂဗ္ ယံ tan ကို ဗင်္ဂဗ္ဂ ယံ **ဃာ ဒိ** ဗင်္ဂဗ္ဂ ယံ တိ ၂ က ဗင်းင္ တိ လ ႏွ ဗင်းင္ တိ က ႏွ ပည်စု လိ rity ပည်စု လိ ဆောင္ထုံး၅ ပည်စု လိ ဆင်္ကေရာက္သည့္ ကို ေနာက္သည့္ကို အသည္ကို ကို မော့ မောက္လည္း ကို မေတြကို မေတြကိ န်က္ကာလ**ိ ဗင်္ဂဇ္ ယိ ဃာဝန်က္ကာလိ ဗင်္ဂဇ္** ယိ antman မွေး က ကေလးကောက် မွေး မှ ရေးလေးမှို့သားကို ရင္သစ္ ကို ေဆ့ိုနာမ်ိဳးနာျိဳ ၓၕႝၞ ဏီ Aောနညၖမှုည_{္ရ}ိ ၓၕႝၞ ဏီ ဃာဒ-နာမ္မနာ္မွီ ဗင်းစ္မွ ဟိ ဓါက္လမ္မနာ္မွီ ဗင်းစ္မွ ဟိ តាយសមូស្ប៉ី ១៩ខ្ទុ យំ មនោសមូស្ប៉ី ១៩ខ្ទុ យំ ខត្តសម្មស្បីជំ វេឌន៍ ខដិច្ច យំ សោតសម្មស្បីជំ ឋេឌនំ ខ៩ទ្ យំ ឃានសម្មស្បីជំ ឋេឌនំ ខ៩ទ្

មហាវិត្ត វិជ្ជិកថា

(១៧) ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា សុ១នឹង សោមនស្សកើតឡើង ក្រោះអាស្រ័យវេទនា ក្រោះអាស្រ័យសញា ក្រោះ អស្រ័យសង្ខារទាំងឡាយ ព្រោះអស្រ័យវិញាណ ព្រោះអស្រ័យចក្ ព្រោះអាស្រ័យសោត: ព្រោះអាស្រ័យឃាន: ព្រោះអាស្រ័យជីក្ល ព្រោះ អាស្រ័យកាយ ព្រោះអាស្រ័យចិត្ត ព្រោះអាស្រ័យរូប ព្រោះអាស្រ័យ សទូ: ក្រោះអាស្រ័យគន្ធ: ក្រោះអាស្រ័យសេ: ក្រោះអាស្រ័យ ដោដ្ឋព្វៈ ព្រោះអាស្រ័យធម្មារម្មណ៍ ព្រោះអាស្រ័យចត្តវិញ្ញា ណ ព្រោះអស្រ័យសេតវិញាណ ព្រោះអស្រ័យឃានវិញ្ញាណ ព្រោះ អាស្រ័យជិក្សិញ្ញាណ ក្រោះអាស្រ័យកាយវិញ្ញាណ ក្រោះអាស្រ័យ មនៅញាណ ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុសម្ព័ស្ស ព្រោះអាស្រ័យសេតសម្ព័ស្ស ព្រោះអាស្រ័យឃានសម្ព័ស្យ ព្រោះអាស្រ័យជិក្ខសម្ព័ស្ស မျယ်ကာဏလမ္မီလ၂ ကြေးမျက်ထမ၊အလမ္မီလ၂ ကြေးမျက်ထ វេទនា ដែលកើតអំពីចក្ខុសម្ព័ស្យ ព្រោះអាស្រ័យវេទនាដែលកើតអំពី សោតសម្ផុស្ស ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ដែលកើតអំពីឃានសម្ផុំស្ស

សុត្តត្តិចិដ្ឋមេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ចដិសម្តិទាមគ្នោ

យុំ ជុំស្អង្គសុរីជូ ណុងខ្ញុំ ឧត្តុំ ឈុំ ២៣៣។ មិស្វីជូ ឋេនធំ ខដិត្ត យំ មនោសមូស្បូជំ ឋេនធំ ខដិច្ច នុប្បីជី្និ សុខ សោមឧស្សំ អយ់ មនោសមូស្សូជាយ ឋេខសាយ អសុក្រភេទ អភិធិឋេសបក្សាសោ ធិឌ្មិ ខ្ញុំ ជ មស្ជានោ មស្ជានោ ជ ឧ៍ដ្ឋ មុខា ខ្ញុំ អុ ព្រោ អុស្សា ខោ យា ខ ខ្ញុំ យោ ខ អស្សានោ អញ ដែន អស្សិនឧត្តី អស្សិនឧទ្តី មទាន់ដ្ឋិ និដ្ឋិចត្ត តាយ និដ្ឋិចត្តុយា សមឆ្នាក់តោ សេវិតញោ ជ កជិតញោ ជ បយុទ្រាសិតញោ តំ ត់ស្បីលេខ ខ្ញុំ សូស្បី សត្ថមា ៣ ខ្ញុំ លោ វាតោ សោ ជ ជិជ្ជី ជិជ្ជី ជ វាតោ អញា ជិជ្ជី វុទ្ធតិ និឌ្ឌិភាកោ តាយ ខ និឌ្ឌិយា តេន ខ រាកេន សមនាកាតា ពុក្ខលោ និឌ្និកការតា និឌ្និ-រាក្សាតេ បុក្ខលេ ឧិត្តនានំ ន មហច្ចល់ ហោតិ

សុត្តស្ថិជិត ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ដែលកើតអំពីដីក្រុសម៉ូស្យូ ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ដែលកើតអំពីកាយសម្ព័ស្ស ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ដែលកើតអំពីមនោ-សម្តីស្ស នេះជាអសុក្ខ: ចំពោះវេទនា ដែលកើតអំពីមនោសម្តីស្ប និដ្ឋិ មិនមែនអសុក្រទ: អសុក្រទ: ក៏មិនមែននិដ្ឋិ និដ្ឋិ ដោយទែ្យក អសុក្ទ: ដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង អសុក្ទ:ណា នេះលេកហៅថា អសុក្រទទិជី អសុក្រទទិជី ជាមិញទិជី ជាទិជីវិបត្តិ បុគ្គលប្រកប ដោយ ទិដ្ឋវិបត្តនោះ ឈ្មោះថាអ្នកវិបត្ត ព្រោះ ទិដ្ឋិ បុគ្គលដែលវិបត្តិ ព្រោះទិដ្ឋិ គេមិនត្រូវសេពគប់ គេមិនត្រូវគបរក គេមិនត្រូវចូលទៅអង្គ័យ ជិត ទេ ដំណើរនោះ ក្រោះហេតុអ្វី ក្រោះថា ទិដ្ឋិរបស់បុគ្គលនោះ ជាធម្មជាតិដ៏លាមក ទិដ្ឋិណា កគ:ណា កគ:នោះ មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ ក៏មិនមែនកគ: •ិជ្ជិដោយឡែក កគ:ដោយឡែក •ិជ្ជិណា នឹង កគ:ណា នេះលោក ហៅថា ទិដ្ឋិភគ: បុគ្គលប្រកបដោយទិដ្ឋិនោះផង ដោយ ក្នះនោះផង៍ ឈ្មោះថាអ្នកគ្រេកអរក្នុងទិដ្ឋិកគ: ទាន់ដែលទាយកឲ្យ ដល់បុគ្គលអ្នកត្រេកអរកុងខិដ្ឋិវាគ: ជាទានមិនមានផលច្រើន ហើយ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិតថា

ជ មហាធិសំសំ តំ កិស្បូបេតុ ឧ៍ឌ្គី ហិស្បូ ទាប់តា អស្បាននិឌ្ឌី មិញនិឌ្ឌី មិញនិឌ្~~ឌីតស~~្ប ព្រះសពុត្តលស់ ្រ្ទី ខ គត់លោ ធំរយោ វា គឺរុច្ចា-ឧយោធិ វា មិទ្ឋានិឌ្និកាស្បូ ឲ្យសេពុក្ខលស្ប យញ្ជាវ កាយកម្ម័ យ៩១៥ឌី្ភមត្ត ភាមាឌូឌី យញ្ វឌ្គមិ ယြံကို မေးသမေးဦး ကရားနှံ့ ကြေးများနှံ့ ကြောင်း ខេត្តនា យា ខ ខត្តនា យោ ខ ខណ៌ជំ យេ ខ សង្ខាក សព្វេ នេ ជាមា មក្ដាយ មកស្ដាយ មុខ-တ္တဏ မတ္ခရဏ ខុក្ខាយ សំវត្តខ្លុំ គំ កំស្បូ-ပောရ ဒိဋိ တိည်း တစ်ကာ ညေယေးကြားစိ နိမ္တာရီ វា គោសានកើតដំ វា និត្តកាលពុតដំ វា អហ្វយ စေဗါဏ ခ်က္ကိုရွိ ယဏ္ဍ စေဗါက် နေဓာင်ယခို យញ្ អាទោរសំ ឧទាឧិយតិ សព្ន តិត្តិតាយ កដុកាតាយ អសារតាយ សំវត្តត់ តំ កាំស្បួរេតុ

មហាវិគ ទិដ្ឋិកជា

មិនមានអានិសង្សច្រើនទេ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា ទិដ្ឋិ របស់បុគ្គល នោះ ជាធម្មជាតិដ៏លាមក ជាអស្បទទិដ្ឋិ ជាមិញទិដ្ឋិ បុរស បុគ្គលប្រកបដោយមិញ ទិដ្ឋិ មានគត់ ៤ យ៉ាង៍ គឺ នកេ ១ កំណើត ត់រញ្ជូន១ កាយកម្មណា បរិប្មណ៌ដោយខ្មុំ ដែលបុរសបុគ្គលប្រកប เมเนษ์ อาจินิ คาร์เบกเท็นคี ใช้ คนุณา ยเมคนุณา ชเชนา ដោយទិដ្ឋិ ដែលបុរសបុគ្គលកាន់យកហើយក្ដី ចេតនាណាក្ដី ត្រាថ្នាណាត្ត ការតម្ងល់ខុតណាត្ត សង្ខារទាំងឡាយណាត្ត បុរសបុគ្គលប្រកបដោយមិញ ទិដ្ឋិកាន់យកហើយ) ធម៌ទាំងអស់នោះប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីមិនជាទី (ជាថ្នា មិនជាទី ត្រេកអរ មិនជាទី ពេញចិត្ត មិនជា ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចកិច្ចក្នុ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា ទិដ្ចិ របស់បុគ្គលនោះ ជាធម្មជាតិជំលាមក ប្រៀបដូចតុជសៅក តុជននោង ព្រៃត្ត . ពូជ ឃ្វេកល្វីងត្ត ដែលគេដាំត្នផែនដី សើម រមែងជញ្ជាក់យករស ផែនដីណាក្ដី ជញ្ជក់យករសទឹកណាក្ដី ពូជទាំងអស់នោះ វមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីល្វីង ដើម្បីក្រពុល ដើម្បីមិនគ្នាញ់ពិសា ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី សុត្តស្ថិដកេ ខុទ្ធកនិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

ញ់សុទ្ធ ទាច់គាំ ឃុំមេ។ មិញជំនួកសេច្ ពុំសពុត្តលស្ប យញ្ជេះ កាយកម្មំ យ៩ខេដ្ឋិស-មត្ត សមាឱឆ្នំ យញ្ វេចិកាឡំ យញ្ ម ဘေးកាឡំ លឧុទ្ធក្នុមានស្លី មានទ្រឹ លា ខ ខេស្ស លា ខ បត្តា យោ ខ បណ៌ពិ យេ ខ សង្ខាក សព្វេ នេះ ឌុសា អន្តុឌាយ អភាព អមភាសាយ អសុ-តាយ ឧុក្ខាយ សំវត្ត និ ក្សាប្រាតុ ឧជ្ជិ ហិ. ស្បី ខេត្ត អមានធ្វើ គ្នាធ្វើ ៣ ធ្វើ ធ្វី-ក់តំ និជ្ជិកហន់ ។ ថេ។ និជ្ជាក់និវេសថកមា សោ យោតិ ត់មេហិ អដ្ឋារសហិ អាការេហិ បរិយុដ្ឋិត= ចិត្តសុុ សំយោក អេស្បាធឱដ្ឋិត្តា មិញឱិដ្ឋិ ។

សុត្តន្តបំដាក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិទាមគ្

ព្រោះថា ពូជឈើនោះ ជាវត្តដ៏អាក្រក់ មាន១បមាដូចម្ដេចមិញ មាន ទបមេយ្យដូចជា កាយកម្មណា បរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ ដែលបុរសបុគ្គល ប្រភពដោយមិញ ទិដ្ឋិកាន់យកហើយក្ដី វិចិតម្មណា មនោកម្មណា បរិបូណិ ដោយទិជ្ជិ ដែលបុរសបុគ្គលប្រកបដោយមិញទិជ្ជិ កាន់យកហើយក្ដី ចេតនាណាក្តី សេចក្តីធ្នាថាណាក្តី ការតម្លប់ខុតណាក្តី សង្ខាវ ទាំងទ្បាយណាក្តី (ដែលបុរសបុគ្គលប្រកបដោយមិច្ចា ទិដ្ឋិកាន់យកហើយ) ធម៌ទាំងអស់នោះ វមែនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីគ្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា និដ្ឋី របស់បុគ្គលនោះ ជាធម្មជាតិដ៏លាមក ជា អសុក្រទន្ទិ ជាមិញទិជ្ជិ បានវាងទិជ្ជិ ដំណើរគឺទិជ្ជិ ញៀតស្បាតគឺទិជ្ជិ ។ បេ ។ ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គែលគឺទិដ្ឋិ ការប្រកបព្រមនៃបិត្ត ដែលត្រូវកំលេសរួបរឹត គឺមិញទិដ្ឋិ ជាអស្សាទទិដ្ឋិ ដោយអាការ ១៤ យ៉ាងនេះឯង ។

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

(១៨) អត្តិ សញ្ញោជនាធិ នៅ និឌ្ឌិយោ ខ
អត្តិ សញ្ញោជនាធិ ន ន និឌ្ឌិយោ ។ ភាគមាធិ
សញ្ញោជនាធិ នៅ និឌ្ឌិយោ ន ។ សក្កាយនិឌ្ឌិចសញ្ញាជនាធិ នៅ និឌ្ឌិយោ ន ។ សក្កាយនិឌ្ឌិចសញ្ញាជនាធិ នៅ សក្កាយនិឌ្ឌិ សីលព្វត់ខេកមាសេ
ខ សមាធិ សញ្ញាជនាធិ នៅ និឌ្ឌិយោ ន ។
ភាគមាធិ សញ្ញាជនាធិ ន ន និឌ្ឌិយោ ។ ភាមាកសញ្ញាជនិ បដ្ឋិយសញ្ញោជនិ មានសញ្ញោជនិ វិខិភាគ្នាសញ្ញោជនិ ភាក់កសញ្ញាជនិ សស្សាសញ្ញោជនិ អ្និជ្ជាសញ្ញាជនិ អនុសយសញ្ញោជនិ អវិជ្ជាសញ្ញាជនិ អនុសយសញ្ញោជនិ អវិជ្ជាសញ្ញាជនិ ស្គាធាជនិ អវិជ្ជាសញ្ញាជនិ ស្គាធាជនិ ស្គាធាជនិ អវិជ្ជាសញ្ញាជនិ ស្គាធាជនិ ស្គាធាជនិ អវិជ្ជាសញ្ញាជនិ ស្គាធាជនិ ស្គាធាជនិ អវិជ្ជាសញ្ញាជនិ ស្គាធាជនិ សញ្ញាជនិស្គិសាយ អាការបទាំ អភិជ្ជិសាស សញ្ញានិសាយ អាការបទាំ អភិជ្ជិសាស ហោតិ ។

មរូលឧត្ថេ មរូច្ននេះ មានដែល មនេត្ត រួមខ្លួយ ម យោពេញ មម្ចុច្ច្រួយ មន្តេតេស្ល រួមខ្លួយ ម ស្រាល មនុច្ចក្រុម ស្រេខតិស្សិ មួយ មេស្សិន្ស ជំនុំ ស្រួល សុលាច្ន មនុស្សិរ្ត សុលាខិត្ត មាយរូបនា ស្រួលឧត្ថេស មរូបនេះ មានប្រុស្នេក គឺ មានប្រុស ស្រួល មរុយឧត្ថិសា មនុស្សិរ្ត មេសារ្យ មេ

១ ឱ. អយំ ជាហៅ នត្ថិ ។ ៤ ឱ. សញ្ជុះសា**ន់** អ**ទស្បុ**រី ។

មហាវិត្ត ទិដ្ឋិកប៉ា

(១៨) សំយោជន:ផង ខិដ្ឋិផងក៏មាន សំយោជន: មិនមែន
ខិដ្ឋិក៏មាន ។ សំយោជន:ផង ខិដ្ឋិផង តើដូចម្តេចៗ៖ ។ សក្តាយខិដ្ឋិ
បញ្ចូល នឹងសក្តាយខិដ្ឋិ ស៊ីលព្វតបញ្ចូល ខ្លាំងនេះ ឈ្មោះថា
សំយោជន ផង ខិដ្ឋិផង ។ សំយោជន: មិនមែនខិដ្ឋិ តើដូចម្តេចៗ៖ ។
កាមពុគសំយោជន: បដិឃសំយោជន: មានសំយោជន: វិចិកិច្ចាសំយោជន: ការិពុគសំយោជន: ឥស្សាសំយោជន: មច្ចាំយសំយោជន:
អនុសយសំយោជន: អាវិជ្ជាសំយោជន: ទាំងនេះ ឈ្មោះថាសំយោជន: មិនមែនខិដ្ឋិ ។ នេះឯងតារប្រកាន់ស្អិត នៃអស្សាខ្ទិជ្ជិ
ដោយ អាការ ញថ

(១៩) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអត្តានុខិដ្ឋិ ដោយអាការ ៤០ យ៉ាន៍ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ បុថុជ្ជនក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនចេះដឹង មិនបាន ដូបប្រទះនឹងពួកព្រះអរិយ: មិនឈ្វាស់វៃក្នុងធម៌របស់ព្រះអរិយ: មិនបាន ហាត់ចិត្តក្នុងធម៌របស់ព្រះអរិយ: មិនឈ្វាស់វៃចំពោះធម៌របស់សហ្វាស

សុត្តនូបិជិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស មជិសម្តិទាមគ្នោ

សប្បុំសេខ ឬ អវិធី គោ រូចំ អត្តគោ សមឧ្បស្ប៊ូតិ
រូបវេត្តំ វា អត្តាជំ អត្តធំ វា រូបំ រូបស្ម៉ី វា
អត្តាជំ វេធដំ...សញ្ញំ...សង្ហាប...វិញ្ញាណវ អត្តគោ សមឧុបស្ប៊ូតិវិញ្ញាណវជ្ជំ វា អត្តាជំ អត្តជំ
វា វិញ្ញាណវ វិញ្ញាណស្ម៉ឺ វា អត្តាជំ អត្តជំ
វា វិញ្ញាណវ វិញ្ញាណស្ម៉ឺ វា អត្តាជំ ។

០ខ.ម.អញ្ចុំ។

សុគ្គខ្ពប់ជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

មិនជានហាត់ចិត្តក្នុងធម៌របស់សប្បុរស តិចារណា ឃើញរូប ថាជាខ្លួន ១ តិចារណា ឃើញរូប ថាមានក្នុងខ្លួន ១ តិចារណា ឃើញរូប ថាមានក្នុងខ្លួន ១ តិចារណា ឃើញរូប ថាមានក្នុងខ្លួន ១ តិចារណា ឃើញរូប ថាមានក្នុងខ្លួន ១ តិចារណា ឃើញរិប្បាណា ឃើញវិញ្ញា ណ ថាជាខ្លួន ១ តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានវិញ្ញាណ ១ តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានវិញ្ញាណ ១ តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងវិញ្ញាណ ១ តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងវិញ្ញាណ ១ ញ ប្រកាស្ត្រ ខ្លួន ១ តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងវិញ្ញាណ ១ ថ្មានក្នុងវិញ្ញាណ ១ ថ្មានក្នុងខ្លួន ១ តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងវិញ្ញាណ ១ ថ្មានក្នុងវិញ្ញាណ ១ ថ្មានក្នុងខ្លួន នៃអត្តានុទិដ្ឋិ ដោយអាតារ ២០ យ៉ាង) ។

(២០) បុគ្គលតិចារណា ឃើញរូប ថាជាខ្លួន តើដូបម្ដេច ។
បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តិចារណា ឃើញបប់រឹកសិណ ថាជាខ្លួន ថា
ធម្មជាតណា ជាបប់រឹកសិណ សភាពនោះគឺអញ សភាពណាជា
អញ ធម្មជាតនោះ គឺបប់រឹកសិណ ឈ្មោះថាតិចារណា ឃើញបប់រឹកសិណនឹងខ្លួន ថាមិនមែនពីរ គឺតែមួយ ប្រៀបដូចប្រទីបប្រេងដែល
នេះ ទ្បើង មានអណ្តាតក្នេងណា សភាព នោះគឺរស្មី សភាព ណាជារស្មី
ធម្មជាតិនោះ ក៏គឺអណ្តាត ក្នេង ឈ្មោះថាតិចារណា ឃើញអណ្តាត ក្នេង
នឹងវេស៊ី ថាមិនមែនពីរ មានឧបមាដូចម្ដេចចិញ មានឧបមេយ្យដូចជា
បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តិចារណា ឃើញបប់រឹកសិណ ថាជាខ្លួន

១ ញែកបេញជា ៤ ដូចរូបខាងដើមនោះ**ដែ** ។

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

យំ បមរីគាស់ណំ សោ អហ ំ ពេល អហ ំ តំ បមរី-ၾပတ္ေ ខេត្សស្លាញ់ អឌ្ឍាំ អធិប្ ភាគថ-បស្សត់ អភិនិវេសបភមាសោ និឌ្គិ និឌ្គិ ន វត្ត វត្ត ជ និឌ្ឌី អញា និឌ្ឌី អញ្ជាំ ស្លា ច និឌ្ឌី យញ្ វត្ត អយ ១ឋមា រុបវត្តកា អត្តានុនិដ្ឋ អត្ថាធុនិជ្ជ មិញនិជ្ជិ និជ្ជិបត្តិ អត្ថាធុនិជ្ជិកាស្ប បុរិសបុក្ខលស្ស ខ្លេ តត់យោ ។ មេ។ ឥមាធ៌ សញ្ញាជនានិ ន ខ និឌ្ឌិយោ ៩ខេកឡោ អាទោ-កស់ណំ នេះជាកស់ណំ វាយោកសំណំ នំលក-សំណំ ប៉ុនកសំណំ (លាស់នគស់ណំ ជុំជានគ-សំណំ អត្តតោ សមនុបស្បតិ៍ យំ ជុំនានកសំណំ សោ អញ់ យោ អញ់ នំ ជំនានកាស់ណង្គ្ ជំនា-ಹಜ್ಮಯಾಗ್ರೆ ಕಕ್ಷಿಮೆ ಕರ್ಣಿ ಕರ್ಣಿ ಕರ್ಣಿ ಕರ್ಣಿ ಕರ್ಣಿಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಿಕೆ ಕರಣಿಕೆ ಕರಣ ដាច់ តេលឲ្យនីបសុទ្ធ ឈាយ តោ យា អច្ចុំ សោ tum un tum en Hes Hen tumm អេចិញ្ចុ មានថែមារឹង ត្រុ**នេះ មុខ្**យេស់ ឯពេធ

មហាវិត្ត វិជ្ជិតថា

ថា ធម្មជាតណាជាបឋវិតសិណ សភាពនោះគឺអញ សភាពណាជាអញ ជម្មាត់ នោះ គឺបប់រីកសិណ ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញបប់រីកសិណនឹង **១ន ថាមិនមែនពីវ គឺតែមួយ ការប្រកាន់ស្អិត នឹងការស្ថាបអង្គែល** ឈ្មោះថា ទិជ្ជិ ទិជ្ជិមិនមែនវត្ថ វត្ថក៏មិនមែនទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអត្តានុទិដ្ឋិ ជារួប-វត្ត: 🕫 🤊 អត្តានុខិដ្ឋិ ជាមិល្ខខិដ្ឋិ ជាខិដ្ឋិបត្តិ បុរសបុគ្គលប្រកប ដោយអត្ថានុទិដ្ឋិ មានគតិ២ យ៉ាង ។ បេ ។ នេះឈ្មោះថាសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញអាជ្ញេកសិណ តេជោតសំណ វាយោតសំណ និលតសំណ ប័តតសំណ លោហិត-កសំណ ឱ្ទាតកសំណ ថាជាខ្លួន ថា ជម្មាតណា ជាឱ្ទាតកសំណ សភាពនោះ គឺអញ សភាពណា ជាអញ ធម្មជាតនោះគឺឱ្យតែកសិណ ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញ ខ្ទុតតកសិណនឹង ខ្លួន ថាមិនមែនពីរ ច្រៀបដូច ប្រទីបប្រេងដែល នេះ ឡើង មានអណ្តាតក្មេងណា សភាពនោះ ក៏គឺ រស្មី សភាពណាជារស្មី ធម្មជាតិនោះ គឺអណ្តាតក្ងើង ឈ្មោះថា តិចារណាឃើញអណ្តាតក្កើងនឹងស្មើ ថាមិនមែនពីរ មានទបមាដុច មេចមិញ មានទបមេយ្យដូចជា បុគ្គលខ្វះ ក្នុងលោកនេះ ។ បេ ។

សុត្តនូចិដកេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

ជ្ញស្នា មន្ត្រាំ អន្តិល្ខំ អាចជួបស្បីតិ អភិជិវសេបភមាសោ ឧិជ្ជិ ឧិជ្ជិ ឧ វត្ វត្ င နွင့် မေတာ့ နွင့် မေတာ့ နွေ ဟာ ေနွင့် **ဟ**က္ခ វត្ត អយ៌ បឋមា រូបវត្តកា អត្តាធុខិជ្ជិ អត្តាធុខិជ្ជិ មិញនិជ្ជិ និជ្ជិថៃត្តិ ។ បេ។ **៩**មានិ សញ្ញោជនានិ ជ ខ ឌ្ជី យោ **រា**ំ រ៉ិត អង្គ មោ ភាគប់ ភាព ជ (២០) គេ៩ រូបវត្ថិ អត្ថានិ សមនុបស្បិតិ ។ ៩ ដេកច្រោ ឋឌន សញា សង្ខារ វិញាណ អត្តតោ សមនុបស្បតិ៍ តស្ប ៧ ហោតិ មយ ទោ មេ អត្ត សោ ទេ ខេ មេ មេ អត្ត ៩មិនា រូបេន រូបវាត៌ រូបវន្តំ អត្តាធំ សមនុបស្បីតំ សេលាខ្មាត្ត រយោ ខាយាភាគាំ ដែល អការិ ឌ នេះ ដំ មេ ខ្លាំ មេ ខ្លែង មេ ខ្លែង ಗಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಇಟ್ಟು ಪ್ರವಿ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ ಪ್ರವಿಧಿಸಿಕ

សុត្តនូចិដក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ពិទាមគ្គ

ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញ ឧទាតកសិណ នឹងទូន ថាមិនមែនពីរ ការ
ប្រកាន់ស្អិត និងការស្វាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ វត្ត
ក៏មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹងវត្ត
ណា នេះឈ្មោះថាអត្តានុទិដ្ឋិ ជារូបវត្តកៈទី ១ អត្តានុទិដ្ឋិ ជាមិច្ចាទិដ្ឋិ ជាទិដ្ឋិបិត្តិ ។ បេ ។ នេះឈ្មោះថាសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ
បុគ្គលពិចារណា ឃើញរូប ថាជាទូន យ៉ាងនេះឯង ។

(৬១) បុគ្គលពិលរណៈឃើញខ្លួន ថាមានរូប តើដូចម្ដេច ។
បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិលរណៈឃើញវេទនា សញ្ញា សង្ហារ
នឹងវិញ្ហាណ ថាជាខ្លួន បុគ្គលនោះ មានសេចក្ដីគ្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា
នេះឯងជាខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនោះឯង មានរូបព្រោះរូបនេះ
ឈ្មោះថាពិបារណៈឃើញខ្លួន ថាមានរូប ប្រៀបដូចដើមឈើបរិបូណ៌
ដោយមូប បុរសភប្បីពោល ចំពោះដើមឈើនោះ យ៉ាងនេះថា
នេះដើមឈើ ចុះសភប្បីពោល ចំពោះដើមឈើនោះ យ៉ាងនេះថា

មហាវគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

ೀಳು (೩ ೩೩೫೩ ಕಟ್ಟು ಜಾಯಾ ಜಾಣು-វាតិ ជាយារខ្លុំ ក្រត្តិ សមជុបស្បីតិ រៀវមេវ ៩ ជេកច្នោ ឋឌជ សញ្ចំ សង្ខាប វិញាណ៍ អគ្គោ សមាធ្ម-ស្ប៊ុន ឧស្ប ស្ដុំ យោឌ អញ ទោ ខេ អត្តា សោ សេ ឧប គេ មញ្ចុំ មុខ មុខ វិធេប ដែប វិធេប ខេ រូបជំពុំ អត្តាជំ សមជុបស្បត់ អភិជិវេសបរាមាសោ हिंहें हिंहें के रिक्ष के हिंहें मिला हिंहें मिला န္တို့ ကာ ေဖွာင္ခ်ဳိ့ ကားယီ နည္တို့ မက္စ္က အိမ္တည္ နည္တို့ ကား ေဖွာင္ခ်ဳိ့ ကားယီ နည္တို့ မက္စ္က အိမ္တည္က သို့ မည္တို့ မည္တို႔ អត្ថាធុឌិជ្ជ អត្ថាធុឌិជ្ជ ១ បេ ១ ៩មាធិ សមនុបស្បត់ ។

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិកថា

តែដើមឈើនោះឯង មានមូបក្រោះមូបនេះ ឈ្មោះថាពិបារណាឃើញ

ដើមឈើ ថាមានមូប មានទបមាដូចមេ្តចមិញ មានទបមេយ្យដូចជា

បុគ្គល**ាះ** ក្នុងលោកនេះ ពិហរណាឃើញវេទនា សញា សង្ខារ នឹង

វិញ្ញាណ ថាជា១ន បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង៍នេះថា នេះឯង៍ ញ

ជាខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនោះឯឪ មានរូបព្រោះរូបនេះ ឈ្មោះ

ឋាពិចារណៈឃើញខ្លួន ថាមានរូប ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែល

ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិ $\hat{e}$ និមិនមែនវត្ត វត្តក៏មិនមែន ទិដ្ឋិ $\hat{e}$ និជ្ជិដោយឡែក វត្

ដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹងវត្តណា នេះឈ្មោះថាអត្តានុទិដ្ឋិ ជារូបវត្តកៈទី ២

អគ្គានុទិដ្ឋ ជាមិញ្ចុំដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះឈ្មោះថាសំយោជន: មិនមែន

ទិដ្ឋិ បុគ្គលតិចារណាឃើញ១៩ ថាមានរូប យ៉ាងនេះឯង **។**

សុត្តន្តូចិដិកេ ខុទ្ចកនិកាយស្សូ ចដិសម្ភិទាមគ្នោ

[២២] ភេជ អត្ត រ៉ូល ភាគថសការិម ។ មុខេះ កាច្រា ឋឌន សញ្ចា សង្ខាប វិញ្ហាណ អត្តតា ស-ရင် ရက္သည့္ ဗန္ဓာ ရက္ (သ e H ဆီ) ត់មស្មិញ បន អត្តន៍ ត់ន រូបន្តំ អត្តន៍ រូបំ សមនុ-បស្បីត សេយាទ្រាត ជំពុំ ឧទិសតិវិទី មម្បី ២គេ-ធំ ដុរ្មាសា ស្ត្រ មុខេណ្ឌ មុខ្លុំ មញ្ចុំ មញ្ចុំ មេខា អញ្ចុំ អញ្ចេក កណ្ដេះ សោ ខេត្ត បន្ទាំ ត្ត្រី ជ ពើង ជ ពីមាន ស្គ្រី មាន ភាព មាន ក្នុង ក្នង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្ន ត់ ដេក ទោ មេខ ស មា ស ស វ វិញ្ញា ស អ ត តេ សមនុបស្បតិ តស្ប ឃុំ ហោតិ អយ់ ទោ មេ អត្តា ឥមស្មីញ បន អត្តន៍ ឥនិ រូបន្តិ អត្តន៍ រូប សមនុបស្បតិ៍ អភិនិវេសបរាមាសោ និឌ្នី និឌ្នី ន រុខ រុខ ប ប្ត្រី ៧ គេ ៧ កញ្ចុខមួយ រំគរុខមួយ អត្ថាធុនដ្ឋ អត្ថាធុនដ្ឋ មិទ្ធាធុដ្ឋ ធំដូវិចត្ត ។ ចេ ។ ត់មាន សញ្ញាជនាន ន ខ និឌ្ឌិយោ ឃុំ អត្តនិ រិត្ត ស្នងនៃសារីខ្មុំ ឯ

សុគ្គន្តចិដក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

(66) បុគ្គលពិចារណាឃើញរូប ថាមានក្នុង១៩ តើដូបមេច ។ បុគ្គល 🤋 ក្នុង លោក នេះ ពិចារណា ឃើញ វេទ្ធនា សញា សង្គារ នឹង វិញ្ហាណ ថាជាខ្លួន បុគ្គលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង៍នេះថា នេះឯង៍ជា ញ ឯរូបនេះ (ក៏មាន) ក្នុង១៩នេះដែរ ឈ្មោះថាពិបារ-ណាឃើញច្រ ថាមានក្នុងខ្លួន ច្រៀបដូច្ចថា ដែលបរិច្ចណ៌ដោយក្និន បុរសគប្បីពោល ចំពោះផានោះ យ៉ាងនេះថា នេះផា នេះក្និន ផ្កា ដោយឡែក ក្លិនដោយឡែក តែក្លិននោះឯង (មាន) ក្នុងផ្កានេះ ឈ្មោះថាតិចារណា ឃើញភ្ជុំន ថាមានភ្នំផ្កា មានទបមាដូបម្ដេចមិញ មានឧបមេយ្យដូចជា បុគ្គល 🤋 ក្នុងលោកនេះ ពិ**ហរណៈ**ឃើញ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ នឹងវិញ្ចាណ ថាជា១៩ បុគ្គលនោះមានសេច ញ ត្តត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងជាខ្លួនរបស់អញ ឯរូបនេះ ឈ្មោះថាតិចារណាឃើញរូប ថាមានក្នុង១ន ក្និទ្ធនេះដែរ ប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្ទាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ ក៏មិនមែនខិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះឈ្មោះថាអគ្គានុខិដ្ឋិ ជាប្រវត្តក ខ អគានទិដី ជាមិហ្វទិដី ជាទិដីវិបតិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មែន ទិដ្ឋិ បុគ្គលតិចារណា ឃើញរូប ថាមានកង់១ន យ៉ាង៍នេះឯង

មហេវិគ្គេ ទិដ្ឋិកបា

(២៣) ៩៩ រិតម្នាំ អ្សាខ្ មានជំពម្រឹង ឯ វដេកច្រោ ឋឌធំ សញ្ញុំ សង្គ្ជាប វិញ្ញាណ៍ អត្ត-តោ សមខុបស្បីតិ តស្ប ឃុំ យោតិ អយំ ទោ មេ អត្ត សោ ខោ បន មេ អយ៌ អត្ត ៩មស្ទ រូបេត រូបស្មី អត្តាធំ សមឲ្យស្បតិ សេយ្យថាបំ មណ៌ ការណ្ឌូកោ បក្ខាំគោ អក្ស តមេន បុរិសោ មណ៌ អញ្ញោ ការណ្ឌាកា សោ ទោ បនាយំ មណ៌ ត្រៃស្មុំ ការឈ្នះកាន់ ការឈ្នះក្នុំ មណ[ិ] សមន្**ប**-ស្ទ្រ ស្ទ្រ ស្ទ្រ ស្ទ្រ ស្ទ្រ ស្ទ្រ ស្ទ្រ ស វិញ្ហាណ៍ អគ្គត្រា សមនុបស្បតិ៍ តស្ប ៀវ ហោត អញ្ សេ នេ មេខា មេ សេ ខេ ខេ មេ មេ អត្ត ត់មស្មី រូបេត រូបស្មី អត្តាធំ សមនុបស្បីត မယ္သား နှင့္ခ်ိဳ မယ္လ နွင့္က ကယ္ နွင့္လ ကယ္ နွင့္လ မက္လ ចតុតា រូបវត្តកា អត្ថានុនិដ្ឋិ អត្ថាននិដ្ឋ មិទ្ធានិដ្ឋិ និដ្ឋិចត្តិ ។ មេ ។ ៩៩៦ ស សាជនាធិ ជ ច ខ្ញុំ យោ ឃុំ រុមស្មុំ អត្តាធំ សមនុមស្បត់ ។

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិកថា

[២៣] បុគ្គលតិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងរូប តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គល ទុះក្នេសែលក នេះ ពិហរណា ឃើញវេទនា សញា សង្គារ នឹងវិញាណ វ កុ បុគលនោះមានសេចក្តីត្រះរះ យ៉ាងនេះថា នេះឯងជា១ន របស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនោះឯង (មាន) ក្នុងរូបនេះ ឈ្មោះថា តិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងរូប ច្រៀបដូចកែវមណី ដែលគេដាក់ ក្នុងដប បុរសគប្បីពោលចំពោះកែមេណីនោះយ៉ាងនេះថា នេះកែមេណី នេះ ដប កែវមណីដោយឡែក ដបដោយឡែក តែកែវមណីនោះឯង មាន ក្នុងដបនេះ ឈ្មោះថាពិនិត្យឃើញកែវមណីថាមានក្នុងដប មានទបមាដូច ម្ដេចមិញ មានទបមេយ្យដូចជា បុគ្គលខ្វះ ក្នុងលោកនេះ តិចារណា ឃើញវេទនា សញ្ញា សង្ខារនឹងវិញ្ចាណ ថាធា១ន បុគ្គលនោះ សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះកា នេះឯងជាខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញ នោះឯង (មាន) ក្នុងរូបនេះ ឈ្មោះថាពិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងរូប ការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋមិនមែនវត្ ក៏មិនមែនទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិជ្ជិណា នេះ ឈ្មោះថាអគ្គានុទិជី ជារួបវត្ត: ទី ៤ អគ្គានុទិជី ជាមិញទិជី e្តិវិបត្ត ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែន**e**ិភ្និ ពិហារណាឃើញ១៩ ថាមានក្នុងរូប យ៉ាងនេះឯង

សុត្តនូចិដិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស ចដិសម្តិទាមគ្នោ

(២៤) ៩៩ វេឌន អត្តតា សមនុបស្បត្ត ។ ឥ េះកា ទេ ខេត្តសម្មស្បីជំ ឋេឌនំ សោតសម្មស្បីជំ ឋេឌជំ ឃាជសមូស្បូជំ ឋេឌជំ ជិក្សមមូស្បូជំ ឋេឌជំ តាយសម្មស្សជំ ឋេនធំ មនោសមូស្សជំ ឋេនធំ អត្តតា សមនុបស្បតិ៍ យា មពេសមួស្បូជា ៤៩. ជា សោ អហ យោ អហ សា ម នោសមួស្បូជា រុនេយុន្ទ ឧយេទាដីទាវិព្ រុនេចឃំ អនិយ៌ សឧដ្ឋស្បីទ្វ សេយាខ្សាត្ត ខេស្សិន្ត្រិត្តសារិ យ នោ យា អច្ចុំ សោ វេណ្ណា យោ វេណ្ណា ភា អភិន អភិសា ស្រើសាំ អនិល្ច មានថែលរឹង វា-វេមេវ ៩ េះកា ទោះ ម នោសមួស្បូជំ វេឌជំ អត្ថាតា ភាគថំជទាវីឌ្ឌ លោ ឧបោទាដីទាវីជា ចុខបា ទោ មល្ (លេ ម**ល ្ស ឧ**ខេស្តិទាំព្រៃ ផ្ទេស្ស

សុត្តស្តូចិដ្ឋា ខុទ្ទពតិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(७८) បុគ្គលតិចារណាឃើញវេទនា ថាជាទូន ដូចម្ដេច ។ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិហរណាឃើញវេទនា ដែលកើតអំពី ចតុសម្ព័ស្ស វេទនាដែលកើតអំពីសោតសម្ព័ស្ស វេទនាដែលកើតអំពី ឃានសម្ព័ស្យ វេទនាដែលកើតអំពីជីក្លសម្ព័ស្យ វេទនាដែលកើតអំពី កាយសម្ព័ស្យ វេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ព័ស្យ ថាជាខ្លួន ថា ធម្មជាតិ ណា ជាវេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ងឹស្ស សភាពនោះគឺអញ សភាព ណាជាអញ ធម្មជាតិនោះ គឺវេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ម័ស្យ ឈ្មោះ ឋាពិចារណា ឃើញ នូវវេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ព័ស្យផង នូវ១្នផង ឋាមិនមែនពីវ ច្រៀបដូច ច្រទីបច្រេងដែលនេះទៀង មានអណ្តាត ក្ដេង៍ណា សភាពនោះជាវស្មី សភាពណាជាវស្មី ធម្មជាតិនោះ គឺ អណ្តាតក្កេង ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញអណ្តាតក្កេងនឹងវេស្ទី ថាមិនមែន ពីវ មាន ទបមាដូចមេចមិញ មាន ទបមេយ្យដូចជា បុគ្គល ខ្វះក្នុង លេក នេះ ពិហារណ៍ឃើញវេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ព័ស្ស ថាជា១្ន ថា ធម្មជាតិណា ជាវេទនាដែលកេតអពិមនោសម្ព័ស្យ សភាពនោះគឺអញ សភាពណាជាអញ ធម្មជាតិនោះ គឺវេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ដីស្ស

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

មនោសម្ជូស្បូជំ ឋនឧញ្ អត្តញ្ អន្ទុយំ សមនុ-បស្បុត អភិនិឋសពរាមាសោ និជ្ជិ និជ្ជិ ន វត្ត វត្ត ន និជ្ជិ អញ្ជា និជ្ជិ អញ្ជា វត្ត ហា ខ និជ្ជិ យញ្ វត្ត អយំ បឋមា ឋនខាវត្តកា អត្តានុនិជ្ជិ អត្តានុនិជ្ជិ មិញនិជ្ជិ និជ្ជិចត្តិ ។ បេ ។ តមានិ សញ្ជាជនានិ ន ខ និជ្ជិយោ ឃំ ឋនធំ អត្តតោ សមនុបសុត្រិ ។

មហាវិត្ត ទិដ្ឋិតថា

ឈ្មោះថាតិចារណា ឃើញ នូវវេទនាដែល កើតអំពីម ទោសម្អូស្សផង៍ នូវ

១នផង៍ ថាមិនមែនពីវ ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្ទាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ

ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ត ឯវត្តក៏មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ ដោយឡែក វត្តដោយឡែក

ទិដ្ឋិណានឹងវត្តណា នេះ ឈ្មោះថាអត្តានុទិដ្ឋិ ជាវេទនាវត្តកៈទី ១ អត្តានុទិដ្ឋិ ជាមិច្ចាទិដ្ឋិ ជាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បេ ។ នេះសំ យេជន: មិនមែនទិដ្ឋិ

បុគ្គលពិចារណា ឃើញវេទនា ថាជា ១ន យ៉ាងខេនង់ ។

(២៥) បុគ្គលតិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានវេទនា តើដូចម្ដេច ។
បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តិចារណា ឃើញសញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ
នឹងរូប ថាជាខ្លួន បុគ្គលនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯង
ជាខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនោះឯង មានវេទនា ព្រោះវេទនានេះ
ឈ្មោះថាតិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានវេទនា ប្រៀបដូចដើមឈើ ដែល
បរិបូណ៌ដោយមូប បុរសគប្បីពោលចំពោះដើមឈើនោះ យ៉ាងនេះថា
នេះដើមឈើ នេះមូប ដើមឈើដោយឡែក មូបដោយឡែក តែ
ដើមឈើនោះឯង មានមូបព្រោះមូបនេះ ឈ្មោះថាតិចារណា ឃើញដើម
ឈើ ថាមានមូប មាន១បមាដូចម្ដេចមិញ មាន១បមេយ្យដូចជា

សុត្តនូបិជិកេ १ខ្ទុកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

ឥ ខេកខ្មែរ សញ្ញាំ សង្ខាប វិញ្ញាឈាំ រូបំ អត្តតោ
សមនុបស្បតិ តស្ប ឯវិ ហោតិ អយំ ទោ មេ
អត្តា សោ ទោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមាយ
បនេយយ បនេយាវាតិ បនេយាវន្តិ អត្តានិ សមនុបស្បតិ
អភិជិបសបាមាសោ និដ្និ និដ្និ ន វត្ត វត្ត ន និដ្និ
អញ្ញា និដ្និ អញ្ញាំ វត្ត យា ច និដ្និ យញា វត្ត អយំ
នុតិយា បនេយាវត្តភា អត្តាធុនិដ្និ អត្តានុនិដ្និ មិញ្ញានិដ្ឋិ និដ្ឋិបត្តិ ។បេ។ ឥមាន សញ្ញោជនានិ ន ច
និដ្ឋិយោ ឯវិ បនេយាវត្តិ អត្តានិ សមនុបស្បតិ ។

សុត្តខ្ពប់ជិត ខុទ្ធពនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

បុគ្គល រុះក្នុង លោក នេះ តិចារណា ឃើញ សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ នឹង
ប្រ ថា ជា រុន បុគ្គល នោះមាន សេចក្តី គ្រិះ រិះ យ៉ាង នេះថា នេះ ឯងជា
១នរបស់អញ តែ រុនបស់អញ នោះ ឯង មាន វេទ នា ក្រោះ វេទ នា នេះ
ឈ្មោះថា តិចារណា ឃើញ រុន្ធ ថា មាន វេទ នា ការប្រកាន់ ស្អិត នឹង ការ
ស្លាបអង្គែល ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិន មែនវត្ត ឯវត្តក៏មិន មែន ទិដ្ឋិ
ដៅ ឃើញ ក វត្ត ដោយ ឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្ត ណា នេះ ឈ្មោះថា អត្តានុទិដ្ឋិ
ជា វេទ នាវត្តកៈ ទី ២ អត្តានុទិដ្ឋិ ជា មិច្ចា ទិដ្ឋិ ជា ទិដ្ឋិបត្តិ ។ បេ ។
នេះសំយោជន: មិន មែន ទិដ្ឋិ បុគ្គលតិចារណា ឃើញ រុទ្ធន ថា មាន វេទ នា

(៤៦) បុគ្គលពិចារណា ឃើញវេទនាថា មានក្នុង ខ្លួន តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គល
ខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណា ឃើញសញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ នឹងរូប ថា
ជាខ្លួន បុគ្គលនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងជាខ្លួនរបស់អញ ឯ
វេទនានេះ (ក៏មាន) ក្នុងខ្លួននេះដែរ ឈ្មោះថាពិចារណោះឃើញវេទនាថាមាន
ក្នុងខ្លួន ច្រៀបដូចថ្នាំ ឈើ ដែលបរិចូណ៌ ដោយក្នុន បុរសគប្បីពោលចំពោះ
ផ្ការឈើនោះ យ៉ាងនេះថា នេះថ្កា នេះក្នុន ផ្កាដោយឡែក ក្នុនដោយឡែក

មហាវិគ្គេ ទិឝ្នឹកថា

សោ ទោ ខនាយំ កត្តេ ៩៩ភ្នំ បុព្ជេតិ បុព្ជក្មឹ
កន្លំ សមនុខស្បតិ មិន្តាតា សមនុខស្បតិ
តស្ប មិន្តាល់ រូប អត្តតោ សមនុខស្បតិ
តស្ប មិន្តិ អយ ទេខាតិ អត្តនិ ប៉ននិ សមនុខស្បតិ
នេះ អត្តនិ អយ ប៉ននាតិ អត្តនិ ប៉ននិ សមនុខស្បតិ
វត្ត ន និដ្ឋិ ១ ខេ ១ អយំ តតិយា ប៉ននាវត្តកា
អត្តានុនិដ្ឋិ អត្តានុនិដ្ឋិ មិទ្ធានិដ្ឋិ និដ្ឋិចេត្តិ ១ ខេ ១ ឥស្ជិ

(២៧) ភេជ មេ មេយំ អត្តាជំ សមនុបស្បត់។
សមនុបស្បត់ តស្ប រៀវ ហោត់ មេយំ ទោ មេ អត្តា
សោ ទោ បន មេ មេយំ អត្តា សមាយ ប៉េឌជាយាត់
ប៉េឌជាយ អត្តាជំ សមនុបស្បត់ សេយ្យជាចំ ។ បេ ។

មហាវគ្គ ទីផ្និកថា

តែកុំន នោះឯងក៍មានក្នុង ៨ ខេះ ឈ្មោះ ថាពិបារណា ឃើញក្នុំនថាមានក្នុង ជា មានទបមាដូចមេចមិញ មានទបមេឃ្យដូចជា បុគ្គលទុះកង្គលេកនេះ ពិទារណាឃើញសញ្ហា សង្ខារ វិញ្ហាណ នឹងរូប ថាជា១ន បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងជាខ្លួនរបស់អញ ឯវេទនានេះ (ក៏មាន) ក្នុងខ្លះនេះដែរ ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញវេទនា ថាមានក្នុងខ្ល ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ ទាំង វត្តមិនមែន៖ ជាវេទនាវត្ត: ប្រាប់ បាន ស្រោះថាអត្ថាន្ទិជ្ជិ ជាវេទនាវត្ត: ប៊ី ញ អតានទិដ ជាមិហទិដ ជាទិដីវិបត្ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិន មែនទិដ្ឋិ បុគ្គលពិចារណាឃើញវេទនា ថាមានកង្ខន យ៉ាងនេះឯង ។ (២៧) បុគ្គលពិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងវេទនា តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គល?៖ ក្នុងលោកនេះ ពិបារណាឃើញសញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ នឹងរួប ថាជាខ្លួន បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯង ជាខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនោះឯង (មាន) ក្នុងវេទនានេះ ឈ្មោះថា តិចារណា ឃើញវិន ថាមានក្នុងវេទនា ប្រៀបដូច ។ បេ។

សុត្តត្តិចិដ្ឋពេ ខុទ្ចពនិកាយស្យូ ចដិសម្ភទាមគ្នោ

ការឈ្នាកស្មី មណី សមនុខស្សតិ រ៉ាមៅ ៩ ដេកម្សោ សញ្ញាំ សង្ខារ រិញ្ញាណំ រូខំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ តស្ស រ៉ាំ ហោតិ អយំ ,ទា មេ អត្តា
សោ ទោ ខេ មេ អយំ អត្តា ៩មាយ ប៉េននាយាតិ ប៉េននាយ អត្តានិ សមនុខស្សតិ អភិនិប្សសិដ្ឋិ អញ្ជាំ វត្ត យា ខ និដ្ឋិ យញា វត្ត
អញា និដ្ឋិ អញ្ជាំ វត្ត យា ខ និដ្ឋិ យញា វត្ត
អយំ ខតុត្តា ប៉េននាវត្តកា អត្តានុនិដ្ឋិ អត្តានុនិជ្ជិ
មិញនិជ្ជិ និជ្ជិចេត្តិ ។ ខេ ។ ៩មាធិ សញ្ជោជនាធិ
ឧ ខ និជ្ជិយោ រ៉ាំវ ប៉េននាយ អត្តានិ សមនុខស្បីតិ ។

(២៤) គេថំ សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្ប៊ុតិ ។ ៩ ខេត្តទ្វេ ខត្តុសមូស្បួជំ សញ្ញំ សោតសមូស្បួជំ សញ្ញំ ឃានសមូស្បួជំ សញ្ញំ ជិញ្សមូស្បួជំ សញ្ញំ តាយសមូស្បូជំ សញ្ញំ មនោសមូស្បួជំ សញ្ញំ អ-ត្តតោ សមនុបស្ប៊ុតិ យា មនោសមូស្បួជា សញ្ញា

សុត្តន្តបំដ ខុទ្ធពនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ឈ្មោះថាតិបារណាឃើញកែវមណីថាមានក្នុងដប មាន១បមាដូចម្ដេចមិញ មាន១បមេឃ្យដូចជា បុគ្គល១៖ ក្នុងលោកនេះ តិបារណាឃើញសញា សង្ខារ វិញាណនឹងរូប ថាជា១ន បុគ្គលនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះ យ៉ាង នេះថា នេះឯងជា១នរបស់អញ តែ១នរបស់អញនោះឯង (មាន) ក្នុងបែននេះ ឈ្មោះថាតិបារណាឃើញ១ន ថាមានក្នុងវេទនា ការ ប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្ទូបអង្អែល ឈ្មោះថាទិជ្ជិ ទិជ្ជិមិនមែនវត្ ទាំងវត្តក៏ មិនមែនទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិជ្ជិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអគ្គានុទិជ្ជិ ជាវេទនាវត្តកៈទី ៤ អត្តានុទិជ្ជិ ជាមិប្ផាទិជ្ជិ ជាទិជ្ជិបេត្តិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិជ្ជិ បុគ្គលតិបារណា

(២៤) បុគ្គលពិចារណា ឃើញសញ្ញា ថាជា១៩ តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គល
១៖ភុងលោកនេះ ពិចារណា ឃើញសញ្ញាដែលកើតអំពីចក្ខុសម្ដីស្យូ សញ្ញា
ដែលកើតអំពីសោតសម្ដីស្យូ សញ្ញាដែលកើតអំពីឃានសម្ដីស្យូ សញ្ញា
ដែលកើតអំពីជីវាសម្ដីស្យូ សញ្ញាដែលកើតអំពីកាយសម្ដីស្យូ សញ្ញាដែល
កើតអំពីជីវាសម្ដីស្យូ សញ្ញាដែលកើតអំពីកាយសម្ដីស្យូ សញ្ញាដែល
កើតអំពីមនោសម្ដីស្យូ ថាជា១៩ ថា សញ្ញាណាដែលកើតអំពីមនោសម្ដីស្ស

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិតថា

សោ អញ់ យោ អញ់ សា ម ពេសអូស្ដ្Ωា មាន ឧបោមដីមាន្តែ មាយ មន្ទ្ឋា មនិញ អាន មាន មាន ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត យ នោ យា អដ្ឋ សោ វ េណា យោ វ េណា សា អភ្នំ អភ្នំញា វេណ្ណញា អន្ជលំ សមនុបស្បីត រៀវមេវ វ ដេក ទោ្ធ ម នោសម្ចស្សីជំ សញ្ញុំ អត្តគោ សមនុ-បស្បីត្ យា ម ជោសមូស្បីជា ស្សា សោ មហ យោ អញ ំ សា ម នោសមូស្បីជា សញាតិ ម នោ-សមូស្សីជំ សញ្ញា អត្តញា អន្ទុលំ សមនុបស្បតិ អភិជិវេសបកមាសោ ឧិដ្ឌិ ឧិដ្ឌិ ឧ វត្ វត្ ឧ ឧិដ្ឌិ မေတာ္က န်င္ငံ မေတာ္ နေတာ့ လ ေလာင္ငံ လက္ နေတာ့ မလ္ បឋមា សញ្ជាត្តា អត្ថជុំជ្ជី អត្ថជុំជ្ជី មិញជុំជ្ជី សញ្ចុំ អត្តតា សមនុបស្បិត ។

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិកថា

សភាពនោះគឺអញ សភាពណាជាអញ ធម្មជាតិនោះ គឺសញាដែលកើត អំពីមនោសម្ពីស្ស ឈ្មោះថាពិចា**រណា ឃើញ នូវស**ញ្ញាដែលកើតអំពី មនោសម្ព័ស្សផង នូវទូនផង ថាមិនមែនពីវ ច្រៀបដូចប្រទីបច្រេងដែល នេះឡើង មានអណ្តាតក្នេង**លា** សភាពនោះក៏គរស្មុ សភាព**ណា**ជា រស្មី ជម្មជាតិនោះក៏គឺអណ្ដាតក្ដេង ឈ្មោះថាពិចារណាឃើញអណ្ដាត ក្ខេងនឹងវេស្ទី ថាមិនមែនពីរ មានទបមាដូចមេចមិញ មានទបមេយ្យដូច ជាបុគ្គល រុះ ក្នុងលោកនេះ ពិលាណេឃើញនូវសញ្ហាដែលកើតអពឹមនោះ សម្ដីស្យ ថាជា 🤋 ៩ សញ្ញា ណាដែលកើតអំពីមនោសម្ដីស្យ សភាព នោះគឺអញ សភាពណាជាអញ ធម្មជាតិនោះ គឺសញ្ញាដែលកើតអំពី មនោសម្ព័ស្យ ឈ្មោះថាពិចារណៈឃើញសញ្ញាដែលកើតអំពីមនោសម្ព័ស្យ ផទ៍ នូវខ្លួនផង៍ ថាមិនមែនពីវ ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្ថាបអង្គែល ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ត ទាំងវត្តក៏មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្ត ដោយឡែក ទិដ្ឋិណានឹងវត្តណា ខេះឈ្មោះថាអត្តានុទិដ្ឋិ ជាសញ្ញាវត្តក: ទី១ អត្តានុទិជ្ជិ ជាមិទ្ធាទិជ្ជិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិជ្ជិ បុគ្គលតិចារណា ឃើញសញា ថាជាខ្លួន យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្ត្របិជិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្បូ មដិសម្ភិទាមក្ដោ

(៤៩) ៩៩ មណ្ឌះ អស្លាធ មានជំពម្បីខ្មាំ ។ ត់ ដេក ទោះ សង្ខារ វិញ្ញាណំ រូបំ វេឌជំ អត្តតោ សមជុបស្បាត់ តស្ប ៧វិ យោត៌ មយំ (១) មេ អត្ថា សោ ខោ បជ មេ មយ មត្ថា ៩មេយ ស-ញ្ច ស្យាវត្ត អត្តាធំ អម្មជ្ជវារិស្ សេលាខ្រុត ដែយ ២៣មានា មេទា ឧតេឌ ស់ម្រា ត្រូ រុខេណ្ឌ ងញុ ឃុំ ឃុំ ឃុំ ឃុំ ឃុំ ម នេះ ស្រា មេខា ខេត្ត នេះ ក្រុ ក្រឡោ ឥមាយ ភាយាយ ភាយាវគ៌ ភាយាវគ្គុំ កុគ្គាំ ភាគបំពម្សាំ ស្រុង មុខេយ្យ មាន្តែរ មួយ ហូ រិត្ត រុងខុត អស់ខេស ភាព សក្ស ស្ត្រ សេឃ មុំ អញ្ សេ នេ មេខា មោ សេ ឧក នេ មញ្ជុំ អត្តា ៩មាយ សញ្ជាយ សញ្ជាក់និ សញ្ជាជុំ អត្ថាន សមនុបស្បតិ អភិនិវេសបក្សា និដ្ឋ हिंदी व कि कि व हिंदी सक्ता हिंदी सक्ती कि វត្តា អត្តានុនិដ្ឋិ អត្តានុនិដ្ឋិ មិទ្ធានិដ្ឋិ ។ មេ ។

សុត្តខ្ពប់ដក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

(៤៩) បុគ្គលតិចារណាឃើញ១៩ ឋាមានសញា តើដូចមេច **។** ញ ក្នុងលេកនេះ ពិហរណាឃើញសង្ខារ បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ នេះឯង ខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនេះឯង មានសញ្ញា ក្រោះ ឈ្មោះថាតិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានសញ្ញា ប្រៀបដូច ដែលបរិប្ចូណ៌ដោយម្ទប់ បុរសគប្បីពោលចំពោះដើមឈើ នោះយ៉ាង៍នេះថា នេះដើមឈើ នេះម្ងប់ ដើមឈើដោយឡែក ម្វប់ ដោយខ្សែក តែដើមឈើនេះឯង មានមូបព្រោះមូបនេះ ឈ្មោះថា តិហរណា ឃើញដើមឈើ ឋាមានម្វប់ មានឧបមាដុចម្ដេចមិញ មានឧបៈ មេយ្យដូចជា បុគ្គលទុះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញសង្ខារ វិញ្ញាណ រូបនឹងវេទនា ថាជាខ្លួន បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯងខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនេះឯង មានសញាព្រោះសញា ឈ្មោះថាតិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានសញា នឹងការស្វាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ ទាំងវត្តក៏មិនមែន ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា និង វត្តណា នេះឈ្មោះ ជាសញាវតក: ៤ អត្តនុខិដ្ឋិ ជាមិហ្វូខិដ្ឋិ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិតថា

ត់មាន សៃ សេមជុបស្បាន ។

(៣០) ភេះ មត្ត សញ្ញាំ សមនុបស្បីតិ ។ ឥ-ខេត្ត សង្ខាប វិញ្ហាណ រូប ប់ឧជ អត្តតា សម-នុបស្បតិ៍ តស្បី សំ ហោតិ អយ់ ទោ មេ អត្តា ត់មស្មា បាន អត្ថ អយ់ សញាត់ អត្ថ សញា សមនុបស្បតិ៍ សេយ្យថាបំ បុប្ចំ កច្សេម្បូជ្ញុំ អស្ប នា ខេត្ត ស្កាសា រាំ្ធ ព្រះ ស្គ្រ មក្សា មញ្ញា មន្ត្រា ក្រោះ ស្គ្រា ស្ មុនជាំ ជាពិន ជពិជាំ មន្ទំ មានចំពុសារឹង ត្រុ ត់ ខេក្ស សង្ខារ វិញ្ញាណំ រួច វេឌធំ អត្តតោ សមនុបស្បតិ តស្ប ៧វិ យោតិ អយ៌ (៣ មេ អត្ថា ៩មស្មា បាន អត្ថាន អយ់ សញ្ជាតិ អត្ថា សញ្ចុំ សមនុបស្បត្តិ អភិទិវេសបកមារសា និឌ្ឌិ និឌ្ឌិ

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិតថា

នេះសំយោជនៈមិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលតិចារណាឃើញទូន ថាមានសញា យ៉ាងនេះឯង ។

(៣០) បុគ្គលពិលារណាឃើញសញា ថាមានភ្នំន្ទ តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គលខ្វះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញសង្គារ វិញ្ញាណ រូបនឹងវេទនា ឋាជាខ្លួន បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងខ្លួនរបស់ អញ ឯសញ្ហានេះ (ក៏មាន) ក្នុង១៩នេះដែរ ឈ្មោះថាពិចារណាឃើញ សញ្ញា ថាមានក្នុង១ន ប្រៀបដូចផ្កាដែលបរិបូណ៌ដោយគ្និន បុរសគប្បី ពោលចំពោះជានោះយ៉ាង៍នេះថា នេះជា នេះកូន ជាដោយឡែក ក្និន ដោយឡែក តែក្និននោះឯង (មាន) ក្នុងផ្កានេះ ឈ្មោះថាពិបារណា ឃើញ ក្និន ថាមានក្នុងជា មានទបមាដូចម្ដេចមិញ មានទបមេយ្យដូចជាបុគ្គល **ទុះ** ក្នុងលោកនេះ ពិហរណាឃើញសង្គារ វិញ្ចាណ រូបនឹងវេទនា ថា ញ់ នេះ បុគ្គលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯងខ្លួនរបស់អញ ឯសញានេះ (ក៏មាន) ក្នុង១៩នេះដែរ ឈ្មោះថាពិបារណាឃើញសញា ឋាមានក្នុងខ្លួន ការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្លាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ សុត្តត្តូចិដិកេ १९ កនិកាយស្ស ចដិសម្តិទាមគ្នោ

(៣០) ក់ខំ សញ្ញាយ អត្ថាធំ សមនុបស្បិត។ ត់ ដេក្ស សង្ខារ វិញាណ រុខ វេឌជំ អត្តតោ ស្តេចស្ដីខ្លួន ស្ដាំ ឈ្មេខ មេត្ត សេ អត្ត សោ ខោ បន មេ អយ អត្ត ៩មេឃ ស-ជាចំ មណ៌ ការឈ្លាកេ បក្ខាត្រា អស្ប តមេនំ ស់ម្រា ត្រូវ មេខា មេលា មេលា មេលា មេលាំ-നോ നാണ് കുന്നു പ്രധാരം വേധി വേധി വേശ്യായി വേശ്യായി വേശ്യായി വേശ്യായില് ក្នុំ មហា សមជុបស្បីន ស្គ្រេង ។ ខេត្តបៀ សស្លាប វិញ្ញាណំ រុខ ឋេឌឧ អគ្គោ សមនុបស្បីត

សុត្តន្តបំដាក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិភាមគ្គ

មិនមែនវត្ត វត្តក៏មិនមែនឲិដ្ឋិ ធិដ្ឋិដោយឲ្យែក វត្តដោយឲ្យែក ខិដ្ឋិ ណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអត្តានុឲិដ្ឋិ ជាសញ្ជាវត្តកៈទី ៣ អត្តានុឲិដ្ឋិ ជាមិច្ចា ឲិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោជនៈ មិនមែនឲិដ្ឋិ បុគ្គល ពិចារណា ឃើញសញ្ជា ថាមានក្នុង១៩ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣១) បុគ្គលតិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងសញា តើដូចមេច ។ បុគ្គល ខុះកង្គ លោក នេះ តិចារណា ឃើញ សង្គារ វិញ្ចាណ រូបនឹងវេទនា បុគ្គលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯង១ូនរបស់ អញ តែខ្លួនរបស់អញនេះឯង (មាន) ក្នុងសញ្ហានេះ ឈ្មោះថាពិចាវ-ណា ឃើញ១៩ ថាមានក្នុងសញ្ញា ច្រៀបដូចកែវមណ៍ដែលបុគ្គលដាកក្នុង ដឋ បុរសគប្បីពោលចំពោះកែវមណីនោះ យ៉ាង៍នេះ**ថា** នេះកែវមណី នេះដប កែវមណីដោយឡែក ដបដោយឡែក តែកែវមណីនេះឯន៍ (មាន) ក្នុងដែប នេះ ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញកែវមណី ថាមានក្នុងដែប មានឧបមាដ្ឋបម្រេចមិញ មានឧបមេយ្យដូចជា បុគ្គលរុះ ក្នុងលោក នេះ ពិចារណាឃើញសង្គារ វិញ្ចាណ រូប នឹងវេទនា ថាជាខ្លួន មហាវិត្តេ ទិត្តិកថា

(៣៤) កម្តិ សង្ខាប អត្តតោ សមនុបស្បតិ ។
នៃកាទ្វោ ខក្តាសម្ផស្បដិ ខេតនិ សោតសម្ជស្បដិ ខេតនិ ឃានសម្ផស្បដិ ខេតនិ ជិក្ខសម្ជស្បដិ
ខេតនិ កាយសម្ជស្បដិ ខេតនិ មនោសម្ជស្បដិ
ខេតនិ កត្តតោ សមនុបស្បតិ យា មនោសម្ជស្បជា ខេតនា សោ អហំ យោ អហំ
សាបដិ ខេតនពា អត្តពា អន្តយំ សមនុបស្បតិ
សាបដិ ខេតនពា អត្តពា អន្តយំ សមនុបស្បតិ

មហាវគ្គ ទិគ្គិកថា

បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯង់ខ្លួនរបស់អញ តែ
១៩របស់អញនេះឯង (មាន) ក្នុងសញ្ញានេះ ឈ្មោះថាពិបារណា
ឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងសញ្ញា ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្អែល
ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ត វត្តក៏មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក
វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអត្តានុទិដ្ឋិ
ជាសញ្ជាតុកៈទី៤ អត្តានុទិដ្ឋិ ជាមិច្ចាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោជនៈ
មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលពិបារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងសញ្ញា យ៉ាង
នេះឯង ។

(៣៤) បុគ្គលពិចារណៈឃើញសង្ខារ ថាជាខ្លួន តើដូចម្ដេច ។
បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណៈឃើញចេតនាដែលកើតអំពីចក្ខុសម្ជុំស្ប
ចេតនាដែលកើតអំពីសោតសម្ផុំស្ប ចេតនាដែលកើតអំពីឃានសម្ផុំស្ប
ចេតនាដែលកើតអំពីជីក្លូសម្ផុំស្ប ចេតនាដែលកើត អំពីកាយសម្ផុំស្ប
ចេតនាដែលកើតអំពីមីទោសម្ផុំស្ប ថាជាខ្លួន ថា ធម្មជាតិណាជាចេតនា ដែលកើតអំពីមនោសម្ផុំស្ប ថាជាខ្លួន ថា ធម្មជាតិណាជាចេតនា ដែលកើតអំពីមនោសម្ផុំស្ប សភាពនោះគឺអញ សភាពណាជាអញ
ធម្មជាតិនោះ គឺចេតនាដែលកើតអំពីមនោសម្ផូស្ប ឈ្មោះថាពិចារណា ត្បត្តស្ត្រិជិវេ ខុទ្ទពនិកាយស្បូ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

សេយ្យថា នេស្ស្បនីមស្ប ឈ្យាយ េស ಕ್ಷ ಚು ಭಿಯು ಯು ಭಿಯು **ಳು ಕ್ಷತ್ರಿ** ងជីលំ រូហ៊ាល់ ងខំណុ មានថំជមាវិង ត្សូវនេះ ៩ ខេត្ត ម នេសមូស្បូជ ខេត្ន អត្តតា សម-ដ្ឋមារ្យ័ន្ទ យា ឧបោមាដីមារិញ ខេឌ្ឌ មោ មល លោ អស សា ឧយោសមូស្សីជា ខេត្ត-ជាតិ មយោសមូស្សីជុំ ខេត្នញា អគ្គិញ អន្តុលំ សមនុបស្បតិ៍ អភិនិវេសបរាមាសោ និឌ្គិ និឌ្គិ ន វត្ត វត្ត ឧ ឧិឌ្ឌិ អញ្ជា ឧិឌ្ឌិ អញ្ជា វត្ត យា ខ ឧិឌ្ឌិ យញ្វត្ អយ បឋមា សង្ខាវត្តា អត្តាឲ្ឌិដ្ឋ អត្ថាន្ឌី ទីភ្លេឌី ។ មេ ។ ៩មាន សព្រោជសាន ខ ខ ឌូឌ៊ីលោ វារូ មាស្ថារ អេឌីខោ មាត់ជមារឹង ៤

សុត្តនូចិជិក ខុទុកនិកាយ បដិសម្តិភាមគ្គ

ប្រៀបដូចប្រទីបប្រេងដែល នេះឡើង មានអណ្តាតភ្លេងណា សភាពនោះ គរស្មី សភាពណាជាស្មើ ធម្មជាតិនោះ គឺអណ្ដាតភ្លើង ឈ្មោះថាពិថាវ-ណា ឃើញអណ្តាត ភ្វើងនឹងស្មើ ថាមិនមែនពីរ មានទបមាដុចម្ដេចមិញ មានទបមេយ្យដូចជា បុគ្គលទុះក្នុងលោកនេះ តិបារណាឃើញចេតនា ដែលកេត្តអំពីមនោសម្ផស្ស ថាជាខ្លួន ថា ធម្មជាតិណា ជាចេតនា ដែលកេត្តអំពីម នោសម្ចស់ស្រ សភាព នោះ គឺអញ សភាពណា ជាអញ ធម្មជាតិនោះ គឺបេតនាដែលកើតអំពីមនោសម្ចីសុទ្ធ ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញនូវចេតនា ដែលកើតអំពីមនោសម្ផីស្បូផង៍ នូវ១នផង៍ ថាមិនមែន ពីវ ការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្លាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិជ្ជិ ទិជ្ជិមិនមែនវត្ថ វត្តមន្ទាំមន្ទិជ្ជ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិជ្ជិណា និង វត្ត ណា នេះឈ្មោះថាអគ្មានុខិដ្ឋ ជាសង្ខាវាគក: ទី១ អគ្មានុខិដ្ឋ ជាមិល្ខិដ្ឋិ ។ បេ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលពិទាវណាឃើញសង្ខាវ ថាជាខ្លួន យ៉ាង៍នេះឯង **។**

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

(៣៣) ភេ៩ សង្ខាវវឌ្គ អត្ថាធំ សមធ្មសុទ្រ ។ ៩ ខេក្ស វិញ្ហាណ៍ រុខ ឋេឌន សញ្ញាំ អត្តតា ស-សោ ខោ ជន គេ អញ អត្តា ៩គេស សង្ខាវេស សង្ខារវាតិ សង្ខារវត្តិ អត្តាធ៌ សមធ្មស្បតិ សេយ្យ-ពុត្ត រ៉ឺំ ខ្មាំ ២៣មានិយ្យ មមារិ ខានេទូ សំមោ រាំ រុខេណា មញ្ចុំ មេខា មេខា មេខា វែទិស មណ្ឌ ៩៣ សោ ស្រា ឧសញ្ចុ **រុ**ស្ទេស **វុ**ស្ទេស សលាលា សាលាវត្ថិ ស្ត្រឹ សមខុបស្បីត តោ សមនុខសុក្តិ តក្ប ឃុំ សោតិ អយំ ទោ មេ អត្តា សោ ១០ ១០ មេ អយំ អត្តា ៩មេហ សស្តាហេច សង្ខាហេទិ សង្ខាហេឌិ អត្តជំ សមធ្ម-ក្សាន អភពក្រោសពេស ខ្ញុំ ខ្ញុំ ជ វត្ត វត្ត

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិតថា

(៣៣) បុគ្គលពិចារណាយើញ១ន ថាមានសង្ខារ តើដូចមេច ។ បុគ្គល gះ គ្គសហភនេះ ពិចារណាឃើញវិញាណ រូប វេទនា នឹង សញា ថាជា១៩ បុគលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯង ខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនេះឯង មានសង្គារព្រោះសង្គារនេះ ឈ្មោះថាតិចារណៈ ឃើញខ្លួន ថាមានសង្ខារ ច្រៀបដូចដើមឈើដែល បរិប្ចូណ៌ដោយមូប បុរសគហ្វីពោលចំពោះដើមឈើនោះយ៉ាងនេះថា នេះ ដើមឈើ នេះមូច ដើមឈើដោយឡែក មូចដោយឡែក តែដើមឈើ នេះឯង មានមូប ព្រោះមូបនេះ ឈ្មោះថាពិចារណាឃើញដើមឈើ ឋាទានមូប មានឧបមាដូចមេ្តចមិញ មានឧបមេយ្យដូចជា បុគ្គលទ្វ៖ កង្គលោកនេះ ពិលា**ណា ឃើញវិ**ញ្ចាណ រូប វេទនា នឹងសញា ច្ប ឋាជាខ្លួន បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯង ទ្ធនរបស់អញ តែទ្ធនរបស់អញនេះឯង មានសង្ខារ ព្រោះ សង្ខារទាំង នេះ ឈ្មោះថាពិហារណា ឃើញខ្លួន ថាមានសង្ខារ ការ ប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ វត្

សុគ្គន្តបិជិកេ ខុទ្ចកនិកាយស្យូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

នេធ្វើ មេញ ខ្ទុំ មេញ វេត្ត យា ១ ខ្ទុំ យញ្ជាវត្ត មេហ្ ខុត្តិយា សង្ខាវត្តេកា មត្តាធុខិច្ចិ មត្តាធុខិច្ចិ មិទ្ធានិឌ្ឌិ ។ ១ ។ ស់ខាន់ សញ្ជាជេខាន់ ឧ ១ ខិច្ចិ-យោ ឃុំ សង្ខាវត្តិ មត្តាន់ សមនុខស្បីតំ ។

(៣៤) ៩៩ អនុធិ សង្ខាប សមនុបស្បីតិ ។ ត់ ដេក ទោ វិញ្ចាណ រុប វេឌន សញ្ចាំ អត្តតោ សមនុបស្បតិ តស្ប ៧វិ ហោតិ អយ៌ 🖘 មេ អត្តា តមេស្មីញ បន អត្តនិ តមេ សង្ខាក់ត អត្តនិ សន្តាហ សមនុបស្បតិ៍ សេយ្យជាចិ បុច្ចំ កន្ស-ត្សិច្ច អស្សិ & ខេត្ត សំមេស វារូ មុខណិ ។ ខ្ ប្រ អយ់ ក់ន្តោ អញ់ ប្រ អញ្ញា ក់នោ សោ សេ ឧឃណុ មេឃុំ ឧស្មុំ ឯព័ន្ធ ឯជំម្ចុំ មេខំ ភាគប់ពម្សារ ត្រូវ នេះ នេះ នេះ រួយ បង្ហាល រិត្ ឋេឌជ សញា អគ្គតោ សមជុបសុក្រ តសុក្រ ឃុំ ហោត៌ អយ់ (ទា មេ អត្តា ឥមស្មីញ ប**ា** អត្ត-ជំ ៩ មេ សង្ខារាត់ អត្តជំ សង្ខារ សមនុបស្បត់

សុត្តសូចិជិក ខុទ្ចកតិកាយ បដិសម្តិភាមគ្គ

ក៏មិនមែនមិជ្ជិ មិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក នេះឈ្មោះថាអគ្គានុ-ទិដ្ឋិ ជាសង្ខាវាតក: ទី ៤ អត្តានុទិដ្ឋិ ជាមិញទិដ្ឋិ ៗ បេ ។ នេះសំយោ-ដន:មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលពិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានសង្ខារ យ៉ាងនេះឯង ។ (៣៤) បុគ្គលតិចារណា ឃើញសង្ខារ ថាមានកង្ខន តើដូច មេច ។ បុគ្គលរុះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាយើញវិញ្ញាណ រួប វេទនា នឹងសញា ថាជា១៩ បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីគ្រិះរិះ យ៉ាង៍នេះ ថា នេះឯង១៩របស់អញ ឯសង្ខារទាំងនេះ (ក៏មាន) ក្នុង១៩នេះឯង ឈ្មោះថាតិបារណាឃើញសង្ខារ ថាមានក្នុងខ្លួន ប្រៀបដូចជាដែល បរិប្ចូណ៌ដោយក្និន បុរសគហ្វីពោលចំពោះផ្កានោះយ៉ាងនេះថា នេះផ្កា នេះក្និន ផ្កាដោយឡែក ក្និនដោយឡែក តែក្និននេះឯង៍ (ក៏មាន) ក្នុងជានេះ ឈ្មោះថាពិបារណាឃើញក្នុន ថាមានក្នុងជា មានទបមា ដូចមេចមិញ មានទបមេយ្យដូចជា បុគ្គលរុះកង្គលេកនេះ ពិចារណា ឃើញពៃញាណ រូប វេទនា នឹងសញា ថាជា១ន បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា នេះឯង១,8របស់អញ ឯសង្ខារទាំងនេះ

(ក៏មាន) ក្នុងខ្លួននេះឯង ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញសង្ខារ ថាមានក្នុងខ្លួ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិតថា

អភិពស្របរាមា សេ ខេត្ត វត្ អយ់ គត់ហា សង្ខាវាត្តា អត្តានុខិដ្ឌិ អត្តា-នុនិដ្ឋិ មិញនិដ្ឋិ ។ មេ។ ឥមានិ សព្រោជខានិ ន ខ ខ្ទុំប្រា ឃុំ អត្តរិ សង្ខារ សមនុខស្បូត ។ (៣៥) ភេជ សង្ខាបសុ អត្តាធំ សមនុបស្ប-ត់ ។ ៩ ខេក្ស វិញ្ហាណ៍ រ៉ូប៉ វេឌធំ សញាំ អត្ត-តោ សមនុបស្បតិ៍ តស្ប ៧វិ ហោតិ អយ៌ 🔊 មេ អត្តា សោ ទេ១ មេ មេ អំ អត្តា តម្រែសុ សង្ខារស្វេតិ សង្ខារសុ អត្តាធំ សមនុបស្បតិ៍ សេយ្យជាច មណ៌ ការណ្ឌាកេ ចក្ខាំត្លោ អស្ប ဆေးခေင့် ရက်မော ချင့် မေတို့ കുന്ന പെല്ല ഒന്നു പ്രധ്യാത്ര

មហាវត្ត ទិដ្ឋិតថា

ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្ទាបអង្គែល ឈ្មោះថាខិដ្ឋិ ខិដ្ឋិមិនមែនវត្ត វត្តក៏
មិនមែនខិដ្ឋិ ខិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ខិដ្ឋិណា នឹង វត្តណា
នេះឈ្មោះថាអត្តានុខិជ្ជិ ជាសង្ខារវត្តក: ខី ៣ អត្តានុខិជ្ជិ ជាមិច្ចា ខិជ្ជិ
។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនខិជ្ជិ បុគ្គលពិចារណាយើញ
សង្ខារ ថាមានក្នុងខ្លួ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៥) បុគ្គលពិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងសង្ខារ តើដូចម្ដេច ។
បុគ្គលខ្វះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញវិញ្ញាណ ប្រ វេទនា នឹង
សញ្ញា ថាជាខ្លួន បុគ្គលនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯង
ខ្លួនបេស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនេះឯង (មាន) ក្នុងសង្ខារទាំងនេះ
ឈ្មោះថាពិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងសង្ខារ ប្រៀបដូចតែមេណី
ដែលគេដាក់ក្នុងដប បុរសគប្បីពោល ចំពោះកែមេណីនោះ យ៉ាង
នេះថា នេះកែមេណី នេះដប កែវមណីដោយឡែក ដបដោយឡែក

សុត្តនូចិដិកេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

សោ ទេ បញ្ចេំ មណ៌ និមស្មី ការឈ្លាក្រេត ការណ្តាក់ មិន្ត្រិត្ត មិន្ត្រិត្ត ។ ប្រ ។ និម្ចាំ សេត្តបស្បិត ។ ប្រ ។ និម្ចាំ សេត្តបស្បិត ។ ប្រ ។ និម្ចាំ សេត្តបស្បិត អត្តា សេចនុបស្បិត សេចនិត្ត អត្តាន្ត្រិត្ត មិន្ត្រិត្ត មិន្ត្រិត្តិ មិន្ត្រិត្ត មិន្ត្តិទី មិន្ត្រិត្តិទី មិន្ត្រិតិទី មិន្ត្រិតិ មិន្ត្រិតិ មិន្ត្រិតិទី មិន្ត្រិតិទី មិន្ត្រិតិទី មិន្ត្រិតិនិតិ មិន្ត្រិតិនិតិទី មិន្ត្រិតិទី មិន្ត្រិតិនិតិទី មិន្ត្រិតិនិត

(៣៦) ភេទ វិញ្ញាណ អត្តតោ សមនុបស្បីតិ។

សោ អញ់ យោ អញ់ និ មនៅញាណ់ ហេតុ

សោ អញ់ យោ អញ់ និ មនៅញាណ់

សោ អញ្តាណ អញ្ចាណ់

សោ អញ់ ប្រា អញ់ និ មនៅញាណ់

សោ អញ់ ប្រា អញ់ សមនុបស្បីតិ

សុត្តខ្ពប់ដក ខុទ្ទកតិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្ន

តែកែវមណីនេះឯន (មាន) ក្នុងដបនេះ ឈ្មោះថាពិបារណា ឃើញកែវ
មណី ថាមានក្នុងដប មានឧបមាដូចម្ដេចមិញ មានឧបមេយ្យដូចជា បុគ្គល
១៖កុងលោកនេះ ពិបារណា ឃើញវិញ្ញាណ រូប វេទនានឹងសញ្ញា ថាជា
១ន បុគ្គលនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯង១នូវបស់រញា
តែ១នបេសអញនេះឯង មានកុងសង្ខារនេះ ឈ្មោះថាពិបារណាឃើញ
១ន ថាមានកុងសង្ខារ ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គែល ឈ្មោះថាខិជ្ជិ

ខិជ្ជិមិនមែនវត្ វត្តក៏មិនមែនខិជ្ជិ ខិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក
ខិជ្ជិណា នឹងវត្តណា នេះឈ្មោះថាអគ្គានុខិជ្ជិ ជាសង្ខារវត្តកៈខី៤ អគ្គានុខិជ្ជិ ជាមិញខិជ្ជិ ។ បេ ។ នេះសំយោជនៈ មិនមែនខិជ្ជិ បុគ្គល
ពិបារណាឃើញ១ន ថាមានកុងសង្ខារ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៦) បុគ្គលពិចារហោយើញវិញ្ញាណ ថាដាខ្លួន តើដូចម្ដេច ។
បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញចក្ខុវិញ្ញាណ សេត
វិញ្ញាណ ឃានវិញ្ញាណ ដំបូវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ មនោញ្ញា ហាយ ថាដាខ្លួន ថា ធម្មជាតណា ជាមនោវិញ្ញាណ សភាពនោះ
តិអញ សភាពណាជាអញ ធម្មជាតនោះ គឺមនោវិញ្ញាណ ឈ្មោះ
ថាពិចារណាឃើញ នូវមនៅវិញ្ញាណផង នូវខ្លួងផង ថាមិនមែនពីវិញ្ញា

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

សេលាដ្រាត នេសតាន្ទ្រិតមារី យាយ ខេរ ក្នាំ សោ វេណា យោ វេណា សា អត្តិត អត្តិញ ម នៅ ក្រាណ អត្តតោ សមនុបស្បតិ៍ យំ ម នៅ-ញ្ញា ស្រា មេលា មេលា និ ម នោះ ញា សា និ មនៅញាណញា អត្តព្យុ អន្តយំ សមនុខស្បត្ត អភិព្យភាពមាមេ ខ្ញុំ ខ្ញុំ ខ រង្គ រង្គ ខ ខ្ញុំ မယ္လာ င္းရွိ မယ္လ္တာ့ နေ ကာ ေင့္ခ်င္း ကယ္ နေ ខ្ញុំ ទំពួធខ្លិ ។ បេ ។ ឥមាធិ សព្រោជសាធិ ជ ច ឧ៍ឌ្ឌិយោ ឃុំ វិញាណំ អត្តតោ សមនុខស្សតិ ។ (៣៧) ភេទ វិញ្ញាណវត្តំ អត្តានិ សមនុប-សុត្រ ។ ៩ េគ ហ្គេ រុបំ ឋឧន សញ្ចំ សង្ខាវ អត្តតោ សមនុបស្បតិ៍ តស្ប ឃុំ យោត់ អយុំ ទោ មេ អត្តា សោ ខេន មេ

មហាវិត្ត ទិដ្ឋិកថា

ច្រៀបដូចប្រទីបប្រេងដែលនេះឡើង មានអណ្តាតភ្លេងណា សភាពនោះ គឺស្មើ សភាពណាជាស្មើ ធម្មជាតិ នោះគឺអណាតក្ដើង ឈ្មោះថាតិ០ារណា ឃើញអណ្តាតក្មេងនឹងវស្មី ថាមិនមែនពីវ មានឧបមាដូចមេ្តចមិញ មាន ទបមេយ្យដូចជា បុគ្គលខ្វះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញមនៅវិញ្ញា ណ ឋាជាខ្លួន ថា ធម្មជាឥណា ជាមនោវិញាណ សភាពនោះគឺអញ សភាព ណាជាអញ ធម្មជាតនោះគឺមនៅព្រាណ ឈ្មោះថាពិចារណាឃើញនូវ មនៅព្រាណផង នូវ១នផង ថាមិនមែនពីវ ការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្ថាប អង្គែល ឈ្មោះថាទិជ្ជិ ទិជ្ជិមិនមែនវត្ត វត្តក៏មិនមែនទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹងវត្តណា នេះឈ្មោះថាអត្តានុទិដ្ឋិ ជាវិញ្ហាណ-វត្ត: 🕫 🤊 អត្តានុទិដ្ឋិ ជាមិល្ច និដ្ឋិ 🤊 បេ 🤊 នេះសំយោជន: មិនមែន ទិដ្ឋិ បុគ្គលពិ**ចារណា ឃើញ**វិញ្ញាណ ថាជា១៩ យ៉ាងនេះឯង ។ (៣៧) បុគ្គ**ល**តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានវិញ្ចាណ គេដូច មេច ។ បុគ្គល**រុះ ក្**ងលេកនេះ ពិចារ**ណា**យើញរូប វេទនា សញា នឹងសង្ខាវ ថាជា១៩ បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ ញ យ៉ាង៍នេះថា នេះឯង១ន បេស់អញ តែ១នរបស់អញនេះឯង

សុត្តន្តបំដកេ ខុទ្ធកនិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

អញ្ច អត្តា សម្រា ក្រោយខេ ក្រោសាវត ក្រាសា-្ដេំ អត្តាជំ សមនុបស្បតិ៍ សេយ្យថាចំ ក្រគ្នា ភាយា-ភាគ្នា ឃុំ អក្ស ខាងខ្លួន ខ្លុំស្រា ស្ត្រ វុខេណ្យ អញ្ រស្ទើរ ដញ្ចូំ ដំណើ ដង្គេរ ដំណើ ងណា យលា សា ខេស្ល វុ ក្ដោ សុស្ស ស្រាល ស្លា-រាន យល់ខ្លុំ រ៉ុំ ម្លាំ មានថ្នៃមាន ស្គ្រា ស្គ្រា ស្គ្រា វ្ជំ វេឌជ សញ្ញា សង្ខាប អត្តតា សមនុបស្បូត តស្ប ស្នៃ បោត អយ ទោ មេ អត្តា សោ ទោ បន មេ អយុ អត្តា ឥមិលា វិញា លោខ វិញា លា. វាត វិញ្ហាលាវន្តំ អត្តាន សមនុបស្បីត អភិពសេ-ឧបសា មេ ខ្ទុំ ខ្ទុំ ខ្ទុំ ខ្ទុំ មេ ខេត្ត មេច្ច ខ្ញុំ អញ្ចុំ ឃុំ ខ ខ្ញុំ ឃញ្ចុំ អូច ឧុតិយា វិញ្ហាសុត្តភា អត្តាជុំឧ៍ដ្ឋិ អត្តាជុំឧ៍ដ្ឋិ មិទ្ធានិឌ្ឌិ ។ ខេ ។ ៩មានិ សព្រោជនានិ ឧ ខ ខ្ញុំយោ សំ វិញ្ញាណវត្ត អត្តាន សមនុបស្បត្ត ។

សុត្តន្តបំជាក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

មានវិញ្ញាណ ព្រោះវិញ្ញាណនេះ ឈ្មោះថាតិចារណា ឃើញខ្លួនថាមាន វិញ្ញាណ ប្រៀបដូចដើមឈើដែលបរិប្ចូណ៌ដោយមូច បុរសគប្បីពោល ចំពោះដើមឈើនោះ យ៉ាង៍នេះថា នេះដើមឈើ នេះមូប ដើមឈើ ដោយឡែក មូបដោយឡែក តែដើមឈើនេះឯង មានមូបព្រោះមូបនេះ ឈ្មោះថាតិចារណាឃើញដើមឈើ ថាមានមូប មានឧបមាដូចមេចមិញ មានទបមេយ្យដូចជា បុគ្គលខ្វះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញប្រ វេទនា សញ្ជានឹងសង្ខារ ថាជា១៩ បុគ្គលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាង នេះថា នេះឯងទ្វុនរបស់អញ តែទ្វុនរបស់អញនេះឯង មានវិញ្ញាណ ព្រោះវិញាណ នេះ ឈ្មោះ ថា ពិបារណា ឃើញ ខ្លួន ថា មានវិញាណ ការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែល ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ថុ វត្ថុ កមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអត្តានុទិដ្ឋិ ជាវិញាណវត្ត: ទី ៤ អត្តានុទិដ្ឋិ ជាមិល្ខទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលតិចារណា ឃើញ ១ន ថាមានវិញាណ យ៉ាង៍នេះឯង៍ ៗ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

[៣៨] ៩៩ មន្ទ វិញ្ញាណ សមនុបស្បីទ ។ ៩ ខេក ទោ្វ ថ្មី មន្ត្រី សញ្ញា សស្លាប អត្តតោ ស-ရင်ငန္းနွင့္ ဆရ္း ၅ ကေသ မက္ သေ e H မိမ ត្រៃ មាន មាន ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រា មាន ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្ ណំ សមនុបស្សទិ សេយ្យថាបំ បុព្ជំ កន្សេមរុទ្ធិ អស្ស ៩ មេខ្លួំ មេហា ស្ស ស្រី សេខលា សេខ្លួំ មេល កន្តោ អញ្ញុំ មញ្ញា កន្តោ សោ ទោ បនាយំ កញ្ចេស្តី បុប្ចេត បុប្ចស្នី កន្ទុំ សមនុបស្បត ស្ត្រា ស្ត្រា ស្ត្រា ស្ត្រា សង្គ្រា អត្ត-តោ សមនុបស្បីតិ តស្ប ឃុំ ប្រោតិ អយ៌ ទោ មេ អត្តា ៩មស្មីញ មន អត្តនិ ៩និ វិញ្ហាណនិ អត្ត វិត្តាណ៍ សមនុបស្បតិ អភិជិវេសបរាមារេសា និដ្ឋិ និដ្ឋិ ជ វត្ត វត្ត ជ និដ្ឋិ អញ្ជា និដ្ឋិ អញ្ ញា န္း ကာ ေနာင္ရွိ ကႀကံဳ နမ္း မက္ ေဆမွာက နည္း က ណាវត្តភា អត្តាធុនិដ្ឋ អត្តាធុនិដ្ឋ មិញនិដ្ឋ ។បេ។ នុស្ស មួយ មួយ ខ្លាំ មេស្ត្ វិញ្ហា សមនុបស្បិត ។

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិកថា

(១៨) បុគ្គលពិចារណាឃើញវិញ្ញាណ ថាមានក្នុង១ន គេដូចម្ដេច ។ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាយើញប្រ វេទនា បុគ្គល នោះមានសេចកត្រិះរិះ យ៉ាង៍នេះថា នេះឯង៍ ខ្លួនរបស់ ក៏មានក្**ង៍ខ្**ន់នេះដែរ ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញ ឯវិញ្ចាណនេះ ្រៀបដូចផ្កាដែលចរិចូណ៌ដោយក្និន ចុះសគច្បី វិញាណថាមា**ន**កង៍១ន ញ ពេលចំពោះដាន់យ៉ាងនេះថា នេះថា នេះកូន ដាដោយឡែក ក្នុនដោយ ខ្សែក តែក្និននេះឯង (មាន) ក្នុងផ្កានេះ ឈ្មោះថាពិបារណាឃើញក្និន ឋាមានក្នែជា ÷ ក មានទបមាដូចមេចមិញ មានទបមេយ្យដូចជា បុគ្គល 🤋 : ក្នុម្ភាស្ត្រ ស្ត្រាស្ត្រ មេខនា សញ្ញា សង្គារ ក្ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះ ជន៍ ខ្វ ឯវិញ្ញាណ**េន៖** ក៏មានក្នុង ១ន នេះ ដែរ ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញវិញ្ញាណ ថាមានកង្ខន ។ ែ<u>រ</u> នឹងការស្ថាបអង្គែល ការប្រកាន់ស្**ត** ឈោះថាទដ ទិជ្ជិមិនមែនវត្ត វត្តមិនមែនទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិជ្ជិ**លា** នេះ ឈ្មោះថាអគ្គានុទិដ្ឋិ ជាវិញាណវត្ត: ទី៣ អគ្គានុទិដ្ឋិ វត្**ណា** ទុ ជាមិញ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលតិចារណា ឃើញ

សុត្តខ្ពស់ជិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(៣៩) ៩ខ្ រួយ៉ាហមាំ អ្យច មានចំពមាំខែ ឯ វ េះកេ ទៀ វិត ភេទ មា មា មា មា ကောင်းရေးကျည်း အသ $\mathcal{L}$ အသင့် ကောင်း မက္က မောင်း អត្តា សោ ទេ ខេ មេ អំ អត្តា ឥមស្មឹ វិញា លេខ វិញ្ហាសង្មី អត្តាធំ សមនុបស្បីតិ សេយ្យថាមិ មណ៌ ការណ្ឌូកេ មក្ខាំត្តោ អស្បូ ន ខេត្ត ស្លាសា រាំ្ស ពេល្យ មេហ្គុំ មេហ្គុំ ការណ្ឌាកា អញ្ជោ មណ៌ អញ្ជោ ការណ្ឌាកា សោ សេ ឧឃក ឧឃុំ មេស្នំ មេស៊ី មេស៊ី មេស៊ី មេស៊ី-ឋឌន សញ្ចុំ សង្ខាប អត្តគោ សមនុបស្បុតិ តស្ប ស្^{រំ} ហោត៌ អយំ ទោ មេ អត្តា សោ ទោ មន មេ មេលំ មុខា នុងក្នុំ រួយប្រហង្គ រួយបេក្ អត្តាធំ សមនុបស្បតិ៍ អភិធិបសេបវាមាសោ និដ្ឋិ ន្ទ្រី ខ រុខ រុខ ខ ខ ខ្ទុំ អញា ន្ទ្រី អញា រុខ ကာ ေနာင္ဆို တက္ ႏွန္းမတ္ ေရးမ်ား မွတ္သက္ វត្តា អត្តានុឌិឌ្ឌិ អត្តានុឌិឌ្ឌិ មិញឌិឌ្ឌិ ។ ប្រ ។

សុត្តស្ត្រិជិត ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(៣៩) បុគ្គលពិលរណាឃើញ១៩ ថាមានក្នុងវិញ្ចាណ តើដូចម្ដេច ។ បុគល 🤋 ក្នុងលោក នេះ ពិចារណា ឃើញ រូប វេទនា សញ្ញា សង្គារ ថា ជា 🤋 ខ បុគ្គល នោះ មាន សេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯង ទូនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនេះឯឪ មានក្នុងវិញ្ញាណនេះ ឈ្មោះថាតិចារណាឃើញ ១៩ថាមានក្នុងវិញ្ចាណ ប្រៀបដូចតែវមណ៍ដែលបុគ្គលដាក់ក្នុងដប បុរស វ គហ្វីពោលចំពោះកែវមណីនុះយ៉ាង៍នេះថា នេះកែវមណី នេះដប កែវ មណៈដោយឡែក ដបដោយឡែក តែកែវមណៈនេះឯង មានក្នុងដបនេះ ឈ្មោះថាពិបារណាឃើញកែមេណី ថាមានក្នុងដប មានឧបមាដូចមេច មិញ មានទបមេយ្យដូចជា បុគ្គ**ល**ទ្ធះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញ រូប វេទនា សញា សង្ខាវ ថាជា១៩ បុគ្គលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯងខ្លួនរបស់អញ តែខ្លួនរបស់អញនេះឯង មានក្នុង វិញ្ញា α នេះ α េះថាពិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងវិញ្ចា α ការប្រ-កាន់ស្ថិតនឹងការស្លាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ថុ វត្ថក៏មិនមែន ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះ ថាអគានុធិជិ ថាវិញាណវត្ត: ទី៤ អគ្គានុធិជិ ថាមិហ្គិជិ ។ បេ ។

មហាវិគ្គេ ជិដ្ឋិកថា

ង់មាន សញ្ញាជនានិ ឧ ៩ ឧ៍ឌ្និយោ ឯវិ វិញ្ហា. សាស្ទឹ អត្តានិ សមនុបស្បាតិ អត្តានុឧ៍ឌ្ជិយា ងមេ-ហិ វិសភិយា ភាភាបហិ អភិនិប់សោ ហោតិ ។

(៤០) ទំនាន់ខ្ញុំយា គេសមេល ឧសហាការេហ មក្ខពុំមេឃ យោង ។ ខង្គំ ខ្លួច រង្គំ ស្ត្រាយ មហ្នួន អភ្នំវេសបរមាសោ និឌ្គី និឌ្គី ជ វត្វត្វ ជ ខិឌ្ឌិ មញ្ជា ខិឌ្ឌិ មញ្ជា វត្ត យោ ខ ខិឌ្ឌិ បេញ្ វត្ត អយ៌ សស្សា មញ្ជាត្តិកា មញ្ជនិដ្ឋ មញ្ជនិដ្ឋ និដ្ឋិ. វិបត្តិ ។ បេ។ ឥមាធិ សុព្រោជទាធិ ៤ ៩ ឱ្យឹយោ ជិត្ត ហិដុល្ល វិត្ត ។ បេ។ ជិត្ត ហុ**តល្ល** វិត្ត ជិត្ត សុ-ក្នុង ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ក្នុង ខេត្ត ខេត្ត ក្នុង ខេត្ត ក្រុង ខេត្ត ក្រុង ខេត្ត ក្រុង ខេត្ត ក្នុង ខេត្ត ក្រុង ខេត្ត ក្រសាស្ត ក្រុង ខេត្ត ក្រិត ក្រុង ខេត្ត ក្រុង ខេត យំ លោកោត់វត្តនិត្ត បរលោកោត់វត្ត និត្ត មា-តាត់ វត្តខ្លុំ ខេត្ត វត្ត សត្ត ជុំមេលាត់កាត់

មហាវិត្ត ទិំផ្និកថា

នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គ**ល**ពិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានក្នុង វិញ្ញាណ យ៉ាងនេះឯង នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត របស់អត្តានុទិដ្ឋិ ដោយអាការ ២០ យ៉ាង ។

(៤០) ការប្រកាន់ស្ថិតរបស់មិញ ទិដ្ឋិដោយ អាការ ១០ តើដូចមេច ។ ការប្រកាន់ ពោលយ៉ាង៍នេះ ចំពោះវត្តថា ទាន់ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ មិន មានផលដូច្នេះ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិទឹកប្រេកាន់ស្អិតនឹងការស្វាចអង្គែលនៃមិច្ចា. ទិជ្ជ ទិជ្ជិ**មិនមែនវត្ត វត្តមិនមែន**ទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិជ្ជិ ណានឹមវត្តណា នេះឈ្មោះថាមិហ្គុំជិ ជាមិហ្វាវត្តក: ទី ១ មិហ្គុំជិ ជាខិជិ វិបត្តិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ ។ ចំពោះវត្តថា ការប្ដជា ធំមិនមានផល ។ បេ ។ ចំពោះវត្តថា ការប្ចជាតូច មិនមានផល ចំពោះវត្តថា ផលវិទាក់នៃកម្ម ដែលបុគ្គលធ្វើល្អនឹងអាក្រក់ មិនមាន ចំ*ពោះត្រៃ*ថា លោកនេះ មិនមាន ចំពោះត្រៃថា លោកខាង មុខ មិនមាន ចំពោះវត្តថា មាតាមិនមានគុណ ចំពោះវត្តថា បិតា មិនមានគុណ ចំពោះវត្តថា សត្វជាឱ្យបុរាតិក:កំណើត មិនមាន

សុត្តខ្ពុបិដិកេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្គោ

វត្តំ ឧត្ត លោក សមណាត្រាហ្មណា សម្មក្កតា
សម្បាបដំបញ្ជា យេ ឥមំបំ លោក បរំបំ លោក
សម្បបដំបញ្ជា យេ ឥមំបំ លោក បរំបំ លោក
សយំ អភិញ្ញា សច្ចិក្ខាត្តា បរេខេត្តតិ វត្តំ ឯវិវានោ
មំប្លាន់ដ្ឋាភិធំរេសបរាមាសោ និដ្ឋិ និដ្ឋិ ឧ វត្ត
វត្ត ឧ និដ្ឋិ អញ្ញា និដ្ឋិ អញ្ញា វត្ត យា ច និដ្ឋិ
យញ្ជា វត្ត អយំ ឧសវត្តកា() មំប្បាន់ដ្ឋិ មំប្បាន់ដ្ឋិ
និដ្ឋិបត្ត ។ បេ ។ មំប្បាន់ដ្ឋិក្សាស្បា បុរិសបុក្កលស្បា
ន្ទេដ្ឋិបត្តិ ។ បេ ។ មំប្បាន់ដ្ឋិក្សាស្បា បុរិសបុក្កលស្បា
និដ្ឋិបត្តិ ។ បេ ។ មំប្បាន់ដ្ឋិកាស្បា បុរិសបុក្កលស្បា
និដ្ឋិបត្តិ ។ បេ ។ មំប្បាន់ដ្ឋិកាស្បា បុរិសបុក្កលស្បា
និដ្ឋិបេស មំប្បាន់ដ្ឋិយា សមេហិ ឧសហាការហើ
អភិនិវេសា ហោតិ ។

(៤០) សត្តាយនិដ្ឋិយា កាត់ខេត់ រឹសតិយា អាការេទាំ អភិនិវេសា ហោតិ ។ ៩៩ អស្បុតវា បុខុដ្ឋិនោ អរិយនៈថ្ម អវិនិតោ សច្បុរិសានិ អនេស្សារី សច្បុរិសនៈថ្មស្ប អកោរិនោ សច្បុរិសានិ អនុស្សារី សច្បុរិសនៈថ្មស្ប អក្សារិនោ សច្បុរិស្សានិ សនៈថ្ម អវិនិតោ រូចំ អត្តតោ សមនុខស្បុតិ

សុត្តន្តប់ដក ខុទុកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

ការប្រកាន់ តោលយ៉ាងនេះ ចំពោះវត្តថា ពួកសមណៈនឹងត្រាហ្មណ៍
ក្នុងលោក ដែលជាអ្នកព្របព្រៀងគ្នា ប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ដោយបញ្ហារបស់ខ្លួន នូវលោកនេះនឹងលោកខាងមុខ ហើយប្រកាសបាន
មិនមានឡើយ ដូច្នេះឈ្មោះថាទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គែល
នៃមិញ្ហាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ត វត្តមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ ជោយឡែក វត្តដោយ
ឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាមិញ្ហាទិដ្ឋិ មានវត្ត ១០ មិញ្ហាទិដ្ឋិ
ជាទិដ្ឋិបត្តិ ៗ បេ ៗ បុរសបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយមិញ្ហាទិដ្ឋិ តែងមានគត់
ពីយ៉ោង ៗ បេ ៗ នេះសំយោជនៈ មិនមែនទិដ្ឋិ នេះឯងការប្រកាន់
ស្អិត នៃមិញ្ហាទិដ្ឋិ ដោយគាការ ១០ យ៉ាង ៗ

(៤១) ការប្រកាន់ស្អិតនៃសក្ដាយទិដ្ឋិ ដោយអាការ ២០ តើដូចម្ដេច ។
បុថុជ្ជន ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនចេះជំង៍ មិនបានឃើញពួកព្រះអរិយៈ
មិនឈ្វាស់វៃក្នុងធម៌របស់ព្រះអរិយៈ មិនទូន្វានៗនក្នុងធម៌របស់ព្រះអរិយៈ
មិនបានចូបប្រទះនឹងក្អកសប្បុរស មិនឈ្វាស់វៃក្នុងធម៌ របស់សប្បុរស
មិនទូន្វានៗនក្នុងធម៌របស់សប្បុរស តែងពិបារណាឃើញរូប ថាជាៗន

មហាវិគ្គេ 🕏 ផ្ទឹកថា

រិញ្ញស្តុំ វា អត្តាធំ អត្តធំ វ អត្តាធំ បានធំ សញ្ញាំ សង្ខាប វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុខស្បីតិ វិញ្ញាណវង្គំ វា អត្តាធំ អត្តធំ វា វិញ្ញាណ វិញ្ញាណស្តុំ វា អត្តាធំ អត្តធំ វា

ក់ រ៉ូប អត្តតោ សមជុបស្បីត ។ ៩ ដេកា-ទ្វោ បឋាភែសំណំ ។ បេ។ ជំនានកស់ណំ អត្តោ សមនុបស្ត្រិ យំ ជំនាន់កស់ណំ សោ អហំ យោ អហ៍ តំ ជំពាត់កាស់ណាខ្លុំ ជំពាត់កាស់ឈា-យំ អនីយំ អនិញ មានឥតមាន្តែ មោញាំខ្មាត នេះហ្គេរខ្ពែស្ដី ឈាល់ខេ ១ ខេត្ត ព្យុះ ។ នេះ កាច្រោ ជំនានកស់លោំ អត្តតោ សមនុបសុត្រិ អ-ភិនិវេសយកមាសោ ឧិឌ្ឌិ ។ យេ ។ អយ៌ យឋមា វូប-វត្តា សក្តាយនិឌ្ឌ សក្តាយនិឌ្ឌិ មំពុធិឌ្ឌិ។បេ។ តមាន សញ្ញ្រាជលានិ ន ខ និឌ្ឌិយោ ស្ត្រឹ _{រុំ}ចំ អត្តតោ សមជុបស្បតិ៍ ។បេ។ សក្តាយឱ្ំជួយា ស្តេញ ស្រែន្យា អាការរលា អភិជិវេសា យោត ។

មហាវិត្ត ទិត្តិកថា

តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានរូបខ្វះ តិចារណា ឃើញរូប ថាមានក្នុងខ្លួនខ្វះ តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងរូបខ្វះ តិចារណា ឃើញវេទនា សញា សង្ខារ វិញ្ញាណ ថាជាខ្លួន តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានវិញ្ញាណខ្វះ តិចារណា ឃើញវិញ្ញាណ ថាមានក្នុងខ្លួន តិចារណា ឃើញខ្លួន ថាមានក្នុងវិញ្ញាណខ្វះ ។

បុគ្គលពិបារណា ឃើញរូប ថាជាខ្លួន តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គលខ្លះក្នុង លោកនេះ ពិបារណា ឃើញ បឋវិកសិណ ។ បេ ។ ពិបារណា ឃើញ ឧទាតកសិណ សភាពនោះ គឺមុខាតកសិណ សភាពនោះ គឺមុញ សភាពណាគឺអញ ធម្មជាតនោះ គឺខុខាតកសិណ សភាពនោះ គឺមុញ សភាពណាគឺអញ ធម្មជាតនោះ គឺខុខាតកសិណ ឈ្មោះថា ពិបារណា ឃើញខុខាតកសិណនឹងខ្លួន ថាមិនមែនពីរ ប្រៀបដូចប្រទីប ច្រេងដែល នេះ ។ បេ ។ មានទបមេយ្យដូចជា បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោក នេះ ពិបារណា ឃើញខុខាតកសិណ ថាជាខ្លួន ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការ ស្បាបអង្គែល ឈ្មោះថាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះ ឈ្មោះថាសក្ដាយទិដ្ឋិ ជា ប្រវត្តកៈទី ១ សក្ដាយទិដ្ឋិ ជាមិប្បទិជ្ជិ ។ បេ ។ នេះ សំយោជនៈ មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលពិបារណា ឃើញប្រ ថាជាខ្លួន យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃសក្ដាយទិដ្ឋិ ដោយ មាការ ២០ យ៉ាង ។ នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃសក្ដាយទិដ្ឋិ ដោយ មាការ ២០ យ៉ាង ។

សុត្តន្តបិជិពេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

ក្នុង ។ ក្នុង កន្លាំ ក

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្ភិទាមក្នុ

(៤៤) ការប្រកាន់ស្អិត នៃសស្បត្តថ្មី ជាសក្តាយវត្តក: ដោយ

អាការ ១៩ យ៉ាង តើដូចម្ដេច ។ បុថុជ្ជនក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនចេះដឹង

មិនបានឃើញពួកព្រះអរិយៈ មិនឈ្វាស់វិវក្គង់ធម៌របស់ព្រះអរិយៈ មិន

ខុនាន១នក្នុងធម៌របស់ព្រះអរិយៈ មិនបានជួបប្រទះនឹងពួកសប្បុរស មិន

ឈ្វាស់វិវក្គង់ធម៌របស់សប្បុរស មិនខុនាន១នក្នុងធម៌របស់សប្បុរស តែង

ពិបារណាឃើញ នូវ១នថាមានរូប១៖ នូវរូបថាមានក្នុង១ន១៖ នូវ១ន

ថាមានក្នុងប្រ១៖ នូវ១នថាមានវេទនា១៖ នូវ១នថាមានសញ្ញា នូវ១ន្ទថាមានវេធា១៖ នូវ១នថាមានសញ្ញា នូវ១ន្ទថាមានវេធា១៖ នូវ១នថាមានសញ្ញា នូវ១ន្ទថាមានវេធា១៖ នូវ១នថាមានសញ្ញា នូវ១ន្ទថាមានវេធា១៖ នូវ១នថាមានសញ្ញា ទូវ១ន្ទថាមានវិញ្ហាណ១៖ នូវវិញ្ញាណថាមានក្នុង១ន ទូវ១ន្ទថាមានស្នាវា១៖ នូវ១ន្ទថាមានសត្សាវិទ្ធ នូវ១ន្ទថាមានសត្សាវិទ្ធ នូវ១ន្ទថាមានភេធ្លាវិច្ឆា ណ១៖ នូវវិញ្ញាណថាមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទថាមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទថាមានភិប្បាវិច្ឆា ណ១៖ នូវវិញ្ញាណថាមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទថាមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទថាមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទស្វមានក្នុង១នេត្តប្រទះ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១ន្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង១នេត្ត ទេសភាព្ទ នូវ១ន្ទសមានក្នុង ញូច្នា ទេសភាព ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាស់ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាល ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាល ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាល ទំពង់ ស្វាវបាល ស្

បុគ្គលតិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានរូប តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គលខ្លះ
ក្នុងលោកនេះ តិចារណាឃើញវេទនា សញ្ញា សង្គារ វិញ្ញាណ ថា
ក្នុង បុគ្គលនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា នេះឯងខ្លួនរបស់
អញ្ជាំងខ្លួនរបស់អញនេះឯង មានរូបគ្រោះរូបនេះ ឈ្មោះថាតិចារណា
ឃើញខ្លួន ថាមានរូប ច្រៀបដូចដើមឈើ ដែលបរិបូណ៌ដោយ
មូប បុរសគប្បីពោលចំពោះដើមឈើនុំ៖ យ៉ាងនេះថា នេះដើមឈើ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកបា

អញ្ចូលក្រស្នា អាយា ស្រេត្ត អញ្ចូលក្រសា សេ ខេត្ត សេច្ច សេច្ច សេច្ត សេច្ច សេច្ត

មេស ឧសាស អម្មេស មន្ត្រមន្ត្រី បា មន្ត្រមន្ត្រី មន្ត្រិត មន្ត្រី មន្

ចហាវិគ្គ ទិដ្ឋិតថា

នេះមូប់ ដើមឈើដោយឡែក មូប់ដោយឡែក តែដើបឈើនេះឯន៍
មានមូប់ព្រោះមូប់នេះ ឈ្មោះថាតិចារណាឃើញដើមឈើ ថាមានមូប់
មានឧបមាដូចម្ដេចមិញ មានឧបមេយ្យដូចជា បុគ្គលរុះ ក្នុងលោកនេះ
(តិចារណាឃើញ) នូវវេទនា ។ បេ ។ នេះឈ្មោះថាសស្បត្តទិដ្ឋិ
ជាសក្ដាយវត្តកៈទី១ សស្បត្តទិដ្ឋិ ជាមិច្ផាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោៈ
ជន: មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលតិចារណាឃើញរុន្ធ ថាមានរូប យ៉ាង៍នេះឯង៍
។ បេ ។ នេះឯង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃសស្បត្តទិដ្ឋិ ជាសក្ដាយវត្តកៈ

(៤៣) ការប្រកាន់ស្អិត នៃ១ប្តេច្ចិដ្ឋិ ជាសក្តាយវត្តក: ដោយ
អាការ ៩ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ បុថុដ្ជនក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិន
ចេះដឹង មិនចានឃើញពួកព្រះអរិយៈ មិនឈ្វាស់វេក្សធមិរបស់ព្រះអរិយៈ
មិនទូនានទូនកុងធមិ របស់ព្រះអរិយៈ មិនចានចួបប្រទះនឹងពួកសប្បុរស
មិនឈ្វាស់វេក្សធមិ របស់សប្បុរស មិនទូនានទូនក្នុងធមិរបស់សប្បុរស
តែងតិចារណា ឃើញរូប ថាជាទូន តិចារណា ឃើញវេទនា ថាជាទូន
តិចារណា ឃើញសញា ថាជាទូន តិចារណា ឃើញសង្ខារ ថាជាទូន
តិចារណា ឃើញវិញាណ ថាជាទូន ។

សុត្តនូចិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស ចដិសម្ពិទាមគ្នោ

កាដ់ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្បតិ ។ ៩ នេកច្នៅ
បឋវិកាសិណំ ។បេ។ ខំនានកាសិណំ អត្តតោ
សមនុបស្បតិ យំ ខំនានកាសិណ៌ សោ អហំ
យោ អហំ តំ ខំនានកាសិណ៌ សោ អហំ
ណាញ អត្តញា អន្ធយំ សមនុបស្បតិ សេយ្យជាចំ
តេលប្បនិបស្ប យាយតោ ។បេ។ អយំ បឋមា
សក្តាយវត្តកា ឧច្ជេនខំដ្នំ ឧច្ជេនខំដ្នំ ម៉ូញូនំដ្នំ
។បេ។ ៩មាន សញ្ជាជីជានិ ន ជ ខំដ្និយោ
ឃាំ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្បតិ ។បេ។ សក្តាយៈ
វត្តកា ឧច្ជេនខំដ្ឋិយា ៩ មេហំ បញ្ជាប់ អាកាបេហំ
អភិនិបសោ ហោតិ ។

[៤៤] អន្តត្តាហិតាយ និឌ្ឌិយា គេនមេហិ ៩ញាសា-យ អាតាហើ អភិនិវេសោ ហោតិ សស្បៈនា ហេ-តោតិ អន្តត្តាហិតាយ និឌ្ឌិយា គេតិហាតាហើ អ-ភិនិវេសា ហោតិ អសស្បៈនា ហេៈតោតិ អន្តត្តាហិ-តាយ និឌ្ឌិយា គេតិហាតាហើ អភិនិវេសា ហោតិ សុត្តនូចិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

បុគ្គលពិចារណា ឃើញរូប ថាជា ខ្លួន គើដូចមេច ។ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញបប់រីកសិណ ។ បេ ។ ពិចារណាឃើញ ត្តតែសំណ ថាជា១៩ ថា ជម្ជាត**ណា** ជាគ្នាតែសំណ សភាព នោះគឺអញ សភាពណាគឺអញ ធម្មជាត នោះគឺឱ្យតកសំណ ឈ្មោះ ថាពិចារណា ឃើញខុតាតកសិណផង នូវ១៩ផង ថាមិនមែនពីរ ច្រៀប ដូចប្រទីបច្រេង ដែលនេះ ។ បេ ។ នេះ។ច្នេទទិដ្ឋិ ជាសក្តាយវត្តក: ទី១ ១ ច្រេទទិដ្ឋិ ជាមិញទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលពិបារណា ឃើញរូប ថាជាខ្លួន យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ នេះការ ប្រកាន់ស្ថិត នៃទ ច្រេទ្ទដ្ឋី ជាសក្លាយវត្ត: ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ។ [៤៤] ការប្រកាន់ស្អិត នៃអនុគ្នាហិតទិដ្ឋិ ដោយអាការ៥០ គើដូចម្ដេច ការប្រកាន់ស្ថិត នៃអន្តគ្នាហិកខិដ្ឋិថា លោកខឿង ដោយអាការប៉ុន្មាន ការប្រកាន់ស្ថិត នៃអនគ្គាហិកខ្មុំវិថា លោកមិនទៀន ដោយអាការប៉ុន្មាន

មហោវិគ្គេ ទុំផ្ទឹកថា

អន្ត្រា លោះភោទ អន្ត្រក្ខាសិក្ខាយ និន្និយា អនុន្ទ្រា លោ កោត់ អន្តក្តាលកាយ និឌ្និយា តំ ដីខ្ពំ សពីខ្ពុំ អន្តាហភាយ ឱ៥្លា អញ្ជ ដីវ៉ា អញ្ជ សរវន្ អន្តភាហិកាយ និជ្ជិយា ហោតិ តថាកតោ បរម្ន-ណាតិ ។ ខេ។ ១ ខោតិ ៩៩ ក ខេ ខរុម្មាណាតិ យោត ខ ឧ ខ យោត តថាក់គោ បរម្មរណៈត ដៅ យោតិ ឧ ឧ យោតិ តថាក់គោ បរម្មរណាតិ អត្តភាពភាយ ខិដ្ឋិយា គាត់ហាតាបេព៌ អភិជិប-សោ យោតិ ។ សក្សាតា យោកោតិ អន្ត្តាហិ-តាយ និឌ្និយា ចញ្ចាតាចេល អភិធិបសេ ចោតិ ។ ថេ។ នៅ មោតិ ជ ជ ហោតិ តថាក់តោ បរម្មាណាត់ អន្ត្តាល់តាយ ខិឌ្ឌិយា បញ្ចូលកា-រេស អភិពិវេសា យោតិ ។

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិកប៉ា

ការប្រកានស្ថិត នៃអន្តគាហិតខិដ្ឋិថា លោកមានទីបំផុត នៃអន្តគាហិតខិដ្ឋិ ថា លោកមិនមានទីបំផុត នៃអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា ជីវិតនោះ សរវៈនោះ នៃ អន្តភាហិកទិដ្ឋិថា ជីវិតដទៃ សរវៈដទៃ ថា សត្វភាងមុខអំពីសេចក្តីស្វាប់ កើតទៀត ។ បេ ។ ថា សត្វទាន៍មុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ មិនកើតទៀត ឋា សត្វវាង៍មុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ កើតទៀតក៏មាន មិនកើតទៀតក៏ មាន ការប្រកាន់ស្អិត នៃអនុគ្គាហិតខិដ្ឋិថា សត្វទាន៍មុខអំពីសេចក្តីស្វាប់ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន តើដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ការប្រកាន់ស្អិត នៃអនុគ្គាហិកទិដ្ឋិថា លោកទៀន ដោយអាការ ៩ យ៉ាង ។ បេ ។ ការប្រកាន់ស្ថិត នៃអនុគ្គាហិកខិដ្ឋិថា សត្វទាងមុខ ห์ถีเพชกุ๊ ស្គាល់ កើតទៀត ក៏មិនមែន មិនកើតទៀត ក៏មិនមែន ដោយអាការ៩ យ៉ាង ៗ

សុត្តនូមិ៨ពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស មនិសម្តីទាមគ្គោ

(៤៩) សស្បាតា លោកោត អន្តក្តាហ៍កាយ ឧិឌ្ឌិយា ភាគមេហិ បញ្ចូលាភាបេហិ អភិធិបាសោ យោតិ ។ រ៉ូចំ លោកោ ៩ៅ សស្បីនញាតិ អភិ-និវេសខក្សាសោ និឌ្ឌិ តាយ និឌ្ឌិយា សោ អន្តោ កហ តោត អន្ត្តាហ៍កា និឌ្ឌិ និឌ្ឌិ ន វត្ត្ត្រ ន ខ្ញុំ អញ្ជា ខ្ញុំ អញ្ជា វត្ត យា ខ ខ្ញុំ យញ្ ហិកា និជ្ជិ អន្ត្តាហិកា និជ្ជិ មិញនិជ្ជិ ។បេ។ ត់មាន សញ្ញោជនានិ ន ខ និដ្ឌិយោ វេឌនា លោ កោ ខេ[†] សស្ប្តា ខាត**ា** ១១ សញា ព លោ គេ សស្បូត ៩គឺ ។ មេ។ សង្ខា្ភា លោ កោ ខេវ សស្បា ខាត់ ។ ខេ។ វិញ្ហាណំ លោកោ ចៅ សស្បូនញ្ចាំ អភិនិវេសបរាមាសោ ខិដ្ឋ តាយ ខិដ្ឋិយា សោ អន្តោ កហិតាត់ អន្តក បាកា និជ្ជិ និជ្ជិ ជ វត្ត វត្ត ជ និជ្ជិ អញា និជ្ជិ ងឃុំ រុឌ យា ខ ខ្ទុធ្វី យឃំ រុឌ ងភា ឧឃំ ឧឃំ ឧ

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

(៤៤) ការប្រកាន់ស្ថិត នៃអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា លោកទៀង ដោយ អាការ ៩ តើដុចម្ដេច ។ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា វូបជាលោកផង ជាធម្មជាតទៀងផង បុគ្គលប្រកាន់ទីបផុតនោះ ដោយ ទិដ្ឋិនោះ ក្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិតទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិ**នមែនវ**ត្ត វត្ត មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា និង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអន្តគាហិកទិជ្ជិថា លោកទៀង ជាទិជ្ជិទី ១ អន្តគាហិកទិជ្ជិ ពេញ : ថាមិញ ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះ សំយោជ**ន**: មិនមែនទិដ្ឋិ ។ ថា វេទនា ជាលេកផង ជាឧម្ជាត ទៀងផង ។ បេ។ ថា សញ្ញា លោកផង៍ ជាធម្មជាតទៀងផង ។បេ។ ថា សង្ខារ ជាលោកផង ជាធម្មជាត ទៀនផង ។ បេ ។ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិត នឹងការស្វាប អង្គែលថា វិញ្ហាណ ជាលោកផង ជាធម្មជាតទៀងផង បុគ្គលប្រកាន់ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគា-ទីបំផត នោះ ហិកទិដ្ឋិ ទិដ្ឋមិនមែនវិត វិត្តមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក ដោយឡែក ខិជិណា នឹង វគុណា នេះឈ្មោះថាអនគ្នាហិកខិជិ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

សស្បៈ លេខ នេះ ស្ត្រី ស

(៤៦) អសស្បាត លោកោត អន្តតាហិតាយ ខ្ញុំយា ភាគមេលំ បញ្ចូលភាបេល អភិនិវេសោ យោត ។ រុខ៌ លោកោ ខេវ អសស្បត្តញាតិ អ-ភិធិវេសចរាមាសោ ឧិដ្ឌិ តាយ ឧិដ្ឌិយា សោ អន្តោ កហ តោត អន្តាហ៍កា ធិដ្ឋិ ។ បេ។ អយំ បឋមា មសស្ប្រា លោកោត អន្តតាហ៍កា ខិដ្ឋិ អន្-ក្តាហ៍កា និឌ្និ មិញនិឌ្ឌិ និឌ្ឌិថៃត្តិ ។បេ។ ឥមានិ សត្រោជខាន់ ន ខ និឌ្ឌិយោ ។ មេ។ វេធសា លោ កោ ខេវ អសស្ទ្រា ទាន ។ ខេ។ សុញា ញ លោ ភោ ខេវ អសស្បាត ចាត់ ។ ខេ។ សង្ខាវ ហេ កោ ទៅ អសស្ប្តា ទាត់ ។ ខេ។ វិញាណ លេ គោ គេវ អសស្បូនញានិ អភិនិវេសមរាមស្រោ

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិកថា

ថា លោកទៀង ជាទិដ្ឋិទី៩ អន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ជាមិក្ខាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះ សំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ នេះឯងការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា លោកទៀង ដោយអាការ ៩ យ៉ាង ។

(៤៦) ការប្រកាន់ស្អិតនៃអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា លោកមិនទៀន ដោយ អាការ៥ តើដូចមេខ ។ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា រូបជាលោកផង ជាធម្មជាតមិនទៀងផង បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយ ទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ។ ថេ ។ នេះឈ្មោះ ឋាមន្ត្រាហិតុទិធ្និថា លោកមិនទៀង ជាទិជ្ជិទី១ អន្ត្រាហិតុទិជ្ជិ ជា មិញ ទិដ្ឋិ ជា ទិដ្ឋិបត្តិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ឋា វេទនា ជាលោកផង ជាធម្មជាតិមិនទៀងផង ។ បេ ។ ថា សញា ជាលោកផង៍ ជាធម្មជាតិមិន ទៀងផង៍ ។ បេ។ ថា សង្គារ ជា លោកផង៍ ជាធម្មជាតមិនទៀងផង៍ ។ បេ។ ទិជ្ជិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹង៍ ការស្វាបអង្អែលថា វិញ្ញាណ ជាលោកផង ជាធម្មជាតមិនទៀងផង

សុត្តន្តចំដីតេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

និឌ្ឌិ តាយ និឌ្ឌិយ សោ អញ្តោ កហិតោតិ អន្តក្ដា-ហិតា និឌ្ឌិ អន្តក្ដាហិតា និឌ្ឌិ មិទ្ធានិឌ្ឌិ ។ មេ ។ តំមានិ សញ្ញោជនានិ ន ខ និឌ្ឌិយោ អសស្បតា លោកោតិ អន្តក្ដាហិតាយ និឌ្ឌិយា តំមេហិ បញ្ជាកាមេហិ អភិនិយៈសា ហោតិ ។

(២៧) អន្តក់ លោកោតិ អន្តក្តាហិកាយ និដ្ឋិយា កាតមេហិ បញ្ជាហាកាយេ អភិនិយាសា យោតំ ។ ដាយកាច្នោ បរិត្តិ ខ្ញុំកាសំ និយកាតា នាត់
តស្បា ឃុំ ហោតិ អន្តក់ អយំ ហោកោ បរិវឌ្ឍមោតំ អន្តសញ្ញា ហោតិ យំ នាត់ តំ វត្តញាំ ហេកោ ច យេន នាត់ សោ អត្តា ចៅ ហេកោ
ចាត់ អភិនិយសបាសាសោ និដ្ឋិ តាយ និដ្ឋិយា
សោ អន្តោ កហ់តោត់ អន្តក្តាហិកា និដ្ឋិ និដ្ឋិ ន
យញ្ជា វត្ត អយំ បឋមា អន្តក់ ហេកោត់ អន្តក្តាហិកា និដ្ឋិ អន្តក្តាហិកា និដ្ឋិ មិញ្ជូនិដ្ឋិ ។ ប្រ ។

សុត្តន្តបិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិជ្ជិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថា អន្តគ្នាហិកទិជ្ជិ អន្តគ្នាហិកទិជ្ជិ ជាមិច្ចាទិជ្ជិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិជ្ជិ នេះឯង៍ ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្គាហិកទិជ្ជិថា លោក មិនទៀង៍ ដោយអាការ ៥ យ៉ាង៍ ។

(៤៧) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្នាហិកខិដ្ឋិថា លោកមានទីបំផុត ដោយអាការ ៤ ត្រីដូចមេច ។ បុគ្គលទុះ ក្នុងលោកនេះ មាន នីលកសិណបរិកម្មហើយ តែងផ្សាយទៅកាន់ខ្មុកាសតិចត្លួច បុគ្គលនោះ មានស្រេចក្តីត្រុះរិះយ៉ាង៍នេះថា លោកនេះ មានទីបំផុត មានផ្ទុវជុំវិញ បគលនោះ ឈ្មោះថាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់នូវទីបំផុត ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ ស្អិតនឹងការស្ថាបអង្គែលថា ធម្មជាតណា ផ្សាយទៅ ធម្មជាតនោះ ឈ្មោះថាវិត្តផង ឈ្មោះថាលោកផង វិត្តនឹងលោកផ្សាយទៅ ដោយ សតារៈណា សភាវៈនោះ ឈ្មោះថាខ្លួនផង ឈ្មោះថាលោកផង បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថា អនគ្នាហិកទិជ្ជិ ទិជ្ជិមិនមែនវត្ត វត្តមិនមែនទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្ ដោយឡែក ខិដ្ឋិណា និង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអនគាហិកខិដ្ឋិ ឋា លោកមានទីបំផុត ជាទិដ្ឋិទី ១ អន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ជាមិហ្គុទិដ្ឋិ ៗ បេ ៗ

មហាវគ្គេ ទិឝ្និកប៉ា

តែមាន សញ្ច្រាជនានិ ន ខ និឌ្ឌិយោ ត នេកទោ បរិស្តិ ជុំកាសំ ប៉ុន្តកាតោ ដរត់ លោហ៍នកាតោ ៩រត់ ជុំខាត់កា សេត់ ជុំភាសកា សេត់ តសុ្ ឧសតា ហោត យ ៩វត ត វត្តព្វេ លោកោ ខ យេជ ៩ គេ សោ អត្តា ខៅ លោកោ ចាត់ អភិជិវេសចរាមាសោ និជ្ជិ តាយ និជ្ជិយា សោ អន្តោ កហើតោត អន្តាហ៍កា ឱ់ដ្ចិ ។ បេ។ អន្តា លោះ គោត់ អន្តក្តាហិតាយ និឌ្និយា ៩មេហិ បញ្-ហាការេហ៍ អភិនិវេសា ហោតិ ។

មហាវិត្ត ទិដ្ឋិតថា

នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ បុគ្គលរុះ ក្នុងលោកនេះ មានបឹតកសិណ បរិកម្មហើយ តែងផ្សាយទៅកាន់ខុកាសតិចតួច មានលោហិតុកសិណ បរិកម្មហើយ តែងផ្លាយទៅ មានខ្ទាតកសិណបរិកម្មហើយ តែង ផ្សយទៅ មានឱ្កាសកសិណបរិកម្មហើយ តែងផ្សែយទៅ បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រុះរិះ យ៉ាង៍នេះថា លោកនេះ មានទីបផុត មានផ្លូវជុំវិញ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមានសេចក្ដីសំគាល់នូវទីបំផុត ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា ធម្មជាតណាផ្សាយទៅ ធម្មជាតនោះ ឈ្មោះ ថាវគ្គផង៍ ឈ្មោះថាលោកផង៍ វគ្គន៍ង៍លោកផ្សាយទៅដោយសភាវៈណា សភាវៈនោះ ឈ្មោះថាខ្លួនផង ឈ្មោះថាលោកផង បុគ្គលប្រកាន់ ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគាហិកទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្នាហិកខិដ្ឋិថា លោកមានទី ប់ផុត ដោយអេការ៤ យ៉ាង ។

សុត្តនូចិដិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស ចដិសម្ពិទាមគ្នោ

(៤៨) អនុន្ត្តា លោកោត់ អន្តកាហិតាយ ឧ៍ដ្ឌ័យ គេតមេហ៍ មញ្ចុំហាការេហ៍ អភិនិវេសោ ហោតិ ។ ៩ ខេត្ត ទ្វេលំ ឱ្យាសំ និលកាតា ដែរតាំ តស្បា ឃុំ យោតាំ អនន្ត្រា អយំ ហេត្រោ អបវិយ ខ្លោត អនន្តសញ្ញា ហោត យំ ៩វតិ តំ វត្តញ្ហៅ លោកោ ខ យេន ៩វត្ត សោ អត្តា ខៅ លោកោ ចាត់ អភិនិវេសចរាមាសោ ឧិជ្ជិ តាយ ឧិជ្ជិយា សោ អណ្ដេ កហ៊ុតេត អន្តាមាកា និឌ្ជី និឌ្ជី ន វត្ វត្ ន និឌ្ជី មួយ ខ្ញុំ មួយ ខ្ញុំ ក្រ មួ អយ បឋមា អនុត្តា លោកោត អន្តកាហិកា និជ្ជិ អត្តក្លាហិកា និជ្ជិ មិញនិជ្ជិ ។បេ។ ឥមានិ សញ្ញោជនានិ ន ខ និឌ្ឌិយោ ឥ ខេកច្ចោ វិបុល ជុំកាសំ ប៉ុតកាតោ ៩វត្ត លោហ៍តកាតោ ដាត់ ជុំជាតកាតោ ដាត់ ជុំភាសកាតោ ដាត់

សុត្តនូថិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(៤៨) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា លោកមិនមានទីបំផុត ដោយអាការ៩ តើដូចមេច ។ បុគ្គលខ្លះកង្គីលេកនេះ មាននិលកសិណ បរិកម្មហើយ តែងផ្សាយទៅកាន់ខ្មុកាសដ៏ធំទូលាយ បុគ្គលនោះមាន សេចក្តីគ្រិះរិះយ៉ាង៍នេះថា លោកនេះមិនមានទីបំផុត មិនមានទីបំផុតដោយ ជុំវិញ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថាមិនមានទីបំផុត ទិដ្ចិ តឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា ធម្មជាត ណាផ្សាយទៅ ធម្មជាត នោះ ឈ្មោះថាវត្ថផង៍ ឈ្មោះថាលោកផង៍ វត្ថនិងលោក ផ្សាយទៅ ដោយសភាវ:ណា សភាវ:នោះ ឈ្មោះថាខ្លួនផង ឈ្មោះថាលោកផង បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថា អន្តគាហិកទិជ្ជិ ទិជ្ជិមិនមែនវត្ត វត្តមិនមែនទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយ ឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្ត**ណា នេះឈ្មោះ**ថាអន្តគាហិកទិដ្ឋិថា លោក មិនមានទីបំផុត ជាទិដ្ឋិទី១ អន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ជាមិហ្វាទិដ្ឋិ ៗ បេ ៗ នេះ ស់យោជន: មិនមែនទិជ្ជិ បុគ្គលរុះ ក្នុងលោកនេះ មានបត្តកសិណ បរិកម្មហើយ តែងផ្សាយទៅ កាន់ខុកាស ដ៏ធំទូលាយ មានលោ-ហិត្តសំណ បរិត្តមហើយ តែងផ្សាយទៅ មានខ្មាត្តសំណបរិក្សម្ម ហើយ តែងផ្សាយទៅ មានឲ្យាសកសិណបរិកម្មហើយ តែងផ្សាយទៅ

មហាវិគ្គេ ទិធ្វិតថា

(៤៤) តំ ដីវ តំ សរីរដ្ឋ អន្តក្តាហ៍កាយ

និដ្ឋិយា គត់មេហ៍ បញ្ជូលាការេហ៍ អភិនិវេសា

យោតិ ។ រុបំ(០) ដីវេញវ សរីរញ្ជូ យំ ដីវ តំ

សរីរដ្ឋំ(៤) អភិនិវេសបរមាសោ និដ្ឋិ តាយ និដ្ឋិយា

សោ អន្តោ កហ៌តោត៌ អន្តក្តាហ៍កា និដ្ឋិ និជ្ជិ

ន វត្តុ វត្ត ន និដ្ឋិ អញ្ជា និដ្ឋិ អញ្ជាំ វត្តុ យា ច

និដ្ឋិ យញ្ជា វត្តុ អយំ បឋមា តំ ដីវ តំ សរីរង្គំ

o ម. តំ រូបំ ។ ៤ ម. យំ ដីវិ តំ សារ៉ាំ យំ សរ៉ាំ តំ ដ៏វត្តិ ។

មហាវគ្គ ទិដ្ឋិកថា

បុគ្គលនោះមានសេចក្តីត្រុះវិះយ៉ាង៍នេះថា លោកនេះ មិនមានទីបំផុត មិន មានទីបំផុតដោយជុំវិញ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាអ្នកមានសេចក្ដីសំគាល់ថា មិនមានទីបំផុត ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្អែលថា ធម្មជាត ណាផ្សាយទៅ ធម្មជាតនោះ ឈ្មោះថាវត្តផង ឈ្មោះថាលេកផង វត្ត និងលោក តែងផក្មហទៅ ដោយសភាវៈណា សភាវៈនោះ ឈោះថា ១៩៨ង ឈ្មោះថា លេកផង បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិតខិដ្ឋិ ។ បេ។ នេះឯង៍ ការប្រកាន ស្ថិត នៃអនគ្គាហិកខ្មុំវិថា លោកមិនមានទីបំផុត ដោយអាការ៩ យ៉ាង ។ (៤៩) ការប្រកាន់ស្ថិត នៃអនុគ្គាហិកទិដ្ឋិថា ជីវិតនោះ សរៈរៈ នោះ ដោយអាការ៥ តើដូចម្ដេច ។ ខិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្ថិត នឹងការ ស្វាបអង្គែលថា រុប ជាជីវិតផង៍ ជាសរវៈផង៍ ធម្មជាតណាជាជីវិត ធម្មជាតនោះ ជាសីវៈ បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនគ្នាហិកទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវិត្ វតមន មែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា និង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអនគ្នាហិកទិដ្ឋិថា ជីវិតនោះ សរវ:នោះ ជាទិដ្ឋិទី 🧿

សុត្តស្ត្រិដិកេ ខុទ្ទកគិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

អន្តក្តាស់កា ខិដ្ឋិ អន្តក្តាស់កា ខិដ្ឋិ មិទ្ជានិដ្ឋិ
។ មេ។ ឥមាន សញ្ជ្រោជនានិ ន ខ ខិដ្ឋិយោ
បនេះ ជីវា មៅ សរីញ្ចៅ សញ្ញា ជីវា មៅ សរីញ្ចៅ
សង្ខារា ជីវា មៅ សរីញ្ចៅ វិញ្ញាណំ ជីវញ្ចៅ សរីញ្ចៅ
យំ ជីវ៉ តំ សរីខ្លៀ អភិនិបសមរាមាសោ ខិដ្ឋិ តាយ
និដ្ឋិយា សោ អន្តោ កទៅតោត់ អន្តក្តាស់កា និដ្ឋិ
។ មេ។ តំ ជីវ៉ តំ សរីខ្លៀ អភិនិបសោ បោត់ ។
តំបែល បញ្ចូញកាសាបេរា អភិនិបសោ ហោត់ ។

(៥០) អញ្ជាំ ដីវ៉ អញ្ជាំ សរីវត្តិ អត្តក្តាហិកាយ

និដ្ឋិយា កាតមេហ៍ បញ្ជូហាការេហ៍ អភិនិវេសា

យោតិ ។ រូបំ សរីវ ន ដីវ៉ តំ សរីវ៉េ(១)

អញ្ជាំ ដីវ៉ អញ្ជាំ សរីវត្តិ អភិនិវេសបរាមាសោ

និដ្ឋិ តាយ និដ្ឋិយា សោ អន្តោ កហិតោតិ

អត្តក្តាហិកា និដ្ឋិ និដ្ឋិ ន វត្ត វត្ត ន និដ្ឋិ

^{0 %.} ម. រូប់ សរីរ ៩ ជីវ ជីវិ ៩ សរីរ ។

សុគ្គខ្លួចិដ្ឋក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

អន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិ ជាមិញ្ហទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះ សំយោជន: មិនមែន

ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គែលថា វេទនា ជាជីវិតផង

ជាស់វីរៈផង សញា ជាជីវិតផង ជាស់វីរៈផង សង្ហារ ជាជីវិតផង

ជាស់វីរៈផង វិញាណ ជាជីវិតផង ជាស់វីរៈផង ធម្មជាតណា

ជាជីវិត ធម្មជាត់នោះ ជាស់វីរៈ បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយ

ទិដ្ឋិនោះ ញ្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះ

ឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិថា ជីវិតនោះ ស់វីរៈនោះ

(៥០) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្គា ហិកខិដ្ឋិថា ជីវិតដទៃ សរីរៈដទៃ ដោយអាការ ៥ តើដូចម្ដេច ។ ខិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្អែល ថា រូបជាសរីរៈ មិនមែនជាជីវិតខេ រូបនោះពិតជាសរីរៈ ជីវិតដទៃ សរីរៈដទៃ បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុ នោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្គា ហិកខិដ្ឋិ ខិដ្ឋិមិនមែនវិត្ត វិត្ថមិនមែនទិដ្ឋិ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

(៤០) យោតិ តថាកតោ បរម្មរណាតិ អន្តក្ដា បាំកាយ ជំដ្និយ កាត់មេហិ បញ្ជូលកាត់បេំ អភិជិវេសា យោតិ ។ រូចំ ៩ជេវ មរណៈខម្មំ តថាកតោ កាយស្ប កេល^(២) យោតិចំ តិដ្ឋតិចំ ឧប្បជ្ជិតិចំ ជំពុត្តតិចិត្ត អភិជិវេសបរមសោ ជំដ្ជំ តាយ ជំដ្និយា សោ អណ្ដេ កហ៌តោតិ អន្តក្ដាហិកា

១ ឱ. ម. សារ៉ាំ ៩ ជីវ៉េជីវ៉េ ៩ សារ៉ាំ ។ ៤ ម. ភេក បម្ជាណា ។

មហាវត្ត ទិដ្ឋិកថា

ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណានឹងវត្តណា នេះឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា ជីវិតដទៃ សរីរៈដទៃ ជាទិដ្ឋិទី១ អន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិ ជាមិច្ចាទិជ្ជិ
។ បេ។ នេះសំយោជនៈ មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការ
ស្វាបអង្គែលថា វេទនា ជាសរីរៈ មិនមែនជាជីវិតទេ សញ្ញា ជាសរីរៈ
មិនមែនជាជីវិតទេ សង្គារ ជាសរីរៈ មិនមែនជាជីវិតទេ វិញ្ញាណ ជាសរីរៈ
មិនមែនជាជីវិតទេ វិញ្ញាណនោះ ពិតជាសរីរៈ ជីវិតដទៃ សរីរៈដទៃ
បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថា
អន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិ ។ បេ។ នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិថា
ជីវិតដទៃ សរីរៈដទៃ ដោយអាការ ៩ យ៉ាង ។

(៥១) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា សត្វទាងមុខអំពី
សេចក្ដីស្លាប់ កើតទៀត ដោយអាការ ៥ តើដូចម្ដេច ។ ទិដ្ឋិ គឺការ
ប្រកាន់ស្អិតទឹងការស្លាបអង្អែលថា រូបក្នុងលោកនេះឯង មានមរណៈ:
ជាធម្មតា សត្វលុះទម្ងាយពង់កាយស្លាប់ទៅ កើតទៀតខ្វះ តាំង
នៅខ្វះ កើតឡើងខ្វះ កើតប្រាកដខ្វះ បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ
ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថា អន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ

តុត្រន្តពិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយសុរ្គ បដិសម្តិទាមគ្នោ

ខ្ញុំ ខ្ញុំ ៤ វត្ត វត្ត ៤ ខ្ញុំ មញ្ជា ខ្ញុំ មញ្ វត្ថុ ဟာ ខ ឧိឌ្ឌិ យញ្ វត្ថុ អយំ ១ឋមា យោតិ នជាងនោ ជាគ្នាឈាន អត្តត្តាហ៍កា ធិដ្ឋិ អត្តត្តាហ៍-តា និឌ្ឌី មិញនិឌ្ឌិ ។ មេ។ ឥមាន សព្រោជលន ខ ខ ខ្ញុំយោ វេឌនា **៩**ឌេវ មហោឌ**មា មា** មុខោះ ឧលោខគាំ មាស្តីរប មុខេះ ឧលោខគាំ រួយ-ឈាំ ៩ ដេវ មរណៈខម្មំ គមាក់គោ កាយសុ ក្រភា យោត់បំ តិដ្ឋតំបំ ឧប្បដ្ឋតំបំ ឧត្យុត្តបំតំ អភិបាស-បរាមារោ ធិដ្ឌិ តាយ ធិដ្ឌិយា កោ អង្គោ កហិ-តោត អន្តាហ៍កា ជំដ្នំ ។ មេ។ ហោត់ តេថាក់តោ បម្មេរណាត់ អន្តក្តាហ៍កាយ ឧិដ្ឌិយា ៩មេហ៍ មញ្-សាភាប្រ អភិនិប់សោ យោតិ ។

ស្មត្តប៉ុំជិក ខុទុកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ទិជ្ជិមិនមែនវត្ត វត្តមិនមែនទិជ្ជិ ទិជ្ជិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិជ្ជិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអន្តគ្គា ហិក ទិជ្ជិ ថា សត្វទាង៍មុ**១** អំពីសេចក្តីស្លាប់ កើតទៀត ជាខិដ្ឋិទី១ អន្តគ្នាហិកខិដ្ឋិ ជាមិញ-និដ្ឋ y to y នេះសំយោជន: មិនមែននិដ្ឋិ និដ្ឋិ គឺការប្រុកាន ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា វេទនា ក្នុងលោកនេះឯង មានមរណៈជា ធម្មតា សញ្ញា កង្សែសកនេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា សង្ខារ ក្នុង ញ ។ លោកនេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា វិញ្ញាណ កង្គលោកនេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា សត្វលុះទម្ងាយរាងកាយស្ងាប់ទៅ កើតទៀតៗ៖ តាំង នៅ ៖ កើត ឡើង ៖ កើត ប្រាកដ ៖ បុគ្គល ប្រកាន ទីបំផុត នោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិតទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះ ឯឥ ការប្រកាន់ស្ថិត នៃអនុគ្គាហិកទិដ្ឋិថា សត្វទាង៍មុខអំពីសេចក្ដ ស្លាប់ កើតទៀត ដោយអាការ៥យ៉ាង៍ ។

បហាវិគ្គេ វិដ្ឋិកថា

(៩៤) ន យោតិ តថាក់តោ បរម្មរណាតិ អន្ត-ត្តសំគាយ ជំជួយ គាត់មេលំ បញ្ចូលាគាមសំ អង្គពុះមោ យោង ។ វិត «ពេះ គរហេឌតី «សុ-ក តោ ភាយស្ប ក្រខា ខុច្ចជូតិ នៃស្បូតិ ន យោតិ តថាក់តោ បម្មេណតិ អភិជិវេសបរាមា-សោ ជំជ្ជំ តាយ ជំជ្ជំឃា សោ អន្តោ កហិតោតិ អន្តាហភា និដ្ឋ និដ្ឋ ន វត្ វត្ ន និដ្ឋ អញា ឌ្ឌី មញ្ចុំ សា ឧ ឌ្ឌី លាល រុង្គ មល្ខណ្ឌ ជ យោតិ តថាក់តោ បម្បាណាតិ អន្តត្តាហ៍កា និដ្ឋិ អន្តាហិកា ជិជ្ជី មិញជិជ្ជី ។បេ។ ៩មេធិ សុព្រោ-ជលនិ ន ខ និឌ្ឌិយោ វេននា ត់នៅ មរណេឌអ្នា ಕುಣಾ ಕೀಜ್ ಆಗಾಯಪ್ತಾ ಕುಕ್ಷಾಗ ಕೀಜ್ ಆಗಾ.-ឧញ្ទ វិញ្ញាណំ ៩ នៅ មរណេឌម្មំ នថា ង នោ គា-យស្បៈគ្រេះ ខុខ្លួត នៃស្បូត ជ ហោត់ ត្រាក់តោ បម្មេរណោត៌ អភិជិវេសបរាមាសោ ជិជ្ជិ តាយ ជិជ្ជិយា សោ អន្តោ កហ៌តោត អន្តត្តហ៍កា និឌ្ឌិ ។ មេ ។

មហាវិត្ត ទិជ្ជិតថា

(៥७) การเบาเริ่มัต โธมธุลา เกิดจินิชา เบลา เลี้ยงนั้น សេចក្ដីស្លាប់ មិនកើតទៀត ដោយអាការ ៩ តើដូចមេច ។ ទិដ្ឋិ គឺការ ប្រកាន់ស្ពិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា ប្រក្នុងលោកនេះឯង មានមរណ: សត្វលុះទម្វាយរាជិកាយស្វាប់ទៅ តែជីសុន្យ តែជីវិនាស សត្វខាងមុខអពិសេចក្តីស្លាប់ មិនកើតទៀតទេ បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែន វត្ត វត្តមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វគ្គណា នេះឈ្មោះថាអន្តគាហិតុទិដ្ឋិថា សត្វខាងមុខអំពីសេចក្តីស្ថាប មិនកើត ទៀត ជាទិដ្ឋិទី១ អន្តាហិកទិដ្ឋិ ជាមិញទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោជនៈ មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្ថិតនឹង ការស្លាប អង្គែលថា វេទ្ទា កុង្គលេកនេះឯង មានមរណៈជាជម្មតា សញា ក្នុងលោកនេះឯង មានមរណ:**ជា**ធម្មតា សង្ខារ គ្នងលោកនេះឯង មានមរណ:ជាធម្មតា វិញាណ ក្នុងលោកនេះឯង មានមរណ:ជាធម្មតា សត្វលុះទម្ងាយរាជកាយស្វាប់ទៅ តែជសូន្យ តែជវិនាស ខាងមុខអំពីសេចក្ដីស្លាប់ មិនកើតទៀតទេ បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនគ្គា ហិកទិដ្ឋិ

សុត្តនូបិដិតេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

(៩៣) ហោតិ ខ ឧ ខ ហោតិ តថាក់តោ បរម្មាណាត់ អន្តត្តាហ៍កាយ ឱដ្ឋិយា កាតមេហ៍ បញ្ចូលការេស អភិនិវេសេ យោតិ ។ រួម **៩**នេវ មាលេខម្មុំ ត្រាត់ តោ កាយស្បី មេខា ឈ្មេះ ខ ឧ ខ ហោត់តំ **អភិនិវេស**បរាមាសោ ជំដ្ឋ តាយ ខិដ្ឋិយា សោ អន្តោ កហ់តោត អន្តកាហ៍កា ខិដ្ឋិ យោត តថាក់តោ បម្មេរណាត់ អត្តកាហ៍កា ជិជ្ជិ អន្ត្រាស់កា ឧ៍ជ្ជិ មិញឧ៍ជ្ជិ ។ បេ។ ឥមាន ស េញា-ជនាធិ ន ខ និដ្ឋិយោ វេឌនា ៩នៅ មរណេដ្ញា មាយ មុខេា ឧលោខគាំ មាស្ថិរ មុខេា ឧលោខគាំ វិញ្ញាណំ ៩ នៅ មហោវឌម្មំ តថាក់គោ កាយស្ប ក្រេះ យោត៌ ៩ ៩ ៩ ហោះតិត អភិជិវេសមរាសា

សុត្តនូបិជិក ។ ។ កតិកាយ បដិសម្តិ ១មគ្គ

នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្គា ហិកទិដ្ឋិថា សត្វទាងមុខអំពីសេចក្ដី ស្លាប់ មិនកើតទៀត ដោយអាការ ៥ យ៉ាង ។

(៥៣) ការប្រកានស្អត នៃអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា សត្វទាងមុខអំពី សេចក្ដីស្លាប់ កើតទៀតក៏មាន មិនកើតទៀតក៏មាន ដោយអាកាវ ៥ តើ ដ្ឋចមេច ។ ទិដ្ឋ គឺការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា រូបក្នុងលោក នេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា សត្វលុះទម្ងាយរាងកាយស្វាប់ទៅ កេត ទៀតក៏មាន មិនកើតទៀតក៏មាន បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយ eដ្ឋនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិកeដ្ឋិ eដ្ឋមិនមែនវត្ វត្តមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា សត្វនាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ កើត ទៀតក៏មាន មិនកើតទៀតក៏មាន ជាទិដ្ឋិទី ១ អន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ជាមិហ្វាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន:មិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ស្អិតនឹងការ ស្លាបអង្គែលថា វេទនាក្នុងលោកនេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា សញា ក្នុងលោកនេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា សង្គារក្នុងលោកនេះឯង មរណៈ:ជាធម្មតា វិញ្ចាណ កង្ហៈលេកនេះឯង៍ មានមរណៈ:ជាធម្មតា សត្វលុះខម្វាយ៧ឪកាយស្វាប់ទៅ កើតទៀតក៏មាន មិនកើតទៀតក៏មាន

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិតថា

និដ្ឋិ នាយ និដ្ឋិយា សោ អន្តោ កហិតោនិ អន្តក្ដា ហិកា និដ្ឋិ ។ មេ ។ ហោះតិ ៩ ន ៩ ហោះតិ តថាក់តោ បរម្មរណានិ អន្តក្ដាហិកាយ និដ្ឋិយា ឥមែហិ បញ្ហាការេហិ អភិនិវេសា ហោះតិ ។

(៥៤) នេះ យោតិ ឧ ឧ យោតិ តថាកតោ បរម្មាណាត់ អន្តត្តាហ៍កាយ និឌ្និហា កាតមេហ៍ បញ្ចូញការេហ៍ អភិនិវេសោ យោតិ ។ រូចំ ៩ នេះ មរណេឌម្មំ តថាក់តោ កាយស្ប ក្រេល នៅ យោតិ ជ ជ យោតិតិ អភិជិវេសយាមាសោ ឧ៍ជិ តាយ និឌ្ឌិយា សោ អន្តោ កហ់តោត អន្តកាហ៍កា ខ្ញុំ ខ្ញុំ ន វត្ត វត្ត ន ន ន អញ្ញាំ ន ន អញ្ញាំ វត្ត លា ឧ ឌ្វី ពណ៌ រុង ងភា ឧណ្ស ខេរុ ឈែង ជ ជ ហោត់ តថាក់គោ បម្មេរណាត់ អន្តកាហ៍កា ឧ៍ជ្ញ អន្តកាហ៍កា ឧ៍ជ្ញិ ទំពាន់ជ្ញុំ ។ បេ។ ៩មាន ស-ញ្រោជនាធិ ន ខ ឧ៍ឌ្គីយោ វេឌនា **៩**ឌេវ មកណេឌមា សញ្ញា ឥ ដេវ មរណេឌម្មា ស់ទ្វាក ឥ ដេវ មរណេឌម្មា

មហាវគ្គ ទិដ្ឋិតថា

បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថា អន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ។ បេ។ នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិតអៃន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា សត្វភាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ កើតទៀតក៏មាន មិនកើតទៀតក៏មាន ដោយអាការ៥ យ៉ាង ។

(៥៤) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិថា សត្វទាន៍មុខអំពី សេចក្ដីស្លាប់ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន ដោយអាការ ៥ តើដូចមេច ។ ទិដ្ឋិតិការប្រកាន់ស្ថិតនឹងការស្លាបអង្គែលថា រូបក្នុង លោកនេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា សត្វលុះ ខម្វាយរាងកាយស្វាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន បុគ្គលប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ មិនមែនវត្ត វត្តមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិ ណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះថាអន្តគាហិកទិដ្ឋិថា សត្វខាងមុខអពីសេច ក្សាប់ កើតទៀត ក៏មិនមែន មិនកើតទៀត ក៏មិនមែន ជាទិជ្ជិ ្នៃ អន្តាហិកទ្ធិ ជាមិញទិជ្ជិ **។** បេ **។** នេះសយោជន: មិន មែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ គឺការប្រកានស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា វេទនា ក្នុងលោក នេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា សញ្ញា កង្គលោកនេះឯង ម្ពោណៈជាធម្មតា សង្ខារ ក្នុងលោកនេះឯង មានមរណៈជាធម្មតា

សុត្តន្តូមិដីកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ប បដិសម្តិភមគ្គោ

fញ္ញာ α ာ δ ເຮ† ອາໝ ϵ ອ្ម နေငာ္ခု၏ ကာយ δ ျှ កោខា នៅ មោត៌ ឧ ឧ មោត៌តំ អភិនិវេសម-រាមាសោ និដ្ឋិ តាយ និដ្ឋិយា សោ អន្តោ កហិ-តោត អន្តាហកា ឧឌ្ឌិ ឧឌ្ឌិ ឧ វត្ វត្ ឧ ឧ៌ដ្ឋ អញ្ជា ឧ៌ដ្ឋ អញ្ជាំ វត្ត យា ខ ឧ៌ដ្ឋ យញ្ជ វត្ត អយុ ចញ្ចុំ ដៅ យោត ខ ខ យោត ន-ថាក់តោ បរម្មរណាត់ អន្តក្តាហ៍កា ខិដ្ឋិ អន្តក្តាហ៍-កា និដ្ឋិ ទិញនិដ្ឋិ ។ ខេ។ ៩មាន សញ្ញោជជានិ ន ខ និឌ្ឌិយោ នៅ យោតិ ន ន យោតិ តថាក-តោ បរម្មរណាត់ អន្តគ្នាស់កាយ និឌ្និយា ៩មេហ មញ្ចុយាតារេស អភិនិវេសោ ហោតិ អន្ត្តាស<u>ិ</u>-តាយ និដ្ឋិយា ឥមេហិ មញ្ញាសាយ អាតាមេហិ អភិនិយៈស្មា យោតិ ។

សុត្តត្តូចិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

វិញ្ហាលាកងលោកនេះឯង មានមរណៈជាធមតា សតុលុះ ខម្វាយរាង คาพ ស្វាប់ទៅ เคีลเอโลก็ยิ่នโษร ยิ่នเคีลเอโลก็ยิ่នโษร บุลุณ ប្រកាន់ទីបំផុតនោះ ដោយទិដ្ឋិនោះ ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនុគា-ហិកទិដ្ឋ ទិដ្ឋិមិនមែនវិត វិតមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វិតដោយ ទ្បែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្**ណា** នេះឈ្មោះថាអន្តគ្នាហិកទិដ្ឋិ ថា សត្វ ខាន៍មុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន ជាទិដ្ឋិទី ៩ អន្តាហិកទិដ្ឋិ ជាមិញទិដ្ឋិ ។ បេ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ នេះកាវប្រកាន់ស្ថិត នៃអន្តតាហិកទិដ្ឋិថា សត្វទាន៍មុខអំព សេចក្ដីស្លាប់ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន ដោយ អាការ ៥ យ៉ាង នេះឯង ការប្រកាន់ស្ថិត នៃអនគ្គាហិត្តទិជិ

ដោយអាការ៤០ យ៉ាង ៗ

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

(៥៥) បុត្តខ្លាននិឌ្ឌិយា ភាគមេហិ អដ្ឋារសហិ
អាការហើ អភិនិវេសា យោតិ ។ ខត្តារោ សស្បត្តាភា ខត្តារោ មកាវិភ្លេចិកា ខ្លេ អនិទ្ធសមុខ្យុខ្និកា បុត្តខ្លាននិឌ្ឌិយា ៩មេហិ អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសា យោតិ ។

(៤៦) អបវេជ្ជាជុំជំនួំយា ភាគមេហ៍ ចតុច្ចត្តាខ្យឹ-សាយ អាការេហ៍ អភិជិវេសា ហោតិ ។ សោខ្យឹ-ស សញ្ជាំវានា អដ្ឋ អសញ្ជាំវានា អដ្ឋ នេះសញ្ជាំនា-សញ្ជាំវានា សត្ត «ច្នេះវានា បញ្ជា ធិដ្ឋជម្មធិព្វានវានា អបវេជ្ជាជុំជំនួយា ឥមេហ៍ ចតុច្ចត្តាខ្យីសាយ អាការេ-ហ៍ អភិជិវេសា ហោតិ ។

(៩៧) សញ្ញោជនិតាយ និដ្ឋិយា គាត់មេហិ
អដ្ឋារសហិ អាតារេហិ អភិនិវេសោ យោតិ ។ យា
និដ្ឋិ និដ្ឋិតតំ និដ្ឋិតហណិ ។ មេ។ និដ្ឋាភិនិវេសា
និដ្ឋិចរាមាសោ សញ្ញោជនិតាយ និដ្ឋិយា សម្រា
អដ្ឋារសហិ អាតារេហិ អភិនិវេសា ហោតិ ។

ចហាវគ្គ ទិដ្ឋិតថា

(៩៩) ការប្រកាន់ស្អិត នៃបុព្វន្តានុទិដ្ឋិ មោយអាការ ១៤ តើដូចម្តេច ។ សសុត្រវាទ ៤ ឯកចូសសុត្រវាទ ៤ អន្តានន្តវាទ ៤ អមរាវិត្តេបវាទ ៤ អធិច្ចសមុប្បន្នវាទ ៤ នេះការប្រកាន់ស្អិត នៃបុព្វន្តានុ-ទិដ្ឋិ ដោយអាការ ១៤ យ៉ាង ។

(៩៦) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអបវត្តានុទិដ្ឋិ ដោយអាការ ៤៤ តើ ដូចម្តេច ។ សញ្ជាំវាទ ១៦ អសញ្ជាំវាទ ៨ នេះសញ្ជាំនាសញ្ជាំវាទ ៨ ទច្ឆេទវាទ ៧ ទិដ្ឋធម្មនិញ្ជានវាទ ៩ នេះការប្រកាន់ស្អិត នៃអបវត្តានុទិដ្ឋិ ដោយអាការ ៤៤ យ៉ាង ។

(៩៧) ការប្រកាន់ស្អិត នៃទិដ្ឋិប្រកបដោយសំយោជន: ដោយ អាការ ១៨ តើដូចម្ដេច ។ ទិដ្ឋិ ដំណើរគឺទិដ្ឋិ ការប្រកាន់គឺទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ការប្រកាន់ស្អិតគឺទិដ្ឋិ ការស្វាបអង្គែលគឺទិដ្ឋិ ឯណា នេះការ ប្រកាន់ស្អិត នៃទិដ្ឋិប្រកបដោយសំយោជន: ដោយអាការ ១៨ យ៉ាង ។

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(៤៤) អស់ខ្លី សេចក្រុមសិកា ខ្ញុំក្លា អនុខេ-ញ អដ្ឋារសញ់ អាគារេយ អភិនិយៈសោ យោតិ ។ នយុំ អស្ន^(•) មានវិនិព្យា ន្ទុំ ន្ទុំ ធ វត្ វត្ ជ និដ្ឋិ អញ្ជា និដ្ឋិ អញ្ជា វត្ត យា ច និដ្ឋិ យញ្ជា ្សេង កណ្ដុំ សង្សេខ សង្សេខ ខេត្ត សង្សេច-ពស្តា ឧឌ្ឌិ មិញ្ជឌឹឌ្ឌិ ។ ថេ។ ៩ខានិ ស. ញោជជានិ-ជ ខ ខ្ញុំ ហោ សោត៌ អហដ្ត ។ ខេ។ ឃាដំ **អ**-លទ្ធំ ជិញ អហន្តំ គាយោ អហន្តំ មនោ អហន្តំ ។ ខេត្ត ឧសា ងស្ថិ ឧយុទ្ធាយ ។ ខេត្ មនៅញ្ហាណ អហន្ត អភិនិវេសបកមាសោ អហន្ត មានវិធិតស្វា និឌ្ជី និឌ្ជី ន វត្ត វត្ត ន និឌ្ជី អញ្ជា ត្រី អញ រ៉ូន លា ខ ខ្ញុំ លាញ រ៉ូន អល អដ្ឋាសេទី អហត្តិ មានវិធិត្តា និឌ្និ មានវិធិត្តា និដ្ឋ ទិញនិដ្ឋិ ។ បេ។ ឥមាន សញ្ញាជនានិ ន ខ ខ្ញុំយោ អសុខ្លី មានវិធិតន្វាយ ខ្ញុំនៃយា ៩មេ. ញ អ**្ឋាស្រ** អាតាស្រា អភិជ្ជស្រែ យោត ។

១ ឱ. ម. ឯក្តុន្ត េ អភិគិវេសបាមាសោ អហគ្គីតិ ទិស្សូន្តិ ។

សុត្តនូបិដីក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិភាមគ្គ

(៥៨) ការប្រកាន់ស្អិត នៃមានវិនិពន្ធទិដ្ឋិថាអញ ដោយអាកាវ ១៨ តើដូចម្ដេច ។ ការប្រកាន់ស្អិតថា ភ្នែកជាអញ ឈ្មោះថា មានវិនិពន្ធ ខិជ្ជិ ខិជ្ជិមិនមែនវិត្ត វត្តមិនមែនខិជ្ជិ ខិជ្ជិដោយឡែក វត្ត ដោយឡែក ខិដ្ឋិណា នឹង វគ្គណា នេះឈ្មោះថាមានវិនិពន្ធខិដ្ឋិថាអញ ជាខិដ្ឋិទី មានវិទិពន្ធខិដ្ឋិ ជាមិញ្ចុំដ្ឋិ ៗ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ ។ ការប្រកាន់ស្អិតថា ត្រចៀតជាអញ ។ បេ។ ថា ច្រមុះ ជាអញ ថា អណ្តាតជាអញ ថា កាយជាអញ ថា ចិត្តជាអញ ។ បេ ។ ថា ជមិទាំងឡាយជាអញ ថា ចក្តីញ្ញាណជាអញ ។ បេ ។ ការប្រកាន់ λ_{H}^{2} តនឹងការស្វាបអង្គែលថា មនោវិញ្ហាណជាអញ ឈ្មោះថាមានវិនិ-ពន្ធទិដ្ឋិឋាអញ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ត វត្តមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្ថុណា នេះឈ្មោះថាមានវិនិពន្ធទិដ្ឋិ ឋាអញ ជាទិត្តិទី ១៨ មានវិនិពន្ធទិត្តិ ជាមិល្ខទិត្តិ ។ បេ ។ នេះ សំយោជន: មិនមែនទិជ្ជិ នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃមានវិនិពន្ធទិជ្ជិ ឋាគេញ ដោយអាការ១៨ យ៉ាង **។**

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិតថា

(ជុម) ឧឝទី សខរុទ្ធមស់៣ ខ្ទុំណ មនគេ-ទាំ អដ្ឋាសរទាំ អាតាររេទាំ អភិនិវេសោ យោតិ។ ចេញ មមត្^(a) មាល់តែពល្វា ធំដី ធំដី ល វត្ វត្ ខ ខ្ញុំ មញ្ញា ខ្ញុំ មញ្ញា វត្ត យា ខ ខ្ញុំ យ-ញ វត្ត អ**ល** ជណ្តា ឧធន្តិ សមរុទ្ធមសិ ខ្ទុធិ៍ ស-ចុះ ខែ៩៤៦ នុឌ្ឌី មញ្ជន្ទឹ ។ មេ ។ ៩មាន សព្រោជ-លាជិ ជ ខ ជិឌ្ឌិយោ កោត មមជ្គិ ។មេ។ ឃាជ៌ មេត្ថិ ជុំឃុំ គេត្ថិ ១ ពេ ១ ឧ ខេស គេច ១ ខេ ១ ជា ឧឧទ ឧយុស្សាហ ឧឧទ ឧប ឧបេរ-ពស្វា ឧឌ្ឌិ ឧឌ្ឌិ ឧ វត្ត វត្ត ឧ ឧឌ្ឌិ អញ្ជា ឧឌ្ឌិ មញ្ចុំ អ្នក ខេត្ត ក្នុំ ភ្នំ ក្នុំ មណ្ឌ មុខ្លាស្រុម អញ្ចុំ ស្រុក ស មមន្តិ មានវិធិតន្តា និឌ្ឌិ មានវិធិតន្តា និឌ្ឌិ មិទ្ធានិឌ្ឌិ ។ មេ។ ឥមាធិ សញ្ញោជទាធិ ឧ ខ ឌិឌ្ឌិយោ ឧឧទ្ទ័ សខ្សុខ្មុំ សាលា ខ្ទុំ សា ។ ខេញ មូសាសា អាការរបាំ អភិនិវេសោ យោតិ ។

០ ឱ ម. ឯក្នុន្ត អក្សិវេសប្រាមារេសា មមគ្គីតិ ទិស្សុន្តិ ។

មហាវិត្ត ទិដ្ឋិតថា

(៥៧) ការប្រកាន់ស្អិត នៃមានវិនិពន្ធទិដ្ឋិថា របស់អញ ដោយ អាការ ១៨ តើដូចមេច ។ ការប្រកាន់ស្មិតថា ក្អែរបស់អញ ឈ្មោះថា មានវិទិពន្ធទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ត វត្តមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិ ដោយឡែក វគ្គដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វគ្គុណា នេះឈ្មោះថា មានវិនិពន្ធខិដ្ឋិថា របស់អញ ជាខិដ្ឋិ ទី ១ មានវិនិពន្ធខិដ្ឋិ ជាមិហ្គូ ខិដ្ឋិ របស់អញ ។ បេ ។ ថា ច្រមុះរបស់អញ ថា អណ្តាតរបស់អញ ។ បេ ។ ថា ចិត្តរបស់អញ ។ បេ។ ថា ធមិទាំងឡាយរបស់អញ ថា ចក្វិញាណ របស់អញ ។ បេ។ ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្វាបអង្គែលថា មនោវិញ្ញាណ របស់អញ ឈ្មោះថាមានវិនិពន្ធទិដ្ឋិថា របស់អញ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ថុ វត្ថមិន មែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វត្តដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វត្តណា នេះឈ្មោះ ឋាមានវិនិពន្ធទិដ្ឋិថា របស់អញ ជាទិដ្ឋិទី ១៤ មានវិនិពន្ធទិដ្ឋិ ជាមិញ្ហៈ ៖ មិនមែនទិដ្ឋិ នេះឯង ការប្រកាន់ ស្អិត នៃមានវិនិពន្ធនិជ្ជិថា របស់អញ ដោយអាការ ១៤ យ៉ាង 🔻

តត្រុន្តបិដិកេ ខុទ្ធភនិកាយស្បូ បដិសម្តិកមគោ

(៦០) អត្តាជិខា្ជដើលយុត្តាយ ខ្លែញ ភាគនមេហិ សែតិយា អាការេហិ អភិជិបសោ ហោតិ ។

៩០ អស្បុតិយា មុខដូលោ អរិយាជំ អឧស្បារី អរិយឧម្មស្បា អភិប្រាស់ មេខ្លួលោ អរិយាជំ អវិប្រាស់ អេចប្រាស់ អាចប្រាស់ អាចប្បស់ អាចប្រាស់ អាចប្រាស់

ក់ខ្លួំ អត្តតោ សមនុបស្បិតិ ។ ៩ ខេក
ប្តេ បឋកៃសំណំ ។ បេ។ ខ្ញុំខានកសំណំ អត្ត
តោ សមនុបស្បិតិ យំ ខ្ញុំខានកសំណំ សោ អហំ

យោ អហំ នំ ខ្ញុំខានកសំណត្តិ ខ្ញុំខានកសំណ
ព្យា អត្តព្យា អខ្ចុយំ សមនុបស្បិតិ សេយ្យជាចំ នេ
បញ្ជីបស្បា ឈាយ នោ យា អច្ចិ សោ វ៉ាណ្ណោ

សុត្តខ្ពប់ជិត ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(៦០) ការប្រកាន់ស្អិត នៃអត្តកាលប្រដិស័យុត្ត ខិជ្ជិ ដោយកា េ ២១ តើដូចមេច ។ បុថុជ្ជនក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនចេះដឹង មិនបានឃើញ ពួកព្រះអរិយៈ មិនល្វាស់ក្រង់ធម៌របស់ព្រះអរិយៈ មិនខ្លួនខ្លួនក្នុងធម៌របស់ព្រះអរិយៈ មិនខ្លួនខ្លួនក្នុងធម៌របស់ព្រះអរិយៈ មិនល្វាស់ក្រង់ធម៌ របស់ព្រះអរិយៈ មិនឲ្យនច្ចប្បទះនឹងពួកសប្បុរស មិនឈ្វាស់ក្រង់ធម៌ របស់សប្បុរស មិនឲ្យនខ្លួនខ្លួនក្នុងធម៌របស់សប្បុរស តែងពិចារណាឃើញ នូវប្រ ថាជាខ្លួន នូវខ្លួនថាមានប្រខ្លះ នូវប្រថាមានក្នុងខ្លួន នូវខ្លួនថា មានក្នុងប្រខ្លះ ។ បេ ។ ពិចារណាឃើញនូវប៉េននា សញ្ញា សង្ហារ វិញ្ញាណ ថាជាខ្លួន នូវខ្លួនថាមានវិញ្ញាណខ្លះ នូវវិញ្ញាណថាមានក្នុង ខ្លួនខ្លួន នូវខ្លួនថាមានក្នុង គ្នា ខ្លួន ខ្លួន នូវខ្លួនថាមានក្នុង គ្នា ខ្លួន ខ្លួន នូវខ្លួនថាមានក្នុង គ្នា ខ្លួន ខ្លួន

បុគ្គលពិចារណា ឃើញរូប ថាជាខ្លួន តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គលខ្លះ
ក្នុងលោកនេះ ពិចារណា ឃើញបឋិតសិណ ។ បេ ។ ពិចារណា
ឃើញឧទាតកសិណ ថាជាខ្លួន ថា ធម្មជាតណា ជាឧទាតកសិណ
សភាពនោះគឺអញ សភាពណាជាអញ ធម្មជាតនោះ គឺឧទាតកសិណ
ឈ្មោះថាពិចារណា ឃើញឧទាតកសិណនឹងខ្លួន ថាមិនមែនពីវ ប្រៀប
ដូចប្រទីបប្រេងដែល នេះ មាខអណ្ដាតក្ដេងណា សភាពនោះ គឺរូស្មី

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

យោ វណ្ណោ សា អច្ឆិត អច្ឆិញ្ច វណ្ណាញ អន្ធយំ សមនុបស្បិតិ សិវមេវ សីខេក្ស ខ្លួនកសំណំ អត្តតោ សមនុបស្បិតិ ១បេ១ អយំ បឋមា រូប-ត្តា និឌ្ឌិ មិញនិឌ្ឌិ ១បេ១ សីមានិ សញ្ញាជនានិ នា និឌ្ឌិ មិញនិឌ្ឌិ ១បេ១ សីមានិ សញ្ញាជនានិ នា និឌ្ឌិ មិញនិឌ្ឌិ ១បេ១ សីមានិ សញ្ញាជនានិ នា និឌ្ឌិយោ(១) អត្តាជនប្បដ្ដិស័យុត្តាយ និឌ្ឌិយា សំមេញ វិសតិយា អាការបោ អភិនិវេសា យោតិ ១

(៦០) លោកវាឧប្បដិសិយុត្តាយ ឧិដ្ឌិយា កាត់ តមេហ៍ អដ្ឋហ៍ អាការហើ អភិជិបសោ ហោត់។ សស្បតា អគ្គា ច លោកោ ជាត់ អភិជិបសប-វាមាសោ លោកវាឧប្បដិសិយុត្តា ឧិដ្ឋិ ឧិដ្ឋិ ឧ វត្ វត្ត ឧ ឧិដ្ឋិ អញ្ជា ឧិដ្ឋិ អញ្ជាំ វត្ត យា ជ ឧិដ្ឋិ យញ្ជាំ វត្ត អយំ ១ឋមា លោកវាឧប្បដិសិយុត្តា ឧិជ្ជិ លោកវាឧប្បដិសិយុត្តា ឧិដ្ឋិ មិញ្ជជិជ្ជិ ។បេ។ សមាជិស្ស សញ្ជាជិសិយុត្តា ឧិជ្ជិ មិញ្ជជិជ្ជិ ។បេ។ សោ អត្តា ច លោកោ ជាត់ សស្បតា ជ អសស្បតា ច កត្តា ច លោកោ ជាត់ សស្បាតា ច

^{👓 🤋.} ម. ឯត្តន្តរេ ឯវំ រូបំ អត្តតោ សមគុបស្សតិ ។បេ។ ឥតិ ទិស្សតិ 🤫

មហាវិត្ត ទិផ្និកថា

សភាពណាជាស្មើ ធម្មជាតនោះ គឺអណ្តាត ក្ដើន ឈ្មោះថាតិបារណា ឃើញ អណ្តាត ក្ដើននឹងស្មើ ថាមិនថែនពីវ មានទប់មាដូចម្តេចមិញ មាន ទប់មេយ្យដូចជា បុគ្គលខ្វះ ក្នុងលោក ខេះ ពិបារណាឃើញ ខ្ទុតាត-កសិណ ថាជាខ្លួន ២ បេ ខេះ ឈ្មោះថា អត្តវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ជាប្រវត្តក: ទី១ អត្តវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ជាមិច្ចា ទិដ្ឋិ ២ បេ ២ នេះ សំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃអត្តវាទប្បដិ-សំយុត្តទិដ្ឋិ ដោយភាការ ២០ យ៉ាង ២

(೬๑) ការប្រកាន់ស្អិត នៃលោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ដោយ
អាការ ៤ តើដូចម្ដេច ។ ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្អែលថា ១នក្ដី
លោកក្ដី ទៀង ឈ្មោះថាលោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ត
វិតមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វិតដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង វិត្ត
ណា នេះឈ្មោះថាលោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ទី ១ លោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ទី ១ លោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ទី ១ លោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ទី ១ លោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ ជាមិញ្ហាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នេះសំយោជន: មិនមែនទិដ្ឋិ
(ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គែល) ថា ១នក្ដី លោកក្ដី មិនទៀង
ថា ១នក្ដី លោកក្ដី ទៀងក៏មាន មិនទៀងក៏មាន ។ បេ ។

សុត្តនូបិជិកេ ខុទ្ធកតិកាយស្ស បជិសម្ពិទាមគ្នោ

នៅសស្បាត នាសស្បាត អត្តា ខ លោក ទាត់
អន្ត្រា អត្តា ខ លោក ទាត់ អនន្ត្រា អត្តា ខ លោក ទាត់ អន្ត្រា អត្តា ខ លោក ទាត់ អន្ត្រា អត្តា ខ លោក ទាត់ អន្ត្រា ខ អត្តា ខ លោក ទាត់ នៅខ្ពស់ នានន្ត្រាំ អត្តា ខ លោក នាត់ នៅខ្ពស់ នានន្ត្រាំ អត្តា ខ លោក និង្គិ និង្គិ និង្គិ នាក់ អត្តិ និង្គិ អញ្ញា និង្គិ អញ្ញា និង្គិ អញ្ញា និង្គិ អញ្ញា និង្គិ អញ្ញា និង្គិ អញ្ញា និង្គិ ស្រាក្សា និង្គិ លោក សានឲ្យដំសំយុត្តា និង្គិ លោក សានឲ្យដំសំយុត្តា និង្គិ លោក សានឲ្យដំសំយុត្តា និង្គិ លោក សានឲ្យដំសំយុត្តា និង្គិលោ លោក សានឲ្យដំសំយុត្តា និង្គិលោ លោក សានឲ្យដំសំយុត្តា និង្គិលោ លោក សានឲ្យដំសំយុត្តា និង្គិលា សាកាបេរាំ អភិនិយាសា លោក ។

(៦២) ខ្ញុំលំយនាភិនិយសោ ភវនិឌ្ឋិ អតិជាវេនាភិ-និយសោ វិភវនិឌ្ឋិ អស្បាននិឌ្ឋិយា ចញ្ចុត្តិសាយ អា-កាយ អភិនិយសោ កាតិ ភវនិឌ្ឋិយោ កាតិ វិភវ-និឌ្ឋិយោ អត្តានុនិឌ្ឋិយា វីសតិយា អាកាយ៉ា អភិនិ-យសោ កាតិ ភវនិឌ្ឋិយោ កាតិ វិភវនិឌ្ជិយោ ។ បេ ។ សុត្តនូចិជិក ខុទ្ទកនិកាយ ចដិសទ្តិទាមគ្គ

ការប្រកាន់ស្អិតនឹងការស្លាបអង្គែលថា ខ្លួត លោកក្ដី ខឿងក៏មិនមែន
មិនខៀងក៏មិនមែន ថា ខ្លួត លោកក្ដី មានទីបំផុត ថា ខ្លួត លោក
ក្ដី មិនមានទីបំផុត ថា ខ្លួត លោកក្ដី មានទីបំផុតក៏មាន មិនមានទី
បំផុតក៏មាន ថា ខ្លួត លោកក្ដី មានទីបំផុតក៏មាន មិនមានទី
បំផុតក៏មាន ថា ខ្លួត លោកក្ដី មានទីបំផុតក៏មិនមែន មិនមានទី
បំផុតក៏មិនមែន ឈ្មោះថា លោកកំឡដ់សំយុត្តទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិមិនមែនវត្ត
វិតមិនមែនទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិដោយឡែក វិតដោយឡែក ទិដ្ឋិណា នឹង
វិត្តណា នេះឈ្មោះថាលោកវាទប្បដ់សំយុត្តទិដ្ឋិ ទី ៨ លោកវាទប្បដ់សំយុត្តទិជ្ជិ ជាមិញទិជ្ជិ ។ បេ ។ នេះសំយោជនៈ មិនមែនទិជ្ជិ
នេះឯង ការប្រកាន់ស្អិត នៃលោកវាទប្បដ់សំយុត្តទិជ្ជិ ដោយ
អាការ ៨ យ៉ាង ។

(៦៤) ការប្រកាន់ស្អិត ដោយការក្រាញនៅ ឈ្មោះថា

ភវទិដ្ឋិ ការប្រកាន់ស្អិត ដោយការស្ទុះទៅក្រៃលៃង ឈ្មោះ

ថាវិតវទិដ្ឋិ អសុក្ខទទិដ្ឋិ មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការ ញ៥

តើជាតវទិដ្ឋិប៉ុន្មាន ជាវិតវទិដ្ឋិប៉ុន្មាន អត្តានុទិដ្ឋិ មានការប្រកាន់ស្អិត

ដោយអាការ ៤០ តើជាតវទិដ្ឋិប៉ុន្មាន ជាវិតវទិដ្ឋិប៉ុន្មាន ជាវិតវទិដ្ឋិប៉ុន្មាន ។ បេ ។

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

လောကာဂနေဗျဋိုလိယုရ္ရာယ ဒိုဋ္ဌိယာ អឌ្គបាំ អាកា-និដ្ឋិយោ ។ អស្សាននិដ្ឋិយា បញ្ចុំត្តិសាយ អាកា-ប្រភាព អភិនិប្រសាស្រាលា ការនិឌ្និយោសិយា វិកវនិឌ្ឌិយោ អត្តានុនិឌ្ឌិយា សែនិយា អាគារេហ អភិនិវេសោ ចណ្ណវស គវនិន្និយោ ចញ្ចុ វិគវនិន្និ-យោ មិទ្ធានិឌ្និយា ឧសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ សញ្ជាតា កែវឧដ្ឋយោ សត្តាយឧដ្ឋិយា សែតិយា អាការរល អង្គព្រះសា ជឃ្គារស អង្គដ្ឋិយោ ចញ្ វិកាវឌិឌ្ឌិយោ សក្តាយវត្តកាយ សស្បត្តឌិឌ្ឌិ-យា ខណ្ឌសេមា អាតាយេ អភិនិយេស សញ្ចាះ-តា ភវឌិឌ្ឌិយោ សក្តាយវត្តាយ ជុច្ចេឌឌិឌ្ឌិយា ចញ្ចុំហាការេស អភិនិវេសោ សព្វាវតា កែវុនិឌ្ឌិយោ សស្បតា លោកោត អន្តក្តាហិកាយ ឧ៍ដ្ចិយា បញ្ចូញការេហ៍ អភិនិវេសោ សព្វាវតា ភវនិឌ្ឌិយោ

មហាវិគ្គ ទិដ្ឋិតថា

លោកវាទហ្វដិស័យុត្តទិដ្ឋិ មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការ ៤ តើជា ក ខ្មែរប៉ុន្មាន ជាកែវ ខ្មែរប៉ុន្មាន ។ អសុក្រ ខិត្ត មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការពាថ់ គឺជាក់ខេដ្ឋិកមាន ជាកែខេដ្ឋិកមាន អត្ថានុខិជ្ជិ មាន ការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការ ២០ គឺជាការខិដ្ឋិ ១៤ ជាវិកាវខិដ្ឋិ ៤ មិញ ខិដ្ឋិ មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការ ១០ គឺជាវិកវិទិដ្ឋិ ទាំងអស់ សក្តាយទិដ្ឋិ មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការ ២០ គឺជាការខិដ្ឋ ១៥ ជាកែវខិដ្ឋិ៤ សសុត្រខិដ្ឋិ ជាសក្តាយវត្តក: មានការប្រកាន់ស្ថិត ដោយអាការ ១៥ គឺជាកវិទិជ្ជិ ទាំងអស់ ទច្ចេទទិដ្ឋិ ជាសក្ខាយវត្ត: មានការប្រកាន់ស្អិត អាការ ៥ គឺជាវិតវទិដ្ឋិ ទាំងអស់ អន្តគ្នាហិតទិដ្ឋិថា លោក ទៀង មានការប្រកាន់ស្ថិត ដោយអាការ ៩ គឺជាការទិជី ទាំងអស់

សុត្តន្ត្តចិដិកេ १९१ កនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

អសស្បត្ត លោកោតិ អន្តក្តាហ៍តាយ និឌ្និយា បញ្ចូញកាមេល អភិនិយៈសេ សញ្វាតា វិកវឌិឌ្ឌិយោ អន្ត្តា ហេត្រោត អន្តគ្នា មាតាយ និឌ្និយា មញ្-ហាការេហ៍ អភិនិវេសោ សិយា ភវនិន្ទិយោ សំយា កែខេត្តយោ មន្ត្ត។ លោកោធិ មន្ត្ត។-ហិតាយ ជំជួយ បញ្ចូញកាមេហិ អភិជ្ជាសោ សំយា ការខ្ញុំយោ សំយា កែកខ្ញុំយោ តំ ដីវ តំ សរីវត្តិ អត្តត្តាហ៍តាយ ខិដ្ឋិយា បញ្ចូញការបៀ អភិនិយសោ សញ្ជាតា វិតវនិន្និយោ អញ្ជាំ ជីវិ អញ្ជាំ សរីវឌ្ណិ អន្តត្តាម៉ាតាយ និឌ្ឌិយា បញ្ចុមាតាប្រាំ អភិនិវេសោ សញ្ជាវតា ភវិនិឌ្ឌិយោ មោកគិ គថាកតោ បរម្មាណាត់ អន្តត្តាហ៍តាយ និដ្ឋិយា បញ្ចូញកាប្រ ហិ អភិនិវេសោ សព្វវតា ភវនិឌ្ឌិយោ ន ហោតិ តថាតតោ បម្មេរណាត់ អត្តក្តាហ៍កាយ ឧដ្ឋិយា បញ្ចូលាតាប្រាំ អភិនិបសោ សញ្ជានា វិកវិនិឌ្ឌិយោ

សុត្តន្តថិជិត ខុទ្ធកនិកាយ បជិសថ្មិភាមគ្គ អន្គាហិកខិជ្ជិយា លោកមិនទៀន មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការ ៥ គឺជាកែវខិជ្ជិហ៌ង៍អស់ អន្តគាហិកខិជ្ជិហ លោកមានទីបំផុត មានការប្រកាន់ ស្តែ ដោយអាការ ៥ គឺជាការិទិដ្ឋិត៌មាន ជាវិកាវទិដ្ឋិត៌មាន អន្តគា-ហិតខិជិច លោកមិនមានទីបំផុត មានការប្រកាន់ស្ថិត ដោយអាការ ៤ គឺជាភវទិជ្ជិក៌មាន ជាវិភវទិជ្ជិក៌មាន អន្តរាហិកទិជ្ជិថា ជីវិតនោះ សរីរៈ នោះ មានការប្រកាន់ស្ថិត ដោយអាការ ៥ គឺជាកែវទិដ្ទិ ទាំងអស់ អន្តរាហិកទិជិយ ជីវិតដទៃ សរៈដេទៃ មានកាប្រកាន់ស្ថិត ដោយ អាការ៥ គឺជាភវទិជី ទាំងអស់ អនគ្គា ហិកទិជី ថា 'សត្វភាងមុខអពីសេចក្ត ស្ងាប់ កើតទៀត មានការប្រកាន់ស្ថិត ដោយអាការ ៥ គឺជាកវិទិដ្ឋិ ตำลัหน่ អនុគ្គាហិត្រដ្ឋិថា សត្វខាងមុខអំពីសេចក្ដីស្លាប់ មិនកើត ទៀត មានការប្រកាន់ស្ថិត ដោយអាការ៤ គឺជាវិកវិទិជ្ជិ ទាំង៍អស់

មហាវិគ្គេ ទិឝ្គិកថា

ហោតិ ខ ឧ ខ ហោតិ តថាក់តោ បម្មេរណាតិ អន្តគ្នា ហ៊ុនកាយ និឌ្និយា ពញ្ជូញា ការប៉ោ អភិនិៈ (1) ស្នេ ស្នេ ស្នេ ស្នេ ស្នេ (8)អបវន្តាន្និឌ្និយា ខត្តទូត្តាឡីសាយ អាការេហ៍ អភិ-តិវេសោ សិយា ភវនិឌ្និយោ សិយា វិភវនិឌ្និយោ សញ្ញោជនិតាយ និឌ្និយា អឌ្ឍរសហិ អាតារេហិ អភិនិយសោ សិយា ភវនិឌ្ឌិយោ សិយា វិភវនិឌ្ឌិ-យោ អសត្ថិ មានវិនិពន្ធាយ និឌ្និយា អដ្ឋារសហិ អាការរល់ អភិនិវេសោ សញ្ជាវតា វិកវិនិដ្ឋិយោ មមន្តិ មានវិនិពល្វយ និឌ្ឌិយា អដ្ឋារសហិ អាតា-ប្រភាព អភិនិយៈសោ សញ្ជាវតា ការឌិឌ្ឌិយោ អត្តវា-ឧប្បដ្ឋិស្ចិយុត្តាយ ឧ៍ដ្ទិយា វីសត៌យា អាតាមេហិ អភិនិយសា ខណ្ឌស ភវនិន្និយោ ខញ្ចុំ ភែវនិន្និយោ

១ ឱ. ម. ឯត្តន្ត នៅ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគកោ បរម្មរ. ហាតិ អន្តត្តាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ហូហាការេហិ អភិនិះសោ សឺយា ភវិទិដ្ឋិយោ សឺយា វិភវិទិដ្ឋិយោ ។ ច្រុត្តានុទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អភារិជីលោ សិយា ភវិទិដ្ឋិយោ សឺយា វិភវិទិដ្ឋិយោតិ ទិស្សតិ ។

មហាវិត្ត ទិដ្ឋិកថា

អនគ្គា ហិក ខិដ្ឋ ហ សត្វ វា ន៍មុ ១ អំពីសេចក្ដី សូប កើត ទៀតក៏មាន មិនកើត

ទៀតក៏មាន មានការប្រកាន់ស្ថិត ដោយសាការ ៩ គឺជាភវទិដ្ឋិក៏មាន ជា

វិតវទ្ធិត៌មាន អបរនានុទិធិ មានការប្រកាន់ស្ថិត ដោយអាការ៤៤គឺជា

ត់វិទ្ធិភ័មាន ជាវិតវិទ្ធិភ័មាន ទិដ្តិប្រកបដោយសំយោជន: មានការ

ប្រកាន់ស្ថិត ដោយអាការ ១៤ គឺជាភាវទិដ្ឋិក៏មាន ជាវិភាវទិដ្ឋិក៏មាន មាន

វិនិពន្ធទិដ្ឋិថាអញ មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការ ១៨ គឺជាវិកវទិដ្ឋិ

ទាំងអស់ មានវិនិពន្ធនិដ្ឋិថា របស់អញ មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយ

អាការ ១៨ គឺជាក់វិទិជ្ជី ទាំងអស់ អត្តបទប្បជិស័យតុទិជ្ជី មានការ

ប្រកាន់ស្ព្នឹត ដោយអាការ ២០ គឺជាកវិទិដ្ឋិ ១៤ ជាវិកវិទិដ្ឋិ ៤

សុត្តន្តបិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ប បដិសម្ភិទាមគ្នោ

លោកវាឧប្បនិស័យុត្តាយ ឧិជ្ជិយា អដ្ឋមាំ អាកាបេមាំ អភិនិប់សោ សំយា ការខិជ្ជិយោ សំយា
វិកាវនិជ្ជិយោ សញ្ជាវតា ឧិជ្ជិយោ សញ្ជាវតា ឧិជ្ជិយោ សញ្ជាវតា ឧិជ្ជិយោ សញ្ជាវតា ឧិជ្ជិយោ សញ្ជាវតា ឧិជ្ជិយោ សញ្ជាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្គាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្គាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្គាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្គាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្គាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្ញាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្ញាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្ញាវតា ឧិជ្ជិយោ អព្ញាវតិបាំកា
ឧិជ្ជិយោ សញ្ជាវតា ឧិជ្ជិយោ សញ្ញាជនិកា ឧិជ្ជិយោ ភាវឌិជ្ជិយោ
វិកាវឌិជ្ជិយោ (៣) ស្គាំ ខ្វយំ គក្កានា យ៉ាំ
យោ (៥) គេសំ ឧិបាជម្ងៃ ឧទ្ធិ (៦) ញាណំ យគ្គាយំ
លោកភា វីបវិតសញ្ជាំតំ(ពី) ។

(៦៣) ខ្លីលំ ភិក្ខា។ ឧិឌ្ឌិតនេលំ បរិយុឌ្ឌិតា នៅមនុស្សា ខ្ញុំលំយន្តិ ស្គោ អភិជាវន្តិ ស្គោ ខ-ក្នុមនោ ខ បស្សន្តិ ។

៰ ឧ. ម. ឯត្តប្រភព្យទទិដ្ឋិយោ សញ្វាតា ទិដ្ឋិយោតិទិស្សតិ ។ ៤ ម. ឯត្តប្រ សញ្វាតា ទិដ្ឋិយោតិ ទិស្ស៊ា ។ ៣ ម. ភវញ្ជទិដ្ឋិ វិភវញ្ជទិដ្ឋិ ។ ៤ ម. តក្កិ៣ ។ ៩ម. សេ ។ ៦ ឧ. ម. នអត្ថិ ។ ៧ ឧ. ម. វិបៈវិតសញ្ជាតិ ។

សុត្តនូប់ជាក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

លោកវាទប្បដិស័យុត្តទិដ្ឋិ មានការប្រកាន់ស្អិត ដោយអាការ ៤ តឺជាភវទិជ្ជិក៏មាន ជាវិភវទិជ្ជិក៏មាន ទិជ្ជិទាំងអស់ ឈ្មោះថាអត្តានុទិ្ធិ ទិដ្ឋិទាំងអស់ ឈ្មោះថាមិ**ត្ត**ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិទាំងអស់ ឈ្មោះថាសក្តា**យ**ទិដ្ឋិ ទិជ្ជិទាំង៍អស់ ឈ្មោះថាអន្តាហិកទិជ្ជិ ទិជ្ជិទាំង៍អស់ ឈ្មោះថាសព្រោ-ញ ជនិកទិដ្ឋិ ឈ្មោះថាអត្តកទប្បដិសយុត្តទិដ្ឋិ ឈ្មោះថាការទិដ្ឋិ ឈ្មោះថា វិតវេទិជ្ជិ ពួកជនណា ជាឬកគ្រិះរិះ ហើយអាស្រ័យ នូវទិជ្ជិទាំងពីវិន្ទុះ ការដឹងក្នុងនិរោធ របស់ពួកជននោះ មិនមានឡើយ ដ្បិតថា សត្ លោកនេះ តែឪមានសេចក្តីសំគាល់១ុស ។

(៦៣) ម្នាល់កិត្តទាំងឡាយ ទៅតានឹងមនុស្សមួយពួក ដែល ត្រៅទិដ្ឋិទាំងពីររួបរឹតហើយ តែងក្រាញ មួយពួក តែងសុះស្តា ឯ ពួកបុគ្គលអ្នកមានបត្តុ តែងឃើញច្បាស់ ។

មហាវិគ្គេ ទិគ្គិតថា

គេ៩ញ ភិទ្ធាវ ឱ្យិយត្តិ ឯគោ ភារាមា ភិទ្ធាវ នៅមនុស្សា ភាវាតា ភាវសម្មនិកា គេសំ ភាវនិពេលយ ជម្មេ នេសិយមានេ ចិត្តិ ឧ បក្ខាន្តិ ឧ សម្បស់នគិ ឧ សន្តិដ្ឋតិ ជាជំមុច្តិ ឯវិ ទោ ភិក្ខាវ ឱ្យិយន្តិ ឯគោ ។

គេនា និត្តិ ប្រសាស សាយមានា ជិក្ខុមានា វិតវិ ក្រនា និទ្ធិជ្ញិត វិធស្បិតិ ជ ហោតិ បម្មេសាតិ រ៉ាតិ សជ្ជិ រ៉ាតិ បណីតិ យថាក់វេត្តិ(m) រ៉ាវិ សោ ភិក្ខុវេ មតិកាវត្តិ រ៉ាកោ ។

០ ឱ. ម. ភវេសវេ ។ ៤ ឱ. ម. អយ់ អត្ថា ។ ៣ ម. យាថាវិស្តី ។

មហាវិត្ត ទិត្តិពថា

ម្នាលភិក្ខុ ទាំង ឡាយ ចុះ ទៅតានឹងមនុស្សមួយពួក តែងក្រាញ ត្រដូចមេច ម្នាលភិក្ខុទាំងីឡាយ ទៅតានឹងមនុស្សទាំងីឡាយ មាន កព្ឋាទីត្រេត្តអរ គ្រេតអរក្នុងភព កែលយក្នុងភព កាលដែលត្យគត កំពុង៍សំដែងធម៌ (ឲ្យស្លប់) ដើម្បីលេតភព ចិត្តរបស់ទេវតាខឹងមនុស្ស ទាំងនោះ រមែងមិនសុះស្លា មិនជ្រះថ្ងា មិនតាំងនៅ មិនជឿសិប ម្នាលកក្ខព័ងទ្យាយ ទៅតានឹងមនុស្សមួយពួក តែងក្រាញ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលកក្តុទាំងឲ្យាយ ចុះទៅតានឹងមនុស្សមួយពួក តែងសុះស្គា តើ ដូចម្ដេច ទៅតានឹងមនុស្សមួយពួក កាលនឿយណាយ ធុញ្ញាទាន់ ជិនធ្ងន់ ដោយសារភព ក៏ត្រេកអរចំពោះការប្រាសហកភព ដោយគិតថា ខ្ញុំ អភាលណា ១,៩នឹងទម្លាយកាយទៅ ហើយសូន្យ វិនាស ១ាងមុខ អពីសេចក្តីស្លាប់ មិនកើតទៀត (ឬដោយគិតថា) នេះជាធម្មជាត សូប នេះជាធម្មជាតដ៏ទត្តមដោយពិត ម្នាលកិក្ខុ ពំងីឲ្យយ ទៅតា នឹងមនុស្សមួយពួក តែងសុះស្វា យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តត្រូបិជិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្យូ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

តាថិញ ភិក្ខាប់ ខក្ខាម ខ្លោ ខ បស្បន្និ ៩១ ភិក្ខាប់ ភិក្ខា ភូនិ ភូន នោ បស្បនិ ភូនិ ភូន នោ ខិស្សា ភូនស្ប និញ្ចិនាយ វិហតាយ និហេខាយ បដិបន្នោ ហោតិ ឃុំ ទោ ភិក្ខាប់ ខក្ខាម ខ្លា ខ បស្បន្និ ។

យេ កូនិ កូន តោ ខិស្វា កូនស្ប ខ អនិក្សាម(°)
យថា កូ នេឌ៌មុខ្ទុនិ កា នេស្សា ២ ក្នុង យោ
ស ខេ កូនស្ប ម ញា នោ សា នេង ស្លោ (២)
ការកឋ

១ ឱ.ម.អតិក្តមំ។ ៤ ឱ.សវេ ក្លុតស្សួមរិញ្ញា វីតគណ្ណោ ។ ម.សវេ កូតមរិញ្ញា សោ វីតតណ្ដោ ។

សុត្តនូបិជា ខុទ្ទកនិកាយ បជិសម្ភិទាមគ្គ

ម្នាលក់ក្នុទាំងឡាយ ចុះពួកបុគ្គលអ្នកមានចក្ខុ តែងឃើញច្បាស់ តើដូចម្តេច ម្នាលក់ក្តុទាំងឡាយ ក់ក្កុងសាសនានេះ ឃើញនូវគូតរូប ថាជាគុតរូប លុះឃើញនូវគូតរូប ថាជាគូតរូបហើយ តែងជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីនឿយណាយ ដើម្បីប្រាសចាក់កគ: ដើម្បីលែត់នូវគូតរូប ម្នាលក់ក្តុ ទាំងឡាយ ពួកបុគ្គលអ្នកមានចក្ខុ តែងឃើញច្បាស់ យ៉ាងនេះឯង ។

កិត្តណា ឃើញនូវកុតរូប ២៧កុតរូប ហើយប្រព្រឹត្ត
កន្ងន់នូវកូតរូប វមែងជឿស៊ីប ក្នុងការពិត ព្រោះការ
អស់ទៅនៃភវត្សា ថាបើកិត្តនោះ បានកំណត់ដឹង
នូវកូតរូបហើយ ទាំងដាអ្នកមានតណ្តាទៅប្រាសហើយ
ក្នុងរូបភពនឹងអរូបភព វមែងមិនបាននូវភពថ្មីទៀតទេ
ព្រោះការមិនមានកូតរូប ។

(៦៤) បុគ្គល ញ ពួក មានទិដ្ឋិវិបត្តិ បុគ្គល ញ ពួក បរិប្បណ៌ ដោយទិដ្ឋិ ។ បុគ្គល ញ ពួក មានទិដ្ឋិវិបត្តិ តើដូចម្តេច ។ ពួក ទិន្និយ ១ ពួកសាកែនៃតិនិយ ១ ពួកដន់ដែលជាមិ្ឋាទិដ្ឋិ ១ នេះបុគ្គល ញ ពួក ដែលមានទិដ្ឋិបត្តិ ។

មហោវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

កានាមេ នយោ ប្រុក្ខិលា ភមព្រះ្ធិដ្ឋី ។ នាថាក នោ ខ ន៩ក្នុងសុវ សាវ កោ ខ យោ ខ សម្មា-ខំជុំកោ ៩មេ នយោ ឬក្សា សម្បជ្ជន៍ដ្ដី ។ តោដ នោ ឧបជា ហ៊ុ ខ មាមមក្តី ខ យោ ឧរោ មក្សោយ មន្ត្រាយ មនុត្ត សុខុត កតោ ភេទ្សាជ្ញិនដ្ឋ មេខាជី និស្សា មរិយោ **៩ មេ**និ ។ (၃၄) ဆွုံးမည် နဲ့အစီအုံရှိကော ဆွုံးမည် မာ၏ဇီ-ខ្ញុំយោ ។

អស្ថាត វិបត្តខ្ពុំ ឥមា តិស្បា វិបត្តខ្ពុំ ៧សោ មេ ក្រសួត វិបត្តខ្ពុំ ៧សោយមស្ទឹតិ វិបត្តខ្ពុំ ៧សោ មេ

មហាវគ្គ ទិដ្ឋិកថា

បុគ្គលញ្ចក្ក បរិប្ចូណ៌ដោយទិដ្ឋិ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះតថាគតទ សាកែនៃព្រះតថាគត ១ ពួកជនដែលជាសម្មាទិដ្ឋិ ១ នេះបុគ្គល ញ ពួក ដែលបរិប្ចូណ៌ដោយទិដ្ឋិ ។

> នរជនណា មានសេចក្តីក្រោធផង៍ ចង់សេចក្តីក្រោធ ទុកផង៍ ជាសត្វលាមក លុបគុណគេផង៍ មានទិជ្ជិ-វិបត្តិផង៍ មានពុតត្បូតផង៍ បុគ្គលគប្បីដឹង៍ ខ្លូវ នរជននោះថា អ្នកទាំងនេះ ជាមនុស្សថោកទាប ។ អ្នកប្រាជ មិនមានសេចក្តីក្រោធ មិនចង់សេចក្តីក្រោធ ទុក មិនលុបគុណគេ ដល់នូវភាពជាអ្នកបរិសុទ្ធ មាន ទិជ្ជិបវិបូណ៌ បុគ្គលគប្បីដឹងនូវអ្នកប្រាជនោះថា អ្នកនេះ ជាមនុស្សប្រសើរ ។

(៦៥) ទិដ្ឋិបត្តិ ៣ យ៉ាង ទិដ្ឋិសម្បត្តិ ៣ យ៉ាង ។

ទិដ្ឋិបត្តិ ៣ យ៉ាង តើដូចម្ដេចខ្វះ ។ ការយល់ឃើញថា ខ្លឹះជា
វបស់អញ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិបត្តិ ការយល់ឃើញថា ខ្លឹះជាអញ ឈ្មោះថា
ទិដ្ឋិបត្តិ ការយល់ឃើញថា ខ្លុំដៅខ្លួនរបស់អញ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិបត្តិ
នេះឯង ទិដ្ឋិបត្តិ ៣ យ៉ាង ។

សុត្តនូមិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្បូ មដិសម្តិទាមគ្នោ

គេមោ មុខ្មែរ មេខាទិន្ត្រំ មេ ខ្មែរ មេខា ខ្មែរ ខ្មាំ ខ្មែរ ខ្មារ ខ្មែរ ខ្មរ ខ្មែរ ខ្

(៦៦) ៧តំ មមន្តិ កា និឌ្ឌិ កេតំ និឌ្ឌិយោ

កាតមនានុក្តហ៍តា តា និឌ្ឌិយោ ៧សោហមស្មីតំ កា

និឌ្ឌិ កាត់ និឌ្ឌិយោ កាតមនានុក្តហ៍តា តា និឌ្ឌិយោ

៧សោ មេ អត្តាត់ កា និឌ្ឌិ កាត់ និឌ្ឌិយោ កាតមន្តានុក្តហ៍តា តា និឌ្ឌិយោ ។ ៧តំ មមន្តិ បុព្វន្តាន្តិនិឌ្ឌិ អឌ្ឍាស និឌ្ឌិយោ បុព្វន្តានុក្តហ៍តា តា និឌ្ឌិយោ

នុនិឌ្ឌិ អឌ្ឍាស និឌ្ឌិយោ បុព្វន្តានុក្តហ៍តា តា និឌ្ឌិយោ

លោ ៧សោហមស្មីតំ អបន្តោនុនិឌ្ឌិ ចតុច្តត្តាន្យីសំ
និឌ្ឌិយោ អបវន្តានុក្តហ៍តា តា និឌ្ឌិយោ ៧សោ មេ

អត្តាត់ សែតវត្តកា អគ្គានុនិឌ្ឌិ សែតវត្តកា សក្តា
យនិឌ្ឌិ សក្តាយនិឌ្ឌិប្បមុខេន^(១) ទាសឌ្ឌិ និឌ្ឌិកតានិ

បុព្វន្តាបវន្តានុក្តហ៍តា តា និឌ្ឌិយោ ។

ឧ. ម. សក្កាយទិដ្ឋិច្បូមុខានិ ។

សុត្តនូចិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្ន

និជីសម្បត្តិ **ព យ៉ាង តើដូចមេច១៖ ។ ការយល់ឃើញថា** នុះមិន មែនជារបស់អញ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិសម្បត្តិ ការយល់ឃើញថា នុះមិនមែន ជាអញ ឈ្មោះថាទិជ្ជិសម្បត្តិ ការយល់ឃើញថា នុះមិនមែនជាទូន របស់អញ ឈ្មោះថាទិជិសម្បត្តិ នេះឯង ទិជិសម្បត្តិ ៣ យ៉ាង ។ $\{bb\}$ ការេលល់ឃើញថា s:របស់អញ ∞ េះ និដ្ឋិអ៊ី មាននិដ្ឋិ ប៉ុន្មាន ទិដ្ឋិទាំងនោះ គេប្រកាន់យកចំណែកដូចម្ដេច ការយល់ឃើញថា ÷ នុះជាអញ ឈ្មោះទិដ្ឋិអ៊ី មានទិដ្ឋិប៉ុន្មាន ទិដ្ឋិទាំងនោះ គេប្រកានយក ចំណែកដូចម្ដេច ការយល់ឃើញថា ខ្លះជាទូនរបស់អញ ឈ្មោះទិដ្ឋិអ្វី មាន ធិជ្ជប៉ុន្មាន ធិដ្ឋិ ទាំង នោះ គេប្រកាន់យកចំណែកដូចមេច ។ ការ យល់ឃើញថា នុះរបស់អញ ឈ្មោះបុព្វនានុទិជ្ជិ មានទិជ្ជិ ១៨ ទិជ្ជិទាំង នោះ គេប្រកាន់យកចំណែកខាងដើម ការយល់ឃើញថា នុះជាអញ ឈ្មោះអបន្ទោនុខិជ្ជិ មានខិជ្ជិ ៤៤ ខិជ្ជិទាំងនោះ គេប្រកានយកចំណែក ខាងចុង ការយល់ឃើញថា <mark>នុំ</mark>ះជាទូនរបស់អញ ឈ្មោះវីសតិវិត្តក-អត្ថានុទិជ្ជ ឈ្មោះវីសតវិត្តកស្ត្វាយទិជ្ជ មានទិជ្ជ ៦៤ ដោយមាន សក្តាយ ទិដ្ឋិជាប្រធាន ទិដ្ឋិទាំងនោះ គេប្រកាន់យកចំណែកខាងដើម នឹងចំណែកខាងចុង **។**

មហាវិគ្គេ ទិដ្ឋិកថា

(៦៧) យេ កោះចំ ភិក្ខាវេ មយំ និដ្ឋឥ្គា សព្យ គេ និដ្ឋិសម្បញ្ជា បញ្ជូ<mark>ន្និ ៩៩</mark> និដ្ឋា បញ្ជូន្និ ៩៩ វិហាយ និដ្ឋា ។

စေးရှိန်း ရှင်း ရ

စ ឱ. ម. ឯក្តួល ពេល ទិដ្ឋិលម្បន្ទានត្តិ ទិស្សូធិ ។

មហាវគ្គ ទិដ្ឋិតថា

(៦៧) ម្នាលកិត្តទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ដល់នូវការ សម្រេច ព្រោះតថាគត បុគ្គលទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាអ្នកបរិប្ចូណិ ដោយទិជ្ជិ បុគ្គល៩ពួក សម្រេចក្នុងលោកនេះ បុគ្គល៩ពួក លះ លោកនេះហើយ សម្រេច ។

បុគ្គល ៩ ញូក សម្រេចក្នុងលោកនេះ តើដូចម្ដេច ។ សត្តក្នុ-បរមបុគ្គល ១ កោលគ្នោលបុគ្គល ១ ឯកពីដីបុគ្គល ១ សកទាគាម-បុគ្គល ១ បុគ្គលដែលជាព្រះអហេន្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ នេះបុគ្គល ៩ ពួក សម្រេចក្នុងលោកនេះ ។

បុគ្គល៩ ពួក លះលោកនេះហើយសម្រេច តើដូចថ្ដេច ។ អន្តកបរិនិត្យាយិបុគ្គល ១ ១០ហក្ខបរិនិត្យាយិបុគ្គល ១ អសង្ខាវបរិនិត្យា-យិបុគ្គល ១ សសង្ខាវបរិនិត្យាយិបុគ្គល ១ ១៤ សោតអកនិដ្ឋគាមិបុគ្គល ១ នេះបុគ្គល៩ ពួក លះលោកនេះហើយ សម្រេច ។

ម្នាលកិត្តទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ដល់នូវការសម្រេច ព្រោះ តថាគត បុគ្គលទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាអ្នកបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ នេះឯង បុគ្គល ៤ ពួក សម្រេចក្នុងលោកនេះ នេះឯង បុគ្គល ៤ ពួក លះ លោកនេះហើយ សម្រេច ។

សុត្តន្តួចិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

(៦៨) យេ គេខំ ភិក្ខុ មេយំ អេចប្បស្ន សព្វេ គេ សោតបញ្ញា តេសំ សោតបញ្ជាន់ ៩មេ-សំ បញ្ចន្នំ ៩ជ និដ្ឋា បញ្ចន្នំ ៩ជ បៃរាយ និដ្ឋា ។ កាតមេសំ បញ្ចន្នំ ៩ជ និដ្ឋា ។ សត្តក្ខុត្តបះ-មេស្សា កោលស្ដោលស្ប ឯកាត់ជំស្សា សកាជាតិ-ស្សា យោ ខ និដ្ឋៅ ឧម្មេ អរហា ៩មេសំ បញ្ចន្នំ ៩ជ និដ្ឋា ។

កាន់ នេស្ត ខេស្ត នៃ នៃស្តាយ ខ្ទុំ ។ នេះ នេស្តាយ ខេត្ត ។ ខេត្ត ខេត ខេត្ត ខេត្ត

ទុំផ្នុំកេហិ សមត្តា ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

(៦៤) ម្នាល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពួកបុគ្គលណានីមួយ ដែះថ្វាមិន កម្រើកចំពោះតថាគត បុគ្គលទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាសោតាបន្នបុគ្គល សោតាបន្នបុគ្គលទាំងនោះ ៥ ពួកនេះ សម្រេចក្នុងលោកនេះ ឯបុគ្គល ៥ ពួកទៀត លះលោកនេះហើយ សម្រេច ។

បុគ្គល ៩ ពួក សម្រេចកង្គលេកនេះ តើដូចម្ដេច ។ សត្តត្នូត្ន តូបរមបុគ្គល ១ កោល គ្នោលបុគ្គល ១ ឯកពីជំបុគ្គល ១ សកទាគាមិត្ បុគ្គល ១ បុគ្គលដែលជាព្រះអរហន្តកង៍បច្ចុប្បន្ន ១ នេះបុគ្គល ៩ ពួក សម្រេចកង៍លោកនេះ ។

បុគ្គល ៩ ពួក លះលោកនេះហើយ សម្រេច គេដូចម្ដេច ។ អន្តពបរិនិញ្ចាយិបុគ្គល ១ ឧបហច្ចបរិនិញ្ចាយិបុគ្គល ១ អសង្ខារបរិនិញ្ចា-យិបុគ្គល ១ សសង្ខារបរិនិញ្ចាយិបុគ្គល ១ ឧទ្ធសោតអកនិដ្ឋគាមិបុគ្គល ១ នេះបុគ្គល ៩ ពួក លះលោកនេះហើយ សម្រេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកបុគ្គលណានីមួយ ដ្រះថ្វាមិនកម្រើកចំពោះ តថាគត បុគ្គលទាន់អស់នោះ ឈ្មោះថាសោតាបន្នបុគ្គល នេះឯង៍ សោតាបន្នបុគ្គលទាំង ៩ ពួកនោះ សម្រេចក្នុងលោកនេះ នេះឯង៍ បុគ្គល៩ ពួក លះលោកនេះហើយ សម្រេច ។

ចថ ទិដ្ឋិកថា ។

មហាវិគ្គេ អានាបានកប៉ា

(៦៧) សោធ្យស់ខេត្ត អាយមានស្បនិសមនេះ

អាយ នៅ សែន កាន់ ខេត្ត ញាលាស់ នាន់ ឧប្បជ្ជខ្លិ

អដ្ឋ បរិប ខ្លេ (០) ញាលាន់ អដ្ឋ ន ឧបការ ញា
លាន់ អដ្ឋាស ឧបក្តិលេស ញាលាន់ នេះស ហេ
ខានេ ញាលាន់ ពន្តឹសំ ស នោការីសុ (២) ញាលាន់

ឧតុវីសនិ សមាន់សែន ញាលាន់ ខេ្ទសន្តនិវិបស្ស
នៅសេន ញាលាន់ អដ្ឋ និទ្ធិនាញលាន់ អដ្ឋ

និទ្ធិនានុលោម ញាលាន់ (៣) អដ្ឋ និទ្ធិនាបន់ប្បស្ស
និញ្ញាលាន់(៤) ឯកវីសន៍ វិមុន្តិសុខេ ញាលាន់ ។

(៧០) ភតមាន អដ្ឋ បរិបន្តេ ញាណាន អដ្ឋ បរិបន្តេ ញាណាន អដ្ឋ បរិបន្តេ ញាណាន អដ្ឋ បរិបន្តេ ញាណាន អដ្ឋ បរិបន្តេ សមានិស្ប បរិបន្តេ សមានិស្ប បរិបន្តេ សមានិស្ប បរិបន្តេ អព្យាចានោ សមានិស្ប បុចភារំ ជីនមិន្ទិ សមានិស្ប បរិបន្តោ អាលោភ-សញា សមានិស្ប បរិបន្តោ អាលោភ-សញា សមានិស្ប បរិបន្តោ អាលាភ-សញា សមានិស្ប បរិបន្តោ អាលាភ-សញា សមានិស្ប សមានិស្ប បរិបន្តោ អាវិទ្ធិសុខ្មា សមានិស្ប ប្រិបន្តោ អាវិទ្ធិសុខ្មា បរិបន្តោ អាវិទ្ធិសុខ្មា បរិបន្តោ អាវិទ្ធិសុខ្មា បរិបន្តោ អាវិទ្ធិសុខ្មា បរិបន្តោ អាវិទ្ធិសុខ្មា បរិបន្តោ អាវិទ្ធិសុខ្មា សមានិស្ប ប្រិបន្តា អាវិទ្ធា សមានិស្ប ប្រិបន្តា អាវិទ្ធិសុខ្មា ស្បា សមានិស្ប ប្រិបន្តា អាវិទ្ធិសុខ្មា សមានិស្ប ប្រិបន្តា អាវិទ្ធិសុខ្មា សមានិស្ប ប្រិបន្តា អាវិទ្ធិសុខ្មា ស្បា សមានិស្ប ប្រិបន្តា អាវិទ្ធិសុខ្មា សមានិស្ប ប្រិបនិទ្ធិសុខ្មា អាវិទ្ធិសុខ្មា សមានិស្ប ប្រាប្ប ប្រាប្ប ប្រាប្ប ប្រិប្ប ប្រាប្ប ប្រាប្

ទម. បរិពន្ធេ។ ៤ ម. សតោការិយ។ ๓ ឧ. ម. និៗិទនុលោមញ្ញាណានិ។ ៤ ឧ. ម. និពុំទាយ ប្រើបុស្ស៍ មិ

មហាវិគ្គ អាតាបាតកប៉ា

(៦៩) កាលកិត្តបម្រើនអានាបានស្បតិសេខាធិ មានវត្ ១៦ ញាណ

ចំនួន ៤៤០ ក៏កើតឡើង គឺបរិបន្តញាណ ៨ ឧបការញាណ ៨ ឧបក្សស-

សញ្ចាណៈ ១៩ រោសានញាណៈ ១៧ សុគោការិញាណ ៧៤ ស្មាធ់-ញ

ភាព ២៤ ថ្ងៃស្សនាញាល ៧**៤ ខិត្តិខាញាល ៤ ខិត្តិខា**នុលោម-

ញ្ញាណ ៩ ខិត្តិទាប់ដំប្បុងស្ត្រិញ្ញាណ ៩ វិមុត្តិសុទ្ធញាណ ៤១ ។

[៧០] បរិបន្តភាណ ៨ នឹងទបការភាណ ៨ តើដូចមេខ ។

កាមធន្ទ: ជាសត្រដែលសមាធិ នេក្ខម្ម: ជាទបការៈដល់សមាធិ ព្យ-

បាទ ជាសត្រដែលសមាធិ អព្យាបាទ ជាឧបការ:ដល់សមាធិ ថីនមិ-

្ន: ជាសត្រដែលសមាធិ អាលោកសញា ជាឧបការ:ដល់សមាធិ

ទទួក្: ជាសត្រដែល់សមាធិ អវិត្តេប: ជាទបការ:ដល់សមាធិ វិចិតិក្នា

សុត្តនូមិដីកេ ?ទូពនិកាយស្ស មដិសម្តិទាមគ្នោ

សមាន់ស្ប បរិបន្តោ នម្មាវត្ថានំ សមាន់ស្ប ឧបតារំ អាំ ន្លា សមាន់ស្ប បរិបន្តោ ញាណំ សមានំស្ប ឧបការំ អាត់ សមាន់ស្ប បរិបន្តោ ចាចុំ ន្លឹ
សមាន់ស្ប ឧបការំ សព្វបំ អក្សសហ នម្មា សមាន់នំស្ប បរិបន្តោ⁽⁰⁾ សព្វបំ ក្សសហ នម្មា សមាន់ស្ប ឧបការំ⁽¹⁾ ឥមាន់ អន្ត បរិបន្តេ ញាណាន់
អន្ត ឧបការេ ញាណាន់ ៩មេហ៍ សោន្យសហំ
អក្សារហំ ឧនុបិត្តចិត្តិ សមុនុបិត្តចិត្តិ^(៣) ឯកក្តេ
សន្តិដ្តិត នំវារណេហ៍ សៃដ្ឋាត់ ។

ទ ម. បរិពន្ធា ។ ៤ ម. ឧបការា ។ ៣ ឧ. ឧទ្ធត់ ចិត្ត សមុខុបិត្ត ។ ម. ឧទុបិតំ ចិត្ត សមុខ្ចិត់ ចិត្ត ។ ៤ ម.សព្វេមិ ។

សុគ្គន្តក៏ដឹក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិភាបត្ត

ជាសត្រដែលសមាធិ ធម្មវត្តាន: ជាទបការ:ដល់សមាធិ អវិជ្ជា ជា

សត្រវដ្ឋល្ម សាធិ ញា ១០ ជា ១០ការ:ដល់សមាធិ អរតិ ជាសត្រវ

ដល់សមាធិ ជាមជ្ជ: ជាទបការ:ដល់សមាធិ អកុសលធម៌ទាំងអស់

សុទ្ធតែជាសត្រវដ្ឋស្រស់ កុសលធម៌ទាំងអស់ សុទ្ធតែជាទបការ:

ដល់សមាធិ ទាំង ខេះ ឈ្មោះថាប បែនការណ ៤ នឹង (បេការការណ ៤

ចិត្តដែលសុះ ១ស់ ឡើង ចិត្តដែលអណ្តែតគ្រសែតផុតឡើង វមែងគាំងនៅ

ស៊ីប កង្ឯកត្ត: មើមដ៏ស្អាតហកនីវរណ: ដោយអាការទាំង៍ ១៦ នេះ ។

[៧១] ឯកត: ពុងនោះ គេដូចមេច ។ នេត្តម: ឈ្មោះថាឯកត:

អព្យាជាទ ឈ្មោះថាឯកត្ត: អាលោកសញា ឈ្មោះថាឯកត្ត: អវិក្ខេប:

ឈ្មោះថាឯកត្ត: ធម្មវត្តាន: ឈ្មោះថាឯកត្ត: ញាណ ឈ្មោះថា

ជិតត្ត: ជាមុជ្ជ: ឈ្មោះថាឯកគ្គ: កុសលធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថាឯកគ្គ: ។

មហាវិគ្លេ ភានាបានកហិ

ក្នុង នៅ ហោ ។ កាមដូច្នេ ជីវេហា នីវេណ វិចិត្តិ និវេណ ពន្លៃ និវេណ អាតិ ತೆಗೆಯೆ ಕುಣ್ರ ಕಣ್ಣಕುರು ಪಕ್ಷ ತೆಗೆಯು ಇ (ap) gum a (whis same aကြာသည္ကားကေႏိုင္ငံ ကိုလည္း မည္သည္ကုန္းမွာ အေကာင္းကေန အကြာ-ខា ។ ខេឌ្ឌម មរិយាធំ ខំយៀខ នេះខ ខ នេះ-ឌឹរតេច ងរូកា ខ្ពស់ មាត់ខ៍សើ ចូណិស្ស-ណំ នេះជ ខ ភាមខ្លះជ និវុត្ត នេត្តម្នំ អរិយា-ខ្ញុំ ច្រាំង ខ្ពះ នៃង ស្នា ខ្ពះ នេះ ខ្ពះ ខ្ពះ ខ្ពះ ខ្ពះ ខ្ពះ ខ្ពះ ខេត្ត វេណ អព្យទា នោ អរិយាជំ ជំយុកជំ គេជ ក អព្យាទានេះ មរិយា ន័យខ្លំ ត្យាទានោ និយ្យានាtrណំ នេះ ខ ខ្សាទាខេះ ខ្សែត្ត អព្យទ្ធខ<math>(0)មរលាន និយុទ្ធ ឧទ្បជាជាតិត ត្យាទា នោ o ម. អព្_{ព្}ញ្ញ ។

មហាវិត្ត អានាយនកម៉ា

ខ្លីវេណ: ខាំងនោះ រស្ដេចមេល ។ ភាមចូន: ឈ្មោះថានីវេណ: ត្យាជា៖ ឈ្មោះថានីវេណ: ថ្មីនមិទ្ធ: ឈ្មោះថានីវែណ: ១៩០ភក្គុច: ឈ្មោះថានីវេណ: វិចិតិក្លា ឈ្មោះថានីវែណ: អវិដ្ឋា ឈ្មោះថានីវែណ: អរតិ ឈ្មោះថានីវេណ: អកុសលធម៌ទាំងអស់ ឈ្មោះថានីវេណ: (៧៤) សំនួរត្រង់ភាក្យថា និវរណៈ ចុះនីវរណៈ ដោយអត្តដូច ម្តេច ។ នីវរណ: ដោយអត្តថាធម៌ជាគ្រឿងរារាំងដំណើរទៅ (កាន់ព្រះ ទិញ្ជាន) ។ ដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជាន) ទាំងនោះ តើដូចម្ដេច ។ នេត្តម: ឈ្មោះថាជុំណើវទៅ (កាន់ព្រះខិញ្ចុន) របស់ពួកអរិយជន ទាំង ពួកអរិយជនតែងដើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) ដោយសារនេត្តមួះនោះ កាម-ច្ចន្ទ: ឈ្មោះថាធម៌ជាគ្រឿងរារាំងដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ចន) បុគ្គល មិនស្គាល់ច្បាស់នេត្តម:ដែលជាដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ចន) របស់ពុក អរិយជន ព្រោះត្រវកាមច្ជន្ទុ:នោះបិទ្ធជាំង ហេតុនោះ កាមច្ជន្ទុ: ឈ្មោះ ថាធម៌ជាគ្រឿងព្រងដំណើរទៅ (កាន់ច្រះនិញ្ជូន) អព្យាធា្ធ ឈ្មោះថា ដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ចុន) របស់ពួកអរិយជន ទាំងពួកអរិយជនតែង ដើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ទ) ដោយសារអព្យាជាទនោះ ។ ព្យាជាទ ឈ្មោះ ឋាធម៌ជាគ្រឿន៍ករាំងដំណើរទៅ (កាខ់ព្រះនិញ្ចន) បុគ្គលមិនស្គាល់ ច្បាស់ អព្យាបាទដែលជាដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) របស់ពួកអរិយជន *ព្រោះត្រវិទ្យាជាទនោះបិទប៉ាង ហេតុនោះ ត្យូជាទ ឈ្មោះថាធម៌ដា*

ត្យត្តស្ថិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្បូ បដិសថ្មីទាមគ្គោ

ច្ចប្រាស្ស មាលោយមាន ខ្មែរបិទ្ធ តាយ ៩ អា**លោកស**ត្វាយ អរិយា និយន្តិ ៩ីន-គំនុំ និយាស្រាវរណ៍ នោន ខ ជីនមិខ្មេន និវុតត្ថា ម ស្រែម ខ្លាំង មិន មាន ខ្លាំង ខ្លាំង ខេត្ត ទីឧទទ្ទំ និយ្យាសាវេណ អវិក្តោទោ អវិយានំ ခင်္ငန္တဲ့ ဗွာက္သါသာသူဟာ အေဒ မ ခင်္ငနေတ ဗွာန်ႀညီး អុវ្រទ្ធ អុវិយាខ្ ខ្ពស់បង្ខ ខត្តិខ្ញុំ စ္တပ္ပါသည္။ အရာမူန္တာတွင္ မဟုတ္တင္တင္တည္တိုင္တည္တည္တည္ကိုက္သည့္အေတြကိုက္တည့္အေတြကိုက္တည့္အေတြကိုက္တည့္အေတြကိုကို នេះ ឧ ឧត្សេឌ្យខេត អរូលា ខ្ពស់ខ្មុំ រួចម្នេះ ធំបុរាស់វេណ តាយ ខ វិចិត៌ច្បូយ ធំរុំឥត្ថា ឧញ្វ-វត្ថាន អរិយាន និយាក្រន់ នេយ្យសភាគិ វិចិកិច្ចា

សុទ្ធត្រជីក ខុទ្ធតរិកាយ បដិសុទ្ធិភាមគ្គ

គ្រឿងក្រាងដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) អាះលាក.បញ្ហា ឈ្មោះថា ដំណើរទៅ (កាន់ក្រះនិត្យាន) របស់ពួកអរិយជន ទាំងពួកអរិយជនតែង ដើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) ដោយសេវមាលេកសភានោះ ឈ្មោះថាធម៌ជាគ្រឿងភារាងដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) បុគ្គលមិនស្គាល់ ច្បាស់អាលោកសញ្ញាដែលជាដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ចាន) របស់ពួក អរិយជន ព្រោះត្រវថីនមិទ្ធ:នោះបិទជាំង ហេតុនោះ ថីនមិទ្ធ: ឈ្មោះ ឋាធម៌ជាគ្រឿងរារាំងដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) អវិក្ខេប: ឈ្មោះថា ដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) របស់ពួកអរិយជន ទាំងពួកអរិយជន់តែង ដើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ចុន) ដោយសារអាក្រែបៈនោះ ១៩០: ឈោះធម៌ ជាគ្រឿងរារាំងដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) បុគ្គលមិនស្គាល់ច្បាស់ អវិក្ខេប: ដែលជាដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជន) របស់ពួកអរិយជន ព្រោះ ត្រាទទ្ធប្តូះនោះបិទទាំង ហេតុនោះ ទទ្ទប្ត: ឈ្មោះថាធម៌ជាគ្រឿង៣៣ង ដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) ធម្មវត្ថាន: ឈ្មោះថាដំណើរទៅ (កាន់ ព្រះនិញ្ចន) របស់ពួកអរិយជន ទាំងពួកអរិយជន តែងដើរទៅ (កាន ព្រះនិព្វាន) ដោយសារធម្មវៃគ្នានៈនោះ វិចិកិច្ចា ឈ្មោះថាធម៌ជាគ្រឿង ກກໍສິສໍເណ**ី**រទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) បុគ្គលមិនស្គាល់ច្បាស់ធម្មវត្ថាន: ដែលជាដំណើរទៅ (គាន់ព្រះនិព្វាន) របស់ពួកអរិយជន ព្រោះ ត្រាវ៉ាំតិកិច្ចានោះបិទជុំង ហេតុនោះ វិចិកិច្ចា ឈ្មោះថាធមិជា

មហារីគ្លេ អានាយានក្រា

ခ်ီယျာဆက်လဲ ရွာလဲ က်တမ် ခ်ီယျာမီ အေဒ ဥ္ကေန ကိုတာ နို့တာရွိ မန္ဒိတ္ အတ**်**ဆန္တာတွ ကေတ ေ မ႑ိတ္ဆဲက ကွန္နည္း ကာလံု မ႑ိတာမွ ច្ចាប់ ខ្លាំង នេះ ម្នាំ ក្នាំ ក្នាំ ក្នាំ ម្នាំ ខ្លាំ ជ័យថ្មី មានិ ជ័យ្យានាយ៉ាំ នាយ ន មានិយា ត់វុសស្ថា មាមុំ ម ហេតុ ចំប្រាត់ សព្ទជាសាស៊ីស អាន ខយ្យានាវេណ សាឡេច ក្នុសលា ឧញ អ្នក នូកស្រ ខេស្ស ខ ខុមេស អ្នក រុស្រា ខេស្ ខ អយុស្សស្វ ខធិ៍ស្វ ភ្នំខេសី ကုလ လေ ရေးမှု မ**ိုယာ**ခို ခိုယ္ကုနိ ခဲ့ရေးကာက်ကြီး

មហាវិត្ត អានាបានកប៉ា

គ្រឿផ្ទារាំងដំណើរទៅ (កាន់ព្រះទិញ្ជន) ញាណ ឈ្មោះថាដំណើរទៅ (កាន់ក្រះនិញ្ចាន) របស់ពួកអរិយជន ទាំងពួកអរិយជន តែងដើរទៅ (កាន់ ព្រះនិញ្វាន) ដោយសារញាណនោះ អវិជ្ជា ឈ្មោះថាធម៌ជាគ្រឿងរារាំង ដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញាន) បុគ្គលមិនដឹងច្បាស់ញាណដែលជាដំណើរ ទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ជូន) របស់ពួកអរិយដន ព្រោះត្រូវអវិជ្ជានោះបិទជុំង ហេតុនោះ អវិជ្ជា ឈ្មោះថាជាគ្រឿងវារាំងដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិត្វាន) ជាមុដ្ឋ: ឈ្មោះថាដ់ណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្វន) របស់ពួកអរយជន ទាំង ព្ទុកអរិយជនតែងដើរទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) ដោយសារហុមុដ្ឋៈនោះ អតិ ឈ្មោះថាធម៌ជាគ្រឿងក្រង់ដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ចុន) បុគ្គលមិនដឹង ច្បាស់ចាមុជ្ជ: ដែលជាជំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញាន) របស់ភ្លូកអរិយជន ព្រោះត្រវអតេនោះបិទជាំង ហេតុនោះ អរតិ ឈ្មោះថាជាគ្រឿព៍រារាំង ដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ចន) កុសលធម៌ទាំងអស់ ជាដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្ចន) របស់ពួកអរិយជន ទាំងពួកអរិយជនតែងដើរទៅ (កាន់ ព្រះនិញ្ជាន) ដោយសារធម៌ទាំងឡាយនោះ អកុសលធម៌ទាំងអស់ សុទ្ធតែ ជាគ្រឿងរារាងដំណើរទៅ (កាន់ច្រះនិញាន) បុគ្គលមិនស្គាល់ច្បាស់នូវ កុសលធម៌ ដែលជាដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិញ្វាន) របស់ពួកអរិយជន

សុត្តន្តូចិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ចដិសម្តីទាមគ្នោ

សព្វេច អកុសហ ឧញ្ជ និយ្យាៈ ខាវណោ ៩មេហិ ខ ខន និវេណេសា វិសុន្ធិត្តស្ប សោឌ្យសវត្តកំ អានាទានស្បតិសមាជ៏ ភាវយ តោ ខណិតស ទោ-ពេល ។

(៧៣) ភានមេ អដ្ឋាស ឧបភាលេសា ឧប**្ប**ជ្ជំ-ខ្ញុំ ។ អស្បាសខ្លួនជានៃព្រេសបន្ទ សត្វិយ អនុ-កច្តោ អជ្ឈន់ គ្រោបក់នំ ខំនំ សមាជសារី សុចបើស បស្សាសាធិមជ្ឈបរិយេសាធំ សតិយា អនុកច្បតា ពហ៍នាវ៉ាក្ដេចកត់ ចំត់ សមាធ៌ស្ប បរិបណ្ដេ អស្បា-មាន្ត្រីមាន្ត្តីយោ ខ្មុំ មេសាខ្សុំ មេសាខ្សុំ စ်းစ(နာ စည္သည့္ရန္ကိုဏ္တာ နဲ့ နည္သည့္မေ យា សមានិស្ប ចរិចន្តោ អស្បាសេនាភិតុន្តស្ប ត្តស្វាភ្នំស្វាន គឺនិយ ភាសត្តទារី តរួនប៉ើ ត្តារាទ្រសម្នេក្សា មទារិត្តាសម្រេ គិនិយ សមាធ៌សុ ្រ ច ខែ គ្នា ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

គ្រោះត្រូវពួកអកុសលធម៌នោះបិខ្យុំឪ ហេតុនោះ ពួកអកុសលធម៌ទាំឪ អស់នោះ ឈ្មោះថាជាគ្រឿឪពរាំឪដំណើរទៅ (កាន់ព្រះនិព្វាន) កាល ភិក្ខុមានចិត្តបរិសុទ្ធ ចាក់នីវៃណធម៌ទាំឪនេះ ចម្រើនអានាបានសង្រិសមាធិ ដែលមានវត្ត ១៦ ខណ៌កសមោធាន (ក៏កើតមាន) ។

(៧៣) ឧបក្លលេសញាណ ១៤ កើតឡើង តើដូចមេច ។ កាល បុគ្គលផ្គង់ស្មារត់ទៅកាន់ខ្យល់ដកដង្កើមចេញ ខាងដើម កណ្ដាល នឹង វាងីចុង ចិត្តដែល ចោះ ទៅក្នុង វាល់ដង្កើមវាងក្នុង ជាសត្រវែបស់សមាធិ កាលបុគ្គលផ្គន់ស្មារត់ទៅកាន់ទ្យល់ដកដងើមចូល ទាងដើម កណ្ដាល នឹងទាងចុង ចិត្តដែលចោះទៅក្នុងទ្យល់ដង្កើមទាងក្រៅ ជាសត្រវរបស់ សមាធិ សេចក្តីប្រាថ្នាច់ពោះ រប្រជនជង្គើមចេញ សេចក្តីត្រេតត្រអាល សេចក្តីប្រព្រឹត្តិនៃចំណង់ ជាសត្រវរបស់សមាធិ សេចក្តីប្រាថ្នាចំពោះ ទ្យល់ដកដង្កើមចូល សេចក្តីត្រេកត្រអាល សេចក្តីប្រព្រឹត្តិនៃចំណង់ ដា សត្រវែបស់សមាធិ ការជ្រប់ចិត្តក្នុងការបានចំពោះ នូវទ្យល់ដកដង្កើម ចូល សម្រាប់បុគ្គលដែលទប់ទ្យល់ដកដង្កើមចេញ ជាសត្រវិរបស់សមាធិ ការដ្រប់ចិត្តក្នុងការជានចំពោះ នូវ វេលដកដង្កើមចេញ សម្រាប់បុគ្គល ដែលទប់ខ្យល់ដកដងើមចូល ជាសត្រវិរបស់សមាធិ ។

មហាវិគ្គេ អានាបានកប៉ា

អនុត្យា ខេមស្ជាសំ មស្ជាសំ អនុត្យា សត្តអជ្ឈត់ក្រែ្ទ កង្ខ័ណា ពេលខ្លាំ គ្នេចពេលប_ំ) ជនា នេ នឧស្ស លេស មាសមាជមារឹងមាជ្ញា លេល ស្ងៃតាំង មន្ត្រ (m) នេះ ខេត្ត រួត់ជំនួ វិទោក្ខិ អប្បជាជញ្ជា នេះ ហោធ្លិ បរបត្តិយាតិ ។ [៧៤] ខិមត្ត អាវជ្ឈនា អស្សាសេ ខិត្ត កិតាម្ប-នៃ ភាព ្រុស នៃ មាន ស្រាស់ អាវជ្ជិ នេះ និម នេះ ចិត្ត កែម្បីតំ សមាជិស្ស បរិប្រាស្ថា និមិត្ត អាវជ្ឈតា បស្សាសេ ចំន្តី កែមទ្រិ សមាធិស្ប បរិបន្តោ បស្កស់ អាវជ្ឈតា ជម់ត្តេ ចិត្ត កោម្បីត សមា-ឌ្ឌ ខ្សាស្ត្រ មក្សាស អាវឌ្ឍនា ឧក្សាស ចិត្ត កិត្តទ្ធាតិ សមាធិស្ប ចរិច្ចេក្តា ចស្បាសំ អាវជ្ឈនា អស្សាសេ ចំតួ កែតេៗគំ សមាធិស្ប ត្តរត្ត ដែរ ឯ

ន. ម. ពហិទ្ធាវិត្តេចបត្ថតា អស្សាសេតាភិគុន្នស្ស បស្សាសចដិណរោ មុច្ឆតា បស្សាសេតាភិគុន្នស្ស អស្សាសចដិណរោ មុច្ឆតា ។ ៤ និ. ម. វិត្តេចមានស្ស ។

មហាវិគ្គ អានាបានកប៉ា

ប្រសិនបើចិត្ត របស់បុគ្គលកាលនៅញាប់ញ័រ មិនទាន់ផុត
ស្រឡះ ចាក់ឧបក្តិលេសទាំងឡាយណា ឧបក្តិលេសរបស់
អានាបានស្បតិសមាធិនោះ មាន ៦ គឺ ការផ្គង់ស្មារតីទៅ
កាន់ឲ្យល់ដកដង្កើមចេញ ១ ការផ្គង់ស្មារតីទៅកាន់ឲ្យល់ដក
ដង្កើមចូល ១ សតិ ១ ការបោះចិត្តទៅក្នុងឲ្យល់ដង្កើមទាង
ក្នុង ១ សេចក្តីហ៊ុនប៉ង់ ១ សេចក្តីប្រាថាក្នុងការបោះចិត្តទៅ
ក្នុងឲ្យល់ដង្កើមទាងក្រៅ ១ ពួកជននោះ កាលដែលមិន
កាន់ដឹងច្បាស់នូវវិមោត្ត តែងនៅជឿអ្នកដងៃ ។

(៧៤) កាលបុគ្គលកំពុងនឹកនិមិត្ត ចិត្តវមែងញាប់ញ៉ូក្មេង១រូល់
ដកដង្កើមចេញ ជាសត្រវបស់សមាធិ កាលបុគ្គលកំពុងនឹកខ្វល់
ដកដង្កើមចេញ ចិត្តវមែងញាប់ញ៉ូក្មេងនិមិត្ត ជាសត្រវបស់សមាធិ
កាលបុគ្គលកំពុងនឹកនិមិត្ត ចិត្តវមែងញាប់ញ៉ាំ ក្នុង១រល់ដកដង្កើមចូល
ជាសត្រវរបស់សមាធិ កាលបុគ្គលកំពុងនឹកខ្វល់ដកដង្កើមចូល ចិត្ត
វមែងញាប់ញ៉ាំរក្នុងនិមិត្ត ជាសត្រវរបស់សមាធិ កាលបុគ្គលកំពុងនឹក
១រូលដកដង្កើមចេញ ចិត្តវមែងញាប់ញ៉ាំ ក្នុង១រល់ដកដង្កើមចូល ជា
សត្រវរបស់សមាធិ កាលបុគ្គលកំពុងនឹក១រូលដកដង្កើមចូល ជា
សត្រវរបស់សមាធិ កាលបុគ្គលកំពុងនឹក១រូលដកដង្កើមចូល ជា
សត្រវរបស់សមាធិ កាលបុគ្គលកំពុងនឹក១រូលដកដង្កើមចូល ចិត្ត
វមែងញាប់ញ៉ាំ ក្នុង១រូលដកដង្កើមចូល ចិត្ត
វមែងញាប់ញ៉ាំ ក្នុង១រូលដកដង្កើមចូល ចិត្ត

សុត្តខ្ពុជិតក ខុទ្ធកនិកាយស្បូ បដិសម្តិភាមគ្នោ

ចំនួន អាវុទីសខមារី អមារិប្រម រួយនៃ ឧបោ អស្សាសំ អាវជ្ជមានស្បី និម៌ នេះ និទ្ធា វិកាម្បីត ក្នុង អាជ្ញេសស្បា ឧស្សាសេ វិក្ខាប្រភ មយោ បស្សុស អាវជ្ឈនុស្ស ជំមាន ចំនួំ វភាម្បីត អស្បាស់ អាវជ្ជមានស្បា បស្បាសេ វិក្ខាំឲ្យ គេ ខេ ស្សាំ ស្សុំ ស្សុំ ស្សាំ ស្ងេង ខ្លែង ស្ងេង ជន្យាននពង្គាលេសា អាយាខានស្បត្តិសមាជិស្ប ယောဂ်ကျေးရွာများနော $I_{n}^{(0)}$ ကေ ဧ စို့နို ငါ့မှုနှို (៧៥) អតីតាខ្ពះជំ ខំតំ កំក្តេចខេ្តតំ ស-មានស្បី ឧរុធប្រើ មសមខាជ្រួយខ្លួញ ខ្ញុំ មួយ-မျှော်ကိ $(^{b})$ လမာစ်လ $_{1}$ ပေးပေးတွော လိုင်း စိတ္တိ ကောလ $_{-}$ ជា្ជបត្ត សមាធិស្បី ចរេច ទៀ អង្គពិទីស្ន នទូទុាឧុបភិតិ សមាជិស្ស បរិប (ឆ្នាំ អភិព្រាត់(m) ចំតួ

០ ឧ. ម. វិញ្ជេមានស្សុ ។ ៤ ឧ. វិក្ខុម្ភិត ។ ៣ ឧ. អពិ**លាតំ** ។ ម. អពិ**ន**តំ ។

សុត្តនូចិដក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ប្រសិនបើចិត្តរបស់បុគ្គល កាលនៅញាប់ញុំវ មិនទាន់ផុត ស្រឲ្យ៖ ៣ភទបក្ដលេសទាំងទ្បាយណា ១បក្ដលេសទាំង ទ្យាយនោះ របស់អានាជា្នស្សត្**សមា**ធិ មាន៦ យ៉ាង គឺ កាលបុគ្គលកំពុងនឹកខិមិត្ត ចិត្តវមែងញាប់ញ័រ ក្នុងៗល់ដក ដងើមចេញ ១ កាលបុគ្គលក់ពុងនឹក១រូលដកដងើមចេញ ចិត្ត រមែនញាប់ញ៉ាក្រង់និមិត្ត កាលបុគ្គលកំពុងនឹកនិមិត្ត ចិត្ត រមែងញាប់ញ័រ ក្នុង រូលដកដង្កើមចូល១ កាលបុគ្គលកំពុង នឹកទ្យល់ដកដងើមចូល ចិត្តវមែងញាប់ញុំវក្នុងនិមិត្ត ១ កាល បុគ្គលកំពុងនឹក ខ្យល់ដកដង្កើម ចេញ ចិត្តវមែង ញា ចិញ្ច័រក្នុង ខ្យល់ដកដងើមចូល ១ កាលបុគ្គលកំពុង**នឹកខ្យល់**ដកដងើម ចូល ចិត្តមេងញាប់ញុំរក្នុង ខ្យល់ដកដង្កើម ចេញ ១ ដនទាំង នោះ កាលមិនខាន់ដឹងច្បាស់នូវវិមោក្ខ តែងនៅដឿអ្នកដទៃ ៗ (១៩) ចិត្តសុះទៅរកអារម្មណ៍ជាអតីត ដែលជាក់ទៅ ក្នុងសេចក្តី រាយមាយ ជាសត្រវ របស់សមាធិ ចិត្តច្រាថាកេអារម្មណ៍ ជាអនាគត ដែលញាប់ញ័រ ជាសត្រុវ របស់សមាធិ ចិត្តរួញក ដែលធ្លាក់ទៅ ក្នុងសេចក្ខិល្ចមូស ជាសត្រ ប្រសិសមាធិ ចិត្តផ្ស័ប្បសុពេក ដែលធ្លាក់ទៅ កង្គខ្លួច ជាសត្រវ **របស់សមាធិ ចិត្ត**ហ្វាកដ

មហាវិធ្នេ វាភាជានកដា

កតាធ្បត់តំ អមាធិស្ស បរិបន្ទោ អបញ្ជាត់() ចំត្ត ព្យាទាធាធ្បត់តំ អមាធិស្ស បរិបន្ទោ ។ អតីតាធ្លាវធំ ចំត្តិ អយកគេទាដ់កាន់ ឈាំ លំធំអត់បក្សាតំ អភិញ្ជាត់ អបញ្ជាត់ ចំត្តិ ឧ អមាធិយត់ ជ សាត ខ្យក្ដិលេសា អាធាធាធស្សត់សមាធិស្ស យេសំ())ខ្ចុក្ដិល់ដ្ឋសុខ្ព័ប្បា អធិចិត្តិ ឧប្សជាសត់តំ ។

(៧៦) អស្បាសា ឧិមជ្ឈមរិយោសា ឧ សតិយា អនុកន្មតោ អជ្ឈត្តិ វិក្ខេចកតេខ ខិត្តេខ កាយោ-ចំ ខិត្តម្បី សារទ្វា ខ ហោ ខ្លិ ឥញ្ជិតា ខ ៩ខ្ញុំតា ខ បស្បាសា ឧិមជ្ឈមរិយោសា ឧ សតិយា អនុកន្ម-តោ ១ហិទ្វា វិក្សេចកតេខ ខិត្តេខ កាយោ ខ ខិត្តម្បី សារទ្វា ខ ហោ ខ្លិ ឥញ្ជិតា ខ ៩ខ្ញុំតា ខ អស្បាស-ច្បីដិក្សេខ្លាយ ឧិកខ្លិយា នណ្ឌាខវិយាយ កាយោ-ចំ ខិត្តម្បី សារទ្វា ខ ហោ ខ្លិ ឥញ្ជិតា ខ ៩ខ្ញុំតា ខ

ខ §ុអបណត់ ។ ម.អប&តំ ។ ៤ ម. គេហិ ។

មហាវិគ្គ អានាយានកេយា

ដែលព្រក់ទៅក្នុងពគ: ជាសត្រវបេសសមាធិ ចិត្តមិនប្រាកដ ដែល ព្រក់ទៅក្នុងព្យាបាទ ជាសត្រវបេសសមាធិ ។

បុគ្គលមានសន្តប្បៈសៅហ្មន៍ហើយ វើមេនមិនស្គាល់ច្បាស់នូវ អធិចិត្ត ដោយសារពួក «បក្កិលេសណា «បក្កិលេស ទាំង ឡាយនោះ របស់អានាធានស្សតិសមាធិ មាន ៦ យ៉ាង គឺ ចិត្តស្ទុះទៅរកអារម្មណ៍ជាអតីត: ១ ចិត្តប្រាថ្ារកអារម្មណ៍ជា អនាគត ១ ចិត្តរួញាព ១ ចិត្តផ្គង់ហួសពេក ១ ចិត្តប្រាកដ ១ ចិត្តមិនប្រាកដ ១ វើមង់មិនតំកល់ នៅមាំ ឡើយ ។

(៧៦) កាលភិក្ខុផ្គន់ស្មារតីទៅ កាន់ ខ្យល់ដកដង្កើមបេញ ១ ង ដើម កណ្ដាល នឹង១ ង់ចុង កាយនឹងចិត្ត រមែងជាសភាវៈរញ្ជួយ ផង រំភើបផង ញាប់ញុំរផង ដោយសារចិត្តដែល ជោះទៅ ក្នុង ខ្យល់ដង្កើម១ ងក្នុង កាលភិក្ខុផ្គន់ស្មារតីទៅ កាន់ខ្យល់ដកដង្កើមចូល ១ ង ដើម កណ្ដាល នឹង១ ង់ចុង កាយនឹងចិត្ត រមែងជាសភាវៈ វញ្ជួយផង រំភើបផង ញាប់ញុំរផង ដោយសារចិត្ត ដែល ចោះ ទៅក្នុងខ្យល់ដង្កើម១ ងក្រៅ កាយនឹងចិត្ត រមែងជាសភាវៈ ញ្ចេយផង រំភើបផង ញាប់ញុំរផង ដោយសេចក្តីប្រាថ្មារកខ្យល់ដកដង្កើមខេញ

សុគ្គន្តចិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្បូ បដិសម្តិកមគ្គោ

ស្សាស្សាធ្វី គេខ្ញុំលាយ ចំគង្គិយា ខណ្ឌចវិយាយ ភោយរាប់ ចិត្តម្បី សារឌ្វា ច ហោត្តិ ឥញ្ជិតា ច ឌច្ឆិតា ខ អក្សាសេយកិត្តភូស្ស ខក្សាសខ្យខិលា. កេ មុខ្ព័ត្តា កាលេខ ខិត្តម្នាំ សារឌ្វា ខ ខោត្តិ តញ្ចេញ ខ ៩ឆ្គិត ខ⁽⁰⁾ ធិមិត្តិ អាវជ្ជាតា អស**្**ស្រ ចិត្ត វិកាម្បិតត្តា ការយោបិ ចិត្តម្បី សារម្ចា ច យោឌ្ត់ ឥញ្ជិតា ខ ៩ឆ្និតា ខ អស្បាសំ អាវជួតោ ជំមំនេ ចំនុំ កែម្បិត្តា កាយោច ចំនុម្បី សារដ្ឋា ខ ហោឌ្តិ ឥញ្ជូតា ខ ៩ខ្លុំតា ខ ខិមត្តិ អាវជ្ឈតា បស្សាសេ ចិត្ត កែម្បិត្តា កោយេច ចិត្តម្បី ស ទ្រា ខ ហេខ្លិ ឥញ្ជិតា ខ ៩ខ្លិតា ខ មស្បាស់ អាវជ្ជនោ ជំមិន្តេ ចិត្ត វិតាម្បិតត្តា កា ហេច ចិត្តម្បី សារទ្វា ៩ ហោដ្តិ **ឥ**ញ្ជិតា ៩ ៩ឆ្គិតា ៩ អស្បាស់ អាវឌីនោ ឧស្សាសេ ខិត្ត កែកទ្បិតត្តា កាយេខ ចិត្តម្បី សារទ្ធា ៩ យោឌ្តិ ៩ញ្ចឹតា ៩ ៩ឆ្គឺតា ៩

^{ា ា.}ម.ឯក្តីប្រប្បស្រាសេខាភិត្តស្បែងស្ជាស់ប្បដិលភោកប្តីតត្តា ៣យោប៊ី ចិត្តម្បី សារទ្វាក់ ហេតុត្រីសុំព្រៃ ២ ដុស្តិត ហាតិទស្សគិ ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីខាមគ្គ

ដោយសេចក្តីត្រុកអរ ដោយសេចក្តីប្រកិត្តិខែចំណង់ កាយនឹងចិត្ត រថែងជាសភាវៈព្រួយផង រំភើបផង ញាប់ញុំផង ដោ**យ**សាសេចក្ដី ប្រាថ្នាកេទ្យល់ដកដង្កើចចូល ដោយសេចក្តីត្រេកអរ ដោយសេចក្តី ប្រព្រឹត្តិនៃចំណង់ កាយទឹងចិត្ត វមែងជាសភាវៈវញ្ជួយផង រំភើបផង ញាបញ្ច័រផង៍ ព្រោះជ្រប់ចិត្តកង្គករបានចំពោះ នូវទ្បល់ដកដង្គើមចូល សម្រាប់អ្នក ខ្ពស់ ប្រជុំ ក្នុង ដែល ស្រាប់ ក្នុង ស្រ្ត ស្រុក សស្រុក ស្រុក សស្រុក ស្រុក ស្រុក ស្រុក សស្រុក ស្រុក ស្រ រមែងជាសភាវៈវញ្ជួយផង រំភើបផង ញាប់ញុំវផង ព្រោះចិត្តញាប់ញុំវ ភង្គ ទាល់ដកដង្កើមចេញ កាលភិក្ខុនឹក ទ្យល់ដកដង្កើមចេញ **កាយនឹ**ង ចិត្ត រមែងជាសភាវៈវញ្ជួយផង រំភើបផង ញាបញ្ជីរផង ព្រោះចិត្ត ញាប់ញុំក្មេង៍និមិត្ត កាលកិត្តនិកនិមិត្ត កាយនឹងចិត្ត រមែងជាសភាវ: រញ្ជួយផង៍ រំភើបផង៍ ញាប់ញ៉ាំវផង៍ ព្រោះចិត្តញាប់ញ៉ាំវ ភ្នង៍ ទ្យល់ដកដង្កើមចូល កាលកិក្ខុនឹកទ្យល់ដកដង្កើមចូល កាយនឹងចិត្ត វមែន៍ជាសភាវៈវញ្ជូយផង៍ រំភើបផង៍ ញាប់ញ៉ីវផង៍ ព្រោះចិត្ត ញាប់ញ័រ ក្នុងនិមត្ត កាលភិក្ខុ នឹកទ្បល់ដកដង្ហើមចេញ កាយ នឹងចិត្ត រមែងជាសភាវៈវញ្ហ**េ**ផង៍ រំភេបផង៍ ញាប់ញ៉ាំផង

មហាវគ្គេ អាគាជាឧកជា

បស្សាសំ មាវជួតោ អស្សាសេ ចិត្ត តែឡើតតា ភោយេខ ខិត្តម្បី សាវឌ្ធា ខ យោឌ្តិ ឥញ្ចិតា ខ ៩ឆ្នំតា ៩ អតីតាឌុខាវ៤១៤ ខំត្លេខ វិក្គោទាឧបតិ-នេះ កាយេខិ ខិត្តម្បី សារទ្ធា ខ យោឌ្គិ ឥញ្ជិតា ៩ ៩ឆ្នំស ៩ មសក្សេចាជិកា ឡើន ខិត្តេ វិកាម្បី. នេះ កាយោទិ ខិត្តម្បី សារទ្វា ៩ ហោឆ្តិ ឥញ្ចិតា ត ៩ភ្នំតា ច លីខេជ ចំន្លែង កោសជាង្ខាងទាំងេជ តាយោចិ ចិត្តម្បី សារទ្ធា ច ហោត្តិ ឥញ្ចិតា ច ៩ឆ្និតា ៩ អភិប្បក្សាខាង ចំភ្លេខ ខុខ្ទុំពុខ្ទត់គេន តាយោទិ ទិត្តម្បី សារន្ធា ខ យោន្តិ ឥញ្ចិតា ខ ៩ឆ្នំតា ខ អភិញាគេជ ខំត្លេ ១ភានុបតិតេជ តាយោច ចិត្តម្បី សារន្ធា ខ យោឆ្គិ ឥញ្ជិតា ខ ដ្ឋិតា ខ អមញាគេន ចំនេះន ព្យាទាខានុបត៌គេន តាយោចិ ចិត្តម្បី សាវទ្ធា ខ យោត្តិ ឥញ្ចិតា ខ ៩ឆ្និតា ខ ។

មហាវិត អាតាបានកប៉ា

ដកដង្កើមចូល កាយនឹងចិត្ត រមែងជាសភាវ:វញ្ជយផង រំភើបផង ញាប់ញ័រផង ព្រោះចិត្តញាប់ញ័រក្នុង ស្លប់ដកដង្កើមចេញ កាយនឹងចិត្ត រមែងជាសភាវៈរញ្ជួយផង រំភើបផង ញាប់ញ័រផង ព្រោះចិត្តស្ទះទៅរក អារម្មណ៍ជាអតីត: ដែលធ្លាក់ទៅក្នុងសេចក្តីរាយមាយ កាយនឹងចិត្ត រមែងជាសភាវៈវញ្ជួយផង៍ រំភើបផង៍ ញាប់ញ៉ាំផង់ ព្រោះចិត្តប្រាថា្វវក អារម្មណ៍ជាអនាគត ដែលញាប់ញុំវ កាយនឹងចិត្ត រមែងជាសភាវ: រញ្ជួយផង រំភើបផង ញាប់ញុំរផង ព្រោះចិត្តរួញកដែលគ្នាក់ទៅក្នុង សេចតុខ្លិលច្រអូស កាយនឹងចិត្ត វមែងជាសភាវ:វញ្ជួយផង រំភេបផង ញាប់ញុំវផង ព្រោះចិត្តផងហួសពេក ដែលធ្លាក់ទៅក្នុងទទួចូ: កាយនឹង ចិត្ត វមែងជាសភាវ:វញ្ជួយផង រំភើបផង ញាប់ញ៉ាំវផង ព្រោះចិត្តដែល ដែលគ្នាក់ទៅក្នុងភគ: កាយនឹងចិត្ត វមែងជាសភាវ:វញ្ឈ ឡុំ ផង៍ រំភើបផង៍ ញាប់ញ័រផង៍ ព្រោះចិត្តមិនប្រាកដ ដែលគ្នាក់ទៅក្នុង ស្សាថា៖ ។

សុគ្គខ្លាំជពេ ខុខ្ចកនិកាយស្ស បដិសច្ឆិកមគ្គោ

(៩៩) កាតមាន នេះស ហេខានេ ញាណាន ។

អតីតានុយានិ ខ្ញុំ វិត្តេទានុចត់តំ តំ វិជ្ជយ៍ត្វា

ມកដ្ឋាន សមានហត់ ឃុំជំ ចំត្តំ ន វិក្គេម្ប៉ត់(២) តំ

កិច្ចតំ អហកតប្បដ្ឋកាផ្ទុំឈំ ចំត្តំ វិកាម្ប៉ត់(២) តំ

វិជ្ជយ៍ត្វា នន្តោរ អចមោត្តេត់(៣) ឃុំបំ ចំត្តំ ន

វិវជ្ជយ៍ត្វា នត្តេរ អចមោត្តេត់(៣) ឃុំបំ ចំត្តំ ន

វិវជ្ជយ៍ត្វា តត្តេរ សំនំ ចំត្តំ កោសដ្ឋានុចត់តំ

០ម. បរិបុណ្ណ ។ ៤೩ វិក្ខុម្ភាំ ។ ៣ ឱ. ម. អធិមោ**ប្**តាំ្ំ។

សុត្តស្ថិតិ។ ខុទ្ធកាតិកាយ បតិសម្តិទាមត្ត
បុគ្គលណាមិនបានបំពេញ មិនបានបម្រើនអានាបានសុត្ត បុគ្គលនោះរមែនមានកាយរំភើបផង មានបិត្ត
រំភើបផង មានកាយញាប់ញុំរផង មានចិត្តញាប់ញុំរ ផង បុគ្គលណាបានបំពេញ បានបម្រើនល្អនូវមានាបានសុត្រិ បុគ្គលនោះ រមែងមានកាយមិនរំភើបផង មានចិត្តមិនរំភើបផង មានកាយមិនញាប់ញុំរផង មានចិត្តមាប់ពី

កាលភិក្ខុមានចិត្តស្អាត បាក់នីវេណធម៌ទាំង នោះ បម្រើនអានាបានស្បត្តិ សមាធិ មានវត្ត ១៦ ១ណិតសមោធាន (ក៏កើតមាន) នេះឯងឧបត្តិ-លេសទាំង ១៨ កើតឡើង ។

ចិត្តមិនញាប់ញ៉ាំរផង ។

(៧៧) វេទនញ្ញាណ ១៣ តើដូចម្ដេច ។ ចិត្តស្ទុះទៅរកអារម្មណ៍ ជាអតីត ដែលគ្នាក់ទៅក្នុងសេចក្ដីរាយមាយ បុគ្គលវៀរ នូវចិត្តនោះ ហើយតម្កល់ទុកក្នុងឋានមួយ ចិត្តមិនដល់សេចក្ដីរាយមាយ យ៉ាងនេះ ១៖ ចិត្តប្រាថ្នារកអាម្មណ៍ជាអនាគត ដែលញាប់ញ៉ាំរ បុគ្គលវៀរនូវចិត្តនោះ ហើយ វមែងរួចស្រឡះ ចាកចិត្តនោះឯង ចិត្តមិនដល់សេចក្ដីរាយ មាយ យ៉ាងនេះ ១៖ ចិត្តរួញរា ដែលគ្នាក់ទៅក្នុងសេចក្ដីរ៉ូលៃច្រអូស

មហាវិគ្គេ អានាបាន។ថា

នំ បក្កឈ្នាំត្វា គោសជួំ បដល់តំ រៀប ចំន្តំ ជ វិក្តេប កច្ចត់ អត់ប្បក្កហ៍នំ ចំន្តំ ជន្ជុំព្យុជុបន់នំ នំ ជំក្កឈ្នាំត្វា ឧទ្ធុំ បដល់តំ រៀប ចំន្តំ ជ វិក្រេប កច្ចត់ អភិញ្ញានំ ចំន្តំ កតាជុបន់នំ នំ សម្បូជាលេ ហុត្វា កក់ បដល់តំ រៀប ចំនួំ ជ វិក្រេប មបញ្ញាន់ ចំនួំ ព្យាខាខាជុបន់នំ នំ សម្បូជាលេ ហុត្វា ព្យាខានិ បដល់តំ រៀប ចំនួំ ជ វិក្រេប កច្ចត់ សម្បូជាលេ បុត្វា ព្យាខានិ បដល់តំ រៀប ចំនួំ ជ វិក្រេប កច្ចត់ សម្បូជាលេ បុត្វា ព្យាខានិ បដល់តំ រៀប ចំនួំ ជ វិក្រេប កច្ចត់ សម្បូជាលេ បុត្វា ព្យាខានិ បដល់តំ រៀប ចំនួំ ជ វិក្រេប កច្ចត់ សម្បូជាលេ បុត្វា ព្យាខានិ បដល់តំ រៀប ចំនួំ ជ វិក្រេប កច្ចត់ សម្បេក ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ បំពុំ ចំនួំ ប្រិក្សាបំ

អាវិយ្យ ចូលេខឧដ្ឋាខេយ្យ អាវិយជ័យបាចូ ក្បានយន្ត ប្រមានក្នុង ក្រស់ ក្រស់ ក្រស់ ក្បានយន្ត ប្រមានក្នុង ក្រស់ ក្រស់ ក្រស់ ក្បានយន្ត ប្រមានក្នុង ក្រស់ ក្រសំ ក្រស់ ក្រសំ ក្រស់ ក្រសំ ក្រស់ ក្រសំ ក្រស់ ក្រស មហាវត្ថ អានាលានកេហា

បុគ្គលផ្គង់នូវចិត្តនោះ ហើយលះបង់សេចក្តីខ្លិលច្រអូស ចិត្តមិនដល់
សេចក្តីកាយមាយ យ៉ាងនេះខ្វះ ចិត្តផ្គង់ហ្លួសពេក ដែលធ្លាក់ទៅក្នុងទទួច្ច:
បុគ្គល សង្កត់សង្គិនចិត្តនោះ ហើយលះបង់ខ្ទួច្ច: ចិត្តវមែងមិនដល់
សេចក្តីកាយមាយ យ៉ាងនេះខ្វះ ចិត្តប្រាកដ ដែលធ្លាក់ទៅក្នុងកាគ:
បុគ្គលជាអ្នកស្គាល់ចិត្តនោះច្បាស់ លះបង់កគ: ចិត្តវមែងមិនដល់សេចៈ
ក្តីកាយមាយ យ៉ាងនេះខ្វះ ចិត្តមិនប្រាកដ ដែលធ្លាក់ទៅក្នុងព្យាបាទ
បុគ្គលជាអ្នកស្គាល់ចិត្តនោះច្បាស់ លះបង់ព្យាបាទ ចិត្តវមែងមិនដល់
សេចក្តីកាយមាយ យ៉ាងនេះខ្វះ ចិត្តវមែងស្អាត ផ្សផង់ ដល់នូវឯកត្ត:
ដោយបានទាំង់ឡាយ ៦ នេះឯង ។

(៧៤) ឯកត្ត: ទាំង ខោះ តើដូចម្ដេច ។ ទានកេសគ្រុបដ្ឋាន
ឈ្មោះថាឯកត្ត: សមឋនិមិត្តបដ្ឋាន ឈ្មោះថាឯកត្ត: វេយលក្ខណុបដ្ឋាន
ឈ្មោះថាឯកត្ត: និពេធុបដ្ឋាន ឈ្មោះថាឯកត្ត: ទានកេសគ្រុបដ្ឋាន
របស់បុគ្គលអ្នកចុះចិត្តស៊ុប ក្នុងការលះបង់ ឈ្មោះថាឯកត្ត: ១ សមឋនិមិត្តបដ្ឋាន របស់ពួកបុគ្គលអ្នកប្រកបរឿយៗ ក្នុងអធិចិត្ត ឈ្មោះ
ថាឯកត្ត: វេយលក្ខណុបដ្ឋាន របស់ពួកពុគ្គលអ្នកប្រកបរឿយៗ ក្នុងអធិចិត្ត ឈ្មោះ
ជាឯកត្ត: នឹង និរោធុបដ្ឋាន របស់ពួកអភិបាលបុគ្គល ឈ្មោះថា

សុគ្គន្តបំជីពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

ရေးမေးကို ဧခွေကို ဗေါင်းကို ပေးခွာနေရို မေးမြေး ဂြို့မျှေမည့် ကျေးခဲ့ ရေမရွာနေရြို့က်ခံကို ဤ-ကောင် ေလမျှတ်လို့ခဲ့ ၅

(៧៧) ឧភឧឌ្ឍិទម្រិ មេជ្ជិ មាន មួន មួន ម្នាន់ នៃ នេះ នេះ មេខ្មាន់ មេខ្មិ មាន នៃ នេះ នេះ នេះ មេខេត្តិ ពេលមាន ភ

សុគ្គផ្តូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ចិត្តដែលដល់នូវឯកត្ត: ដោយឋានទាំង ៤ នេះ ឈ្មោះថាជាធម្មជាត្តជ្រះ ថ្វា ដោយបដិបទវិសុទ្ធិផង ឈ្មោះថាការចម្រើនរឿយៗ នៃការសំឡឹង ពិនិត្យផង ឈ្មោះថាកែរាយដោយញាណផង ។

(៧៤) បឋមជ្ឈាន មានអ៊ីដាភាងដើម មានអ៊ីដាកណ្ដាល មានអ៊ី ជាភាងចុង ។ បឋមជ្ឈាន មានបដិបទវិសុទ្ធិ ជាភាងដើម មានការ ចម្រើនរឿយៗ នៃការសំឡឹងពិនិត្យ ជាកណ្ដាល មានការរីករាយព្រម ជាភាងចុង ។

(៨០) បឋមជ្ឈន មានបដិបទារិសុទ្ធ ជាទានដើម តើបដិបទារិសុទ្ធ ជាទានដើម មានលក្ខណៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បដិបទារិសុទ្ធ ជាទានដើម មានលក្ខណៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បដិបទារិសុទ្ធ ជាទានដើម មានលក្ខណៈ ៣ យ៉ាង គឺ ធម៌ណាជាសត្រវនៃបឋមជ្ឈនៈនោះ ចិត្តវមែង បរិសុទ្ធបាកធម៌នោះ ចិត្តវមែងដើរគ្ពោះទៅ កាន់សមថនិមិត្តជាកណ្តាល ព្រោះសេចក្តីស្អាត ចិត្តវមែងស្ទុះទៅក្នុងសមថនិមិត្តនោះ ព្រោះការដើរ គ្ពោះ គឺត្រង់ដែលចិត្តបរិសុទ្ធ បាកធម៌ជាសត្រវ ១ ត្រង់ដែលចិត្តដើរ គ្ពោះទៅកាន់សមថនិមិត្តជាកណ្តាល ព្រោះសេចក្តីស្អាត ១ ត្រង់ដែលចិត្តដើរ គ្នោះទៅកាន់សមថនិមិត្តជាកណ្តាល ព្រោះសេចក្តីស្អាត ១ ត្រង់ដែលចិត្តដើរ ស្គេះទៅក្នុងសមថនិមិត្តជាកណ្តាល ព្រោះសេចក្តីស្អាត ១ ត្រង់ដែល ចិត្តស្ទុះទៅក្នុងសមថនិមិត្តនោះ ព្រោះការដើរគ្នោះ ១ (ទាំង ៣ នេះ) ឈ្មោះថា បដិបខាវិសុទ្ធ ជាទាងដើម របស់បឋមជ្ឈាន នេះឯង លក្ខណៈ៣ យ៉ាង របស់បដិបខាវិសុទ្ធ ជាទាងដើម ហេតុនោះ លោក ពោលថា បឋមជ្ឈន មានលំអទាងដើមផង បរិបូរដោយលក្ខណៈផង ។

មហាវិគ្គេ អានាជានកថា

(ឧប) ឧណ្ដដ្ឋាខមារិ ៩ឧេឌ្សា ខេម្មាំលេខ ឧឌ្យើ aglai မွာ့ ကမ္တီကာ**င္ a agl**ail ညွိတ္ លក្ខាណាធិ វិសុខ្ទំ ចិត្ត អជ្ឈបេត្តិត សមថប្បដិច-ច្ច មជា ខេយ្ទិស រាយសភាព មជាខេយ្ទិស លេឃិ រូស់ខ្ញុំ ភូឌ្លំ អញ្ជីរឧឌ្ណិឌ លាឃំ មានឧឧនិត្តភូធិ ಆಫ್ನೆ ರಾಜ್ಞಾನ ಯ ಮೈ ಬಹ್ಗಳ ಬಹ್ಮು ಕಟ್ಟೆ ರಾಜ್ಞಾನ್ ಈ ಪ್ರೇರಾಜ್ಞಾನ್ ಕ តណុង**ច្បីបទ្**សា នពេស្សាច់ស្រិស្ស ត ទៅ តឡឹ*ម*វិ ន្ត្រាត្ត ន្ត្រាស្ត្រ នេះ នេះ នេះ ខេត្ត ខេត្ត និក្សាក្ aးဌီးမေးကါ ဏ၊ ယေါ့ ၊ သော့ မွာ တမ္တီး တာမှာ ရီဦးယံ န

មហាវិគ្គ អានាបានកេវា

(៤១) បឋមជ្ជាន មានការចម្រើនរឿយ។ នៃការសំឡឹងពិនិត្យ ជា កណ្តាល គេការសំឡឹងពិនិត្យ ជាកិច្ចកណ្តាល មានលក្ខណៈប៉ុនាន យ៉ាង ។ ការសំឡឹងពិនិត្យ ទុកជាកិច្ចកណ្ដាល មានលក្ខណ: ៣ យ៉ាង គឺ ចិត្តដែលចរិសុទ្ធ រមែងសំឡឹងផ្ទៀងផ្ទាត់ ចិត្តដែលដើរគ្នោះ ទៅរកសមថ: រមែងសំឡឹង មៀងម៉ាត់ ចិត្តដែលតាំង ឡើង ក្នុងឯកត្ត: វមែងសំឡឹងផ្ទៀងផ្ទាត់ គឺត្រង់ដែលចិត្តបរិសុទ្ធ សំឡឹងផ្ទៀងផ្ទាត់ ១ ត្រង់ដែលចិត្តដើរគ្ពោះទៅកេសមថ: សំឡឹងផ្ទៀងផ្ទាត់ ១ ត្រង់ដែលចិត្ត តាំង ទ្បើងក្នុងឯកត្: សំឡឹង ម្ទៀង ម្ចាត់ 🤊 (ទាំង ៣ នេះ) ឈ្មោះថា ការចម្រើនរឿយ ៗ នៃការសំឡឹងពិនិត្យ ទុកជាកិច្ចកណ្ដាល នៃ ឋឋមជ្ឌាន នេះឯងលក្ខណៈ ១ យ៉ាង វបស់ការចម្រើនរឿយ ៗ នៃការ សំឡឹងពិនិត្យ ជាកិច្ចកណ្ដាល ហេតុនោះ លោកពោលថា បឋមជ្ឈាន មានលំអក្នុងកណ្ដាលផង បរិប្ដូរដោយបេត្តណៈផង ។

សុត្តនូចិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តីខាមគ្នោ

(៨៤) ចមមជ្ឈានស្ប សម្បីទាំសនាចរំយោសាធ៌ បរិយោសានស្បី ២៦ បង្គឺ ឈាន ។ ព្យំលោសា-នេស្ស ខេត្តា បេត្តណាន់ តេត្ត ជាតាន ជម្នាន់ អនតវត្តនដ្ឋេ សម្បីហិសភា ងន្ត្រិយាធំ ឯការស-ដ្ឋេន សម្បីហិសនា តនុបក់វិយេកបានដ្ឋេន សម្បី-ហំសភា អាសេវឧដ្ឋេឧ សម្បីហំសភា បឋមជ្ឈាន-ស្ប សម្បីទាំសនា ទរិយោសានំ ទរិយោសានស្ប ឋមាន ខត្តាវិ បេក្ខណាន់ គេន វុទ្ធិ ១ឋមជ្ឈានំ បរិយោសានគហ្យាណ ញៅ ហេតុ លេ**គ្លាសម្ប**ុ ဥ္က ျပန္နာရန္က ဦးနီး နားမြာကပေ႐ွာလကို နေလလက္မွာ-សាសម្បីជុំ វិតក្រសម្បីជម្លោះ យោក វិទារសម្បីជញ្ជាំ ប៉ុន្មាន្ត្រាំ សុខភាពិន្ទី ខ្ទុំទាំង អព្ទុះខេម្ក ឧញ្ សមាធ៌សម្បទ្ញ បញ្ជាសម្បទ្ញា ។

សុត្តនូបិដិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

(៨៤) បឋមជ្ជាន មានការរីករាយព្រម ជាខាងចុង គើការរីក រាយព្រម ជាខាន់ចុន៍ មានលក្ខណ: ប៉ុន្មានយ៉ាង៍ ។ ការរករាយព្រម ជាខាងចុង មានលក្ខណៈ ៤ យ៉ាង គឺ ការើករាយ(ពុម ដោយអត្ថា មិនប្រព្រឹត្តកន្ងង់នូវពុកធម៌ ដែលកើតក្នុងបឋមជ្ឈន នោះ ១ ការរីករាយ ត្រម ដោយអត្តថាត់ន្ត្រិយទាំងឡាយមានរស់តែមួយ ១ ការរីករាយត្រម ដោយអត្តថានាំទៅនូវព្យាយាម គួរដល់ឥន្ទ្រិយនោះ 🤊 ការរីករាយព្រម ដោយអត្ថថាសេព ១ (ទាំង ៤ នេះ) ឈ្មោះថាការរីករាយព្រម ជាខាងចុង របស់បឋមជ្ឍាន នេះឯងការរីករាយព្រម ជាខាងចុង មានលក្ខណៈ ៤ យ៉ាង៍ ហេតុនោះ លោកពោលថា បឋមជ្ឍថ មានលំអាវាងចុងផង បរិច្ចរដោយលក្ខណៈផង ចិត្តដែលប្រត្រឹត្តទៅក្នុង វត្ត ៣ ប្រការ មានលំអ ៣ ប្រការ ដូចពោលមកហើយយ៉ាង នេះឯង វមែងជាចិត្តបរិប្តូរដោយលក្ខណៈ ១០ យ៉ាង គឺ បរិប្តូរដោយ វិតក្ក: 🕫 បរិប្តូរដោយវិចារ: ១ បរិប្តូរដោយបតិ ១ បរិប្តូរដោយសុ១: ១ បរិប្តរដោយអធិដ្ឋានចិត្ត ១ បរិប្តរដោយសន្នា១ បរិប្តរដាយវ៉ែល: ១ បរិច្ចរដោយសតិ ១ បរិច្ចរដោយសមាធិ ១ បរិច្ចរដោយបញ្ហា ១ ។

មហាវិគ្គេ រវាត ជា ១៣ថា

[៤៣] ខ្ទុំយជ្ឈានស្បាត្រា អាធិ គឺ មជ្ឈ ត់ មេ ហោសានំ ។ ឧុត៌យជ្ឈានស្ប មឌិមនាវិសុខ្វិ មន្ត ៩ នេយ្ណិទ មើល មន្ត្រី មាន ខេត្ត មន្ត្រិ ယောက**် ၅**ဖေ ၅ သုံး ဆီးရှူးကန်း စီရို့ ဆဲးဆြဲကလေး၅-ច័ត្តមន្ទ្រព្យេះ ហោត សុទសម្បន្ត ច័ត្តស្ប អភ្ជាខភាគវិទីឃំ ភាស់ភាគវិទីឃំ អ្នកភាទីឃំ សត្ថសម្បន្ត សមាធ្មានព្រះ បញ្ហាសម្បន្តាំ ។ (៤៤) ឧត្តលដ្ឋានស្ប កោ អានិ គឺ មជ្លេ ក់ បរិយោសាធ៌ ។ បេ។ ដាំ នាំត្រក់ន់ ចំនុំ តិ េះ-ကေပါ့ကာမွ ဇက္ကမ္တီကာမရီဦး စွဲ့မွာမရီဇီ ω_{p} សុទសម្បន្តពោះ្ត្រ ហោតិ ខិត្តស្ប អនិដ្ឋានសម្បន្តពា្ធ សន្ទាសម្បន្ញ វិយេសម្បន្ញ សត៌សម្បន្ញ ស-មាជ៌សម្បជ្ញ បញ្ជាសម្បជ្ញា ។

ខុង. ម. អយ់ ៣ហេ ឥត្ថិ ។ ៤ ធ. ម. អយ់ ៣ហេ ឥត្ថិ ។

មហាវិត្ត អានាបានកហិ

(៨៣) ខុតិយជ្ឈាន មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្ដាល មាន
អ្វីជាខាងចុង ។ ខុតិយជ្ឈាន មានបដិបទាវិសុទ្ធិ ជាខាងដើម មានការ
ចម្រើនរឿយៗ នៃការសំទ្បឹងពិនិត្យ ជាកណ្ដាល មានការរីករាយព្រម
ជាខាងចុង ។ បេ ។ ចិត្តដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងវត្ត ៣ ប្រការ មានលំអ ៣
ប្រការ ដូចពោលមកហើយ យ៉ាងនេះឯង រមែងជាចិត្តបរិបូរ ដោយ
លក្ខណៈ ១០ យ៉ាង គឺបរិបូរដោយវិចារៈ ១ បរិបូរដោយបតិ ១ បរិបូរ
ដោយសុខ ១ បរិបូរដោយអធិដ្ឋានចិត្ត ១ បរិបូរដោយសនា ១ បរិបូរ
ដោយវិបិយៈ ១ បរិបូរដោយសតិ ១ បរិបូរដោយសមាធិ ១ បរិបូរ
ដោយបញ្ហា ១ ។

(៤៤) តតិយជ្ឈន មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្ដាល មាន
អ្វីជាខាងចុង ។ បេ ។ ចិត្តដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងវត្ត ៣ ប្រការ មាន
លំអ ៣ ប្រការ ដូចពោលមកហើយ យ៉ាងនេះឯង វមែងជាចិត្តបរិបូរ
ដោយលក្ខណៈ ១១ យ៉ាង គឺបរិបូរដោយបតិ ១ បរិបូរដោយសុខ ១
បរិបូរដោយអធិដ្ឋានចិត្ត ១ បរិបូរដោយសទ្ធា ១ បរិបូរដោយវេរិយៈ ១
បរិបូរដោយអតិ ១ បរិបូរដោយសមាធិ ១ បរិបូរដោយបញ្ញា ១ ។

សុត្តស្តូចិជិកេ ខុទ្ទក់សិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

មាត្តាទិសំ ព្រះមាត្តាទិសំ រ មាត្តាទិសំ រុំព្រមាត្តាទិសំ មាន្ទមាត្តាទិសំ មានៈ-ទីសៅ, ឈេន ខ្ទុំមាំ មន្ត្រាទមាតិទិ វពេមិសមាតិ-មន្ត ព្យាលមាន ឧភហយិយមាតិទិ វពេមិសមាតិ-(ឧឧ) ឧ៩៩៧ខេមា យោ មាន្ទ មន្ត្

តៅទីយាំ ឯកេ ដើយមានដើមិយាំ ឯ សំខេយ្មមានដើម្បាំ កោយ ខ្យើមរ៉ិ អន្តរិកមា-សំខេយ្ម ឧក្សើ មន្ត ឧប្រាហមនុខមាសនិយា មោយ សំខេយ្យ ខេស្យាយមានមកសពនិយា មេឃ សំខេយ្យ ខេស្ស សុំខេយ្យ មេឃ្លាយឧកមាជនិយា មេឃ សំខេយ្យ ខេស្ស សុំខេយ្យ មេឃ្លាយឧកមាជនិយា មេឃ សំខេយ្យ ខេស្ស សុំខេយ្យ មេឃ្លាយឧកមាជនិយា មេឃ (ឧុទ្ធ) មេឃមានឃាយឧកមាជនិយា មេឃ្លា សំខេយ្យ មេឃ្លាយឧកមាជនិយា មេឃ្លា សំខេយ្យ មេឃ្លាយឧកមាជនិយា មេឃ្លា សំខេយ្យ មេឃ្លាយឧកមាជនិយា មេឃ្លា សំខេយ្យ មេឃមាន ខេយ្យ មេឃ្លាយ មេឃមាន សំខេយ្យ មេឃមាន ខេយ្យ មេឃមាន ខេយ្យ មេឃមាន សំខេយ្យ មេឃមាន ខេយ្យ មេឃមាន ខេយ្យ មេឃមាន សំខេយ្យ មេឃមាន ខេយ្យ មេឃមាន ខេយា មេឃមាន ខេយ្យ មេឃមាន ខេយ្យ មេឃមាន ខេយ្យ មេឃមាន ខេយា មាន ខេយា មាន ខេយា មេឃមាន ខេយា មេឃ មេឃមាន ខេយា មេឃាន មេឃមាន ខេយា មេឃមាន ខេយា មេឃមាន ខេយា ម សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

(៨៩) ចតុត្តជ្ជាន មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្ដាល មានអ្វី ជាខាងចុង ។ បេ។ ចិត្តដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងវិត្ត ៣ ប្រការ មានលំអ ៣ ប្រការ ដូចពោលមកហើយយ៉ាងនេះឯង វេមងជាចិត្តបរិបូរ ដោយ លក្ខណៈ ១០ យ៉ាង គឺបរិបូរដោយ១បេក្ខា ១ បរិបូរដោយអធិដ្ឋានចិត្ត ១ បរិបូរដោយសត្វា ១ បរិបូរដោយវិរិយៈ ១ បរិបូរដោយអធិដ្ឋានចិត្ត ១ ដោយសមាធិ ១ បរិបូរដោយបញ្ហា ១ ។

(៨៦) អាកាសានញ្ជាយឥនសមាបត្តិ វិញ្ជាណញ្ជាយឥនសមាបត្តិ
អាកិញ្ច្ជាយឥនសមាបត្តិ នឹងនៅសញ្ជានាសញ្ជាយឥនសមាបត្តិ មាន
អ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្ដាល មានអ្វីជាខាងកុង ។ បេ ។ ចិត្តដែល
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងវត្ត ៣ ប្រការ មានលំអ ៣ ប្រការ ដូចពោលមកហើយ
យ៉ាងនេះឯង វមែងជាចិត្តបរិបូរដោយលក្ខណៈ ១០ យ៉ាង គឺបរិបូរដោយ

ឧបេត្តា ១ បរិបូរដោយអធិដ្ឋានចិត្ត ១ ។បេ។ បរិបូរដោយបញ្ជា ១ ។

មហាវិគ្គេ អានាជានកថា

(៥៧) អច្ចុំព្រះប្រាយ កោ អាន កាំ មជ្ឍ គឺ បរិយោសាធិ ។ បេ។ ឃុំ នាំត្រួកតំ ចិត្ត នាំធ-យល្សហយ្ ខេម្មលើយមានវិទី លើ ឈើ រួលរភាគនិចឃំ តុងភាគនិចឃំ មាខភាគនិចឃំ ត្ដមកវិ អភ្ជាបទរាត់និច្ច មាន់មាននិច្ច ព្រល់មានិច្ ឧទ្ធានុបស្បាយ អនត្តានុបស្បាយ និព្ទិនានុប-ឧទ្ទមរីដ្ឋខែតរិយា ខណៈខែករិយាណ ពោម-ជអាជាណ រុត្តឃោសថ់ឧអាជីយ៣ ងច្ឆុំ២១៩៤ ស្បាល អប្បាណ៍ហិតានុបស្បាល សុញ្តានៈ តមាសាកា អត្តពាំស្លានតិរួចមាសាកា កានុង² ខេ ញ្ហាណឧស្សាយ អន្ទេកជុខស្សាល ខែដូសស្ពាជ្-បស្បាន មិដ្ឋភាពុបស្បានយ សេតាបត្តិមក្សប្រ សភាពិទីត្សា អភាពិទីត្សា ។ បេ ។

មហាវិត្ត អានាបានកេចា

្រសារ អនិក្ខានុបស្សនា មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាក*្កាា*ល មានអ្វីជាខាងចុង ។ បេ ។ ចិត្តដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងវត្ត ៣ ប្រការ មាន លំអ ៣ ប្រការ ដូចពោលមកហើយ យ៉ាងនេះឯង វមែងជាចិត្តបរិប្ចរ ដោយលក្ខណ: ១០ យ៉ាង គឺបរិហូរដោយវិចារ: ១ បរិហូរដោយបីតិ ១ បរិប្តរដោយសុខ ១ បរិប្តរដោយអធិដ្ឋានចិត្ត ១ បរិប្តរដោយសន្នា ១ បរិប្តរដោយវិរិយ: ១ បរិប្តរដោយសតិ ១ បរិប្តរដោយសមាធិ ១ បរិប្តរ ដោយបញ្ហា 🤊 ។ ខុត្តានុបស្សនា អនត្តានុបស្សនា និព្វិពនុបស្សនា វិ-កគានុបស្សភា និកោធានុបស្សភា បដិនិស្សគ្គានុបស្សភា ១យានុបស្សភា វយានុបស្សទា វិបរិណាមានុបស្សទា អនិមត្តានុបស្សទា អប្បណ៌ហិតា-នុបស្សនា សុតាតានុបស្សនា អធិប្បញ្ជាធម្មវិបស្សនា យថាកូតញាណ-«ស្សនៈ អាទីនវានុបស្សនា បដិសង្គានុបស្សនា វិវដ្តនានុបស្សនា សោតាបត្តិមគ្គ សកពាគាមិមគ្គ នឹងអនាគាមិមគ្គ (មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្ដាល មានអ្វីជាភាងីបុង) ។ បេ ។

សុត្តស្តូមិដីកេ ទុទ្ធកគិកាយស្ស មដិសម្តិទាមគ្នោ

(៨៨) អរហត្តមក្សា ្រា អាធិ កាំ មជ្រ ត់ បរិយោ**សាន៌ ។ អរ**ហត្តមក្សា ប្រសិបនាសៃគ្ន សត្វ ៩ នេយ្ណា ដម្រើលយ ឧ នៅ មាន្តិហុមាយ ឧ រ្-យោសាន៌ ។ អរសន្តមក្កស្ប បដិចជាសៃវិទ្ធិ អានិ ည္းသည္ ကန္း လက္ၾကာင္ ၅ ညင္းကို လူ-ត្តាណាធំ យោ តស្ប មរមន្តោ តតោ ចិត្តិ សេ-ជាត្រ ស្រខិស្ស ខុស្ស ឧជាត្រ មានឧក្សុស ឧក្សុស ជភ្ជុំ នេះ ខ្លួំ ឧទ្ធិស្ថិន យញ្ជាំ សុធថា **ខ**ត្ត ស្រុជ្ឈូត យញ្ ស្រុខ្គត ខិត្ត មជ្ឈិម មាត្តក្នុង ឧក្សាក្ស ៣៧ ឧក្សាប្សា ១៩ ខ្ទុំ បត្តទ្តិត អហេត្តមក្សា បដិបនាសៃខ្លំ អាធិ អេឌូស្បី ឌុសន សូឃ លុយសាធ ខេត ដំខំន អរលន្តមក្តោ អាជិក្សាណ្រា នៅ យោទិ លេឡាណសម្បាញ ខេ ។

សុគ្គន្តបំដក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិ៣មគ្គ

(៨៨) អរហត្តមគ្គ មានអ្វីជាភាង ដើម មានអ្វីជាកណ្ដាល មានអ្វីជា ទាងចុង ។ អរហត្តមគ្គ មានបដិចទាវិសុទ្ធិ ជាទាង ដើម មានការចម្រើ<mark>ន</mark> រឿយៗ នៃការសំឡឹងពិនិត្យ ជាឥណ្ឌាល មានការរីក្រាយព្រម ជាខាង ចុង ។ អហេតុមគ មានបដិបទាវិសុទ្ធ ជាខាងដើម តើបដិបទាវិសុទ្ធ ជាខាងដើម មានលក្ខណៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បដិបត្សៃសុទ្ធិ ជាខាងដើម មានលក្ខណ: ៣ យ៉ាង៍ គឺ ធម៌ណាជាសត្រវៃបស់អហេតុមគ នោះ ចិត្ត បរិសុទ្ធហកធម៌នោះ ចិត្តវម្មង៍ដើរគ្រោះទៅកាន់សមថនិមិត្ត ជាកណ្ដាល ព្រោះសេចក្ខុសាត ចិត្តស្ទុះទៅក្នុងសមថនិមិត្តនោះ ព្រោះការដើរគ្រោះ គឺត្រង់ដែលចិត្តស្អាតចាកធម៌ជាសត្រវ ១ ត្រង់ដែលចិត្តដើរគ្ពោះទៅកាន់ សមថនិមិត្ត ជាកណ្ដាលព្រោះសេចក្ដីស្អាត ១ ត្រង់ដែលចិត្តស្ទះទៅក្នុ សមថនិមិត្តនោះ ក្រោះការដើរគ្ពោះ 🤊 (ទាំង ញ នេះ) ឈ្មោះថា បដិប ពវិសុទ្ធិ ជាខាងដើម របស់អរហត្តមគ្គ នេះឯងលេក្ខណ: ញ យ៉ាង របស់បដិបទវិសុទ្ធិ ជាខាងដើម ហេតុខោះ លោកពោលថា អរហត្តមគ្គ មានលំអទាងដើមផង បរបុរដោយលក្ខណៈផង ។

មហាវិគ្គេ អាតាជាតកជា

(៤០) អរសន្តមក្កស្ប សម្បីលំសនា មរិយោសានំ បរិយោសានស្ប គេតិ បត្តាណានំ ។
បរិយោសានស្ប ចត្តារំ បត្តាណានំ គេត្ ជាតានំ
ឧញ្ជនំ អនត់វត្តឧដ្ឋេន សម្បីលំសនា ឥន្ទ្រិយានំ
ឯការសដ្ឋេន សម្បីលំសនា គនុបករិយោសហនដ្ឋេន សម្បីលំសនា អាសេវឧដ្ឋេន សម្បីលំសនា
សនា អរសត្តមក្កស្ប សម្បីលំសនា បរិយោសានំ
បរិយោសានស្ប ឥមាន់ ខត្តារំ បត្តាណានំ
បរិយោសានស្ប ឥមាន់ ខត្តារំ បត្តាណាន់

e ខ. ឯត្តន្តរេ អរហត្តមគ្គស្យូ ឧបេក្ខាសុព្រហនា មដ្ឃេ មដ្ឋស្ស ឥមានិ ពីណ៌ លក្ខណានីពិ ទិស្សត្តិ ។

មហាវិគ្គ អានាបានពេយា

(៨៩) អរហត្តមគ្គ មានការចម្រើនរឿយ។ នៃការសំឡឹងពិនិត្យ ជាកណ្តាល គើការសំឡឹងពិនិត្យ ជាកិច្ចកណ្តាល មានលក្ខណៈ ហ្វ៉ូនាន ។ ការសំឡឹងពិនិត្យ ជាកិច្ចកណ្តាល មានលក្ខណៈ ៣ យ៉ាង គឺ ចិត្តដែលស្អាត វមែងសំឡឹងផ្លៀងផ្លាត់ ចិត្តដែលដើរគ្ពោះទៅរកសមថៈ វមែងសំឡឹងផ្លៀងផ្លាត់ ចិត្តដែលតាំងឡើងក្នុងឯកត្តៈ វមែងសំឡឹងផ្លៀង ផ្ទាត់ គឺត្រង់ដែលចិត្តស្អាតសំឡឹងផ្ទៀងផ្ទាត់ ១ ត្រង់ដែលចិត្តដើរគ្ពោះ ទៅរកសមថៈសំឡឹងផ្ទៀងផ្ទាត់ ១ ត្រង់ដែលចិត្តតាំងឡើង ក្នុងឯកត្តៈ សំឡឹងផ្ទៀងផ្ទាត់ ១ ច្រង់ដែលចិត្តតាំងឡើង ក្នុងឯកត្តៈ សំឡឹងផ្ទៀងផ្ទាត់ ១ ហេតុនោះ លោកពោលថា អរហត្តមគ្គ មាន លំអត្រង់កណ្តាលផង បរិហូណិដោយលក្ខណៈផង ។

(៩០) អរហត្តមគ្គ មានការរីករាយព្រម ជាខាងចុង តើការរីករាយ ព្រមជាខាងចុង មានលក្ខណៈប៉ុន្មាន ។ ការរីករាយព្រម ជាខាងចុង មានលក្ខណៈ៤ យ៉ុង គឺ ការរីករាយព្រម ដោយអត្តថាមិនប្រព្រឹត្តកន្ទង់ នូវត្លូកធម៌ដែលកើតហើយ ក្នុងអហត្តមគ្គនោះ ១ ការរីករាយព្រម ដោយ អត្តថាង់ ន្ត្រិយទាំងឡាយមានរស់ តែមួយ ១ ការរីករាយព្រម ដោយអត្តថា នាំទៅនូវព្យាយាមគួរដល់ត់ ន្ត្រិយនោះ ១ ការរីករាយព្រម ដោយអត្តថា ហេព ១ (ទាំង ៤ នេះ) ឈ្មោះថាការរីករាយព្រម ជាខាងចុង បេស អហត្តមគ្គ នេះឯងការរីករាយព្រម ជាខាងចុង មានលក្ខណៈ ៤ យ៉ាង

សុត្តនូបិដកេ १ ទូកនិកាយស្ស បដិសម្ពិទាមគ្នោ នេះ វុទ្ទិ អហេត្តមក្តោ មរិយោសានគល្យ យោ ငေး ကောင်္ဆ လက္ခဏလများက္ဆ ေ ၿပီ តិវត្តកត់ $\hat{\mathbf{c}}_{\hat{\mathbf{n}}}^{\hat{\mathbf{n}}}$ ကြေးကျောက် နေလလက္ခကေလးမျှ $\hat{\mathbf{c}}_{\mathbf{n}}^{(0)}$ រួឌ២ ភាគារិច្ចឃុំ ឈេង រួយរភាគារិចឃំ តួមភាគារិ-ចិយ្ជ សុខភាពនៃឃំ ភូម្ភារ អព្ទះបទ្ធម្មបំ អនិទ្ធានាធិយំ មួយអានាធិយំ មានអានាធិយំ សមាឌ្សមុន្ត្រា ខ្មាសមុន្ត្រា ។ ខេ ។ (។០) ក្នុង អ្នក្សា ភាពភាពិសា អយ្តេដ្ឋ ស្រាវិ អជាជាតា ខ តយោ ជម្មេ ភាវជា ជុបហត្ត ខ្នុំ ម្នាស់ មូល មូល នេះ ខ្លែក ជាន តោខតយោធម្មេ ភាវខា ឧបហត្ថត៍ ។

ធ. «សលក្ខណាសម្បូវគ្នា ។

សុត្តន្តបំដក ទុទ្ធកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

ហេតុនោះ លោកពោលថា អរហត្តមគ្គ មានលំអទាឪចុឪ៨ឪ បរិបូណ៌ ដោយលក្ខណៈផង៍ ចិត្តដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងវិត្ត ៣ ប្រការ មានលំអ ៣ ប្រការ ដូចពោលមកហើយយ៉ាងនេះឯឪ រមែឪជាចិត្តបរិបូណ៌ដោយ លក្ខណៈ ១០ យ៉ាង គឺបរិបូណ៌ដោយវិតុក្គៈ ១ បរិបូណ៌ដោយវិចារៈ ១ បរិបូណ៌ដោយបតិ ១ បរិបូណ៌ដោយសុ១ ១ បរិបូណ៌ដោយអធិដ្ឋានចិត្ត ១ បរិបូណ៌ដោយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដោយបញ្ហា ១ ។ បរិបូណ៌ដោយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដោយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដោយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដោយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដោយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដោយបញ្ហា ១ ។ បរិបូណ៌ ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ ដាយបញ្ហា ១ ។ បរិបូណ៌ ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ ដាយបញ្ហា ១ ។ បរិបូណ៌ ដាយសត្វ ១ បរិបូណ៌ ដាយបញ្ចាំ ១ បរិបូណ៍ ដាយបញ្ចាំ ១ បរិបូណ៌ ដាយបញ្ចាំ ១ បរិបូណ៌ ដាយបញ្ចាំ ១ បរិបូណ៌ ដាយប្បសាស្ម មានបាស្ម ១ បរិបូណ៌ ១ បរិបូណ៍ ១ បរិបូណ៌ ១ បរិប្បសិស្ស ១ បរិបូណ៌ ១ បរិប្បសាស្ម ១ បរិបូណ៌ ១ បរិបូណ៌ ១ បរិប្បសាស្ម ១ បរិបូណ៌ ១ បរិបូណ៌ ១ បរិប្បសាស្ម ១ បរិបូណ៌ ១ បរិបូណ៍ ១ បរិប្បសាស្ម ១ បរិបូណ៌ ១ បរិបូណ៌ ១ បរិប្បសាស្ម ១ បរិបូណ៌ ១ បរិបូណ៌ ១ បរិប្បសាស្ម ១ បរិបូណ៌ ១ បរិប្បសាស្ម ១ បរិប្បសាស្ម ១ បរិប្

(៩១) កាលបុគ្គលមិនស្គាល់ នូវអនារម្មណ៍របស់ចិត្តតែ

មួយ ការចម្រើននូវធម៌ ៣ ប្រការ គឺ និមិត្ត ១

អស្សាសៈ ១ បស្សាសៈ ១ គេវមែងមិនជាន កាល

បុគ្គលដឹង នូវអនារម្មណ៍នៃចិត្តតែមួយ ការចម្រើន

នូវធម៌ ៣ ប្រការ គឺ និមិត្ត ១ អស្សាសៈ ១

បស្សាសៈ ១ គេវមែងជាន ។

មហាវិគ្គ អានាជានក់វ៉ា

(46) မင့္ ရှ^{နေ} ေဆးကာ ဆက် အမ္ဘာ့ အမ္ဘာ့ ဆို-ស្ស អារម្មណា ឧ ហោត្តិ ឧ ចំមេ នយោ ជម្មា អាថិតា ហោច ឧ ច ចំតុំ វិក្គេច កច្តិ បជា-ជញ្ជូ មញ្ចាស់ ម ហេតុញា សា ខេត្ត វិសេសម-ជិតតួតិ ។ សេយ្យថាចំ រុក្គោ សមេ ភូមិភាគេ ចិត្តា ត្រា តមេ ំ បុរិសោ កកខេត ចិច្ចេយ្យ ក្រុ ដុដ្ឋភាគាចឧត្តាធំ វសេធ បុរិសស្ប សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ ១ អក់តេ វ ក់តេ វ កក់ចង់ ខេ្ម មន ចំក ពេធ ខ អកតា វា កតា វា កាកាចឧជ្ជា អាំជិតា ហោច្តិ ថជាជញ្ជា ថញ្ហាយតិ ថយោកញ្ សា ដេត់ រំសេសមជិតខ្លួត យថា រុក្គោ សមេ ភូមិ-ភាកេ ធិក្ខាំត្ថា ឃុំ ជុខធិត្ត្ភា ធិមិត្តិ យខា កក-ឧឌឍ វា, មហាមពៅហាមេ ៣៧ ដង្គែម-ក្នេចខេស្ត់ខ្លុំ ម្រេខ ស្មូសស្ស សត្ថិ ឧបដ្ឋិតា យោតិ ជ អាក់តេ វា ក់តេ វា កក្ខេខ ្មេខសិការោតិ ន អកតា វ កតា វ កកខេនញ្ហ អវិធិតា ហោន្ថិ

មហាវិគ្គ អានាបានកេះវា

(៩៤) ធម៌ទាំង ៣ យ៉ាងខេះ មិនមែនជាអារម្មណ៍នៃចិត្តមួយផង ធម៌ទាំងី ៣ យ៉ាង៍នេះ មិនមែនជាមិនប្រាក់ដផង៍ តើដូចម៉េច ចិត្តមិនដល់ នូវសេចក្តីរាយមាយ ១ ព្យាយាមប្រាកដ ១ ភិក្តុញ៉ាំងព្យាយាមឲ្យសម្រេច ជាននូវគុណវិសេស ១ ។ ច្រៀបដូចដើមឈើដែលគេដាំលើភូមិភាគ រាចស្មើ ចុរសគរដើមឈើនោះដោយរណារ ស្មារតីចុរសរមែងតាំង ទ្បើនចំពោះដើមឈើ ដោយអំណាចនៃធ្មេញរណាវដែលពាល់ត្រូវ បុរស មិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រង់ធ្មេញរណារ ដែលទាញមកទាញទៅ ធ្មេញរណារ ដែលទាញមកក្ដី ទាញទៅក្ដី មិនមែនជាមិនប្រាកដទេ ព្យាយាមវមែង ប្រាកដផង បុរសរមែងញ៉ាំងព្យាយាមឲ្យសម្រេចជាននូវគុណវិសេសផង ឯការចូលទៅជិតចង៍និមិត្ត ទុកដូចដើមឈើដែលគេដាំ លើកូមិភាគដ៏៣ប เญื ทูงนักนเลี้ยเอញฺនឹងนกนเลี้ยอูง จุกนอเอฺញฺเวกา กักู តម្កាំទុកនូវស្មារតីត្រង់ចុងច្រមុះឬទារមាត់ ហើយអង្គ័យមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវ ខ្យល់ដកដងើម ចេញនឹង ខ្យល់ដកដងើមចូល គំនិដែលមក គំនិដែល ទៅ រាល់ដកដង្កើមចេញនឹងដកដង្កើមចូល ដែលមកក្ដី ដែលទៅក្ដ សុត្តខ្ពប់ជំពេ ខុទ្ទពនិកាយស្បូ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

(៤៣) ភេសម ខេត្ត បញ្ចេញ ។ អារខ្វុំរ៉េយស្ប ភាប្រលេខ ខិត្តម្បី ភេម្មជ័យ ហោត់ ៩៩ ខេត្ត ។
ការខ្វុំរ៉េយស្ប ខុខក្តិបេសា
ប្រលេខ វិតក្កា វូបសមខ្លំ អយំ បយោក ។
ការខ្វុំរ៉េយស្ប ឧបក្កាលេសា
ប្រលេខ វិតក្កា វូបសមខ្លំ អយំ បយោក ។
ការខ្វុំរ៉េយស្ប សញ្ញោជខាធិ
ប្រលេខ អនុសយា ព្យាសខ្លំ(៤) អយំ វិសេសោ ។
នាំវ ៩មេ ខ នយោ ឧម្មា និកាខិត្តស្ប អារម្មណា
ឧ ហោខ្លំ ឧ ខ៌មេ នយោ ឧម្មា អាវឌិតា ហោឆ្នំ
ឧ ខ ខិត្តិ វិក្តេច កិត្តិ បញ្ចេញ បញ្ញាយតំ
បយោកព្យុ សាខេត្តិ វិសេសមជិតខ្លំ ។

ម. វិសេសមធិតក្ខតិ បធានញ្ហ ។ ៤ ធ. ម. ព្យុន្តិ ហោត្តិ ។

សុត្តខ្ពុជិត ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

មិនមែនជាមិនប្រាកដទេ ព្យាយាមរមែនប្រាកដផង ភិក្ខុញ៉ាំងព្យាយាម ឲ្យសម្រេច បាននូវគុណវិសេសផង ប្រៀបដូចជាស្មារតីបុរសតាំងទ្បើន ចំពោះដើមឈើដោយអំណាចនៃធ្មេញណោវដែលពាល់ត្រូវ បុរសមិនធ្វើ ទុកក្នុងចិត្តត្រង់ធ្មេញណោរ ដែលទាញមកទាញទៅ ច្មេញណោវដែល ទាញមកក្ដី ទាញទៅក្ដី មិនមែនជាមិនប្រាកដទេ ព្យាយាមប្រាកដផង បុរសញ៉ាងព្យាយាមឲ្យសម្រេច បានគុណវិសេសផង ។

(៧៣) ការព្យាយាម តើដូចម្ដេច ។ កិត្តមានព្យាយាមច្រារព្ធហើយ តែន៍មានកាយនឹងចិត្តគួរដល់ការនារ នេះ ឈ្មោះថាការព្យាយាម ។ ការប្រកបព្យាយាម តើដូចម្ដេច ។ កិត្តមានព្យាយាមច្រារព្ធហើយ រ៉េមង៍ លះបង់ខ្លំរំពួកខុបក្ដិលេស មានវិតក្កៈស្ងប់ម្ងាប់ នេះ ឈ្មោះថាការប្រកប ព្យាយាម ។ គុណវិសេស តើដូចម្ដេច ។ កិត្តមានព្យាយាមប្រារព្ធ ហើយ រ៉េមង៍លះបង់ស្រឡះខ្លុវតួកសព្រោជនៈ មានតួកអនុសយធម៌ វិនាស នេះ ឈ្មោះថាគុណវិសេស ។ នេះធម៌ ៣ យ៉ាង៍ ដែលមិនមែន ជាអារម្មណ៍នៃឯកចិត្ត នេះធម៌ ៣ យ៉ាង៍ ដែលកិត្តមិនមែនជាមិនដឹង គឺ ចិត្តមិនដល់ខ្លាំសេចក្ដីរាយមាយ ១ ព្យាយាមប្រាកដ ១ កិត្តព្យាង៍ ព្យាយាមឲ្យសម្រេចបានខ្លុវគុណវិសេស ១ យ៉ាង៍នេះឯង៍ ។

មហាវិគ្គេ អានាបានកេយា

(4៤) អានាទានស្បត្តិយស្ប ខ្មែញ សុភាវិតា អនុបុត្វិ បរិចិតា យថា ពុខ្វេន ខេសិតា សោទ លោក ខភាសេត អញ មុត្តៅ ខន្ទិមាត់ ។ អានត្តិ អស្បាសោ នោ បស្បាសោ ។ អខានត្តិ ၓၹ႐ု(ၹ) (ဆ) မလ႐ု(လ) ၅ မလ႐ုလၓျ<u>ွလ႐ု</u>-សាស្រែន ខ្មឌ្ឍន៍ សត់(0) យោ អស្បូសត់ តស្បូ-តជាំង លោ ឧមាមែង ឧមាជែជាង ឯ ត្រៃយ៉ា-ត ចក្ដែលដ្ឋេខ ចរិច្ចណ្ណា ចរិក្សដ្ឋេខ ចរិច្ចណា តរ្នំជំនើច តរ្នំជំហ័យ ឯ

សុភាវិតាតិ ខតស្បា ភាវេល ឥត្ត ជាតាជំ ជម្មាជំ អជតិវត្តឧដ្ឋេជ ភាវេល **ឥ**ច្ច្រិយាជំ ឯការសដ្ឋេជ ភាវេល ឥនុបកវិប័យវេលឧដ្ឋេជ

១ ន.ម. អសុព្រសាសេខ ឧបដ្ឋាន់ លតិ បស្ពេសវិសេខ ឧបដ្ឋាន់ សតិ ។

មហាវិគ្គ អានាបានកេហិ

[៩៤] អានាបានស្បតិ បុគ្គលណា បានបំពេញហើយ បម្រើនហើយដោយប្រពៃ សន្សំហើយដោយលំដាប់ ឲ្យដូចព្រះពុទ្ធខ្មន់សំដែងខុកហើយ បុគ្គលនោះរមែង ញ៉ាំងលោកនេះឲ្យភ្វឺច្បាស់ ដូចជាព្រះចន្ទ្រ ដែលផុត ស្រឡះបាកពុពក ។

តាក្យថា អាន: ប្រែថា រប្រជនជន្លើមចេញ មិនមែនប្រែថា រប្រជ ដកដន្លើមចូល ទេ ។ តាក្យថា អបាន: ប្រែថា រប្រជនជន្លើម ចូល មិនមែនប្រែថា រប្រជនជន្លើមចេញ ទេ ។ សតិ(ស្មារតី)ជាទីតាង មាំ វមែងតាំងមាំដល់កិត្តដែលដកដង្លើមចេញ តាំងមាំដល់កិត្តដែលដក ដង្ហើមចូល ដោយអំណាចនៃរប្រជនជង្រើមចេញនឹងដកដង្លើមចូល ។ តាក្យថា បានចំពេញហើយ គឺបានចំពេញហើយ ដោយអត្តថា ថែធួន បានចំពេញហើយ ដោយអត្តថាជាចរិបរ បានចំពេញហើយ ដោយអត្ត ថា គ្រប់គ្រាន់ ។

ពាក្យថា ចម្រើនហើយដោយប្រពៃ បានដល់កាវនា ៤ យ៉ាន៍ គឺ កាវនា ដោយអត្ថថាមិនប្រព្រឹត្តកន្ង៍ នូវពួកធម៌ដែលកើតក្មង៍មគ្គ នោះ ១ ភាវនា ដោយអត្ថថាត់ន្ត្រិយទាំងឡាយ មានសេតែមួយ ១ ភាវនា ដោយអត្ថថានាំទៅ នូវព្យាយាមគួរដល់ឥន្ទ្រិយនោះ ១

សុត្តខ្លួចិជិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្យូ ចដិសម្ភិទាមគ្នោ

កាវេល អាសេវេជដ្ជេ កាវេល តស្សិមេ ចត្តាព កាវេជដ្ជា យល់គេតា យោល្តិ វត្តគេតា អណ្ដឹតា បរិចិតា សុសមារឌ្វា ។

វត្តភាតិ យុស្មី យូស្មី វត្តស្ទី ចិត្ត ស្ថា ជំនិត ហេតុ សូស្មី សូស្មី សូស្មី សូត សុប្បតិជ្ជិត យូស្មី យូស្មី ២ ១០ វត្តស្មី សូត សុប្បតិជ្ជិត ហេតុ សូស្មី នូស្មី វត្តស្មី ចិត្តិ ស្ថា ជំនិត ហោតិ នេះ វុប្បតិវត្តភាតិ ។

អនុដ្ឋិតាន់(២) យេន យេន ចិត្តិ អភិជិហានិ នេន ភេន សនិ អនុបវិត្តិន យេន យេន វា បន សនិ អនុបវិត្តិន នេន នេន ចិត្តិ អភិជិហានិ នេន វិទូនិ អនុដ្ឋិតានិ ។

១ ម. ពល្ស មេ តេ ។ ៤ ម. ឯក្ខុស្ត្រ វិក្ស្ត្តិ ទិស្សតិ ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

តាវនា ដោយអត្តថាសេព ១ នេះឯង អត្តរបស់តាវនា ៤ យ៉ាង ដែល គេធ្វើឲ្យដូចជាយាន ធ្វើឲ្យដូចជាវត្តជាទីតាំង ឲ្យតាំងឡើងរឿយៗ សន្សាំហើយ បា្នាព្យសេចក្ដីសុប់ប្រពៃហើយ ។

ពាក្យថា ធ្វើឲ្យដូចជាយាន សេចក្តីថា កិត្តប៉ុនប៉ង់ធមិណា។ វមេង ជាអ្នកដល់នូវការស្កាត់ជំនាញ ដល់នូវកម្លាំង ដល់នូវសេចក្តីក្វៅវិក្វាក្នុង ធមិនោះ។ ធមិទាំងឡាយនោះ។បេសកិត្តនោះ វមែងជាប់ចំពោះដោយ ការនឹករំពឹង ជាប់ចំពោះដោយការប៉ុនប៉ង់ ជាប់ចំពោះដោយការធ្វើខុក កង្សិត្ត ជាប់ចំពោះដោយការកើតឡើងនៃចិត្ត ហេតុនោះ លោក ទើបពោលថា ធ្វើឲ្យដូចជាយាន ។

ពាក្យថា ធ្វើឲ្យដូចជាវត្តជាទីតាំង សេចក្តីថា ចិត្តដែលកិត្តអធិដ្ឋាន
ល្អចំពោះវត្តណា១ ស្មាតិវ៉េមង៍តម្កល់ស៊ីបចំពោះវត្តនោះ១ ឬក៏ ស្មារតី
តម្កល់ស៊ីបចំពោះវត្តណា ១ ចិត្តកិត្តនោះក៏អធិដ្ឋានល្អ ក្នុងវិត្តនោះ១
ហេតុនោះ លោកទើបពោលថា ធ្វើឲ្យដូចជាវត្តជាទីតាំង ១

ពាក្យថា ឲ្យតាំង ឡើង រឿយ។ សេចក្ដីថា ចិត្តឧន ទៅក្នុងធមិ ណា។ ស្មារតីក៏ប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងធម៌នោះ។ ឬក៏ ស្មារតីប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងធមិ ណា ។ ចិត្តកិត្ត នោះក៏ឧន ទៅក្នុងធម៌នោះ។ ហេតុ នោះ លោក ទើប ពោលថា ឲ្យតាំង ឡើង រឿយ។ ។ មហាវិគ្គេ អានាបានកេយា

ចរិចិតាតិ ចរិក្កហដ្ដេន ចរិចិតា ចរិករដ្ឋេន ចរិចិតា ចរិច្ចរដ្ឋេន ចរិចិតា សតិយា ចរិក្កណ្ដាណ្ដ ជំនាតិ ទាចកោ អកាសលេ ជម្មេ តេន ថ្ងៃតិ ចរិចិតាតិ ។

សុសមារធ្វាតិ ខត្តពេ សុសមារធ្វា តត្ត ជា-តាជំ ឧញ្ជជំ អជតវត្តឧដ្ឋេ សុសមារធ្វា ឥ ទ្រូំយាជំ ឯការសដ្ឋេ សុសមារធ្វា តនុបកវិបិយវាមាជដ្ឋេ សុសមារធ្វា តប្បច្ចជ្ជិតាជំ កាំលេសាជំ សុសមុ-ក្បាតគ្នា^(០) សុសមារធ្វា ។ មហាវិត្ត អានាបានពេយា

តាក្យថា សន**្លំ**ហើយ សេចក្តីថា ស**ន**្លំហើយ ដោយអត្តថាគ្រប់

គ្រង់ សន្សំហើយ ដោយអត្តថាជាបរិវារ សន្យំហើយ ដោយអត្តថា

ប់គេញ បុគ្គលកាលគ្រប់គ្រង (ធម៌) ដោយស្មារតិ រមែងឈ្នះពួក

អកុសលធម៌ដ៏លាមក ហេតុនោះ លោកទើបពោលថា សន្សហើយ ។

ពាក្យថា ច្រុវព្ធសេចក្តីសូប់ប្រពៃ សេចក្តីថា ការប្រាវព្ធសេចក្តីសូប

ប្រពៃ ៤ យ៉ាង តំ ការប្រារព្ធនូវសេចក្តីសុប្បប្រពៃ ដោយអត្តថាមិនប្រ-

ព្រឹត្តកន្ងង់ខ្លាំពួកធម៌ដែលកើតក្នុងមគ្គនោះ ១ ការប្រាវព្ធសេចក្ដីសូបប្រពៃ

ដោយអត្ថថាពួកឥន្ទ្រិយមានរស់តែមួយ ១ ការប្រារព្ធសេចក្តីសុច្ចប្រពៃ

ដោយអត្ថថា នាំទៅនូវព្យាយាមគួរដល់ឥន្ទ្រិយនោះ ១ ការច្រាវព្ធសេចក្ដី

ស្វប់ប្រពៃ ព្រោះគាស់រំលើងនូវញ្ជកតិលេសជាសត្រវរបស់មគ្គនោះ ១ ។

ត្បត្តន្តូបិជិពេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

សុសមត្ថ អត្ថ សម អត្ថ សុសម ។ ភាគមិ សម៌ ។ បោ តត្ថា ជាតា អជ្ជជា តុស**ហ ពោធ៌**-ဗဏ္ဏက^(၈) နှစ် နာဗိ က ကနာဗိ နာနာဗိ က တိ នេះសំ(๒) ឧទ្ទាន់ អាម្មណ់ និពេ េ និត្តាន់ **៩**ខំ សុសម៌ ។ ឥតិ ឥឧញ សម៌ សុសម៉^{(៣}) ញាតិ សារខ្ញុំ យោតិ វ៉ាយ អសល្វជំ ឧ្សជ្ជិតា សតិ អព្យុមុឌ្ឌា សស្សុះទៀ ភាយោ អាវៈទៀ^(៥) សមាហិតំ ្ខុំ ស្~~ម~~ខ្លុំ «ខេ ដ្ដែ មាទារសិទ ភ

សុត្តខ្ពប់ជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្ន

ភាក្សថា សេចក្តីស្ងប់ប្រពៃ សេចក្តីថា ការស្ងប់ក៏មាន **ការ**ស្ងប់ ប្រពៃត៌មាន ។ ការស្ទប់ តើដូចមេខ ។ ពួក ពោធិបត្ថិយធម៌ណា ដែលកេត្តភ្នែកនោះ ជាធម៌មិនមានទោស ជាកុសល នេះឈ្មោះ ថា ការស្ទប់ ។ ការស្ទប់ប្រពៃ តើដូចម្ដេច ។ អារម្មណ៍ គឺការរំលត់ ការរំងាប់នូវពួកធម៌នោះ ឯណា នេះ ឈ្មោះថាការស្ងប់ប្រពៃ ។ ឯការ ស្ទន់នឹកសេស្ទ់ច្រពៃនេះ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយដឹងហើយ ឃើញហើយ ជ្រាបច្បាស់ហើយ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ពាល់ត្រូវហើយ ដោយ បញ្ហា ព្យាយាមដ៏មិនថោកថយ ព្រះអរិយៈ: ទាំងឡាយ (ធារគ្នេហើយ ស្មារតីដែលលោកតម្មល់ទាំហើយ វមែនមិនវង្វេងក្រេច កាយដែលស្ងប់ ហើយ ព្រះអរិយៈ ទាំងទ្វាយ ច្រារព្ធហើយ ចិត្តដែលតម្អល់ម៉ា ហើយ រមែងមានអារម្មណ៍តែមួយ ហេតុនោះ លោកទើបពោលថា ហ្គារៗ សេចក្តីសូចច្រពៃ ដោយច្រការដូច្នេះឯង ។

មហាវិគ្គេ អានាបានកេដា

អថ្មំ ពរ្ជុំ ឧណ្ឌ មក្សាមាទ្រេត សំខា បុរិមា មរិចិតា មច្ឆិមា មនុមវិចិតា និឃឹ បសុក្ស។សេន ឬទៃ ឬទៃ បរិចិត បចិ្ទា ជន់ស អឋព្ធខ្មុខ មេរី អម្បិសុស្រេច ស់ស បុរិមា បរិចិតា បច្ចុំមា បច្ចុំមា អនុបរិចិតា ស្ប្បឹ ပြလဂူလ′လေန ပုံမှာ ပုံမှာ ပုံငှိ၏ ပုံငှို၏ ပုံငှိုမှာ អន់ត្រួយ ៤ ខេ ៤ ឧទ្ទទ្ធ មន្ត្រី មទាប់មារៈ សេខ ជុំមា ជុំមា ជុំខេតា ជំខុមា ជខ៌មា អឋ់ជុំខ្មែ ស ឧត្តម្បីសាទិធមា ឧសាសាមា សុមា សំខា បរិចិតា បច្ចិមា បច្ចិមា អនុបរិចិតា សព្វប សោខ្យុ-សវត្តា អនាទានស្បីតយោ អញ្ចេញ បរិចិតា នេះ យោទ្ឋី អន់ពរ្ទុខ្មុខ ខេន ដំនំខ្មុំ អន់ដំងំ បរិចិតា**ភំ** ។

មហាវិត្ត អានាបានពេហា

ពាក្យថា សន្យុំហើយដោយលំដាប់ គឺគេនាបានសុត្រិតាវនាខាន ដើម ១ បុគ្គលសន្សំហើយ អានាជានស្បតិកាវនាខាងចុង១ សន្សំរឿយ១ហើយ ដោយអំណាចនៃទ្យល់ដកដង្កើមចេញវែង បានសុត្រិកាវនា វាងដើម។ បុគ្គលសន្យំហើយ អានាបានសុត្រិកាវនា ភា**ង**ចុង១ បុគ្គលសន្សំរឿយ១លើយ ដោយអំណាចនៃទ្យល់ដកដងើម ច្ចូលវៃង៍ អានាបានស្បត្តិភាវនាខាងដើម។ បុគ្គលសន្សំហើយ អានាបាន-ស្សតិកាវនាខាងចុង១ បុគ្គលសន្សំរឿយ១ ហើយ ដោយអំណាចនៃ រ្យល់ដកដង្កើមចេញ រ៉ឺ អានាធ<u>ុនស</u>្បត្តិភាវនាខាងដើម ។ បុគ្គលសន្សំ ហើយ អានាបានស្បតិភាវនាខាងចុង១ បុគ្គលសន្សំរឿយ១ ហើយ ដោយអំណាចនៃខ្យល់ ដកដង្កើមច្ចូលទី ។ បេ ។ អានាបានសុត្រិ កាវនាខាងដើម ១ បុគ្គលសន្យំហើយ អានាបានសុត្រកាវនាខាងចុង ១ បុគ្គលសន្យ៍រឿយៗ ហើយ ដោយអំណាចនៃ ខ្យល់ដកដងើមចេញ របស់ បុគ្គលអ្នកពិចារណានូវការលះបង្គ័ស្រឡះ អានាបានសុត្រិកាវនាខាន ដើមៗ បុគ្គលសន្សំហើយ អានាជានស្សតិកាវនាទាងចុង ៗ បុគ្គល សន្យុំរឿយ១ ហើយ ដោយអំណាចនៃទ្យល់ដកដង្កើមចូល របស់បុគ្គល អ្នកពិហារណានូវការលះបង់ស្រឡះ រួមអានាបានស្បតិ៍ទាំងអស់ វត្ត ១៦ បុគ្គលសន្យំហើយផង សន្យំរឿយ ១ ហើយ ទៅវិញទៅមកផង ហេតុនោះ លោកទើបពោលថា សន្សំហើយដោយលំដាប់ ។

ត្បត្តស្ថិដិកេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្ពិទាមគ្នោ

យ៩កន្ទំ ឧស យ៩គ្នា អត្តឧធ៩ដ្ឋោ យ៩គ្នោ អត្តសម៩ដ្ឋោ យ៩គ្នោ អត្តបរិចិត្តាបនដ្ឋោ យ៩គ្នោ យ៩គ្នោ ភាពនដ្ឋោ យ៩គ្នោ សច្ចិត្តិយៃដ្ឋោ យ៩-គ្នោ សទ្វាភិសមយគ្នោ យ៩គ្នោ សិប្រាជេ បត្តិដ្ឋាប-គាដ្ឋោ យ៩គ្នោ ។

១ម. ឱ. អភិសម្ពុជ្ឈតិ ។

សុត្តនូចិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

តាក្យូល ដូច្រជា សេចក្តីថា អត្តថាដូចជា មាន១០ យ៉ាង គឺ
អត្តថាទូន្មានខ្យុំខ្លួន ឈ្មោះអត្តថាដូចជា ១ អត្តថាវេទ្ធប់ខ្មុំខ្លួន ឈ្មោះអត្តថាដូចជា ១ អត្តថាវេទ្ធជា ១ អត្តថា ១ អត្តថាប្រេចជា ១ អត្តថាវេទ្ធជា ១ មន្តថាវេទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តថថាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តថថាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តថថាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តបាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តបាវិទ្ធជា ១ មន្តថាវិទ្ធជា ១ មន្តបជា ១ មន្តបាវិទ្ធជា ១ មន្តបាវិទ្ធជា

តាក្យថា ព្រះពុទ្ធ យុនដល់ ព្រះមានព្រះកាគ ដែលគ្រាស់ដឹង
ដោយព្រះអង្គឯង ទ្រង់ពុំមានអាចារ្យ ទ្រង់គ្រាស់ដឹងនូវសច្ច:ក្នុងឧមិ
ទាំងឡាយ ដែលទ្រង់មិនធ្លាប់ពុក្ខដពេលមុន ដោយព្រះអង្គឯង ទ្រង់
ដល់នូវសព្ទភាគញាណ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនោះ ទ្រង់ដល់នូវសេចក្ដី
ស្ចាត់ក្នុងពលៈទាំងឡាយផង ។

មហាវិគ្គេ អានាជានកថា

ពុន្ធោត់ គោនត្តេន ពុន្ធោ ។ ពុន្ធាតា សទ្ធានិត ពុទ្ធោ ពោ ដេខ្លោ^(១) បជាយាត់ ពុទ្ធោ សត្តាតាយ ត់នៅ ភូមិទស្សរួមសាល ត់នៅ អនុយុខេល្យមាល ពុទ្ធោ វិសត៌តាយ() ពុទ្ធោ ទីណាស់វស់ខ្លាំ តែខ ពុ-င္း စံုးမည္ဆံုးလေလလန္လံုးအေဒ(m) ရုပ္မော nကန္က်ောက္မေ មេយោត ពុទ្ធា ឯកន្នំក្តាលសេត ពុទ្ធា ឯកា-យឧមក្ កតោត៌ ពុន្តោ ៧ភោ អនុត្តា សម្មាសម្រោ-ជំ អភិសត្ត នោត ពុទ្ធោ អពុទ្ធិវិហតត្តា ពុទ្ធិប្បដិលា-ភា តុ គ្រោ ។

[•] ធ. ម. ពោធតា ។ ៤ ធ. ម. វិសរិតាយ ។ ៣ ធ. ម. ឆុំរុចធិសង្ហាតេស ។

មហាវិត្ត អានាយានកេដា

សំនួរត្រង់់ពាក្យថា ព្រះពុទ្ធ គើព្រះពុទ្ធ ដោយអត្តថាដូចមេច ។ ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ព្រោះហេតុត្រាស់ដឹងខ្លុវសច្ច: ទាំងឡាយ ឈ្មោះថា ព្រះពុទ្ធ ព្រោះហេតុព្រះអង្គញាំងពព្លកសត្ទិត្រាស់ដឹង ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ព្រោះព្រះអង្គគ្រាស់ដឹងសត្វ ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ក្រោះទ្រង់ឃើញសត្វ ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ព្រោះព្រះអង្គត់តមានបុគ្គលដទៃណែនាំ ឈ្មោះថា ព្រះពុទ្ធ ព្រោះព្រះអង្គមានការរពុកដោយវិសេស ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ *ព្រោះគេមាចរាប់ថា ព្រះអង្គមានអាសវ:អស់ហើយ ឈ្មោះថាត្រះពុទ្ធ ព្រោះគេអាចរាប់ថា ព្រះអង្គ័មិនមាន*ទបក្តិលេស ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ក្រោះ ហេតុព្រះអង្គប្រាសហករាគ: ដោយដោច់ខាត ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ព្រោះហេតុព្រះអង្គប្រាសហកទេស: ដោយដាច់ខាត ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ព្រោះហេតុ ព្រះអង្គប្រាសថាកមោហ:ដោយដោច់ភាត ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ព្រោះហេតុ ព្រះអង្គមិនមានកំលេសដោយ~~ឋា~~ច់ខាត ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ញោះហេតុព្រះអង្គ ទ្រង់ស្ដេចទៅកាន់ផ្លូវជាទីទៅនៃបុគ្គលមាក់ឯង ឈ្មោះ ឋាព្រះពុទ្ធ ព្រោះហេតុព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ត្រាស់ដឹងនូវសម្មាសម្ពោធិដឹ ប្រសេរ ឈ្មោះថាព្រះពុទ្ធ ព្រោះការបានចំពោះនូវបញ្ហា ដោយហេតុ ព្រះអង្គកំហត់ ហេលនូវជម្មជាតិផ្ទុយនឹង (ជាជា ចេញ ។

សុត្តន្តប់ដីកេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

ពុទ្ធោតិ ខេត់ ឆាមំ មាតារា កាត់ ឧ ប៊ុតារា កាត់ ឧ ភាគារា កាត់ ឧ ភាគិយា កាត់ ឧ មិត្តាមប្ទេហ៍ កាត់ ឧ ញាត់សាលោហ៍ តេហ៍ កាត់ ឧ
សមសាញាហ្មូលោហ៍ កាត់ ឧ នៅតាហ៍ កាត់
វិមោក្ខាខ្លិកមេតំ ពុខ្វាជំ កក់ខ្លាជំ ពោធិយា មូលេ
សហ សព្ញាតញាណស្ប បដិលាភា សច្ចិការ
បញ្ជាតិ យធំជំ ពុខ្វោត់ ។

នេស់តាត់ អត្តនម៩ ដ្ឋោ យ៩ ត្ថោ យ៩ ពុខ្វេន នេស់តោ អត្តសម៩ ដ្ឋោ យ៩ ត្ថោ យ៩ ពុខ្វេន នេស់តោ អត្តបរិនិត្វាបន ដ្ឋោ យ៩ ត្ថោ យ៩ា ពុខ្វេន នេស់តោ ។ បេ ។ និកោ េ បត់ដ្ឋាបក ដ្ឋោ យ៩ ត្ថោ យថា ពុខ្វេន នេស់តោ ហោត់ កហដ្ឋោ វា ហោត់ បព្ទជិតោ វា ។ សុត្តសូចិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បជិសម្តិទាមគ្គ

ព្រះនាមថា ព្រះពុទ្ធ នេះ មិនមែនជាព្រះនាម ដែលព្រះមាតា
ថ្វាយ េ មិនមែនព្រះបិតាថ្វាយ េ មិនមែនព្រះកាតាថ្វាយ េ មិនមែន
ព្រះកតិនីថ្វាយ េ មិនមែនពួកមិត្តនឹងអាមាត្យថ្វាយ េ មិនមែនពួកញាតិ
សាលោហិតថ្វាយ េ មិនមែនពួកសមណ្ឌាហ្មណ៍ថ្វាយ េ មិនមែន
ពួក េ ខៅតាថ្វាយ េ ព្រះនាមថា ព្រះពុទ្ធ នេះ ជាវិមោត្តនិកនាម (๑)
បែសព្រះពុទ្ធ ទាំងឡាយ ទ្រង់មានព្រះកាត ជានាមបញ្ជាតិ ព្រោះការ
ត្រាស់ដឹង ដំណាលនឹងការបាន នូវសព្វាតព្រាណ ក្រោមមូប
ពោធិត្រឹក្ស ។

ពាក្យថា ទ្រង់សំដែងហើយ សេចក្តីថា អត្តថាខ្សាននូវខ្លួន
ឈ្មោះអត្តថាដូចជា គឺដូចជាព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែងហើយ អត្តថារម្ងាប់នូវខ្លួន
ឈ្មោះអត្តថាដូចជា គឺដូចជាព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែងហើយ អត្តថារំលត់
នូវខ្លួន ឈ្មោះអត្តថាដូចជា គឺដូចជាព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែងហើយ អត្តថារំលត់
អត្តថាឲ្យតម្កល់ខ្លួនស៊ប់ក្នុងនិរោធធម៌ ឈ្មោះអត្តថាដូចជា គឺដូចជាព្រះ
ពុទ្ធទ្រង់សំដែងហើយ ទោះជាគ្រហស្តត្តី បព្វជិតត្តី ។

[🔹] តាមដែលកើតមានក្នុងទីបំផុតនៃការរួចបាកកិលេស ។

មហាវិគ្គេ អានាជានកឋា

លេក្រាត់ ១៤លេក ជាតុលេក អ យតនលេក វិបត្តិកាលេក វិបត្តិសម្លាលេក សម្បត្តិកាលេក សម្បត្តិសម្លាលេក ឯកោ លេក សព្វ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា ។ បេ ។ អដ្ឋាស លេកា អដ្ឋាស ជាតុយោ ។

បកាសេត់តំ អត្តឧម៩ដ្ឋំ យ៩ត្នំ អភិសម្ពុធ្វត្តា សោ ៩មំ លោក និកាសេត់⁽⁰⁾ បកាសេត់ អត្ត-សម៩ដ្ឋំ យ៩ត្ខំ អភិសម្ពុធ្វត្តា សោ ៩មំ លោក់ និកាសេត់ បកាសេត់ អត្តបរិធិត្តាធដ្ឋំ យ៩ត្ខំ អភិ-សម្ពុធ្វត្តា សោ ៩មំ លោក់ និកាសេត់ ។បេ។ ជំពោធ បត់ដ្ឋាបកដ្ឋំ យ៩ត្ខំ អភិសម្ពុធ្វត្តា សោ ៩មំ លោក់ និកាសេត់ បកាសេត់ ។

១១. ឯក្នុន្ត រាសេតីតិ ទិស្សតិ ។

មហាវិត្ត អានាជានកថា

ពាក្យថា លោក បានដល់១ន្ធលោក ជាគុលោក អាយតនៈ លោក វិបត្តិការលោក វិបត្តិសម្ភាលោក សម្បត្តិការលោក សម្បត្តិ-សម្ភាលោក លោក១ បានដល់ពួកសត្វទាំងអស់ដែលគាំងនៅដោយ សារអាហារ ។ បេ ។ លោក១៤ បានដល់ជាតុ១៤ ។

ពាក្យថា រថែងឲ្យក្តីច្បាស់ គឺ បុគ្គលនោះរថែងញ៉ាំងលោកនេះឲ្យ
ក្នឹស្វាង ឲ្យក្តីច្បាស់ ព្រោះគ្រាស់ដឹង នូវអត្តថាខុត្មាននូវខ្លួន ឈ្មោះ
អត្តថាដូចជា បុគ្គលនោះរថែងញ៉ាំងលោកនេះ ឲ្យក្នឹស្វាង ឲ្យក្តីច្បាស់
ព្រោះគ្រាស់ដឹង នូវអត្តថារច្បប់នូវខ្លួន ឈ្មោះអត្តថាដូចជា បុគ្គល
នោះរថែងញ៉ាំងលោកនេះ ឲ្យក្នឹស្វាង ព្រោះគ្រាស់ដឹង នូវអត្តថា
ពំលត់នូវខ្លួន ឈ្មោះអត្តថាដូចជា ។ បេ ។ បុគ្គលនោះ រថែងញ៉ាំង
លោកនេះ ឲ្យក្តីស្វាង ឲ្យក្តីច្បាស់ ព្រោះគ្រាស់ដឹង នូវអត្តថាតម្កល់ខ្លួន
ស៊ីបក្នុងនិយាធធម៌ ឈ្មោះអត្តថាដូចជា ។

សុត្តខ្ពប់ដីកេ ខុទ្ធកតិកាយស្ស បដិសម្មិនាមគ្នោ

អញ្ញា មុត្តោះ ខត្ថិមាន យថា អញ្ញា រៀវ
ចាំលេស យថា ខេត្តា រៀវ អាយញ្ញាណ យថា
ខេត្តិមា ខេដុខុត្តា រៀវ ភិក្ខុ យថា ខេត្តា អញ្ញា
មុត្តោ មហិយា ខ្លុមជេមុត្តោ រាហុចាណា(°) វិប្បមុត្តោ ភាសនេ ខ នេចនេ ខ ពេចនិ ខ រៀវមេវ
ភិក្ខុ សព្វក្តាលេសេហិ វិមុត្តោ ភាសនេ ខ
នេចនេ ខ ពេចនិ ខ នេះស វេច្តិ អញ្ញា មុត្តោវ
ខេត្តិមាន ឥមាន នោស វេច្ចិ អញ្ញា មុត្តាវ
ខេត្តិមាន ឥមាន នោស វេច្ចិ អញ្ញា មុត្តាវ
ពណ៌៖ ។

(៩៩) គេតមាធិ ពត្តិសំ ស តោការីសុ ញា ឈា ឆំ(២) ។ ៩១ ភិក្តុ អរញាក តោ វា ក្រុមូបក-តោ វា សុញាការក តោ វា ធិសីឧតិ បហ្ចំ អាភុជិត្វា ជជុំ គោយំ បល់ខាយ បរិមុខិ សត៌ ឧបដ្ឋបត្វា សោ ស តាវ អស្សសត៌ ។ បេ ។

o a.ម. រាហុគហណា ។ ២ម. សាតោការិយញ្ញាណានិ ។

សុត្តន្តបំផក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

តាក្យថា ដូចជាព្រះចន្ទ្រដែលផុតស្រឡះចាកពពក គឺពពកយ៉ាង

ណា កំលេសយ៉ាងនោះ ព្រះចន្ទ្រយ៉ាងណា អរិយញ្ជាណយ៉ាង
នោះ ចន្ទិមទៅបុត្តយ៉ាងណា កិត្តយ៉ាងនោះ ព្រះចន្ទ្រដែលផុតស្រឡះ
ហើយ ចាកពពក ផុតស្រឡះហើយ ចាកផែន្រនឹងធូលីលើផែនដី
ផុតស្រឡះហើយ ចាកជាតាដៃនៃកហូ វេមង់ភ្នឹងឯ វង់រឿងផង ថ្កើង
ថ្កាន់ផង យ៉ាងណា កិត្តដែលផុតស្រឡះហើយ ចាកកិលេសទាំងអស់
វមែងភ្នឺផង វុង៍រឿងផង ថ្កើងថ្កាន់ផង យ៉ាងនោះដែរ ហេតុនោះ លោក
ពោលថា ដូចជាព្រះចន្ទ្រដែលផុតស្រឡះចាកពពក ទាំងនេះឈ្មោះថា
ហើយនិញ្ញាណ ១៣ ប្រការ ។

ចថ្ ភាណាវារ: ។

(៩៩) ស តោការិញ្ញាណ ៣៤ តើដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុ ក្នុង សាសនា នេះ ទៅកាន់ ព្រៃក្ដី ទៅកាន់គល់ ឈើក្ដី ទៅកាន់ផ្ទះស្វាត់ក្ដី អង្គុយ ពែនក្នែន តាំងកាយឲ្យគ្រង់ តាំងសតិ ឲ្យមានមុខគ្លោះ ទៅរក (កម្មវាន) ភិក្ខុនោះ មានសតិ ដកដង្កើមបេញ ។ បេ ។

មហាវិគ្គេ អានាបានក្រា

សាទ្ធាយប្បឌ្ឋអំពន្ធ មស្សស់សព្វធ្ងៃ ಸ್ಥಾಣೆ နာ္ခက္တစ္ခုန္မ်ားမ်ိန္ အမ်ားမြာမွန္မွာ ျ रं कु के បស្បត្តបំ កាយសង្ខាំ អស្បសិស្សាមិតិ សិក្ខាតិ បសុទ្រល់ តាយសង្ខាំ បស្បស់ស្បាមតិ សិក្ខាតិ ចិត្តប្បដិសំបនិ សុទប្បដិសំបនិ ចិត្តសង្ខាប្បដិសំបនិ បស្សត្ត ចិត្តសង្ខាំ ចិត្តប្ដេសិបនៃ អភិប្បាមានយំ ចិត្ត សមានហ ចិត្ត មេខេល ចិត្ត អនិទ្ធាន្បស្បី រែកតខ្មស្បី និរោយខុបស្បី ១៩និស្បីក្នុន្ទស្បី អស្មស់ស្បាមតែ សំគា្ល់ត បដ្ធស្បាត្តឧស្បី បស្ប-ស់សុក្មភ សិក្ខិ ។

មហាវគ្គ អានាបានពេយ

សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកតំណត់ដឹងច្បាស់នូវកាយ គឺ រប្រចេញ ទាំងពុង នឹងដកដង្កើម ចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកកំណត់ដងឹច្បាស់នូវកាយ គឺរាល្រចូលទាំងពួង នឹងដកដងើមចូល សិក្សាថា អាគ្មាអញកាលរម្យាប កាយសង្ខារ នឹងដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាលរម្វាប់កាយ-សង្ខារ នឹងដកដងើមចូល សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកកំណត់ដឹងច្បាស់ នូវបត្តិ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីសុទ្ធ កំណត់ដឹងច្បាស់នូវចិត្តសង្គាវ គឺវេទនានឹងសញា កាលរំងាប់នូវចិត្តសង្ខារ ជាអ្នកណត់ដឹងច្បាស់ចិត្ត កាលញាំងចិត្តឲ្យកែលយទាំង កាលតម្កល់ចិត្ត កាលដោះចិត្ត ជាអ្នកពិចា-រណានូវអនិក្ខលត្តណ: ជាអ្នកពិចារណានូវការប្រាសចាកវាគ: ជាអ្នក តិចារណានូវធម៌ជាទីរលត់ ជាអ្នកតិចារណានូវធម៌ជាគ្រឿងរលាស់ចិត្ត ចេញថាកកិលេស នឹងដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញដាអ្នកពិបារ-ណានូវធម៌ជាគ្រឿងលេសចិត្តចេញថាកកិលេស នឹងដកដងើមចូល ។

សុត្តន្តបិជិកេ ខុខ្ទុកនិកាយស្ស បដិសម្តិភាមគ្នោ

នេខ ដៃខ្លែ មុខម្នាំ ខេត្ត មេខ្លែ មុខម្នាំ មេខម្នាំ ខេត្ត មុខម្នាំ ខេត្ត មុខម្នាំ ខេត្ត មុខម្នាំ ខេត្ត មុខម្នាំ ខេត្ត ខេត្ត មុខម្នាំ ខេត្ត ខេត ខេត្ត ខ

មេខា ស្គ្រា ស្គ

អរញ្ជូន ចិត្តាមិត្តា ពហ៌ **៩ខ្**ទុំហា សព្ទមេតំ

្រែង ប្រទេស ប្រទេស ប្រាស្ត្រ ស្រុក ប្រការ ប្បារ ប្រការ ប្

សុញ្ជា កោជចំ អសាគាំណ្ណំ យោគិ កហេដ្ឋេហ៍ វា បព្វជិនេហ៍ វា ។

ទ ^{ខ. ម.} យក្ដុ ។ 🍃 ខ. ប្រហលសត្ថារា ។ ម. ប្រហលសត្ថារា ។

សុត្តន្តបំជាក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

(៩៦) ពាក្យថា ក្នុងសាសនានេះ គឺ ក្នុងខ្មែះ ក្នុងសេចក្តី ពេញចិត្តនេះ ក្នុងសេចក្តីគាប់ចិត្តនេះ ក្នុងសេចក្តីប្រកាន់នេះ ក្នុងធម៌ នេះ ក្នុងវិន័យនេះ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ក្នុងពាក្យជាប្រធាននេះ ក្នុង ព្រហ្មចំយេ:នេះ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តានេះ ហេតុនោះ លោក ពោលថា ក្នុងសាសនានេះ ។

ភាក្យា ភិក្ខុ បានដល់ភិក្ខុជាកល្យាលបុថុជ្ជន ឬជាសេត្ទ: ឬក៏ ជាអរហន្ត ដែលមានធម៌មិនកម្រើក ។

តាក្យថា ព្រៃ បានដល់ទី បេញទៅខាងក្រៅ អំពីសសរគោល ទាំងអស់នេះ ឈ្មោះថា ព្រៃ ។

ពាក្យថា គល់ឈើ បានដល់អាសន: គឺគ្រែក្ដី តាំងក្ដី ពួកក្ដី កន្ទេលក្ដី ផ្ទាំងស្បែកក្ដី កម្រាលស្មៅក្ដី កម្រាលស្ទឹកឈើក្ដី កម្រាល ចំបើងក្ដី ដែលគេក្រាលសម្រាប់កិក្ខុខៀបគល់ឈើនោះ កិក្ខុច ត្រឹម ក៏បាន ឈរក៏បាន អង្គ័យក៏បាន សឹងក៏បាន លើអាសន:នោះ ។

តាត្យថា ស្វាត់ គឺមិនកុះករដោយពួកគ្រហស្ត ឬពួកបព្វជិតណា មួយ ។

មហាវិគ្គេ អានាបានក្រា

(៩៧) ស នោះ អស្បសន៍នំ (^m) ពុត្តិសាយ អាការេហ៍ ស នោការី (^L) ខ័យំ អស្បាស! សេខ ខិត្តៈ
ស្បោកក្តុនំ អាំ ក្ខេបំ បជាឧ នោ សតិ ឧបដ្ឋិតា
ហោតិ តាយ សតិយា នេខ ញា ឈេខ ស តោការី
ហោតិ ខ័យំ បស្បាស! សេខ ខិត្តស្ប ឯកក្តុនំ
អាំ ក្គេបំ បជាឧ តោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ

១ឱ.ម. បណ៌ជាយាតិ ។ ៤ ឱ.ម. ឋិតោ សុបណ៌ហិតោ ។ ៣ឱ.ម.ស.តាវ អស្សសគិសតោបសុស្រាត់តិ។ ៤ ឱ.ម.ស.តោការី ហោតិ ។

មហោវិត្ត អានាបានកបា

តាក្យថា ផ្ទះ បានដល់វិហារ អឌ្ឍយោគ ប្រាសាទវែង ប្រាសាទមានដំបូលលើង គូហា ។

ពាក្យថា អង្គ្យពេទក្នែន គឺ ជាអ្នកអង្គ្យពេនក្នែន តាំងកាយឲ្យ ត្រង់ មានកាយត្រង់ នឹងធឹង នឹងនួន ។

អធិប្បាយពាក្យថា តាំងសតិ ឲ្យមានមុខគ្ពោះទៅរក (កម្មដ្ឋាន) ត្រង់ពាក្យថា បរិ មានអត្តថាកំណត់ ពាក្យថា មុខ: មានអត្តថាធម៌ជា គ្រឿងចេញទៅ ពាក្យថា សតិ មានអត្តថាប្រុងប្រយ័ត្ន ហេតុនោះ លោកពោលថា តាំងសតិថ្យីមានមុខគ្ពោះទៅរក (កម្មដ្ឋាន) ។

(៧) ពាក្យថា មានសតិដកដង្កើមចេញ អធិប្បាយថា បុគ្គល ធ្វើសតិ ដោយអាការ ៣៤ គឺ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ខ្លូវភាពនៃចិត្តមាន អារម្មណ៍តែមួយ មិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញវែង សតិត៏ តម្កល់មាំ បុគ្គលធ្វើសតិដោយស្មារតីនោះ ដោយញាណនោះ កាល បុគ្គលដឹងច្បាស់ ខ្លូវសភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ មិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចូលវែង សតិតិតម្កល់មាំ បុគ្គលធ្វើសតិ សុគ្គស្វិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិភមគ្គោ

តាយ សតិហា គេជេ ញា ណេជ ស តោការី ហោត់ រស្ស៊ី អស្សស់សេខ ចិត្តស្សី វាយស្នៃ អរ្យើត្ បជាន គោ សត៌ ខុមជ្ញិតា ហោត៌ តាយ សត៌យា အေး ဤ **ေကာင္း** လေးကေတာ္ ကေတာ့ ကေႏြးလုိ့ မည္႐ုံးလ-វសេន ចិត្តសុុ ្រាកក្តី អពិក្តេច បជាន គោ សត ឧបជុំតា ហោត៌ តាយ សត៌យា តេជ ញា ណេជ ស នោការី ហោតិ ។ មេ។ បដិធិសុក្តានុបស្សី អស្បូស សេច ១៩ខ្ទុំស្បីទីខេត្ត តែស្បី មន្សិស មេខ ខេត្តសុ រាយ្សន ក្សាយាធិ ខេត្ត ខេត្ត ឧបដ្ទិតា ហោះគំ តាយ សភិយា នេះជ ញាណេជ ស តោការ ហេត ។

សុត្តតូចិដិក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

ដោយសារតីនោះ ដោយញាណនោះ កាលបុគ្គលដ៏ងច្បាស់នូវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ មិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញទ្វី សតិ ក៌តម្កល់មាំ បុគ្គលធ្វើសតិដោយស្មារតីនោះ ដោយញាណនោះ កាល បុគ្គលដឹងច្បាស់ទូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ មិនរាយមាយ ដោយ អណាចនៃដងើមចូល វិសតិកិត្តមល់មាំ បុគ្គលធ្វើសត់ដោយសារត៍នោះ ដោយញាណនោះ ។ ថេ ។ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមាន អារម្មណ៍តែមួយ មិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ សម្រាប់ អ្នកពិចារណាឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងលេសចេញថាកកិលេស ជោយ អំ**ណាចនៃ**ដង្កើមចូល សម្រាប់អ្នកពិចារណា ឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿង វលាស់ចេញចាតកិលេស សតិកិត្តមូល់មាំ បុគ្គលធ្វើសតិ

ស្មារត់នោះ ដោយញាណនោះ ។

មហាវិគ្គេ អានាបានពេះវា

(៩៨) ៩៩ ខ្ពស់ អស្សស្រេ ខ្ពស់ អស្ស-សាម័តិ ខជាជាតិ ឌីឃំ ខស្សួសត្តោ ឌីឃំ បស្បាសមត្ថ បជានាត់ ។ ឧីឃំ អស្បាសំ អន្ទាជ-សញ្ញាតេ អស្បសត ឧឃ បស្បស់ អច្ឆានសញ្ញាតេ បស្សសត៌ ឧីឃំ អស្បាសឲ្យស្បាសំ អន្ទានសង្ខាតេ អស្សសត់ថៃ បស្សសត់ថា ឧីឃំ អស្សសឲ្យស្បូស អនុព្ធសង្គ័ានេ អស្បូស តេច ចស្បូស តេច នេះស្ថា ន្សាជី្ទ ឧស្សាស្ខ ស ស អាស្ត្រស និញ មទាវិស្ អេឌ្ជាឧសន្នាត្រ អស្បូសតិ ជε្វាសេខ តេតា សុខ្-មតា ឧឃ បស្បុស អនុាធសន្លាតេ បស្សសត ជន្លាសេខ គ នោ សុទុមនាំ ឧឃ អសុក្សប្ប្រស្នាស់ អន្ទានសន្តាំ គេ អស្បស់តិច ខស្បស់តិច ជន្វា-សេខ ៩៩៧ សុខ្មស់ និឃំ អស្បូសប្បូស្បូស អន្ធាធសន្លាតេ អស្បូស តោច បស្បូស តោច ទាមុជ្ជឹ

មហាវិគ្គ អានាបានកេយា

(៨៨) ភិក្ខុកាលដកដង្កើមចេញវ៉ៃង ក៏ដឹងច្បាស់ថា អាគ្មាអញ ដកដងើមចេញវៃង កាលដកដងើមចូលវៃង ក៏ដឹងច្បាស់ថា អាគ្មាអញ ដកដងើមចូលវែង តើដូចមេច ។ ភិក្ខុដកចេញ នូវដងើមចេញវែង ក្នុងចំណែកនៃកាលវែង ដកចូល នូវដង្កើមចូលវែង ក្នុងចំណែកនៃកាល វៃង ដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដងើមចេញច្ចុដងើមចូលវែង ក្នុង ចំណែកនៃកាលវៃង៍ កាលភិក្ខុដកចេញត្ត ដកចូលត្ត នូវដង្ហើមចេញ ឬដង្កើមចូលវេង ក្នុងចំណែកនៃកាលវែង (ច្រើនដង) នន្ទ: (ចំណង់ ក្នុងអ្វីមួយ) វមែងកើតឡើង ភិក្ខុដកចេញ នូវដង្ហើមចេញវៃង៍ល្អិតក្រែ លែងជាងនោះ ក្នុងចំណែកនៃកាលវែង ដោយអំណាចនៃធន្ទ: ដក ចូល នូវដង្កើមចូលវែងដ៏ល្អិតក្រៃលែង**ជា**ងនោះ ក្នុងចំណែកនៃកាលវែង ដោយអំ**ណា**ចធន្ទ: ដកចេញក្ដី ដកចលក្ដី នូវដង្កើមចេញប្ដូងងើម ចូលវៃង៍ ដ៏ល្អិតក្រៃលែងជាងនោះ ក្នុងចំណែកនៃកាលវែង ដោយ អំណាចនៃខន្ទ: កាលភិក្ខុដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដង្កើមចេញ ឬដង្កើមចូលវ៉េង ដ៏ល្អិតក្រៃលែងជាងនោះ ក្នុងចំណែកនៃកាលវ៉ៃង ដោយអំណាចនៃនន្ទ: (ច្រើនដង៍) ជាមុជ្ជ: វមែងកើតឡើង

សុត្តខ្ពប់ដកេ ខុទ្ធកតិកាយស្យូ បដិសម្ពិទាមគ្នោ

ឧប្បជ្ជិត ខាមជួយសេខ តតោ សុខុមតាំ ដីឃំ អស្សាសំ អធ្លានសង្ខាត្រ អស្សសត ទាម្តីជម្រេន ត់ តោ សុខុមត់ ជីឃំ បស្បាស់ អន្ទានសន្នាតេ បស្បស់តិ ចាមុជ្ជាសេធ តតោ សុខមត់ ដីឃំ អស្បាសឲ្យស្បាស់ អន្ទានសន្ត័ា មេស្បាសតិចិ បស្បស់ទីប ខាមុជ្ជាសេន តតោ សុទុមតាំ ជ័ឃ៌ អស្បាសឲ្យស្បាសំ អន្ទានសង្ខានេ អស្បស តោច បស្សសតោច ជ័យ អស្បាសឲ្យស្បាសា ចិត្តិ វិវឌ្គិត ខ្មែត្តា សណ្ឋាត់ តមែល នយោកាយេ ដំឃឹ អស្ជាសឲ្យស្បាសកាលោ ឧបដ្ឋាធិ សតិ អធ្មស្ប-នាញាណំ កាយោ ឧ១ដ្ឋាធំ នោ សតិ សតិ ឧបជ្ជាធំ ខេវ សតិ ខ តាយ សតិយា តេធ ញា-ណេន តំ កាយ អនុបស្បត់តំ នេះ វុច្ចតំ កាយេ ម្នាការ មានគ្នាដ្ឋាធម្នាស ។

សុត្តនូចិជិក ខុទុកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

កិត្តដកចេញ នូវដង្កើមចេញវែងដ៏ល្អិតក្រៃលែងជាងនោះ ក្នុងចំណែកនៃ កាលវ៉េង ដោ**យអំណាចនៃ**ចាមុដ្ឋ: ដកចូល នូវដងើមចូលវ៉ៃងដ៏ល្អិត ក្រៃលែងជាង នោះ ក្នុងចំណែកនៃកាលវែង ដោយអំណាចនៃជាមុដ្ឋ: ដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដង្កើមចេញថ្មដង្កើមចូលវែង ដ៏ល្អិតក្រៃលែង ជាងនោះ ក្នុងចំណែកនៃកាលវ៉ង់ ដោយអំណាចនៃជាមុជ្ជៈ កាលភិក្ខុ ដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដង្កើមចេញឬដង្កើមចូលវៃង៍ដ៏ល្អិតក្រែលែង ជាង៍នោះ ក្នុងចំណែកនៃកាល់វង់ ដោយអំណាចនៃជាមុជ្លៈ (ច្រើនដង៍) ចិត្តក៏ឃ្វាតចេញ អំពីដង្កើមចេញឬដងើមចូលវែង ១បេក្ខាក៏តាំងនៅស៊ប នេះកាយគឺដង្កើមចេញនឹងដង្កើមចូលវ៉ៃង ដោយអាការ d យ៉ាង ដែល ឈ្មោះថា 🕫 បង្ហាន 🤊 សេស្តិះ សេស្តិ ទបង្កាន មិនមែនឈ្មោះថាសតិទេ សតិ ឈ្មោះថាទបង្ហានៈផង ឈ្មោះ ថាសត៌ផង៍ ភិក្ខុពិហរណា ឃើញ នូវកាយនោះ ដោយសត៌នោះ ដោយ ញាណនោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា កាយេកាយានុបស្សនាសត៌-ប្បដ្ជានភាវនា ដោយប្រការដូច្នេះ ។

មហាវិគ្គេ អានាបាន។ប៉ា

(44) អប់ ព ហើយ ម ខ្មែ ខ្មុ ខ្មុ ខ្មែ ខេ ស្បតិ៍ ។ អនិច្ចុតោ អនុបស្បតិ៍ នោ និច្ចុតោ នុ-ភ្នាតា អនុបស្បតិ៍ នោ សុទ្ធា អនុត្រា អនុ-បស្បតិ នោ អត្តតោ ជិញ្ចិត្តិ នោ ជជ្ជតិ វិជ្ជតិ យោ ដ្រូត ជំរោជេត យោ សមុខេត្ត បដ្ដស្បីដូត នោ អានិយត៌ អនិទ្ធតោ អនុបស្បន្តោ និទ្ធសញ បជហតិ ខុត្តាតោ អនុបស្បុនោ សុទ្សញា បជ. ហេតិ អជត្តតោ អជុ**បស្**ត្រោ អត្តសញ្ចំ បជហត់ ភិទ្ធិស្ត្រា ឧធ្វី មជហត់ វ៉ាជួស្តោ កក់ មជហត់ ជំរោយន្តោ សមុនយំ ខ៨មាត់ ខឌិធិស្បីដូត្តោ អាឌាជ បជ្ជាត់ ឃុំ កាយ អធ្បស្បត់ ។

មហាវិគ្គ អាតាបានកបា

 $\{\mathcal{A}_{\mathcal{A}}\}$ សំនួរត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុពិលាណេយើញ តើភិក្ខុពិលារ-ណា ឃើញនូវកាយនោះ ដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុពិបារណាឃើញ ថាមិនទៀង ပ်ိန္ဒဗြန္ဆတ္၊ ေနြ ေန စီတႏ**ကာ၊** ယ်ိဳ က္ တက္သံုန္ မိန္အဗြန္ဆတ္က ကု**ာ၊** မွ តិចារណាឃើញ ថាមិនមែនទុន មិនមែនថា ទុនទេ (តមក) តែងនឿយ ណាយ មិនមែនរីករាយទេ តែងជំនន្ទន់ មិនមែនត្រេកត្រអាលទេ តែងរំលត់បង់ មិនបែនឲ្យកើតទេ តែងរហេស់ចោល មិនមែនក្ចុចកាន់ទេ ភិក្ខុកាលពិចារណាឃើញ ថាមិនទៀង វមែងលះបង់ខ្លុវនិច្ចសញ្ញា កាល តិចារណា ឃើញ ថាជាខុត្ត មេងលះបង់ខ្លុវសុខសញ្ញា ភាលតិចារណា ឃើញថាមិនមែនខ្លួន វមែងលះបង់ខ្លុំអត្តសញ្ញា កាលទឿយណាយ វមែងលះបង់ន្ទវសេចក្តីកែរាយ កាលជំនុន្នន់ វមែងលះបង់ន្ទវភគ: កាល រល់ត រាមដែល ខេង៍នូវហេតុជាគ្រឿងឲ្យកើត កាលរលាស់ចោល រមែង លះបង់នូវសេចក្តីប្រកាន់ ភិក្ខុពិចារណាឃើញនូវកាយនោះ នេះឯន៍ ។

សុត្តន្តប៉ិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(೧೦೦) ភាវជាតិ ខេត្តស្មា ភាវជា ឥត្ត ជា តាជំ ឧទ្ទាជំ អជតវត្តឧដ្ឋេខ កាវខា ឥជ្ជ្រហជំ រាយមក្រពីខ មាន ឧត្តម្នះ ព្រះពាធាន ខេត្ត មាន អាសេខឌ្នេ ភាវនា នីឃុំ អស្បូសឲ្យស្បូសវ-សេខ ចិត្តស្បាតក្តុន អាំ ក្តេច ២ជាជាគា វិធិតា ឋេឌល ឧប្បដ្ឋិត្ត វិធិតា ឧបដ្ឋហត្តិ វិធិតា អត្តទ័ កម្ពុំ វិឌិតា សញ្ជា ឧប្បជ្ជភ្ជុំ វិឌិតា ឧបដ្ឋហត្ថ វិនិតា អត្ត កច្ឆ វិនិតា វិតក្តា ឧប្បជ្ជិត វិនិតា ឧបដ្ឋាធិ វិធិតា អត្ត កច្ឆ ។ (೧೦೧) គេខំ វិឌិតា ៥ឧភា ឧប្បជ្ជភ្នំ វិឌិតា ឧបដ្ឋហ**ត្ថ វិ**ធិតា អត្ត **ក**ច្ត ។

សុត្តស្ថិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្ភិទាមត្ត

(១០០) ៣ក្យា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាង គឺ ភាវនា ដោយអត្តឋាមិនប្រព្រឹត្តកន្ទង៍នូវពួកធម្មដែលកើតក្នុង៍មគ្គនោះ 🧕 ភាវនា ដោយអត្ថថាឥន្ទ្រិយទាំងឡាយមានរស់តែមួយ ១ ភាវនា ដោយអត្ថថា នាំទៅនូវព្យាយាមដែលគួរដល់ឥន្ត្រិយនោះ ១ ភាវនា ដោយអត្ថថា សេព ១ កាលភិក្ខុដឹងច្បាស់នូវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែល មិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃ ខ្យល់ដង្កើមចេញ នឹង ខ្យល់ដង្កើមចូលវែង វេទនាដ៏(ហ្កកដ វមែងកើត ទៀង វេទនាដ៏(ហ្កកដ វមែងតាំង ទៀង វេទនា ដ៏ប្រាកដ វមែងដល់នូវសេចក្តីវិទាស សញ្ញាដ៏ប្រាកដ វមែងកើតឡើង សញ្ហាដ៏ប្រាកដ រមែងតាំង ឡើង សញ្ហាដ៏ប្រាកដ រមែងដល់នូវ សេចក្ដី វិនាស វិតក្ក:ដ៏ប្រាកដ វមែងកើតទ្បើង វិតក្ក:ដ៏ប្រាកដ វមែងតាំង ទ្បើង វិតភ្លះដ៏ប្រុកដ វមែងដល់នូវសេចក្តីនាស **។**

(១០**១)** វេទនាដ៏ប្រាកដ វមែងកើតទ្បើង វេទនាដ៏ប្រាកដ វមែង តាំងទ្បើង វេទនាដ៏ប្រាកដ វមែងដល់នូវសេចក្តីនៃាស តើដូចម្ដេច **។**

មហាវិគ្គេ អានាជានកថា

អាំជ្ជាសមុខយា ប់ឧត្តាយ ប្រកាត់ ។

អាំជ្ជាសមុខយា ប់ឧត្តសមុខយោត បច្ចូយសមុខយដ្ឋេខ ប់ឧត្តាយ ឧទ្ធានោ ប់ខ្លិត យោត់ តណ្ឋាសមុខយា ប់ឧត្តសមុខយោត់ កម្មកមុខយា
ប់ឧត្តាសមុខយោត់ ដស្បសមុខយាត់ កម្មកមុខយា
បំពុំ តា ប្រាត់ ចិត្តសូលត្តាណ៍ ខុសប្រតាច់ ប់ឧត្ត
ឧយាត់ ខទ្ធយសមុខយដ្ឋេខ ប់ឧត្តាយ ឧទ្ធានោ
វិទិតោ ហោត់ ចិត្តសូលត្តាណ៍ ខុសប្រតាច់ ប់ឧត្ត
ជាយ ឧទ្ធានោ បំពុំ ត្រៃ ប្រាត់ ម៉ាំ ប់ឧត្តាយ
ឧប្បានោ បំពុំ ត្រៃ ប្រាត់ ម៉ាំ ប់ឧត្តាយ
ឧប្បានា វិទិត្តា ប្រាត់ ម៉ាំ ប់ឧត្តាយ

ក់ខ្មុំ មេនាយ ឧប្បដ្ឋាន វិឌិត ហោតិ ។

អនិទ្ធុតោ មនុសិកហេតោ ១យតុបដ្ឋាន វិឌិត ហោ៖

តំ ឧុក្ខាតោ មនុសិកហេតោ កយតុបដ្ឋាន វិឌិតំ

ហោតិ អនត្តតា មនុសិកហេតា កញ្ញុំ ប្រាំតំ

វិឌិតំ ហោតិ រ៉ាំ ប៉ុន្មោយ ឧបដ្ឋាន វិឌិតំ

ហោតិ ។

មហាវិត្ត អាខាលឧកថា

ការកើតឡើងនៃវេទនា ដ៏ប្រាកដ តើដូចម្ដេច ។ ការកើតឡើង នៃវេទនាដ៏ប្រាកដ ដោយអត្តថាកើតឡើង[ព្រោះបច្ច័យ ព្រោះយល់ថា ការកើតឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃវេវិជ្ជា ការកើតឡើងនៃវេទនា វេទនាដ៏ប្រាកដ ដោយអត្តថាកើតឡើង[ព្រោះបច្ច័យ ព្រោះយល់ថា ការកើតឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើង[នេត្ហា ព្រោះយល់ថា ការកើតឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃតណ្ណា ព្រោះយល់ថា ការកើត ឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃតណ្ណា ព្រោះយល់ថា ការកើត ឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃតម្ម ព្រោះយល់ថា ការកើត ឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃវេទនា ក្រោះយល់ថា ការកើត ឡើងនៃវេទនា ព្រោះការកើតឡើងនៃវេទនា ក៏ប្រាកដឡើង ការ កើតឡើងនៃវេទនា ក៏ប្រាកដឡើង ការ កើតឡើងនៃវេទនា ជំព្រកដ យ៉ាងនេះឯង ។

ការតាំងឡើងនៃវេទនា ដ៏ប្រាកដ តើដូចម្ដេច ។ កាលកិត្តធ្វើ ទុកកងចិត្ត ថាមិនទៀង ការតាំងឡើងថាអស់ទៅ រមែងប្រាកដ កាល ភិក្ខុធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ ការតាំងឡើងថាគួរទ្វាច រមែងប្រាកដ កាលភិក្ខុធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនទូន ការតាំងឡើងថាសូន្យ រមែង ប្រាកដ ការតាំងឡើងនៃវេទនា ដ៏ប្រាកដ យ៉ាងនេះឯង ។ សុត្តន្តប់ដីពេ ខុទ្ធពនិកាយស្បូ បដិសម្តីទាមគ្នោ

កេដ្ឋ វេឌជាយ អគ្គ៥្លាយ វិឌិតោ យោតិ ។ អរុស្សិទ្ធរោយ រេងសេទ្ធរែយេទ្ធ ឧធិ៍៣ទូរេយៈគើច ឋេឧទាយ អត្ថន្ត័មោ វិធីតោ ហោតិ ឥណ្ឌាធិ៍រោជា ឋេឌ១ ខំពេ ភេទ កម្មន៍ ភេស ឋេឌ១ ខំពេ ភេទ ៩-សុទ្ធិរោទា ឋឧទាធិរោធាតិ បច្**យធ៌**រោជដ្ឋេ ឋឧ-លាល អន្តម្តី ទេ វិទ្ធិនោ លោខ វិទ្ធាិសាមលេច្ចិហ្ បស្បាត្រាច់ វេឌ១យ អត្ត**៥មោ** វិឌិតោ យោតិ ឃុំវិ ឋេឧទាយ អគ្គុង្គ វេឌិតោ យោតិ ឃុំ វិឌិតា ឋេឌ-ណ ឧប្បជ្ជន្និ វិធិតា ឧបដ្ឋហន្តិ វិធិតា អពុទ្ធិ កម្មនិ។ (೧០៦) គេថ វិធិតា សញ្ញា ឧប្បជ្ជិ វិធិតា ឧបដ្ឋបន្ត្រីឧតា អត្ត ក**ូន្** ។

សុត្តនូបិដិក ខុទុកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ ការដល់ន្ទ/សេចក្តីវិនាស នៃវេទនា ដ៏ប្រាកដ តើដូចមេច ។ ការដល់ទុំរ៉ូសេចក្តីវិទាស នៃវេទនា រមែងប្រុកដ ដោយអត្តថា រលត់នៃបច្ច័យ ក្រោះយល់ថា ការរលត់វេទនា ក្រោះការរលត់អវិជ្ជា ការដល់នូវសេចក្តីវិនាស នៃវេទនា វមែងប្រាកដ ដោយអគ្គថារលត់ នៃបច្ច័យ ក្រោះយល់ថា ការរលត់វេទនា ក្រោះការរលត់តណ្ហា ក្រោះ យល់ថា ការរលត់វេទនា ក្រោះការរលត់កម្ម ក្រោះយល់ថា ការរលត់ វេទនា ព្រោះការលេតផស្សៈ កាលភិក្ខុពិលារណៈឃើញ នូវលក្ខណៈ នៃការប្រែប្រល ការដល់ខ្លាំសេចក្តីនៃស នៃវេទនា រមែនប្រាកដ យ៉ាងនេះ វេទនាដ៏ល្ក្រកដ វមែងកើតឡើង វេទនាដ៏ល្កកដ វមែងតាំង ទ្បើន វេទនាដ៏ប្រាក់ដ វមែនដល់ខ្លាំសេចក្តីវិនាស យ៉ាង៍នេះឯង ។ (១០៤) សញ្ញាដ៏ប្រាកដ ៧មងកើតខ្យើង សញ្ញាដ៏ប្រាកដ ៧មង តាំង ទៀង សញ្ហាដ៏ប្រាកដ មេងដល់ខ្លាំសេចក្តីនាស តើដូចមេច ។

មហាវិគ្គេ អានាជាឧកថា

អាជ្ជាសមុនយ សញ្ញាយ ឧទ្ធានោ នៃនោ យោតិ ។

អាជ្ជាសមុនយ សញ្ញាសមុនយោតិ បទ្ធយសមុនៈ
យដ្ឋេន សញ្ញាយ ឧទ្ធានោ វិឌិនោ យោតិ តៈ
ឈ្លាសមុនយា សញ្ញាសមុនយោតិ កេញ្ញាយ ឧទ្ធានោ

សញ្ញាសមុនយា សញ្ញាសមុនយោតិ កេញ្ញាយ ឧទ្ធានោ

វិឌិនោ ហោតិ និត្តត្តិលក្ខាណិ ខស្បានោ

វិឌិនោ ហោតិ និត្តត្តិលក្ខាណិ ខស្បានាទំ

សញ្ញាយ វិឌិនោ ហោតិ ។

តថំ សញ្ញាយ ឧបដ្ឋានិ វិនិត ហោតិ ។

អនិច្បតា មនសិកបោតា ១យតុបដ្ឋានិ វិនិតិ

ហោតិ ខុត្ហតោ មនសិកបោតា ភយតុបដ្ឋានិ វិនិតិ

ហោតិ អនត្តតោ មនសិកបោតា ភយតុបដ្ឋានិ វិនិតិ

ហោតិ អនត្តតោ មនសិកបោតា សញាតុបដ្ឋានិ

វិនិតិ ហោតិ វិវិ សញាយ ឧបដ្ឋានិ វិនិតិ ហោតិ ។

មហាវិត្ត អានាលានកប៉ា

ការកើតឡើងនៃសញ្ញា ដ៏ប្រាកដ តើដូបម្ដេច ។ ការកើតឡើង
នៃសញ្ញា វមែងប្រាកដ ដោយអគ្គថាកើតឡើងព្រោះបច្ច័យ ព្រោះ
យល់ថា ការកើតឡើងនៃសញ្ញា ព្រោះការកើតឡើងនៃអវិជ្ជា ការកើត
ឡើងនៃសញ្ញា វមែងប្រាកដ ដោយអគ្គថាកើតឡើងព្រោះបច្ច័យ ព្រោះ
យល់ថា ការកើតឡើងនៃសញ្ញា ព្រោះការកើតឡើងព្រោះបច្ច័យ ព្រោះ
យល់ថា ការកើតឡើងនៃសញ្ញា ព្រោះការកើតឡើងនៃតណ្ណា ព្រោះ
យល់ថា ការកើតឡើងនៃសញ្ញា ព្រោះការកើតឡើងនៃតណ្ណា ព្រោះ
យល់ថា ការកើតឡើងនៃសញ្ញា ព្រោះការកើតឡើងនៃកម្ម ព្រោះយល់
ថា ការកើតឡើងនៃសញ្ញា ព្រោះការកើតឡើងនៃអហ្សះ កាលកិត្ត
ពិបារណាឃើញនូវលក្ខណៈនៃកំណើត ការកើតឡើងនៃសញ្ញា វមែង
ប្រាកដ ការកើតឡើងនៃសញ្ញា វមែងប្រាកដ យ៉ាងនេះឯង ។

ការតាំង ទ្បើង ខែសញ្ជាដ៏ យ៉ាង តើដូចម្ដេច ។ កាលកិត្ត ធ្វើទុក កង្ខចិត្ត ថាមិន ទៀង ការតាំង ឡើង ថាអស់ ទៅ វេមង៍ យ៉ាកដ កាល កិត្ត ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជា ទុក្ខ ការតាំង ទ្បើង ថាគួរទ្វាច វេមង៍ យ៉ាកដ កាលកិត្ត ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិន មែន ១ន ការតាំង ទ្បើងថា សូន្យ វេមង៍ ប្រាកដ ការតាំង ឡើង ខែសញ្ជា ដ៏ យ៉ាកដ យ៉ាង ខេះឯង ។ សុត្តន្តថិជិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមក្តោ

កែខំ សញ្ញាយ អត្តខ្មែត វិធិ គោ ហោតិ ។ អវិជ្ជាធិរោស សញ្ជាធិរោសេតិ បច្ចូលធំរោជដ្ឋធ សញ្ជាយ អត្ថ(ទេ វិធិ នោ ហោតិ តណ្ដាធិក្រភា សញ្ញាធិរោធាត់ កម្មរភេស សញ្ញាធិរោធាត់ ដស្បូ-ធំរោយ សញ្ជាធិរោធាត់ ខេច្ចបាធិរោជដ្ឋេ សញ្ជាប អត្ថផ្តាម វិធីតោ យោត់ វិទវិណាមលក្ខាណ៍ មស្[-តោច សញ្ញាយ អត្ថន៍ ទោ វិធិតោ ហោតិ ឃុំ ស-ញ្ច្រ អត្តខ្មែត វិឌី តែ យោតិ ឃុំវិឌីតា សញ្ញា ឧប្បដ្ដធ្វី វិធិតា ឧបដ្ឋហន្តិ វិធិតា អពុត្តិ កម្មត្តិ ។

(១០៣) ភេថ វិធិតា វិតភា ឧប្បជ្ជ**ិ** វិធិតា ឧបដ្ឋហន្តិ វិធិតា អព្តុំ កច្ឆិ ។ សុត្តន្តប់ដក ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្តិភាមគ្គ

ការដល់នូវសេចក្តីនៃាសនៃសញា ដ៏ប្រាកដ តើដូចម្ដេច ។ ការ ដល់ទូវសេចក្តីវិទាសនៃសញា រមែងប្រាកដ ដោយអត្តថារលត់បច្ចុយ ព្រោះយល់ថា ការរលត់សញ្ញា ព្រោះការរលត់អវិជ្ជា ការដល់នូវសេចក្ដី វិនាសនៃសញ្ញា រមែងប្រាកដ ដោយអត្តថារលត់បច្ចុំយ ព្រោះយល់ ថា ការរលត់សញ្ញា ព្រោះការរលត់តណ្ហា ព្រោះយល់ថា ការរលត់ សញ្ញា ព្រោះការរលត់កម្ម ព្រោះយល់ថា ការរលត់សញ្ញា ព្រោះការ រលត់ផស្សៈ កាលកិត្តពិចារណា ឃើញនូវលក្ខណៈ នៃការប្រែប្រល ការ ដល់ខ្លាំសេចក្តីវិនាសនៃសញ្ញា រថែងប្រាកដ ការដល់ខ្លាំសេចក្តីវិនាស នៃសញ្ញា វមែងប្រាកដ យ៉ាងនេះ សញ្ញាដ៏ប្រាកដ វមែងកើតឡើង សញ្ហាដ៏ប្រាកដ រមែងតាំងឡើង សញ្ហាដ៏ប្រាកដ រមែងដល់នូវសេចក្ដី វិសាស យ៉ាងខោះឯង ។

(១០៣) វិតក្ក:ដ៏ប្រាកដ វមែងកើតឡើង វិតក្ក:ដ៏ប្រាកដ វមែង តាំងឡើង វិតក្ក:ដ៏ប្រាកដ វមែងដល់នូវសេចក្តីវិនាស តើដូចម្តេច ។

មហាវិគ្គេ អានាជានក្សា

កាន់ តែក្ដានំ ឧប្បានោ នៃ តែ ហោតិ ។ អៈ
វិជ្ជាសមុនយា តែក្ដាសមុនយោតិ បច្ចូយសមុនយដ្ឋេឧ តៃក្ដានំ ឧប្បានោ នៃ តេ ហោតិ តេញ្ញាសមុន យា តែក្ដាន់ ឧប្បានោ នៃ តេ ហោតិ តេញ្ញាសមុន យោតិ សញ្ញាសមុនយា តែក្ដាសមុនយា តៃក្ដាសមុន យោតិ សញ្ញាសមុនយា តែក្ដាសមុនយោតិ បច្ចូយសមុនយដ្ឋេន តៃក្ដានំ ឧប្បានោ នៃ តេញ ហោតិ
និព្យាសាលា បស្បាតាបំ តែក្ដានំ ឧប្បានោ នៃ តេ ហោតិ
និព្យាសាលា បស្បាតាបំ តែក្ដានំ ឧប្បានោ នៃ តែ
បញ្ជានា ចំនេះ ច្រាន់ ។
នៃ តែ ហោតិ ។
នៃ តែ ហោតិ ។

គាមី នៃក្ដាជំ ឧបដ្ឋាជំ នៃនៃ ហោត់ ។ អជ៌ចុតោ មជសិការោតា ១យតុបដ្ឋាជំ នៃនៃ ហោត់
ឧុក្ខាតោ មជសិការោតា កយតុបដ្ឋាជំ នៃនៃ ហោត់
អជត្តតោ មជសិការាតា កយតុបដ្ឋាជំ នៃនៃ ហោត់
អជត្តតា មជសិការាតា សុញាតុបដ្ឋាជំ នៃនៃ
ហោត់ ប្រាត់ ប្រាត់ ។

មហាវិត្ត អាខាលនកជា

ការកើតទ្បើងនៃវិតក្កៈ ដ៏ប្រាកដ តើដូចម្ដេច ។ ការកើតឡើងនៃវិតក្កៈ វមែងប្រាកដ ដោយអត្តថាកើតឡើងព្រោះចច្ច័យ ព្រោះយល់ថា ការកើតឡើងនៃវិតក្កៈ វមែងប្រាកដ ដោយអត្តថាកើតឡើងនៃអវិជ្ជា ការកើតឡើងនៃវិតក្កៈ វមែងប្រាកដ ដោយអត្តថាកើតឡើងព្រោះចច្ច័យ ព្រោះយល់ថា ការកើត ឡើងនៃវិតក្កៈ វមែងប្រាកដ ដោយអត្តថាកើតឡើងព្រោះចច្ច័យ ព្រោះយល់ថា ការកើត ឡើងនៃវិតក្កៈ ព្រោះការកើតឡើងនៃតណ្ហា ព្រោះយល់ថា ការកើត ឡើងនៃវិតក្កៈ ព្រោះការកើតឡើងនៃកម្ម ព្រោយល់ថា ការកើតឡើង នៃវិតក្កៈ ព្រោះការកើតឡើងនៃសញ្ហា កាលកិក្ខុពិចារណាឃើញនូវ លក្ខណៈ នៃកំណើត ការកើតឡើងនៃវិតក្កៈ វមែងប្រាកដ ការកើត ឡើងនៃវិតក្កៈ វមែងប្រាកដ ការកើត ឡើងនៃវិតក្កៈ វមែងប្រាកដ ការកើត

ការតាំងខ្សើននៃវិតក្ត: ដ៏ប្រាកដ តើដូចម្ដេច ។ កាលកិក្ខុធ្វើទុក ក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង ការតាំងខ្សើងថាអស់ទៅ រមែងប្រាកដ កាល កិក្ខុធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ ការតាំងឡើងថាគួរទ្វាច រមែងប្រាកដ កាលកិក្ខុធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១,ន ការតាងឡើងថាសូន្យ រមែង ប្រាកដ ការតាំងខ្សើងនៃវិតក្ត: រមែងប្រាកដ យ៉ាងនេះឯង ។ សុត្តស្ថិជិពេ ខុទ្ចពនិកាយស្ស បដិសម្តិភាមគ្នោ

កដំ តែញានំ អត្តដ្តមេ នៃតេ ហេតំ ។

អៅជ្ជានិកោយ នៃក្តានំកោយគំ បច្ចុយនិកោយដ្ឋន

វិតក្តានំ អត្តដ្ឋមេ នៃតោ ហោតំ សញានិកោយ
វិតក្តានំ អត្តដ្ឋមេ នៃតោ ហោតំ សញានិកោយ
វិតក្តានំកោយគំ កម្មនិកោយ នៃក្តានិកោយគំ សញានិកាយ
នំកោយ នៃក្កានំកោយគំ បច្ចុយនិកោយដ្ឋន នៃក្កានំកាយ
នំកោយ នៃក្កានំកោយគំ បច្ចុយនិកោយដ្ឋន នៃក្កានំកាល
នំកាយ នៃក្កាន់កោយគំ បញ្ជានិក្សានំកាលមហត្តណ៍
បអាជ្ញានៃ អត្តដ្ឋមេ នៃតោ ហោតំ នៃតោ ហោតំ នៅ
នៃក្កានំ អត្តដ្ឋមេ នៃតោ ហោតំ នៃតា ហោតំ នៅ
នៃក្កានំ អត្តដ្ឋមេ នៃតា បញាតំ និតា អត្តត្តំ
កម្មនំ ។

(೧០៤) ដីឃំ អស្បាសឲ្យស្បាស់ សេន ចិត្តស្ប ឯកក្តុនាំ អាំ គ្នេចំ បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោ-ជានេតិ កោចរញ្ច បជានាតិ សមត្ថា បដិវិជ្ឈាតិ ។ បេ។ ជម្មេសមោធានេតិ កោចរញ្ច បជានាតិ សមត្ថា បដិវិជ្ឈាតិ ។ សុត្តនូមិជា ខុទ្ធពនិកាយ មជិសម្តិទាមគ្គ

ការដល់នុវសេចក្តីនៃាសនៃវិតក្តុ: ដ៏ប្រាកដ តើដូចម្តេច ។ ការ ដល់នៅសេចក្តីនៃាសនៃវិតក្នុ: រមែនប្រាកដ ដោយអត្តថាលេត់បច្ច័យ ព្រោះយល់ថា ការរលត់វិតក្នុះ ព្រោះការរលត់អវិជ្ជា ការដល់នូវសេចក្ដ វិនាស នៃវិតក្អ: វមែនប្រាកដ ដោយអត្តថារលត់បច្ច័យ ព្រោះយល់ថា ការលេត់នៃក្ល: ព្រោះការលេត់តណ្ណា ព្រោះយល់ថា ការរលត់នៃក្ត: ព្រោះការរលត់កម្ម ព្រោះយល់ថា ការរលត់វិតក្ត: ព្រោះការរលត់ សញ្ញា កាលកិត្តពិចារណាឃើញ ខ្លាលក្ខណៈខែការប្រែប្រល ការដល់ នៃសេចក្តីនាសនៃវិតក្ត: វមែងប្រាកដ ការដល់នូវសេចក្តីនាសនៃវិតក្ត: រមែងប្រាកដ យ៉ាងនេះ វិតក្ល:ដ៏ប្រាកដ វមែងកើតឡើង វិតក្ល:ដ៏ប្រាកដ រមែងតាំងទ្បើង វិតក្លៈដ៏ប្រាកដរមែងដល់នូវសេចក្តីវិនាស យ៉ាងនេះឯង ។ (១០៤) បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ

(๑๐៤) បុគ្គលកាលដងច្បាស នូវភាពខេចត្តមានអារម្មណាតម្មួយ
ដែលមិន៣យមាយ វមែងប្រមូលឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ដោយអំណាចនៃ

១រល់ដង្កើមចេញនឹង១រល់ដង្កើមចូលវែង វមែងដឹងច្បាស់ នូវគោចរផង
វមែងថាក់ធ្ងះនូវអគ្គនៃការស្ប់ផង ២ បេ ២ វមែងប្រមូលនូវធម៌ទាំងឡាយ
វមែងដឹងច្បាស់នូវគោចរផង វមែងថាក់ធ្ងះនូវអគ្គនៃការស្ប់ផង ២

មហាវិគ្គេ អាតាបានកេចា

តោយញា ប្រជាលាតីតិ យន្តស្បា អារម្មណ៍ តំ តស្បា តោយ ំ ឃំ តស្បា តោយ ំ តំ តស្បា អា. រម្មណ៍ ប្រជាលាតីតិ បុក្កលោ ប្រជាឧល បញ្ញា ។

សមត្តិ អារម្មសាស្ប្ ឧបដ្ឋាធិ សម័ ចិត្តស្ប អាក្តោទោ សម័ ចិត្តស្ប អធិដ្ឋាធិ សម័ ចិត្តស្ប វោឌាធិ សម័ ។

អត្តោតិ អន់វដ្ឋដ្ឋោ និក្តាលេសដ្ឋោ វោធានដ្ឋោ ប្រមដ្ឋោ ។

មហាវិត្ត អានាបានកប្រា

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ប្រមូលនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ គើប្រមូលឥន្ទ្រិយ ទាំងឡាយ ដូចម្ដេច ។ បុគ្គលប្រមូលនូវសទ្ធិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថា ដៅស៊ប់ ប្រមូលនូវវិរិយ៌ន្ទិយ ដោយអត្តថា ផ្គង់ ឡើង ប្រមូលនូវសតិន្ទ្រិយ ដោយ អត្តថាប្រុងប្រយ័ត្ន ប្រមូលនូវសមាធិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ប្រមូលនូវបញ្ជាំន្ទ្រិយ ដោយអត្តថា ឃើញ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះថាប្រមូលនូវ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយនេះ ខុកក្នុងអារម្មណ៍នេះ ហេតុនោះ លោកពោលថា ប្រមូលនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ដោយបការដូច្នេះ ។

ពាក្យថា ដឹងច្បាស់ខ្លះគោចរ សេចក្ដីថា បុគ្គលដឹងច្បាស់ថា ធម្មជាត ណា ជាអារម្មណ៍ ខែចិត្ត នោះ ធម្មជាត នោះ ជាគោចរ ខែចិត្ត នោះ ធម្ម-ជាតណា ជាគោចរ ខេចិត្ត នោះ ធម្មជាត នោះ ជាអារម្មណ៍ ខែចិត្ត នោះ ព្រោះ ហេតុ នោះ ការដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាបញ្ញា ។

ពាក្យថា ការស្ងប់ គឺ ការតម្កល់អារម្មណ៍ ឈ្មោះថាការស្ងប់
ការមិនរាយមាយចិត្ត ឈ្មោះថាការស្ងប់ ការអធិដ្ឋានចិត្ត ឈ្មោះថា ការស្ងប់ សេចក្ដីផ្លូវផង់នៃចិត្ត ឈ្មោះថាការស្ងប់ ។

អត្ថនៃការមិនមានទោស អត្ថនៃការមិនសៅហ្មង៍ អត្ថនៃការផ្លូវផង៌ អត្ថនៃគុណក្រៃលែង ឈ្មោះថាអត្ថ ។

សុត្តខ្ពប់ដកេ १९ កគិកាយស្ប បដិសម្តិទាមគ្នោ

សុធនិយាំ ឧត្សព្ទាំខ្មាំ ឯ ភូមិស្រី ម្សាទ្ធិ ឧត្សព្ទាំខ្មាំ ឧត្សព្ទាំខ្មាំ ឧត្សព្ទាំខ្មាំ ឧត្សព្ទាំខ្មាំ ខ្ទុំ ស្រី ខេត្ត ឧត្សព្ទាំខ្មាំ ខេត្ត ខ្មែំ សុខស្មាំ ឧត្សព្ទាំខ្មាំ ឯកស្ត្រិ សុធនាំខ្មាំខ្មាំខ្មាំ ឯកសុខគ្មិ

(១០៥) ពលានិ សមោជានេតីតិ គេខំ ពលានិ
សមោជានេតិ ។ អស្បន្និយេ អគ្គម្បិយដ្ឋេន សន្ធាពលំ សមោជានេតិ គោសដ្ឋេ អគ្គម្បិយដ្ឋេន
វិធិយពលំ សមោជានេតិ បទានេ អគ្គម្បិយដ្ឋេន
សតិពលំ សមោជានេតិ បទានេ អគ្គម្បិយដ្ឋេន
សតិពលំ សមោជានេតិ ជន្ងៃ អគ្គម្បិយដ្ឋេន
សមាជិពលំ សមោជានេតិ អវិជ្ជាយ អគ្គម្បិយដ្ឋេន
បញ្ជាពលំ សមោជានេតិ អវិជ្ជាយ អគ្គម្បិយដ្ឋេន
បញ្ជាពលំ សមោជានេតិ អយំ បុក្កលោ សមាជិ
ពលានិ សមស្មី អារម្មលោ សមោជានេតិតិ គេន
វិច្ចតិ ពលានិ សមោជានេតិ(១) ។

គោចរញ្ បជាលាត់តំ ។ បេ។ តេជ វុច្គ សមត្តា បជិវិជ្ឈត់ ។

១ ឱ. ម. សមោធានេតឹតិ ។

សុត្តនូបិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ពាក្យថា ចាក់ផ្ទះ គឺ ចាក់ផ្ទះនូវអត្តនៃការតម្កល់មាំ នូវអារម្មណ៍ ចាក់ផ្ទះនូវអត្ត នៃការមិនរាយមាយចិត្ត ចាក់ផ្ទះនូវអត្តនៃការអធិដ្ឋានចិត្ត ចាក់ផ្ទះនូវអត្តនៃការផ្លូវផង់ចិត្ត ហេតុនោះ លោកពោលថា វមែងចាក់ផ្ទះ នូវអត្តនៃការស្ងប់ ។

(១០៥) សំនួរត្រង់ពាក្យថា ប្រមូលមកនូវកម្វាំងទាំងឡាយ គើ
ប្រមូលមកនូវកម្វាំង ដូចម្ដេច ។ ប្រមូលមកនូវសន្ធាពលៈ ដោយអត្ដថា
មិនកម្រើកព្រោះសេចក្ដីមិនដឿ ប្រមូលមកនូវវិរិយពលៈ ដោយអត្ដថា
មិនកម្រើកព្រោះសេចក្ដីខ្លិល ប្រមូលមកនូវសភិពលៈ ដោយអត្ដថា
មិនកម្រើកព្រោះសេចក្ដីខ្លិល ប្រមូលមកនូវសភិពលៈ ដោយអត្ដថាមិន
កម្រើកព្រោះបមាទៈ ប្រមូលមកនូវសមាធិពលៈ ដោយអត្ដថាមិនកម្រើក
ព្រោះទទួច្ចៈ ប្រមូលមកនូវបញ្ហាពលៈ ដោយអត្ដថាមិនកម្រើក
ព្រោះទទួច ប្រមូលមកនូវបញ្ហាពលៈ ដោយអត្ដថាមិនកម្រើក
អាជ្ជា បុគ្គលនេះ ឈ្មោះថាប្រមូលមកនូវកម្វាំងទាំងឡាយនេះ ទុក
ក្នុងអាម្មេណ៍នេះ ហេតុនោះ លោកពោលថា ប្រមូលមកនូវកម្វាំង
ទាំងឡាយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ពាក្យថា វមែងដឹងច្បាស់នូវគោចវ (អាវម្មណ៍) ។ បេ ។ ហេតុនោះ លោកពោលថា វមែងចាក់ធ្លះ នូវអត្តនៃការស្ងប់ ។

មហាវិច្ចេ អានាយុនពមា

(೧០៦) ពោជ្ជាខ្មែ សមោជាធេតិត ភេទិ ពោជ**្ឈ**ផ្លែ សមោជា នេតិ ។ ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិស-ដោជ្យីខ្លុំ មាសេខខេត្ត ឧទ្ធភិព៣។-ម៉ោជាខ្លី ទាសេស ខេត្ត ឧស្សាជើន អ្នកសាសេសិ-ជ្ឈន្តំ សមោជានេតិ ដាណដ្ឋេន បត្តសម្រាជ្ឃន្តុំ សមោជានេតិ ឧុចសមដ្ឋេន ចូស្សីនិ្ទសម្ពោជ្ឈនឹ សមោជាធនិ អវិក្គេមដ្ឋេ សមាធិសម្ពេងផ្លែ សមោជា ខេត្ត ខដ្ឋសង្ខានដ្ឋេន ឧ ខេត្តាសម្ពោជ្ឃនឹ សមោជា នេតិ អយំ បុក្កលោ តមេ ពោជ្ឈផ្លែ ឥមស្មី អាវម្មណេ សមោយនេតីត តេខ វុច្ចត ពោជ្ឈផ្តុំ សម្រោជធានិ

កោយក្មេ បស់ស្ពាត់ ។ បេ។ នេះស វុក្គាំ សមត្ថា បស់ស្ពាត់ ។ មហាវិត្ត អានាបានពេយា

[១០៦] សំនួរត្រង៍ពាក្យថា ប្រមូលមកនូវពោជ្យង្គទាំងឡាយ តើប្រមូលមកនូវតោជ្បត្ត ដូចមេច ។ ប្រមូលមកនូវសត៌សម្ពោជ្ឃត្ ដោយអត្តថាប្រងិប្រយ័ត្ន ប្រមូលមកនូវធម្មវិចយស់ ម្ដោជ្បត្ត ដោយអត្ត ជ្ញា ស្រាន្ត ស្រ្តិ ស្រាន្តិ ស្រ្តិ ស្រាន្តិ ស្រ្តិ ស្រ្តិ ស្រ្តិ ស្រ្តិ ស្រ្តិ ស្រ្តិ ស្រ្តិ ស្រ្តិ ស្រ្តិ ស្រ ប្រទូលមកនូវបតិសម្ពេជ្យង្គ ដោយអត្តថាផ្សាយទៅ ប្រទូលមកនូវបស្ស-ទ្ទិសម្ពេជ្យង្គី ដោយអត្តថាសូចរមាច ច្រមូលមកនូវសមាធិសម្ពេជ្យង្គ ដោយអត្ថថាមិនរាយមាយ ប្រមូលមកខ្លុំ បេក្ខាសម្ពេជ្ឈង្គី ដោយអត្ ថាពិចារណេយើញច្បាស់ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះថាប្រមូលមកនូវពោជ្យង្គ ទាំងឡាយទេះ ទុកក្ងអារម្មណ៍ខេះ ហេតុនោះ លោកពោលថា ប្រមូលមកនូវ ពោជ្យន្ត្ត ទាំងទ្បាយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ពាក្យថា វមែងដឹងច្បាស់នូវគោចរ (អារម្មណ៍) ។ បេ ។ ហេតុនោះ លោកពោលថា វមែង០ាក់ធ្ងះ នូវអត្តនៃការស្ទ[ំ] ។ សុត្តន្តបិដិពេ ខុទ្ទពនិកាយស្សូ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

(១០៧) មក្តុំ សមោជាធេតីតិ ភេះជំ មក្តុំ ស-មោជា ខេត់ ។ ឧស្សាធម្នេ សម្ពាធិទ្ធី សមោជា ខេ ត់ អភិនិពេមជង្គេ សម្មាសង្ហ័ញ្ជំ សមោជាធេត ចាំក្តុលដ្ឋេន សម្មាក់ខំ សមោភា នេត់ សមុដ្ឋានដ្ឋេន សសាយនេះ មាន ខេត្ត មេសាម មាន ខេត្ត មានាមា ជីវ សមោយខេត្ត ឧស្សាជ្រេី ទេ មាសាលាត មាគោ-ជា នេត្ត និត្តាបុត្ត មាស្ត្រ មា អាំក្ដេចដ្ឋេន សម្មាសមាជំ សមោជានេត់ អយំ ជន្តលោ វុត្ត ឧដ្ដុំ វុត្ត អាវត្តិ មាវត្តិ មាវត្តិ និត នេះ វុច្តិ មក្តុំ ស មោភា នេតិ ។

កោយញ្ជា បជាលាត់តំ ។ បេ។ គេល វុច្គាំ សមត្ថា បដិវិជ**្ជ**ាត់ ។ សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

(១០៧) សំនួរត្រង់តាក្យថា ប្រមូលមកនូវមគ្គ គើប្រមូលមកនូវ មគ្គ ដូចម្ដេច ។ ប្រមូលមក នូវសម្នាទិដ្ឋិ ដោយអត្តថា ឃើញ ប្រមូលមក នូវសម្មាសង្ហប្បៈ ដោយអត្តថាលើកចិត្តឡើង កាន់អារម្មណ៍ ប្រមូលមកខ្លាំសម្នាក់ថា ដោយអត្ថថាវត្សាខុក ប្រមូលមកខ្លាំសម្នាក់មន: ដោយអត្តថាតាំង ឡើងដោយប្រពៃ ប្រមូលមកខ្លុវសមា្មភាជីវ: ដោយ អត្តថាផ្សផន៍ ប្រមូលមក នូវសម្នាក់យាម: ដោយអត្តថាផ្គង់ឡើន ប្រមូលមកនូវសម្មាសត់ ដោយអត្តថាប្រង់ប្រយ័ត្ន ប្រមូលមកនូវសម្មា-សមាធិ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះថាប្រមូលមក នមែតនេះ ទុកកង៍អាមេណ៍នេះ ហេតុនោះ លោកពោលថា ប្រមូលមកនូមែគ្គ ដោយប្រការដូចេះ ។

តាក្យថា វមែងដឹងច្បាស់នូវគោចរ (អាវម្មណ៍) ។ បេ ។ ហេតុនោះ លោកពោលថា វមែងចាក់ធ្លុះ នូវអត្ថនៃការស្វប់ ។

មហាវិគ្គេ អានាជានកថា

(១០៨) ខម្មេ សមោជា នេត្ត ភេទ ខំ ខម្មេ ស-មោយខេត្ត ។ អាខ្ពព់នេញ ដែន ។ ខ្មែលខ្មុំ អមោៈ ជា នេតិ អភាព្យែ ដ្ឋេ ពលានិ សមោជា នេតិ និ-យ្យានដ្ឋេន ពោជ្ឈផ្តែ សមោជាខេត់ មេត្តដែន មក្តុ សមោជនេត់ ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សត់ប្បីដ្ឋាន សមោជា-នេតិ ៥ឧហនដ្ឋេន សម្មហ្ជនានិ សមោជានេតិ ស្ដី ខេឌ្ឌ សុទ្ធិសន្ត មាសេខាខេឌ្ឌ សុទ្ធិ សមោយនេត់ អាំក្ដេចដ្ឋេ សម្ដុំ សមោយនេត អនុបស្បានដ្ឋេ វិបស្បាន សម្រេខាធេតិ ឯការស-ដ្ឋេន សមថវិបសុក្រំ សមោជាធេតា អនតវត្តនដ្ឋេន យុគនខ្ញុំ សមោធានេតិ សំពង្កេន ស៊ីលាសៃរុទ្ធិ សមោយ នេត្ត អាំ ក្ដេច ដែល ចិត្តស្នៃ មិនោ-ជាខេត្ត ឧស្សានដ្ឋេន ឧដ្ឋិសុទ្ធិ សមោជាខេត្ ត់ស្ដី $\mathbf{c}_{(0)}$ រូមេ $\mathbf{c}_{(0)}$ ។ មេខេខ្លួន ខេត្ត នេះ នេះ $\mathbf{c}_{(0)}$ សមោល នេត់ បញ្ចែកដ្ដេ ម៉ៃត្ត សមោល នេត់ សត់ខេត្ត ខេត្ត សិល ឃុំ ម្នាល់ មាសាខេត្

១ ឱ. ម. វិមុត្ត**ដូ**ន ។

មហាវិត្ត អានាបានកេហិ

(၈၀၀) လိဒ္အ႑ရုရ်ကရ၂တ ပြမွလမနန္ဒေဒမြဲ ၏ရေ၅ယ ခြေပြမွေလ មកនូវធមិ ដូចម្ដេច ។ ប្រមូលមកនូវឥន្ត្រិយ ទាំងឡាយ ដោយអត្តថាជាធំ ប្រមូលមក នូវពល: ទាំងឡាយ ដោយអត្តថាមិនកម្រេក ប្រមូលមកនូវ ពោជ្ឃង្គីទាំងឡាយ ដោយអត្តថាចេញទៅ (បាកធមិជាសត្រវ) ប្រមូល មកនូវមគ្គ ដោយអត្តថាជាហេតុ ប្រមូលមកនូវសតិហ្វដ្ឋាន ដោយអត្តថា ត្រុងត្រិក្ខុង ត្រង់ហាតុមន្ត្រហាតិ ដោយមន្តិសុខមួយគម្ ន្យុំឥទ្ធិបា េដោយអត្តថាសម្រេច ប្រមូលមកន្យុសក្ខ: ដោយអត្តថាតិត ច្រង់លាតមន់ស្រុននេះ ដោយមន្តិលាត្តមានបាកា ក្រង់លាកមន់រុំប្រហាន ដោយអត្តថាតិបារណាឃើញរឿយ ១ ប្រមូលមកនូវសមថៈនិងវិបស្សនា ដោយអត្តថាមានរស់តែមួយ ច្រមូលមកនូវធម៌ ដែលជាបគ្នាជាគូ ដោយ អត្តថាមិនកន្ងងគ្នា ប្រមូលមកនូវសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាសង្គ្រម ប្រមូល មកនូវចិត្តវិសុទ្ធ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ប្រមូលមកនូវទិដ្ឋវិសុទ្ធ ដោយ អត្តថា ឃើញ ប្រមូលមកនូវវិមោត្ត ដោយអត្តថារួច ប្រមូលមកនូវវិជ្ជា ដោយអគ្គថាចាក់ផ្ទះ ប្រមូលមកនូវវិមុត្តិ ដោយអត្តថាលះស្រឡះ ប្រមូល មកខ្លាំ ១៤ ពាណៈ ដោយអត្តថាផ្ដាច់បង់ ប្រមូលមកខ្លាំអនុប្បា ខ្មាញណ

សុត្តនូមិដីកេ ខុទ្ទកនិកាយស្បូ មដិសម្ពិទាមគ្នោ

ជន្នំ មូលដ្ឋេន សមោជានេតិ មនសិការំ សមុដ្ឋានដ្ឋេន សមោជានេតិ ដស្សំ សមោជានដ្ឋេន សមោជានេតិ ដស្សំ សមោជានដ្ឋេន សមោជានេតិ ប៉េននំ សមោសាឈដ្ឋេន សមោជានេតិ សតិ អាជិចនេតិ សមាជិ បម្បជ្ជេន សមោជានេតិ សតិ អាជិចបត្តេច សមោជានេតិ សតិសម្បជញ្ញំ (๑) តតុត្ត- ដេដ្ឋាន សមោជានេតិ ប៉ែតុត្តិ សាជ្រេន សមោជានេតិ អាជ្ជាធ្យា (๑) តតុត្ត- អេមាជានេតិ ប៉ែតុត្តិ សាវដ្ឋេន សមោជានេតិ អមាជានេតិ អមាជានេតិ អាជ្ជាធ្យា (৯) តែង ប្រជាជានេតិ អាជ្ជាធ្យា (৯) តែង ប៉ុត្តិ ប្រហាសានដ្ឋេន សមោជានេតិ អាជ្ជាធ្យា សមោជានេតិ អាជ្ជាធ្យា សម្បាជានេតិ នេង ប៉ុត្តិ ជាម្មេសមោជានេតិ ។

កោយញ្ បជាជាតិតិ យន្តស្ប អារម្មណ៍ តំ តស្ប កោយ យន្តស្ប កោយ តំ តស្ប អារម្មណ៍ បជាជាតិតិ បុក្តសោ បជាជធា បញ្ជា ។

សមត្ថិ អារម្មណស្ប ឧបដ្ឋាធិ សមិ ចិត្តស្ប អាក្រៃ្ទាទោ សមិ ចិត្តស្ប អធិដ្ឋាធិ សមិ ចិត្តស្ប វោឌាធិ សមិ ។

១៦ មេ.ប្រាំ ។

សុត្តស្តូចិជិត ខុទ្ទពនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

ដោយអត្តថាស្ងប់ ប្រមូលមកនូវិតនូ: ដោយអត្តថាជាបុសគល់ ប្រមូលមកនូវិមនសិការ: ដោយអត្តថាតាំងខ្វេងព្រម ប្រមូលមកនូវិផស្ស:
ដោយអត្តថាប្រមូលមក (នូវិអារម្មណ៍) ប្រមូលមកនូវិវេទនា ដោយអត្ត
ថាប្រជុំចុះ ប្រមូលមកនូវិសមាធិ ដោយអត្តថាជាប្រធាន ប្រមូលមក
នូវិសតិ ដោយអត្តថាជាធំ ប្រមូលមកនូវិសតិសម្បជញ្ជា: ដោយអត្តថា
ប្រសើរជាងធម៌នោះ ប្រមូលមកនូវវិមុត្តិ ដោយអត្តថាជាទ្វឹម ប្រមូលមក
នូវិនិញ្ហាន ឈ្មោះអមត: (ជាទីពឹងបេសសត្វ) ដោយអត្តថាចំបំផុត
(នៃកិច្ចក្នុងសាសនា) បុគ្គលនេះ ឈ្មោះថាប្រមូលមកនូវិធម៌ទាំងឡាយ
នេះ ទុកក្នុងអារម្មណ៍នេះ ហេតុនោះ លោកពោលថា ប្រមូលមកនូវិ
ធម៌ទាំងឡាយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ពាក្យថា រមែងដឹងច្បាស់នូវគោចរ សេចក្ដីថា បុគ្គលតែងដឹងច្បាស់ ថា ធម្មជាគណា ជាអារម្មណ៍ នៃចិត្តនោះ ធម្មជាគនោះ ជាគោចរនៃ ចិត្តនោះ ធម្មជាគណា ជាគោចរនៃចិត្តនោះ ធម្មជាគនោះ ជាអារម្មណ៍ នៃចិត្តនោះ ព្រោះហេតុនោះ ការជំងឺច្បាស់ ឈ្មោះថាបញ្ញា ។

ពាក្យថា ការស្ងប់ គឺការតម្កល់ខុកនូវអារម្មណ៍ ឈ្មោះថាការស្ងប់ ការមិនរាយមាយនៃចិត្ត ឈ្មោះថាការស្ងប់ ការអធិដ្ឋានចិត្ត ឈ្មោះ ថាការស្ងប់ ការផ្លូវផង់នៃចិត្ត ឈ្មោះថាការស្ងប់ ។

មហាវិគ្គេ អានាបានកហិ

ម ត្រាត់ មល់ជួ ដ្ឋា ខិត្តិលេស ដ្ឋោ វេយ ខ ដ្ឋា

បដិវិជ្ឈត់តំ អារម្មសាស្ប ឧបដ្ឋានដ្ឋិ បដិវិជ្ឈត់ ចិត្តស្ប អវិក្ខេចដ្ឋិ បដិវិជ្ឈត់ ចិត្តស្ប អនិដ្ឋានដ្ឋិ បដិវិជ្ឈត់ ចិត្តស្ប វេទានដ្ឋិ បដិវិជ្ឈត់ គេន វុច្ចត់ សមត្ថកា បដិវិជ្ឈត់ ។

(೧၀४) គេជំ សេរ៉ូ អស្បសន្លោ សេរ៉ូ អស្បសាទីតិ ខជាជាតិ សេរ៉ូ ខស្បូសន្លោ សេរ៉ូ ខស្បូសាទីតិ ខជាជាតិ ។ សេរ៉ូ អស្បូសំ ឥត្តសេស្ហាតេ
អស្បូសតិ ខេស្បូសំ ឥត្តសេស្ហាតេ ខស្បូសតិ
សេរ៉ូ អស្បូសខ្យូសប្រសំ ឥត្តសេស្ហាតេ ខស្បូសតិ
ខស្បូសតិច សេរ៉ូ អស្បូសខ្យូសប្រសំ ឥត្តសេស្ហាតេ
អស្បូសតិច សេរ៉ូ អស្បូសខ្យុសប្រសំ ឥត្តសេស្ហាតេ
អស្បូសតិច សេរ៉ូ អស្បូសខ្យុសប្រសំ ឥត្តសេស្ហាតេ
អស្បូសតិច នេះ សុខុខតាំ សេរ៉ូ ខស្បូសំ
អស្បូសតិច នេះ សុខុខតាំ សេរ៉ូ ខស្បូសំ

មហាវិត្ត អានាបានកេវា

អត្ថនៃការមិនមានទោស អត្ថនៃការមិនមានកិល្វេស អត្ថនៃការ ផ្សរផង៍ អត្ថនៃគុណដ៏ក្រៃលែង ឈ្មោះថាអត្ត ។

ពាក្យថា ចាក់ធ្លុះ គឺ ចាក់ធ្លុះ នូវអត្ថនៃការតម្កល់មាំនូវអារម្មណ៍ ចាក់ធ្លុះនូវអត្ថនៃការមិនរាយមាយចិត្ត ចាក់ធ្លុះនូវអត្ថនៃការអធិដ្ឋានចិត្ត ចាក់ធ្លុះនូវអត្ថនៃការផ្លូវផងចិត្ត ហេតុនោះ លោកពោលថា ចាក់ធ្លុះ នូវអត្ថនៃការស្ងប់ ។

(១០៩) បុគ្គលកាលដកដង្កើមចេញទី ក៏ដឹងច្បាស់ថា អាគ្មា
អញដកដង្កើមចេញទី កាលដកដង្កើមចូលទី ក៏ដឹងច្បាស់ថា អាគ្មា
ដកដង្កើមចូលទី តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គល ដកចេញ នូវដង្កើមចេញ
ទី ក្នុងចំណែកកាលទី ដកចូល នូវដង្កើមចូលទី ក្នុងចំណែកកាលទី
ដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដង្កើមចេញប្ដង់ង្កើមចូលទី ក្នុងចំណែក
កាលទី កាលបុគ្គលដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដង្កើមចេញប្ដង់ង្កើម
ចូលទី ក្នុងចំណែកកាលទី (ច្រើនដង់) ខន្ទ: (ចំណង់ក្នុងអ៊ីមួយ)
វមែងកើតទៀត បុគ្គលដកចេញ នូវដង្កើមចេញទី ល្អិតក្រៃលៃងជាង
នោះ ក្នុងចំណែកកាលទី ដោយអំណាចធន្ទ: ដកចូល នូវដង្កើម
ចូលទីល្អិតក្រៃលៃងជាងនោះ ក្នុងចំណែកកាលទី ដោយអំណាចធន្ទ:

សុត្តន្តបិជិកេ १९ កនិកាយស្ស បដិសម្តីខាមគ្នោ

ឥត្តសេខ្លានេ បស្សសត៌ ជជ្ជាសេន តតោ សុទុ-មេនាំ រស្ប៊ុំ អស្បាសប្បស្បាស់ ឥត្តសេಘ្ឋានេ មស្ប-សតិច បស្បសិទិច ជន្ទាសេន តតោ សុខុមតាំ រស្ប៉ំ អស្បូសប្បស្បាសំ **ឥ**ត្តសេಘ្ឋាគេ អស្បូស-តោច បស្បសតោច ចាមុជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ ចាមុជ្ជស្រែន តតោ សុខុមតវិ ស្ប្តិ៍ អស្បូស ឥត្តសេಘ្លាតេ អស្បូសតិ ខាមុខ្លាំសេន តតោ សុខុមតវិ សេ្បឹ បស្បាស់ ឥត្តសេន្ធាតេ បស្បសត៌ ខាមុជ្ជាសេន ត តេ សុខុមតាំ សេ្បុំ អស្បាសឲ្យស្បាស់ ឥត្តសេ-ខ្លាំ គេ អស្បូសតិច ខស្បូសតិច ខាមុជ្ជស្រែន តតោ សុខ្មត្ត ស្បើ អស្បាសព្ទាស្សាស់ ឥន្តសេಘាតេ អស្បស តោច មស្បស តោច សេ្ប៉ អស្បាស មក្រុ សា ចិត្តិ វិវឌ្គតិ ឧបេត្តា សណ្ឋាតិ តមេហិ និវេហា-តាហេ ស្ប៉ $^{(0)}$ អស្បាសឲ្យស្បាសតាហេ ខ្ σ -ដ្ឋាធំ សត៌ អនុបស្បាញាណំ កាលោ ឧ្បដ្ឋាធំ

[៙] ឱ. ម. រស្សា ។

សុត្តនូមិ៨ក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដង្កើមចេញឬដង្កើមចូលទី ល្អិតក្រៃលែន ជាង៍នោះ ក្នុងចំណែកកាល ្វ ដោយអំណាចធន្ទូ: កាលបុគ្គលដក ចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដង្កើមចេញប្ដូដង្កើមចូលទ្វី ល្អិតក្រៃលែងជាង នោះ ក្នុងចំណែកកាលទ្វី ដោយអំណាចធន្ទៈ (ច្រើនដង) ជាមុដ្ឋៈ វមែងកើតឡើង បុគ្គលដកចេញ ខ្លាំដងើមចេញខ្លី ល្អិតក្រៃលែងជាង នោះ ក្នុងចំណែកកាលទ្វី ដោយអំណាចជាមុដ្ឋ: ដកចូលនូវដង្គើម ចូល 🦻 ល្អត់ក្រលែនជាងនោះ ក្នុងចំណែកកាល 🦻 ដោយអំណាច ជាមុជ្ជ: ដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដងើមចេញប្ដុដងើមចូលទី ល្អិត ក្រៃលែងជាងនោះ ក្នុងចំណែកកាលខ្លី ដោយអំណាចជាមុជ្ជៈ កាល បុគ្គលដកចេញក្ដី ដកចូលក្ដី នូវដងើមចេញឬដងើមចូល 🦻 ល្អិតក្រែ លែងជាងនោះ ក្នុងចំណែកកាលខ្លី ដោយអំណាចជាមុជ្ជៈ (ច្រើនដង) ចិត្តក៏ឃាតចេញអំពីដង្ហើមចេញប្ដង់ងើមចូល រ៉ឺ ១ ខេត្តា ក៏តាំងនៅសិប កាយគឺជង្កើមចេញនឹងដង្កើមចូលទ្ធិ ដោយអាការ ៩ នេះ ឈ្មោះថា ទបង្ខាន សត្ថ ឈ្មោះថាអនុបស្សនាញាណ កាយឈ្មោះថាទបង្ខាន មហាវិធ្លេ អានាបានកេយា

នោ សតិ សតិ ឧ្មេដ្ឋាធិ ខេវ សតិ ខ តាយ ស តិយា តេខ ញា ណេខ តិ កាយ អនុបស្បតិ៍តិ តេខ វុទូតិ កាយេ កាយាឧុបស្បូខា សតិប្បដ្ឋាខកាវនា ។

(೧೧၀) អនុបស្បត់តិ ភាយ អនុបស្បត់ ។ ស្បត់ ។ បេ ។ រាវេឌ្គិ ភាយ អនុបស្បត់ ។

អាវេលតំ ខេត្តសេប្រ ភាវេល ។ ខេត្ត សមត្តញាំ បន្តិត្តិ ។ ខេត្ត សេប្តី អស្បាសឲ្យស្បាស់សេខ ខ្ញុំត ស្បាល់ខ្លុំ ។ ខេត្ត សេប្តី អស្បាសឲ្យស្បាស់សេខ ខិត្តស្បា ឯកក្តេត អរិក្គេច ខេសាខនោ តិខ្ញុំយាធិ សមោសាខេត្ត ។ ខេត្ត ខេត្ត សមត្តញាំ បន្តិស្បា ខេត្ត ។ ខេត្ត ខេត្ត សមត្តញាំ បន្តិស្បា ខេត្ត ។ ខេត្ត ខេត្ត សមត្តញាំ បន្តិស្បាធិត ។

មហាវិត្ត អានាយុនកប៉ា

មិនមែនឈ្មោះថាសតិខេ ចំណែកវាងសតិ ឈ្មោះថា ១បង្ហានផង ឈ្មោះ ថាសតិផង បុគ្គលរមែងពិចារណា ឃើញ នូវកាយនោះ ដោយសតិ នោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លេកពោលថា កាយេកាយា-នុបស្សនា សតិប្បង្ហានភាវនា ដោយប្រការដូច្នេះ ។

(១១០) ៣ក្យថា ពិបារណា ឃើញ តើ ពិបារណា ឃើញនូវ កាយនោះ ដូចម្ដេច ។ បេ។ បុគ្គលពិបារណា ឃើញ នូវកាយនោះ យ៉ាងនេះឯង ។

ពាក្យថា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ ភាវនា ដោយអត្តថាសេព កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍ មូលតែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញ ឬ ជង្ហើមចូលខ្លី វេទនាទាំងឡាយដែលប្រាកដ វេមងកើតឡើង ។ បេ ។ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់នូវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍មូលតែមួយ ដែល មិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញប្ដង់ស្លើមចូលខ្លី ឈ្មោះថា ប្រមូលមកនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ។ បេ ។ ហេតុនោះ លោកពោល ថា បាក់ធ្ងះនូវអត្តនៃការស្ងប់ ។

សុក្ត្តិជិញ ខុត្តិកាយល្ប បដិសត្តិកម្ពោ
(೧೧೧) ៩៩ សព្ទភាយៗដេំសំឋនី អស្បស់សុក្មីតិ សិក្ខិតិ សព្ទភាយៗដេំសំឋនី បស្បស់សុក្មីតិ សិក្ខិតិ ។

សុគ្គន្តបំជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(១១១) បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញកំណត់ដឹងខ្លូវកាយ គឺដង្កើម ចេញទាំងតួង ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកំណត់ដឹង ខ្លុវកាយ គឺដង្កើមចូលទាំងពួង ទើបដកដង្កើមចូល តើដូចម្ដេច ។

ភាក្សា តាយ បា្នដល់តាយ b យ៉ាង គឺទោមតាយ១រូបតាយ១ នាមកាយ តើដូចមេច ។ វេទនា សញា ចេតនា ផស្ស: មនសិកាវ: ឈ្មោះថានាមផង ឈ្មោះថានាមកាយផង មួយ ៀត ពួកធម៌ណា ដែល លោកពោលថា ចិត្តសង្ខារ នេះ ឈ្មោះថានាមកាយ ។ រូបកាយ តេដ្ឋបម្តេច ។ មហាភូត្តរុប៤ ផង ខណ្ឌាយរូប របស់មហាភូតរុប៤ ផង ដងើមបេញផង ដងើមចូលផង និមិត្តផង ជាឧបនិពន្ធន៍ (ជាប់គ្នា) (ឈ្មោះថារូបកាយ) មួយទៀត ពួកធម៌ណា ដែលលោកពោលថា កាយសង្ខាវ នេះ ឈ្មោះថារូបកាយ ។

មហាវិធ្លេ អានាយានកេដា

(၈၈၂) គម ខេ្ម កាយា ខដាំវិធិតា យោធ្នំ និឃំ មេសាប្រារុស្រេខ ភូឌិសារី វាយន៍ខ្លួន ក្សាយនៃ។ តោ សតិ ឧបដ្ឌិត ហោតិ តាយ សតិយា តេជ ញា លោន គេ កាយ បដិវិធិតា យោត្តិ នីឃំ បស្សស់សេខ ចិត្តសុ ្សកក្តុំ អាំក្តេចំ បជា-ន តោ សតិ ឧុមជ្ជិតា យោតិ តាយ សតិយា នេះ ញាណេន នេ កាយ បដិវិធិតា យោភ្នំ rស្ស៊ី អស**្**ស្សស្រេច ខិត្តស្ស ឯកក្តុង មនិក្តេច បជាន តោ សតិ ខ្មែរ ញាតិ តាយ សតិយា តេខ ញាណេខ ទេ កាយ បដ្ឋិធិតា យោធ្ថិ រស្សំ ឧសាស្ស ស្រេខ ខ្ទុស្ស វាយង់ខ្ពុំ អរ្ធើន្ត ថជាន គោ សត៌ ខ្មុខ្និតា ហោតិ តាយ សត៌យា នេះ ប្រហេន នេ កាយ ជន្ស័ន្ទម លោទ័ អាវជ្ជតោ តេ កាយ ខដិវិធិតា យោធ្និ ជាជាតា គេ គាយ ១៩វិធិតា បស្∫តោ តេ កាហ បដ់ធំន មោធ្ថ៌

មហាវិគ្គ អានាបានកេមា

(១១៤) កាយទាំងឡាយនោះ ដែលបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដុចម្ដេច ។ កាលបុគ្គលដ៏ងច្បាស់ខ្លាំភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍មូលតែមួយ ដែលមិនរាយមាយ សតិក៏ប្រង់ទុកហើយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ វៃង កាយទាំងនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ កាលបុគ្គលដ៏ងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍ ម្ចូលតែមួយ ដែលមិនរាយមាយ សតិក៏ប្រង់ទុកហើយ ដោយអំណាចនៃ ដង្កើមចូលវែង កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណ នោះ កាលចុគ្គលដឹងច្បាស់ខ្លុវភាព ខែចិត្ត មានអាវម្មណ៍ម្មួលតែមួយ ដែលមិនរាយមាយ សតិក៏ប្រង៍ទុកហើយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ 🦻 កាយ ទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គល ដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសត់នោះ ដោយញាណ នោះ កាលបុគ្គលដឹង ច្បាស់នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍មូលតែមួយ ដែលមិនរាយមាយ សតិ ក៏ប្រង់**ុក ហើយ ដោយអំណាច នៃ**ដង្កើមចូលទី កាយទាំងឡាយ នោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ កាលបុគ្គលរំពឹង កាយទាំងទ្បាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលដឹង កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថា គេដឹងច្បាស់ ហើយ កាលបុគ្គល ឃើញ កាយទាំងឡាយ នោះ ឈ្មោះថា គេដឹងច្បាស់ ហើយ

សុត្តស្តីជំពីពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បដិសម្តិខាមគ្នោ

បច្ចុប្បស្នាតា តេ កាហា បដ្ឋិធិតា ហោធ្មុំ ចិត្តិ អឌិដ្ឋមាតោ គេ កាយា បដិវិធិតា ហោត្តិ សទ្ធាយ អជ៌មុខ្គោ គេ កាយ បដិវិធិតា ហោធ្មុំ វ៉ាំឃំ មក្សា នោ នោ ភាយា មដ្ឋិធិតា ហោឆ្គ សតិ ឧជ្ជាបយ នោ នោ ភោយ បដ់វិធិនា ហោធ្ថិ ចិន្ត្ សមាឧហ តោ តោយា បដ្ឋិធិតា ហោធ្ថិ បញ្ញា- $\mathfrak{w}^{(0)}$ ဗေလာင္း၏ ကေတာ့ ဗင္ဂ်ာဒို့၏ ကောင့် မ-ក់ ក្លេយ វ៉ា មក់ជាឧ តោ តោយា បដ់វិធិតា យោធ្ថិ ចរំពោយ្យំ ចរិជាន់ នោ នោ ភាយា ចំដុំវិនិតា ហោន្ថិ បញ្ជាត់ ខ្លាស ខេត្ត ស្រា ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ភាប់តេញ៉ំ ភាវយៈ តេ កោយ បដិវិធិតា ហោធ្ថិ

០ ឧ. ម. សញ្ញាយ ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

កាលបុគ្គលពិចារណា កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលអធិដ្ឋានចិត្ត កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ ហើយ ကလဗ္ဂလေးမျိဳသိပေးသေးယာလစ္က ကယာစိန်ချေ**ဖာ**ေဒား ကော္မော គេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលផ្គង់ព្យាយម កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលតម្កល់សតិ កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលតម្កល់ចិត្ត កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ដោយច្រាថា កាយ ទាំងទ្យាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលចុគ្គលត្រាស់ដឹងនូវ ធម៌ដែលគួរគ្រាស់ដឹង កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលកំណត់ដឹងខ្លាំធមិ ដែលគួរកំណត់ដឹង កាយទាំងទុក្យយ នោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលលះបង់នូវធមិ ដែលគួរលះបង់ កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ កាលបុគ្គលចម្រើននូវ ធម៌ដែលគួរចម្រើន កាយទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាគេដឹងច្បាស់ហើយ

មហាវិត្តេ អានាបានពេហ

សញ្ចំកាត់ព្ទំ សញ្ចំការោត គេ កាយ បដិវិធិតា យោធ្នំ រៅខ្មែ តាយា ជឌីវិឌិតា យោធ្នំ សព្វកា-យេខ្យដ់សំរេន អស្បាសខ្យស្បាសការយា ឧ្ខដ្ឋាន សតិ អនុខស្មា្រញាណ កាយោ ឧ១ដ្ឋាធិ នោ សតិ សតិ ឧបដ្ឋាធិ ខៅ សតិ ខ តាយ សតិយា តេខ ញាណេខ តំ កាយំ អនុបស្បត់ត តេខ វុទ្ធ ភាយេ ភាយាឧុខស្បូន សត៌ឲ្យដ្ឋានភាវនា ។ (೧೧៣) អនុបស្បីតិតិ ។ បេ។ សព្ទភាយប្ប- $\hat{\mathbf{z}}$ လိပ္ပင့္ပည္နည္နည္န $\mathbf{v}^{(0)}$ လိပ္ပင့္ဆင့္ လိုလ္ပ $\hat{\mathbf{z}}$ សន្ធិ អាក្រេចដេខ ចិត្តាសន្ធិ ឧស្សាឧដេខ ខិដ្ឋិ-សុទ្ធិ យោ ឥត្ត សំរង្ហោ មយំ អនុសីលសិក្ខា យោ តត្ត អវិក្គេចដ្ឋោ អយ អនិចត្តសិក្ខា ឧទ ឧទាវិចដោ មក មគ្គារិយម្ (W)

១ ខ. ម. អស្សាសាហ្សស្សាសានំ ។

មហាវិត្ត អានាបានពេហា

អាលបុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ៗ ស់នូវធមិ ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ៗ ស់ កាយ
ទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថា គេដឹងច្បាស់ ហើយ កាយទាំងឡាយនោះ ដែល
បុគ្គលដឹងច្បាស់ ហើយ យ៉ាងនេះឯង កាយគឺដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល
សម្រាប់អ្នកកំណត់ដឹងនូវកាយទាំងពួង ឈ្មោះថា ១០ដ្ឋាន សតិ ឈ្មោះ
ថាអនុបស្សនាញាណ កាយ ឈ្មោះថា ១០ដ្ឋាន មិន ឈ្មោះថាសតិ ខេ
ចំណែក វាងសតិ ខើបឈ្មោះថា ១០ដ្ឋានផង ឈ្មោះថា សតិ ផង បុគ្គល
ពិបាណោ ឃើញ នូវកាយនោះ ដោយសតិ នោះ ដោយញាណ នោះ
ហេតុនោះ ហេតុ ពោលថា កាយមាយានុបស្សនា សតិហ្វដ្ឋានកាវនា
ដោយប្រការដូច្នេះ ។

(๑๑๓) ពាក្យថា ពិបារណាឃើញ ។ បេ ។ ក្យល់ដង្កើមបេញនិង

រប្រជាធ្វើមចូល នៃបុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹងនូវកាយពាំងពួង ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាសង្គ្រឹម ឈ្មោះថាចិត្តវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ
ឈ្មោះថាទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាឃើញ បណ្ដាធមិតាំងនោះ ធមិណា

មានអត្តថាសង្គ្រី ធម៌នេះឈ្មោះថាអធិសីលសិក្ខា បណ្ដាធមិតាំងនោះ

ធម៌ណាមានអត្តថាមិនរាយមាយ ធម៌នេះឈ្មោះថាអធិបិត្តសិក្ខា បណ្ដាធមិតាំងតោះ

ធម៌ណាមានអត្តថាមិនរាយមាយ ធម៌នេះឈ្មោះថាអធិបិត្តសិក្ខា បណ្ដាធមិតាំងតោះ

ធម៌ណាមានអត្តថាមិនរាយមាយ ធម៌នេះឈ្មោះថាអធិបិត្តសិក្ខា បណ្ដា

សុត្តស្ត្រិជិពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

វមា តំសេរា សិក្ខាយោ អាវជ្ជនោ សិក្ខាត់ ជាជ-ရေး ညဲကွား ဗည္သရူ ညဲကွား ဗင္ဒုက္ရေးရွာ ည်ကွာ-ត់ ខំតុំ អជ់ដួយ គ្លោ សំគ្គាត់ សុទ្ធាយ អជ់មុខ្គោ ស់គ្នាត់ វ៉ែយ បក្ខណៈពេ ស់គ្នាត់ សតី ឧបដ្ឋាបេៈ ខេត្ត សមាឧហ នោ សិក្ខុត បញ្ហាយ ញ បជាឧ ្តោ សិក្ខាត់ អភិព្រាយ្យ អភិជាឧ ្តោ សិក្ខាត់ ចរិញ្ចេញ ចរិជាឧន្តោ សិក្ខាតិ ចហាតព្វ ចជហន្តោ ស់គ្នាត់ ភាប់គេព្វ ភាប់គ្នោ ស់គ្នាត់ សច្ចភាគព្វ សច្ចិតាពេន្តា សិត្តតិ សព្វកាយឲ្យដ៏សំរេនី អស្បា-សប្បស្បាស់សេខ ចិត្តស្បា ឯកក្តេតិ भरे क्लू प បដានគោ វិធិតា វេធសា ខ្យុជូឆ្និ ។បេ។

សុត្តស្ថិធិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិភាមគ្គ

បុគ្គលកាលពេធិ៍ នុ/សិក្ខាទាំង៣ នេះ ឈ្មោះថាសិក្សា កាលដឹង ឈ្មោះ ဗာလ်ရှာ ကလဏီញ ကြေားဗာလ်ရာ ကလဂ်တ႑**ကာ** ကြေားဗာ សិក្សា កាលអធិដ្ឋានចិត្ត ឈ្មោះថាសិក្សា កាលជឿសិចដោយសគ្នា ឈ្មោះថាសិក្សា កាលផ្គង់នូវវីវិយ: ឈ្មោះថាសិក្សា កាលប្រង៍សតិ ឈ្មោះថាសិក្សា កាលឥម្គល់ចិត្ត ឈ្មោះថាសិក្សា កាលដឹងច្បាស់ដោយ ប្រាជា ឈ្មោះថាសិក្សា កាលត្រាស់ដឹងធម៌ ដែលគួរត្រាស់ដឹង ឈ្មោះថាសិក្សា កាលកំណត់ដឹងនូវធម៌ ដែលគួរកំណត់ដឹង ឈ្មោះថា សិក្សា កាលលះនូវធម៌ ដែលគួរលះ ឈ្មោះថាសិក្សា កាលចម្រើន ន្លុវធម៌ ដែលគួរចម្រើន ឈ្មោះថាសិក្សា កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ ធមិ ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឈ្មោះថាសិក្សា កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នុវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ th w អណាចនៃដង្កើមចេញនឹងដងើមចូល សម្រាប់អ្នកកំណត់ដង នូវកាយ ទាំងពួង វេទនាទាំងឡាយ ដែលប្រុកដ វមែងកើតឡើង ។ បេ ។

មហាវិគ្គេ អានាបានពេយា

សព្ទភាយព្យដ្ឋអំព្រើ អស្បាសព្យស្បាសស្រេន ចិត្ត-សព្រ ឯកក្កតំ មរិក្គេចំ បជាឧត្តោ ឥន្ទ្រិយៈធិ សមាជានេតិ ។ បេ ។ គេជ វុច្ចតំ សមត្តញា បដិវិជ្ឈត់តំ ។

(១០៤) គេជំ បស្បុម្ភយំ គាយសង្ខាំ អស្ប-សិស្បាម៉ាត់ សិក្ខាត់ បស្បុម្ភយំ គាយសង្ខាំ បស្ប-សិស្បាម៉ាត់ សិក្ខាត់ ។

^{🍳 🤋} ម. កាយប្បដិពន្ធា 😗 🖢 ខ. ម. សព្ទកាយប្បដិសំជុំទី បស្សាសា គិ ទិស្សតិ ។

មហាវិគ្គ អានាបានកហិ

បុគ្គលកាលដ៏ឥញ្ជាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយ មាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល សម្រាប់អ្នកកំណត់ ដឹងនូវកាយទាំងតួង វមែងប្រមូលមកនូវឥន្រ្ទិយទាំងឡាយ ។ បេ ។ ហេតុនោះ លោកពោលថា វមែងហក់ធ្ងះនូវអត្តនៃការស្ងប់ ។

(១១៤) បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញកាលរម្យាប់ នូវកាយសង្ខាវ ទើបដកដង្កើមបេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាលរម្យាប់ នូវកាយសង្ខាវ ទើបដកដង្កើមហូល គើដូចម្ដេច ។

កាយសង្ហារ តើដូចម្ដេច ។ ពួក រាល់ដង្កើម ចេញវែង ដែល
ប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងកាយ ធមិទាំង នេះ ដាប់ដោយកាយ ឈ្មោះថាកាយសង្ហារ
បុគ្គលកាលរេទ្យប់ លែត បង្ក្រាបនូវកាយសង្ហារទាំង នោះ ឈ្មោះថាសិក្សា
ពួក រាល់ដង្កើមចូលវែង ដែលប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងកាយ ធមិទាំង នេះ ជាប់
ដោយកាយ ឈ្មោះថាកាយសង្ហារ បុគ្គលកាលរេទ្យប់ លែត បង្ក្រាប
នូវកាយសង្ហារទាំង នោះ ឈ្មោះថាសិក្សា ពួក រាល់ដង្កើម ចេញ រ៉ី ដង្កើម
ចូល រី ឬដង្កើម ចេញ សម្រាប់បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹងនូវកាយទាំងពួង ដែល
ប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងកាយ ធមិទាំង នេះ ជាប់ ដោយកាយ ឈ្មោះថាកាយសង្ហារ
បុគ្គលកាលរទ្យប់ លែត បង្ក្រាបនូវកាយសង្ហារទាំង នោះ ឈ្មោះថាសិក្សា
បុគ្គលកាលរទ្យប់ លែត បង្ក្រាបនូវកាយសង្ហារទាំង នោះ ឈ្មោះថាសិក្សា

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បជិសម្តិកាមគ្នោ

យ៩ារូបេហ៍ ភាយសង្ខាប្រហ៍ យា ភាយសុុ អា-ខេត្ត រួមឧស មាទីឧស ឧហាឧស មុយិស ឧទិស ខែលេខា គេទៅ្ខ ឧមវិទី្ពិ ឧមវិទ្ធិ មេសវិម៌-សុក្រុំតំ សិត្តតំ បសុម្ពេល កាយសន្ទារំ បស្សុសិ-សុក្មតិ សិក្ខតិ យថា ប្រហិ កាយសថ្នាប្រហិ យា មេខេត្ត នេកខាង ខេត្ត នេកខាង ខេត្ត ហាឧស អឌ្មយ៍ ខ៩ទី២ ឧឧហស ឧយនាំយ សន្តិ សុខុមិ បសុម្ត្រលំ ភាយសញ្ញា ំ អសុស្រិស្ស-មត សិក្ខាត់ បសុម្ពេល កាយសង្ខាំ បស្សសិស្សា-ម៉ែតិ សិក្តាតិ ឥតិ ការ បសុម្រ្ល កាយសង្ខារំ អស្បូសស្បាច់ត សិក្ខាត់ បស្បុទ្តយ៍ តាយសង្គារំ ជសុស្រីសព្រមិត សិក្ខាតិ ឃុំ សុខេ្ត កុគុបលទិ្ធិយា ខ ខេសាវនា ឧ ហោត៌ អស្បូសខ្យូស្បូសាឧញ្ បកាវេល ឧ ហោះតិ អាលាទានស្បូតិយា ខ បកាវនា ឧ ហោតិ អានាទានស្បតិសមាជិស្ប ខ បកាវេល ន ហោតិ ឧ ខ នំ $(^\circ)$ សមាបន្តឹ បណ្ឌិតា

ខ ខ. ម ៩៩៣ **នំ ។ ម. ៩**បន់តំ **។**

សុត្តស្តូចិជិត ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ការងាត **កា**រខម្រេត ការឈម ភាររញ្ជួយ សា ការកម្រើក ការញាប់ញុំ ណា នៃកាយ ដោយកាយសង្ខាវ ទាំនទ្យាយ មានសភាពយ៉ាងណា បុគ្គលសិក្សាថា អាគ្មាអញកាល រម្យប់ នូវកាយសង្ខារ មានសភាពយ៉ាងនោះ ទើបដកដង្កើមបេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាលរម្យាប់ នូវកាយសង្គារ ទើបដកដង្កើមចូល ការមិនឱ្ន ការមិនងាក ការមិនឲ្យម្រត ការមិនឈម ការមិន វញ្ជាយ ការមិនអនុះសា ការមិនកម្រើក ការមិនញាប់ញវ័ ណា នៃ តាយ ដោយកោយសង្ខារ**ទាំងឡាយ មានសភាព**យ៉ាង៍**ណា បុគ្គល** សិក្សាថា អាត្មាអញកាលរម្យបន្តវិកាយសង្គារដ៏ល្អិតសុទុម មានសភាព យ៉ាងនោះ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញកាលរម្វាប់នូវ កាយសង្ខារ ទើបដកដង្កើមច្ចូល បានឲ្យថា បុគ្គលសិក្សាថា អាគ្មាអញ ភាលរម្បាប់នូវកាយសង្គារ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញ កាលរម្យាប់ នូវកាយសង្ខារ ទើបជកដង្កើមចូល ដោយអាការ យ៉ាង នេះហើយ កាលបើយ៉ាងនេះ ការប្រាកដ នៃការបាននូវទ្យល់ មិនទាន់មាន ការប្រាកដ នៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល ក៏មិន ទាន់មាន ការប្រាកដ នៃអានាបានសុត្រិ ក៏មិនទាន់មាន ទាំង ការប្រាកដ នៃអានាបានស្បត្តិសមាធិ ក៏មិនទាន់មាន េ បណ្ឌិត

មហាវិគ្គេ អានាបានកេហិ

សមាបដ្ឋត្តិចិ វុឌ្ឍត្តិចិ ឥតិ ការ បស្បុម្ភាលំ តាយសង្ខាំ អស្បស់ស្បាមតំ សំគ្គាត់ បស្បីមួយ តាយសង្ខារិ មស្សសិស្បាមតិ សិក្ខាតិ ឃុំ សន្តេ វាតុខលខ្ទិយា ខ ខភាវនា យោតិ អស្បូសខ្យុ-ស្សាសាឧញ ខកាវនា យោតិ អនាទានស្បតិយា ខ បកាវនា ហោត៌ អានាទានស្បតិ៍សមាធ៌ស្ប ខ ខកាវភា ហោតិ ឥញ្ជ សមាខត្តិ ខណ្ឌិតា សមាជជីខ្លីត្ ដែលខ្លីត្ ៣៩២៩ ភ្លៃ សេល់នៃត្ ត់សេ អាតោជិនេ បឋទំ ជុំន្យាវិតា សន្តា ប់ត្រន្ត ជុំខ្សាវិតាន សន្ទាន់ និមិត្ត សុក្តហិតត្តា សុមជសិតាតត្តា សូមជាតែត្តា ជំរុន្ទេម ជុំធ្យាវិកោ សន្តេ អ៩ បញ្ជា សុទុមកា សន្តា បវត្ត សុទុម-តាន់ សញ្ជន់ និមិត្ត សុក្សាតត្តា សុមនសិកាតត្តា ស្វូបជាវិតត្តា ជំរុន្ទេប សុទុមកោ សន្តេ អថ ជជា សុខឧក្ខុង មានស្នាក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ចមុខ នុំខ្សារិកា អស្បាសឲ្យស្បាស ចវត្តត្តិ

មហាវិត្ត អានាយុនក្សា

ទាំងឡាយ វមែងមិនចូលកាន់សមាបត្តិនោះផង មិនចេញចាកសមាបត្តិ នោះផង៍ ព្ទថា បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញកាលរម្វាប់ នូវកាយសង្ខាវ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញកាលរម្វាប់នូវកាយសង្ខារ ទើប ដកដង្កើមចូល ដោយអាការយ៉ាងនេះហើយ កាលបើយ៉ាងនេះ ្រុក្រកដ នៃការបាននូវទ្យល់ក៏មាន ការប្រាកដ នៃទ្យល់ដង្កើមចេញ និងទ្យល់ដង្កើមចូលក៏មាន ការប្រាកដ នៃអានាបានស្បត្តិក៏មាន ទាំង ការប្រាកដ នៃអានាបានសត្រិសមាធិក៏មាន ទើបបណ្ឌិតទាំងឡាយ ចលកាន់សមាចត្តិនោះផង៍ ចេញចាកសមាចត្តិនោះផង៍ ដំណើរនោះ ច្រៀបដូចជាអ្វី ច្រៀបដូចជារគាំង ដែលគេគោះ សំឡេងគ្រោតគ្រាត រមែងប្រព្រឹត្តទៅជាដំបូង ព្រោះបុគ្គលកានយកល្អ ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ ព្រោះចាំទុកល្អ នូវនិមិត្ត នៃសម្វេងដ៏គ្រោតគ្រាត កាលបើសម្វេង គ្រោតគ្រាតរលត់ហើយ បន្ទាប់មក សម្វេងដ៏ល្អិត រមែងប្រព្រឹត្តទៅជា **ទាងក្រោយ ក្រោះបុគ្គល**កាន់**យក**ល្អ **ក្រោះធ្វើទុកក្**ងចិត្តល្អ ក្រោះ ញុំទុកល្អ នូវនិមិត្ត នៃសម្វេងដ៏ល្អិត កា**ល**សម្វេងដ៏ល្អិតលេតហើយ បន្ទាប់មក ចិត្តក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅជាទាងក្រោយ ព្រោះចិត្តមាននិមិត្តដ៏ល្អិត ជាអារម្មណ៍ មានទបមាដូចមេចមិញ មានទបមេយ្យដូចជាទ្យល់ដង្កើម ចេញនិង រាល់ដង្កើមចូល ដ៏គ្រោតគ្រាត វមែងប្រព្រឹត្ត ទៅជាដំបូង

សុត្តនូបិដិកេ ខុទ្ធកតិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ នុំខ្សាវិកាន់ អសុព្សប្បស្នាសាន និម័ត្ត សុក្កហ-នត្ត សុមនសិកានត្ត សូមជាវិនត្តា ជិវុធ្វេច ជុំធ្យា-រួយ ដេហ្សាសពីមរិប្រោ ង៩ ឧសិ សង់ឧយ អស្ជាសឲ្យស្បាស បវត្ត្តិ សុខុមភាជំ អស្ជា-សប្បស្បាសាន និមិត្ត សុក្កហិតត្តា សុមនសិកា-តត្តា សូចជាតែត្តា ជុំជ្រុំចំ សុទុមគោ អស្បាស-ရေသြ**ံုးက မရ ရည္ ကုခ်ခယ္တ**ွ **မက္ပါက္ရ**ိ-ស្បាសាជំ ជំមិត្តារម្មណត្តាមិ ចំតំ ជ វិត្តេម៉ កច្ចិ ស្តី សន្តេ វាតុខលខ្វិយា ខ ខកាវនា ខោតិ អស្បស់ខ្យស់ប្រសាធិញ ខេសាវិសា ខេហាតិ អាសា-ខានស្បត្ថិយា ខ បកាវេលា យោតិ អានាខានសុប្ តិសមាជិស្_រ ខ ខភាវនា **ហោតិ ត**ញ្ នំ សមាបត្តិ បណ្ឌិតា សមាបដ្ឋិច ដែ្ចប្តិច ឧស្សីឧល យាល់សង្គុំរំ អស្បាសឧស្សិប្-ကောၤဟာ ဒုဗဗ္ဓာဇိ ကန္း မင္မက္မႈႀကားျပ

សុត្តខ្ពស់ជាក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

ព្រោះបុគ្គលកាន់យកល្អ ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ ព្រោះចាំទុកល្អ នូវនិមិត្ត នៃទ្យល់ដង្កើមចេញនិងទ្យល់ដង្កើមចូល ដ៏គ្រោតគ្រាត កាលបើទ្យល់ ដង្កើមចេញនិងទ្យល់ដង្កើមចូល ដ៏គ្រោតគ្រាត រលត់ហើយ បន្ទាប់មក **រ្យល់ដង្កើមចេញ និងរ្យល់ដង្កើមចូលដ៏ល្អិត រមែងប្រព្រឹត្តទៅជា**ខាង ក្រោយ ក្រោះបុគ្គលកាន់យកល្អ ក្រោះធ្វើខុកក្នុងចិត្តល្អ ក្រោះចាំខុក **ာ ျ**လ်ံံ႕ နေမြင့်တွေ နှင့် နေရာလ်ံနှင့် နေမြင့်တွေ အသည် မြင့်တွေ မြင့်တွေ အသည် မြင့်တွေ အသည့် မြင့်တွေ အသည် မြင့်တွေ အသည့် မြင့်တွေ အသည့် မြင့်တွေ အသည် မြင့်တွေ အသည် မြင့်တွေ အသည် မြင့်တွေ အသည် မြ ចិត្តក៏មិនដល់នូវសេចក្តីរាយមាយ ក្នុងកាលខាងក្រោយ ព្រោះចិត្តយក និមិត្តនៃ ខ្យល់ជង្គើម ចេញនិងដង្កើមចូលដ៏ល្អិតជាអារម្មណ៍ ក៏យ៉ាងនោះ ដែរ កាលបើយ៉ាងខេះ ការប្រាកដ នៃការបាននូវទ្យល់ក៏មាន ប្រាកដ នៃខ្យល់ដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូលក៏មាន ការប្រាកដ នៃអា-នាបានស្បតិ៍ក៏មាន ការប្រាកដ នៃអានាបានស្បតិ៍សមាធិក៏មាន បណ្ឌិត ទាំងឡាយ វមែងចូលកាន់សមាបត្តិនោះផង វមែងចេញចាកសមាបត្តិ នូវកាយសង្ខាវ ឈ្មោះថាឧបដ្ឋាន សត់ ឈ្មោះថាអនុបស្សនាញាណ

មហាវិត្តេ អានាជានកថា

តាយា ឧឧដ្ឋានិ នោ សតិ សតិ ឧឧដ្ឋានិ នៅ សតិ ខ តាយ សតិយា គេន ញាណេន តំ តាយំ អនុឧស្បីតិ គេន វុទូតិ កាយេ តាយានុខស្បីនា សតិខ្យដ្ឋានការនា ។

ភាវជាតិ ខតសេព្ ភាវជា ។ ខេ ។

អាសេវឧដ្ឋេឧ ភាវជា ។ ខស្បូន្តយំ កាយសៈ

ខ្ញុំ អស្បាសខ្យុស្បាសា សំរដ្ឋេឧ សីលវិសុខ្ចុំ

អាក្រេខដ្ឋេឧ ខិត្តសៃខ្ចុំ ឧស្សឧដ្ឋេឧ ឧដ្ឋិសេខ្ចុំ

យោ តត្ត សំរដ្ឋោ អយំ អជិជិត្តសិក្ខា យោ

តត្ត ឧស្សឧដ្ឋោ អយំ អជិជិត្តសិក្ខា យោ

តត្ត ឧស្សឧដ្ឋោ អយំ អជិជ្ជាញាសិក្ខា សា

តំត្តសិក្សា ហា

តំត្តសិក្សា សិក្ខាយោ អាវជ្ជិ ខ្លោ សិក្ខាតិ ។ ខេ ។

មហាវិគ្គ អានាបានពេហិ

កាយ ឈ្មោះថាទបដ្ឋាន មិនឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកវាង៍សតិ ទើប ឈ្មោះថាទបដ្ឋានផង ឈ្មោះថាសតិផង បុគ្គលរមែងពិបារណាឃើញនូវ កាយនោះ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លោក ពោលថា កាយេកាយានុបស្សនា សតិប្បដ្ឋានភាវនា ។

(១១៤) សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិលរណៈឃើញ តើបុគ្គលពិលរណៈ ឃើញ នូវកាយនោះ ដូចម្ដេច ។ បេ ។ បុគ្គលពិលរណៈឃើញ នូវកាយនោះ យ៉ាងនេះឯង ។

ពាក្យថា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ។ ឈ្មោះថា ភាវនា ដោយអត្ថថាសេព ។ ការដកដង្កើមចេញនិងដកដង្កើមចូល របស់បុគ្គលកាលរម្ងប់ទូវកាយសង្ហារ ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្ត ថាសង្គម ឈ្មោះថាចិត្តវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថា មិនរាយមាយ ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិសុទ្ធិ ដោយអត្ថថាឃើញ បណ្តាធមិទាំងនោះ ធម្មិណា មានអត្ត ថាសង្គម ធម៌នេះឈ្មោះថាអធិសីលសិក្ខា បណ្តាធមិទាំងនោះ ធម្មិណា មានអត្តថាមិនរាយមាយ ធម៌នេះឈ្មោះថាអធិចិត្តសិក្ខា បណ្តាធមិទាំង នោះ ធម្មិណា មានអត្តថា ឃើញ ធម៌នេះ ឈ្មោះថាអធិប្បញ្ញាសិក្ខា បុគ្គលកាលរំពឹង ឃើញ នូវសិក្ខា ទាំង ៣ នេះ ឈ្មោះថាសិក្ខា ។ បេ។

សុគ្គន្តប៉ិដិពេ ខុទ្ទពនិកាយស្បូ បដិសម្តីទាមគ្នោ សច្ចិតាតព្ទំ សច្ចិតាពេជ្ជា សិក្ខាត់ មស្បូទួយ កា-យសង្គាំ អស្បាសប្បស្បាស់ សេខ ខិត្តសុរ្ ឯកក្តុ មវិក្គេប បជានគោ វិធិតា ឋឌភា ឧប្បជ្ជិត្ត ។បេ។ បស្បីដូល យលសង្គ័ារ អស្បាសព្យស្បាស់សេន សមោជា នេតិ ។ មេ។ តេខ វុទ្ធិ សមត្ថញ្ ត្រុំព្រឹ $\psi_{(0)}$ អជី អច់ជស្ $\psi_{(0)}$ អជី ខ ឧជជាសាជុបស្បីភយោ ខត្តារំ សុត្តនិកាវត្តនិ ការយ តាហេដ្ឋសុុព្យប ។

ភាណវ៉ារំ ។

(០០៦) គេថំ ចិត្តព្រះសំបន់ អស្បស់ស្បាមតែ សំគុត ចិត្តព្រះសំបន់ បស្បស់ស្បាមតែ សំគ្គិត ។

១ ឧ. ម. បដិវិជ្ឈព័លិ ។

សុត្តស្ត្រិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

បុគ្គលកាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវធមិដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ឈ្មោះថា សិក្សា កាលបុគ្គលដ៏ងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែល មិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃទ្បល់ដង្ហើមចេញនិងដង្ហើមចូល របស់ អ្នកកាលរេទ្យប់នូវកាយសង្ហារ វេទនាទាំងឡាយ ដែលប្រាកដ វមែងកើត ឡើង ។ បេ ។ បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍ តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃទ្បល់ដង្ហើមចេញ និង ១ ស្រង់ស្តីមហាយសម្លាប់ ដោយអំណាចនៃទ្បល់ដង្ហើមចេញ និង ១ ស្រង់ស្តីមចូល របស់អ្នកកាលរេទ្យប់នូវកាយសង្ហារ ឈ្មោះថាប្រមូល មកនូវឥន្ត្រិយទាំងឡាយ ។ បេ ។ ហេតុនោះ លោកពោលថា បាក់ ធុះ នូវអត្តនៃការស្ងប់ អនុបស្សនាញាាណ ៤ ១បង្ហានានុបស្សតិ ៤ និង សុត្តត្តិការត្ត ៤ (វមែងមាន) ក្នុងការយកាយនុបស្សនា ។

២២ ភាណវិរះ ។

(១១៦) បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកតំណត់ដ៏ឪច្បាស់ នូវ បីតិ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកកំណត់ដ៏ឪច្បាស់ នូវបីតិ ទើបដកដង្កើមចូល តើដូចម្ដេច ។

មហាវិគ្គេ អានាបានពេធា

តាតមា ប៉ុន្តិ ។ ដូឃំ អសុក្ស!សេន ចិត្តស្បូ វាយស័ឌ ក្សើយ ត្រាសាខា វេស្សីមីស ក្នុសាមីជុំ ។ មេ។ ឌីឃំ មស្សាស់ សេន ចិត្តស្បូ ឯកក្តេ អាំ គ្នេច ចជាន តោ ឧប្បជ្ជិត ចិត្តប្បម្ព័ ។ ចេ ។ rಸ್ಕೆ ಸಸ್ತುಸಚಿಸುವ rಸ್ಕ್ ರಸ್ತು<mark>ಸಚೀಸುವ ಸಕ್ರ-</mark> តាយឲ្យដំសំដេី អស្សាសាសេន សព្ទតាយឲ្យដំ-សំរៅនី ខស្សសវសេន ខស្សុទ្ធលំ គាល់សង្ខាវិ អ-ស្បាស់សេន ខស្សីដូល សាលសង្គារ ឧស្បាស់-សេខ ចិត្តសុ ្សកក្តិ អាក្រៃចំ មជាន តោ ឧប្បជ្ជតិ ប៉ុត្តិព្យាមុដ្ឋិ យា ប៉ុត្តិប្បាមុដ្ឋិ អាមោធជា បមោឧတ ហា ស បហសេ ចិត្តស្∫^(⊕) ង្ឧត្សំ អត្ថមន្ត ចិត្តស្ស អយំ ច័ត៌ $(^{b})$ បឌិវិធិតា ເភាត៌ឌីឃំ អស្បាស់សេខ ចិត្តស្ប ឯកក្តិ អរិក្តេច បជាន គោ សត៌ ឧ្យដ្ឋិតា យោតិ តាយ សត៌យា តេខ ញាណេខ សា បីតិ បដិវិធិតា មោត

o ឧ. ម. វិត្តិ ។ 🌬 ឧ. ម ឯក្តុលពេថ សា ចីគី**តិ ទិស្ស**តិ ។

មហាវិត្ត អានាបានពេហ

បីតិ តើដូចម្ដេច ។ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមាន អារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញវែន បីតិនិង៍ជាមុផ្ល: វមែងកើតឡើង ។ បេ ។ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវ ភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃ ដង្កើមចូលវៃង៍ បីតិនិង៍ជាមុជ្គៈ វមែងកើតឡើង ។ បេ ។ កាលបុគ្គល ដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយ អំណាចនៃដង្កើមចេញទី ដោយអំណាចនៃដង្កើមចូលទី ដោយអំណាច នៃដង្កើមចេញ របស់អ្នកតំណត់ដឹងនូវកាយទាំងពួង ដោយអំណាចនៃ ដង្កើមច្ចូល របស់អ្នកតំណត់ដឹងនូវកាយទាំងពួង ដោយអំណាចនៃ ដង្កើមចេញ របស់អ្នកកាលរម្លាប់នូវកាយសង្ខារ ដោយអំណាចនៃ ដង្កើមហ្គល របស់អ្នកកាលរម្យប់ទូវកាយសង្ខារ ប័ត់និងបាមជួ: គឺធម្មជាតិ ជាគ្រឿងរីករាយ និងរីករាយទាំង ការត្រេកអរ ត្រេកអរទាំង ការ ស្រស់ស្រាយ ស្រស់ស្រាយទាំង ភាពនៃចិត្តទួស់ទ្បើង ភាពនៃចិត្តអរ សហ្វាយ វមែងកើតឡើង នេះឈ្មោះថាបីតិ ដែលបុគ្គលដឹងច្បាស់ ហើយ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិន nយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញវៃង សតិក៏តម្មល់មាំ បីតិនោះ ឈ្មោះថា បុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ

សុត្តនូចិដិកេ १ ទូកនិកាយស្ស បដិសម្តិខាមគ្នោ

ច្ឆេញ ឧសាស្ស ស្រេខ ខ្ទុស ្វ ស្គង់ អាំ គ្នេខំ ខ. ៩ាន តោ ស**ត៌** ខ្មខ្នីតា **សោក** តាយ សត៌យា តេខ ញាណេន សា ច័ត់ បដ់វិធិតា យោត់ ស្ប៉េ អស្ប-សៅសេន ស្ប៉ី ខស្សាសាសេន សព្ទភាយព្យនិ-សំរើន អស្បាស់សែន ចសុទ្ត្រល់ គាយសន្ទាំវ អស្បូស"សេន បស្បុម្ភល់ កាយសង្ខារំ បស្បុស-វសេន ចិត្តសុ ្សកក្តុំ អាក្ត្រិ បជានគោ សភិ ឧបដ្ឌិតា ហោត៌ តាយ សត៌យា តេជ ញាណេជ សា ច័ត៌ ចជិវិធិតា យោត អាវជ្ឈតា សា ច័ត៌ មជុំវិឌិតា យោតិ ជាឧតោ... មស្បាតា មច្ចុប្រ-ក្ខាតោ ចំត្តិ អជ៌ដ្ឋាតោ សច្ឆាយ អជ៌មុខ្តា វ៉ាយំ បក្ណាតោ សតី ឧបដ្ឋាបយ តេ ចិត្តិ សមាធហ តោ មរិញ្ញេយ្យ មរិជានតោ មហាត្យ មជមាតោ ការេតព្ទំ ការយៈតោ សច្ចិតាតព្ទំ សច្ចិតាពេតោ

សុត្តនូបិដិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

កាលបុគ្គលដ៏ងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយ មាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមច្ចូលវែង សតិក៏តម្កល់មាំ បតិនោះ ឈ្មោះ ឋាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញទ្វី ដោយអំណាចនៃដង្កើមចូលទ្វី អំណាចនៃដង្កើមចេញ របស់អ្នកកំណត់ដឹង នូវកាយទាំងពួង ដោយ អំណាចនៃដង្កើមចេញ របស់អ្នកកាលរម្យាប់ នុះក្រាយសង្ខារ ដោយ អំណាចនៃដង្កើមចូល របស់អ្នកកាលរម្យប់ នូវកាយសង្ខារ សតិក៏ តម្មល់មាំ បត្តនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដ៏ងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណ នោះ កាលបុគ្គលរំពឹង បីតិនោះ ឈ្មោះថា គេដឹងច្បស់ ហើយ កាលបុគ្គលដឹង . . . កាលឃើញ កាលពិចារណោ អធិដ្ឋាននូវចិត្ត កាលជឿស៊ីប់មោយសទ្ធា កាលផ្គង់នូវីវិរិយ: កាល ប្រង់ទុកនូវសតិ កាលតម្កល់នូវចិត្ត កាលដឹងច្បាស់ ដោយបញ្ហា កាលត្រាស់ដឹង នូវធម៌ដែលគួរត្រាស់ដឹង កាលកំណត់ដឹង ដែលគួរកំណត់ដឹង កាលលះន្ទវធម៌ដែលគួរលះ កាលចម្រើននូវធម៌ ដែលគួរចម្រើន កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់

មហាវិគ្គេ អានាបានកេវា

សា បីតិ បដិវិធិតា ហោតិ ឯវិ សា(°) បីតិប្បដិសំពីជី អស្សាសប្បស្បាស់សេធ វេធនា ឧបដ្ឋាធិ
សតិ អនុបស្បនាញាណំ វេធនា ឧបដ្ឋាធិ នោ
សតិ សតិ ឧបដ្ឋាធិ នៅ សតិ ន តាយ សតិយា
គេធ ញាណេធ តិ វេធធិ អនុបស្បតិតិ តេជ
វុច្ចតិ វេធនាសុ វេធនាឧបស្បនា សតិប្បដ្ឋាធិកាវនា ។
អនុបស្បតិតិតិ គេជំ សំ វេធធិ អនុបស្បតិតិតិ
។ បេ។ ឯវត្តិ វេធធិ អនុបស្បតិ ។

អាវេលាតិ ខេត្តសេរ្ជា ភាវេល ។ ខេ។ អាសេវ-ឧដ្ឋេឧ ភាវេល ។ បីតិប្បដិសំវេធី អស្បាសប្បស្បា-សា សំវែដ្ឋេឧ សីលវិសុខ្ចិ ។ ខេ។ បីតិប្បដិសំវេ-នី អស្បាសប្បស្បាសវេសេឧ ចិត្តស្បា ឯកក្តេតិ អ-វិក្គេចំ បជាឧតោ ។ ខេ។ បជាឧត្តោ ឥន្ទ្រិយាធិ សមោជាខេតិ នេះ វុច្ចតិ សមត្តញ្ជា បដិវិជ្ឈាតិ

១ ឱ. ម. ឯត្តស្ល មីតិហ្វុដិវិកតា ហោតីតិ ទិស្សតិ ។

មហាវិត្ត អានាបានពេហា

បីតិនោះ ឈ្មោះថាគេជ៏ងច្បាស់ហើយ វេទនា ដោយអំណាចនៃដង្កើម
ចេញទិងដង្កើមចូល របស់អ្នកកំណត់ដឹងនូវបីតិនោះ ឈ្មោះថា ១០ដ្ឋាន
សតិ ឈ្មោះថាអនុបស្សនាញាណ វេទនា ឈ្មោះថា ១០ដ្ឋាន មិន
ឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកខាងសតិ ទើបឈ្មោះថា ១០ដ្ឋានផង ឈ្មោះ
ថាសតិផង យ៉ាងនេះឯង បុគ្គលរមែងពិចារណាឃើញ នូវវទនានោះ
ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លេកទើបពោលថា
វេទនាសុវទនានុបស្សនា សតិប្បដ្ឋានភាវនា ។

សំនួវត្រង់ពាក្យថា ពិចារណាឃើញ តើ ពិចារណាឃើញ នូវវេទនានោះ ដូចម្ដេច ។ បេ ។ បុគ្គលវេមឥពិចារណាឃើញ នូវ វេទនានោះ យ៉ាងនេះឯង ។

ពាក្យថា កាវនា បានដល់កាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ ឈ្មោះថាកាវនា ដោយអត្តថាសេព ។ ខ្យល់ដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នក កំណត់ដឹងនូវចិតិ ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាសង្គ្រម ។ បេ ។ កាល បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល របស់អ្នកកំណត់ដឹងនូវចិតិ ។ បេ ។ បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូលមកនូវ៩ន្ត្រិយទាំងខ្បាយ ហេតុនោះ លោកពោលថា បុគ្គលវាមេងចាក់ធ្ងះ នូវអត្ថនៃការស្ងប់ ។

សុត្តនូបិជិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(၈၈៧) គេ៩ សុទឲ្យដំសំវេឌី បស្បសិស្សាមីតិ សិក្ខាតិ ។ សុទន្តិ ខ្វេ សុទានិ កាលិកញ្ សុទិ ខេត្តសិកាញ សុទិ ។

ကေးချိ ကောယ်ကို လုစိ() ပုံဖြယ်ကို ကောယည်းမှုလှုပျာ ကေးကယ်ကို လုစိ() ပုံဖြယ်ကို ကောယည်းမှုလှုပျာ လေးက လုံစာ ပုံဖြေး နှင့် ကောယ်ကို လုံစိ က ကေးချိ ဖြေးလေးကို လုံစိ က ယိ ဖြေးလေးကို လုံစိ()) ဖြေးကေလမှုလျှင် လေးကို လုံစိ ပုံဖြော်ကို ဖြေးကေလ-မွှေလျှင်း လေးက လုံစာ ပုံဖော် နှင့် ဖြေးလေးကို လုံစို ကို

១ ឱ. ម. ឯត្តន្ត កោយសម្ផ្សុំរដំ សាត់ សុខន្តិ ទិស្សិតិ ។ ២ឱ. ម. យំ បេតសិតំ សាត់
 បេតសិតំ សុខំ ។

សុត្តស្ថិដិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

[១១៧] បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកកំណត់ដឹង ខ្លះសេចក្ដ

សុ១ ទេបដកដងើមចូល គេដូចមេច ។

ពាក្យថា សុខ បានដល់សុខ ៤ យ៉ាង គឺ កាយិកសុខ ១ ចេតសិកសុខ ១ ។

អាយិកសុខ តើដូចម្ដេច ។ សេចក្ដីត្វាញ់ពិសា ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងកាយ សេចក្ដីសោយអារម្មណ៍ដាសុខ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ សុខវេទនា ដ៏ត្វាញ់ពិសា ដែលកើតអំពីកាយសម្ដីស្យូ ឯណា នេះ ឈ្មោះថាកាយិកសុខ ។ ចេតសិកសុខ តើដូចម្ដេច ។ សេចក្ដីសុខ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត សេចក្ដីសោយអារម្មណ៍ដាសុខ ដ៏ត្វាញ់ពិសា ដែលកើតអំពីចេតោសម្ដីស្យូ សុខវេទនាដ៏ត្វាញ់ពិសា ដែលកើតអំពី ចេតោសម្ដីស្យូ ឯណា នេះឈ្មោះថាចេតសិកសុខ ។

មហាវិគ្គេ អានាជាឧកថា

តេថំ តេ សុខា បដ់វិធិតា យោធ្នំ ។ នីឃំ អសុរាស់ស្រេន ចិត្តសុ ្សាកក្តុំ អុំក្តេច បជា-ន តោ សត៌ ឧ្យដ្ឋិតា ហោតិ តាយ សត៌យា តេa ញា (ကေဒ (ရေ လု ၈ ဗင်း) ရော (ဟော ရွိ မီ ယိ បសុរាស់ សេខ ចិត្តសុ ្ ឯកក្តុំ អពីក្តេចំ បជា-ន តោ សតិ ឧុខដ្ឋិតា ហោតិ តាយ សតិ**យា** តេន ញា ណេជ នេ សុខា បដិវិធិតា ហោឆ្គិ ។បេ។ សច្ចិតាតព្ទំ សច្ចិតាពេតោ គេ សុខា បដិវិធិតា ကောင့် ညိုက္က လူစာ ဗင်းင်္ဂြေး ကောင့် ညစုဗျင်း-សំរេឌី អសុក្សប្បុស្រាស់សេខ វេឌ៣ ឧបដ្ឋាធិ សតិ អនុបស្បាល ញាណ់ វេឌ៣ ឧបដ្ឋាធិ នោ សតិ សតិ ឧ្យុជ្ជានិ (៤៩ សតិ ៩ តាយ សតិ-យា នេខ ញាណេខ ទំ វេឌន អច់ជទាវ័ម ខេច វុទ្ធ វេឌនាសុ វេឌនាឧុបស្បនា សតិប្បដ្ឋាន-ភាវភា ។

មហាវិត្ត អាសាបានពេយា

សេចក្តីសុខទាំងនោះ បុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ គើដូចម្តេច ។ កាល បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញវ៉ៃង សតិកិត្តមូលមាំ សេចក្តីសុខទាំងនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណទោះ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយ មាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចូលវែង សតិកិតម្មល់មាំ សេចក្ដីសុខ ទាំងនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយ ញាណនោះ ។ បេ ។ កាលបុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវធម៌ដែលគូវ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សេចក្តីសុខគំងនោះ ឈ្មោះថាចុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ សេចក្តីសុខទាំងនុំ៖ ចុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ យ៉ាងនេះឯង វេទនា ដោយអំណាចនៃដងើមចេញ និងដងើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹង ន្ទុវសុទ ឈ្មោះថា ១០ ដ្ឋាន សតិ ឈ្មោះថា អនុបស្សនាញាណ វេទនា ឈ្មោះថាមបដ្ឋាន មិនឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកវាង៍សតិ ទើបឈ្មោះ ឋាទបដ្ឋានផង ឈ្មោះថាសត៌ផង បុគ្គលពិចារណាឃើញ នូវវេទនា នោះ ដោយសេត៌នោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា វេទនាសុវេទនានុបស្សនា សតិហ្វដ្ឋានភាវនា ដោយប្រការដូចេះ

សុត្តស្តីជំងឺកេ ខុទ្ធកតិកាយស្ស បង្គឺសម្តីខាមគ្នោ

អត់តមាន្ទែម មនុស្សាទ្ធ ៤ នេះ ម្នេសារិទ្ធ ៤ មត្តសារិទ្ធ ៤ នេះ មនុស្សាទ្ធ ៤ នេះ មនុស្សាទ្ធ ៤ មត់តំខាម មនុស្សាទ្ធ ៤ នេះ មនុស្សាទ្ធ ៤ មត់តំខាម មនុស្សាទ្ធ ៤

ការយេត្ ខេត្តស្បា ការយ ។ បេ។ អាសាវននៅន ការយ ។ សុខប្បដិសំរេនី អស្បាសប្បស្បាសា
សំរៈនៅន សូលវៃសុទ្ធិ ។ បេ។ សុខប្បដិសំរេនី
អស្បាសប្បស្បាស់សេន ចិត្តស្បា ឯកក្តេត អាក្រៃចំ
បស្សាសព្រស់សេន ចិត្តស្បា ឯកក្តេត អាក្រៃចំ
បស្សានតោ ។ បេ។ បសាន ្តោ សុទ្ធិយានិ សមោយានេត គេន វុច្គិ សមគ្គាព្យ បដិវិជ្ឈាតិ ។

(០០៤) គម់ ចិត្តសង្ខាប្បដិសំបន់ អស្បស់-ស្បាម៉ត់ សិក្ខាត់ ចិត្តសង្ខាប្បដិសំបន់ អស្បស់-ស្បាម៉ត់ សិក្ខាត់ ។

សុត្តនូបិជា ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិលារណាឃើញ តើពិលារណាឃើញ នូវ វេទនា ដូចម្ដេច ។ បុគ្គលពិលារណាឃើញ ថាមិនទៀង ។ បេ ។ បុគ្គលពិលារណាឃើញ នូវវេទនានោះ យ៉ាងនេះឯង ។

ពាក្យថា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាន៍ ។ បេ ។ ឈ្មោះ ថាភាវនា ដោយអត្តថាសេត ។ ១រូលដង្កើមចេញនិង១រូលដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹងខ្លូវសុ១ ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថា សន្ត្រម ។ បេ ។ កាលបុគ្គលដឹងខ្លូវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍ តែមួយ ដែលមិន៣យមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល របស់ បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹងខ្លូវសុ១ ។ បេ ។ បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថា ប្រមូលមកខ្លាំងខ្លែយទាំងឡាយ ហេតុនោះ លោកពោលថា បុគ្គល បាក់ធ្ងះ នូវអត្តនៃការស្ងប់ ។

[๑๑៨] បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញដាអ្នកកំណត់ដឹងនូវចិត្តសង្ខាវ ទើបដកដង្ហើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញដាអ្នកកំណត់ដឹងនូវចិត្តសង្ខាវ ទើបដកដង្ហើមចូល តើដូចមេច ។

មហាវិគ្គេ អានាបានកបា

កាត់ និត្តសង្ខារ ។ ដីឃំ អស្បាស់សែន
សញ្ញា ៩ មេនជា ៩ ខេត្តសំគា ឯខេ ឧញ្ជ ខិត្តប្បដិតខ្វា ខិត្តសង្ខារ នីឃំ បស្បាស់សេន សញ្ញា
៩ មេនជា ៩ ខេត្តសំគា ឯខេ ឧញ្ញ ខិត្តប្បដិតខ្វា
ខិត្តសង្ខារ ។បេ។ សុខប្បដិសំមនី អស្បាស់
សេន សុខប្បដិសំមនី បស្បាស់សេន សញ្ញា ៩
មេន សុខប្បដិសំមនី បស្បាស់សេន សញ្ញា ៩
មេនជា ៩ ខេត្តសំគា ឯខេ ឧញ្ញា ខិត្តប្បដិតខ្វា
ខិត្តសង្ខារ អយំ ខិត្តសង្ខារោ ។

តាថំ តេ ចិត្តសង្ខាក បដិវិធិតា ហោក្តិ ។ ជីឃំ អស្បាស់សែន ចិត្តស្ប ឯកក្តេតំ អវិក្សេចំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ តាយ សតិយា គេន ញាលោន គេ ចិត្តសង្ខាក បដិវិធិតា ហោង្គិ

មហាវិត្ត អានាបានពេហ

ចិត្តសង្ខារ តើដូចម្ដេច ។ សញ្ជានិងវេទនា ជាគួរចេតសិក ធមិ

នាំងឺទុំះជាប់ចំពោះដោយចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញវៃង ឈ្មោះ

ថាចិត្តសង្ខារ សញ្ជានិងវេទនា ជាគួរចេតសិក ធមិទាំងីខ្លុះ ជាប់
ចំពោះដោយចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចូលវែង ឈ្មោះថាចិត្តសង្ខារ

។ បេ ។ សញ្ជានិងវេទនា ជាគួរចេតសិក ធមិទាំង៍នេះជាប់ចំពោះ
ដោយចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញ របស់បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹង
នូវសេចក្តីសុខ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញ របស់បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹង
នូវសេចក្តីសុខ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញ របស់បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹង

ចិត្តសង្គារតំងនោះ បុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ តើដូចម្ដេច ។ កាល បុគ្គលដឹងច្បាស់ទូវភាព នៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ វែង សតិក៏តម្កល់មាំ ចិត្តសង្គារទាំងនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ សុត្តនូបិជីពេ ១, ពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

ន្តភាព ត្រាស្ស ខេត្តសា នាម្តីខ្លួន ក្សា និស្ស នា នេះ នេះ និស្ស នា និស្ស និស និស្ស និ បជាន គោ សត៌ ឧបដ្តីតា ហោត៌ តាយ សត៌យា តេខ ញា ណេខ គេ ចិត្តសង្ខាក បដិវិធិតា ហោឆ្គិ ។ មេ។ សច្ចិតាតព្ទំ សច្ចិតារាតោ តេ ចិត្តស-ថ្នាក មឌិវិធិតា ហោធ្តិ ៧។ ខេត្ត ចិត្តសថ្នាក មឌិ-វិនិតា ហោត្តិ ចិត្តសន្ទារប្បដិសំវេនិ អស្បាសប្ប-ស្បាស់ស្រែន ឋេឌល ឧបដ្ឋាធិ សតិ អនុបស្បាល ញាណំ វេឧសា ឧបដ្ឋាន៌ លោ សភិ សភិ ឧបដ្ឋាន៌ ខេដ្ឋ សុខ្លុំ ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត តំ ប្រទុខ មេសិតស្នេ ខេត្ត ស្រួយមាំ ឋេខជាឧុបស្បាញ សតិប្បដ្ឋានភាវនា ។

អនុបស្បតិ៍តិ ភាជិ តិ បានជំ អនុបស្បតិ៍ ។ អនិទូតោ អនុបស្បតិ៍ ។ បេ ។ ឯវឌ្គិ បានជំ អនុបស្បតិ៍ ។

សុត្តស្ថិដិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិន កយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចូលវែង សតិកិតម្មល់មាំ ចិត្ត-សង្ខារទាំងខ្យាយនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសត់នោះ ដោយញាណ នោះ ។ បេ ។ កាលបុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ទូវធម៌ដែល គួរធ្វេទ្យជាក់ច្បាស់ ចិត្តសង្គារទាំងនោះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដឹងច្បាស់ហេយ ចត្តសង្ខារទាំងនោះ បុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ យ៉ាងនេះឯង វេទនា ដោយអំណាច នៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកភំណត់ដឹង ខ្សុំ និសង្ហារ ឈ្មោះថា ទបដ្ឋាន សត្ថ ឈ្មោះថា អនុបស្សនាញាណ វេទនា ឈ្មោះថាទបដ្ឋាន មិនឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកខាងសតិ ទេប ឈ្មោះថា ទបដ្ឋានផង ឈ្មោះថាសតិផង បុគ្គលពិចារណាឃើញ នូវ វេទទានោះ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លេក ពោលថា វេទនាសុវេទនានុបស្សនា សតិប្បដ្ឋានភាវនា ។

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិលារណាឃើញ គើពិលារណាឃើញ នូវ វេទនានោះ ដូចម្ដេច ។ បុគ្គលពិលារណាឃើញ ថាមិនទៀន ។ បេ ។ បុគ្គលពិលារណាឃើញ នូវវេទនានោះ យ៉ាងនេះឯង ។

មហាវិគ្គេ អានាជានកដា

អាវនាត់ ខេត្តសេត្ត នេះ វុទ្ធ សមត្តព្យ នដ្ឋេន ភាព ។ ខិត្តសង្ខ្លាំ ប្បេដ្ឋិសំ វេឌី អស្បាស-ប្បស្បាសា សំរៃដ្ឋេន សំលាំសុខ្ទិ ។ បេ។ ខិត្ត-សង្ខាំ ប្បេដ្ឋិសំ វេឌី អស្បាសប្បស្បាស់ សេខ ខិត្តស្បា ឯកក្តុត អាវិទ្ធេច បជាឧតោ ។ បេ។ បជាឧត្តោ សំខ្លែយនិ សមោធា ខេត់ នេះ វុទ្ធិ សមត្តព្យា បដិវិជ្ឈានិ ។

(១០៩) គេខំ បស្បត្តយំ ខិត្តសង្ខាំ អស្បស់-ស្បាម៉ាត់ សិក្ខាត់ បស្បត្តយំ ខិត្តសង្ខាំ អស្បស់-ស្បាម៉ាត់ សិក្ខាត់ ។

មហាវិគ្គ អានាបានកមា

ពាក្យថា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ ឈ្មោះថា ភាវនា ដោយអត្តថាសេព ។ ១០ ជំនើមចេញនិង១០ ជំនើមចូល របស់ បុគ្គលអ្នកកំណត់ជំងន់ វូចិត្តសង្ខាវ ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថា សង្ខ្រម ។ បេ ។ កាលបុគ្គលជំងឺច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍ តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញនិងដង្ហើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកកំណត់ជំងឺន្សូវចិត្តសង្ខាវ ។ បេ ។ បុគ្គលកាលជំងឺច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូលមក នូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ហេតុនោះ លោកពោលថា បុគ្គលក់ផ្ទះនូវអត្តនៃការស្វប់ ។

(១១៩) បុគ្គលសិក្សាថា អាគ្មាអញកាលរម្វាប់ នូវចិត្តសង្ខារ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញកាលរម្វាប់ នូវចិត្តសង្ខាវ ទើបដកដង្កើមចូល តើដូចម្ដេច ។

ចិត្តសង្ខារ តើដូចម្ដេច ។ សញ្ជានិងវេទនា ជាគួចេតសិក ជមិ តំងទុំះជាប់ចំពោះដោយចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញវ៉េង ឈ្មោះថា ចិត្តសង្ខារ បុគ្គលកាលរម្យប់ រំលត់ បង្គ្រាប នូវចិត្តសង្ខារទាំងនោះ ឈ្មោះថាសិក្សា សញ្ជានិងវេទនា ជាគួចេតសិក ជមិទាំងទុំះជាប់ ចំពោះដោយចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចូលវ៉េង ឈ្មោះថាចិត្តសង្ខារ បុគ្គលកាលទ្វេប ហែត់ បង្គ្រាប នូវចិត្តសង្ខារទាំងនោះ ឈ្មោះថាសិក្សា សុគ្គស្ត្រិជិពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

ចិត្តសន្ទារឲ្យដឹសំវេឌី អស្បាសវេសេធ ចិត្តសន្ទារឲ្យ-ដំសំវេឌី បស្ជាស់សែន សញា ៩ វេឌនា ៩ ៩-តសិតា ៧នេ ជម្នា ចិត្តប្បដិពន្ធា ចិត្តសង្ខា្វា នេ ចិត្តសន្នារេ ខស្សម្រេញ និរោជេញ វូបសមេនោ ស់ត្តិត មស្បត្តយ៍ ចិត្តសង្ខាំ អស្បាសប្បស្បាស់-សេន ឋេឧភា ឧ្មដ្ឋានិ នោ សតិ សតិ ឧ្មដ្ឋានិ ငေး ႕ခ်ဲ ေ ရသ ႕ခ်တာ ခေ႔ ញ ေကာန ခိ ឋេឌជំ អនុបស្បត្តិតិ គេជ ប៉ុត្តិ ឋេឌភាសុ ឋេឌភាជ្-បស្បាញ សត៌ប្បដ្ឋានភាវលា ។

អនុបស្បត់តំ ៩៩ តំ បានជំ អនុបស្បត់។បេ។ សាជ្ញ បានជំ អនុបស្បត់ ។ សុត្តស្ថិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

សញ្ជានិងវេទនា ជាគួចេតសិក ធមិទាំងនុះ ជាបច់ពោះជោយចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ របស់ចុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹង នូវចិត្តសង្ខាវ ដោយអំណាចនៃដងើ្មចូល របស់បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹង នូវចិត្តសង្ខាវ ឈ្មោះថាចិត្តសង្គារ បុគ្គលកាលរម្យាប រល់តំ បង្គ្រាប នូវចិត្តសង្គារ ទាំងនោះ ឈ្មោះថាសិក្សា វេទនា ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញនិង ដង្កើមច្ចូល របស់បុគ្គលកាលរម្វាប់នូវចិត្តសង្ខារ ឈ្មោះថា ១បង្ហាន សតិ ឈ្មោះថា អនុបស្សនាញាណ វេទនា ឈ្មោះថា ១០ដ្ឋាន មិនឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកខាងសតិ ទើបឈ្មោះថាទបដ្ឋានផង ឈ្មោះថាសត៌ផង៍ បុគ្គលរមែងពិចារណាឃើញ នូវវេទនានោះ ដោយ សតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លេកពោលថា ឋទនាសុ វេទនានុបស្សនា សតិហ្វដ្ឋានភាវនា ។

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិលរណៈឃើញ តើពិលរណៈឃើញ នូវ វេទនានោះ ដូចម្ដេច ។ បេ ។ បុគ្គលវមែងពិលរណៈឃើញ នូវវេទនា នោះ យ៉ាងនេះឯង ។

មហាវិត្តេ អានាជានកថា

ការណ៍តិ ខត្តសេរុក្រ ការ៉េណ ។ ខេ។ អាសេរ៉េធ-ដ្ឋេធ ភាវលា ។ បស្បីម្តីយំ ចិត្តសង្ខាំ មស្បាសប្ប-လဂူလာ လိဂၢဋ္ဌေး လီလဂ်ီလုဒ္တီ ၅ (၁၅ ၁လဌ္ဌယ် ខិត្តសង្ខា^{រំ} អស្បាសឲ្យស្បាស់ សេខ ខិត្តស**្ប ឯ**-កក្តេ អាក្រៃចំ ខជាន គោ ។ ខេ។ ខជាន ភ្លោ ងច្រ្ចិយាន សមោជានេត្ត គេន ថ្ងៃត សមត្តញ្ តន្សនាំង មនី មន់ឧមាវិទេ ឃែឃមេ មនឹ ខ ឧបដ្ឋាលាឧុស្សិតិយោ ខត្តាវិ សុត្តត្តិកាវត្តិ ប៉េឧលាសុ ជ្រួយខ្ពស់វិយណ ឯ

ភាណវារំ ។

(೧৮၀) គេជំ ចិត្តប្បដិសំវេធី អស្បសិស្សាម៉ឺតិ សិក្ខាតិ ចិត្តប្បដិសំវេធី បស្បសិស្សាម៉ឺតិ សិក្ខាតិ ។

មហាវិត្ត អានាបានកេយា

ពាក្យថា កាវនា បានដល់កាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ។ ឈ្មោះថា
កាវនា ដោយអត្ថថាសេត ។ ខ្យល់ដង្កើមចេញ និងខ្យល់ដង្កើមចូល
របស់បុគ្គលកាលរម្ងាប់នូវចិត្តសង្ខារ ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថា
សង្រ្គម ។ បេ ។ បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍
តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ និងដង្កើម
ចូល របស់បុគ្គលកាលរម្ងាប់ នូវចិត្តសង្ខារ ។ បេ ។ បុគ្គលកាលដឹង
ច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូលមក នូវ៩ន្ទ្រិយទាំងឲ្យាយ ហេតុនោះ លោក
ពោលថា បុគ្គលចាក់ធុះ នូវអត្ថនៃការស្ងប់ អនុបស្បនាញាណ ៩
ឧបដ្ឋានានុស្សតិ ៨ និងសុត្តត្តិកវត្ថុ ៤ (វមែងមាន) ក្នុងវេទនាសុ

ចច់ ភាណវ៉ារ: ។

(១៤០) បុគ្គលសិក្សាថា អាគ្មាអញជាអ្នកកំណត់ដឹងនូវចិត្ត ទើប ដកដងើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញជាអ្នកកំណត់ដឹងនូវចិត្ត ទើប ដកដងើមចូល តើដូចម្ដេច ។ សុគ្គស្ថិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្ពិទាមគ្នោ

មនៅញាសាសាត្ត ដំនំ ចំនំ ។

នុស្ស ស្រុសស្រាស្រាស្រ ស្រែ មិន្ត មនេះ មានអំ សនយំ បណ្តាំ មន្ត្រិស្ស មានអំ សនយំ បណ្តាំ មន្ត្រិស្ស មានអំ សនយំ បន្ទេះ មន្ត្រិស្ស មានអំ សនយំ បន្ទេះ មនេះ មន្ត្រិស្ស មានអំ បន្ទេះ មន្ត្រិស្ស មានអំ បន្ទេះ មន្ត្រិស្ស មន្ត្រិស្ស មនុស្ស មស្សាសស្រេន ។ បេ។ បង្គិស្ស ចំនួសស្នាំ អស្សាសស្រេន មិត្តិ ឃុំ ចំនួនសង្គាំ អស្សាសស្រេន មិត្តិ ឃុំ ចំនួន មនេះ មានអំ សនយំ បណ្តាំ មនៈ មន្ត្រិស្ស មានអំ សនយំ បណ្តាំ មនៈ មន្ត្រិស ឃុំ មិត្តិ មនា មានអំ សនយំ បន្ទេះ មន្ត្រិស បន្ទេច មន្ត្រិស បន្តិសិស បន្តិសិស បន្ទេច មន្ត្រិស បន្តិសិស បន្តិស

កដំ តំ ចំត្តំ បដ់ថៃតំ ហោត ។ ដំឃំ អ
ស្បាស់សេន ចិត្តស្ប ឯកក្កតំ អាំក្លេចំ បជាន
តោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ តាយ សតិយា តេន

ញាណេន តំ ចិត្តិ បដ់ថៃតំ ហោតិ ដំឃំ

បស្បាស់សេន ចិត្តស្ប ឯកក្កតំ អាំក្លេចំ បជាន
តោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ តាយ សតិយា

តោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ តាយ សតិយា

តោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ តាយ សតិយា

តេន ញាណេន ចិត្តិ បដ់ថៃតំ ហោតិ ។ប្រ។

សុត្តស្តូមិជា ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

ចិត្តនោះ តើដូចម្ដេច ។ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញវែង
វិញ្ហាណចិត្ត បានដល់ចិត្ត ការដឹងការម្មណ៍ សេចក្ដីប្រាថ្នាក្នុងចិត្ត ហប្ទុខ័យ
ឧម្មជាតដឹង្អផេងគឺកាវង្គចិត្ត មនាយតនៈ មនិទ្រួយ វិញ្ហាណ វិញ្ញាណក្នុន្ធ
មនោវិញ្ហាណធាតុ ដែលកើតអំពីវិញ្ញាណក្នុន្ធ (នេះឈ្មោះថាចិត្ត) ដោយ
អំណាចនៃដង្ហើមចូលវែង ។ បេ ។ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញ របស់
បុគ្គលកាលរម្ងាច់ន្ទសង្ខារ វិញ្ញាណចិត្ត បានដល់ចិត្ត ការដឹងការម្មណ៍
សេចក្ដីប្រាថ្នាក់ងចិត្ត ហបុទ័យ ឧម្មជាតដឹងអ្នជន៍គឺកាវង្គចិត្ត មនាយតនៈ
មនិទ្រិយ វិញ្ញាណ វិញ្ញាណក្នុន្ធ មនាវិញ្ញាណធាតុ ដែលកើតអំពីវិញ្ញាណក្នុន្ធ នេះឈ្មោះថាចិត្ត
វិញ្ញាណក្នុន្ធ នេះឈ្មោះថាចិត្ត ។

ចិត្ត នោះ បុគ្គលដ៏នច្បាស់ហើយ តើដូចម្ដេច ។ កាលបុគ្គលដ៏ន ច្បាស់ខ្លូវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយ អំណាចនៃដង្កើមចេញវ៉ែន សតិក៏តម្កល់មាំ ចិត្ត នោះ ឈ្មោះថាបុគ្គល ដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ កាលបុគ្គលដឹង ច្បាស់ ខ្លូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយ អំណាច នៃដង្កើមចូលវ៉ៃង សតិក៏តម្កល់មាំ ចិត្ត នោះ ឈ្មោះថា បុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ ។ បេ ។

មហាវិគ្គេ អានាបានពេយ

សច្ចិតាតព្ធំ សច្ចិត្តប្រនោ តំ ចិត្តិ បដិវិធិតំ
ហោតិ រាវជ្ជំ ចិត្តិ បដិវិធិតំ ហោតិ ចិត្តប្បដិសំ.
វេឌី អស្បាសវសេជ(១) វិញ្ញាណចិត្តិ ឧបដ្ឋាធិ សត៌
អនុបស្បាញាណំ ចិត្តិ ឧបដ្ឋាធិ ពេ សត៌
សតិ ឧបដ្ឋាធិ ពេ សត៌ ច តាយ សត៌យា
គេធ ញាណេធ តំ ចិត្តិ អនុបស្បតិ៍តំ តេធ វុច្ចត៌
ចិត្តេ ចិត្តានុបស្បា សត៌ប្បដ្ឋានកាវនា ។
អនុបស្បតិ៍តំ គេថំ តំ ចិត្តិ អនុបស្បតិ៍ ។បេ។
រាវជ្ជំ ចិត្តិ អនុបស្បតិ៍ ។

អាវេលាតិ ខេត្តសេញ ភាវេល ។ ខេត្ត អាស្រសំខាន្ត្រ អាវិលា ។ ខិត្តប្បដ្ដិសំ វេត្ត អស្បាសំខាន្ត្រ អំពី អស្បាសប្បសាស្រ្ត ។ ខេ ។
ខិត្តប្បដិសំ វេត្ត អស្បាសប្បសាស្រ្ត ។ ខេ ។
ឯកក្តុង ប្រសិទ្ធ អាវិល្វេស ប្រសិទ្ធ ។ ខេ ។
ឯកក្តុង អាវិទ្ធេច ប្រជាន កា ខេត្តស្បា

ទ ^{ន.ម.} អសុរាសព្យស្បាសវសេន ។

មហាវិត្ត អានាជានកថា

កាលបុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ចិត្តនោះ
ឈ្មោះថាបុគ្គលដ៏ងច្បាស់ហើយ ចិត្តនោះ បុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ យ៉ាង
នេះឯង វិញ្ញាណចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញ របស់បុគ្គលអ្នក
កំណត់ដឹងនូវចិត្ត ឈ្មោះថាទបដ្ឋាន សតិឈ្មោះថាអនុបស្សនាញាណ
ចិត្ត ឈ្មោះថាទបដ្ឋាន មិនឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកខាងសតិ ទើប
ឈ្មោះថាទបដ្ឋានផង ឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកខាងសតិ ទើប
ឈ្មោះថាទបដ្ឋានផង ឈ្មោះថាសតិទេ បុគ្គលពិបារណាឃើញនូវចិត្ត
នោះ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា
ចិត្តេចគ្នានុបស្សនា សតិប្បដ្ឋានកាវនា ។

សំនួរត្រង៍ពាក្យថា ពិបារណាឃើញ គើពិបារណាឃើញ នូវចិត្ត នោះ ដូចម្ដេច ។ បេ ។ បុគ្គលពិបារណាឃើញ នូវចិត្តនោះ យ៉ាង នេះឯង ។

សុត្តស្ថិស ។

សុត្តស្ថិស និ ស មោ ជា ខេត់ នេះ ខ្លុំ ទិ

(១៤០) ភាថិ អភិប្បាមានយំ ចិត្តិ អស្បូសិស្បា-ម៉ឺតិ សិក្ខាតិ អភិប្បាមានយំ ចិត្តិ បស្បូសិស្បាម៉ឺតិ សិក្ខាតិ ។

សុគ្គន្តបិជិត ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមផ្គ

បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូលមកនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ហេតុ នោះ លោកពោលថា បុគ្គលហក់ធ្វះ នូវអត្តនៃការស្ងប់ ។

(១៤១) បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរីករាយទ្ធាំង ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរីករាយទ្ធាំង ទើបដកដង្កើមចូល តើដូចម្ដេច ។

សេចក្តីកែកយទ្ធាំន៍នៃចិត្ត តើដូចម្តេច ។ កាលបុគ្គលដ៏ន៍ច្បាស់
នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាច
នៃដង្កើមចេញវែន សេចក្តីកែកយទ្ធាំន៍នៃចិត្ត បានដល់ការរីករាយខូទៅ
ការរីករាយទាំង ការគ្រេកអរ ការគ្រេកអរទាំង ភាពនៃចិត្តទូស់ ភាពនៃ
ចិត្តសប្បាយក៏កើតឡើង កាលបុគ្គលដ៏ង៍ច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអា.
វម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចូលវែង សេចក្តី
រីករាយទាំងនៃចិត្ត បានដល់ការរីករាយខូទៅ ការរីករាយទាំង ការគ្រេកអរ
ការគ្រេកអរទាំង ភាពនៃចិត្តទូស់ ភាពនៃចិត្តសប្បាយ ក៏កើតឡើង ។ បេ។

មហាវិគ្គេ អាសាបានកេចា

ចិត្តប្បដិសំជន អស្បាសវសេន ចិត្តប្បដិសំជន ប-ស្បាស់សេខ ចិត្តស្ប ស្គកក្នុំ មជិះគ្នេច ១ជាឧ គោ នព្យដ្ឋតិ ចិត្តស្ប អភិប្បមោខោ យា ចិត្តស្ប អា-មោឌ៣ ៥មោឌ៣ ហាសោ ៥ហាសោ ចិត្តស្ប វុឧក្សំ អត្តមន្ត្រា ចិត្តស្ប អភិប្បុ មោ ខេ ។ អភិប្បមោនយំ ចិត្តិ អស្បូសប្បុស្បូ-សាស្រេន វិញ្ហាសាខិត្ត ឧបដ្ឋាន សត្ត អនុបស្ប-ញ្ញាណំ ចំត្តំ ឧ្ចដ្ឋាធិ នោ សតិ សតិ ឧ្ចដ្ឋា-ត ខេត្ត អនុបស្បត់ត នេះ វុទ្ធ ខ តេ ខ**ុតា**នុ-បសុទ្ធ សត៌ប្បដ្ឋានកាវតា ។

អនុបស្បតិ៍តិ គេថំ តំ ចិត្តិ អនុបស្បតិ៍ ។ បេ។ ស់វឌ្គិ ចិត្តិ អនុបស្បតិ៍ ។

មហាវិត្ត អានាបានកេយា

កាលបុគ្គលដ៏ងច្បាស់ទូវភាពខែចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលបន្ទះយ មាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ របស់ចុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹងនូវចិត្ត ដោយអំណាចនៃដងើមចូលរបស់បុគ្គលអ្នកកំណត់ដឹងនូវចិត្ត សេចក្តីរក រាយទ្រាំងខែចិត្ត បានដល់ការរីករាយទូទៅ ការរីករាយទ្រាំង ការត្រេកអាវ ការត្រេកអរទាំង ភាពខែចិត្តខ្ពស់ ភាពខែចិត្តសហ្វាយ ក៏កើតទៀន នេះឈ្មោះថាសេចក្តីរីករាយទាំងនៃចិត្ត ។ វិញ្ចាណចិត្ត ដោយអំណាច នៃដង្កើមចេញនឹងដង្កើមចូល របស់បុគ្គលកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យកែរាយទាំង ឈ្មោះថា ឧបដ្ឋាន សតិ ឈ្មោះថា អនុបស្សនាញាណ ចិត្ត ឈ្មោះថា ទបង្កាន មិនឈ្មោះថាសត់ទេ ចំណែកខាងសតិ ទើបឈ្មោះថាទបង្កាន ផង ឈ្មោះថាសតិផង បុគ្គលពិចារណា ឃើញ នូវចិត្តនោះ ដោយ សតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លេកពោលថា ចិត្តេ ចិត្តានុបសុទ្រា សតិហ្វុង្គានកាវនា ។

សំនួវត្រង់ពាក្យថា ពិលាណោឃើញ តើពិលារណាឃើញ នូវចិត្តនោះ ដូចម្ដេច ។ បេ ។ បុគ្គលពិបារណាឃើញ នូវចិត្តនោះ យ៉ាង៍នេះឯង ។ តុត្ត្រូបដែល ខុទ្ចានិយយល្អ បដិសម្តិតមក្តោ ភារៈទាត់ នគ សេក្ ភាវៈខា ។ បេ។ អា សេវ-ឧឌ្ឌេ ភាវៈខា ។

អភិប្បមោនយំ ចំន្តំ អស្បូសព្យូស្សូសា សំ។ដ្នេ សំលៅសុខ្ទិ ។ បេ។ អភិប្បមោនយំ ចំន្តំ អស្បូសព្យស្បូស។សេខ ចំនួស្សូ ឯកក្កនំ អាំ ក្ខេចំ
បស់ឧតោ ។បេ។ បស់ឧស្លោ ស់ខ្ញុំយាន់ សមោជានេត់ គេខ វុច្គំ សមន្តហ្វ បដ់វិជ្ឈូតំ ។

(១២២) កាដំ សមានហំ ចំន្តំ អស្បូសិស្សួបគឺតំ

ស់ក្តុទិ សមានហ ខិត្ត បស្បសិស្សាមិតិ សិក្ខុទិ ។

សុត្តនូបិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមក្ត

តាត្យថា ភាវនា ជា្នដល់កាវនា៤ យ៉ាង ។ បេ ។ ឈ្មោះថា ភាវនា ដោយអត្ថាសេព ។

រាល់ដង្កើមចេញនិងទ្បល់ដង្កើមចូល របស់បុគ្គលកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យ
វិតរាយទាំង ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធ ដោយអត្តថាសង្គ្រីម ។ បេ ។ កាល
បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ
ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល របស់បុគ្គលកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យ
វិតរាយទាំង ។ បេ ។ បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូលមក
នូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ហេតុនោះ លោកពោលថា បុគ្គលបាក់ធ្ងះ
នូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ហេតុនោះ លោកពោលថា បុគ្គលបាក់ធ្ងះ

(១៤៤) បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញកាលតម្កល់ខុកនូវចិត្ត ទើប ដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាលតម្កល់ខុកនូវចិត្ត ទើបដក ដង្កើមចូល តើដូចម្ដេច ។

មហាវិគ្គេ អានាបានពេយា

កាត់ មេ ខ្លួំ មូល មេសាហ្សុ មេខា ចិត្តសុទ្ធ ស្ត្រាត្ត មេ និឃុំ ឧស្សាសុរមេខ ខ្លួស្សី វាយជ័យ អរ្មើរនៃ សមាខ សមាឧហ ចិត្ត អស្បាស់សេខ ចិត្តស្ប រាយដុខា អុយ្ណោល ភាព ភាព ភាព ភូមិ ភូមិ សណ្និត អជ្ជិត្ត(°) អាសាហាព អាំគ្នោះថា ជ អាសាហតមានសតា សម ៅ សមាជិន្ត្រិយ សមា-ចំត្ត អស្បាស់សែន វិញ្ហាសេចត្ត ខុមដ្ឋាន សត អត់ឧមវិសាណ ខ្ទុំ ៩ឧឌីរ ខេ មេខ មេខ ឧបជា្ធិ ចៅ ភាគិ ខ តាយ ភាគិយា គ្រេជ ញា លោខ ន ខ័ត្ត អនុបស្បីនគ នេះ វុច្ចុំ ខំត្តេ **ខ**ត្តាឧ្**បស្**រូល សភិប្បីដ្ឋានភាវល ។ អថ់ ត្រាស់ ស្ត្រ ស្ត្រ អថ់ ស្ត្រ ស្ត្រ ស្រែឯ រាធ្លើ ខ្លុំ មថ់ធម្សើង ឯ

១ ១. ម. អវដ្តិតិ ។

មហាវិត្ត អាតាបានព្យា

សមាធិ តើដូចម្ដេច ។ ភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញវ៉េង ឈ្មោះថាសមាធិ ភាពនៃចិត្តមានអាវម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាច នៃដង្កើមហ្គល់វេង ឈ្មោះថាសមាធិ ភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ របស់បុគ្គលកាល តម្កល់នូវចិត្ត ឈ្មោះថាសមាធិ បានដល់ការបិតនៅនៃចិត្ត ការតម្កល់ នៅនឹង ការតាំងមាំ ការមិនឃ្វេងឃ្វេង ការមិន៣យមាយ ភាពនៃចិត្ត មិនឃ្វេងឃ្វេង ការស្ទរមា្ទ សមាធិន្រ្ទិយ សមាធិពល: សម្មា-សមាធិ នេះឈ្មោះថាសមាធិ វិញ្ញាណចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ របស់បុគ្គលកាលតម្កល់ទុកនូវចិត្ត ឈ្មោះថា ១បង្ខាន សតិ ឈ្មោះថា អនុបស្សនាញាណ ចិត្ត ឈ្មោះថាទបង្ខាន មិនឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកខាង៍សតិ ទើបឈ្មោះថាទបង្ហានផង ឈ្មោះថាសតិផង៍ បុគ្គល តិចារណាឃើញ នូវចិត្តនោះ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា ចិត្តេចិត្តានុបស្សនា សតិហ្វដ្ឋានភាវនា ។ សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិចារណៈឃើញ គើពិចារណៈឃើញ នុវចិត្ត នោះដ្កូចម្ដេច ។ បេ ។ បុគ្គលពិលារណា ឃើញនូវចិត្តនោះ យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តនូចិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្បូ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

ភាវនាតិ ខត សេរ្វា ភាវនា ។ ខេ។ អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា ។ សមានសំ ខិត្តិ អស្បាសប្បស្បសា សំវដ្ឋេន សីលវៃសុខ្វិ ។ ខេ។ សមានសំ ខិត្តិ
អស្បាស់សេន ខិត្តស្ប ឯកក្តេនិ អវិក្គេចំ បជានតោ ។ ខេ។ បជាន ខ្លោ សុខ្វិយានិ សមោជា នេតិ
នេន វិទូតិ សមត្តព្យ បដិវិជ្ឈាតិ ។

(១៤៣) គេជំ វិមោជយំ ជំន្នំ អស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់ ។
សិក្ខាន់ វិមោជយំ ជំនួំ ជស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់ ។
សភាព វិមោជយំ ជំនួំ អស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់
សភាព វិមោជយំ ជំនួំ ជស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់
ដោសតោ វិមោជយំ ជំនួំ ជស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់
ដោសតា វិមោជយំ ជំនួំ ជស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់
ដោសតា វិមោជយំ ជំនួំ ជស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់
មោលតា វិមោជយំ ជំនួំ ជស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់
មោលតា វិមោជយំ ជំនួំ ជស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់
មោលតា វិមោជយំ ជំនួំ ជស្បូសិស្បូមីនាំ សិក្ខាន់

សុត្តន្តបំដាក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

ពាក្យថា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ ឈ្មោះ ថាកាវនា ដោយអត្តថាសេព ។ រប្រជំងើ្តមេចញនិង រប្រជំងើ្តមេចូល វបស់បុគ្គលកាលតម្កល់ខុកក្នុងចិត្ត ឈ្មោះថា សីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថា សង្ខ្រឹម ។ បេ ។ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្ត មាន អាវម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដងើ្តមេច្យា វបស់បុគ្គលកាលតម្កល់ខុក នូវចិត្ត ។ បេ ។ បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូលមក នូវឥន្ទ្រិយ ទាំង ឡាយ ហេតុនោះ លោកពោលថា បុគ្គលកាក់ធ្លះ នូវអត្តនៃការស្ងប់ ។

(១៤៣) បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច ខើប ដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច ទើបដក ដង្កើមចូល តើដូចម្ដេច ។ បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញកាលញ៉ាំង ចិត្តឲ្យរួចចាក់ពគ: ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាល ញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាក់ពគ: ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាល ញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាក់ពេស: ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញ កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាក់ទោស: ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញ អាញកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាក់ទោស: ទើបដកដង្កើមចូល សិក្សាថា អាត្មា អញកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាក់ទោស: ទើបដកដង្កើមចូល សិក្សាថា អាត្មា អាញកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាក់ទោស: ទើបដកដង្កើមចូល សិក្សាថា អាត្មា

មហាវិធ្លេ អានាបានពេយា

។ ថេ ។ មាន តោ វិមោនយំ ខិត្ត និទ្ធិយា វិមោនយំ ចំស្តី វិចិតាំឲ្យយ វិមោចយំ ចំស្តី ជីជមិន្ត្រា វិមោច-យ៉ ខ័ត្ត ឧទ្ធទុតោ វិមោខ**យំ ខ័ត្ត** អ**ហ័រកា**តោ ဦးမောငတွင့် နို့ မလာနွာဈုဏ ငါမာငတိ စိန္ရွိ မယု႑-ស់ស្បាមត ស់ក្នុត អភេត្តប្បាតា វិមោនយ៍ ចិត្ត បស្បស្សាម្នេត សិក្ខាត់ វិមោខយ៍ ខិត្ត អស្សាស-ប្បស្នាស់សេន វិញ្ញាណចិត្តិ ឧបដ្ឋានិ សតិ ។បេ។ អនុបស្ត្រីត កាថ់ ចិត្តិ អនុបស្ស្រី ។ បេ ។ ព្យុទ័ ឆ្នូំ មថ់ជមាវីឌ ឯ

ភាវជាតិ ខតសេញ ភាវជា ។ ខេ។ អាសៅ-ឧដ្ឋេន ភាវជា ។ ខៃមានយំ ខិត្តិ អស្បាស-ប្បស្បាសា សំវាដ្ឋេន សីលវិសុខ្វិ ។ ខេ ។

មហាវិត្ត អានាជានកថា

សិក្សាថា អាត្មាអញអាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាកមាន៖ អាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច ចាកខិដ្ឋិ កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាកវិចិកិច្ចា កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាក មីនមិទ្ធ: កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាកទទ្ធច្ច: កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួចចាកអហិរិក: កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច ចាកអនោត្តប្បៈ ខើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច ចាកអនោត្តប្បៈ ខើបដកដង្កើមចូល វិញ្ញាណចិត្ត ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល របស់បុគ្គល កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច ឈ្មោះថាទបដ្ឋាន ។ បេ ។

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិបារណា ឃើញ តើពីបារណា ឃើញ នូវចិត្ត នោះ ដូចម្ដេច ។ បេ។ បុគ្គលពិបារណា ឃើញនូវចិត្ត នោះ យ៉ាងនេះឯង ។ ពាក្យថា កាវនា បានដល់កាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ។ ឈ្មោះថាកាវនា ដោយអគ្គថា សេត ។ រប្រជំងើ្មចេញនិងរប្រជំងើ្មចូល របស់បុគ្គល កាលញ៉ាងចិត្តឲ្យរួច ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអគ្គថាសង្គម ។ បេ។ សុត្តស្ថិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ប បដិសម្ពិទាមគ្នោ

រិទោនយំ ខិត្តិ អស្បាសខ្យស្បាស់សេន ខិត្តស្ប រំកាត្តិ អវិត្តេខ ខេត្ត នេះ វុទ្ធិ សមត្តិញ សំខ្លួយនៃ សមោជានេះ នេះ វុទ្ធិ សមត្តិញ ខេត្តិជំនាំ ។ អដ្ឋ អនុខស្បាន ញាណាន់ អដ្ឋ ខ ឧបដ្ឋានានុស្សិតយោ ខត្តារំ សុត្តខ្លិកវត្តិ ខិត្តេ ខិត្តានុខស្សិតយោ ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិន កាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញនិងដង្ហើមចូល របស់បុគ្គល កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច ។ បេ ។ បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូល មកនូវឥន្ត្រិយទាំងឡាយ ហេតុនោះ លោកពោលថា បុគ្គលចាក់ធ្វះ នូវអត្តនៃការស្ងប់ ។ អនុបស្សនាញាណ ៤ ១០ដ្ឋានានុស្សតិ ៤ និង សុត្តនិកាវត្ ៤ (វមែងមាន) ក្នុងចិត្តេចិត្តានុបស្សនា ។

(១៤៤) បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញដាអ្នកពិចារណាឃើញ ថា មិនទៀន ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញជាអ្នកពិចារណា ឃើញ ថាមិនទៀន ទើបដកដង្កើមចូល តើដូចទេច ។

សំនួរត្រង់ពាក្យថា មិនទៀង តើអ៊ីមិនទៀង ។ ១ន្ធទាំង ៤ មិនទៀង ។ ១ន្ធ៤ មិនទៀង ដោយអត្ត ដូចម្ដេច ។ មិនទៀង ដោយអត្តថាកើតឡើងហើយសូន្យទៅវិញ ។ បុគ្គលកាលឃើញ នូវការ កើតឡើងនៃ១ន្ធ៤ វេមងឃើញនូវលក្ខណៈប៉ុន្មានយ៉ាង កាលឃើញ នូវការសូន្យ វេមងឃើញ នូវលក្ខណៈប៉ុន្មានយ៉ាង កាលឃើញនូវ ការកើតឡើងនិងការសូន្យ វេមងឃើញ នូវលក្ខណៈប៉ុន្មានយ៉ាង កាលឃើញនូវ

មហាវិគ្គេ អានាយនកថា

បញ្ជូំ ទន្ទាន់ ឧឧយ៍ បស្សន្តោ បញ្ចាំសតិ ៧-ត្តណានិ មអ្បតិ ។ មេ។ មញ្ជ្ជិ ទន្ទានិ នុន-ယ၅ယ် ၓည္ႏုင္ရာ နမာဒဲ ၓႜၮၟႀီ လက္ခဏဒဲ បស្បតិ រូបេ អនិទ្ធានុបស្បី អស្បសិស្សាមិតិ សិ-ត្តិត រូបេ អន់ព្នុបស្បី បស្បស់ស្បាម័ត សិត្ត-តំ ឋ៩នាយ សញ្ញាយ សង្ខាប់សុ វិញ ណេ ខ-ឌិទ្ឌិ រពេរ ឲ្យឧប្រហ អត្ថបំខែជា ្និ អមារិ-ស់ស្បាមតំ សំត្តតំ ជកមរណេ អធិច្ចានុបស្បី ប-ស្បស់ស្បាមតំ សំត្វត់ អធិច្បានុបស្បី អស្បាសប្ប-ស្បាស់សែន ជម្មា ឧជជ្ជាធំ សត្ត អនុបស្បូនា-ញាណ៍ ជម្មា ឧបដ្ឋាធ៌ នោ សតិ សតិ ឧបដ្ឋា-យោច នេ ជា អន់ជមាន្ទិន ខេច ជំនិន ជាតិមា ឌសាខ្ពមារីស មាខ្ពសិត្តិខ្មារុស ៤

មហាវិត្ត អានាបានពេយា

បុគ្គលកាលឃើញនូវការកើតឡើងនៃ១ន្ទ៩ វមែងឃើញនូវលក្ខណៈ ៤៩ យ៉ាង ។ បេ។ បុគ្គលកាលឃើញនូវការកើតឡើងនិងការសូន្យ នៃ១ន្ទ ៥ វមែងឃើញនុវលក្ខណៈ ៥០ នេះឯង បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នក ពិចារណាឃើញ ថាមិនទៀនក្នុងរួប ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញដាអ្នកពិចារណា ឃើញ ថាមិន ទៀងក្នុងរួច ទើបដកដង្កើមចូល សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកពិ**ចារណា ឃើ**ញ ថាមិនទៀង **ក្នុងវេទ**នា កង៍សញា កង្សត់ព្រំនិទ្យាយ កង់វិញាណ កង់ចក្ ។ បេ ។ ។ ៣ ។ ក្នុងជ្ញាម្នះ ខេត្តដ្ឋាន្ត្រីមចេញ សិក្សាថា អាតាអញជាអ្នកពិហរ-ណាឃើញ ថាមិនទៀងក្នុងជពមរណ: ទើបដកដង្កើមចូល ធមិទាំង ទ្យាយ ឈ្មោះថា ១០ដ្ឋាន សតិ ឈ្មោះថាអនុបស្សនាញាណ ធមិតាំង ទ្យាយ ឈ្មោះទប់ដ្ឋាន មិនឈ្មោះថាសតិទេ ប៉ុណែកភាងសតិ ទើប ឈ្មោះថា ១០ ដ្ឋានផង ឈ្មោះថាសតិផង ដោយអំណា ចនៃដង្កើមចេញនិង ដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញ ថាមិនទៀង បុគ្គលរមែង តិចារណា ឃើញខ្លុវធម៌ទាំងនោះ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា ធម្មេសុធមានុបស្សនា សតិហ្វដ្ឋានភាវនា ។

សុត្តស្ថិជពេ ខុទ្ចកតិកាយស្យូ បដិសម្ភិកមគ្គោ អនុបស្បតិ៍តិ ភាជី នោ ជម្មេ អនុបស្បតិ៍

ត លេ ត តាច្រុំ ដ ដ ក ម ជ ម ប ម វិស ម

ភាវនាតិ ខតសេត្ត ភាវនា ។បេ។ អាសេវ-ខុឌ្កេខ ភាស្សា ៤ ងទ្ទុំសំខុធមារិ មមារិមាសិទ្ឋមារិ-សា សំរាដ្ឋេ សំលាំសុទ្ធិ ។ មេ។ អនិទ្ធានុមស្បី អស្សាសន្យស្សាស់សេខ ចំនួស្ស ឯកក្តុំ អក្សៃ-ខំ ខជាន នោ ។ ខេ។ ខជាន គោ ត់ ទ្រួយ ធំ ស. មោយ ខេត្ត គេខ ខ្ទុំន សមន្ត្តា បដ្ឋជា្និ ។ (០៤៥) ៩៩ វិកសាជុបស្បី អស្បស់ស្បាមន

ស់ក្នុង រ៉ាកាជុបស្បី បស្សស្រស្បិត្ត សិក្ខុង ។

សុត្តស្តួចិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមផ្ត

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិបារណាឃើញ តើពិបារណាឃើញ នូវធមិ ពំងនោះ ដូចម្ដេច ។ បេ ។ បុគ្គលពិបារណាឃើញ នូវធមិព៌ងនោះ យ៉ាងនេះឯង ។

តាត្យថា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ ឈ្មោះ ថាភាវនា ដោយអត្តថាសេត ។ ខ្យល់ដង្ហើមចេញនិងខ្យល់ដង្ហើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកតិចារណាឃើញ ថាមិនទៀន ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាសន្ទ្រម ។ បេ ។ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចេញ និងដង្ហើមចូល បេសបុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញ ថាមិនទៀន ។ បេ ។ បុគ្គលកាលឃើញច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូលមក នូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ហេតុនោះ លោកពោលថា បុគ្គលចាក់ធុះ នូវអគ្គនៃការស្វប់ ។

(១៤៩) បុគ្គលសិក្សាថា អាគ្មាអញ ជាអ្នកពិចារណាឃើញ នូវការណាយ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញ ជាអ្នក ពិចារណាឃើញ នូវការណាយ ទើបដកដង្កើមចូល គើដូចម្ដេច ៗ

មហាវិគ្គេ អានាជានកថា

រូបេ អាជីនវ និស្សា រូបរិកកេ ជន្លជាតោ យោត សធ្វាធមុត្តោ ចិត្ត ខស្ស ស្វាធិដ្ឋិត រូបេ វិភេតាដុ-បស្បី អស្បស់ស្បាមតំ សំគ្នាត់ រូបេ ពេកាជុបស្បី បស្សស្សាមិតិ សិក្ខិតិ ឋេខ៣យ សញ្ញាយ ស-ខ្លែរស្នេ រ៉ូឈារ**ទេ** ឧយៈ និក្សា ១ ខេ ១ ឧបឧបទេ អាឌីជវ៉ា ជិស្វា ជាមារណាកែកេ ជន្ទជាតោ យោត សឆ្វាន់មុត្តោ ខ័ត្ត ខស្ស ស្វាន់ដ្ឋិត ជាកម្មាណ វិហតានុបស្បី អស្បស់សុក្ខិត សិក្ខិត ជាកម្មាណ វិກតានុបស្បី បសុស្រីសុក្មត់ សិក្ខត់ វិកតា-ច់តអាវី អមារិអាវាមាវាអាវាមេខ ឧសិ ៩ឧឌីទេ សត អនុខស្បីសញ្ជាហុ ឌគា ៤៩ដាក្ យោ

មហាវិត្ត អានាបានពេយា

បុគ្គលយើញទេសគ្គន៍រូបហើយ ជាអ្នកដុះធន្ទ: ក្នុងការណាយចាករូប មានចិត្តចុះស៊ីបក្នុងសទ្ធា ទាំងចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ក៏គម្មល់នៅស៊ីបសួន បុគ្គល នោះសិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកពិចារណា ឃើញ នូវការណាយ ក្នុងរួប ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្នាអញ ជាអ្នកពិចារណា ឃើញ នូវការណាយក្នុងរួប ទើបដកដង្កើមចូល បុគ្គលឃើញទោស កង់វេទនា កង់សញា កង់សង្គារទាំងឡាយ កង់វិញាណ កង់បក្ ។ បេ ។ កង្គីជ្ជាមរណ: ហើយ ជាអ្នកដុះ ខន្ទ: កង្គីការណាយ យក ជរាមរណ: មានចិត្តចុះស៊ីប ក្នុងសុទ្ធា ទាំងចិត្តរបស់បុគ្គល នោះ ក៏តម្ល នៅស៊ីបសួន បុគ្គលនោះ សិក្សាថា អាគ្មាអញ ជាអ្នកពិបារ-ណា ឃើញ នូវការណាយ ក្នុងជាមរណ: ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញ ជាអ្នកពិចារណាឃើញ នូវការណាយ ក្នុង ជកមរណ: ទើបដកដង្កើមចូល ធម៌ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាទបដ្ឋាន សតិ ឈ្មោះថាអនុបស្សនាញាណ ធម៌ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាទបង្ហាន សុត្តសំដៃ៣ ខុទ្ធានិកាយស្ប បដិសម្តិតមក្តោ សេតិ សេតិ ឧ្យដ្ឋាជិ ពេ។ សេតិ ៩ តាយ សេតិយា តេជ ញា ឈោជ តេ ជម្មេ អជុបស្បតិ៍តិ គេជ វុច្គិ ជម្មេស ជម្មាជុបស្បីជា សតិប្បដ្ឋាធិការិយា ។

រពេល សុ ខេត្ត មាន់ ខេត្ត មាន់ មាន់ ខេត្ត មាន់ ខេត្ត ខេត ខេត្ត ខេត

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្

មិនឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកខាងសតិ ទើបឈ្មោះថា ឧបដ្ឋានផង
ឈ្មោះថាសតិផង ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល របស់
បុគ្គលជាអ្នកពិចារណាឃើញនូវការណាយ បុគ្គលពិចារណាឃើញនូវធម៌
ទាំងនោះ ដោយសតិនោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លោកពោល
ថា ធម្មេសុធញ្ជបុស្សនា សតិប្បដ្ឋានភាវនា ។

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិចារណាឃើញ តើពិចារណាឃើញ នូវធមិ ទាំងនោះ ដូចម្ដេច ។ បេ ។ បុគ្គលពិចារណាឃើញ នូវធមិទាំងនោះ យ៉ាងនេះឯង ។

មហាវិគ្គេ អានាជានកថា

[១៩៦] គេជុំ ជពេលជុខស្ស៊ី អស្សសិស្សាម៉ឺត ស់ក្នេត និព្រជានុខស្មី ខ្មែរស្រីសព្ទត់ សិក្ខត់ ។ រំពេ អាឌ្ឌ ខ្មាំ រំពន្ធរេខ ឧម័យខេ ឈេម សន្ទាន់មុត្តោ ខំត្ត តស្ប ស្ថាន់ដ្ឋិត រូបេ និកោសនុ-បស្បី អស្បស់ស្បាមតំ ស់ក្លាត់ រូបេ នំពេញឧបស្បី បស្បស់ស្បាមតំ សំក្ខុត ឋេឧ៣យ សញ្ញាយ ស-ខ្ញុំរស់ រួយ ហេ ឧយៈ ភ្នំ ។ ខេ ។ ឌុប មរ ហេ មា-ឌីនាំ ឌីស្វា ជាមេរណៈធំពេល ជន្ទជាតោ មោត សន្ទាន់មុត្តោ ខំត្ត នស្ប ស្វាន់ដ្ឋិត ជាមរណេ និ. រោជាឧបក្ស៊ី អស្បូសិស្សាម៉ឺតិ សិក្ខាតិ ជាមរណោ ធំពេលខុបស្បី សស្មស់សព្រម័ត់ សិក្ខាត់ ។

មហាវិត្ត អានាយុនកដា

(១៤៦) បុគ្គលសិក្សាថា អាគ្មាអញ្ជាជាអ្នកពិចារណា ឃើញ នូវការ រលត់ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញជាអ្នកពិបារណាឃើញ ន្យុការលេត ទេបដកដង្កើមចូល តេដ្ឋចមេច ។ បុគ្គលឃើញ ទេសក្នុង រុបហើយ ជាអ្នកដុះនទួ: ក្នុងការរលត់នៃរុប មានចិត្តចុះស៊ីបក្នុងសព្វា ទាំងចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ក៏តម្មល់នៅសិបសួន បុគ្គលនោះ សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកពិចារណា ឃើញ នូវការរលន់ក្នុងរូប ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញជាអ្នកពិចារណាឃើញ នូវការរលត់ក្នុងរួច ទើប ដកដង្កើមចូល បុគ្គល ឃើញ ទោស កង្ខេខា កង្សេញ កង្សេង្ហារទាំង ទ្យាយ ក្នុងវិញាណ ក្នុងចក្ខុ ។ ថេ ។ ក្នុងជាមរណ:ហើយ ជាអ្នក កុ ញ កុ ខុ ដុះធន្ទ: ក្នុងការលេត នៃជរាមរណ: មានចិត្តចុះស៊ុបក្នុងសុទ្ធា ទាំងចិត្ត វបស់បុគ្គលនោះ ក៏តម្លើនៅស៊ីបសួន បុគ្គលនោះ សិក្សាថា អាត្វា អញ ជាអ្នកពិបារណា ឃើញ នូវការរលត់ក្នុងជពមរណ: ទើបដក ដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកពិចារណា ឃើញ នូវការលេត ក្នុងជកមរណ: ទើបដកដងើមចូល ។

សុត្តខ្ពប់ជំពេ ខុទ្ធពនិកាយសុទ្ធ បដិសម្តិទាមគ្នោ

(១៤៧) ភេតិសាភាបេរិ អវិជ្ជាយ អាជីជបេ ហោតិ ភេតិហាភាបេរិ អវិជ្ជា និវុជ្ឈតិ ។ បញ្ចូហា-ភាបេរិ អវិជ្ជាយ អាជីនហេ ហោតិ អជ្ជហាភាបេរិ អវិជ្ជា និវុជ្ឈតិ ។

កាន់នេយ បញ្ចូញកាយលើ អវិជ្ជាយ អានិនហេ ប្រាតិ ។ អនិច្ចដ្ឋេន អវិជ្ជាយ អានិនហេ ហោតិ ខុត្តដ្ឋេន អវិជ្ជាយ អានិនហេ ហោតិ អនត្តដ្ឋេន អវិជ្ជាយ អានិនហេ ហោតិ សន្តាបដ្ឋេន អវិជ្ជាយ អានិនហេ ហោតិ វិបរិណាមដ្ឋេន អវិជ្ជាយ អានិន-ហេ ហោតិ ឥមេហិ បញ្ចូញកាសាហេ អវិជ្ជាយ អានិនហេ ហោតិ ។

e a. ម. បកវត្តិពេធន ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

[១៤៧] ទោសក្នុងអវិជ្ជា ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង អវិជ្ជារលត់ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ទោសក្នុងអវិជ្ជា ដោយអាការ ៩ យ៉ាង អវិជ្ជារលត់ ដោយអាការ ៨ យ៉ាង ។

ទេសក្នុងអវិជ្ជា ដោយអាការ ៩ យ៉ាង តើអ្វីទុះ ។ ទេសក្នុង
អវិជ្ជា ដោយអត្តថាមិនទៀង ១ ទេសក្នុងអវិជ្ជា ដោយអត្តថាជាខុត្ត ១
ទេសក្នុងអវិជ្ជា ដោយអត្តថាជាអនត្តា ១ ទេសក្នុងអវិជ្ជា ដោយអត្ត
ថាក្តៅសត្វ ១ ទេសក្នុងអវិជ្ជា ដោយអត្តថាប្រែប្រហូល ១ នេះទេសក្នុង
អវិជ្ជា ដោយអាការ ៩ យ៉ាង ។

អវិជ្ជារលត់ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ អវិជ្ជា រលត់ ដោយការរលត់នៃធម៌ជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល ១ អវិជ្ជារលត់ ដោយការរលត់ នៃហេតុជាទីប្រជុំកើត ១ អវិជ្ជារលត់ដោយការរលត់ នៃជាតិ ១ អវិជ្ជារលត់ ដោយការរលត់នៃអាហារ ១ អវិជ្ជារលត់ ដោយការរលត់នៃហេតុ ១ អវិជ្ជារលត់ ដោយការរលត់នៃបច្ច័យ ១

មហាវិធ្លេ អានាញនាហិ

ញាណុប្បាធេន អវិជ្ជា និរុជ្ឈតិ និកោត្តដានេន អវិ-ជ្ជា និវជ្ឈត់ ៩មេហ៍ អដ្ឋហាកាមេហ៍ អវិជ្ជា និវជ្ឈត់ ត់ មេលំ បញ្ចូលាតារប៉ោ អវិជ្ជាយ អាឌីធវិ ឧិស្វា ឥមេហ៍ អដ្ឋហាគារេហ៍ អវិជ្ជាធិកោធេ ជន្ទជាតោ យោត សទ្ធាធ៌មុត្តោ ចំត្ត ចស្ប ស្វាធិជ្ញិត អរ-ជួយ និពេខានុបស្បី អស្បស់ស្បាទ័ត សិក្ខាត់ អាជ្ញាយ និពេទាឧុបស្បី បស្បស្សាម៉ូត សិក្តាតិ។ (១៤៨) គេតំហាតារេហ៍ សង្ខារេសុ អាជីជវេ យោត៌ គេតំហាគាប់ហ សង្ខាក សុំដូច្រ្តិ ។ មេ។ កាន់យាការរស់ វិញ្ញាណេ អាជីជវេ យោតិ កា-តិហាតារេហ៍ វិញ្ញាណ៍ ជំរុជ្ឈត់ គាត់ហាតារេហ៍ ខាម្យាម អាជីជវ៉ា ហោតិ ភាគិហាភារេហិ នាម-វិត ខ្វុះឡីង យន្តសាមារេស មាន់៤៣ មាន្ទ-នរោ ហោត់ គេតំហាការេហ៍ សន្យាយតន់ ជំរុជ្ឈត់

មហៅធ្ន អានាយុនព្យា

អវិជ្ជារលត់ ដោយការកើតទ្បើងនៃញាល ១ អវិជ្ជារលត់ ដោយការ
ប្រាកដនៃនិយាធធម៌ ១ នេះអវិជ្ជារលត់ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង បុគ្គល
ឃើញទោសក្នុងអវិជ្ជា ដោយអាការ ៤ យ៉ាងនេះ ហើយជាអ្នកដុះធន្ទ:
ក្នុងការរលត់នៃអវិជ្ជា ដោយអាការ ៤ យ៉ាងនេះ មានចិត្តចុះស៊បក្នុង
សុទ្ធា ទាំងចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ក៏តម្កល់នៅស៊ប់សួន បុគ្គលនោះសិក្សា
ថា អាគ្មាអញជាអ្នកពិបារណាឃើញ នូវការរលត់នៃអវិជ្ជា ទើបដក
ដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញជាអ្នកពិបារណាឃើញ នូវការរលត់

(១៤៤) ទោសក្នុងសង្ខារ ដោយអាការប៉ុន្មាន សង្ខាររល់ត់ ដោយអាការប៉ុន្មាន ។ បេ។ ទោសក្នុងវិញាណ ដោយអាការប៉ុន្មាន វិញ្ញាណរល់ត់ ដោយអាការប៉ុន្មាន ទោសក្នុងនាមរូប ដោយអាការ ប៉ុន្មាន នាមរូបរល់ត់ ដោយអាការប៉ុន្មាន ទោសក្នុងសទ្បាយ-កន: ដោយអាការប៉ុន្មាន សទ្បាយតន:រល់ត់ ដោយអាការប៉ុន្មាន

ស្មត្តបំដីពេ ខុទ្ធពនិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ ត់និយាតាប្រភ ដស្បេ អធិនប៉ា យោតិ ភេតិ-ហាតាមេហ៍ ៩ស្យា និរុជ្ឈន៍ គេនិហាតាមេហ៍ ឋន-ស្ត អនុនក្ស ស្រាត់ គត់ហាគាប់លំ ឋឌ្ឍ ចំរុដ្ឋត កាត់ហាការរស់ តណ្ដាយ អាជីឧវៅ យោត៌ គត៌យាគារេហ៍ នណ្ដា ធំរុជ្យូត៌ គត៌យាគា-ឧទាខាធិ ធំរុជ្ឈន៍ គេនិហាគារេហ៍ អឋ អធីធវេ យោតិ គត៌ហាកាមេហិ គហេ ជំរុស្ត្រិ គាត៌ហា-តារេហ៍ ជាតិយា អាជីនរៅ ហោត់ គាត់ហាតា-រេស ជាតិ ជុំជ្យុតិ គាត់យាគារេស ជាមរណេ អាជីនរ៉េ ហោតិ គាតិហាគារេហ៍ ៨១៩វណ៍ និ-រុឌ្ឃត់ ។ មញ្ចូលាការេហិ ដពមរណេ អាធិនរង យោត អដ្ឋយាការលោ ជាមរណ៍ ឆ្នាំជូត្រ ។

សុគ្គស្ថិជិត ខុទ្ធកនិកាយ បដិសថ្និទាមគ្គ

ពេសក្នុងផស្ស: ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ផស្ស:រលត់ ដោយអា-

ការប៉ុន្មានយ៉ាង ទោសក្ងដែទនា ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង វេទនា

វលត់ ដោយអាការប៉ុនានយ៉ាង ខោសកងតណា ដោយអាការ

ប៉ុនានយ៉ាង តណារលត់ ដោយអាការប៉ុនា្នយ៉ាង ខោសភុងទហ្ខាន

ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ទទាទានរលត់ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង

ពេសក្នុងភព ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ភពរលត់ ដោយអាការប៉ុន្មាន

យ៉ាន៍ ទោសក្នុងជាតិ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង៍ ជាតិរលត់ ដោយ

អាការប៉ុនានយ៉ាង៍ ទោសកង់ជាមរណ: ដោយអាការប៉ុនានយ៉ាង៍

ជ្ញាមរណៈរលត់ ដោយអាការប៉ុនា្ទយ៉ាង៍ ។ ទោសក្ងជ័ពមរណៈ

ដោយអាការ៩ យ៉ាង ជាមរណ:លេត ដោយអាការ៨ យ៉ាង ។

មហាវិត្តេ អានាជានកឋា

កាតាមេហ៍ បញ្ចូលកាមេហ៍ ជាមយោ អាជីជហាត់ ខុត្តាដ្ឋេជ អជិត្តដ្ឋេជ ជាមយោ អាជីជហ់
ហោត់ ខុត្តាដ្ឋេជ អជិត្តដ្ឋេជ សត្តាបដ្ឋេជ បៃរិណាមដ្ឋេជ ជាមយោ អាជីជហ ហោត់ សមេហ៍ បញ្ចុហាកាមេហ៍ ជាមយោ អាជីជហ ហោត់ ប

មហៅត្ត អានាបានពេហា

ទោសក្នុដព្រះលោ: ដោយអាការ៥ យ៉ាង ត្រីអ៊ីខ្វះ ។ ទោស ក្នុងជ៣មរណ: ដោយអត្ថថាមិនទៀង 🤋 ដោយអត្ថថាជាខុត្វ ១ ដោយ អត្តថាជាអនត្តា ១ ដោយអត្តថាក្តៅសត្វ១ គេសក្នុងជ៣មរណៈ ដោយ អត្តថាប្រែប្រល ១ នេះទោសក្នុងជ៣មរណៈ ដោយអាការ ៩ យ៉ាង ។ ជពមរណ:វលត់ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង តើអ៊ី១៖ ។ ជព-មរណ:វលត់ ដោយការរលត់ នៃហេតុជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល ១ ដោយការរលត់ នៃហេតុជាទីប្រជុំកើត ១ ដោយការរលត់នៃជាតិ ១ ដោយការរល់ត់ នៃភព ១ ដោយការរល់ត់ នៃហេតុ ១ ដោយការ រលត់ នៃបច្ច័យ ១ ដោយការកើតឡើង នៃញាណ ១ ជកមរណ: រលត់ ដោយការប្រាកដ ខែនិរោធធម៌ ១ នេះជាមរណ: រលត់ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ។ បុគ្គល ឃើញ ទោស ក្នុងជ៣មរណៈ: ដោយអាការ ៩ យ៉ាង ហើយជាអ្នកដុះធន្ទ ក្នុងការរលត់ នៃជ៣មរណៈ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ជាអ្នកមានចិត្តចុះសិបក្នុងសុទ្ធា ទាំងចិត្តរបស់ បុគ្គល នោះ ក៏តម្លើ នៅសិបសួន បុគ្គល នោះសិក្សាថា អាគ្មាអញ ជាអ្នកពិចារណៈឃើញ នូវការរល់ត់ជាមរណៈ ទើបជកដង្កើមចេញ

សុត្តស្ថិជិកេ १९ កសិកាយស្ប បដិសម្តីទាមគ្នោ ជាម្នាលោ ខ្លាស់ និក្សា និង ស្នា និង សិក្សា និង សិក្សា -នៃពង្ខាន្ទ មាន់ មាន់ នេស្សា ខេត្ត និពង្ខាន្ទ ពេល សតិ សតិ ជ្រដ្ឋាធិ (៩៩ សតិ ៩ តាយ សតិ-យា នេះ ញា ហេខ នេ ខគ្នេ អនុបស្បីតិតិ នេះ វុទ្ធត ខម្មេស ខម្មានុខស្សួល សតិប្បដ្ឋានភាវនា ។ អនុបស្បត្តិតំ កាថន្តេ ខធ្មេ អនុបស្បត្ រ ដេរ ស្ព្រ ខ គេ ឯប្បសារិទ្ធ រ កាវេលតិ ខេត្សេរ ្ កាវេល ។ ខេ។ អា-សេវឧឌ្ឌេ ភាវនា ។ ធំពេញខុបស្បី អស្បា-សព្យស្បូសា សំពង្កេន សំលវិសុន្ធិ ។ ខេ ។ ស្ត្រភ្លំ មរិ គ្នេច ខេត្ត ។ ខេ ។

សុត្តស្ថិធិក ខុទ្ទកសិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកពិបារណា ឃើញ ខ្លុវការរល់ត់ជ់រាមរណៈ ខើបដកដង្កើមចូល ធមិទាំងឡាយ ឈ្មោះថា ១០ដ្ឋាន សតិ ឈ្មោះថា អនុបស្សនាញាណ ធមិទាំងឡាយ ឈ្មោះថា ១០ដ្ឋាន មិនឈ្មោះថា សតិខេ ចំណែកខាងសតិ ខើបឈ្មោះថា ១៤ជា ខេងង ឈ្មោះថា ១៤ជា ខេងសំ សើមបញ្ជាន់ ខេងសំ ឈ្មោះថា សតិខេ ចំណែកខាងសតិ ខើបឈ្មោះថា ១០ជ្ជាន់ ធង់ ឈ្មោះថា សតិខេ ចំណែកខាងសតិ ខើបឈ្មោះថា ១០ជ្ជាន់ ធង់ ឈ្មោះថា សតិខេ ចំណែកខាងសតិ ខេងស្មើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិបារណា ឃើញខ្លុវតារលេត់ បុគ្គលពិបារណា ឃើញខ្លុវធមិទាំងនោះ ដោយសតិ នោះ ដោយញាណនោះ ហេតុនោះ លេកពោលថា ធម្មេសុធម្នានុបស្សនា សតិហ្សដ្ឋានកាវនា ។

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិបារណាឃើញ តើពិបារណាឃើញ នូវធមិ ទាំងនោះ ដូចមេខ ។ ថេ ។ បុគ្គលពិបារណាឃើញ នូវធមិទាំង នោះ យ៉ាងនេះឯង ។

ពាក្យថា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ ឈ្មោះ ថាភាវនា ដោយអត្តថាសេព ។ ១រល់ដង្កើមចេញនិង១រល់ដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញ នូវការលេត់ ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាសង្គ្រម ។ បេ ។ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់នូវភាពនៃចិត្តមាន អារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញ និងដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណា ឃើញនូវការលត់ ។ បេ ។

មហាវិគ្គេ អាតាបានកេហិ

បជាឧត្តោ **ងន្រ្ទិយានិ សមោ**យនេតិ តេខ វុច្ចតិ សមត្តា**្យ បដិវិជ្ឈូតិ ។**

(០៤४) ៩៩ ឧត្តម្មាស់ឧស្មា មការម្យាប់ ម៉ត់ សំត្វត់ បដ់ជំសុក្តាជុបស្បី បស្សសិស្សាម៉ត់ សំក្លាត់ ។ ខ្លេ បដិធិស្បាក្ត(9) បរិជ្ជាកប្បដិ-န်ည္သူကျ ေဖာက္ခန္အေပးျပီနဲ့လည္သက္က ေ ၅ ၂ မ်ိဳ ចរិច្ចជំនិត ចរិច្ចាត់ច្បីជំនិស្សក្តោ រុមជំរោជ ជំពាជ ច្នូំ ជឌ្ឌិស្តី ជឌ្ឌិស្តិចពិត្តអាវីមេ ។ រំពេ ជជួចស្បីសន់ជា អស្សស្មាធន្ធ ស្យឹង រូបេ បដ់និស្បត្តានុបស្បី បស្បស់ស្បាមត សិក្ខាត់ ឋឧធ សញ្ជាំ សង្គ្គាវ វិញ្ជាណ៍ ខេត្តិ ១ ខេ។

១ %. ម. បដិនិស្សគ្គាតិ ទ្វេ បដិនិស្សគ្គា ។

សុត្តស្តូចិដិក ខុទ្ទកតិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រមូលមក នូវ៩ន្ទ្រិយទាំឪឡាយ ហេតុ នោះ លោកពោលថា បុគ្គល**ហក់ធុះ** នូវអត្តនៃការស្វប់ ។

(១៤៩) បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកពិបារណាឃើញ នូវការ រលាស់ចេញ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកពិចារណា ឃើញនូវការរលាស់ចេញ ទើបដកដង្កើមចូល តើដូចម្ដេច ។ ការរលាស់ ចេញ មាន ៤ យ៉ាង គឺ ការរលាស់ចេញគឺការលះបង់ (បរិហ្គាគប្បដិនិ-សត្រ្ត:) ១ ការេលាស់បេញគឺការស្ទុះទៅ (បក្ខន្ទនប្បដិ**និ**ស្បត្ត:) ១ ។ ធម៌ណា លះស្រម្បះនូវរូប ធម៌នោះ ឈ្មោះថា ការរលាស់ចេញគឺការ លះបង់ ចិត្តស្លុះទៅក្នុងព្រះនិត្វាន ជាទីរលត់នៃរូប ឈ្មោះថាការរលាស ចេញគឺការស្ទុះទៅ ។ បុគ្គលសិក្សាថា អាត្មាអញជាអ្នកពិចារណា ឃើញ នូវការលាស់រូបចេញ ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាគ្មាអញជាអ្នក ចារណា ឃើញ ខ្លុំការលោសរុបចេញ ទើបដកដង្កើមចូល ធម**ិណា លះ** ស្រឡះខ្លៅវេទនា នូវសញ្ញា នូវសង្គារ នូវវិញ្ចាណ នូវចត្**។ ថេ ។** ម្សាស្ត្រស្ត្រ វត្តម្លាធ្យាយល្ប ប្រុស្តិតមួយ ប្រជាជា ប្រជាជា

យោខ នេ ខេត្ត អន់ត្រងាំខ្លួន ខេត្ត ដូចិន្ទ ខេត្តិ នៃស្សា ពេលខ ខេត្ត មាន ខេត្ត ខេត្ត ខេត្តិ ពេលខ ខេត្ត ខេត្តិ

ឌភា្ឌឧស្សា សត្វជា្នកាវស ។

សុត្តខ្ពប់ដក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

ន្យដ្ឋាមណេ: ធម៌នោះ ឈ្មោះថាការរលាស់ចេញគឺការលះប ់ ចិត្តស្ទះ ទៅក្នុងព្រះនិត្វាន ជាទីរលត់នៃជ៣មរណ: ឈ្មោះថាការរលាស់ចេញ គឺការស្ទុះទៅ ។ បុគ្គលសិក្សាថា អាគ្មាអញជាអ្នកពិចារណាឃើញ នូវការ រលាស់ជាមរណ: ទើបដកដង្កើមចេញ សិក្សាថា អាត្វាអញជាអ្នកពិចា-រណា ឃើញ នុវការរលាសជពមរណ: ទើបដកដងើមចូល ធម៌ទាំងឡាយ ឈ្មោះថា ខបដ្ឋាន សតិ ឈ្មោះថាអនុបស្សនាញាណ នមិទាំងឡាយ ឈ្មោះថាទបង្ហាន មិនឈ្មោះថាសតិទេ ចំណែកខាងសតិ ទើបឈ្មោះ ឋាទបង្ហានផង ឈ្មោះថាសត៌ផង ដោយអំ**ណា**ចនៃដង្កើមចេញនិង ដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញ នូវការរលាស់ចេញ បុគ្គលពិចារណា ឃើញ នូវធម៌ពំង៍នោះ ដោយសត៌នោះ ដោយ ញាណនោះ ហេតុនោះ លេកពោលថា ធម្មេសុធមានុបស្សនា សតិហ្វដ្ឋានភាវនា ។

មហាវិគ្គេ អាតាយាខាយា

អនុបស្បតិ៍តិ ភាព និយ្ធ អនុបស្បតិ៍ ។

អនុបស្បតិ៍តិ នោ អនុយភិ អនិច្ចតោ អនុបស្បតិ៍ ។

និស្បាជូតិ នោ អនិយភិ អនិច្ចតោ អនុបស្បត្តិ ។

និច្ចសញ្ជាំ បជហភិ ។បេ។ បដិចិស្បាជូន្តោ អាធាធិ៍
បជហភិ ឃុំព្រៃ នម្មេ អនុបស្បតិ៍ ។

ការយេត ខេត្តស្បា ការយ តត្ត ជាតាជំ ឧញ្ជជំ
អឧតិវត្តឧដ្ឋេ ការយ ។ បេ ។ អាសេវឧដ្ឋេ ការ៉ៈ

យ ។ បដិជ៌ស្បីក្រាជុបស្បី អស្បាសប្បស្បាសា សំវេដ្ឋេ ជំដ្ឋាសុទ្ធិ ហោ តត្ត សំវេដ្ឋេ ចំត្តាសុទ្ធិ ឧស្បាជៈ
ដេជ្ជ ជំដ្ឋាសុទ្ធិ ហោ តត្ត សំវេដេ្ឋា អយំ អជ៌ចិត្តសិក្សា
សិក្សា ហោ តត្ត អរិក្សេបដោ អយំ អជ៌ចិត្តសិក្សា

មហាវិត្ត អានាជានាយា

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ពិចារណាឃើញ គើពិចារណាឃើញ នូវធមិ

ទាំងនោះ ដូចម្ដេច ។ បុគ្គលពិចារណាឃើញ ថាមិនទៀង មិនមែនថា

ទៀងទេ ។ បេ ។ រលាស់ចេញ មិនមែនកាន់យកទេ បុគ្គលកាល

ពិចារណាឃើញ ថាមិនទៀង វមែងលះបង់នូវនិច្ចសញ្ញា (ការសំគាល់
ថាទៀង) ។បេ។ បុគ្គលកាលរលាស់ចេញ ឈ្មោះថាលះបង់ នូវសេចក្ដី

ប្រកាន់ បុគ្គលពិចារណាឃើញ នូវធមិទាំងនោះ យ៉ាងនេះឯង ។

ពាក្យថា ភាវនា បានដល់ភាវនា ៤ យ៉ាង ឈ្មោះថាភាវនា ដោយអត្តថាមិនកន្ទង នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងសមាធិនោះ ។ បេ ។ ឈ្មោះថាភាវនា ដោយអត្តថាសេព ។ ១០០៥ ធ្វើមបេញ និង ១០០៥ ធ្វើមចូល បេសបុគ្គលអ្នកពិចារណា ឃើញ នូវការលោស ចេញ ឈ្មោះថាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាសង្គ្រម ឈ្មោះថាចិត្តវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាសង្គ្រម ឈ្មោះថាចិត្តវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាសង្គ្រម ឈ្មោះថាចិត្តវិសុទ្ធិ ដោយ អត្តថា សង្គ្រម សណ្ដាះថា អត្តថា សង្គ្រម ក្នុងធម៌នោះ ឯណា នេះ ឈ្មោះថាអធិសីលសិក្ខា អត្តថា ថាមិនពយមាយ ក្នុងធម៌នោះ ឯណា នេះ ឈ្មោះថាអធិសីលសិក្ខា អត្តថា ថាមិនពយមាយ ក្នុងធម៌នោះ ឯណា នេះ ឈ្មោះថាអធិសីលសិក្ខា អត្តថា

សុត្តន្តប់ជីពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បជិសម្តិទាមគ្នោ

យោ តត្ត ឧស្សឧដ្ឋោ អយំ អភិប្បាញាសិក្ខា ឥមា តំស្យោ សំត្វាយោ អាវជ្ជន្តោ សំត្វតំ ជាឧន្តោ សិក្ខាតិ ។ បេ។ សច្ចិកាត់ព្ទុំ សច្ចិការោ-នោ សិក្ខាត់ បជ៌ធំសុក្រានុបស្បី អស្បាសប្បស្ប-សាស្រេន ចិត្តស្ប ឯកក្តុខ អាក្រៃចំ មជានគោ វិធិតា ឋឌនា ឧប្បដ្ឋត្តិ វិធិតា ឧប្ដប្បត្តិ វិធិតា អត្ត កច្ឆិ ។ បេ។ បដ្ធិស្បាត្នបស្បី អស្បាស-ពិសាស្រុម ខេត្តសារី វាម្មខ្មុំ មុំ មេខ្មុំ ឧយុ ន តោ ។ បេ។ បជាន ត្តោ ត ្ត្រិយានិ សមោជា នេតិ តោយញា បជានាតិ សមត្ថញ្ច បន់វិជ្ឈូតិ ពលាធិ សមាជា នេះ ពេជ្ជ ស្ដែល សេខា សេខា មក្ដុំ សមា-ជា នេតិ ន ម្មេ សមោ**ជា នេតិ** តោយកា ប្រជាលាតិ សមត្តពា បដ្ឋវេជ្ជត ។

សុត្តនូបិជិត ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

អត្តថា ឃើញក្នុងធម៌នោះ ឯណា នេះ ឈ្មោះថាអធិប្បញ្ញាសិក្ខា បុគ្គល កាលរំពឹងឃើញ នូវសិក្ខា ពង៍ ៣ នេះ ឈ្មោះថាសិក្សា កាលដឹង ឈ្មោះថាសិក្សា ។ បេ ។ កាលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវធមិ ដែលគួរធ្វើឲ្យ ជាក់ច្បាស់ ឈ្មោះថាសិក្សា កាលបុគ្គលដ៏ងច្បាស់ នូវភាពនៃចិត្តមាន អារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្កើមចេញនិង ដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញ នូវការរលាស់ចេញ វេទនា ជំព្រុកដ រមែងកើតទ្បើង វេទនាដ៏ប្រាកដ រមែងតាំងឡើង វេទនា ដ៏ប្រាកដ វមែងដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។ ចេ។ កាលបុគ្គលដឹងច្បាស់ *នូវភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណា*ច នៃដង្កើមចេញនិងដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណា ឃើញ រលាស់ចេញ ។ ចេ ។ បុគ្គលកាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាច្រមូលមកនូវ ឥន្ត្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាជំងច្បាស់នូវគោចផេង ចាក់ធ្ងះនូវអត្ នៃ ការស្វបផង៍ បុគ្គលប្រមូលមកនូវពល: ប្រមូលមកនូវពោជ្យង្គី ប្រមូល មកនូវមគ្គ ប្រមូលមកនូវធម៌ ឈ្មោះថាដឹងច្បាស់នូវគោចរផង ចាក់ ចុះនូវអត្ត នៃការស្វផង៍ ។

មហាវិធ្លេ អានាបានកេយា

ត់ច្ចិយាចំ សមោយ ខេត្តតំ តាថំ ត់ច្ចិយាចំ សមោយ ខេត្ត ។ អញ្ចាញ ដូច សន្ធិច្រ្ចិយំ សមោះ ជា ខេត្ត ។ ខេ ។ នេច កុំចុត្ត សមត្ថក្សា បញ្ចិញ្ញិតំ អដ្ឋ អនុបស្បាល ញាណាចំ អដ្ឋ ច ឧបដ្ឋាញ-នុស្បាត់យោ () ចត្តារំ សុត្តត្តិការត្តចំ យម្មេស យម្នា-ឧបស្បាយ តំមាច់ ពត្តិសំ សាតាការីសុ ញា-ណាចំ ។

(១៣០) គាតមាន ខត្តសែត សមានិយសេន
ញាណាន ។ នីឃំ អស្បាស់សេន ខិត្តស្ប ឯកក្តុតា អាំក្តេទោ សមាន នីឃំ បស្បាស់សេន
ចិត្តស្ប ឯកក្កុតា អាំក្គេទោ សមាន ។បេ។
វិមោនយំ ចិត្ត អស្បាស់សេន ចិត្តស្ប ឯកក្កតា
អាំក្តេទោ សមាន ឥមាន ខត្តស្ប ឯកក្កតា
អាំក្តេទោ សមាន ឥមាន ខត្តស្ប ឯកក្កតា
អាំក្តេទោ សមាន ឥមាន ខត្តសែត សមានិយសេន
ញាណាន ។

[🗣] ម. ឧបជ្ជាសង្សបុស្សពិយោ ។

មហាវិត្ត អាតាបានកេយា

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ប្រមូលមកខ្លះដៃ ខ្លិយ ទាំង ទ្បាយ តើប្រមូលមក
ខ្លះដៃ ខ្វិយ ទាំង ទ្បាយ ដូចម្ដេច ។ ចុត្តលេច្រមូលមកខ្លះសទ្ធិ ខ្វិយ ដោយ
អត្តថា ជឿស៊ប់ ។ បេ ។ ហេតុនោះ លោកពោលថា ចាក់ធ្លះខ្លះអត្ត
នៃការស្ងប់ អនុបស្សនាញាណ ៤ ១បដ្ឋានាខុស្សតិ ៤ និងសុត្តនិកវត្ត ៤
(រមែងមាន) ក្នុងធម្មេសុធមានុបស្សនា ទាំងនេះ ឈ្មោះថាសរតាការីញាណ **៣៤** ប្រការ ។

(១៣០) ញាណ ២៤ ដោយអំណាចនៃសមាធិ តើដូចម្ដេច ។

ភាពនៃចិត្តមានអាម្មេណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃ

ដង្ហើមចេញវ៉េង ឈ្មោះថាសមាធិ ភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ

ដែលមិនរាយមាយ ដោយអំណាចនៃដង្ហើមចូលវ៉េង ឈ្មោះថាសមាធិ

។ បេ ។ ភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលមិនរាយមាយ ដោយ

អំណាចនៃដង្ហើមចេញ បេស់បុគ្គលកាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច (បាកកំលេស)

ឈ្មោះថាសមាធិ នេះញាណ ២៤ ដោយអំណាចនៃសមាធិ ។

សុត្តស្ថិតិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បតិសម្តិទាមគ្នោ

ក្នុសខ្លួន ត្រូវនៅក្រោះ មាន នេះ នេះ ឌីឃំ អស្បាសំ អនិច្ចុតោ អនុបស្បនដ្ឋេន វិបស្បនា ឧុក្ខាតោ អចុបស្បានដ្ឋេន ថែស្បានា អនុគ្នាតោ អនុ-បស្បនដ្ឋេន បែស្បូនា នីឃំ បស្បាសំ អភិទ្ធាតា អនុបស្បានដ្ឋេន វិបស្បានា ឧុក្ខាតោ អនុបស្បានដ្ឋេន វិបស្បនា អនត្តតោ អនុចស្បនដ្ឋេន វិបស្បនា ។ ខេ។ រិមោខយំ ខំតំ អស្បាសំ រិមោខយំ ខំតំ បស្បាស់ អនិច្ចុតោ អនុបស្បនដ្ឋេន វិបស្បនា ឧុត្តាតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា អនុត្តាតា អត់ពទាវិខាតីច រួចទាវិស មុសច ខែមន្ទ [ു]ങ്കുപ്പാരു എന്നും ച

សុត្តខ្លួបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ ញាណ ៧២ ប្រការ ដោយអំណាចនៃវិបស្សនា តើដូចម្ដេចខ្វះ ។ ឈ្មោះថាវិបស្សនា ដោយអត្តថាពិចារណាឃើញ ថាមិនទៀន ឈ្មោះថា វិបស្សនា ដោយអគ្គថាពិចារណាឃើញ ថាជាខុត្ត ឈ្មោះថាវិបស្សនា ដោយអត្តថាពិចារណាឃើញ ថាជាអនត្តា នូវទ្យល់ដង្កើមចេញវែង ឈ្មោះថាថៃសន្រា ដោយអគ្គថាតិចារណាឃើញ ថាមិនទៀង ឈ្មោះ ឋាវិបស្សនា ដោយអត្ថមាពិបារណាឃើញ ថាជាខុត្ត ឈ្មោះថាវិបស្សនា ដោយអគ្គថាពិបារណាឃើញ ថាជាអនត្តា នូវទ្យល់ដង្កើមចូលវែធ រ លេ រ ហើល៖ សុវ្ធសាស្រ ដោយអង្គលាព្ធល**ាហោ** ញេញ សុគ្វិនទៀន ឈ្មោះថាវិចស្សនា ដោយអត្តថាតិចារណា ឃើញ ថាជាទុក្ខ ឈ្មោះថា វិបស្សនា ដោយអត្តថាពិចារណាឃើញ ថាជាអនត្តា នូវទ្យល់ដង្កើម ចេញ របស់បុគ្គលកាលញុំងចិត្តឲ្យរួច នូវ ១ ល់ដង្កើមចូល របស់បុគ្គល កាលញ៉ាំងចិត្តឲ្យរួច នេះញាណ៧៤ ប្រការ ដោយអំណាចនៃវិបស្សនា ។

មហាវិច្ចេ អានាបានកេដ្ឋា

កាត់មាន អដ្ឋ និត្វិនាញាណានិ ។ អនិទ្ធាឲុបស្បី អស្បាសំ យថាកូត ជាភាតិ បស្បតិ៍តិ និត្វិនាញាណំ អនិទ្ធានុបស្បី បស្បសំ យថាកូត ជាភាតិ បស្បតិ៍តិ និត្វិនាញាណំ ។ បេ។ បដ់និស្បត្តានុបស្បី អស្បាសំ យថាកូត ជាភាតិ បស្បតិ៍តិ
និត្វិនាញាណំ បដ់និស្បត្តានុបស្បី បស្បាសំ យថាកូតំ ជាភាតិ បស្បតិ៍តិ និត្វិនាញាណំ ៩មានិ
អដ្ឋ និត្វិនាញាណានិ ។

មហាវិគ្គ អាសាជាឧកថា

និត្តិតាញាណ ៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ឈ្មោះថានិត្តិតាញាណ
ព្រោះហេតុជំង ឃើញតាមពិត នូវ រ្យល់ដង្កើមចេញ របស់បុគ្គលអ្នក
ពិចារណាឃើញថាមិនទៀង១ ឈ្មោះថានិត្តិតាញាណ ព្រោះហេតុដឹង
ឃើញតាមពិត នូវ រប្រជំងើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិការណាឃើញថា
មិនទៀង១ ។ បេ ។ ឈ្មោះថានិត្តិតាញាណ ព្រោះហេតុដឹង ឃើញ
តាមពិត នូវ រប្រជំងើមចេញ របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញនូវការ
រលាស់ចេញ ១ ឈ្មោះថានិត្តិទាញាណ ព្រោះហេតុដឹង ឃើញតាមពិត
នូវ រប្រជំងើមច្ចេញ របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញនូវការ
របាស់ចេញ ១ ឈ្មោះថានិត្តិទាញាណ ព្រោះហេតុដឹង ឃើញតាមពិត
នូវ រប្រជំងើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញ នូវការរលាស់
ចេញ ១ នេះ និត្តិទាញាណ ៤ យ៉ាង ។

និត្តិទានុលេមញ្ញាណ ៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេចខ្វះ ។ បញ្ញាក្នុងការ
ប្រាកដឋាគួរក័យ ចំពោះ១រល់ដង្កើមចេញ របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណា
ឃើញ ថាមិនទៀង ឈ្មោះថានិត្តិទានុលេមញ្ញាណ ១ បញ្ជាក្នុងការ
ប្រាកដឋាគួរក័យ ចំពោះ១រល់ដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នកពិចារណា
ឃើញ ថាមិនទៀង ឈ្មោះថានិត្តិទានុលេមញ្ញាណ ១ ។ ប្រ ។

សុត្តន្តបំផិពេ ខុខ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

។ ខេ ។ សមាន អដ្ឋ និព្វិនាខដិខ្សស្សនិ្ត្ញាណានិ ។ និព្វិនាខដិខ្សស្ស៊ី អស្សាសំ ខដិសន្តា សត្តិដួនា ខញ្ញា និព្វិនាខដិខ្សស្ស៊ី អូស្សាលំ អនិច្ចានុខស្ស៊ី ខស្សាសំ ខដិសង្គា សត្តិដួនា ខញ្ញា និព្វិនាខដិខ្សស្ស៊ី ខ្វស្សាលំ បដិសង្គា សត្តិដួនា ខញ្ញា និព្វិនាខដិខ្សស្ស៊ី ញ្ញាណានិ ។

តាតមាន រ៉ាការីសត់ ម៉ៃត្តិសុខេ ញាណាន់ ។ សោតាបត្តិមក្ដេន សក្ដាយនិឌ្<mark>និយា</mark> បហិនត្តា សមុ-ច្ចិន្ត្តា ឧប្បជ្ជិត ម៉ៃត្តិសុខេ ញាណំ ប៉ៃក់ច្ជាយ បហិនត្តា សមុច្ចិន្ត្នា ឧប្បជ្ជិត ម៉ៃត្តិសុខេ ញាណំ

សុត្តតូមិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសត្តិភាមគ្គ

មញ្ញាក្នុងការប្រាកដថាតួរក័យ ចំពោះ ១ ល់ដង្កើមចេញ របស់បុគ្គលអ្នក
ពិចារណា ឃើញ នូវការរលាស់ចេញ ឈ្មោះថានិព្វិតានុលោមញ្ញាណ ១
បញ្ជាក្នុងការប្រាកដថាតួរក័យ ចំពោះ ១ ល់ដង្កើមចូល របស់បុគ្គលអ្នក
ពិចារណា ឃើញ នូវការរលាស់ចេញ ឈ្មោះថានិព្វិតានុលោមញ្ញាណ ១
នេះនិព្វិតានុលោមញ្ញាណ ៤ យ៉ាង ។

និត្តិទាបដិប្បស្បន្និញ្ញាណស្ងប់ (ការដឹងក្នុងការនឿយណាយនិងការ
រម្វាប់) ៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេចខ្វះ ។ បញ្ញា គឺការពិបារណា និងការ
រំពឹង នូវទ្បល់ដង្ហើមចេញ បេស់បុគ្គលអ្នកពិបារណាយើញ ថាមិនទៀង
ឈ្មោះថានិត្តិទាបដិប្បស្បន្និញ្ញាណ ១ បញ្ញា គឺការពិបារណា និងការ
រំពឹង នូវទ្បល់ដង្ហើមប្រូប្បន្និញ្ញាណ ១ បញ្ញា គឺការពិបារណា និងការ
រំពឹង នូវទ្បល់ដង្ហើមចូល បេស់បុគ្គលអ្នកពិបារណា ឃើញ ថាមិនទៀង
ឈ្មោះថានិត្តិទាបដិប្បស្បន្និញ្ញាណ ១ ។ បេ ។ នេះនិត្តិទាបដិប្បស្បនិញ្ញាណ ៤ យ៉ាង ។

វិមុត្តិសុ១ញាណ **៤១** តើដូចម្ដេច១៖ ។ ញាណ កើតឡើន ព្រោះភាពនៃសក្ដាយទិដ្ឋិ ដែលលេកលះបន់ហើយ ផ្ដាចផ្ដិលហើយ ដោយសេតាបត្តិមគ្គ ឈ្មោះថា វិមុត្តិសុ១ញាណ ញាណកើតឡើង ព្រោះភាពនៃវិចិកិច្ចា ដែលលេកលះបន់ហើយ ផ្ដាចផ្ដិលហើយ ដោយសេតាបត្តិមគ្គ ឈ្មោះថា វិមុត្តិសុ១ញាណ ញាណកើតឡើង

មហាវិគ្គេ អានាជាឧកថា

សំលេញតបេកមាសសារ និដ្ឋានុសយសារ វិចិកាំឡានុស-យអា ឧល្ខេឌ ក្នុខិ្ឌ វជ្ជឌ្ង ផ្ទុំមុខ ញាណំ សភានាតាមិមក្ដេន ជុំខ្សាវិកាស្បូ កាមេរក-សញ្ញេជនស្ប ខឌ៌ឃសញ្ញេជនស្ប និឌ្យាវិកាស្ប តាមកេត្តសយស្ប ខដ្ឋឃានុសយស្ប ខហិនត្ថា សម្មន្តា ឧប្បន្ន វិមត្តរ េ ញាណ៍ អនាតាម-មក្ដេ អណុសហក្សស្ន ភាមាក្សព្រាជនស្ប ជដ្ឋស ស ព្រោជនស្ប អណុស ហ ក ត ស្ប កា ម ៣ កា -ឧុសយស្ប ខដ្ឋាធនុសយស្ប ខេល្ខនា សមុខ្លឹង-តា ឧប្បដ្ឋិត វិមុត្តសុខេ ញាណំ អរមាត្តមក្មេ<u>ច</u> រូប-រាមទារី អរិធ្យមទារី សុខទារី ៩ខ្ទុំទៅ អរ្មទីរាល មានានុសយស់្ប ខ ភារាកានុសយស់្ប មវិជ្ជានុស-យស្ស ចហនត្តា សមុខ្លួតា ឧប្បជ្ជតិ វិទ្ធិសុខេ ကြာတွေ ရမာဒ္ ရမည္သည့္အေန႔ အေလာက္သည့္အေလာက္လည္ សោខ្យស់ត្តិ អាលាខានស្បតិសមាជំ ភាវយ តោ វិសាខ៌កាន់ ៩មាន ខ្ទេ ញាឈងតាន់ ឧប្បដ្ឋន្ត្

អាខាបាន៧ប៉ា សមត្តា ។

មហាវិត្ត អាខាជាឧកថា

ក្រោះភាពនៃសីលព្ធឧបរាមាស: នៃទិដ្ឋានុស័យ នៃវិចិតិច្ចានុស័យ ដែលលោកលះបង់ហើយ ផ្ដាច់ផ្ដុំលហើយ ដោយសោតាបត្តិមគ្គ ឈ្មោះ ថាវិមត្តិសុទ្ធញាណ ញាណកើតឡើង ព្រោះភាពនៃកាមវាគសញ្ញោជន: នៃបដិឃសញ្ញោជន: ជាភិលេសដ៏គ្រោតគ្រោត នៃកាមាគានុស័យ នៃ បដិឃានុស័យ ជាកំលេសដ៏គ្រោតគ្រាត ដែលលោកលះបង់ហើយ ផ្ដាច ផ្តល់ហើយ ដោយសកទាគាមិមគ ឈោះថាវិមត្តសុខពាណ កើតឡើង ព្រោះភាពនៃកាមរាគសព្រោជន នៃបដិឃសព្រោជន តិលេសដ៏ល្អិត នៃតាមរាគានុស័យ នៃបដិឃានុស័យ ជាតិលេសដ៏ល្អិត ដែលលោកលេះបង់ហើយ ផ្ដាច់ផ្ដិលហើយ ដោយអនាគាមិមគ្គ ឈ្មោះថា វិមុត្តិសុខញ្ហាណ ញាណកើតឡើង ព្រោះភាពខែរុបរាគ: នៃអរុបរាគ: នៃមាន: នៃទទួច្ច: នៃអវិជ្ជា នៃមាខានុស័យ នៃភាវាគានុស័យ នៃអវិជ្ជា-នុស័យ ដែលលោកលះបង់ហើយ ផ្កាច់ផ្តិលហើយ ដោយអរហត្តមគ្គ ឈ្មោះថាវិមុត្តសុខ្មាណ នេះវិមុត្តសុខ្មាណ ២១ កាលបុគ្គលឲម្រើន នុវតានាបានសុត្រសមាធិ មានវត្ថុ ១៦ ញាណ ៤២០ នេះ វមែង កើតទៅ្នី ។

ចប់ អានាយានកេយា ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រីយកថា

(១៣០) នៅម្មេ សុត៌ និក៏ សមយ៍ កក្សា
សារត្តិយ៍ បៃរាត់ ជេនានេ អនាជបិញ្ចាក់សព្រាទេ។
នត្រ ទោ កក្សា កិត្តា អាមខ្ពស់ កិត្តាហេតំ ។
កឧខេត្តតំ នេ កិត្តា កកាតោ បច្ចុសេព្ទសុំ ។ កក្សា
និនយាន បញ្ចាំមាន កិត្តាវ ឥន្ទ្រិយាន ។ កាតមា
និ បញ្ហា ។ សន្ទិន្ទ្រិយ៍ រីវិយិន្ទ្រិយ៍ សត់ន្ទ្រិយ៍ សមា
និ ចូលំ បញ្ហាន្ទ្រិយ៍ ។ ឥមាន ទោ កិត្តាវ បញ្ជាន្ទិ្ច
យានិ ។

(០៣៤) សមន្ទ ឧណ្ឌិទ្ធិលាន អង្គនេ ស្ត្រាស់ ស្ត្រាស់ ឧណ្ឌិទ្ធិលាន ឧណ្ឌិសេស អាការសេ ស្ត្រាស់ អស្សិទ្ធិ អស្សិទ្ធិ ជំនួលេ ជំរំជ្ជ-យនោ សិទ្ធិ ជំនួល សៅនោ ឯជនោ ជំយុំ-ចាស់នោ សិស្សិទ្ធិ ស្ត្រិលាន កន្តិនេ ជំនួល ចាស់នេ ប្រសាសន៍ បាន ស្ត្រិលាន កន្តិនេ ជំនួបគ្នានោ

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រិយកឋា

(១៣១) ខ្ញុំបានស្លាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តដេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិត ក្រុងសាវត្ថិ ។ ក្នុងទីនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិត្ត្ ទាំង ទ្បាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះ មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ ដូច្រេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥន្ទ្រិយនេះ មាន៥ ។ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ បញ្ជាំខ្លុំយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ ឥន្ត្រិយ ៥ យ៉ាង ។ (១៣៤) ដុន្ត្រីយទាំង ៤ ខេះ បរិសុទ្ធ ដោយអាអាវ ប៉ុន្មាន ។ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ នេះ បរិសុទ្ធ ដោយអាការ ១៩ ដូច្នេះ សទ្ធិន្ទ្រិយ បរិសុទ្ធ ដោយអាការ ៣ នេះ គឺបុគ្គលរៀវ បុគ្គលដែលឥតសន្ទា ១ សេពគប់ គប់រក កូលទៅអង្**យ**ជិត បុគ្គលដែលមានសទ្ធា ១ ពិហរណាព្រះសូត្រដែលជាទីដ្រះថ្នា

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

ត់មេហ៍ តំហាតាបេហ៍ សន្ទិន្ត្រិយ៍ សៃ្សជ្ឈត់ កុស់តេ ចុក្ខលេ ចរិវឌ្ឍិយនោ អាវឌ្ធិវិវិយេ ចុក្ខលេ សេវនោ ភជ តេ ប្រាំរុទាស តេ សម្មព្រះ ប្រុះក្តៅតា ឋ គេស ខ្លួយ ប្រសាធិត្តិ ខ្មុំ ក្រុំ នាំខ្មុំ ខ្មុំ ការិខ្មាំ ពុក្ខលេ ពរវជ្ជយរតា ឧពដ្ឋិតស្បតិ ពុក្ខលេ សេ វ តោ ភជ តោ មយុទ្រាស តោ សតិប្បដ្ឋាធ មច្បុវត្ត-តោ ៩មេល តំហាកាប្រល សត់ន្ត្រិយ សៃ្សដ្ឋាតិ អ-សមាហ៍តេ បុក្ខលេ បរិវជ្ជយ តោ សមាហ៍តេ បុក្ខលេ សេវតោ ភជតោ មយុទ្ធាសតោ ឈានវិមោក្គេ បច្ចុប្បក្ខា តេ តែ តេ តេ តេ ប្រាំ សមាជិច្ចិយ រុសជាន្ទ ៩៩៣២ ឧស្ស ឧស្ស ឧស្ស ឧស្ស ឧស្ស ឧ បុគ្គលេ សៅតោ ភជនោ បញ្ជូលស តោ កម្ពុវ-ញ្ហាណចរិយ ខ្លុំក្រៅ ស្រែ ស្រ ស្រាសាររបា ចញ្ច្រិយ៍ កែរដ្ឋាតិ ៩មេហិ ចញ្ចុ ពុក្កលេ ចរិវដ្ឋយ-តោ បញ្ចូ បុក្ខលេ សេវតោ ភជតោ បយ៌វុទាស-តោ បញ្ជ សុភ្ជភ្ជាធ្វេ បច្ចុប្រក្ខាតា ៩មេហិ បណ្ឌ-រស្ស អាសារលេ នុសុខ ឧណ្ឌិទ្ធិលាខ្ រួសុឌ្ឃិទ្ធិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រិយកថា

វីវិយិទ្រ្ទិយ បរិសុទ្ធ ដោយអាការ ៣ នេះ គឺបុគ្គលវៀរបុគ្គលដែលទ្ធិល ច្រអូស ១ សេតគប់ គប់រក ចូលទៅអង្គុយជិតបុគ្គលដែលមានសេចក្ដី ព្យាយាម ១ ពិលារណាសម្មហ្វានាន ១ សតិន្ត្រិយ បរិសុទ្ធ ដោយអាការ ញ នេះ គឺបុគ្គលវៀរបុគ្គលដែលក្មេចស្មារតី១ សេពគប់ គប់រក ចូលទៅអង្គ័យជិតបុគ្គលដែលមានស្មាតើតម្កល់មាំ ១ ពិចារណាសតិប្ប-ដ្ឋាន ១ សមាធិន្ត្រិយបរិសុទ្ធ ដោយអាការ ៣ នេះ គឺបុគ្គលរៀបេគ្គល ដែលមានចិត្តមិននឹងធឹង ១ សេពគប់ គប់រក ចូលទៅអង្គ័យជិតបុគ្គល ដែលមានចិត្តនឹងធឹង ១ ពិចារណា ឈាននឹងវិមោក្ខ ១ បញ្ជាំនួយ បរិសុទ្ធដោយអាការ ១ នេះ គឺបុគ្គលវៀរបុគ្គលដែលអាប់ឥតបញា ១ សេពគប់ គប់រក ចូលទៅអង្គ័យជិតបុគ្គលដែលមានបញ្ហា ១ ពិហរណា នូវញាណចរិយាដ៏ជ្រៅ ១ នេះឯង ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ បរិសុទ្ធ ដោយអាការ ទ៩ នេះ គឺបុគ្គលរៀរបុគ្គល ៩ សេពគប គប់រក ចូលទៅអង្គ័យជិត បុគ្គល ៤ ពិលរណាកង៍ព្រះសុត្រ ៤ ដូចពោលមកនេះឯង ។

សុត្តត្តបិជិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្និទាមក្ដោ

(១៣៣) កាតិហាការេហិ ខញ្ជុំខ្លួំយនិ ភាវិ-យន្តិ កាតិហាការេហិ ខញ្ជ្ជុំ ឥន្ត្រិយនិ ភាវនា ហោតិ ។

ឧសហាតាប្រាំ បញ្ជុំផ្ចុំយាន់ ភាវិយន្តិ ឧស-ស្បន្ទិយ៌ ខ៨មាន្តោ សន្ទិន្ត្រិយ៌ ភាវេតិ សន្ទិន្ត្រិយ៌ ភាប់នោ្ត អស្បន្ទិយ ខ៨១គ គោសជ្លំ ខ៨១នោ្ត រ៉ាយន្ត្រិយ ភាពត រ៉ាយន្ត្រិយ ភាពនា កោសដ្ឋិ បជហតិ បមាជំ បជហន្តោ សតិន្ត្រិយំ ភាវេតិ សត់ (ភ្ជុំយំ ភាប់ នោ បមាន បជហត់ ជុន្ទំ បជៈ ហន្តោ សមាជិន្ត្រិយំ ភាវេតិ សមាជិន្ត្រិយំ ភាវេន្តោ តិ បញ្ជាំផ្ទុំយំ ភាពនោ អវិជ្ជិ បជមាតិ ៩មេហ ឧសហាគារេហ៍ មញ្ចុំខ្លិយនិ ភាវិយន្តិ ឥមេហ៍ ឧសហាគារេហ៍ បញ្ជុំ ឥន្ត្រិយាន ភាវនា ហោតិ ។

សុត្តស្តូបិឝិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(១៣៣) ឥន្ត្រិយទាំង៩ បុគ្គលចម្រើន ដោយអាការប៉ុន្មាន យ៉ាង ការចម្រើននៃឥន្ត្រិយទាំង ៤ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ បុគ្គលចម្រើន ដោយអាការ: ១០ យ៉ាង ការ ចម្រើននៃឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ក៏ដោយអាការ ១០ យ៉ាងដែរ គឺបុគ្គលកាល លះនូវអស្សទ្ធិយ: (ការណ៍មិនគួរដៀ) ឈ្មោះថាចម្រើនសទ្ធិន្ទ្រិយ១ កាល ចម្រេននូវសិទ្ធិខ្ទៃិយ ឈ្មោះថាលះអស្សទ្ធិយៈ ១ កាលលះនូវសេចក្តីខ្លិល ត្រអំហ ហើះណ្ឌង្គេងរួរួត្ត ខ្ញុំត្ ខ មហេត្តគ្នេរួរួត្ត ខ្ញុំត្រ ហើះណ លះសេចក្តីខ្លួលច្រអូស ១ អាលលះនូវសេចក្តីប្រមាទ ឈ្មោះថាចម្រើន សត្វខ្លុំយ ១ មាល ជា គ្រិនសត្វ ខ្លុំយ ហើះ ជា លះ សេជិញ មា ខ ១ កាលលះនូវសេចក្តីរាយមាយ ឈ្មោះថាចម្រើនសមាធិន្រ្ទ័យ ១ កាល ចម្រេនសមាធិន្ត្រិយ ឈ្មោះថាលះសេចក្តីរាយមាយ ១ កាលលះអវិជ្ជា ឈ្មោះថាចម្រើនចញ្ចិន្ត្រិយ ១ កាលចម្រើនបញ្ជាំខ្មែយ ឈ្មោះថាលះអវិជ្ជា **១** នេះឯងឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដែលបុគ្គលចម្រើនដោយអាការ ១០ យ៉ាង នេះឯង ការបម្រើន នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអាការ ១០ យ៉ាង ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រីយកថា

(១៣៤) គេតំហាការេហិ មញ្ជុំវិយន ភាវិតានិ យោធ្នំ សុកាវិតានិ ។ ឧសហាកាប្រាំ បញ្ជាំ ខ្លុំយាន ភាវិតាន យោន្ត អុភាវិតាន ។ អស្បន្ទិយស្ប ខហិនត្តា សុខ្យល់នត្តា សន្វិន្ទ្រិយំ ភាវិត យោត សុភាវិត សន្ធិន្ទ្រិយស្ប ភាវិតត្តា សុកាវិតត្តា អស្បន្ទិយំ បហិន យោតិ សុប្បហិនិ តោសជួស្ប ខហិនត្តា សុខ្យួលិនត្តា វ៉ាយ់ន្រ្ចិយ ភាវិត យោត សុភាវិត វិវិយ៍ជ្រួយស្ប ភាវិត្តា សុភាវិតត្តា គោសជ្ជំ ខហ័នំ ហោត៌ សុខ្យូហ៊ីនំ បមាឧស្ប បហិនត្តា សុប្បហិនត្តា សតិន្ត្រិយ ភាវិត ហោត៌ សុភាវិត សត់ន្ត្រិយស្ប ភាវិតត្តា សុភាវិតត្តា បហិនត្តា សុប្បហិនត្តា សមាជាន្ត្រិយ ភាវិត យោតិ សុភាវិត សមានន្ត្រិយស្ប ភាវិតត្តា សុភាវិតត្តា នុឌ្វច្ចុំ មហ៊ុន យោត សុប្បហ៍ន អវិជ្ជាយ មហ៊ុនត្តា សុខ្យួលនត្តា ខញ្ជាន្ទ្រិយ ភាវិត មេវាត សុភាវិត

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រីយកថា

(១៧៤) ដុន្ត្រីកា សូឌុន ត្រុម សង្គល សង្គេន នេះ គ្រួន សំ ហ្គេក ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ បុគ្គលបានចម្រើន ចម្រើន ល្អហើយ ដោយអាការ ១០ យ៉ាង៍ គឺសទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលបានចម្រើន ចម្រើនល្អហើយ ក្រោះបានលះបង់ លះបង់ល្អហើយ នូវអស្សទ្ធិយ: ១ អស្សទ្ធិយ: បុគ្គលធានលះបន់ លះបន់ល្អហើយ ព្រោះបានចម្រើន ជាគ្រេនស៊ីលេក និរុសទិន្រ្ទ័ក ខរ្សក្សន៍កា ជំងួលសន្ទជាគ្រេន ជាគ្រេន ល្អហើយ ក្រោះបានលះបង់ លះបង់ល្អហើយ នូវសេចក្តីភ្និលច្រអូស ១ សេចក្តីខ្លិលច្រអូស បុគ្គលបានលះបង់ លះបង់ល្អហើយ ព្រោះបាន ចម្រើន ចម្រើនល្អហើយ *នូវវិ*វិ**ឈ**ិន្ទ្រិយ ១ សតិន្ទ្រិយ បុគ្គលធុន ចម្រើន ចម្រើនល្អហើយ ព្រោះបានលះបង់ លះបង់ល្អហើយ នូវសេចក្ដី ប្រមាន១ សេចក្តីប្រមានដែលបុគ្គលជានលះបង់ លះបង់ល្អហើយ គ្រោះ ជានចម្រើន ចម្រើនល្អហើយ *នូវសតិ*ន្ត្រិយ ១ ស**មាធិ**ន្ត្រិយ បុគ្គល ជានចម្រើន ចម្រើនល្អហើយ ព្រោះជានលះបង់ **លះ**បង់ល្អហើយ ន្ទវទទួច: ១ ទទួច: បុគ្គលបានលះបង់ លះបង់ល្អហើយ ក្រោះបាន င္သူမွာ င္သူမွာ အေလ ေန႔လမာမွာ အေလ က်င္သီးက လူမွာလဌာဒ ចម្រើន ចម្រើនល្អហើយ ក្រោះបានលះថង់ លះថង់ល្អហើយនូវអវិជ្ជា 🤉 សុត្តន្តប៉ង់ពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

បញ្ជាំទ្រ្ទិយស្ប ភាវិតត្តា សុភាវិតត្តា អវិជ្ជា បញ្ជី៣ យោធិ សុប្បហ៊ីល ៩មេហិ ឧសហិ ភាគារេហិ បញ្ជាំទ្រិយាធិ ភាវិតាធិ យោធិ្ត សុភាវិតាធិ ។

(១៣៥) គេតំហាការេស ខញ្ជុំខ្លែយនិ ភាវិយ-ត្តិ គេតំហាតាមេហិ បញ្ជុំខ្លួយនិ ភាវិតានិ ចេវ យោត្តិ សុភាវិតានិ ខ ខឌិឌ្ឍស្បន្ទានិ ខ សុខ្យ-ជំព្យស្សន្ទាន់ ខ ។ ខត្តហាកាមេហ៍ ខញ្ចិច្ចិយនិ កាវិយន្តិ ខត្តហាតាមេរា ខញ្ជុំខ្លួយនិ ភាវិតានិ ငေး ကောင္ရွိ လုကၢိဳရာဒီ ေ ဗေဒီဗျွလ္မႈမွာဒီ ေ សុខ្យដ់ខ្យស្សនានិ ខ សោតាខត្តិមក្កក្ខាណេ ខញ្ចុំ-ច្ច្រិយាធិ ភាវិយឆ្គិ សោតាមត្តិដល់ត្នាលោ មញ្ចិច្ចិ-យាធិ ភាវិតាធិ នៅ មោធិ្ត សុភាវិតាធិ ខ ៥៩-~~ៗសារទ្ធាធិ ខ សុខ្យូឌិខ្យស្បូទ្ធាធិ ខ សភ~~ានាកា-មិមក្តា្ណ បញ្ជុំខ្លែយនិ ភាយៃន្តិ សភានាកាមិ. ដល់ក្លាណេ បញ្ជីខ្លួយនៃ ការិតានិ ចៅ យោន្តិ សុភាវិតាធិ ៩ ១៩១ ស្រ្តាទ្ធនិ ៩ សុខ្យន់ឲ្យស្បន្ទានិ

សុត្តតូមិដក ខុទ្ធកតិកោយ បដិសត្តិខាមគ្គ

អវិជ្ជា បុគ្គលបានលះថន៍ លះបន់ល្អហើយ ព្រោះបានចម្រើន ចម្រើន
ល្អហើយ នូវបញ្ជាំន្ទ្រិយ ១ នេះ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ បុគ្គលបានចម្រើន
ចម្រើនល្អហើយ ដោយអាការ ១០ យ៉ាង ។

(១៣៥) ឥន្ទ្រិយទាំង៥ បុគ្គលឲម្រើន ដោយអាការប៉ុន្មាន យ៉ាង ដុន្ត្រីកាសម្ពុទ្ធ ស្នេស ស្នេស ស្នេស ស្នេស ស្នា ស្នេស ស្នា ស្នេស ស្ ផង ស្ងប់រម្ងាប់ហើយផង ស្ងប់រម្ងាប់ល្អហើយផង ដោយអាការ ប៉ុនានយ៉ាង ។ ឥន្ទ្រ័យទាំង ៤ បុគ្គលឲម្រើន ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ឥន្ត្រិយទាំង៥ បុគ្គលចម្រើនហើយផង បម្រើនល្អហើយផង សូចរទ្វាច់ហើយផង សូចរទ្វាច់ល្អហើយផង ក៏ដោយអាការ ៤ យ៉ាងដែរ គឺឥន្ទ្រិយទាំង ៥ បុគ្គលចម្រើន ក្នុង១ណ:នៃសោតាបត្តិមគ្គ ឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ បុគ្គលចម្រើនហើយផង ចម្រើនល្អហើយផង សូចរម្នាប់ហើយ ផង សូចរមាច់ល្អហើយផង ក្នុង១ណ:វិខសោតាបត្តិផល ឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ បុគ្គលចម្រើន ក្នុង១ណ:នៃសកទាគាមិមគ្គ ឥន្ត្រិយទាំង៩ បុគ្គលចម្រើនហើយផង ចម្រើនល្អហើយផង សូចរមា្ចប់ហើយផង សូបរម្ជាប់ល្អ ហើយផង ក្នុង១ណៈនៃសកទាគាមផល ឥន្ទ្រិយទាំង ៥

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រីយពេមា

ច អនាតាមិមក្តត្លាណេ បញ្ជាំខ្ច្រិយានិ ភាវិយខ្លិ
អនាតាមិដល់ក្ខាណេ បញ្ជាំខ្ច្រិយានិ ភាវិតានិ ចៅ
ហោត្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បឹស្បីខ្វានិ ច សុប្បដិប្បឹស្បីខ្វានិ ច អហេត្តមក្តត្លាណេ បញ្ជាំខ្ច្រិយានិ
ភាវិតានិ
ចៅ ហោត្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បឹស្បីខ្វានិ ក
សុប្បដិប្បស្បីខ្វានិ ច
អហេត្តមហេត្តាណេ បញ្ជាំខ្ចិយានិ ភាវិតានិ
ចៅ ហោត្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បឹស្បីខ្វានិ ច
សុប្បដិប្បស្បីខ្វានិ ច ។

ឥតិ ខត្តស្នោ មក្តិសុទ្ធិយោ ខត្តស្នោ ដលវិសុទ្ធិយោ ខត្តស្នោ សមុខ្លេនវិសុទ្ធិយោ ខត្តសេត្ត
ខដិច្បស្សទ្ធិវិសុទ្ធិយោ ឥមេហិ ខត្តហាកាមេហិ
ខញ្ចិន្ត្រិយានិ ភាវិយន្តិ ឥមេហិ ខត្តហាកាមេហិ
ខញ្ចិន្ត្រិយានិ ភាវិតានិ ខេវ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ខ
ខដិច្បស្សទ្ធានិ ត សុច្បដិច្បស្សទ្ធានិ ខ ។

(၁၈၀) အဆိုင္ဖိ⁽⁰⁾ ပုဂ္ဂလာင် နည္ခြဲယာက ကေဆဲ ပုဂ္ဂလာ ကၤဲဆိုည္ဖြဲဟာ ၅ မင္မင္ဆို ပုဂ္ဂလာင် နည္ဖြဲဟာကေ ဧးဟာ ပုဂ္ဂလာ ကၤဲဆိုည္ဖြဲဟာ ၅

e a. កត្ត ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រីយកថា

បុគ្គលចម្រើន ក្នុង១ណៈនៃអនាគាមិមគ្គ ឥន្ទ្រិយទាំង៤ បុគ្គលចម្រើន
ហើយផង ចម្រើនល្អហើយផង សូប់ទ្យេប់ហើយផង សូប់ទ្យេប់ល្អ
ហើយផង ក្នុង១ណៈនៃអនាគាមិផល ឥន្ទ្រិយទាំង៤ បុគ្គលចម្រើន
ក្នុង១ណៈនៃអរហត្តមគ្គ ឥន្ទ្រិយទាំង៤ បុគ្គលចម្រើន
ហ្គេហើយផង សូប់ទ្យេប់ហើយផង សូប់ទ្យេប់ល្អហើយផង ចម្រើន
ហ្គេហើយផង សូប់ទ្យេប់ហើយផង សូប់ទ្យេប់ល្អហើយផង ក្នុង១ណៈ
នៃអរហត្តផល ។

មគ្គវិសុទ្ធ ៤ យ៉ាង ៨៧វិសុទ្ធ ៤ យ៉ាង សមុច្ចេទវិសុទ្ធ ៤ យ៉ាង
បដិប្បូសទ្រ្ទិវិសុទ្ធ ៤ យ៉ាង ដោយប្រការដូច្នេះ នេះឯង ឥន្ទ្រិយទាំង ៩
បុគ្គលចម្រើន ដោយអាការ ៤ យ៉ាង នេះឯងឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដែល
បុគ្គលចម្រើន ហើយផង ចម្រើនល្អហើយផង សូបរម្យប់ហើយផង
សូបរម្យប់ល្អយើផង វ

(១៣៦) បុគ្គលប៉ុន្មានពួក កំពុងមានការអប់រំងន្រ្ទិយ បុគ្គល
ប៉ុន្មានពួក មានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយ ។ បុគ្គល ៤ ពួក កំពុងមានការអប់រំ
ឥន្ទ្រិយ បុគ្គល ៣ ពួក មានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយ ។

សុត្តនូមិដីកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

ជន្តិ ដុខ្លិញ ។

នុង មន្តិ ដូច មនុស មន្តិ ដូច មនុស មនុស្គ មន្តិ ដូច មនុស្គ មនុស មនុស្គ មនុស មនុស្គ មនុស មនុស មនុស្គ មនុស មនុស មនុស្គ មនុស្ធ មនុស្គ មនុស្គ មនុស្គ មនុស្គ មនុស្ស មនុស្គ មនុស្ស ម

សាវិត្តីតំខាតំ

មន្ទេក្សា ចូការៃហាឃាំ ភានាទិខ្លុំ មន្ទ្រិក្សា មន្ទ្រិក្សា ប្រសាសិទ្ធិក្សា រដ្ឋក្រទិស្តិ អាង ក្សិក្សា ឧណី ទ្រិក្សា ក្រេស ស្វិត្តិក្សា អាង ក្សិក្សា ឧណី ទ្រិក្សា ក្រេស ស្វិតិ អាង ក្រេសា ប្រាសិក្សា មាន ម្តេស្តិ អាង ក្រេសា ប្រាសិក្សា មាន ម្តេស្តិ អាន ក្រុសា មាន ក្រិស្សា មាន ក្រុសា មា

o ឧ.ម.ភាវិធិន្ត្រិយា សវៈនេន ពុទ្ធោ គមាគគស្ស សាវៈកោ ។

សុត្តស្តីជីជា ខុទ្ធពនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

បុគ្គល ៤ ពួក កំពុងមានការអប់រំត់ន្ទ្រិយ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ សេត្តបុគ្គល ៧ និងកហ្សាណបុថុជ្ជន ១ បុគ្គលទាំង ៤ ពួកនេះ កំពុងមានការ
អប់រំត់ន្ទ្រិយ ។ បុគ្គល ៣ ពួក (មានអន្ទ្រិយអប់រំហើយ) តើដូចម្ដេចខ្វះ ។
សាវក៍របស់ព្រះតថាគត ជាច្រះ១ីណាស្រព មាននាមថាពុទ្ធ: ដោយ
អំណាចលោកជាអ្នកមានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយ ឈ្មោះថាមានឥន្ទ្រិយអប់រំ
ហើយ ១ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ដោយអត្តថាត្រាស់ដឹងឯង ឈ្មោះថាមានឥន្ទ្រិយ
អប់រំហើយ ១ ព្រះតថាគត អហេន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ដោយអត្តថាមានគុណ
វាបមិនបាន ឈ្មោះថាខានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយ ១ នេះឯង បុគ្គល ៣ ពួក
ដែលមានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ កំពុងមានការអប់រំត់ន្ទ្រិយ
បុគ្គល ៣ ពួកនេះ មានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយ ដូចពោលមកនេះឯង ។

សាវិត្តិតិទាត

(១៣៧) ម្នាលក់ក្តុទាំងឲ្យយ ដន្ត្រិយនេះ មាន៤ យ៉ាង ដន្ត្រិយ៩ យ៉ាង តើអ៊ីខ្វះ សទ្ធិន្ត្រិយ១ វីវិយ៍ន្ត្រិយ១ សតិ-ន្ត្រិយ១ សមាធិន្ត្រិយ១ បញ្ជាំន្តិយ១ ម្នាលក់ក្តុទាំងឲ្យយ សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ ឯណានីមួយ មិនដឹងច្បាស់ តាមពិត នូវការកើតឡើងផង នូវសេចក្តីវិនាសផង នូវកានិសង្សផង នូវ ទោសផង នូវការរលាស់បេញផង របស់ឥន្ត្រិយទាំង ៤ នេះ ខេ

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

ដុំង សេត្តិសង្ខ និត្តស្ថិ ក្រស្ទិ ។

សុធយោស ប្រសិស្សិ ប្រសិទ្ធិ ប្ធសិទ្ធិ ប្រសិទ្ធិ ប្ធសិទ្ធិ ប្រសិទ្ធិ ប

០ឱ. ម. ប់ ហេ 🌭 ឱ. ម. យេ ហ៊េ ។

មហារិគ្គ ឥន្ត្រិយកមា

ម្នាល់ភិត្តាំងឡាយ សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍តាំងនុះ គេមិនសន្មត្ថា ជាសមណ: ក្នុងពួកសមណ: មិនសន្មតថាជាព្រាហ្មណ៍ ព្រាហ្មណ៍ទេ មិនតែប៉ុណ្ណោះ សមណ្យាហ្មណ៍ ដ៏មានអាយុទាំថ នោះ រមែងមិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច នូវសាមតាផល ឬព្រហ្មតាផល ដោយបញ្ហាដ៏ទត្តម របស់ខ្លួងឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ បានឡើយ ។ មាលភិក្ខុ ទាំងទ្បាយ លុះតែសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ ឯណានិមួយ ដឹងច្បាស់តាមពិត នូវ**ការកើតខ្**្បីងផង នូវសេចក៏វិនាសផង នូវអា-និសន្យផង នូវទោសផង នូវការរលាស់ចេញផង របស់ឥន្រ្ទិយ ទាំង៩ នេះ ម្នាល់កិត្តទាំងឡាយ សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ មើបគេសន្មតថាជាសមណៈ ក្នុងពួកសមណៈ សន្មតថាជាព្រាហ្មណ៍ ក្នុងពួកព្រាហ្មណ៍មែន មិនតែប៉ុណ្ណោះ សមណ្យាហ្មណ៍ ដ៏មានអាយុ ទាំងនោះ រមែងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច នូវសាមពាផ**ល** ឬក្រហ្មពាផល ដោយបញ្ជាជីទតួម របស់ខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្នបាន ញ

សុត្តនូមិដីពេ ខុទ្ធកនិកាយស្បូ មដិសម្តិទាមគ្នោ

(၈၈၂) အခ်ိုးဟာကာဖြင့် ရှင့်ယာနိ សមុខយោ យោត៌ គេតំហាការេហ៍ បញ្ជូំ ឥន្ទ្រិ-យាន សមុនយំ ខជាជាតិ គាត់ហាគាាប្រាំ មញ្ជូំ ត់ ខ្លែយាន អត្តខ្លួម យោតិ ភាតិហាភាបេរា បញ្ចុ ជុំ ៩ ខ្ចុំយាន់ អត្តខ្លុំម ខជាជាតិ កាត់ហាកាប្រាំ បញ្ជុំ ឥន្ត្រិយាន អស្សានោ យោត គាត់ហាកាប-ល ឧល្ខំ មុខ្មែលត្ មមរិបិត ឧស្សាន មន្សា. ការេហ ខញ្ចុំ ឥច្ច្រិយុធ អាធិនរេក យោតិ ភាតិ-ហាការរបាំ ខញ្ច្ជំ ឥន្ត្រំយាធំ អាធីនរំ ខជានាតិ កាតិហាការហើ មញ្ជូំ ឥន្ទ្រិយានំ ខុំស្បាណំ យោតិ គេតិយាការេហិ បញ្ជ្ញុំ ឥន្ទ្រិយាធំ ធិស្បា-ណំ ខជានាត់ ។ ខេត្តារីសាយ អាការបេរា ខេត្តាខ្មុំ ត់ច្ច្រិយាន សមុខយោ យោគ ខត្តារីសាយ អាការេ-ហ ខញ្ចុំ ឥន្ទ្រិយាធំ សមុឧយំ ខជាជាតិ ខត្តាវិសា. យ អាការរល ខញ្ចុំ ឥច្ច្រិយាន អគ្គន៍មោ យោត

សុត្តស្ថិតិក ខុទ្ធកតិកាយ បត្តិសម្តិទាមគ្គ

[១៣៨] ការកើត នៃឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង បុគ្គលដ៏ងច្បាស់នូវការកើត នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអាការប៉ុនាន យ៉ាង សេចក្តីនៃស នៃឥន្ទ្រិយព៌ង ៩ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង បុគ្គលដ៏ងច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាស នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអាការប៉ុន្មាន យ៉ាង អានិសង្សនៃឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង បុគ្គល ដឹងច្បាស់ខ្លុវមានិសង៍ នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ពេស នៃឥន្ត្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ ប៉ុន្មានយ៉ាង បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវទោស នៃឥន្ត្រិយទាំង ៩ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ការរលាស ចេញ នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង បុគ្គលដឹងច្បាស នូវការរលាសចេញ នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយមាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ការកើត នៃឥន្ត្រិយទាំង ៥ ដោយអាការ ៤០ យ៉ាង បុគ្គលដឹង ច្បាស់នូវការកើត នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក៏ដោយអាការ ៤០ យ៉ាង ដែរ សេចក្តីនាស នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ ៤០ យ៉ាង

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពេតា

(១៣៩) ភាគមេញ ខត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចុំ ៩ខ្ចិយន់ សមុខយោ ហោតិ ភាគមេហិ ឧយុ ខជានាតិ ។ អន់មោត្តត្តាយ អាវជ្ជិនាយ សមុខយោ សន្ទិខ្ចិយស្ប សមុខយោ ហោតិ អ ជំបាត់ អាការេហិ បញ្ចុំ ៩ខ្ចិយស្ប សមុខយោ សន្ទិខ្ចិយស្ប សមុខយោ សេតិទ្រិយស្ប សមុខយោ សន្ទិខ្ចិយស្ប សមុខយោ សន្ទិទ្រិយស្ប សមុខយោ ហោតិ អន់មោត្តារសេខ មនុសិការេស្ប សមុខយោ សន្ទិទ្រិយស្ប សមុខយោ ហោតិ

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រិយកថា

បុគ្គលដ៏ឥញ្ជាស់នូវសេចក្តីវិទាស នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ក៏ដោយភាកា ៤០
យ៉ាងដែរ អានិសង្សនៃឥន្ទ្រិយទាំង៤ ដោយភាកា ២៤ យ៉ាង បុគ្គល
ដឹងច្បាស់នូវភានិសង្សនៃឥន្ទ្រិយទាំង៤ ក៏ដោយភាកា ២៤ យ៉ាងដែរ
ទោស នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយភាកា ២៤ យ៉ាងដែរ ការលោស់
ចេញ នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយភាកា ២៤ យ៉ាងដែរ ការលោស់
ចេញ នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយភាកា ១៤០ បុគ្គលដឹងច្បាស់នូវការ
លោស ចេញ នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយភាកា ១៤០ បុគ្គលដឹងច្បាស់នូវការ

(១៣៩) ការកើតនៃឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ ៤០ យ៉ាង
តើអ្វីខ្វះ បុគ្គលដ៏ងច្បាស់ នូវការកើតនៃឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ ៤០
យ៉ាង តើអ្វីខ្វះ ។ ការកើតនៃការពិបារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការ
ដឿស៊ប់ ឈ្មោះថាការកើតនៃសន្ទិន្ទ្រិយ ១ ការកើតនៃនន្ទ: ដោយ
អំណាចនៃការដឿស៊ប់ ឈ្មោះថាការកើតនៃសន្ទិន្ទ្រិយ ១ ការកើតនៃនន្ទ: ដោយ
អំណាចនៃការដឿស៊ប់ ឈ្មោះថាការកើតនៃសន្ទិន្ទ្រិយ ១ ការកើតនៃមនសិការ: ដោយអំណាចនៃការដឿស៊ប់ ឈ្មោះថាការកើតនៃសន្ទិន្ទ្រិយ ១

សុត្តន្តូបិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

សទ្ធិន្ត្រិយសា្ស វសេន ឯកត្តិខ្ពះ្ជិយសា្ស សុត្តពេល ឈុង ឧដ្ដលស្លាយ អាវុឌ្ជីយ៣ អ្នក។ យោ អ៊ូលាស្រ្តិលស្ប សមុខលោ យោតិ បក្កសរសេធ ឧទិសា មានពេល រួច្ចាំពេសា មានពេល ឈេ-ត បក្កហាសែន មន្ទស្វកាស្បា សមុខយោ វិវ័យ-ទ្រិលស្បី អត់ខយោ ឈេង រួញទ្រិលអា រមេច ត្យយល់ពង្ហាច រួចប្រែក្រាស្ត្រិកាមារ មានខ្លែក ឈាន ន់ពង្ហាប់ មារុជីយល់ មាន់៥លេខ មាន់ថ្ងៃ៣មារិ សុត្សលោ ឈោង ៤១ ស្ពី សុស្ត សុធិ៍ សុធិ៍ ឧយោ សតិច្ច្រិយស្ប សមុឧយោ ហោតិ ឧបដ្ឋា-នៅសេន មនសិកាស្បា សមុនយោ សតិន្ត្រិយស្បា ស្តនយោ ឈេន មន្ត្រីពេស្ដី រូមេខ វាយ-ត្តបដ្ឋាន សតិន្ត្រិយស្ប សមុខយោ ហោតិ អាំ-ត្តេចត្ថាយ អាវជ្ជជាយ សមុខយោ សមាជិទ្រ្ចិយ-ស្បី មាន់នេយា ឈែង អ្យុ នេះមេខ ឧទ័មារិ សមុឧយោ សមាជិន្រ្ទិយស្ប សមុឧយោ យោត៌

សុត្តតូថិជា ខុទ្ធកនិកាយ បជិសម្តីទាមគ្គ

ការប្រាកដ នៃចិត្តមានអាម្មេណ៍តែមួយ ដោយអំណាច នៃសទ្ធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការកើត នៃសទ្ធិទ្រុយ ១ ការកើត នៃការពិបារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការដ្ឋង ឈ្មោះថាការកើតនៃវីវិយិន្ត្រិយ ១ ការ កើតនៃនន្ទ: ដោយអំណាចនៃការផ្គង ឈ្មោះថាការកើតនៃវីវិឃិន្ត្រិយ១ ការកើតនៃមនសិការ: ដោយអំ**ណា**ចនៃការផ្គង់ ឈ្មោះថាការកើតនៃ វិរិយ៌ទ្រ្ទិយ ១ ការប្រាកដ នៃចិត្តមានអរម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាច នៃវីវិយ៍ទ្រ្ទ័យ ឈ្មោះថាការកើត នៃវីវិយ៍ទ្រ្ទ័យ ១ ការកើត នៃ ការពិហាណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះថាការកើតនៃ សតិន្ត្រិយ ១ ការកើតនៃខទ្ទ: ដោយអំណាចនៃការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះ ឋាការកើតនៃសតិន្ត្រិយ ១ ការកើតនៃមនសិការៈ ដោយអំណាចនៃ ការប្រងស្មារតី ឈ្មោះថាការកើត នៃសតិទ្រ្ទិយ ១ ការប្រាកដនៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាចនៃសតិន្ត្រិយ ឈ្មោះថាការកើត នៃសតិទ្រ្ទិយ ១ ការកើតនៃការពិចារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការមិន រាយមាយ ឈ្មោះថាការកើត នៃសមាធិន្ត្រិយ ១ ការកើតនៃធន្ទុ: ដោយអំណាចនៃការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាការកើតនៃសមាធិន្ត្រិយ ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

អាំក្ដេចសែន មនសិការស្ប សមុខយោ សមា. ខ្យុំយស្ប សមុឧយោ ទោត់ សមាជិន្ត្រិយស្ប វេសន រាយស្ននដាំខ្លួនមាន្ត្រិន្ត្រិន្ត្រាសា យោឌ ឧស្សាឧត្ថាយ អាវជ្ជិលយ សមុខយោ បញ្ចុំ ្ត្រីយុស្ស សុមុខលោ ឈេង ខុស្សិត្សមុខ ឧទ្ធម្ប សមុខយោ ខញ្ជាំល្អ សមុខយោ យោត ឧស្សានស្រេន មន្ទស្នាស្សា សមុខលោ ខេត្ត ខ្មុំ យស្ប សមុខយោ ខោត ខេញថ្លៃបស្ប វេសជ វាយស្នែជាចូ ជយុទ្រិលមា មាន់ឧលោ យោង អភ្នំទេវត្តិសាយ អាវជ្ជិលយ សមុខយោ សខ្វិទ្រិយ-ស្បី ភាគ់ខយោ ឈោង ឧដ្ដលស្លាល អាជ្ញីឃលា ស្តនយោ រ៉ូរូលទី ទាន់ ទេខ្មែល ឈ្មេង នៃពុទ្ធារា សង្សីយល មាង់៩៣ មាន្ទ្រំណម្បិ មាន លោ ឈ្មុំ មេ ស្រី មេ ស្រី មេ ស្រី មេ ស្រ

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពេមា

ការកើតនៃមនសិការ: ដោយអំណាច នៃការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថា ការកើត នៃសមាធិន្ទ្រិយ ១ ការប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការកើតនៃសមាធិន្ទ្រិយ 🤊 ការ ការកើតនៃការពិបារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឃើញ ឈ្មោះថាការ កើតនៃបញ្ជាខ្លិយ ១ ការកើតនៃខន្ទ: ដោយអំណាច នៃការឃើញ ឈ្មោះថាការកើតនៃបញ្ជាខ្លិយ ១ ការកើតនៃមនសិការ: ជោយអំណាច នៃការឃើញ ឈ្មោះថាការកើតនៃបញ្ជាំខ្លិយ ១ ការប្រាកដ នៃចិត្ត មានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លិយ ឈ្មោះថាការកើត នៃបញ្ជាំខ្លិយ ១ ការកើតនៃការពិហាណោ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការ ដឿសិប ឈ្មោះថាការកើតនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ ១ ការកើតនៃការពិបារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការផ្គង់ ឈ្មោះថាការកើត នៃវិរិយ៍ន្ទ្រិយ ១ ការកើតនៃការពិហរណៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ការប្រង៍ស្មារតិ ឈ្មោះថាការកើត នៃសតិន្ត្រិយ ១ ការកើតនៃការពិចារណោ ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាការកើតនៃសមាធិន្រ្ទិយ ១

សុគ្គស្តីជំងឺពេ ខុទ្ធពនិកាយស្បូ បដិសម្តីទាមគ្នោ

ឧស្សានត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុខយោ បញ្ជាំថ្ងៃយស្ប សុត្តលោ ឈេន អត្តស្រាយស្រុក ខេត្តស្បី មាត់-ឧយោ សន្ទិន្ត្រិយស្ប សមុឧយោ យោតិ បក្កហវ-សេខ ឧទ្ទស្ស សមុខយោ កំបាំទ្រិលស្ស សមុខ-យោ យោត និតជាខាក្រេខ ឧទ័មារី មាត់ឧលោ សត់ទ្រ្តិយស្ប សមុនយោ យោត់ អាំគ្នេច។សេន នទំណាំ អត់ខយោ អាន្ត្រំពេលរាំ អត់ខយោ យោត៌ ឧស្បន់សេខ ខន្ទស្ប សមុខយោ ចត្តា-ទ្រ័ណ្ឌា មាន ពេល ស្វាន្ត មេខ្លាំង្គ្រា នេះ សិតាស្បា សមុខយោ សន្ទិន្ទ្រិយស្ប សមុខយោ ហោតិ បក្កហាសែន មន្ត្**ភិកាស្បា** សមុនយោ មនសិតាស្បា សមុខយោ សតិទ្រ្តិយស្ប សមុ-ឧយោ យោត៌ អាំក្ដេចវេសន មនសិកាវស្ប សមុនយោ សមានិន្ត្រិយស្ប សមុនយោ យោតិ សុត្តតូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

ការភើត នៃការពិហាណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឃើញ ឈ្មោះថា ការកើតនៃបញ្ជាំខ្លុំយ ១ ការកើតនៃចន្ទ: ដោយអំណាចនៃការដឿ សិច ឈ្មោះថាការកេត នៃសទ្ធិទ្រ្ទិយ ១ ការកេតនៃធន្ទ: ដោយ អំណាចនៃការផ្គង់ ឈ្មោះថាការកើតនៃវីវិយ៍ន្ទ្រិយ ១ ការកើតនៃនន្ទ: ដោយអំណាចនៃការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះថាការកើតនៃសតិន្ត្រិយ 🤊 ការ កើតនៃជន្ទុះ ដោយអំណាច នៃការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាការកើតនៃ សមាធិន្ត្រិយ ១ ការកើតនៃ ខន្ទ: ដោយអំណាចនៃការឃើញ ឈ្មោះ ឋាការកើតនៃបញ្ជាំន្ទិយ ១ ការកើតនៃមនសិការ: ដោយអំណាចនៃ ការជឿស៊ីប ឈ្មោះថាការកើតនៃសទ្ធិទ្រ្ទ័យ ១ ការកើតនៃមនសិ-ការៈ ដោយអំណាចនៃការផ្គង់ ឈ្មោះថាការកើត នៃវីវិយិន្ត្រិយ ១ ការកើតនៃមនសិការៈ ដោយអំណាច នៃការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះ ថាការកេត នៃសតិទ្រិយ ១ ការកេតិនៃមនសិការៈ ដោយ អំណាចនៃការមិនវាយមាយ ឈ្មោះថាការកើត នៃសមាធិន្ត្រិយ ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

ឧស្សឧស្រែន មនសិការស្ប សមុឧយោ ១៣ ខ្មែ-យស្ប សមុឧយោ មោះតំ សន្ធិន្ត្រិយស្ប វេសន រាយនិត្តជំនួ មន្ទ្រិធិត្ត មាន ពេល លេខ រុះ្ត្រៃស្នា ម្នេក នាមសព្ទាធ្វេក រួច្ចេក្ខិល្ការិ សមុខយោ យោតិ សតិច្ច្រិយស្បី រូវេខ រាំកត្ បដ្ឋាធិ សតិទ្រិលស្ប សមុខយោ យោតិ សមាធិ-ទ្រ័ណ្ឌា ម្រេខ វា្យខែជាចូ មាសត្វទំណែទារិ សុំឧយោ យោង ឧឃ្ឈុំប្រឹក្សា រុម្មេខ វាយង់-ខដ្ឋាធិ ខញ្ជា ខ្លែសដ្ឋ សមុខលោ ហោតិ **វ**មេហិ ខត្តារីសាយ អាការេហ៍ ខញ្ចន្ទំ ឥទ្ទ្រិយានំ សមុន-យោ យោតិ ឥមេហិ ខត្តារីសាយ អាកាមេហិ បញ្ជុំ ឥន្ត្រីយាន សមុខយ៍ បជាជាតិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

ការកើតនៃមនុស្សការៈ ដោយអំណាចនៃការឃើញ ឈ្មោះថាការកើត នៃបញ្ជាំទ្វិយ ១ ការប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំ-ណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការកើត នៃសទ្ធិន្ទ្រិយ១ ការប្រាកដ នៃចិត្តមានអាវម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាចនៃវិវិយ៍ន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការ កើតនៃវិរិយ៍ន្ទ្រិយ ១ ការប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយ អំណាចនៃសតិន្ត្រិយ ឈ្មោះថាការកើត នៃសតិន្ត្រិយ ១ ការ ជ្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្រ្ទិយ ឈ្មោះថាការកើតខែសមាធិន្ត្រិយ ១ ការប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍ តែមួយ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លិយ ឈ្មោះថាការកើតនៃបញ្ជាំខ្លិយ ១ នេះឯងការកើតនៃឥន្ត្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ៤០ យ៉ាង នេះឯងបុគ្គល ជំងឺច្បាស់នូវការកើត នៃត់ន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអាការ ៤០ យ៉ាង ។

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(១៤០) ភាគមេហ៍ ខត្តាវីសាយ អាកាមេហ៍ បញ្ជូន ឥន្ត្រិយាន អត្តខ្លុំមោ យោត គេតមេហ ឧស្តរុស្មាយ អាការេស ឧញ្ចិ ។ ខ្មែលចុ អត្តម ខណ្ឌត ។ អគ្គមេនាត្តាយ អាវដ្-លាយ អត្តខ្លុំ មោ សត្វិន្ត្រិយ**ស**្ត្រ អត្តខ្លុំ មោ ហោតិ អឌ្ធ មេស្ត្រាស្រែន នន្ទស្ប អត្តខ្លុំមេស សន្ធិន្ត្រិយស្ប អត្ថភ្លៃ យោតិ អចិមោត្តាសែន មនសិតាស្ប អត្តខ្លុំមោ សន្តិច្ច្រិយស្ប អត្តខ្លុំមោ យោតិ សន្តិច្ចិ-ಯರ್ಸ್ ಗಳಾರ ಗಳುಪ್ಪಿ ಕಾರ್ಮಿ ಕಾರ್ಚ್ ಕಾರ್ಟ್ ಸ್ಟ್ರಿಸಿಯರ್ಸ್ អង្គឌ័ុ មោ ឈេង ឧជ្ជសង្គាល អាវុឌីសល អង្គឌ័ុ មោ រុំព្រៃស្វែលសា អង្គឌុ៍ គោ ឈោង ឧដ្ដសរមោទ ជប៉ុស្សី អង្គម៉ុស រួរូកស្វីក្រុក្សា អង្គម៉ុស ឈុង ជន្តសាស្រេន ឧទមាយស្រាវមា អង្គគុំគេ អ្នក ទ្រុំយស្ស អត្ថខ្លុំ មេ ហោតិ វ៉ាល់ខ្លុំយស្ស វសេជ រាយនៃ អេចជាខ្ញុំ មេខាធិន្ត្រ មេខាធិន្ត្រ មេខាធិ

១ម.ឯកត្ ។

សុត្តនូបិជិត ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

(១៤០) សេចក្តីវិទាសនៃឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអាការ ៤០ យ៉ាង តើអ្វី ខ្លះ បុគ្គលដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីនៃវស នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយ អាការ ៤០ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ សេច**ក្តីនាស**នៃ**ការពិហរណា** ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ការដៀលថំ ឈ្មោះថាការវិនាសនៃសទ្ធិទ្រួយ ១ សេចក្ដី វិនាស់ខែនទ្ទ: ដោយអំណាចនៃការដៀស៊ីប៉ ឈ្មោះថាការវិនាស់ខែ សទ្ធិទ្រិយ ១ សេចក្តីនៃសនៃមនសិការ: ដោយអំណេចនៃការជឿសិប ឈ្មោះថាការនៃសន្ទិន្ទ្រិយ ១ ការមិនប្រាកដ នៃចិត្តមាន អារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំ**ណា**ចនៃសទ្ធិទ្រ្លិយ ឈ្មោះថាការវិនាសនៃ សទ្ធិទ្រុិយ ១ សេចក្តីនៃាស នៃការពិចារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ ការផ្គង៍ ឈ្មោះថាការនៃវាស នៃវីវិយិទ្រ្ទិយ ១ សេចក្តីនៃវាស់នៃនន្ទ: ដោយអំណាចនៃការផ្គង៍ ឈ្មោះថាការនៃវាស់នៃវីវិយ៍ន្ត្រួយ ១ សេចក្ដី វិនាស នៃមនសិកាវ: ដោយអំណាចនៃកាវផ្គង៍ ឈ្មោះថាកាវ វិនាស នៃវីវិយ៍ទ្រ្ទិយ ១ ការមិនប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែ មួយ ដោយអំណាចនៃវីវិយ៍ទ្រួយ ឈ្មោះថាការនៃសនៃវីវិយ៍ទ្រួយ ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ទ្រិយពថា

ន់ពឌុំប្ទីលោ អាជ្រឹស្លាល អង្គម៉ូ សេ មាន្ត្រំលែមរឹ អគ្គន៍មោ យោគិ ជ្ជដ្ឋាធ់វេសាធ ជធ្ងក្សា អគ្គន៍មោ សតិច្ច្រិយស្បា អត្តន្ត័មោ ហោតិ ឧបដ្ឋាធិរសេធ យោតិ សត់ន្ត្រិយសា្ស វសេន ឯកត្តិ អនុចដ្ឋានិ សត់ទៀលសុ អត្ថ(មា យោត អៅក្នេបត្ថាយ អាវ-ជូនាយ អត្តខ្មុំមោ សមាពិន្ត្រិយសា្ន អត្តខ្មុំមោ យោត អាំក្ដេចវេសន នន្ស្ប អត្តខ្លែមា សមា-សំការស្ស អត្តខ្លុំមោ សមាជិន្ត្រិយស្ស អត្តខ្លុំមោ យោតិ សមាជិន្ត្រិយសា្ស ។ សេខ ឯកត្តិ អនុបដ្ឋានិ សមាជិន្ត្រិយស្បា អត្តខ្ល័មោ យោតិ ឧស្សឧត្តាយ អាជ្ញាយ អង្គន៍គោ ឧញ្ជំព្រែសារី អង្គន៍គោ យស្បា អគ្គ៩ មោ ហោតិ ឧស្បាន់ស្រែន មនុស្ ការស្បា អត្ថខ្លែម បញ្ជាំថ្ងៃយស្បា អត្ថខ្លែម ហោតិ

មហាវគ្គ ឥន្ត្រិយកថា

សេចក្តីវិនាស នៃការពិចារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះថាការវិនាសនៃសតិទ្រ្ទិយ ១ សេចក្តីវិនាសនៃធន្ទ: ដោយអំណាច នៃការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះថាការវិនាសនៃសតិន្ត្រិយ ១ សេចក្តីវិនាស នៃមនសិការៈ ដោយអំណាចនៃការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះថាការវិទាសនៃ សតិទ្រ្ទិយ 🤊 ការមិនប្រាកដទ្បើង នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំ-ណាចនៃសតិន្ត្រិយ ឈ្មោះថាការនៃសនិន្ត្រិយ១ សេចក្តីនៃសនៃ ការពិចារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃសមាធិន្រ្ទិយ ១ សេចក្តីវិនាសនៃធនូ: ដោយអំណាចនៃការមិនរាយ មាយ ឈ្មោះថាការនៃសនៃសមាធិន្ត្រិយ១ សេចក្តីនៃវាស់នៃមនសិការ: ដោយអំណាចនៃការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាការនៃរាសនៃសមាធិន្រ្ទិយ ការមិនប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាចនៃ សមាធិន្រ្ទិយ ឈ្មោះថាការនៃសស់នេសមាធិន្រ្ទិយ ១ សេចក្តីនៃស នៃការពិហរណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឃើញ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃបញ្ជាំខ្លុំយ ១ សេចក្តីនៃាស នៃជន្ទ: ដោយអំណាច ឃើញ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃបញ្ជាំនិយ ១ សេចក្តីនៃសនៃមនុសិ-ការ: ដោយអំណាចនៃការឃើញ ឈ្មោះថាការវិនាសនៃបញ្ជាំខ្លុំយ ១

សុត្តនូបិដីកេ ខុទ្ធកតិកាយស្បូ បដិសម្ពិទាមគ្នោ

បញ្ជាធិប្រសារ រសេច រាយខ្លុំ អថ្មជាចូ ចញ្ចុំ-យស្បី អង្គី មេ លោង អត្តសេយ មារុមី-យល អង្គន៍ ទេ មន្ទ្រំ បែករា អង្គន៍ ទេ យោង ជដ្ឋាយ មារុជ្ជីស្លាល មុខ្គុំមេ រួរូក្សាទីក្រុក្សា អង្គុឌុ មោ ហោតិ ឱ្យដ្ឋាជ្ទាយ អាវជួយយ អត្គុឌុំ-មោ សតិច្ច្រិយស្ប អត្ថខ្មុំ មោ ហោតិ អពិក្ខេចគ្នាយ អារុជីយ៣ អង្គម៉ុនោ ភាសត្វថ្មី៣ភារី អង្គម៉ុនោ យោឌ ឧស្សាធត្លាយ អាជ្ញាយ អត្ថម្រា បញ្ចុំ ្រ៉ូលេស្បី អង្គន៍ គេ ឈេង អត្តសេងប្រេច ឧថិសារី អត្ថន្ត សន្ទិច្ច្រិយសា្ន អត្ថន្ត មោ បោតិ បក្ស-រុម្រេខ ឧទ័មរី អង្គមុខ រ រូក្សេទ័យមរី អង្គមុខ យោត ខ្មែដ្ឋានស្រែន ជន្ងស្នា អគ្គន៍ ទោ សតិច្រ្តិយ-ក្សា អនុខ្លួន នេះស្រាំង គឺស្រាំង នេះ មនុខ្លុំ មោ សមាជ្ជុំល្សា អង្គដ<mark>្ឋមោ យោគ៌ ឧស្សាជ</mark>ាសេៈ ខ ឧទិសា មន្ទ័សេ ឧយុទ្រិលសា មន្ទ័សេ ឈេង

សុត្តខ្ពប់ជាក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

ការមិនប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំនិយ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃបញ្ជាខ្លិយ ១ សេចក្តីនៃសនៃការពិចារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការដៀស៊ប់ ឈ្មោះថាការវិនាសនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ ១ សេចក្តីវិនាសនៃការពិចារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការផ្គង់ ឈ្មោះថា ការវិនាស នៃវីវិយិន្ត្រិយ ១ សេចក្តីវិនាស នៃការពិបារណា ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ការប្រង្គស្មារតី ឈ្មោះថាការនៃាស នៃសតិន្ត្រិយ ១ សេចក្តីនៃាស នៃការពិហារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃសមាធិន្រ្ទិយ ១ សេចក្តីវិនាសនៃការពិភារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឃើញ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃបញ្ជាំន្ទ័យ ១ សេចក្តីនាសនៃធន្ទ: ដោយអំណាច នៃការជឿលិប ឈ្មោះថាការ វិនាស នៃសទ្ធិន្ទ្រ័យ ១ សេចក្តីនោសនៃទន្ទ: ដោយអំណាច នៃ ការផ្គង់ ឈ្មោះថាការនៃរស នៃវិរិយ៍ន្ទ្រិយ ១ សេចក្តីនាស នៃ នន្ទុៈ ដោយអំណាច នៃការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះថាការវិនាស នៃ សតិន្ត្រិយ ១ សេចក្តីវិនាសនៃខន្ទ ដោយអំណាចនៃការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃសមាធិន្ត្រិយ ១ សេចក្តីនៃស នៃធន្ទ: ដោយអំណាចនៃការឃើញ ឈ្មោះថាការនៃវាស នៃបញ្ជាំខ្លិយ ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រ័យកថា

អន់មោត្តាសែន មនសិកាស្បា អត្ថុនៃ សនិ្ទ្រិ-យស្បី អនុស្ត័ មេ ហេតុ ឧដ្ដស សេច ឧត្យមារ រុស្សី អង្គទុស្តែ រួរូយស្រី អង្គទុស្តេ ឈេង នុមដ្ឋានស្រេន មនសិកាស្ប្រ អគ្គន្ត់មោ សត៌-្ត្រិយសារ្ត អត្ថន័្ត លោខ្លាំ អ្យុ នេះ មនុះ សិការស្ប អត្ថខ្មែល សមាជិន្ត្រិយស្ប អត្តខ្មែមា យោតិ ឧស្បនស្រែន មនុស្ចិតាស្បេ អត្តន៍មោ បញ្ជាំខ្លែយស្បា អត្តខ្លែមា យោគិ សនិទ្ធ្រិយស្ប វេសឧ ឯកត្តំ អនុបដ្ឋាធំ សន្តិច្រិយសា្ស អត្តន៍មោ ကောင္မွာ ကိုက္ခ်င္တြက္ႏို ျပည္ေနျပည္ေနာင္စ ស្បា ក្រុម នាយន្ត អស់ពនាធ្នូ មនុវិធិការ អង្គុស្តែ យោត សមាជ្ជិ្រ្យស្ វេសេខ រា្យង្គឹ អនុបដ្ឋានិ សមានិន្ត្រិយស្បា អត្តន៍មោ ហោត់

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រិយកថា

សេចក្តីវិទាសនៃមនសិការៈ ដោយអំណាចនៃការជឿសិប ឈ្មោះថា ការវិនាសនៃសទ្ធិទ្រ្ទិយ ១ សេចក្តីវិនាសនៃមនសិការ: ដោយអំណាច នៃការផ្គង់ ឈ្មោះថាការវិនានៃវិរ័យន្ទ្រិយ ១ សេចក្តីវិនាសនៃមនសិ ការ ដោយអំណាចនៃការប្រង៍ស្មារតី ឈ្មោះថាការវិនាសនៃសពិន្ទ្រិយ ១ សេចក្តីនៃាស នៃមនសិ**ការ:** ដោយអំណាចនៃការមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃសមាធិន្ត្រិយ ១ សេចក្តីវិនាសនៃមនសិកាវ: ដោយអំណាចនៃការឃើញ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃបញ្ជាំន្ទ័យ ១ ការមិនប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាច នៃសទ្ធិ-ន្ទ្រ័យ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃសទ្ធិន្ទ្រិយ១ ការមិនប្រាកដ នៃ ចត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាច នៃវីវិយន្ត្រ័យ ឈ្មោះថា ការនៃស នៃរីវិយ៍ន្ទ្រិយ ១ ការមិនប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍ តែមួយ ដោយអំណាច នៃសតិទ្រ្ទិយ ឈ្មោះថាការនៃាស នៃ សតិទ្រ្ទិយ ១ ការមិនប្រាកដ ខែចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយ អំណាច នៃសមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃសមាធិន្ទ្រិយ ១

សុត្តនូមិជីពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស មជិសម្ភិទាមគ្នោ

បញ្ញាំ ខ្លិយស្ប វសេន ឯកត្តំ អនុបដ្ឋានិ បញ្ញាំ ខ្លិ-យស្ប អត្តខ្លែម ហោតិ តមេហិ ចត្តារីសាយ អាការហិ បញ្ចន្និ ត ខ្លិយានិ អត្តខ្ល័យនិ តំមេហិ ចត្តារីសាយ អាការហិ បញ្ចន្និ ត ខ្លិយានិ អត្តខ្លែម បជានាទិ ។

(១៤០) គេនមេហ៍ បញ្ជាំសន់យា អាការបោំ
បញ្ជន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្បានោ ហោន គេនមេហ៍
បញ្ជន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្បានោ ហោន គេនមេហ៍
បញ្ជាំសន់យា អាការបោំ បញ្ជន្នំ ឥន្ទ្រិយាន់ អស្បានំ បនានាន់ ។ អស្បាន្ទំយស្បា អនុបន្នាន់
សន្ទិន្ទ្រិយស្បា អស្បានោ ហោន អស្បាន្ទំយស្បា
បនា ហោន់ អនុបន្នាន់ សន្ទិន្ទ្រិយស្បា អស្បាន
នោ ហោន់ អន់មោត្តបំហេយ រេសារជ្ញំ សន្ទំន្ទ្រិយស្បា អស្បានោ ហោន់ សន្តោ ខ វិហាពន៌កមោ ខ សន្ទិន្ទ្រិយស្បា អស្បានោ ហោន់
យំ សន្ទិន្ទ្រិយស្បា អស្បានោ ហេន់
យំ សន្ទិន្ទ្រិយស្បា អស្បានោ ហេន់
នៃសម្បំ អយំ សន្ទិន្ទ្រិយស្បា អស្បានោ ហោន់

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បជិសម្តិទាមគ្គ

ការមិនប្រាកដ នៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាច នៃបញ្ជិ ទ្រ្ទិយ ឈ្មោះថាការវិនាស នៃបញ្ជិទ្រ្ទិយ ១ នេះឯងសេចក្តីវិនាស នៃ ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ ៤០ យ៉ាង នេះឯង បុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវសេចក្តីវិនាស នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ ៤០ យ៉ាង ។

(១៤១) អានិសឥ្យបស់ឥទ្រិយ ១៨ ៥ ដោយអាការ ៤៤ យ៉ាង
គើអ៊ី១៖ បុគ្គលដ៏ងច្បាស់នូវអានិសឥ្យ របស់ឥទ្រិយ ទាំង ៤ ដោយអាការ
៤៤ យ៉ាង តើអ៊ី១៖ ។ ការមិនប្រាកដនៃសេចក្តីមិនដឿ ឈ្មោះថាអានិសឥ្យ
របស់សទ្ធិទ្រិយ១ ការមិនប្រាកដនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះការមិនដឿ
ឈ្មោះថាអានិសង្សរបស់សទ្ធិទ្រិយ១ សេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះការមិនដឿ
ដំខឿ ឈ្មោះថាអានិសង្សរបស់សទ្ធិទ្រិយ១ សេចក្តីក្រៀវក្វានៃការប្រព្រឹត្តិតាម
ដំខឿ ឈ្មោះថាអានិសង្សរបស់សទ្ធិទ្រិយ១ ការស្ចុំចក្តី ការបាននូវវិហារៈ
ធម៌ក្តី ឈ្មោះថាអានិសង្សរបស់សទ្ធិទ្រិយ១ សុខនិងសោមនស្សកើតឡើង
ព្រោះអាស្រ័យសទ្ធិទ្រិយ ឯណា នេះឈ្មោះថាអានិសង្សរបស់សទ្ធិទ្រិយ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

យោមជីមា អប់ជជាចូ អូញច្រែលមា អមារិយោ យោតិ គោសជួស្បី ធ្វើខ្យាល់ស្បី អន់ឧជ្ជាខ្ រុះ្ធ្លាំន្ទ្រីព្យស្សិ អស្សិន្សេ ឈើ ខេត្តខេត្តលោល ក្រសាឌ៊ី ឃុញទ្រ័យមា អមារិនេ យេង មនេះ ខ វិហារាជិតមោ ខ រ៉ាល់ជ្រួលស្ប អស្បានោ ကောင်္ဆာ ကို ကိုယ်ဖြို့လို ဗင်းမှ ရေးရှိန်ာ လုံစိ សោធខុស្ស៊ី ដូល រុំវិលស្រី ដូស្សានេ យោង ឧសនមា អន់ឧង្សាន្ទ មុខ្សាំណមា មមាវិនោ យោឌ ឧសេខមារី ឧប្រហមារី អថ់ឧឌីបច្ចុំ មាន-ទ្រឹលស្បៈ អស្បានោ យោត ឧជជាខច្ចលាល វេសារជ្ជំ សតិន្ត្រិយស្ប អស្បានោ យោតិ សន្តោ ខ វិហារាជិតមោ ខ សតិន្ត្រិយសា្ស អសា្សា ខោ យោតិ យំ សត់ន្ត្រិយំ មជិទ្ ឧប្បដ្ឋតិ សុទិ សោមឧស្បំ អយំ សត់ន្ត្រិយស្ប អស្បានោ យោត៌ នុឌ្ជក្សា អនុបដ្ឋាធិ សមាធិន្ត្រិយស្ប អស្បាន យោត ជន្ទុស្ប បរិន្យាហស្ប អនុបដ្ឋាធិ សមាធិទ្រ្វិយស្ប អស្សាគោ យោតិ

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រិយកថា

មារត្នខ្សាមពុទ្ធ មេនុស្ស ស្រាន្ត មានសង្សរពស្បូរក្សន្និក ទ ការមិនប្រាកដនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះការខ្លិលច្រអូស ឈ្មោះ ឋាអានិសង្សរបស់វិរិយ៍ន្ទ្រិយ ១ សេចក្តីភ្ញៀវក្កានៃការប្រព្រឹត្តិ នូវការផ្គង ទ្បើង ឈ្មោះថាមាន្ទអឌ្សរជស់វ្ភេក្រព្រឹទ្ធិយ ១ កាស្ដេបម្លេក ការបាន នូវវិហារធម៌ក្ដី ឈ្មោះថាអានិសន្យរបស់វិរិយិន្ត្រិយ១ សុខនិងសោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះមាស្រ្តាណ្ឌ្រស្និក ១**៤៤** ខេះឈ្មោះជាមាន្ទូសឱ្យ របស់វិរិយ៍ន្ត្រ័យ ទ ការមិនប្រាកដឡើង នៃសេចក្តីប្រមាទ ឈ្មោះថា អានិសង្សរបស់សតិន្ត្រិយ ១ ការមិនប្រាកដនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះ ការប្រមាទ ឈ្មោះថាគានិសង្ឃ របស់សតិន្ត្រិយ ១ សេចក្តីក្រៀវ ក្ខានៃការប្រព្រឹត្តិប្រុងស្មារតី ឈ្មោះថាគានិសង្ស របស់សតិន្ត្រិយ ១ ការស្លប់រមាប់ក្ដី ការបាននូវវិហារធម៌ក្ដី ឈ្មោះថា អានិសង្ស ប្រស $\mathcal{N}$ តិន្រ្ទ័យ ១ $\mathcal{N}$ ខនិង $\mathcal{N}$ មន $\mathcal{N}$ រ កើត $\mathcal{O}$ ្បឹង $\mathcal{O}$ ព្រោះអា $\mathcal{N}$ យ សតិន្ត្រិយ ឯណា នេះឈ្មោះថាមានិសង្សបេសសតិន្ត្រិយ ១ ការមិនប្រា-កដនៃទទួប្: ឈ្មោះថា អានិសង្សរបស់សមាធិន្ត្រិយ ១ ការមិនប្រាកដនៃ សេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះទទ្ធច្ច: ឈ្មោះថាអានិសន្យបេសសមាធិន្រ្ទិយ ១

សុត្តស្ថិជិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បជិសម្តិទាមគ្នោ

អាំ គ្លេច ចំណេយ វេសាវជ្ជំ សមាជិន្ត្រិយស្ប អស្បា នោ យោតិ សន្តោ ខ វិហារាជិតមោ ខ សមាជិន្ត្រឹ-យសា្ស អសា្សា លោក យំ សមាជិន្ត្រិយំ បដិច្ច នុព្យដ្ឋតិ សុទំ សោមឧស្សំ អយ់ សមាជិន្ត្រិយស្ប អស្សា នោ ហោត់ អរិជ្ជាយ អនុបដ្ឋាធិ បញ្ជាផ្ទិយស្ប អស្សា នោ ទោះ អាជ្ជាយ ខាំខ្យាមាស្ស អនុខដ្ឋានំ ឧស្ស័ន្ធិភាសា អស្សា ខេស្សិនឧស្សិនឧស្សិ ក្រសេរដ្ឋ នយ្ជាទ្រំល្ខក្សា អក្សា ខេ ខេស្ត ខ វិសារាជិតទោ ខ ឧញ៉ុន្ត្រែលស្បី អស្សា នោ ឈា-តិ យំ បញ្ជាផ្ទៃយំ បដ់ចូ ឧប្បដ្ឋតិ សុទំ សោមជ-ស្បី ងញ ឧញ្ញីថ្ងៃលស្បី ងស្សា នេះ សេន្ទ មុខេស្ ខញ្ចាំសតិយា អាការរហិ ខញ្ច្នំ ឥន្ទ្រិយានិ អ-ស្បានោ យោតិ ៩មេលា បញ្ចាំសតិយា អាតាយល់ បញ្ជូំ ឥឌ្ឌិយាជំ អស្សាជំ បជាភាគិ ។

សុគ្គន្តបំផិត ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្ន

សេចក្តីក្រៀវក្វា នៃការប្រព្រឹត្តិមិនរាយមាយ ឈ្មោះថាអានិសង្សរបស់ សមាធិន្ត្រិយ១ ការស្ងប់ទោបក្តី ការបាននូវវិហារធមិត្តិ ឈ្មោះថា អានិសង្សរបស់សមាធិន្ទ្រិយ ១ សុខនឹងសោមនស្ស កើតឡើងព្រោះ ម្នាស់ព្រស្ស ២៤៤ ខ្លាំ មាន ខ្លាំ ខ្នាំ ខ្លាំ ខ្នាំ ខ្លាំ ខ្ន ការមិនប្រាកដនៃអវិជ្ជា ឈ្មោះថាអានិសន្យបេសបញ្ជាន្ទ្រិយ ១ ការមិន ប្រាកដ នៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះអវិជ្ជា ឈ្មោះថាអានិសង្សរបស់ បញ្ជាំន្ទ័យ ១ សេចភ្នំភ្ញៀវគ្គានៃការប្រព្រឹត្តិដោយការឃើញ ឈ្មោះថា អានិសង្សរបស់បញ្ជាខ្លួយ ១ ការស្ងប់រម្ងាប់ក្ដី ការបាននូវវិហារធម៌ក្ដី ឈ្មោះថាអានិសង្ស របស់បញ្ជាន្ទ្លិយ ១ សុខនឹងសោមនស្ស កើត ទ្បើង ព្រោះអាស្រ័យបញ្ហាន្ទ្រិយ ឯណា នេះឈ្មោះថាអានិសង្សរបស់ បញ្ជាន្ទិយ ១ នេះឯងអានិសង្សរបស់ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអាការ ៤៥ យ៉ាង នេះឯងបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវគានិសង្ស របស់ឥន្ត្រិយទាំង ៥ ដោយអាអារ ២៤ យ៉ាង ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រីយកថា

(១៤៤) ភាគមេល បញ្ចុះសតិយា អាការេហ៍ បញ្ជុំ ឥន្ត្រិយាធំ អាធិនរោ យោត គាត់មេហ៍ ប-ញុវីសតិយា អាការេហ៍ បញ្ជ្ញុំ ឥន្ត្រិយាធំ អាធិនវិ បជាជាតិ ។ អស្បិទ្ធិយស្ប ឧបដ្ឋាធិ សទិ្ទ្រិ្ទយស្ប សត្តព្រ ឈេង អស្បិនិយស្បិ ស្វេទីប្រហ្វា និង-ដ្ឋាន សន្ទិន្ត្រិយស្បា អាមិនក្រេ យោត អនិទ្ធិដ្ឋេន សន្ទិន្ត្រិយស្ប អន្តរហ យោគ ខុត្តដ្ឋេន សន្ទិន្ត្រិ-យស្បា អាខិនរោ ហោតិ អនត្តដួន សទ្ធិន្ត្រិយស្បា អន្តរយ យោត គោសជួស្ស ឧបដ្ឋាន វិយេត្រូយ. ស្បី សត្វខព្ស ឈុង យោសជីស្បី ស្វេទីប្រែសារិ នពត្តាច រួរូយម្រិយមារី សត្តទេ លេខ អច្ចំនើច រុះភ្ជុំនាមរា មន្ត្រ សេខ មន្ទ្រន្តែ មនុខ្គះ គឺ-ច រ៉ុល់ ទ្រុំលេស្ស អត្តព្រ យោត ថមានស្ប នថ-ដ្ឋាធ៌ សតិត្រ្តិយស្ប អាធិត្រា យោតិ បមានស្ប ត្សេសមា នំពង្លាច មុខម្រីភាមា មេខ្មាប

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រីយកថា

(១៤៤) សោសរបស់ឥន្ត្រិយទាំង៩ ដោយអាការ៤៩ យ៉ាង តើអ្វី ៖ បុគ្គលដ៏ងច្បាស់នូវ ពេស របស់ឥន្ទ្រិយព៌ង ៥ ដោយអាការ ២៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ការប្រាកដនៃសេចក្ដីមិនជឿ ឈ្មោះថា គេស របស់សន្និទ្រ្ទិយ ១ ការប្រាកដនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះការមិនជឿ ឈ្មោះថាជា ទោសរបស់សទ្ធិន្ទ្រិយ ១ ទោសរបស់សទ្ធិន្ទ្រិយ ដោយអត្ ឋាមិនទៀង ១ ទោសរបស់សទ្ធិទ្រ្ទីយ ដោយអត្តថាជាទុក្ខ ១ របស់សន្ធិន្ទ្រិយ ដោយអត្ថថាមិនមែន១៩១ ការប្រាកដនៃសេចក្តីភ្និល ច្រអូស ឈ្មោះថា ទេសបេសវីវិយ ខ្លែយ ១ ការប្រាកដនៃសេចក្តីក្តៅ ម្រាណ្ឌ ដោះមារទីលេខែអំក ហើះជាសេរពក្សរួញខែនិញ ខ ទោសរបស់វីឃើន្ត្រិយ ដោយអត្តថាមិនទៀង ទ ទោសរបស់វីឃើន្ត្រិយ ដោយអត្ថជាទុក្ខ ទេសរបស់វិយើន្ត្រិយ **ដោយអត្**ឋាមិនមែន ខ្លួន ១ ការប្រាកដនៃសេចក្តីច្រមាទ ឈ្មោះថាទោសរបស់សតិន្ត្រិយ ១ ភារប្រាកដ់នៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះការប្រមាន

សុត្តនូមិដីកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស មដិសម្តិទាមគ្នោ

ហោត់ អន់ឲ្យដ្ឋន សតិន្ត្រិយស្ប អានីនកេ ហោត់ ឧត្តាដ្ឋេ អនត្តដ្ឋេ សតិទ្រ្តិយក្ស អាជីជាវា យោត ខន្ទុស្ស ខុមដ្ឋាន សមាជិន្ត្រិយស្ប អានិ-នកេ យោតិ ឧឌ្ឌុចូស្បូ 🦈 ្បូសស្បូ ឧបឌ្ឌាធិ មាន នៃ នៃ មាន មាន មាន មាន មាន មាន មាន មាន ខ្មែន មាន មានថ្លែយស្បា អាឌីនវេ ហោត ខុត្តដ្ឋេន អនត្ត-ដេច ភាស្ទ្រីលេសា សន្ទម្សេ ឈេង អ្យុជាល នៃពីដុខ្មែល នេះ មាន្ទ្រ នេះ នេះ មន្ទ្រិ យោត អនិទ្ធដ្ឋេន បញ្ជាផ្ទៃយស្ស អាឌីនវេ យោត ឧទ្ធដ្ឋេ បញ្ជាំ្រួយស្បា អន្តរាំ យោត អនត្ត-ដ្ឋេន មញ្ជាំ្រូលស្បា អន្តព្រ យោតិ តម្រែញ បញ្ចុះសតិយា អាតាហេ បញ្ចុំ ឥន្ត្រិយាន អា-ឌីនរោ យោតិ ឥមេហិ ខញ្ចាំសតិយា អាតាមេហិ បញ្ជំ ឥឌ្ឌ្រល់ អាឌីល់ " ក់តំ ។

សុគ្គន្តបិដិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ទោសរបស់សតិន្ទ្រិយ ១ ទោសរបស់សតិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថាមិនទៀន ១ ទោសបេសសតិន្រ្ទិយ ដោយអត្តថាជាខុត្ត ១ ទោសបេសសតិន្រ្ទិយ ដោយអត្ថមាមិនមែនខ្លួន ១ ការប្រាកដនៃទទួច: ឈ្មោះថា គេសរបស់ សមាធ្យន្ទ័យ ១ ការប្រាកដនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះទទួច្ច: ឈ្មោះ ឋាទោសរបស់សមាធិន្ទ្រិយ១ ទោសរបស់សមាធិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថា មិនទៀន៍១ ទោសបេសសមាធិន្រ្ទិយ ដោយអត្តថាជាទុក្ខ១ ទោស របស់សមាធិន្ត្រិយ ដោយអត្តថាមិនមែន១ូន ១ ការប្រាកដ នៃអវិជ្ជា ឈ្មោះថា គេសរបស់បញ្ជាំទ្រួយ 🤊 ការប្រាកដ នៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ក្រោះអវិជ្ជា ឈ្មោះថា ទេសរបស់បញ្ជាំន្ទ្រិយ ១ ទេសរបស់បញ្ជាំន្ទ្រិយ ដោយអគ្គថាមិន ទៀង ១ គោសរបស់បញ្ជាំខ្លួយ ដោយអគ្គថាជាខុត្ត ១ **គេសរ**បស់បញ្ជាន្ត្រិយ ដោយអត្តថាមិនមែន១ន ១ នេះឯង គេសរបស់ ឥន្ត្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ ២៩ យ៉ាង នេះឯងបុគ្គលដឹងច្បាស់ នូវ ទោស របស់ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអាការ ២៩ យ៉ាង ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

[០៤៣] គេនមេហ៍ អស់តិសតាតាមេហ៍ មញ្-ខ្ញុំ តន្ត្រីយាខ្ញុំ ខ្ទុសវិស្សា ឈ្មេង យោង យោង យោង មេស្ តិសភាការេហ៍ បញ្ជុំ ឥន្ត្រិយាធំ ធិស្សាណ៍ ប-ជាលាត់ ។ អចមោត្តដ្ឋេច សន្តិទ្រ្ចីយ៍ អស្បិន្ទិយា និស្សដ៍ ហោតិ អស្សន្ធិយមវិទ្យា មា និស្សដ៍ ហោតិ នឧឧវត្តភាគ្នាលេសេហ៍ ខ ១ធ្វេហ៍ ខ ជំស្បូនិ យោត៌ ពហិទ្ធា ខ សព្វជ៌មិត្តេហិ ជំសុុក្ដិ យោត៌ តតោ ខណៈតតសេខ៉ូន្គ្រិយស្ប ខដិ**ហា**ភា ព្យុធនាមាន់ទ្រៃលា ចូមវិត្ត ឈេង ឧដ្ឋកាកើច វ៉ាយន្ត្រំយំ កោសជា និស្បូឌំ ហោត កោ-សថ្មរទៀស ភូមាន ខេត្តមួយ -លេសេញ ខ ១ធ្វេញ ខ និស្បូដំ យោត ពហិទ្ធា ៩ សត្វនិមិត្តេសា និស្សដឹ ហោតិ តតោ បណ្ឌងណ្ដែល ខេត្ត សម្រេស ខេត្ត យា និស្សដំ ហោតិ ឧុខដ្ឋានដ្ឋេន សតិក្ខ្រៃបំ បមានា និស្សដំ ហោតិ បមានបរិទ្យាហា និស្សដំ

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយកថា

(១៤៣) ការលាស់ចេញ របស់ឥន្ត្រិយទាំង៩ ដោយអាការ อdo เล็หูอ: บุลุณส์มิบาห์ នูใกามเกห่เอตุ เบพ่ส เลิ**ุพ** ទាំង៩ ដោយអាការ១៨០ តើអ៊ី១៖ ។ សន្ទិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថាជឿ សិច រលស់ចាកសេចក្តីមិនជឿ ១ រលាស់ចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ *ព្រោះការ*មិនដឿ ១ រលាស់ចាកពួកកំលេស ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាម សេចតុំក្តៅក្រហាយ ព្រោះការមិនជឿនោះ ខិងហកពួក១ន្ទ១ រលាស់ ញកនិមិត្ត**ាំ**ងពួង ព្ធដ៏ខាងក្រៅ ១ រលាស់**ញកស**ទ្ធិទ្រួ**យ**មុនបង្អស់ ្រោះកំរិយាបាននូវសទ្ធិទ្រ្តិយ ដឹទតូមជាងនោះ ១ វីវិយិន្ត្រិយ ដោយ អត្តថាផ្គង់ ឡើង រលាស់ចាក់សេចក្តីខ្លួលច្រអូស ១ រលាស់ចាក់សេចក្ត ក្តៅក្រហាយ ព្រោះការខ្លិលច្រអួស ១ លោស បាតពួកកំលេស ដែលប្រព្រឹត្តទៅ តាមសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះការទិលច្រអូសនោះ និង៍ហកញ្ចកខន្ន ១ រលាស់ ហកនិមិត្តទាំងពួង ព្ធដីខាងក្រៅ ១ រលាស់ ចាក់វីឃើន្ទ្រិយមុនបង្គស់ ក្រោះកិរិយាបាន នូវវីវិយិន្ទ្រិយ ដ៏ទត្តមជាងនោះ១ សតិទ្រ្ទិយ ដោយអគ្គថាប្រុងស្មារតី រលាស់ចាត សេចក្តីប្រមាន ១ រលាស់ចាក់សេចក្តីក្តៅក្រហា**យព្រោះការ**ប្រមា**ន ១**

សុត្តន្តបំណែ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

ហោតិ តធនុវត្តកក្តាលេសេហិ ខ ១ធ្វេហិ ខ និស្សដំ យោត ពហិទ្ធា ៩ សព្វនិមិត្តេហ៍ និស្សដំ យោតិ តតោ ខណីតតរសតិន្ត្រិយស្ប ខដិលាភា ស្នែសមាន ទៀល ចូលវិត្ត ស្រេង អ្នះ មេនិក្សា လေးမာင်းဖြွဲ့ဖြိ ရန္ဒီး(ေ) ဇွာလ႑ိုင္း ကောက် ရန္ဒီးျပ វិទ្យាយា និស្សដ៏ យោតិ តឧលុវត្តកក្តិលេសេហ ខ ១៤ ខ្ពស់ ខ និស្បដំ យោត ពហិទ្ធា ខ សព្ធម៌ត្តេហ៍ និស្បដ៏ ហោតិ តតោ មណ៌តតវ-សមាជិន្ត្រិយស្ប ខដិលាភា ខ្យុំខត្តសមាជិន្ត្រិយា ច្ចុស្សិន យោត ឧស្សិនឌ្ដេន ឧយ៉ាទ្រិលូ អរ្ទិស ណ ខ្ទមវិត្ត ឈេន អ្សជីជាស្វេចរួចរ៉ា ស ទូមវិ-ដំ យោតិ ត្រនុវត្តកក្ដាលេរសហ ច ១គ្នេហ ေ နဲ႔ ျွင္း ကေနာ် ရတိန္မွာ ေ ႔ရွန္မ်ားေရွာက္ ជំសុរ្ជ ហោត នាគោ មណិតតរប្បញ្ញាជ្រួយស្ប ជន្មហាភា ជា្ធនាជឿឃុំខ្លែល ខ្មករិឌ្ជ យោង

ଦ ଅ ଖ. ଅହୁମ ୩

សុគ្គស្តាំជិក ខុទ្ធកតិកាយ បាជិសម្ភិទាមគ្គ

រលាស់ចាតពួកគិលេស ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះ ការប្រមាទនោះ នឹងហកពួកខន្ធ 🤊 រលាស់ហកនិមិត្តទាំងពួង ឭដ៍ ទានក្រៅ ១ រលាស់ហកសតិន្ត្រិយមុ**ន**បង្គស់ ក្រោះកិរិយាបាន នូវ សតិទ្រ្ទិយ ដ៏ទត្តមជាងនោះ ១ សមាធិទ្រ្ទិយ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ រលាស់ចាកទុទ្ធចូ: ១ រលាស់ ចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះទទ្ធចូ: ១ រលាស់ចាកពួកកំលេស ដែលប្រព្រឹត្តទៅ តាមសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះទទួក្ខ: នោះនឹងហកក្កខទួទ រលាស់ហកនិមិត្តទាំងពួង ព្ធដ៏ខាង ក្រៅ 🤊 រលាស់ចាកសមាធិន្ត្រិយមុខបង្គស់ គ្រោះកំរិយា ជាននូវសមា-ធិន្ត្រិយ ដ៏ទត្តមជាងនោះ១ បញ្ជាំខ្លិយ ដោយអត្តថា ឃើញ លោស់៣ក អវិជ្ជា 🤋 លោស់ចាក់សេចក្តីក្តៅគ្រហាយ ព្រោះអវិជ្ជា 🤋 លោស់ចាក ពួកកំលេស ដែលប្រត្រឹត្តទៅតាមសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះអវិជ្ជានោះ នឹងហកពួកខន្ទ លោស់លាកនិមិត្តទាំងពួងពួជ៏ខាងក្រៅ ១ រលោស់លាក បញ្ជាន្ទ័យមុនបង្គស់ ព្រោះករិយាការបាននូវបញ្ជាន្ទ័យ ដ៏ទត្តមជាងនោះ ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រីយកថា

ដុត្តភាកេ ដញ្ចាំ ខ្លែ យេឆាំ ដមមដ្ឋានវសេន ដ ញុំ ស្ត្រិយាន និស្សដានិ យោន្តិ យមមដ្ឋានេ ម-က္ခ္မွားလည္တြင္းလည္က အက္ခ်ိန္တြင္းက အက်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက်ိန္တြင္းက အက္ခ်ိန္တြင္းက အက်ိန္တြင္းက အက်ိန္တြင္သြင္းက အက်ိန္တြင္းက ច្ចុស្សដាន ហោន្តិ នុត្តិយដ្ឋានេ មញ្ចុស្ត្រិយេស គតិយដ្ឋានស្រន មញ្ជាំថ្មិល្ខ និស្សដានិ ហោត្តិ ឧទ្ធភាព ឧសិស្សិ៍ ភេស ឧទ្ធភិបិក្-សេខ បញ្ជីខ្លិយាន និស្សដានិ យោន្តិ ចតុត្-ដ្ឋារេ បញ្ចប់ន្ត្រីយេស អគាសានញ្ចូយនេស-မာဗန္ဗား၊လင္ ဗက္ခိုင္ဖိုဟင္ နဲည္မျာင္ ဟာန္ခဲ့ អាតាសានញ្ហាយនឧសមាខត្តិយា ខញ្ចុប់ន្ត្រិយេខា វិញាណញាយតនសមាពត្តស្រែន ពញិន្ត្រិហានិ និ-ស្បាន ហេន វិញ្ហា ហេតុ សមាបត្តិហ បញ្ចាំន្ត្រិយេស អាក់ញ្ញាយននុសមាបន្តិស្រែន ចញុំន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោត្តិ អាគាំញ្ញាយឥន-សមាបត្តិយា បញ្ចាំខ្លែបេខា នេះសញ្ជាសង្សាយ-ត្រសខាបត្តិស្រែន បញ្ជាំថ្ងៃយាន និស្សដាន់ ហោត្តិ

មហាវិជ្ជ ឥន្ទ្រិយពថា

ឥន្ទ្រិយ**ទាំង** ៥ ដោយអំណាចបឋមជ្ជាន រលាស់ចាកឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក្នុស្ត្រាគ ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអំណាចខុតិយជ្បាន រលាស់ហាកឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក្នុងបឋមជ្ឈាន ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយ អំណាចឥតិយជ្ឈាន លោស ចាកឥន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងខុតិយជ្ឈាន ទ ឥន្ទ្រិយទាំង **៤** ដោយអំណាចចតុត្ស្បាន រលាស់ចាកឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ ក្នុងតតិយជ្ឈន**១** ឥន្ត្រិយទាំង៩ ដោយអំណាចអាកា-សានញ្ហាយឥនសមាបត្តិ រលាស់ បាកឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ក្នុងចតុ-ត្បាន ១ ន់ ខ្លែយទាំង ៩ ដោយអំណាចវិញាណញ្ចាយតនសមា. បត្តិ រលាស់ ចាកឥន្ត្រិយទាំង ៤ ក្នុងអាកាសានញ្ហាយគនស មាបត្តិ ១ ៩ទ្រ្តីយទាំង ៤ ដោយអំណាចអាកិញ្ច្បាយតនសមាបត្តិ រណស់ ចាកឥន្ត្រិយ ទាំង ៥ ក្នុងវិញាណញ្ជាយតនសមាបត្តិ ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអំណាចនៅសញាទាសញាយតនសមាបត្ត ញ រលាស់ ហាក់ឥន្ត្រីយទាំង ៤ ក្នុងអាកិញ្ច្ជាយកនសមាបត្តិ ១

សុត្តន្តបំដកេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្គោ

នៅសញ្ជាសក្សាយគនសមាខត្តិយា ជញ្ជូល ខ្លែប-ស្នា អនិទ្ធានុខស្បានាស្រែន ខេញ្ចិន្ត្រិយាន និស្បានានិ ហោត្តិ អនិទ្ធានុបស្បាល បញ្ចូល**្**ទ្ធិយេហ៍ ឧុ~~ត្~~វា-ឧុខស្បានាក្រម ខេញ្ចិន្ត្រិយាធិ ធិស្បានាធិ យោត្តិ ឧុត្ថាឧុបស្បនាយ មញ្ចប់ន្ទ្រិយេហ៍ អនត្តាឧុបស្ប-ជាវ អេន មញ្ជុំខ្លែយនិ និស្សដានិ ហោន្តិ អន-ទីខេត្តក្រាយ ឧណិស្សទ័ពេល ខ្ញុំយស់ក្នុងករិយុវ-សេន មញ្ចិន្ត្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ និត្តិនានុ-ឧស្សាយ ឧញ្ទស់ ខ្ចុំយេឆាំ វិកកានុខស្សាលាសែន စေကျိုင်္ဖိကာန္ နွာမ်ားနည္း သောင္တို အမာဒ်ရမာကြီးသက ဗဏ္ဍတိုင္ခြဲ့ဖြေတာ့ နိုးကဆ**ဒ္ဗလ**္များကိုလို့-យាធិ ធិស្បដាធិ មោាឆ្គុំ ធំពេកាខុមស្បួលយ ចញ្ចុំស្រួល ទេ ខេត្តិស្បូត្តឧុចស្បួនវសេន ច-ញុំ ខ្លែយនិ និស្សដានិ យោន្តិ មដ៏និស្សក្តានុ-ឧសាសភា ឧសាស្វៃទ្រែសស ១៣២៩ឧសារី-នាវសេន មញ្ចុំឆ្ក្រិយានិ និស្សដានិ យោឆ្គិ

សុត្តខ្លប់ជា ខុទ្ធកតិកាយ បជិសម្ភិទាមគ្គ

ឥន្ទ្រិយ**ទាំង ៩** ដោយអំ**ណា**ចអនិក្ខានុបស្សនា រលាស់ចាកឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ ក្នុង នេះស្រាញ នាសពាយត់ខេសមាបត្តិ១ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ក្ ដោយអំណាចទុត្តានុបស្សខា រលាស់ចាកឥន្ទ្រិយទាំង៤ ក្នុងអនិច្ចានុ-បស្សនា ១ ឥន្ត្រិយទាំង៩ ដោយអំណាចអនត្តានុបស្សនា រលាស់ ហកឥ*ទ្រួយទាំ*ង៩ ក្នុងទុក្ខានុបស្សខា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអំណាច និព្ទិសនុបស្សនា រលាស់ហាក់ឥន្ទ្រិយទាំង៤ ក្នុងអនត្តានុបស្សនា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអំណាចវិវាគានុបស្សនា រលាស់ចាកឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ ក្នុងនិព្ទិពនុបស្សនា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអំណាបនិរោ-ជានុបស្សនា រលាស់ចាកឥន្ត្រិយព៌ង ៥ ក្នុងវិពគានុបស្សនា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអំណាចបដិនិស្បគ្គានុបស្សនា លោស់ពាក ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ក្នុងនិរោជានុបស្សខា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអំ**ណា**ច 🤋 យានុបស្សនា លោសលាកឥន្ទ្រិយ**ទាំង ៥** ក្នុងបដិនិស្សគ្គានុបស្សនា 🤊

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

សលាខ់ឯមរីខា៣ ឧណិស្សទ្ធ័(៣ស្ , ឈខ់ឧមរិ-ស្សាស្រ្ត ខណ្ឌិល និស្សដានិ យោន្តិ យោ-ខ្មែស្សីខាយ ឧណីស្ងៃទីពេល រួតរួយា មាខ់ឧអាំិ-នាវសេន ខញ្ជាំខ្លីលាន និស្សដានិ ខោត្តិ វិមរិណា-មានុបស្បាយ បញ្ហាំ ខ្លែយេហ៍ អនិមិត្តានុបស្បាញ-វសេន បញ្ចិន្ត្រីយាន និស្សដានិ យោន្តិ អនិមិត្តានុ-បស្បាញ បញ្ចូល់ទ្រុំយេលិ អប្បាណិលិតាឧុបស្ប-សារ មេន ឧញ្ជុំខ្លែលនិ និស្សដានិ សោន្តិ អព្យណ៌-တ်ဆာရ္ဗေလး္သြာလ ဗက္ခ္အားႏိုင္ငံေလးက်ာ လုံးကာဆင္ဗေလး္ျ ជាស្រែន បញ្ជាំខ្លួយនៃ និស្សដាធិ យោន្តិ សុញ្ហាតា-ឋ ស្សាយ ឧឃិស្សិ៍ ភេស មឌ្ឍីឃ ឌគិ៍ ភូ-ស្បីសារ មេន ឧញ្ជំច្រំលាន និស្បីជានិ សេច អភ្-សាឧស្សនាសែន បញ្ជាំទ្រ្ទីយានិ និស្សដានិ យោត្តិ យ៩វក្ខតញ្ហាណឧស្សាធ ខេត្តប្រើខ្លែយថា អាធិត្ត។. ដុខស្បីឃុំមេខ ឧណ្ឌិទ្ធិ៍ឈុខ ខ្ទុសាំងខ្ទុ ឈេខឹ

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអំណាប់យេនុបស្សនា រលាស់លាកឥន្ទ្រិយទាំង៩ កង្ខយានុបស្សនា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអំណាចវិបរិណាមានុប-ស្បនា រលាស់ចាត់ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ក្នុងវយានុបស្សនា 🔊 ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអំណាចអនិមិត្តានុបស្សនា រលាស់ចាកឥន្ត្រិយ ពាំង ៥ ក្នុងវិបរិណា-មានុបស្សនា 🤊 ដុទ្រ្តិយទាំង ៥ ដោយអំណាចអប្បណ៌ហិតានុបស្សនា រលាស់លាកឥន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងអនិមិត្តានុបស្សនា ១ ឥន្ត្រិយ ៥ ដោយ អំណាចសុញ្ហាតានុបស្សនា រលាស់ចាកឥន្ត្រិយព៌ង៩ ក្នុងអប្បូណិហិតា-នុបស្សនា ១ ឥន្ត្រិយទាំង៩ ដោយអំណាចអធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនា រលាស់ហាក់ឥន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងសុ៣ភានុបស្សភា ១ ឥន្ត្រិយទាំង ៥ ដោយអំណាចយថាកូតញាណ សេរ្ទន: រលាស់ចាកឥន្ត្រួយទាំង៩ ក្នុង អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនា ១ ៩ន្ត្រិយទាំង៩ ដោយអំណាចអាទីនវា-នុបស្សនា រលាស់ចាក់ឥន្ត្រិយទាំង៩ ក្នុងយថាក្តុតពារណៈ សេរ្ទ: ១

សុត្តន្តបំផិពេ १९ ភនិកាយស្យូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

អានិន្យានុបស្បនាយ បញ្ចូលិន្ត្រិយេល បដិសង្ខានុប-ស្បានាស្រែន បញ្ជាំទ្រ្វីយានិ និស្បានានិ យោត្តិ បនិ-សង្ខានុបស្បានយ បញ្ចូលទ្រុំយេស វ៉ាដ្ឋនានុបស្បានា-វសេន មញ្ចិច្ចិយានិ និស្បដានិ ហោន្តិ វិវឌ្គនានុម-ស្បីយក ឧឃិស្សិ៍ ក្រៃ លេស មេខេត្តិ ឧដី មេខ ឧ-ញុំ ន្គ្រិយាធិ ធិស្សដាធិ យោធិ្ត សោតាមត្តិមក្តេ មញ្ចុ-ហិន្ត្រិយេហិ សោតាបត្តិដលសមាបត្តិសេន បញ្ជាំខ្លឹ-យាធិ ធិសាដ្ឋាធិ ហោធិ្ត សោតាបត្តិដលសមាបត្តិយា បញ្ចប់ន្ត្រិយេញ សភានាភាមិមក្តាសេធ បញ្ចិន្ត្រិយាធិ និស្សដាន ហោន្តិ សភាពភាមិមក្តេ បញ្ចូលិន្ត្រិយេហិ សភាពាមិដលសមាបត្តិស្រែន បញ្ជុំខ្លែយនិ និស្ប-ជានិ យោន្តិ អភានាកាមិដល់អមាមត្តិយា មញ្ចាំ-ខ្លែយេមា អភាតាមិមក្តាសេន មញ្ជាខ្លែយនិ និស្ប-ជាធិ ហោត្តិ អភាតាមិមក្តេ បញ្ចូលិច្រិយេហិ អ-សាតាមិដលសមាបត្តិស្រែន បញ្ជាំទ្រ្ទិយានិ និស្សដានិ ហោត្តិ អភាគមិដលសមាបត្តិយា បញ្ចូលិច្ចិយេ<u>ចា</u> អរសង្គមក្តុរសេន ចញ្ចុំខ្ទុំយាន និស្សដានិ យោន្តិ

សុត្តស្ថិធិត ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអំណាចបដិសង្គានុបស្សនា រលាស់៣គឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ ក្នុងអាទីនេវានុបស្សនា ១ ឥន្ត្រិយទាំង៩ ដោយអំណោប វិវដ្តខានុបស្សខា រលាស់ចាកឥន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងបដិសង្គានុបស្សនា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអំណាចសោតាបត្តិមគ្គ លោស់ហាកឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក្នុងវិវដ្ឋខានុបស្សខា 🗣 ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអំណាច េសាតាបត្តិ-ផលសមាបត្តិ វលាស់ចាកឥន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងសោតាបត្តិមគ្គ ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអំណាច នៃសកទាតាមិមគ្គ លោស់ហក ឥន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងសោតាបត្តិផលសមាបត្តិ ១ ឥន្ត្រិយទាំង ៥ ដោយអំណាចនៃសកទាតាមផលសមាបត្តិ រលាស់ចាកឥន្ទ្រិយទាំង ថ ក្នុងសកពភាមិមគ្គ ១ ឥន្ទ្រិយពាំង ៤ ដោយអំណាចនៃអនាគាមិមគ្គ រលាស់ហាកឥន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងសកទាគាមិផលសមាបត្តិ ៦ ឥន្ត្រិយ ព័ង្ធ ដោយអំណាចនៃអនាគាមផលសមាបត្តិ លោស់ហាក់ឥន្ត្រិយ ទាំង ៤ ក្នុងអភាគាមិមគ្គ ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអំណាចនៃ អរហត្តមគ្គ រលាស់ហកឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ក្នុងអនាគាមផលសមាបត្តិ ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

អរហត្តមក្ដេ ចញ្ចូលន្ត្រិយេល អរហត្តដលសមាបត្តិ-រុម្មេខ ឧណ្ឌិទ្ធិលាខ្ ខ្ទុសាន្តិ ខ្ទុំ គេ(₀) បញ្ចុំខ្លុំយាន់ តាមចួន្តតា និស្សដាន់ ហោត្តិ អ-၅) တ (ဪ) ဗဏ္ဍိုင္တိုလာဒဲ ၅) တ ឧ ေက ဒဲ လ႑ျင္း ဒဲ យោឌ្តិ អាលោកអេញាយ បញ្ជាំឲ្យិយាធិ ជីនមិន្តិតោ នោ ចូស្សីឌាច ឈេខ្លី ឧតិរុស្សេខ ឧណ៌ថ្ងៃឈច វិទិតាំឡាយ និស្សដានិ យោត្តិ ញាណេ មញ្ចិ ខ្ចុំយាន អវិជ្ជាយ និ**ស្ប**ជានិ ហោន្តិ ទាមុខ្មេ បញ្ជាំខ្លួយ និ អវតិយា និស្សដានិ ហោន្តិ បឋ-មជ្ឈារ ចញ្ចុំថ្កិយានិ និយាយាធិ និស្សដានិ ကောင္ခ် ဗန္ဓဏ္ဏျားေ ဗက္ခ်ိဳးင္ခ်ကာမွာ အဆည္သင္သားလ តិស្សដាតិ <u>ពោត្តិ គតិយ</u>ដ្ឋានេ ពញ៌[ភ្និយា-តិ ខ័តិយា តិស្បដាតិ យោត្តិ ខតុត្តដ្ឋានេ ចញ្ចុំខ្លុំយានិ សុទនុក្ខេសិ និស្សដានិ យោត្តិ

[🍳] ន. ម. ខេត្តម្ម ។ 🖢 នៈ អព្យាយទ ពោ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអំណាច នៃអរហត្តផលសមាបត្តិ លោស់៣ត ដន្រួយទាំង៩ ក្នុងរហត្ថគ្គ ១ ឥន្រ្ទ្រយទាំង ៩ ក្នុងនេក្ម: រលាស់ ១ ៩ ខ្លែយទាំង ៩ ក្នុងអត្យាបាទ: រលាស់ហក ព្យាធាទ ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក្នុងអាលោកសញា រលាស់ចាក ថនមិច្ច: ១ ឥន្ទ្រីយទាំង ៥ ក្នុងវ៉ាត្រូប: រលាសហកមទួបូ: ១ ឥន្ទ្រិយទាំង៍ ៩ ក្នុងការកំណត់នូវធម៌ លោស់ចាក់វិចិកិច្ចា ១ ឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ ក្នុងញាណ លោសហកមវិយ្ហ១ ឥន្ត្រិយទាំង៩ ក្នុង ជា មោដ្ឋ: (ប៊ីតិដែលមានកម្លាំង (នេ) លោស៣កអវតិ (សេចក្ដីមិន ត្រេកអ) ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ក្នុងបឋមជ្ឈាន រលាស់ចាកពួកនីវ-វណ: ១ ឥន្ទ្រីយទាំង ៥ ក្នុងខុត្តិយដ្យាន វលាស់ចាក់វិត្តកូ:នឹង វិហារៈ ១ ឥន្ទ្រីយេទាំង ៩ ក្នុងតេធិយជ្ឈាន រហសេហាកបតិ ១ ឥន្ទ្រយេទាំង ៥ កង្ចត្តជ្យាន រលាស់លាកសុខនឹងទុក្ខ ១

សុត្តនូមិជិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស មជិសម្តីទាមគ្នោ

អាកាសាឧញ្ជាយឥនសមាបត្តិយា បញ្ជុំស្គ្រិយានិ រូប-សញ្ជាយ ខ្មុំស្សញ្ញាយ នាន់ស្សាយ ខ្មែររិ-ឌាធ្នំ ស្រា ខ្ញុំ វិញ្ហាណញ្ជាយឥន្សមាបត្តិយា បញ្ជា ខ្ចុំ-យានិ អាក្សាសានញ្ជាយឥនសញ្ជាយ និស្បូដាន យោន្តិ អគ់ិញ្ញាយឥនសមាបត្តិយា បញ្ជីទ្រ្ទិយ<u>ា</u>ន វិញ្ញាសាញ្ចាយឥន្សញ្ជាយ និស្សដានិ ហោទិ្ត នៅ-សញ្ជាសញ្ជាយនេះសមាបត្តិយា បញ្ជុំស្ពៃល អ-កញ្ចុញ្ញាយតឧសញ្ជាយ ជិស្សដាធិ ហោត្តិ អជិទ្ធា-ខ្មែស្បាល មញ្ចិន្ត្រិយៈ ខ្ញុំ ខ្មុំសញ្ជាយ ខ្មុំស្បាល ខ្ ကောင္စို့ ဗိုက္ဆာင်ရေကၤီသက ရာယ္ဆိုင္ခ်ကာဗ္ ကခံေရးမ်ား-យ និស្ស៩ នៃ សេត្តិ អនត្តានុខស្សនាយ ខញ្ជាំខ្លុំ-យាធិ អត្តសញ្ជាយ និស្សដាធិ ហោធិ និតិ្ធភាពុម-ស្បីយក ឧណ្ឌំទ្រំកាច្ច ខទំណា ចូស្សីដូច ឈោខ្លី វិកតានុបស្បាយ បញ្ជីខ្លែយៈធំ កក់គោ ធំស្បូដាធំ ကောင့် និរោជាឧុមស្**រ**ួលយ ខេញ្ចិន្ត្រិយានិ សមុ-ឧយតោ និស្សដានិ យោន្តិ បដិនិស្សក្តានុបស្ប-ញ៉ុន្ត្រិយាន អាខានតោ និស្សដាន់ យោន្តិ

សុត្តស្តិជិត ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ គ្នងអាកាសានញ្ហាយគនសមាបត្តិ រលាស់ហករូបសញ្ញា បដ្ទិសសញ្ញា និងនានត្តសញ្ញា ១ ឥន្ត្រ្ទិសទាំង ៩ ក្នុងវិញាណញ្ញា-យតនសមាបត្តិ រលាស់ចាកអាកាសានញ្ហាយតនេសញា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ គ្នុងអភិញ្ច្ចាយតនសមាបត្តិ រលាស់ចាកវិញ្ចាណញ្ចូយតនសញា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង៥ ក្នុងខេវសញានាសញាយតេខសមាបត្តិ វលាស់ ញ ហកអាកិញ្ច្ជាយតនសញ្ញា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ក្នុងអនិច្ចានុបស្សនា វលាស់ហាក់និច្ចសញ្ហា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក្នុងទុក្ខានុបស្សនា វលាស់ ហកសុខសញា ១ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ក្នុងអនត្តានុបស្សនា រលាស់**ហ**ក អត្តសញ្ញា ១ ឥន្ត្រិយទាំង៥ ក្នុងនិព្វិទាន្បស្សា វលាស់ហាកនន្ទិ ១ ឥន្ត្រិយ**ទាំ**ង៍ ៩ ក្នុងវិកគានុបស្សនា រលាស់**ហកកគ: ១ ឥ**ន្ត្រិយ ទាំង ៩ ក្នុងនិរោធានុបស្សនា រលាស់**ហក**សមុខ័យ ១ ឥន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងបដ្ទិស្សគ្គានុបស្សនា លោស់ហាកអាសានៈ (សេចក្តីប្រកាន់) ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

စကာဗ်ရေးကြေတာ့ ရေးကို ကြီးကာဗွာ အာမေးမေးကြောက် မွာ អាវីឌាឲ្យឃេខី រុលាខិតអាវិឌា៣ ឧណ្ឌំថ្ងៃ៣២ មា-យុសឧតោ និស្បដានិ ហោត្តិ វិចវិណាមានុខស្ប-នាយ ខញ្ជិន្ត្រិយានិ ដុវសញ្ជាយ និស្សដានិ ហោន្តិ អនិមិត្តានុខស្បាញយ ខញ្ជាំន្ទ្រិយានិ និមិត្តតោ និស្ប-៩១៤ លោខ្លំ អប្បាណ៌សាតាឧុបស្បានយ បញ្ជាំខ្លែយាធិ មណៈនិយា និស្សដានិ ហោនិ កុត្តាតានុមស្សនាយ បញ្ជាំខ្លែយានិ អភិនិវេសតោ និស្សដានិ សោន្តិ អនិ-ប្បញ្ញា នម្មាំបស្បនាយ បញ្ជាំខ្លិយាន សារានានាភិនិប-នេ មញ្ជាំខ្លែហនិ សម្ពោយភិនិវេសតោ និស្សដានិ យោឌ្នំ អន្តេងជុខស្សនាយ ខញ្ជុំខ្ចុំយន្ អលយៈ ភិនិឋេស តោ និស្សដានិ ហោត្តិ ១៩សង្គានុ១ស្សភា-យ ឧញ្ជុំទ្វិលាខ្មុំ អព្យុឌ្និសន្ត្នាយ ខ្ទុំស្បីឌាខ្ទុំ ឈេមិ រីដែលខ្នែមរាយ ខេញ្ជាំស្លែល មណ្ឌេស មិប-ស់តោ និស្សដាន យោន្ត សោតាបត្តិមក្តេ បញ្ជាំខ្លុំ-យាន និដ្ឋេកដ្ឋេហិ គាំលេសេហិ និស្សុខានិ ហោន្តិ

១ ម. សារាភិនិវេសតោ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រិយពថា

ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ក្នុង១យានុបស្សនា រលាស់ពាក់ឃនសញ្ញា (សេចក្តី សំគាល់ថារឹងប៉ឹង) ១ ឥន្ត្រិយៈទាំង ៥ ក្នុងវិយានុបស្សនា រលាស់ ហកអាយុ**ហនធម៌ (ការប្រមូលមក) ១ ឥ**ន្ត្រិយទាំង ៥ ក្នុងវិបរិ**ណា** មា-នុបស្សនា រលាស់ចាត់ធុវសញា (សេចក្តីសំគាល់ថា ទៀន) ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ក្នុងអនិមិត្តានុបស្សនា រលាស់ចាកនិមិត្ត ១ ឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ ក្នុងអប្បាណ៌ហិតានុបស្សនា រលាស់ចាកបណ៌ធិ (ការតំកល់) ១ ឥន្ត្រិយទាំង៩ ក្នុងសុពាតានុបស្សនា រលាស់ចាក់អក់និវេស: (សេចក្ត ប្រកាន់ស្អិត) ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ក្នុងអធិប្បាញធម្មវិបស្សនា រលាស់ចាត សារាទានាភិនិវេស: ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ក្នុងយថាកូតញាណខុស្សន: វលាស់ ហកសម្មោហាភិនិវេស: ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ កង្អាទីនវានុ-បស្សនា រលាស់ចាតអាលយាក់និវេស: ១ ៩ ខ្លើយទាំង ៩ ក្នុង បដ់សង្គ្រានុបស្សនា រលាស់ចាតអប្បដិសង្គ្រា (ការមិនត្រត្តត្រា) ទ ឥន្ត្រិយទាំ**ង ៤ ក្**ងវិវដ្**នា**នុបស្សនា លោស **ភាកស**ព្រោ-ភាភិនិវេស: ១ ឥន្ទ្រិយទាំង៥ ភូងសោតបត្តមគ្គ វលាស ហកញ្ចកកិលេស ដែលតាំងនៅកង្**ចិត្**មួយ ជាមួយនឹងខិជ្ជិ ១

សុត្តនូបិជីពេ ११ ពនិកាយស្ស បដិសម្តិភមគ្គោ

ភាណវារំ ។

សាវិត្តិតិទាតំ

(၈၆၆) စေးကဲ့မောင် အိန္တား နေဖြို့တာင် အေဆမာင် စေးကူ လန်းဖြို့တိ အိတ်ဖြို့တိ လအိုဖြို့တိ လမာဆဲဖြို့တိ စေးကဲ့ဖြို့တိ ၅

ကားနှာ ေ က်က္ခုံး လာခဲ့ခြဲ့လြိ ေရႊကို ေကာက္ လောကာဗန္ဂါလာလည္လည္ သန္မာ လာခဲ့ခြဲ့လြိ ေရႊကို ၅ សុត្តន្តបំណា ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិខាមត្ត

ដន្ទ្រិយទាំង ៤ ក្នុងសភទាគាមិមគ្គ រលាស់ចាកពួកកំលេស ដឹ
គ្រោតគ្រាត ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ក្នុងអនាគាមិមគ្គ រលាស់ចាកពួក
កំលេសដ៏ល្អិត ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ក្នុងអហត្តមគ្គ រលាស់ចាកពួក
កំលេសទាំងពួង ១ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ក្នុងធម៌នោះ។ របស់ព្រះទីណាស្រពទាំងអស់ រលាស់ហើយផង រលាស់ល្អហើយ សូប់ទ្វេប់ហើយ
សូប់រម្វាប់ល្អហើយ នេះឯង ការលាស់ចេញ របស់ឥន្ទ្រិយទាំង ៤
ដោយការ ១៤០ នេះឯង បុគ្គលដ៏ឧច្បាស់ នូវការរលាស់ចេញ
របស់ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអាការ ១៤០ ។

ចច់ ភាណវារ: ។

សាវិត្តិទាត

(១៤៤) ម្នាលក់ក្តុំ ទាំងឡាយ ឥន្ត្រិយនេះ មាន ៥ ឥន្ត្រិយ ៩ គេដូចម្តេចខ្លះ សន្ធិន្ត្រិយ ១ វិទិយ៌ន្ត្រិយ ១ សតិន្ត្រិយ ១ សមាធិ-

ម្នាល់កិត្ត ទាំងទ្វាយ សទ្ធិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ក្នុងធម៌ណា សទ្ធិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គទាំង ៤ នុំ៖ ។

មហាវិគ្គេ តំន្រ្ទិយកថា

ရုံစေးကြေး သေး သေး ကို ကိုယ်လျို့လ် ရေးရှိ စေးနှာ့လု လ ရေးရေးကြေး သေး သေး ကိုယ်လျို့လ် ရေးရှိ က

តាឡដ្ឋានេសុ ឃិត្ត សតិន្ត្រិយំ នដ្ឋព្វំ ខត្តសុ ស-

កាត្ត ខ ភិក្ខាប់ សមាជិន្រ្ចិយ៍ ឧដ្ឋព្វំ ខត្តសុ ឃា ខេសុ ឯត្ត សមាជិន្រ្ចិយ៍ ឧដ្ឋព្វំ ។

ကြန္း ေက်ာက္ကူး မက္ဆိုင္ခ်ဳိက္ ေၾကီး မန္း ယေလးမွာလေ သန္း မက္ဆိုင္ခ်ဳိက္ ေၾကီး ၅

មហាវគ្គ ឥន្ត្រិយកឋា

ម្នាលភិក្ខុទាំងទ្បាយ វ៉ះឃិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ក្នុងធម៌ព្រា វ៉ាឃិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ក្នុងសម្មប្បធានទាំង ៤ នុំ: ។

ម្នា**ល**ភិក្ខុទាំងឡាយ សតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ក្នុងធម៌ណា សតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ក្នុងសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ នុំ៖ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ក្នុងធមិ ណា សមាធិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ក្នុងឈានទាំង ៤ នុំ៖ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងទ្បាយ បញ្ជាំខ្លិយ បុគ្គលគេហ្វីឃើញ ក្នុងធម៌ណា បញ្ជាំខ្លិយ បុគ្គលគេហ្វីឃើញ ក្នុងអរិយសច្ចទាំង ៤ ខ្លុំ៖ ។

(១៤៥) ក្នុងអង្គនៃ សោតាបត្តិមគ្គទាំង ៤ ៩ន្ទ្រិយ ៤ ដោយ
អំណាចនៃសទ្ធិទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាកាប៉េនាន ក្នុង
សម្បញ្ជូននាំង៤ ៩ន្ទ្រិយ៩ ដោយអំណាចនៃវីឃើន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បី
ឃើញដោយអាការប៉ុន្មាន ក្នុងសតិហ្វដ្ឋានទាំង៤ ៩ន្ទ្រិយ៩ ដោយ
អំណាចនៃសតិទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការប៉ុន្មាន ក្នុង
ឈានទាំង៤ ៩ន្ទ្រិយ ៥ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បី
ឃើញ ដោយអាការប៉ុន្មាន ក្នុងដោយសច្ចទាំង៤ ៩ន្ទ្រិយ៩ ដោយ
អំណាចនៃបញ្ជាំទ្វិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការប៉ុន្មាន ក្នុង
ឃើញ ដោយអាការប៉ុន្មាន ក្នុងដោយសច្ចទាំង៤ ៩ន្ទ្រិយ៩ ដោយ
អំណាចនៃបញ្ជាំទ្វិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការប៉ុន្មាន ។

សុត្តនូចិដិពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស ចដិសម្តិខាមគ្គោ

ខេត្តស សេតាខត្តិយ ខែក្តិ ប្តិយ សេត្ត ខែក្តិ ប្រ ខេត្ត ស្តី សម្ពី សេតា សេតា ខេត្តិ ប្តិយ និ ខេត្ត ខេត្ត ប្រ ខេត្ត ខេត្ត ប្រ ខេត្តិ ប្រ ខេត្ត ខេត្ត ប្រ ខេត្ត ខេត ខេត្ត ខ

(១៤៦) ខត្តសុ សោតបត្តិយផ្ដេស សន្ធិន្ទ្រិយស្ប វេសន ភេតមេហ៍ វេសតិយា អាកាហេ បញ្ជិន្ទ្រិយន៍ នដ្ឋព្រនិ ។ សប្បាំសសំសេវ សោតបត្តិយផ្ដែ អជ៌មោក្ខាជិបតេយ្យដ្ឋន
សន្ធិន្ទ្រិយំ នដ្ឋព្វំ សន្ធិន្ទ្រិយស្ប វេសន បក្កហដ្ឋន
វិវិយ៌ន្ទ្រិយ៍ នដ្ឋព្វំ សន្ធិន្ទ្រិយស្ប វេសន បក្កហដ្ឋន
វិវិយ៌ន្ទ្រិយ៍ នដ្ឋព្វំ សន្ធិន្ទ្រិយស្ប វេសន បក្កហដ្ឋន

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ក្នុងអង្គនៃ លោតបត្តិមគ្គ ទាំង ៤ ដន្ទ្រិយ ៩ ដោយអំណាចនៃសត្វិទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអាការ ៤០ ក្នុងសម្មប្បធានទាំង ៤ ដន្ទ្រិយ ៩ ដោយអំណាចនៃវិយើន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអាការ ៤០ ក្នុង សម្បីឃើញដោយអាការ ៤០ ក្នុង សតិប្បីដា្ឋនទាំង ៤ ដន្ទ្រិយ ៩ ដោយអំណាចនៃសតិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអាការ ៤០ ក្នុង ឃើញ ដោយអាការ ៤០ ក្នុង អំណាចនៃសថាធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអាការ ៤០ ក្នុង អរិយសច្ចទាំង ៤ ដន្ទ្រិយ ៩ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអាការ ៤០ ក្នុង អរិយសច្ចទាំង ៤ ដន្ទ្រិយ ៩ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអាការ ៤០ ក្នុង អរិយសច្ចទាំង ៤ ដន្ទ្រិយ ៩ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអាការ ៤០ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយ ដាស្គាំង ៤ ដាស្គ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដាស្គាំង ៤ ដាស្គ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដាស្គាំង ហើញ ដាស្គាំង ៤ ដាស្គ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដាស្គាំង ៤ ដាស្គ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ប្រាក់ ហើញ សង្គិយ បានសាការ ហើញ សង្គិញ បានសាការ សាការ សាការ

(១៤៦) ក្នុងអង្គនៃសោតបត្តិមត្តទាំង ៤ ឥន្ទ្រិយ ៤ ដោយ
អំណាចនៃសទ្ធិទ្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអាការ ៤០ ដូចម្ដេច

ខ្លះ ។ ក្នុងអង្គនៃសោតបត្តិមគ្គ គឺសប្បុរិសសំសៅ: សទ្ធិទ្រិ្ចយ
បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាមានការដឿស៊ីប់ជាអធិបតី ១ ដោយ
អំណាចសទ្ធិទ្រិ្ចយ វីវិយន្រ្ទិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង
ទ្វើង ១ សតិទ្រិ្ទយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

អាំគ្លេចដ្ឋេន សមាជាត្រ្តីលំ ឧដ្ឋព្វំ ឧស្សានដ្ឋេន បញ្ជាំថ្ងៃ ឧដ្ឋត្វំ សន្ទម្មស្បីនេ សោតាបត្តិយន្តេ យោធិសោមឧសិការេ សោតាបត្តិយង្កេំ ជម្នានុជម្ន ព្យជ៌ពត្តិយា សោតាពត្តិយង្កេ អជ្ចមាក្ខាជំពតេយ្យៈ ដ្ឋេន សន្ទិច្រ្ទិយ៍ ឧដ្ឋត្វ សន្ទិច្រ្ទិយស្ប ។សេន ម-ក្តុលដ្ឋេន វ៉ាយ់ត្រ្ទីយំ ឧដ្ឋត្វ ឧទដ្ឋានដ្ឋេន សតិទ្រិ-លំ ឧដ្តទំ អរិក្ខេបដ្ឋេ សមាជិច្ច្រិលំ ឧដ្ឋទំ ឧ-ស្បានដ្ឋេន បញ្ជាព្រួលំ ឧដ្ឋត្វិ ខត្វសុ សោតាបត្តិ-យខ្ដេស សន្ទិន្ទ្រិយសា្ស វេសន ៩មេហិ វិសតិយា អាតាហេ បញ្ជី(ខ្លុំយាន់ ឧដ្ឋញ្ជាន់ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

សមាធិន្រ្តីយ បុគ្គលគហ្វីឃើញដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាន្រ្តីយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គ គ សទ្ធមស្សន: ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គ គឺយោនិសោមនសិការ: កង្អង់នៃសោតាបត្តមគ គឺធមានុធម្មប្បដ្ឋិបត្តិ សទ្ធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថាមានការជឿលិចជាអធិបតី 🤊 ដោយអំណាចនៃ សទ្ធិទ្រ្ទ័យ វីរិយ៍ទ្រ្ទ័យ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តជាផ្គង់ឡើង ទ សត់ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រង់ប្រយ័ត្ន ១ សមា-ធន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គទាំង ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយ អាការ ៤០ នេះឯង៍ ។

សុត្តនូចិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ចដិសម្ភិទាមគ្នោ

(០៤៧) ឧឌុស សគីតាយទេស រួរូក្យូលមា វសេខ កត្តមេហ៍ សែត័យ អាការេហ៍ មញ្ចុំច្ចុំយន ឧដ្ឌព្វាធិ ។ អនុប្បញ្ញាធំ ទាបកាធំ អកុសលាធំ ឌ. តីរាឌ្ឌ អន់ជាងយក មាតិជាងមេ ជជនឃុំ នេះ ខេការ៉ៃដើ ខ រុំព្រៃទ្រិល្ខ ខគីដូ រុំព្រេទ្រិលអាវិ រូវមាខ ៩ឧគី១។ ដ្ឋេន សត់ត្រ្តិយ៍ ឧដ្ឋត្វំ មាំក្ដេចដ្ឋេន សមាជិត្រ្តិយ៍ ឧដី ត្ន ឧស្សិខ ដើច ឧណ្ឌិថ្មិញ ឧឌី ឆ្នំ អគ្គ មេរយៈ ដើច សន្តិទ្រ្ទ័យ ឧដ្ឋត្វ ឧប្បត្តាធំ ទាបកាធំ អកុសហធំ ឌមា្ធ ជឈាខាយ សាគីជាខាទេ រជេរ អឋជាទីទី ស្មាល្ល ខេត្ត នូងបើខាល មាតិដីជើបទេ « ដេ ។ ឧប្បញ្ជន់ គុសហនំ ខម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ နားယျောက္သက ၊ (ဗုလ္နာဏ နားအဏ နားမွာဏ အ-តីតាយខេ ឧដ្ឋសាខ្មាននេះ នៅទីខ អ្នក្សិ រួរូលម្រិលមា រូមេខ ៩ឧឝ្សាខគេីច មុខ្មែល ចគីមិ អាំ គ្លេបដ្ឋេជ សមាជន្ត្រិល ឧដ្ឋព្ធ ឧស្សឧដ្ឋេជ បញ្ហា. ត្រ្តិយ៍ ឧដ្ឋត្វ អន់អេត្តដ្ឋេន សន្តិត្រ្តិយ៍ ឧដ្ឋត្វ ខត្វ-សុ សម្បា្រឧសុ វ៉ាយ់ច្រូយសារ ។សេខ ៩មេហ វីសត៌យា អាការរហ៍ ខញ្ជាំខ្លែយធំ ឧដ្ឋព្ធធំ ។

សុត្តន្តបំជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

(១៤៧) ក្នុងសម្មប្បធានទាំង ៤ គេីឥន្ទ្រិយ ៤ ដោយអំណាចនៃ វីរិយ៍ទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ៤០ ដូចម្ដេចខ្វះ ។ សម្មហ្វធាន ដើម្បីញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក ដែលមិនទាន់កើត មិន ឲ្យកើតទៀត វិរិយ៌ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការផ្គង ទ្បើងជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃវិរិឃិន្ត្រិយ សតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថាប្រង់ប្រយ័ត្ន ១ សមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាខ្មែយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ឃើញ 🤊 សទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ដឿសិប់ 🤊 ក្នុន៍ សម្មហ្វជាន ដើម្បីលះពួកអកុសលធមិជ័លមក ដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ ក្នុងសម្មហ្វូនាន ដើម្បីញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឲ្យ កើតឡើង ។ បេ ។ ក្នុងសម្មហ្វធាន ដើម្បីតាំងនៅ មិនវិទាស ចម្រើនក្រែ លែង ទូលំទូលាយ ចម្រើនគេញបរិប្ចូណ៌ នៃកុសលធម៌ដែលកើតហើយ វីវិឈិន្ទ្រិយ ចុគ្គលគច្បី ឃើញ ដោយអត្ថថាមានការផ្គង់ជាអធិបតី ១ ដោយ អំណាចនៃវីវិយិន្ត្រិយ សតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រុង ប្រយ័ត្ន សមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ១ បញ្ជាំខ្លួយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ សន្និន្ទ្រ័យ បុគ្គល គហ្វី ឃើញ ដោយអត្ថថា ដៀសិប ១ ក្នុសម្មហ្ជូ៣ន ៤ ឥន្ត្រ័យ ៤ ដោយ អំណាចនៃវីវិយ៍ន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអាការ ២០ នេះឯង 🕽

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

(១៤៨) ខត្តុសុ សត៌ប្បដ្ឋានេសុ សតិន្ត្រិយស្ប វេសន កានមេហ៍ សែនិយា អាការេហ៍ មញ្ចិន្ត្រ-យាធិ ឧដ្ឋព្ធាធិ ។ ការយេ កាយាឧុបស្បាលសត់-ប្បដ្ឋានេ ឧបដ្ឋានាធិបតេយ្យដ្ឋេន សតិន្ត្រិយ៍ ឧដ្ឋត្វិ សត់ទ្រ្តិយសា្ស វេស១ អាំក្ដេចដ្ឋេខ សមាជិន្ត្រិយ៍ ឧដ្តទ្ធំ ឧស្សានដ្តេន ឧញ្ញាស្ត្រិល្ខ ឧដ្តទ្ធិ អភ្នំមោ-ត្តដ្ឋេន សន្តិទ្រ្តីយំ ឧដ្ឋត្វំ បក្កសដ្ឋេន រឺរិយ៍ទ្រ្តិយំ ឧដ្តទ្ធំ ឋេឧសសុ ឋេឧសឧុបស្បួសសត៌ប្បដ្ឋានេ ។បេ។ ខិត្តេ ខិត្តាឧុខស្បួនាសត៌ប្បដ្ឋានេ ជម្មេសុ ជម្នាន្-ត្តាសាធ្វាធ្វាទេ ៩៦ឌាសត្តព្យល្អ មេនុក ស្រីល្ ខឌីស្នំ មនុស្រ័លភា ព្រម អ្យើសជើច សមាជ្ជស្រីល ឧដ្ឋទំ ឧស្សាឧដ្ឋេន ឧញ្ញាទ្វិល ឧដ្ឋទំ អត្តសេត្តដ្ឋេន សន្តិទ្រ្ទីលំ ឧដ្ឋត្វំ បត្តសដ្ឋេន វ៉ាំឃំ-ទ្រ្ចិយ៌ ឧដ្ឋត្វិ ឧត្តសុ សតិទ្បដ្ឋាធេសុ សតិទ្រ្ទិយស្ប វសេន ឥមេល៍ វីសតិយា អាការេហ៍ បញ្ចុំខ្លួយនិ ឧឌ្ឌីឈ្វិច ។

មហាវិគ្គ តិន្ត្រិយពថា

(១៤៤) ក្នុងសតិហ្សុដ្ឋានទាំង ៤ តើឥន្ទ្រិយ ៤ ដោយអំណាប់នៃ សតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ២០ ដូចម្ដេចខ្វះ ។ ក្នុង កាយេកាយានុបស្សនាសតិប្បដ្ឋាន សតិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយ អត្តថាមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃសតិន្ត្រិយ ស-មាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាខ្ញុំយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ១ សទ្ធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាដឿស៊ប់ ១ វីវិឃីទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ផ្គង់ ឡើង១ ក្នុងវេទនាសុវេទនានុបស្សនាសតិហ្ជក្ខន ។ បេ ។ ក្នុងចិត្តេ-ចិត្តាខុបស្សនាសតិហ្វដ្ឋាន ក្នុងធម្មេសុធមានុបស្សនាសតិហ្វដ្ឋាន សតិ-្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការប្រង្គប្រយ័ត្តជាអធិបតី ទ ដោយអំណាចសតិន្ត្រិយ សមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអគ្គថាមិន រាយមាយ ១ បញ្ជាំ $rac{1}{2}$ យ បុគ្គលគហ្ជីឃើញដោយអត្តថាឃើញ១ សទ្ធិ $ho_{
m p}$ ច បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាជឿសិប ១ វីវិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្ថថាផ្គង់ ទៀន៍១ ភ្នង់សតិហ្វដ្ឋាន៤ ឥន្ទ្រិយ ៤ ដោយ អំណាចនៃសតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ **៦**០ នេះឯង **។**

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិភាមគ្នោ

(០៤५) ឧឌិស់ លាខេម មានជំនិ្ធិ៣មារី វេសន ភាគមេល ស្រែតិយា អាការេល បញ្ជុំខ្លែយ-ច្ច ឧដ្ឋសិច្ច ៤ ឧភុធម៉ាចេ អ្យុ សេច្ចពេលព្រះ ខ សមាជិន្ត្រិយ៍ ឧដ្ឋត្វំ សមាជិន្ត្រិយស្ប សេខ ឧស្ប-ខដ្ដេន ខណ្ឌិន្ត្រំ នដ្ឋទ្វិ អត្ថមេរក្ខាដ្ឋេន សន្តិត្រ្តិយំ នដី ត្នំ ឧដ្ដល ដើច អ្នញ ប្រំក្នុក្ខ ខេដី ខំ ៩ឧដ្ឋា បង្កើច សត់ទ្រ្វិល ខដ្ឋទ្ធិ ខុតិយជ្ជា ខេ ។ ខេ ។ តតិយ-ជីព្រះ ឧស្សភ្ជាព្រះ អុស្រ្គិសត្ថពង្គេណីជើត ភាស-និន្ត្រីយ៉ា ឧដ្ឋត្វិ សមានិន្ត្រិយសារ វសេន ឧសារ្ធៈ ដ្ចេន បញ្ជាំខ្លុំយំ ឧដ្ឋត្វំ អន់មោត្តដ្តេន សន្តិទ្រុំយំ ខដ្តាំ ឧសសន្តេច រួរូក្សា ខេដ្តាំ វេតុដាចក្ដេច សតិទ្រ្វិល ឧដ្ឋទ្ធិ ឧត្តុស យា ខេស សមាជិទ្រ្វិយ. ស្បី រុសេខ ៩ គេល រួសខ្លុំ សម្រាណ មេឃ ឧឃុំ-រ៉ូលែច ឧឌ្ឍច ។

សុត្តស្តួចិដ្ឋា ខុទ្ទពនិកាយ បដ្ឋិសម្តីទាមគ្គ

(១៤៩) ក្នុងឈានទាំង៤ គើឥន្ទ្រិយ៩ ដោយអំណាចនៃសមាធិ-ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ២០ ដូចមេចខ្លះ ។ ក្នុមបឋមជ្ឈាន សមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការមិនរាយមាយជា អធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ត្រិយ បញ្ជាន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ឃើញ ១ សទ្ធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ដឿ សិប ១ វិរិយ៌ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអត្តថាផ្គង់ឡើង ១ សតិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រុងប្រយ័ត្ន 🤊 ក្នុងខុតិយដ្ឋាន ។ បេ ។ ក្នុងតតិយជ្ឈាន ក្នុងចតុត្តជ្ឈាន សមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយ អត្**ឋាទានការមិនរាយមាយ**ជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ត្រិយ បញ្ជាំខ្លុំយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ សទ្ធិន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាជឿសិប ១ វីវិឃិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ទៀន ១ សតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយ អគ្គជា (បង្គ្រាល់ ១ មិខ្លួលខេងខ្លួន ទុ មុខ្លួល ភ ដោយមូហា ជន្រ សមាធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ៤០ នេះឯង ៗ

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រីយក**ភា**

(០៥០) ឧឌិស់ ងរូលមាខេំមាំ ឧឌ្ឌិខ្វែលមារី វសេន ភាគមេហិ វីសតិយា អាការេហិ បញ្ជីច្ច្រិយា-តំ ឧដ្ឋភាគិ ។ ឧុត្តោ អរិយសច្ចេ ឧស្បនាធិបតេ-យ្យដ្ឋេន មញ្ញាំខ្ញុំយំ ឧដ្ឋត្វំ មញ្ជាំខ្ញុំយក្សា ។កេន អត្តគេរង្ខេះ មន្ត្រីចំពុំ ខេដ្តទំ ឧដ្តទំ ឧដ្តខ្មែរ រំរុ-យុំ ច្ច្រិញ ខដ្តី និត្តិខាត្ត មន្ទ្រិញ ខដ្តី អ្យាធ្វាធ្វេត មានប្រឹក្តិកា ខេត្ត ខេត្តមានពេល អរិយសច្ចេ ។ ខេ ។ ឧុគ្គាធិរោជតាមិធិយា មដិម-ខាល អរុយមាជេំ ខមារីខាត្តពនេញ នេីច ជយុំថ្ងៃ-យុំ ឌឌី្ម្នំ ឧឃុំខ្មែលសារ ស្រេខ អភ្នមេនៈ ឌើថ មន្ទំទ្រិញ ខឌីត្ថិ ឧដីត្ថិ នពដ្ឋាខដ្ឋេខ មានប្រិល្ខ ឧដ្ឋទិ អាក្រើខដ្ឋេខ មា-មាន់ ខ្លែយំ ឧដ្ឋទំ ឧទ្ធសុ អរិយស់ ខ្មេស ឧញ្ហាន្ទែ-យស្បី ស្រេខ ៩ ខេស ស្រ្ទ លា មាយារេស មញ្ចុំស្ថិល និ ឧដ្ឋព្វានិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយកថា

(១៥០) ក្នុងអរិយសច្ចទាំង ៤ តើឥន្ទ្រិយ ៥ ដោយអំណាចនៃ បញ្ជាំខ្លែយ បុគ្គលេកហ្វីឃើញ ដោយអាការ ២០ ដូចម្ដេច១៖ 🤰 ក្នុង ទុក្ខអរិយសច្ច បញ្ជាំខ្លិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការឃើញ ជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្ញុំយ សទ្ធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្ថថា ជឿស៊ីប ១ វីវិយិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអត្ថថា ផ្គន៍ ឡើង ទ សតិន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញដោយអត្តថាប្រុងប្រយ័ត្ន ១ សមា-ជន្រ្ទិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ ក្នុងទុក្ខសមុខ-យអរិយសច្ច ។ មេ ។ កង្គក្នុនិរោធគាមនិបដិបទាអរិយសច្ច បញ្ជាន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្ថថាមានការឃើញជាអធិបតី ១ ដោយអំ-ណាចនៃបញ្ជាំន្ទើយ សន្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអត្តថាជឿស៊ប់១ វីរិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអត្តថាផ្គង់ឡើង ១ សតិន្ត្រិយ បុគ្គល គប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រុងប្រយ័ត្ន ១ សមាធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្ថថាមិនរាយមាយ ១ ក្នុងរិយសច្ចទាំង ៤ ៩ ខ្លែយ ៤ ដោយ អំណាចនៃបញ្ជាំន្ទ័យ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអាការ ៤០ នេះឯង ។

សុត្តតូចិតិពេ ខុទ្ទពតិកាយស្បូ បតិសម្តិទាមគ្នោ

(១៥០) ខត្តសុ សោតាខត្តិយន្តេសុ សន្ទិន្ត្រិយ-ស្ប វសេន កាត់លាការេហ៍ ខញ្ជូំ ឥន្ទ្រិយាធំ ខ-រិយា ឧដ្ឋញា ខត្តសុ សម្មប្បជាខេសុ ។ ខេ។ ខត្វ-សុ សតិច្បដ្ឋានេសុ ។ ខេ។ ខត្តសុ ឃា នេសុ ។ ខេ។ ខត្តសុ អរិយសខ្វេស ខត្តាន្ត្រិយស្ប វសេa ကန်ားကားကောက် ဗက္ခဋ္ဌိ နှင့်တာမိ ဧင်္ဂဟာ ឧដ្ឋព្វា ។ ឧត្តសុ សោតាខត្តិយខ្ពេស សត្វិច្ច្រិយស្ប វសេន វីសត៌យា អាតាមេរា ខញ្ចន្នំ ឥន្ត្រីយានំ ឧរ្ទណ ឧឌីយិ ឧឌិស់ មាតិតាយប្រេស់ ។ នេ ។ ចត្តុសុ សតិហ្សដ្ឋានេសុ ចត្តុសុ ឈានេសុ ចត្តុសុ អរិយសខ្មេស ខញ្ញា ខ្លែយសា្ជ វសេន វិសនិយា អាការរស ឧយ៉ិទ្ធ មុទ្រិលាខ្ ឧរួល ឧឌីយ ឯ (១៥៤) ឧទ្ធសុ សោតាបត្តិយន្តេសុ សន្ទិ-ទ្រឹយស្បី រុសេខ យន្តេស្វេ រួមស្វា មា-ស្នា ខេត្ត ខ្មុំ ខេត្ត ខ្មុំ ខ្ពុំ ខ្មុំ ខ្ពុំ ខ្ងុំ ខ្ពុំ ខ

សុត្តស្តីជីព ខុទ្ទពនិកាយ បដិសថ្តិខាមត្ត

(១៥១) ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គ ទាំង ៤ គេបរិយា (ការប្រព្រឹត្តិ) នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអំណាច នៃសទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគច្បីឃើញ ដោយអាការប៉ុន្មាន ក្នុងសម្មហ្វានានាំង ៤ ។ បេ ។ ក្នុងសតិហ្វដ្ឋាន ទាំង៤ ។ បេ។ ក្នុស្សានទាំង៤ ។ បេ។ ក្នុងជ័យសច្ចទាំង ៤ តើចរិយា នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំន្ទិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ក្នុងអង្គនៃសោតបត្តិមគ្គ ពុំង ៤ ចរិយា នៃឥន្ត្រីទាំង ៥ ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ត្រិយ បុគ្គលគច្បីឃើញ ដោយ អាការ ७០ ក្នុសម្មហ្គ្រានទាំង ៤ ។ បេ ។ ក្នុសតិហ្វដ្ឋានទាំង៤ ក្នុងឈានទាំង ៤ ក្នុងអរិយសច្ចទាំង ៤ ចរិយា នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំន្ទ័យ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ៤០ ។

(១៩৬) ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គ ៤ គើចរិយានៃឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ၆០ ដូចម្ដេចខ្វះ ។

មហាវិគ្គេ តិន្ត្រិយកថា

សព្យាសស់សេវ សោតាខត្ត់ «ខ្ពុំ អនិមោត្តានិមតេ ဏျဋ္ဌေး မအ္ဒိုင္ခ်ီကမၢိဳ ညေ့ကာ အဋီည မအ္ဒိုဒ္ခ်ကမၢိဳ ម្រុកខ ឧដ្ដលដ្ដេច រួចក្រុំល្កា ឧត្យល់ ឧឌីស ៩ឧ-ជាខាជេីខ មន្ត្រំណ្ណា ឧត្តណិ ឧដ្តណិ អរ្មនេះ ឧ សមាជាថ្ងិយស្បា ចរិយា ឧដ្ឋតា ឧស្បានដ្ឋេន ចត្តា-ច្ច្រិយស្បី ខរិយា ឧឌីយិ សនិតិសារិច្រ មោមនិះ យន្តេ៍ ។ ខេ។ យោនិសោមនសិតាវេ សោតបត្តិយៈ ផ្តេ ជមា្នជធិត្តវិត្តិយា សោខាព្ទិយផ្តេ អភ្នំមោ ត្តាធ៌បតេយ្យដ្ឋេន សន្ធិន្ត្រិយស្ប ចរិយា ឧដ្ឋតា ស-ខ្ញុំ ខ្លែយសា្ស សេន បក្កស ខ្លេង ពីលេខ្លែយសា្ស ទេវិយា ឧដ្ឋមា ឧឧដ្ឋាខដ្ឋេខ មានប្រ៊ុលអាវិ ឧភ្មណ្ឌ អុំ ទៀបដើម មាស ខ្យុំលេមា ខេត្ត ខេត្ត ខេម្រិ ឧដ្ឋេឧ ខត្តាទ្រ្ទិយស្ប ខរិយា ឧដ្ឋត្វា ខត្តសុ សោតា-ឧទ្ធិយ ខ្ដេស់ មន្ទិវទ្ធិលសារី ម្រេខ មុ គេស ស្រទ្ធិល អាការរេហ៍ ខញ្ចុំ ឥន្ត្រិយាធំ ខរិយា ឧដ្ឋ៣ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គ តិសហ្សុរិសសំសៅ: ចរិយា នៃសទ្ធិន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្ជី ឃើញ ដោយអត្តថាមានការជឿសិបជាអធិបតី ១ ដោយអំ-ណាចនៃសទ្តិខ្លែយ ចរិយានៃវីវិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគច្បីឃើញ ដោយអត្តថា ផ្គង់ទ្បើង ១ ចរិយានៃសតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រុង ប្រយ័ត្ន ១ បរិយានៃសមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអគ្គថាមិន រាយមាយ ១ ចរិយានៃបញ្ជាំខ្មែយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ឃើញ ១ ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គ គឺសទ្ធមូស្សនៃ: ។ បេ ។ ក្នុងអង្គនៃ សោតាបត្តិមគ្គ គឺយោនិសោមនសិកាវៈ ក្នុងអង្គនៃសោតាបត្តិមគ្គ គឺធម្មា-នុធម្មហ្សដ្ឋិបត្តិ ចរិយានៃសទ្ធិន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្ត ឋាមានការជឿស៊ីប់ជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ត្រិយ ចរិយា នៃវីវិយ៍ន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ឡើង ១ ចរិយៈនៃ សតិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអគ្គថាប្រងិប្រយ័ត្ន ១ ចរិយានៃ សមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ ចរិយា នៃបញ្ជាន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាយល់ឃើញ១ ក្នុងអង្គ នៃសោតាបត្តិមគ្គទាំង ៤ ចរិយានៃឥន្ត្រិយទាំង ៤ ដោយអំណាចនៃ សទ្ធិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគហ្វី ឃើញ ដោយអាការ ७០ នេះឯង ។

សុត្តន្តបិជីកេ १९११និកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

(១៤២) ឧង្គំ សតិតនៃបទេស់ រួញទ្រំលេខវិ វេសន កានមេហ៊ វីសតិយា អាការេហ៍ បញ្ចុំ កាន់ អកុសហន់ ឧញ្ទំ អនុហ្វាលយ សម្មប្បុ ဆားေ ဗက္ဂတာခ်စ္၊အေယ၂းဋ္ဌာ ကိုယ်ခြဲ့လည္သ ဧဂိယာ ឧដ្តី រួរក្សន៍ពុលអារី រូវមាខ ៩ឧឌី២ គើច មាន្ទ-ទ្រំល្ការី ខរូល ខឌីស រពេរ ងគ្គមេនិះ្ដើច សន្តិទ្រ្តិយស្ប ចរិយា ឧដ្ឋត្វា ឧប្បញ្ញានិ ទាមកានំ អតុសហនំ ឧទ្ទានំ ខហានាយ សម្មព្រះនេ ។ បេ។ អនុហ្សញ្ជាន់ គុសសាន់ ឧម្មាន់ ឧហ្វានា-យ សម្មប្បាល ។ បេ។ ឧប្បន្នាធិ តុសហធំ ឌតាច ភូឌ្ណា អមាស៊ែមាណ មូនោប្រមាស្តា នេះ-ជំលាំ ជា មារុយ ជា ខ្សាំ ខ្មាំ មា មានិធាន ខេ និង ខា។ ភ្នំពេញដ្ហេន រដ្ឋ ប្រាស់ ខ្លាំ ខេត្ត ខេត ខេត្ត ខ ទ្រឹលស្បី រូមេខ ៩ឧឌី១ខឌើខ មុខ្វែលស្បីឯឧេឯ អត្ត មេនាត្តាដ្ឋេន សន្ធិន្ត្រិយស្បី ខរិយា ឧដ្ឋមា ខត្តសុ សត្តស្ពាស់ មេស្តី មួលស្មី រូបមន មុខេស្ត រួមស្ទុំ យា អាការរស់ ឧណីខ្លី ។ ខ្ញុំយាច ខរិយា ឧឌីយ ។

សុត្តស្តូចិណ្ឌ ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(១៩៣) ក្នុងសម្មហ្វាណនទាំង ៤ គើចរិយា នៃឥន្ត្រិយទាំង ៤ ដោយអំណាចនៃវិរិយ៌ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាកាវ ២០ ដូចម្តេច 🤋 ។ ក្នុងសម្មហ្វុណន ដើម្បីញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌ជំលាមក ដែលមិនទាន់កើត មិនឲ្យកើតឡើង ចរិយានៃវីវិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថាមានការផ្គង់ឡើងជាអធិបតី ១ ដោយអំណា ចនៃ វីវិឈិន្ទ្រិយ ចរិយានៃសតិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រង ប្រយ័ត្ន ។ បេ ។ ចរិយានៃសថ្និន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយ អត្តថា ជឿលិប ១ ក្នុងសម្មហ្គ្រាន ដើម្បីលះបង់ខ្លុវពួកអកុសលធម៌ដឹ លាមកដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ ក្នុងសម្មហ្វូជាន ដើម្បីញ៉ាំងពួក កុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើង ។ បេ ។ ក្នុងសម្មប្បធាន ដើម្បីតាំងនៅ មិនឲ្យវិនាស ចម្រើន ក្រៃលែង ធំទូលាយ ចម្រើន ពេញបរិប្ចូណ៌ នៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ចរិយា នៃវិរយ៌ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអគ្គថាមានការផ្គង់ ឡើង**ជា** អធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃវីវិឃិន្ត្រិយ ចរិយានៃសតិន្ត្រិយ ។ បេ។ ចរិយានៃសទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាដឿលិច ១ ក្នុងសម្បញ្ជានទាំង ៤ ចរិយា នៃ៩ ខ្លែយទាំង ៥ ដោយអំណាច នៃវីវ័យន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ७០ នេះឯង៍ ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

(០៥៤) ខត្តសុ សត្ថព្យដ្ឋានេសុ សត្ថិច្ចិយស្ប វសេន គេតមេល វីសតិយា អាការេហិ មញ្ជ្ ឥន្ទ្រិយាន ខរិយា ឧដ្ឋត្វា ។ កាយេ កាយានុខ-ស្បាលសត្ថិប្បដ្ឋាធេ ឧបដ្ឋាលាធិបតេយ្យដ្ឋេធ សត៌-ច្រុំយស្ប ខរិយា ឧដ្ឋត្វា សតិច្រុំយស្ប សេខ អវិត្តេខដ្ឋេន សមាជិន្ត្រិយស្បី ចរិយា ឧដ្ឋកា ឧ-ស្បីខដ្ដើន ឧញ៉ីទ្រំល្អ ឧត្តិល ឧឌ្គីណ ងគ្នា អេត្ ស្លាដេខ មន្ទិច្ចែលមា ខេត្តយា ខេត្តបាដេខ រីវិលិន្ត្រិយសារ្ធ ខាំយា ឧដ្ឋត្វា វេឌនាស្ម វេឌនាធ្-បស្បាលសតិប្បដ្ឋាធ ។ បេ។ ចំគ្លេ ចំគ្នានុបស្បាណ-សតិប្បដ្ឋានេ ។ បេ។ ជម្មេស ជមាន្បស្បាសតិ-ប្បដ្ឋានេ ឧជឌ្ឍានាធិចតេយ្យដ្ឋេន សតិន្ត្រិយស្ប ចាំ-យា ឧដ្ឋញ្ជា សតិត្ត្រិយសា្ស ។សេខ ។ ខេ។ ខេត្ត-សដ្ឋេន រីវិយ៍ន្ត្រិយស្ប ទវិយា នដ្ឋកា ទត្វសុ ស-តិហ្សដ្ឋានេស សតិន្ត្រិយស្ស ៤សេន ៩មេលា សែ-តិយា អាការរហិ ខញ្ចន្និ ឥន្ត្រិយានិ ខរិយា ឧឌីណ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

(១៩៤) ក្នុងសតិហ្វដ្ឋាន ៤ គើចវិយានៃឥន្ត្រិយព៌ង ៩ ដោយ អំណាចនៃសត់ន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអាការ ២០ ដូចម្ដេចខ្លះ ។ ក្នុងកាយេកាយានុបស្សនាសតិប្បដ្ឋាន បរិយានៃសតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្ថថាមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាអធិបតី ១ ដោយអំណាប់នៃ សតិទ្រ្ទិយ ចរិយានៃសមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគច្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិន រាយមាយ ១ ចរិយានៃបញ្ជាំន្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ឃើញ១ ចរិយានៃសន្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាដឿសិប១ ចរិយានៃវីរិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអត្តថាផ្គង់ឡើង១ ក្នុងវេខនា-សុវេទនានុបស្សនាសតិប្បដ្ឋាន ។បេ។ ក្នុងចិត្តេចិត្តានុបស្សនាសតិប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ ក្នុងធម្មេសុធមានុបស្សនាសតិប្បដ្ឋាន ចរិយានៃសតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាអធិបតី ១ ដោយ អំណាចនៃសតិន្ត្រិយ ។ បេ ។ ចរិយានៃវីវិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ ឡើង ១ ក្នុងសតិហ្យដ្ឋានទាំង ៤ ចរិយានៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអំណាចនៃសត់ន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអាការ ២០ នេះឯឪ ។

សុត្តន្តបំដីពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

វសេន គេតមេល សែតយា អាការេហ៍ បញ្ជូំ មន្ត្រីឈុខ ឧរ្មឈ ឧដីឈ រ ឧភុឌី២ខេ អ្យូរ៉េះ-សត្វពេល្យដ្ឋេន សមាត្វថ្ងៃលេស្ស តរិយា ឧដ្ឋត្វា សមានន្ត្រិយស្បី រូសេខ ខស្សិនដើច ឧយុប្រិយ្ណសារិ ឧរ្ទ ខេត្ត មន្ទាស្ស គើម មន្ទិទ្រិលមា ឧរួល ឧឌី మ ឧឌី ស ឌើ ខ្មុំ ក្រស្មាំ ក្រសា ខេឌី ឃ នតជាខុចនិច មុខ្មែលមា ឧត្តល ឧឌីស ឧម្មល-អរិក្ខេសន្តនានេយ្យដើច អាសន្តវិធិធាមារិ ឧរូណ ឧឌីសិ ភាសេច្ចច្រែការី ម្រាច ឯឧឌី២-ដើច មន្ត្រំណការី ខ្សាលា ខដីណិ ខនិមា លាចេ-សុ សមាជិន្ត្រិយស្បា វេសន ៩មេហិ វីសតិយា អាយារេស ឧយវិទ្ទិ មុន្រ្ទិយាខ្លួ ឧរួយ ឧឌឹយ ឯ

សុត្តន្តបំផិត ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

(១៩៩) ក្នុងឈានទាំង ៤ គើចរិយា នៃឥន្ទ្រិយទាំង៩ ដោយអំ-ណាចនៃសមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ៤០ ដូចម្ដេចខ្វះ ។ ក្នុងបឋមជ្ឈាន ចរិយានៃសមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអគ្គថាមាន ការមិនរាយមាយជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ត្រិយ ចរិយានៃ បញ្ជាខ្ញុំយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអគ្គថាឃើញ ១ ចរិយានៃសទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្គី ឃើញដោយអត្តជឿសិប ១ ចរិយា នៃវីរិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្ថថាផ្គង់ ទៀត ១ ចរិយា នៃសតិ ទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថាប្រុងប្រយ័ត្ន ទ ក្នុងខុតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ក្នុងតតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ក្នុងចតុត្តជ្ជាន ចរិយានៃសមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្ថថា មានការមិនរាយមាយជាអធិបតី 🧕 ដោយអំណាចនៃសមា -ធិន្ត្រិយ ។ ថេ ។ ចរិយានៃសតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្ត ជាស្ត្រស្រាធ្នូង មាន ក្នុង ហោន ទាំង ៤ ចរិយា នៃឥន្ទ្រិយ ទាំង ៤ ដោយអំ-ណាចនៃសមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ២០ នេះឯង ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

(၈၆၃) အေနာက္ အာဏလာအေလ အက္ဆိုင္ခ်က္တလားမှု វសេខ កាត់ ទេហ៍ វិសត្យា អាការហើ បញ្ជូំ ៩-ទ្រិលាច ខ្មាល ខឌីស ។ ខម្មេំ អុលេមខេំ ខ-អាវិយត្តពនេញជ្រើច ឧដ្ឋាទ្រ័យអាវិ ឧរ្ថុ្យ ឧឌីដា ឧឃ្លាំប្រឹក្ខភា មុខមាន ក្រុំប្រឹក្ខភា មាន ឧត្តលា ឧឌ្តីណ ឧង្គលក្ដើន រួរក្សេទ្ធិក្រុសា ឧត្តលា ឧដីណ ៩ឧដ្ឋាខជើខ មានន្រ្វ័យមារី ឧរុឈ ឧដីឈ ង្សេញ ខេត្ត មាន ប្រែក្រាស្ត្រ ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត សមុខយេ អរិយសច្ចេ ។ ខេ ។ ខុត្តាធិកោ អរិយៈ សច្ចេ ឧត្តាធិរោជតាមិធិយា បដិបជាយ អរិយសច្ចេ នស្បីខាត្តឧឌេណិវីដើច ឧដ្ឋិស្វិយសារី ឧរួល ឧដីដិ បញ្ជាំក្លែយស្បី រូវមាន អគ្គនៅខ្លួន មន្ទិន្ត្រិល្យា ឧរ្ទណ ឧឌីយ ឧដីសន្តេខ រួរូញថ្ងៃណមា ឧរួល ឧឌ្តីទ្វា ឧសឌ្ឋាខធ្មើន សត្ថាថ្មិយស្បី ឧភ្មល់ អុំយើ្ណពង្រើន មានប្រើណមារី ឧក្លេល ឧឌីយ ឧងមា អាយស ទេ្ស ខញ្ជាំល្បី វេសន ៩ មេហិ វិសតិ-យា អាគារលេ ចញ្ចុំ ងន្ត្រិយាធំ ចរិយា ឧដ្ឋតា ។

មហាវិគ្គ តិន្ត្រីយកថា

(១៥៦) ក្នុងអរិយសច្ច ៤ តើចរិយាខែឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ដោយអំ ណាចនៃបញ្ជាំខ្លែយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ២០ ដូចម្ដេចខ្វះ ។ ក្នុងទុក្ខអរិយសច្ច ចរិយានៃចញ្ជាំខ្លិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា មានការឃើញជាអធិបតី១ ដោយអំ**ណា**ចនៃបញ្ជាំនិយ ចរិយានៃសទ្ធិ-ន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាជឿសិប ១ ចរិយានៃវីរិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ ឡើង ១ ចរិយា នៃសតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថាប្រង់ប្រយ័ត្ន ១ ចរិយានៃសមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្ថថាមិនរាយមាយ 🤊 ក្នុងទុក្ខសមុយអរិយសច្ចុ ។ បេ។ ក្នុងខុត្តព្រៃធ្នាមិស្ស ក្នុងខ្មែញ គ្នាមិន្ត្រីប្រការប្រាស់ ប្រាសាធិត្ត ស្រាធិត្ត ស្រាធិតិត ស្រាធិតិតិត ស្រាធិតិត ស្រាធិតិ ស្រាធិតិ ស្រាធិតិ ស្រាធ នៃបញ្ជាំនួយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការឃើញជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លួយ ចរិយាខែសទ្ធិខ្លួយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយ អត្តថា ជឿស៊ិប ១ ចរិយា នៃវីរិយ៌ ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថា ផ្គង់ ទ្បើង ១ ចរិយានៃសត់ន្ត្រីយេ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រុង ប្រយ័ត្ន ១ ចរិយានៃសមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្ថថាមិនវាយ មាយ ១ ក្នុងអរិយសច្ចទាំង ៤ ចរិយា នៃឥន្ទ្រិយទាំង៥ ដោយអំ**ណា**ច នៃបញ្ជាំនួយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអាការ ७០ នេះឯង ។

សុត្តខ្ពប់ជីពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

ដាន្តាត្ត ដា ស ខាត់សាមាន្តែ ប ជ សាម្តាត់ ដ្ឋាស់ ស្រេស់ វូមនៅល្បំ អនិ សាមិសិន្ត អង្គិសេ ស្រេស់ វូមនៅល្បំ អនិ សាមិសិន្ត អង្គិសេ សាមិសិស្ត ប្រាស្ត្រ ប្រាសិ

នរិយាតិ(*) អដ្ឋ នរិយាយោ សំរិយាថននរិយា អាយតននរិយា សតិនវិយា សមានិនវិយា ញាណ-នរិយា មក្កនវិយា បត្តិនវិយា លោកគ្គនវិយា ។

០ ៣រោធិ ភវិស្សតិ មញ្ហេ ។

សុត្តស្ថិជិព ខុទ្ធពនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

(១៩៧) ការប្រព្រឹត្តិត្តិ ការនៅត្តិ ឈ្មោះថា ការត្រាស់ ដឹងតាម ឈ្មោះថាការចាត់ធ្ងះ ពួកវិញជន ជាសព្រហ្មចារី នប្បី កំណត់នូវបុគ្គល កាលប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា កាលនៅយ៉ាងណា ក្នុងឋាន ទាំងឡាយ ដ៏ជ្រាលជ្រៅថា លោកមានអាយុនេះ ពិតជាសម្រេច ហើយ ឬនឹងសម្រេច ។

តាក្យថា ការប្រព្រឹត្តិ បានដល់ការប្រព្រឹត្តិ គឺបរិយា ៤ គឺ ដរិយាបឋបរិយា ១ អាយតនបរិយា ១ សតិបរិយា ១ សមាធិបរិយា ១
ញាណបរិយា ១ មគ្គបរិយា ១ បត្តិបរិយា ១ លោកគ្គបរិយា ១ ។
បរិយា ក្នុងដំណើបឋទាំង ៤ ឈ្មោះថាដំណើបឋបរិយា ។
បរិយា ក្នុងអាយតនៈ១ាងក្នុងនិងទាងក្រៅ ៦ ឈ្មោះថាអាយតនបរិយា ។ បរិយា ក្នុងសតិប្បជ្ជានទាំង ៤ ឈ្មោះថាសតិបរិយា ។
បរិយាក្នុងឈានទាំង ៤ ឈ្មោះថាសមាធិបរិយា ។ បរិយាក្នុងដំណើយសក្ខុ
ទាំង ៤ ឈ្មោះថាញាណបរិយា ។ បរិយាក្នុងដំណើយមគ្គទាំង ៤ ឈ្មោះថាបក្ខិប្រា ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

លោកត្ថាយៃត់ តថាក់តេសុ អរបន្តេសុ សម្មាស-មន្ត្រីសុ មនេសោ មច្ចេក_{្នេទ្}សុ មនេសោ សារ-គេកុ ។ ស្លាន៩៩លា ៩ ឧហានិកម្មវិសិទ្ធ អាយុឌុខខរិយា ខ ត្រៃព្រៃស ដូនស្លារ សង្ខេរៈ ឈ ខ អព្យមានរិយារទំ សមាខ្ពះយា ខ អគ្គិត្ត-မြင္မယ္မရွာနိ ကာလာေတာ့ ေရးမွဳေမရွစ္သြင္း မရွင္း-យា ខ អាស្មានជួនស្នាន នេស្សិន្ទ្រាលា ខ អគ្គមនុស្ស-លាន លោកគ្គេចវិយា ខ តថាកតាន់ អរមាន្តាន់ សម្មាសម្ពុធ្វាន់ ខធេសោ ខធ្វេកាពុធ្វាន់ ខធេសោ សារយាតូ មុស ងគី ឧណ្ណេ ឯ

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយកថា

បរិយាក្នុងព្រះតថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ក្នុងព្រះបច្ចេក-ពុទ្ធទាំងឡាយ ដោយចំណែក១៖ ក្នុងសាវិកទាំងឡាយ ដោយចំណែក **រុះ ឈ្មោះថាលោកត្**ចវិយា ។ ឥវិយាបថចវិយា របស់បុគ្គ**លទាំ**ង ទ្បាយដែលបរិប្ចូណិ ដោយឥរិយាបថស្រគត់ស្រត់ អាយតនចរិយា របស់បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមានទាគ្រេប់គ្រង ហើយ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំង ទ្បាយ សតិចរិយា របស់បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលនៅដោយសេចក្ដី មិនប្រមាទ សមាធិចរិយា របស់បុគ្គលទាំងឡាយដែលប្រកបរឿយ ៗ នូវអធិចិត្ត ញាណចរិយា របស់បុគ្គលទាំងឡាយដែលបរិបូណិ ដោយ ជ្រាយ មគ្គបរិយា របស់បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលប្រតិបត្តិដោយប្រពៃ បត្តិចរិយា របស់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមានផលសម្រេចហើយ ណេក-ត្ថិយោ របស់ព្រះត្ឋាគត ជាអរហន្តសម្មាស់មុទ្ធទាំងឡាយ របស់ព្រះ បច្ចេកសម្ពុទ្ធ គាំងឡាយ ដោយចំណែក ខ្វះ របស់សាវិកទាំងឡាយ ដោយចំណែកៗ៖ នេះ ឈ្មោះថាចរិយា ៤ ។

សុត្តនូចិដិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្ត័១មគ្នោ

អបរាចិ អដ្ឋ ចរិយាយោ អនិមុច្ចត្តោ សន្ទាយ ចរតិ បក្តស្លាត្តោ រឺរិយេន ចរតិ ឧបដ្ឋាបេត្តោ ស-តំយា ចរតិ អវិក្សេចិ ការេត្តោ សមានិនា ចរតិ បជានត្តោ បញ្ញាយ ចរតិ វិជានត្តោ វិញ្ញាណេន(១) ចរតិ រ៉ាវិ បដិបន្នោ វិសេសមនិកច្ចតិតិ វិសេសចរិ-យាយ ចរតិ រ៉ាវិ បដិបន្នស្បា កាសហា នម្មា អាយាបេត្តីតិ អាយតនចរិយាយ ចរតិ វ៉េមា អដ្ឋ ចរិយាយោ ។

អន្សាចិ អឌ្ឋ ខ្យំហេ ហេ ឧស្សុនខ្យំហេ ខ សម្មានិឌ្ឌិយា អភិក្សេខឧត្តិយា ខ សម្មាសន្ល័ខ្យូស្ស ខាត្តិសាខ្យំយា ខ សម្មាស់ខាយ សមុដ្ឋានខ្សំហា ខ សម្មាកម្មិន្តិស្ស ហេតានខ្សំយា ខ សម្មាស់នីស្សៃ ឧត្តិសាខ្សំយា ខ សម្មាស់យាមស្ស ឧឧដ្ឋានខ្សំហោ ខ សម្មាស់និយា អវិក្សេខខ្សំហា ខ សម្មាស់ខានិស្ស សម្មាស់និយា អវិក្សេខខ្សំហា ខ សម្មាស់ខានិស្ស សម្មាស់និយា អវិក្សាខេស់ហា ខ សម្មាស់ខានិស្ស

១ ឱ. ម. វិញ្ញាណបរិយាយ។

សុត្តនូបិឝិក ខុទ្ទកនិកាយ បឝិសម្តិទាមគ្ន

ចរិយា ៨ ដទៃទៀត គឺ បុគ្គលកាលចុះចិត្តស៊ប់ ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្ត
ដោយសទ្ធា ១ កាលផ្គង់ឡើង ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តដោយវ៉ែយៈ ១ កាល
ប្រុងប្រយ័ត្ន ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តដោយសតិ ១ កាលធ្វើមិនឲ្យរាយមាយ
ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តដោយសមាធិ ១ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តដោយ
ប្រុងប្រចាំក្តុំដោយសមាធិ ១ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តដោយ
ប្រុងប្រចាំបត្តិយ៉ាងនេះ វមែងបានខ្លូវគុណវិសេស ហេតុនោះ ឈ្មោះ
ថាប្រព្រឹត្តដោយវិសេសចរិយា ១ កុសលធមិទាំងឡាយ របស់បុគ្គល
ដែលប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ វមែងប្រព្រឹត្តត្រៀវភា ហេតុនោះ ឈ្មោះថា
ប្រព្រឹត្ត ដោយអាយតនចរិយា ១ នេះ ឈ្មោះថាចរិយា ៨ ។

ចរិយា ៤ ដទៃទៀត គឺ ទស្សនចរិយា បេស់សម្មាទិដ្ឋិ ១ អភិពេបនចរិយា របស់សម្មាសន៍ប្បៈ ១ បរិគ្គហចរិយា របស់សម្អាវថា ១
សមុដ្ឋានចរិយា របស់សម្មាតម្មន្ន: ១ ពេទនេចរិយា របស់សម្អាអាជីវៈ ១ បគ្គហចរិយា របស់សម្អាវយាម: ១ ទបដ្ឋានចរិយា
របស់សម្មាសតិ ១ អវិត្តេបចរិយា របស់សម្អាសមាធិ ១ នេះ ឈ្មោះ
ថាចរិយា ៤ ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

(១៥៨) វិហារោតិ អនិមុច្ចុន្តោ សន្ទាយ វិហាតិ មក្តស្នាន្តោ រឺវិយេធ វិហាតិ ឧបដ្ឋាបេន្តោ សតិយា វិហាតិ អៅក្នេច ការេន្តា សមានិនា វិហាតិ បជា-ឧន្តោ បញ្ញាយ វិហាតិ ។

អនុត្រៀយក្ស សន្ទិច្ចិយក្ស អន្តិស្នេយក្ស អនុត្រូវ តុន្ធោ ហោតិ រឺរយិត្តិយក្ស បក្កពង្គោ ហោតិ ហោតិ សតិត្រិយក្ស ឧបដ្ឋានដ្ឋោ អនុតុន្ធោ ហោតិ សមានិត្រិយក្ស អវិត្តិយក្ស អនុត្រន្ធោ ហោតិ ។ បញ្ជីន្ធោតិ សន្ទិស្តិយក្ស អនុត្រន្ធា ហោតិ ។ បញ្ជីន្ធោតិ សន្ទិស្តិយក្ស អនុត្រន្ធា ហោតិ ។ បញ្ជីន្ធិយក្ស ឧក្សានដ្ឋោ អនុត្រន្ធា បញ្ជី បន្ទិសិស្តា ហោតិ សតិត្រិយក្ស បក្សិសិស្តា បក្កពង្គោ ប្រាតិ បញ្ជាំន្ធិយក្ស អវិត្តិស្វាយក្ស បក្កពង្គោ ប្រាតិ បញ្ជាំន្ធិយក្ស អវិស្តិស្វាយក្ស បក្កពង្គោ ប្រាតិ បញ្ជាំន្ធិយក្ស នក្សានដ្ឋោ បត្តិស្វិសិស្តា ហោតិ ។ បញ្ជាំន្ធិយក្ស នក្សានដ្ឋោ បត្តិសិស្តា ហោតិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយកថា

(១៩៨) ពាក្យថា ការនៅ សេចក្ដីថា បុគ្គលេកាលដឿលឺប៉ ឈ្មោះថានៅដោយសន្ធា កាលផ្គង់ឡើង ឈ្មោះថានៅដោយវិរិយៈ កាលប្រុងប្រយ័ត្ន ឈ្មោះថានៅដោយសតិ កាលធ្វើមិនឲ្យរាយមាយ ឈ្មោះថានៅដោយសមាធិ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថានៅដោយប្រាជ្ញា ។ ពាក្យថា ការគ្រាស់ដឹងតាម សេចក្ដីថា អគ្គថាជ្យើលឺប៉ នៃសន្ធិ-ខ្លិយ ឈ្មោះថាការគ្រាស់ដឹងតាម អគ្គថាផ្គង់ខ្វើង នៃវិរិយ៌ខ្ល្រិយ ឈ្មោះថា ការគ្រាស់ដឹងតាម អគ្គថាប្អូងប្រយ័ត្ន នៃសតិខ្រ្និយ ឈ្មោះថា ការគ្រាស់ដឹងតាម អគ្គថាមិនរាយមាយ នៃសមាធិន្រ្និយ ពឈ្មាះថា ការគ្រាស់ដឹងតាម អគ្គថាមិនរាយមាយ នៃសមាធិន្រ្និយ ពារស្រាស់ដឹងតាម អគ្គថាមិនរាយមាយ នៃសមាធិន្រ្និយ ការគ្រាស់ដឹងតាម ។

ពាក្យថា ការបាក់ធ្លះ សេចក្ដីថា អត្ដថាជឿសិប់ នៃសទ្ធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការបាក់ធ្លះ អត្ដថាផ្គង់ទ្បើង នៃវីរិយិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការ បាក់ធ្ងះ អត្ដថាប្រុងប្រយ័ត្ន នៃសតិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការបាក់ធ្ងះ អត្ដ ថាមិនរាយមាយ នៃសមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាការបាក់ធ្ងះ អត្ដថា ឃើញ នៃបញ្ជាំខ្លិយ ឈ្មោះថាការបាក់ធ្ងះ ។

សុត្តន្តប់ដកេ ខុទ្ចកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

យថា ចរត្តត្តិ ៧វិ សន្ទាយ ចរត្តិ ៧វិ វិកិយ-ឧ ចរត្តិ ៧វិ សនិយា ចរត្តិ ៧វិ សមាធិនា ចរត្តិ ៧វិ ទញ្ញាយ ចរត្តិ ។

យថា វិហរត្តថ្មិ ស់វំ សន្ទាយ វិហរត្តំ ស់វំ វីរិ-យេឧ វិហរត្តំ ស់វំ សតិយា វិហរត្តំ ស់វំ សមានិ-នា វិហរត្តំ ស់វំ ចញ្ញាយ វិហរត្តំ ។

វិញទី វិញ វិភារី មេជាវី បណ្ឌិតា ពុទ្ធិស-ម្បញ្

សព្រហ្មព័ត៌ ឯកកម្មំ⁽⁰⁾ ឯកុខ្ចេសេ សម-សក្តាតា ។

កទ្តីស្រុ ឃុំ ខេស្ទត់ កទ្តី១និ ៩១៣និ វុច្ចុន្តិ យោខានិ ៩ វិមោត្តា ៩ សមាជិ ៩ សមាមត្តិ-យោ ៩ មត្តា ៩ ៩លានិ ៩ អកិញ្ញាយោ ៩ ៩ជិសទ្តិនា ៩ ។

១ ឯកកម្មោតិ យុត្តសមេរិ ។

សុគ្គផ្តូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ពាក្យថា កាលប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា គឺ បុគ្គលកាលប្រព្រឹត្ត ដោយ សទ្ធាយ៉ាងនេះ កាលប្រព្រឹត្តដោយវិរិយ:យ៉ាងនេះ កាលប្រព្រឹត្តដោយ សតិយ៉ាងនេះ កាលប្រព្រឹត្តដោយសមាធិយ៉ាងនេះ កាលប្រព្រឹត្តដោយ ប្រាជ្ញាយ៉ាងនេះ ។

ពាត្យថា កាលនៅយ៉ាងណា គឺ កាលនៅដោយសេទ្ធាយ៉ាងនេះ កាលនៅដោយវ៊ែលៃ:យ៉ាងនេះ កាលនៅដោយសេតិយ៉ាងនេះ កាលនៅ ដោយសេមាធិយ៉ាងនេះ កាលនៅដោយច្បាដាយ៉ាងនេះ ។

ញ្ចុកជនអ្នកដឹង អ្នកសំដែង អ្នកមានយោបល់ អ្នកច្រាដ្ឋ អ្នក បរិប្ចូណ៌ដោយប្រាជ្ញ ឈ្មោះថា វិពាជន ។

បុគ្គលមានការដារតែមួយ មានទទ្វេសតែមួយ មានការសិក្សា ស្មើតា ឈ្មោះថា សព្រហ្មចារី ។

តាក្យថា ក្នុងបានទំង់ឡាយដ៏ដោលដៅ សេចក្ដីថា ឈាន វិទោក្ខុ សមាធិ សមាបត្ដិ មគ្គ ផល អភិញ្ញា និងបដិសម្ដិព លោកហៅថា បានទំង់ឡាយ ដ៏ដ្រាលដៅ ។ មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

អុទ្ធាលដុំខ្លួំ មន្ទិស្ស មន្ត្រ រ ក្នុង ខ្លួំ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ ក្នុង ខ្លួំ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ ក្នុង ខ្លួំ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ ក្នុង ខ្លួំ មន្ត្រ មន្ត្រ ក្នុង មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ ក្នុង មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ ក្នុង មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រិស មន្ត្រ ក្នុង មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ ក្នុង មន្ត្រិស មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ ក្នុង មន្ត្រ មន្ត្ត មន្ត្រ មន្ត្តិ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្តិ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្រ មន្ត្ត

អាយស្មាត់ ខិយ។ ខេនមេតំ កុះខេនមេតំ សការៈ វស់ខ្យត់ស្បាធិវខឧមេតំ អាយស្មាត់ ។ ខត្តោ វាត់ អធិកតោ ។ ខាខុណៈស្បត់ វាត់ អធិកមិស្បត់ ។ បញ្ចែញនិកនំ ។

(ဂေဇးက) စေးကွာဲ့မား ကို ကိုလုံ ရေးခွဲ့တာ ကောင်း ကောင့် စေးကွာ လေးခွဲ့ခြဲ့တြို့ ကောင်း ကောင့် စေးကွာ စေးကွာ်ခြဲ့တြို့ ကောင်း စေးကွာ်ခြဲ့တြို့ ကောင်း စေးကွာ်ခြဲ့တြို့ ကောင်း စေးကွာ်ခြဲ့တြို့ ကောင်း စေးကွာ်ခြဲ့တြို့ ကောင်း ကောင်း စေးကွာ်ခြဲ့တြို့ ကောင်း ကေ

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយកថា

ពាក្យថា ឧហ្វីកំណត់ គឺ ឧហ្វីដឿ ឧហ្វីចុះចិត្តសិច ។

ពាក្យថា ពិតជា នេះជាពាក្យពោលជាចំខាត នេះជាពាក្យ
ពោលដោយមិនមានសេចក្តីសង្ស័យ នេះជាពាក្យពោលដោយមិនមាន
សេចក្តីស្ងាក់ស្ទើរ នេះជាពាក្យមិនមានពីវ នេះជាពាក្យមិនថែកជាពីវ
នេះជាពាក្យសម្រាប់ស្រោចស្រន់ នេះជាពាក្យមិនខុស ពាក្យថា ពិត
ជា នេះជាពាក្យកំណត់ជាច់ស្រេច ។

ពាក្យថា លោកមានអាយុ នេះជាពាក្យពោល ដោយសេចក្ដី ស្រឡាញ់ នេះជាពាក្យពោល ដោយសេចក្ដីគោរព ពាក្យថា លោក មានអាយុ នេះជានាមរបស់បុគ្គល អ្នកដែលមានគេគោរពកោតក្រែង ។ ពាក្យថា សម្រេចហើយ គឺ គ្រាស់ដឹងហើយ ។ ពាក្យថា នឹង សម្រេច គឺ នឹងគ្រាស់ដឹង ។

ចច់ចរិចុណ្ណតិទាន ។

(១៥៩) មាលក់ដុំ ទំនុម្យាយ ដន្ទ្រិយនេះ មាន៤ ដន្ទ្រិយ ៤ គើដូចម្ដេចខ្លះ សទ្ធិទ្រ្ទិយ ១ វីរិយ៌ន្ទ្រិយ ១ សតិទ្រ្ទិយ ១ សមាធិ ខ្លុយ ១ បញ្ជាំខ្លិយ ១ មាលក់ក្នុទំនទ្បាយ នេះឯង ដន្ទ្រិយ ៤ ។ សុត្តនូមិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស មដិសម្ភិទាមគ្នោ

ង់មាន បញ្ចិច្ច្ចិយាន កាត់ហាការេហ៍ នដ្ឋព្វានិ ។ នមាន បញ្ចិច្ច្ចិយាន នមាការេហ៍ ។
កោនដ្ឋេន នដ្ឋព្វានិ ។ អានិបតេយ្យដ្ឋេន អានិវិសោននដ្ឋេន អនិមត្តដ្ឋេន អនិដ្ឋានដ្ឋេន បរិយានានដ្ឋេន
បតិដ្ឋាបកដ្ឋេន ។

(១៦០) គេជំ អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយាធិ ឧដ្ឋបាធិ ។ អស្សន្ទិយិ ខដ្ឋប្បំ សន្ទិន្ទ្រិយស្ប សេខ
ចក្កបដ្ឋេន សន្ទិន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្បំ សន្ទិន្ទ្រិយស្ប សេខ
ចក្កបដ្ឋេន ហ៊ីយន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្បំ សន្ទិន្ទ្រិយស្ប សេខ
ចក្កបដ្ឋេន ហ៊ីយន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្បំ ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សត្វិទ្ទិយំ ឧដ្ឋប្បំ អាត្ត្រៃបដ្ឋេន សមាជិន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្បំ ឧស្បនេដ្ឋេន បញ្ញាន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្បំ កោសដ្ឋ បជិហតោ បក្កហាធិបតេយ្យដ្ឋេន ហ៊ីយន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្បំ ហ៊ីយន្ទ្រិយស្ប
វសេន ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្រំ អាត្ត្រិយស្ប
វសេន ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្រំ អាត្ត្រិយំ ឧដ្ឋប្រំ អាត្ត្រិយស្ប
វសេន ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ ឧដ្ឋប្រំ អាត្ត្រិយំ ឧដ្ឋប្រំ

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

ឥន្ទ្រិយទាំង៩ នេះ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ នេះ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអាការ ៦ ។ ឥន្ទ្រិយ ទាំង៩ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាដូចទ្តេច ។ ឥន្ទ្រិយទាំង៩ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាជាអធិបតី ដោយអត្តថាជម្រះក្នុងទាងដើម ដោយអត្តថាក្រៃសែង ដោយអត្តថាអធិដ្ឋាន ដោយអត្តថាការគ្របសង្គត់ ដោយអត្តថាតម្កល់ស៊ប់ ។

(១៦០) ឥន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាជាអធិបតី តើ
ដូចម្តេចខ្វះ ។ កាលបុគ្គលលះបង់សេចក្តីមិនជឿ សទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គល
គប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការដឿសិចជាអធិបតី ១^(១) ដោយអំណាច
នៃសទ្ធិន្ទ្រិយ វិរិយ៌ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ទ្បើង ១
សតិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាបុងប្រយ័ត្ន ១ សមាធិន្រ្ទិយ
បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាំខ្វិយ បុគ្គលគប្បី
ឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ កាលបុគ្គលលះបង់ខ្វាំកោសដូ: (សេចក្តី
ខ្វិល) វិរិយ៌ន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការផ្គង់ឡើងជា
អធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃវិរិយ៌ន្រ្ទិយ សគិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រង័ញ្ញ
ដោយអត្តថាប្រង័ប្រយ័ត្ន ១ សមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រង័ញ្ញ
ដោយអត្តថាប្រង័ប្រយ័ត្ន ១ សមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រង័ញ្ញ ដោយអត្ត

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រ័យពថា

អឌ្យមាត្តដ្ឋេន សន្ធិទ្រ្តីលំ ឧដ្ឋទ្វិ បមាន បជ្ជបាតោ ស្បី ស្រេខ អរ្យើលដើល ភាសេចប៉្រំលាំ ខឌីឦ ខ-ស្សាលដែល បញ្ជាំប្រំល សដ្ឋាំ អញ់មោង្ហាដែល សនិ្ទ្រិ-យុំ ឧដ្ដីមុំ ឧស្តា ដើច រុះ្ធ្លាំ ឧដ្ដីមុំ ៩៥៩ ឧដ្ សា នោះ អាំ ក្ខេស និង នេះ មាន ស្ត្រិយ៍ នេះ ម្នាំ សមាជ្ជិ្រ្យសារ ស្រេខ ឧស្សាខជើន ឧយុប្រិ៍្ ឧឌី ត្នុំ អន្ត គេរង្គ ដើច មានិទ្រិញ ឧឌី ឆ្នំ ឧងី ស រុំរូល ខដ្តមំ ៩ឧឝី១ មន្ត្រាម មន្ត្រិល ខដ្តមំ មុំរុ ជួំ ខជហ គោ ឧស្សានាធិប នេយ្យដ្ឋេន ខត្តាំទ្រ្វិយ ឧ. ឌីស្នំ ឧឃ្ឈុំថ្នៃលក្សា មេខាង អន្តម្នេះ មេខ្ទុំទ្រិល្ សត់(ខ្លុំល្ខ ឧដ្ឋទ្វំ អរ ្រើសព្រះម សសញ្ជីល្ខ ឧដ្ដទំ()

ម. ឯត្តន្តពេទស្សនផ្នេន បញ្ជាំខ្លួយ ទង្គពុន្តិ ទិស្សតិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រីយកថា

សទ្ធិខ្លុំយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាជឿសិប ១ កាលបុគ្គលលះបន់ នូវបមា ខ: (សេចក្តីធ្វេសច្រហែស) សតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្ថថាមានការច្រុងប្រយ័ត្នជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃសតិទ្រ្ទិយ សមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ សទ្ធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ដឿស៊ីប ១ វីវិយ ន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង ឡើង ១ កាលបុគ្គលលះបង់ទូវទទួច្ច: សមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្ថថាមានការមិនរាយមាយជាអធិបតី ១ ដោយអំណេចនៃសមា. ធំន្ទ្រិយ បញ្ជាន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ សទ្ធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគម្បីឃើញ ដោយអត្តថាជឿសិប ១ វីរិយិន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្គីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ ឡើង ១ សត់ ទ្រួយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថា ប្រង ប្រយ័ត្ន 🤊 អាលបុគ្គលលះបង់ខ្លុវអវិជ្ជា បញ្ជាំខ្លុំយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការឃើញជាអធិបតី១ ដោយអំណាចនៃបញ្ជីទ្វិយ សទ្ធិ-ន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្វី ឃើញ ដោយអត្តថាជឿស៊ីប ១ វីវិយិន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្វី ឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ ឡើង ១ សតិ ខ្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្តថា ប្រង្គប្រយ័ត្ន ១ សមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញដោយអត្តថាមិនរាយមាយ១

សុត្តនូបិជិព ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

សានជំទុំ ឧឌុស ១ ខេយ្គិតិទ្រេក មគ្គិសេ ត្វានិបនេយ្យដ្ឋេន សន្ធិន្ត្រិយំ ឧដ្ឋត្វំ សន្ធិន្ទិ. យស្ប វេសន មក្កហដ្ឋេន វិវិយិន្ត្រិយ៌ នដ្ឋត្វិ នពដ្ឋានដើន មនុស្ត្រិល្ខ ខដ្តមិ អរួយើតជើខ មា សត្វ ខ្លែល ខេដ្ត ខ្លាំ ខេស្ស ខេដ្ត ខ្លួល ខេដ្ត ខ្ញុំ កាមចិច្ចំ ឧក្សាខោ ខេឌ្គគឺព្រេខ ឧឌ្ឌាខ្ពែះ យា្រនឹង អ្នក្សិញ ខនឹង អ្នក្សា អ្នក្សា មេខា នៃពីជាខ្យុន មនុស្ត្រិល ខដ្តិ អរួមេិពជើខ មាស ជាស្ត្រិយ នដ្ឋទ្វិ នស្សានដ្ឋេន បញ្ជាស្ត្រិយ នដ្ឋទ្វិ អត្តគេរង្គ មន្ត្រីញ ខឌីត្ ២៩៦-តោ ខេត្តម្មាសេខ ឧឧឌ្ឌានាធិបតេយ្យដ្ឋេន សត៌-ទ្រិល ខដ្តាំ មនុទ្រិលអា ម្រេច អ្យង្គេចដើច ភាសេន្ត្រំយុំ ឧឌីម្នំ ឧទារីខេះឌីខ ឧណីទ្រ័ញ ឧឌីម្នំ អត្តនៅជួន សន្តិទ្រិល នដ្តទំ ឧក្តសដ្ឋេន រិវិ-ញ ទ្រុំយ ខដ្ឋព្ធំ ភាមច្ចុំ ខជហ ខោ ខេត្តម្មាសែន

សុត្តស្តីជំងឺក ខុទ្ទក់និកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

កាលបុគ្គលលះបង់ នូវតាមចូន្ទ: សទ្ធិន្រ្ទិយ ដោយអំណាចនៃនេត្តម្ម: បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាមានការដឿស៊ីបជាអធិបតី ១ ដោយ អណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ វីវិយិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ផ្គង់ ទៀន ១ សតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រង់ប្រយត្ន ១ សមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ កាលបុគ្គលលះបង់នូវកាមច្ចនួ: វិរិយ៌ន្ទ្រិយ ដោយអំណាចនៃខេត្តម្ម: បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា មានការផ្គង់ទ្បើងជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃវីវិឃិន្ត្រិយ សតិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រង់ប្រយ័ត្ន សមាធិន្ទ្រ័យ បុគ្គលគប្បី ឃើញ ដោយអត្ថថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាំខ្លែយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយ អត្តថាឃើញ ១ សទ្ធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្ប៉ុឃើញ ដោយអត្តថាជឿសិប ១ កាលបុគ្គលលះបន់ខ្លាំកាមចូន្ទ: សតិទ្រ្គិយ ដោយអំណាចនៃខេត្តម្ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាអធិបតី ១ ដោយ អំណាចនៃសតិន្ត្រិយ សមាធិន្ត្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា មិនរាយមាយ ១ បញ្ជាំខ្លិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ ១ សន្និន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បៈឃើញ ដោយអត្តថាធឿលិប ១ វីវិយិន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ឡើង ១ កាលបុគ្គលលះបង់កាមចូន្ទ:

មហាវិគ្គេ តីន្ត្រីយកថា

អាំក្ដេចានិបតេយ្យដ្ឋេន សមានិន្ត្រិយំ ឧដ្ឋត្វំ ស. សញ្ជុំល្បា រុសេខ ខ្ពស់ខ្ពស់ខ ជយ្ជិញ ឧឌ្ឌីត្វ អន្តាសេស្តាដ្ឋេន សន្តិន្ត្រិយ ឧឌ្ឌីត្ មក្កហ-ដេីខ រួរក្សេខ្មីក្ល ខគីខ្មុំ ៩ឧឌីរខគេីខ មានប្រឹក្ ឧដ្ឋទ្ធំ កាមជួន្ទំ ឧជហតោ ឧក្ខេម្ម។សេខ ឧស្បីល-ជំបានយ្យដ្ឋេធ បញ្ជាំខ្លិយ ខដ្ឋទ្វំ បញ្ជាំខ្លិយក្ប វេសាន អន់មោត្តដ្ឋេន សន្តិន្ត្រិយ៍ ឧដ្ឋទ្វិ បក្កហៈ ដើច រួរភាទទីក្នុក ខគីត្ន ៩ឧឌី១ ខគីច មនុខ្ចែក ខឌីស្នំ អរ ្រើសពុធីខ មាន ស្នំ ស្នំ ខេឌីស្នំ សិរ-ទាន់ ២៨៩) នោ អញ្ជាទាន់។ **សេ**ន ។ ២ ។ ដីន-ទំនុំ បជ្ស គោ អលោ**កសញ្ជាស្រែន ។** ប្រេ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយកថា

សមាធិន្រ្ទិយ ដោយអំណាចនៃខេត្តម្នះ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយ អត្តថាមានការមិនរាយមាយជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ត្រិយ បញ្ជាំខ្លែយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាឃើញ១ សទ្ធិខ្លែយ បុគ្គល គប្បីឃើញ ដោយអត្ថថាជឿស៊ិប ១ វីវិយិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ឡើង ១ សតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ប្រឥប្រយត្ន តាលបុគ្គលលះបង់តាមចន្ទៈ បញ្ជាខ្លែយ ដោយអំណាច នៃនេត្តម: បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាមានការឃើញជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លិយ សន្ទិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្ ឋាដឿស៊ប់ ១ វីវិយ៍ន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ ឡើង ១ សតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអគ្គថាប្រុងប្រយត្ន៍ ១ សមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ 🤊 កាលបុគ្គលលះថន៍ ព្យាធាទ សទ្ធិន្ត្រិយ ដោយអំណាចនៃព្យាធាទ ។ បេ។ កាលបុគ្គល លះបង់ថ្មីនមិទ្ធ: សទ្ធិន្ត្រិយ ដោយអំណាចនៃអាលោកសញ្ញា ។ បេ។

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្តីទាមគ្នោ

សព្ទភាលេស បជិហាតា អរហត្តមក្តីសែន អធិ-មោក្ខាធិបតេយ្យដ្ឋេន សន្ទិន្ទ្រិយ នដ្ឋព្វ សន្ទិន្ទ្រិ-យស្ប រសេខ ឧដ្ដលដ្ដេខ រិវិយន្ត្រិយ ឧដ្ឋត្វិ នុ-ជជាខាជេខ មន្ត្រិញ ខជីត្ន ង្សាយិត្តពិធិច មា និន្ត្រិយ៍ ឧដ្ឋត្វំ ឧស្សាឧដ្ឋេន មញ្ជាន្ត្រិយ៍ ឧដ្ឋត្វំ ។ ខេ។ សព្វក្តិលេសេ ខ៨៣ េតា អរហត្តមក្តាំ-សេខ ឧស្សានាធិចនេយ្យដ្ឋេន ចញ្ចិច្ចិយ ឧដ្ឋទ្វិ ត្សា ទ្រ័ល**ស**្នី រុសេខ ងគ្គនៅខ្លួញ ឧដ្តទំ ឧងស នេះ មួញ ប្រឹក្សា ខេដ្ត និង នេះ ខេដ្ឋ ខេ សត់[ថ្លីញ ខដ្តមិ អ្យាស្ថិតដើច មានច្រឹញ ចនឹល្ខ ត្ស អាច្ចនេះណាធ្រើច មុទ្រិយាច្ ចនឹយិច

សុត្តខ្ទុំជិត ខុទ្ធពនិកាយ បឝិសម្តិទាមគ្ន

កាលបុគ្គលលះបង់កំលេសទាំងពួង សទ្ធិន្ទ្រិយ ដោយអំណាចនៃអរហត្ត-មត្ត បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមានការដឿលិបជាអធិបតី១ ដោយ អំណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ វិរិយិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ទ្បើន ទ សតិន្ទ្រិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រុងប្រយត្នទ សមាធិន្ទ្រិយ បុគ្គលគហ្វី ឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ បញ្ជាំន្ទិយ បុគ្គលគហ្វី យើញ ដោយអត្តថាយើញ១ ។ បេ។ កាលបុគ្គលលះបង់នូវកិលេសទាំង ព្ទង បញ្ជាំខ្ញុំ**យ** ដោយអំណាចនៃអរហត្តមគ្គ **បុ**គ្គលគហ្វីឃើញ ដោយ អត្តថាមានការឃើញជាអធិបតី ១ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លុំយ សទ្ធិ ខ្ទុំយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាដឿស៊ប់ ១ វីវិឃិន្ត្រិយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាផ្គង់ឡើង ១ សតិទ្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាប្រុង ប្រយត្ន ១ សមាធិន្រ្ទិយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ១ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាជាអធិបតី យ៉ាង នេះឯន៍ ។

មហាវិគ្គេ តិទ្រ្វិយពថា

(១៦០) កម អាធិវិសោធនដ្ឋេន ឥន្ត្រិយាធិ ឧដ្ឋភាពិ ។ អនិមោត្តដ្ឋេន សនិ្ទ្រិយ៍ អស្បនិយ សំរយ្ជេន ស៊ីលវិសុទ្ធិ សទ្ធិទ្រ្តិយស្បា អានិរិសោន-ស ឧស្សដ្ឋេធ វិវិយ៍ស្គ្រិយ៍ គោសដ្ឋំ សំពង្ជេធ ស៊ីលវិសុន្ធិ វ៉ាយន្ត្រិយស្ប អានិវិសោជនា ឧជដ្ឋាន-ដ្ឋេន សតិទ្រ្តិយ៍ មមាន សំពង្កេន្ត សហវិសុន្ធិ ស-ត់ទ្រុំយស្ស អនិវិសោធលា អវិត្តេខដ្ឋេន សមាជិច្ចិ-ဏ် ရာနှင့် ဆိဗ်ဗေးဋ္ဌာ ဆီလင်္ဂြန္နဲ့ ဆမာဆိုန္တို့လာဆ႑္ មន្ស្រមាន ខេត្តពីនេះ ខេត្ត ទ្រឹញ ក្សេខិ ម្សា ដ្ឋេន សំលៅសុន្ធិ បញ្ជាខ្លិយស្បា អាន់រំសោជនា ខេត្ត មេ ខេត្ត ខ្លែបាន ភាមព្វ សំពង្លេន សីលា-សុទ្ធិ ៩ញូទ្ធិ ៩ច្ចិយាធំ អាធិវិសោជជា អព្យាទានេ စေးကွာ်နို့တာခဲ ၅၅ စာခ်ီ ဆိံအေးမှုနေ ဆီလာနီဆုန္နိ ចញ្ចុំ ត់ន្ត្រីលាន អានិវិសោឌនា ។ ចេ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

(១៦១) ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអគ្គថាជម្រះ ក្នុង ន ដើម តើដូចមេច ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថា ជឿ ស៊ិច ចាត់ ជាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថារវាំង នូវសេចក្តីមិនដឿ ឈ្មោះថាជាគ្រឿង ជម្រះក្នុងទាងដើម នៃសទ្ធិន្ទ្រិយ វិរិយិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថាផ្គង់ឡើង ញត់ជាសល់វិសុទ្ធិ ដោយអត្តថារវាំង នូវសេចក្តីខ្លិល ឈ្មោះថាជា គ្រឿងដម្រះក្នុងខាងដើម នៃវិរិយ៌ន្ទ្រិយ សតិទ្រិយ ដោយអត្តថា ប្រង្គ្រាល់ បានជាសល់វិសុទ្ធិ ដោយអត្តថារាវាំងនូវថាទ: ឈ្មោះ ថាជាគ្រឿងជម្រះក្នុងវាងជើម នៃសត់ទ្រួយ សមាធិន្រ្ទិយ ដោយអត្តថា មិនវាយមាយ ចាត់ជាសិលវិសុទ្ធ ដោយអត្តថាររាំង៍នូវឧទ្ធច្ច ឈ្មោះ ឋាជាគ្រឿងជម្រះក្នុងទាងដើម នៃសមាធិន្រ្ទិយ បញ្ជាន្ទិយ ដោយអត្ ថា ឃើញ ចាត់ដាស់លវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថារាំងនូវអវិជ្ជា ឈ្មោះថា ជាគ្រឿងជម្រះក្នុងទាងដើម នៃបញ្ជាំខ្លិយ ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ក្នុងនេត្តម្ម: ហត់ជាសិលវិសុទ្ធិ ដោយអត្ថាវាវាំង នូវតាមចូនូ: ឈ្មោះថាជា គ្រឿងដម្រះ ក្នុង១ង ដើម នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ក្នុង អព្យាបាទ ៣ត់ជាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាររាំង៍ នូវព្យាបាទ ឈ្មោះថាជាគ្រឿងជម្រះ ក្នុងខាងដើម នៃឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ។ ចេ ។

សុត្តនូចិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្បូ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

អរសន្តមក្តេ មញ្ជុំ ស្គ្រិយាធិ សព្វក្តិលេស សំអដ្ឋេធ សីលវិសុន្ធិ មញ្ជុំ សន្ត្រិយាធិ អានិវិសោធនា រៀវ អានិវិសោធនដ្ឋេខ សន្ត្រិយាធិ ឧដ្ឋព្វាធិ ។

(០៦៤) ៩ភ្នំ អភ្នំ អភ្ជំ សុខ្ទំ ហេច ឧដ្ឋមាច្រុ សខ្ញុំទ្រុំយស្ប ការេលយ ជណ្តេ ឧប្បន្នត់ អស្បន្ទិយ-ស្បី ឧឈុខភាព ខណ្ឌ ៩ឧដីទី មុស្សិទ្ធិ៣ឧរួទី ១-ស្បី ឧឈម ឧឃើ នឧដីខ្មុំ ខ្មុំ មុំ មុំ លេសាន ឧសានាណ ខយ៉េ ៩ឧដិធី ម្នាំប្រមេខ ಹ್ಯು ಕ್ರಾಥ್ ಕ್ರಾಥ್ ಕ್ರಾಥ್ ಕ್ರಾಹ್ ಕ್ರಾಹ ಕ್ರಾಹ್ ಕ್ರಾಹ್ ಕ್ರಾಹ್ ಕ್ರಾಹ್ ಕ್ರಾಹ್ ಕ್ರಾಹ್ ಕ್ರಾಹ ಕ್ರಾಹ ಕ್ರಾಹ ಕ್ರಾಹ್ ಕ್ರಾಹ ಕ್ರಹ ಕ್ರಾಹ កតាជំ កាំលេសាជំ មហាជាយ ជញ្ជេជ្ញិត សព្វត្តិលេសានំ មហានាយ នន្ទោ ឧម្បីដ្ឋិត ជន្លាសែន សន្ទាសែន សន្ទិន្ត្រិយ អនិមត្តិ យោត នន្ទាសេន ខាមុជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ ខាមុជ្ជ-វសេន សន្ទាវសេន សន្តិច្រ្ទិល់ អនិមត្តិ យោតិ សុត្តនូបិជិក ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ឥន្ទ្រិយទាំង ៩ ក្នុងអហេត្តមគ្គ បាត់ជាសីលវិសុទ្ធិ ដោយអត្តថាររាំងនូវ កំលេសទាំងពួង ឈ្មោះថាជាគ្រឿងជម្រះ ក្នុងទាងដើមនៃឥន្ទ្រិយទាំង៩ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាជាគ្រឿងជម្រះ ក្នុង ទាងដើម យ៉ាងនេះឯង ។

(១៦៤) ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថា ក្រៃលែង តើដូចម្ដេច ។ នន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីអប់រំនូវសទ្ធិន្ទ្រិយ នន្ទ: កើត ទៀត ដើម្បីលះបង់នូវអស្សទ្ធិយ: នន្ទ: កើត ទៀត ដើម្បី លះបង់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះសេចក្តីមិនជឿ ធន្ទុះ កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ នូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅ ក្នុងទីមួយ ជា មួយនឹងទិជ្ជិ គន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ នូវកំលេសទាំងឡាយ ដ៏គ្រោតគ្រាត នន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ នូវកំលេសទាំងឡាយ ដ៏ល្អិត ខន្ទ:កើតទៀត ដើម្បីលះបង់ នូវកិលេសទាំងពួង សទ្ធិន្ទ្រិយ ជា ធម្មជាតដ៏ក្រៃលែង ដោយអំ**ណា**ចនៃ ខន្លះ និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ជាមុជ្ឈ: កើតទ្បើង ដោយអំណាចនៃខន្ទ: សទ្ធិន្រ្ទិយ ជាធម្មជាត ដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាច នៃជាមុជ្ឈ: និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រីយកថា

ទាម្ពីស្រែន ច័ត់ ឧប្បីជួត ច័ត់ស្រែន សធ្វាស្រន សនិ្ទ្រិល៍ អន់មត្តិ បោក ចិត់ស្រែន បស្បន្ទិ ឧប្ប-ជូត បស្បន្ទិកសេខ សន្ទាក់សេខ សន្ទិន្ត្រិយ៍ អចិមត្តិ យោតិ ខស្សន្ទិវសេន សុទិ ឧប្បដ្ឋតិ សុទវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិច្រ្ជ័យ អឌិមត្ត ហោតិ សុទវសេន ತಿಗುಟು ಇಲ್ಪದ~~್ದೆ ತಿ~~ಗಟ್ಟಟದ ಹಣ್ಣಿಗಡದ ಕು-ទុំទ្រ្ជ័យ អធិមត្ត យោត ឱ្កាស់សេខ សំវេតា ខុ-ប្បដ្ឌិត សំរាក់សេខ សន្ទាស្រែឧ សនិ្ទ្រ្ចិល មិនមិន្តិ ហោតិ សំវេជេត្ត ចិត្ត សមាឧហេតិ សមាជិវសេជ សន្ធាវសេខ សន្ធិន្ត្រិយំ មទិ**ទ**ត្ត **ហោ**ត៌ តថា សមាហ៍តំ ខ័ត្ត សាពុកំ បក្ណាតិ បក្សាសែន សទ្វាស្រែន សទ្ធិន្ត្រិយំ អនិមត្តិ ហោតិ តថា បក្ហាត់ ច័ត្ត សាជុក អជ្ឈប្រកួត ជុបក្សា-វសេន សន្ទាវសេន សន្ធិទ្រ្ទិយ អនិមត្តិ យោតិ

មហាវិគ្គ ពិន្ទ្រិយពិវា

បីតិកើតឡើង ដោយអំណាចនៃជាមុដ្ឋ: សន្ធិទ្រ្ទិយជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាចនៃប័តិ និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា បស្សទ្ធិ កើតឡើង ដោយអំណាចនៃបីតិ សទ្ធិន្ទ្រិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលៃង ដោយអំណាច នៃបស្សទ្ធិ និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា សុ១: កើតឡើងដោយអំណាច នៃបស្សទ្ធិ សទ្ធិទ្រ្ទិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាចនៃសុ១: និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ខុកាស (ពន្ធឺ) កើតឡើង ដោយអំណាច នៃសុខ: សទិទ្រិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាប់នៃឱ្កាស និងដោយអំ**ណា** ចនៃសទ្ធា សង្កើត កើតឡើង ដោយអំណាច នៃឱ្យស សទ្ធិទ្រួយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលៃង ដោយអំណាចនៃសង្កេត និងដោយអំណាច នៃសគ្គា ចិត្តតក់ស្ងួតហើយ រមែងតម្កល់មាំ សទ្ធិទ្រួយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាចនៃសមាធិ និងដោយ អំណាចនៃសទ្ធា ចិត្ត ដែលបុគ្គលតម្កល់ម៉ាហើយដូច្នោះ រមែងផ្គង់ឡើង ដោយប្រពៃ សទ្ធិន្ត្រិយជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលៃង ដោយអំណាចនៃការផ្គង ទ្បើង និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ចិត្តដែលបុគ្គលផ្គង់ឡើងហើយដូច្នោះ រមែងព្រងើយកន្ដើយដោយប្រពៃ សទ្ធិន្ទ្រិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រែលែង ដោយអំណាចនៃសេចក្តីព្រងើយកន្តើយ និងដោយអំណាច នៃសទ្ធា

សុត្តន្តបំដកេ १९ ពន៌កាយស្យូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

នុយេត្តាវេសេន នានត្តកាលេសេហ៍ ចិត្ត វិមុច្ចតិ វិទោក្ខាវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ត្រិយ អភិមត្តិ យោត ម៉ែត្ត ត្រ ខេត្ត រ៉ាការសា យោធិ រៀ. ការសង្គេន ភាវនាវសេន សន្ធាវសេន សន្ធិន្ត្រិយ័ វិដ្ឋនាវសេខ សន្ធាវសេខ សន្ធិន្ត្រិយ៌ អគ៌មត្តិ យោត៌ វ៉ាឌ្នែតត្តា តតោ ហេសាជ្ជធ្លំ ហេសាក្កាសេខ សធ្វា-វសេន សន្ទិន្ទ្រិយ អនិមត្ត ហោត វេស្សជិត្តា តាតោ ជំរុជ្ឈន្នំ ជំរោយវេសជ សន្ធាវេសជ សន្ធិន្ទ្រី-ញុំ អញ្នង្គំ សោង ។ ច្បែងក្រុមទេ ខ្លេ ក្រុស្រុ-ត្យ មរិទ្ធាក់ដេស្បីត្តោ ខ មត្តាធ្វូនដេសប្បីត្តោ ខ ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ចិត្តរួចស្រឡះ ចាកកិលេសផ្សេង១ ដោយអំណាចនៃសេចក្តីព្រងើយ តន្តើយ សទ្ធិទ្រ្ទិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលៃង ដោយអំណាចនៃការរួច ស្រឡះនិងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ធមិតិងឡាយនោះ មានរស់តែមួយ ព្រោះការរួចស្រទ្បះ សទ្ធិទ្រ្ទិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រែលែង ដោយអត្តថា មានរស់តែមួយ ដោយអំណាចនៃការអប់រំ និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ធមិទាំងឡាយ វិលទៅរកធមិ ដ៏ថ្ងៃថ្វាជាងធមិទាំងនោះ ព្រោះ ធម៌ទាំងនោះ ខ្លួនជាន់ពេល័យ សទ្ធិន្ត្រិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រែ លែង ដោយអំណាចនៃការវិលទៅ និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ធមិ ទាំងឡាយ លះបោលធម៌ទាំងនោះ ព្រោះធម៌ទាំងនោះវិលទៅហើយ សទ្ធិទ្រួយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលៃង ដោយអំណាច នៃការលះចោល និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ធមិទាំងឡាយរមែងរលត់ ចាកធមិទាំងនោះ ព្រោះធម៌ទាំងនោះគឺខ្លួនលះចោលហើយ សន្ធិន្ទ្រិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រ លែង ដោយអំណាចនៃការលេត់ និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ។ ការលះ ចោល ដោយអំណាចនៃការរលត់ មាន ២ យ៉ាង គឺ ការ លះចោលដោយការលះបង់ ១ ការលះចោលដោយការស្ទះទៅ ១ ។

មហាវិគ្គេ ឥត្រ្ទិយកថា

ត់លេសេ ខ ១៤, ខ ១វិទូជតិត ១វិទ្ធាកកេស្ប-ក្តេ និពេជនិញានជាតុយា ខិត្ត បក្ខាន្ត្តិតិត បក្ខាន្ទ្ នរេងស្បាញ និរោយវសេន ៩មេ ខ្វេ ងេស្បាញ ។ (០៦៣) រុំព្រៃច្រិលសា មន្ត្រា នព្ឋា-ជីឌ្ឌ យោមជីមារី ឧឈនា៣ ឌយ៉េ ៩ឧរិជីឌ្ យោ-សដ្ឋបរិឌ្យាហស្ស មហានាយ ជង្គោ ឧព្យដ្ឋតិ ឧដ្ឋេ-កដ្ឋាន កាលេសាន បហាលយ នគ្នោ ឧប្បជ្ជត ។ ខេ។ សត្វត្តិលេសាន ខេញវាយ នេះគ្នា ឧៗវដ្ឋ-ន្ទ រតេជ មន្ទ្រិយមារី មាច្រេល ឧយ៉េ ៩ឧបីភិ-ន ឧសនមារី ឧឈយៈ ជា នៅជីង ឧសន**ៈ** ត្សាខាស្ត្រ ឧសាយ ឧឃើ ៩ឧដីទី ។ ខេ ។ សត្វក្តាលេសាធំ មហានាយ ជញ្ចេះ ឧប្បជ្ជតិ ។បេ។ សមាជិន្ត្រិយស្ប ភាវនាយ ជន្តោ ឧប្បជ្ជិត ននិជ៌មារី តឈមរាណ ឧម៉េរ នធារីមីឌ្គ ន់និជិ-

ត្សាស្រ្តា ត្រាយ ខយ្លេ ៤៧ ខ្មែរ ៤ ៤ ៤

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

សភាវៈណា លះបង់ខ្លូវតិលេសនិង១ន្ធ សភាវៈនោះ ឈ្មោះថាការលះ ចោលដោយការលះបង់ ចិត្តស្ទុះទៅក្នុងនិរោធនិត្វានធាតុ ឈ្មោះថា ការលះចោលដោយការស្ទុះទៅ នេះ ការលះចោលដោយអំណាចនៃ ការរលត់ ៤យ៉ាង ។

ទ្បើង ដើម្បីលះបង់នូវគោសដ្ឋ: នន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់នូវ សេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះកោសដ្ឋ: នន្ទុ: កើតឡើន ដើម្បី**លះ**បង់នូវ កិលេសទាំងទ្បាយ ដែលតាំងនៅក្នុងទីមួយ ជាមួយនឹងទិដ្ឋិ ។ បេ ។ នន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ នូវកំលេសទាំងពួង ។ បេ ។ នន្ទ: កើតទ្បើង ដើម្បីអប់រំ នូវសតិន្រ្ទិយ នន្ទ: កើតទ្បើង ដើម្បីលះ បង់ទូវបមាទ: នន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ នូវសេចក្ដីក្ដៅ ក្រហាយ ព្រោះថមាទ: ។ បេ ។ ខន្ទះកើតឡើង ដើម្បីលះថង់នូវ កំលេសទាំង់ក្នុង ។ បេ ។ ខន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីអប់រំនូវសមា-ធិន្ត្រិយ ធន្ទ: កើតទ្បើង ដើម្បីលះបង់ខ្លាំទទូច្ច: ធន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះទទួច: ។ បេ ។

សុត្តនូបិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្យូ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

សព្វត្តិលេសាធំ ខណៈ៣យ ខណ្ឌេ ឧឌ្ឃជួត ។ ខេ។ តយ៉ឺក្រែលជា ឃុខេាល ខយើ នគាំជីខ អ្យុជាល ឧសាយ ឧស៊េ វជាជីង អ្សក្រព្សេស ឧទិ សានាយ នន្តោ ឧទ្បដ្ឋតិ និដ្ឋកង្ខាន់ កាលេសាន់ ចឈាយាយ ដណ្ដេ ខុព្យដ្ឋតិ ខុំព្យាកំតាន់ គាំលេះ សាធូ ឧឈាយា ឧស្វើ ៩ឧឌីឌី មហា់មាសម. សេខ ស្រាសាន ឧសាស៣ ឧសេ ៩ឧរិឌីស្ សព្វក្តាលេសាជំ ឧសានាយ ជណ្តេ ឧស្បដ្ឋតិ ជន្លំអេច ជឈ្លាំមេខ ជឃ្លាំថ្ងៃ អឌុធន្លំ លោឌ ជជុំស្រេច ខា**ង់**ថ្នី ៩៧៥ឌូ ខាង់**ជុំ**ស្រេច ជួយមាន និង និង្សីទី និងស្រេច និងស្រេច ជឃ្លាំ ខ្លែក អត្ត ស្រាន ត្នេះក្រេច ជមាវិថិ ឧឧឧទ្ទិស្ស ឧស្សិទ្ធិស្រេខ ឧឃ្សាស្រេច ឧឃ្លាំទ្រិល្ខ អឌ្ធន្តំ យោត ឧស្សិទ្ធិស្រេន សុទ្ធិ ឧទ្យវឌ្ជិត សុទវសេន បញ្ជាសែន បញ្ជាំថ្ងៃ អនិមត្ត យោត

សុត្តស្ថិធិក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

នន្ទះ កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ខ្លុវកិលេសទាំងពួង ។ បេ ។ នន្ទ:កើត ទៀត ដើម្បីអប់រំខ្លាបញ្ជាំខ្លួយ នន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ខ្លាំអវិជ្ជា នន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់សេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះអវិជ្ជា នន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់កំលេសទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងទីមួយជា មួយនឹងទិដ្ឋិ ធន្ទ: កើតឡើង ដើម្បីលះបង់ខ្លុវកិលេសទាំងឡាយ ដ៏គ្រោតគ្រាត ខន្ទ: កើតឡើងដើម្បីលះបង់ នូវកិលេសទាំងឡាយ ដ៏ល្អិត នន្ទ: កើតឡើងដើម្បីលះបង់ នូវកិលេសទាំងពួង បញ្ជានិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាចនៃនទូ: និងដោយអំណាច ជាមុជ្ជ: កើតឡើង ដោយអំ**ណា**ចនៃនន្ទ: បញ្ជាន្ទិយ នៃបញា ជាធម្មាតដ៏ក្រែលែង ដោយអំណាច នៃហុមុដ្ឋ: និងដោយអំណាច នៃបញ្ហា បតិកើតឡើង ដោយអំណាចនៃជាមុជ្ជ: បញ្ជាន្ទ័យ ជា ធម្មជាតដ៏ក្រៃលៃង៍ ដោយអំណាចនៃចីតិ និងដោយអំណាចនៃបញ្ហា បស្សទ្ធិ កើតឡើងដោយអំណាចនៃបីតិ បញ្ជាន្ទិយ ញ្ហូវ ជាជមជាត ដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាច នៃបស្បត្តិ និងដោយអំណាចនៃបញ្ញា សុខៈកើតឡើង ដោយអំណាចនៃបស្សន្និ បញ្ជាំន្ទិយ ដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាច នៃសុ១: និងដោយអំណាចនៃបញ្ញា

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

សុទវសេន ខ្ញុំកាសោ ខ្ញុំជ្លួន ខ្ញុំកាស់សែន បញ្ហា-វសេន បញ្ជាំថ្លៃ អនិមត្ត យោតិ ឱ្យសវសេន សំប់កោ ឧប្បជ្ជតិ សំបេកសេន បញ្ហាសេន បញ្ច-្ត្រិញ អភ្នន់ យោធ អំប់ជេត្ ចិត្ត អមានហត សមាជាសែន មញ្ជាសែន មញ្ជាំថ្ម អធ៌មត្តិ ហោតិ តថា សមាហិតិ ចិត្ត សាព្កិ បក្ណាតិ បក្សារ មេខ ឧណ្ឌ មេខ ឧណ្ឌ ទិល្ល មឌ្គ ខ្លែ ខេស្ នេះ បក្សាត់ ចត្ត សាពុក់ អជ្ឃបក្តុត ជបេត្តា-វេសន បញ្ហាស្រែន បញ្ហាផ្ទុំយ អនិមត្ត ហោត ។-ចេត្តាវសេន ជាឧត្តភាលសេលា ចិត្ត ម៉ៃពុត វិមោ-ត្វាសេន បញ្ជាសែន បញ្ជាំលំ អនិមត្ត យោតិ វិទុត្ត គេ ជម្មា ឯការសា ហោត្តិ ឯការសដ្ឋេច ភាវនាវ សេន បញ្ជាវសេន បញ្ជុំទ្វិល អធិមត្ត ហោត

មហាវិគ្គ ពីត្រ្វិយកថា

ទុកាស:កើតទ្បើង ដោយអំណាចនៃសុ១: បញ្ជានិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រែ លែង ដោយអំណាចនៃឱ្កាស: និងដោយអំណាចនៃបញ្ហា សង្កេតកេត ទ្បើង ដោយអំណាចនៃឱ្កាស: បញ្ជាំខ្លិយជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលែង ដោយ អំណាចនៃសង្កេត និងដោយអំ**ណា**ចនៃបញ្ហា ចិត្តតក់ស្គេលើយវមែង តម្ងល់មាំ បញ្ជាន្ទ្រិយជាធម្មជាតដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាចនៃសមាធិនិង ដោយអំណាចនៃបញ្ហា ចិត្តដែលបុគ្គលតម្មល់មាំហើយដូច្នោះ វមែង៍ផ្គង់ ឡើងដោយប្រពៃ បញ្ជាខ្លិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រែលែង ដោយអំណាចនៃ ការផ្គង់ ឡើង និងដោយអំណាចនៃបញ្ហា ចិត្តដែលបុគ្គលផ្គង់ ឡើង ហើយ ដុំ ្រោះ រមែងព្រងើយកន្ដើយដោយប្រពៃ បញ្ជាំន្ទ្រិយ ជាធម្មជាតដ៏ក្រែ លែង ដោយអំណាចនៃសេចក្តីព្រងើយកន្តើយ និងដោយអំណាចនៃបញ្ហា ចិត្តវមែងរួចស្រឡះ ចាកក់លេសផ្សេង។ ដោយអំណាច នៃសេចក្ដី ព្រង្នើយកន្លើយ បញ្ជាន្ទ្រិយ ជាធម្មជាគដ៏ក្រៃលែង ដោយអំណាចនៃការ រួចស្រឡះ និងដោយអំណាចនៃបញា ធម៌ទាំងឡាយនោះ មានរស់តែ មួយ ព្រោះរួចស្រឡះ បញ្ជាំខ្លិយ ជាធម្មជាតជីក្រៃលែង ដោយអត្ ឋាមានរស់តែមួយ ដោយអំណាចនៃការអប់រំនិងដោយអំណាចនៃបញ្ញា

សុត្តស្តួចិដិកេ १९ ភគិកាយស្បូ បដិសម្តីទាមគ្នោ

ភាវិតត្តា តតោ បណ៌តត់ វៃដូស្គី វ៉ៃដូសាវសេធ បញ្ហារសេច បញ្ជាំខ្លែយ អគ្គង់ យោង អូឌុំសង្ តតោ វេស្បីជូន វេស្បីក្កាសែន ទញ្ជាសែន បញ្ជា (្វ្វី ឃុំ អនិមត្ត ហេតិ ហេស្បូរ្ហិតត្ត តតេ ជុំវេឌ្ឌិត ចំរោតវេសេន នណ្ឋាសេន នេញថ្ងៃយ៉ា អ-និមត្តិ យោតិ ។ និកេនាសែន ខ្លេ កេស្បីក្តា ប-រិទ្ធាសក្សាស្ត្រ ខ ឧត្តិខ្លួនក្រស្បីស្តេ ខ ។ គំ-លេសេ ខ ១៤ ខ បរិទូជត់តំ បរិទ្ធាក់វេស្បុត្តោ ជំរោជឧញ្ជនជាតុយា ចិត្ត បក្ខុធ្វិតិត បក្ខុធ្វិសេ-ស្បុត្តោ និរោជវសេន ៩មេ ខ្វេ ហេស្បុត្តា ឃុំ អជ៌មត្តដ្ឋេធ ឥន្ត្រិយាធិ ឧដ្ឋញាធិ ។

ភាណាវារំ និដ្ឋតំ ។

សុត្តនូចិណិត ខុទ្ទពនិកាយ បដិសត្តិខាមគ្គ

ធមិទាំងឡាយរមែងវិលទៅកេធមិ ដ៏ថ្ងៃថ្នាជាងធមិទាំងនោះ ក្រោះធមិទាំង នោះទុនជានអប់រំហើយ បញ្ជាខ្ញុំយជាធម្មជាតដ្ឋក្រលែង ដោយអំណាច នៃការវិលទៅ និងដោយអំណាចនៃបញ្ហា ធម៌ទាំងឡាយរមែងលះចោល ធម៌ទាំងនោះ ក្រោះធម៌ទាំងនោះវិលទៅហើយ បញ្ជាំខ្លិយជាធម្មជាត ដីក្រៃលៃង ដោយអំណាចនៃការលះចោល និងដោយអំណាចនៃបញ្ហា ធមិទាំងឡាយរមែងរលត់ចាកធមិទាំងនោះ ព្រោះធមិទាំងនោះ លះចោល ហើយ បញ្ជាំខ្លិយជាធម្មជាតដ៏ក្រែលែង ដោយអំណាចនៃការរលត់និង ដោយអំណាចនៃបញ្ហា ។ ការលះចោល ដោយអំណាចនៃការរលត់ មាន ៤ យ៉ាង៍ គឺការលះ ចោ**ល** ដោយលះបង់ ១ ការល: ចោល ដោយ ការស្ទះទៅ ១ ។ សភាវ:ណា លះបង់ន្លូវកំលេសនិង១ន្ទ សភាវ: នោះ ឈ្មោះថាការលះចោលដោយការលះបង់ ចិត្តស្ទុះទៅក្នុងនិរោធ-និញ្ជានធាតុ ឈ្មោះថាការលះចោលដោយការសួះទៅ នេះ ការលះ ចោលដោយអំណាច នៃការលេត ២ យ៉ាង ។ ឥន្ត្រិយទាំងឡាយ បុគ្គលគហ្វី ឃើញ ដោយអត្តថាក្រៃលែង យ៉ាងនេះឯង ។

ចច់ភាណវ៉ារ: ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

(១៦៤) កម្មិ អត្ថដ្ឋានដ្ឋេន អត្ថិយាន ឧដ្ឋព្វនិ ។ សទ្ធិទ្ធិយស្ប ភាពលេខ នេះគ្នា ឧប្បដ្ឋតិ
នេះ ស្រែន សទ្ធារសេខ សទ្ធិទ្រិយំ អត្ថដ្ឋាតិ នន្ទវសេន ទាមុខ្លិ ឧប្បដ្ឋតិ ទាមុខ្លាសេខ សទ្ធារសេខ
សុទ្ធិទ្ធិយំ អត្ថដ្ឋាតិ ។ បេ។ ឃុំ អត្ថដ្ឋានដ្ឋេន
សុទ្ធិទ្ធិយំ អត្ថដ្ឋានិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

(១៦៤) ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្ថឋាអធិ-ដ្ឋាន (ការតាំងមាំ) តើដូចម្ដេច ។ ធន្ទៈ កើតឡើងដើម្បីអប់រំនូវសទ្ធិ-ន្ទ្រិយ សន្និទ្រិយតាំងមាំដោយអំណាចនៃនន្ទុះ និងដោយអំណាចនៃ សទ្ធា ជុមុជ្ជ: កើតឡើងដោយអំណាចនៃនន្ទ: សទ្ធិន្ទ្រិយ តាំងមាំ ដោយអំណាចនៃជាមុជ្ជ: និងដោយអំណាចនៃសទ្ធា ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយ ទាំងទ្បាយ បុគ្គលគច្បីឃើញ ដោយអត្ថថាតាំងមាំ យ៉ាងនេះឯង ។ (១៦៤) ឥន្ត្រិយទាំងឡាយបុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអគ្គថាគ្រប សត្តត់ តើដូចមេច ។ សទ្ធិន្ត្រិយដោយអត្តថាជឿលិច វមែងគ្របសត្តត់នូវ អស្សទ្ធិយៈ វមែងគ្របសង្កត់ នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះអស្សទ្ធិយៈ វីវិឈិន្ត្រិយ ដោយអត្តថាផ្គន់ទ្បើន វមែងគ្របសង្កត់នូវកោសដ្ដៈ វមែងគ្រប សត្តត់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះកោសជ្លៈ សតិទ្រ្ទ័យ ដោយអត្តថា ប្រុស្ត្របយត្ន វមែងគ្របសង្គត់នូវបមាទ: វមែងគ្របសង្គត់នូវសេចក្តីក្តៅ ក្រហាយព្រោះបទាទ: សមាធិន្ត្រិយ ដោយអគ្គថាមិនរាយមាយ វមែង គ្របសង្គត់នូវទទួច: រាំមងគ្របសង្គត់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះទទួច:

សុគ្គន្តបិដកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

មន្ត្រិយាច ឧដីឃិច ។

ឧក្សិចដើច ឧញ្ញិច្ចិញ អរ្ត្ជិ ឧរូយខ្មែលមួយច្ច ម្សិចិ ឧភ្ជំ ឧរួយខ្មែលខ្មុំ អរយេយកឃើញ ឧញ្ជំទ្រិយច្ច មាំ ឧកខ្ចំ ឧរួយខ្មែលខ្មុំ អរយេយកឃើញ ឧញ្ជំទ្រិយច្ច ឧកខ្មំ ឧរួយខ្មែលខ្មុំ អរយេយខ្មែលខ្មុំ ខ្មុំ ខ្មែលខ្មុំ ឧធ្មំខ្មុំ ឧធ្មាំ ខ្មែលខ្មុំ ឧធ្មុំខ្មុំ ឧធ្មុំខ្មុំ ឧធ្មុំខ្មុំ ឧធ្មុំខ្មុំ ឧធ្មុំ ឧធ្ម ឧធ្មុំ ឧធ្ម ឧធ្មុំ ឧធ្មាំ ឧធ្មុំ ឧធ្មុំ ឧធ្មាំ ឧធ្មុំ ឧធ្មុំ ឧធ្មុំ ឧធ្មាំ ឧធ្ម

(0 b b) គេ ខំ ខត់ដ្ឋាខកដ្ឋេន តន្ត្រិយាចំ ឧដ្ឋព្វាធំ ។ សន្ត្រេ សន្តិទ្រ្វិយំ អនិមោក្ខេ ខត់ដ្ឋាខេត់
សន្ទិស្ស សន្តិទ្រ្វិយំ អនិមោក្ខេ ខត់ដ្ឋាខេត់ ប៉ែយវា
បើយម្លៃយំ ឧក្តមោ ខត់ដ្ឋាខេត់ ប៊ែយវ៉េតា ប៊ែយច្រ្វិយំ
ឧក្តមោ ខត់ដ្ឋាខេត់ សត់មា សត់ទ្រ្វិយំ ឧឧដ្ឋានេ ខត់ដ្ឋាខេត់
តំដ្ឋាខេត់ សត់មាតា សត់ទ្រ្វិយំ ឧឧដ្ឋានេ ខត់ដ្ឋាខេត់
តំ សមាហ៍តោ សមានិទ្រ្វិយំ អាំក្តោខេ ខត់ដ្ឋាខេត់

សុត្តនូបិជា ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

បញ្ជាខ្មុំយ ដោយអត្តថាឃើញ វមែងគ្របសន្តត់ខ្លុវអវិជ្ជា វមែងគ្របសន្តត់ នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ព្រោះអវិជ្ជា ឥន្ទ្រិយ៤ ក្នុងខេត្តម្ម: វមែងគ្រប សង្គត់នូវតាមចន្ទ: ឥន្ទ្រិយ ៤ ក្នុងការមិនព្យាបាទ រមែងគ្របសង្គត់នូវព្យា-បាទ ឥន្ទ្រិយថ ក្នុងអាលោកសញា វមែងគ្របសង្កត់នូវថឺនមិទ្ធ: ឥន្ទ្រិយ ៥ ក្នុងការមិនរាយមាយ វមែងគ្របសង្កត់នូវទទួច: ។ បេ។ ឥន្ត្រិយ ៥ ក្នុងអហត្តមគ្គ រមែងគ្របសង្កត់ នូវកំលេសទាំងពួង ឥន្ទ្រិយទាំង ទ្យាយ បុគ្គលគហ្វីឃើញ ដោយអត្តថាគ្របសង្គត់ យ៉ាងនេះឯង **។** (១៦៦) ឥន្ត្រីយទាំងទ្បាយ បុគ្គលគហ្វី ឃើញ ដោយអត្តថាឲ្យ តម្កល់ស៊ីប តើដូចមេច ។ បុគ្គលមានសទ្ធា រមែងញ៉ាំងសទ្ធិន្ទ្រិយឲ្យ តម្កល់សិប ក្នុងការដៀសិប សទ្ធិទ្រ្ទិយ រមែងញ៉ាំងបុគ្គលមានសទ្ធាឲ្យ តម្កល់ស៊ីបក្ខុងការជឿស៊ីប បុគ្គលមានព្យាយាម រមែងញ៉ាំងវីវិយិន្ត្រិយ ឲ្យតម្កល់ស៊ុបក្នុងការផ្គង់ឡើង វីវិយិន្ត្រិយ វមែងញ៉ាំងបុគ្គលមានព្យា. យាមឲ្យតម្កល់ស៊ីប ក្នុងការផ្គង់ឡើង បុគ្គលមានស្មារតី រមែងញ៉ាំង សទ្ធិទ្រ្ទិយ ឲ្យតម្កល់ស៊ីបក្នុងការប្រុងប្រយ័ត្ន សតិទ្រ្ទិយ វមែងញ៉ាំង បុគ្គលមានស្មារតិឲ្យតម្កល់ស៊ីប់ ក្នុងការប្រុងប្រយ័ត្ន បុគ្គលមានចិត្តនឹង ធីង វមែងញ៉ាំងសមាធិន្រ្ទិយ ឲ្យឥម្គល់ស៊ីប ក្នុងការមិនរាយមាយ

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រីយកថា

សមាហិតស្ប សមាជិន្ត្រិយំ មាំក្ដោយ យតិដ្ឋាយត៌ បញ្ជា បញ្ជា និស្សាន បតិដ្ឋាបេតិ បញ្ជា នេ បញ្ជាធ្វិយ ឧស្សាធ បត់ដ្ឋាបេត យោកវេចពេ ចញ្ចិទ្ត្រិយានិ ខេត្តម្មេ ចត់ដ្ឋាចេត់ យោកាវេចរស្ប ចញ្ចុំស្ត្រិយានិ ខេត្តម្មេ ចតិដ្ឋាខេត្តិ យោកាវេទរោ បញ្ចុំច្រុំយាន់ អព្យាទានេ បត់ដ្ឋាបេត់ យោកាវេទរស្ប បញ្ចុំន្ទ្រិយាន អព្យាទានេ បត្តដ្ឋាបេន្តិ យោកាវេចពេ បញ្ចុំ ព្រៃ អាលោកសញ្ញាយ បត់ដ្ឋាបេត់ យោ-សាខែស្បេ ខញ្ចុំច្ចៃយន់ អលោកសញ្ញាយ ខដ្ឋា-ចេន្ត យោកាខែរោ ចញ្ចុំខ្លួយាន អាំគ្នោច ចត់ដ្ឋា-នេះ លោយនេះមាំ ឧណ្ឌំថ្មីលាក្នុងម្រើនេះ ឧង្-ដ្ឋាខេត្តិ ។ ខេ។ យោកាវេខរោ ខញ្ជាំ ឆ្កុំយាន់ អរេហ-ត្តមក្តេ ខត់ដ្ឋាខេត់ ហេតាវេទរស្ស ខញ្ជុំខ្លែយនិ អាហេត្តមក្តេ បត់ដ្ឋាបេត្ត ឃុំ បត់ដ្ឋាបក ដួន ស់ [ឆ្និ-យាធិ ឧដ្ឋញាធិ ។

មហាវគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

សមាធិន្ទ្រិយ វមែងញ៉ាំងបុគ្គលមានចិត្តនឹងធឹងឲ្យតម្កល់ស៊ីប បុគ្គលមានបញ្ហា វមែងញ៉ាំងបញ្ជាំទ្ទិយឲ្យតម្មល់សិប មិនរាយមោយ ចញ្ចុំន្ទិយ វមេន៍ញ៉ាំងចុ**គ្គល**មានចញ្ចា**ឲ្យ**តម្គល់សិច ក្នុងការឃើញ យោគាវចរ រមែងញ៉ាំងឥន្ទ្រិយ ៥ ឲ្យតម្គលសិប ក្នុងខេត្តម្នះ ឥន្ត្រិយ ៩ រមែងញ៉ាំងយោគាវចរ ឲ្យតម្មលស់បក្នុងខេត្តម្នះ យោគាវចរ រមែងញ៉ាំងឥន្ទ្រិយ ៥ ឲ្យតម្កល់លិប់ ក្នុងអព្យាបាទ ឥន្ត្រិយ ៥ វមែនញ៉ាំងយោគាវិចរ ឲ្យតម្កល់ស៊ប់ យោគាវចរ វមែនញ៉ាំងឥន្ទ្រិយ ៥ ឲ្យតម្កល់ស៊ិច ក្នុងអាលោក-ឥន្ទ្រិយ ៤ វមែនញ៉ាំងយោគាវចរ ឲ្យតម្កល់ស៊ីប៉ ក្នុងអាលោកសញ្ញា យោគាវចរ រថែងញ៉ាំងឥន្ទ្រិយ ៤ ឲ្យតម្កល់ ស៊ីប់ ក្នុងការមិនរាយមាយ ឥន្ត្រិយ ៥ រមែងញ៉ាំងយោគាវបរឲ្យ តម្កល់ស៊ីប ក្នុងការមិនរាយមាយ ។ បេ ។ យោគាវចរ វមែងញាំង ឥន្ត្រិយ ៤ ឲ្យឥម្ពល់ស៊ីប ក្នុងអរហត្តមគ្គ ឥន្ត្រិយ ៤ វមែងញាំង យោគាវចរ ឲ្យតម្លល់លិច ក្នុងអរហត្តមគ្គ ឥន្ត្រិយទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីឃើញ ដោយអត្តថាឲ្យតម្កល់ស៊ីប់ យ៉ាងនេះឯង

សុត្តនូបិជិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(១៦៧) បុដុខ្លីនេ សមាជំ ភាប់ន្លោ កាត់សាតាបេរ ខុបដ្ឋានកុសលោ ហោត់ សេត្វោ សមាជំ ភាប់ន្លោ^(a) កាត់ហាកាបេរ ខុបដ្ឋានកុសលោ
ហោត់ រីតរាតា សមាជំ ភាប់ន្លោ កាត់ហាកាបេរ

ខុបដ្ឋានកុសលោ ហោត់ ។ បុដុខ្លីនោ សមាជំ

ភាប់ន្លោ សត្វបំ អាកាបេរ ខុបដ្ឋានកុសលោ
ហោត់ សេត្វបំ អាកាបេរ ខុបដ្ឋានកុសលោ
ហោត់ សេត្វបំ អាកាបេរ ខុបដ្ឋានកុសលោ
ហោត់ សេត្វបំ អាកាបេរ ខុបដ្ឋានកុសលោ
ហេរំ ខុបដ្ឋានកុសលោ ហោត់ រីតរាគា សមាជំ

ភាប់ន្លោ ឧសហ៌ អាកាបេរ ខុបដ្ឋានកុសលោ
ហោតំ ។

(០៦៨) បុដុជ្ជិនោ សមានិ ភាយន្តា ភាគមេហិ សត្តហាកាមេហ៍ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ។ អា-មិន្តិបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ សមដនិ-ទិន្តបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ សមដនិ-សលោ ហោតិ អវិក្សាបុដ្ឋានកុសលោ ហោតិ សលោ ហោតិ អវិក្សាបុដ្ឋានកុសលោ ហោតិ

ខ ឱ ការិយុត្តេ ។

សុត្តនូចិឝិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(១៦៧) បុថុជ្ជនកាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់

ឲុក ដោយអាការប៉ុន្មាន សេត្តបុគ្គលកាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នក

ឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ឲុក ដោយអាការប៉ុន្មាន បុគ្គលប្រាសចាករាគ:

កាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ឲុក ដោយអាការ

ប៉ុន្មាន ។ បុថុជ្ជនកាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ឲុក

ដោយអាការ ៧ សេត្តបុគ្គលកាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុង

ការតម្កល់ឲុក ដោយអាការ ៨ បុគ្គលប្រាសចាករាគ: កាលចម្រើន

សមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ឲុក ដោយអាការ ១០ ។

(១៦៨) បុថុជ្ជនកាលបម្រើនសមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក
ដោយអាការ ៧ តើដូបម្ដេចខ្វះ ។ បុថុជ្ជន ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់
ទុកនូវអារម្មណ៍ ព្រោះអារម្មណ៍ដែលខ្លួនបានពិបារណាហើយ ១ ជាអ្នក
ឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុកនូវសមឋនិមិត្ត ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុកនូវ
បគ្គហនិមិត្ត ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក នូវសេចក្ដីមិនរាយមាយ ១

មហាវិគ្គេ ឥន្ទ្រិយកថា

សេត្តោ សមាជំ ភាប់ខ្លោ កាត់ អដ្ឋហាការប៉ោ ខុមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ។ អាវជ្ជិតត្តា
អារម្មណ៍មដ្ឋានកុសលោ ហោតិ សមដនិមិត្តមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ មក្តហនិមិត្តមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ
អំពីក្នេមមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ខិកាសុមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ សម្បីហិសនុមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ
ខុមេត្តមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ឯកត្តមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ សេត្តោ សមាជំ ភាប់ខ្លោ សមេហិ
អដ្ឋហាការប៉ោ ខុមដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុតនូវពន្ធឺ ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុត នូវសេចក្តីរីករាយ ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុត នូវសេចក្តីព្រងើយ កន្តើយ ១ បុថុដ្ឋនកាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុត ដោយគាការ ៧ នេះឯង ។

សេត្តបុគ្គលកាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នក ឈ្វាសត្តឱការតម្កល់ខុក ដោយអាការ ៤ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ សេត្តបុគ្គល ជាអ្នកឈ្ងាសក្នុងការតម្កល់ ទុក នូវមារម្មណ៍ព្រោះអារម្មណ៍ដែលខ្លួនជានពិចារណាហើយ 🤊 នាអ្នក ឈ្មាសក្នុងការតម្កល់ខុតនូវសមថនិមិត្ត ១ ជាអ្នកឈ្មាសក្នុងការតម្កល់ខុត នុវិបគ្គហនិមិត្ត ១ ជាអ្នកឈ្នាសក្នុងការតម្កល់ខុកនូវសេចក្ដីមិនរាយមាយ ១ ជាអ្នក**ឈ្វាសក្**ងការតម្កល់ទុក**នូ**វពន្ទឹ ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ ទុក នូវសេ**ចក្តី**ភ័ករាយ ១ ជាអ្នក**ឈ្វាសក្**ង**ការតម្កល់ទុក** នូវសេចក្តី ព្រង្វើយកន្ដើយ 🤊 ជាអ្នកឈ្ងាសក្នុងការតម្កល់ខុក នូវភាពនៃចិត្តមាន អារម្មណ៍តែមួយ **១ សេក្ខបុគ្គលកាល**ចម្រើនសមាធិ ធាអ្នកឈ្ងាស ក្នុការតុម្ល (គ្ ដោយអាការ ៤ នេះឯង៍ ៗ

សុត្តស្តីជំងឺពេ ខុទ្ធពនិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

រឺតរាកោ សមាជី ភាប់ខ្លោ កាត់មេហ៍ ឧសហាកាប់ខ្លាំ នុបដ្ឋានកាសលោ ហោតិ ។ អាវជ្ជិតត្តា
អារម្មណុខដ្ឋានកាសលោ ហោតិ ។ ខេ ។ រៀកត្តខដ្ឋានកាសលោ ហោតិ ញាណុខដ្ឋានកាសលោ
ហោតិ ចិត្តខដ្ឋានកាសលោ ហោតិ រឺតរាកោ សមាជី
ភាប់ខ្លោ ៩មេហ៍ ឧសហាកាបេហ៍ នុខដ្ឋានកាស.
លោ ហោតិ ។

(១៦៤) បុខុដ្ឋលោ ថៃស្បិន ភាប់ខ្លោ ភេតិហេ ភាបេរិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ភេតិហេភាបេរិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ សេក្ខោ ថៃស្បិន ភាប់ ខ្លោ ភេតិហេភាបេរិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ភេ តិហាភាបេរិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ រីតរាគោ ថៃស្បិន ភាប់ខ្លោ ភេតិហេភាបេរិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ភេតិហេភាបេរិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។

សុត្តស្តួចិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

បុគ្គលប្រាសហភពគ: កាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុង
ការតម្កល់ទុក ដោយអាការ ១០ គើដូចម្ដេចខ្វះ ។ បុគ្គលប្រាស
បាករាគ: ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុកខ្លាំអារម្មណ៍ ព្រោះអារម្មណ៍
ដែលខ្លួនបានពិបារណាហើយ ១ ។ បេ ។ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់
ទុកខ្លាំភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក
ខ្លាំញាណ ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុកខ្លាំចិត្ត១ បុគ្គលប្រាស
បាករាគ: កាលចម្រើនសមាធិ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយ
អាការ ១០ នេះឯង ។

(១៦៩) បុថុជ្ជនកាលចម្រើនបៃស្បនា ដាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់

ុក ដោយអាការប៉ុន្មាន ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយ

អាការប៉ុន្មាន សេត្តបុគ្គល កាលចម្រើនបៃស្បនា ជាអ្នកឈ្វាស

ក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយអាការប៉ុន្មាន ជាអ្នកមិនឈ្វាស ក្នុងការ

តម្កល់ទុក ដោយអាការប៉ុន្មាន បុគ្គលប្រាសចាករាគ: កាល

ចម្រើនវិបស្សនា ជាអ្នកឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយអាការ

ប៉ុន្មាន ជាអ្នកមិនឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយអាការប៉ុន្មាន ។

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

បុខ្មដ្ឋនោ បែកប្រនិ ភាប់ខ្លោ នៃបោកបេរា ១០ខ្លានកាសលេ ហោតិ នៃបក្សា បៃកប្រនិ ភាប់ខ្លោ
ឧកសលេ ហោតិ សេក្ខោ បៃកប្រនិ ភាប់ខ្លោ
ឧកសាភាបេរា ១០ខ្លានកាសលេ ហោតិ ឧសហាកាបេរា អនុខឌ្ឋានកាសលេ ហោតិ រីតរាកោ
វិបស្បនិ ភាប់ខ្លោ ខ្លានសហាកាបេរា ១០ខ្លានកាសលេ ហោតិ ខ្លានសហាកាបេរា អនុខឌ្ឋានកុ
សលេ ហោតិ ខ្លានសហាកាបេរា អនុខឌ្ឋានកុ
សលេ ហោតិ ខ្លានសហាកាបេរា អនុខឌ្ឋានកុ-

(០៩០) ខុដុដ្ឋលោ ថៃស្បី ភពប្តេក្ត កាត់ទេហិ នៅហាការេហ៍ នុខដ្ឋានកុសលោ ហោតិ កាត់ខេ នៅហាការេហ៍ អនុខដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ។ អនិ-ខូតោ នុខដ្ឋានកុសលោ ហោតិ ជិទូតោ មនុខដ្ឋា-ឧកុសលោ ហោតិ ខុក្ខាតោ នុខដ្ឋានកុសលោ ហោតិ សុខតោ អនុខដ្ឋានកុសលោ ហោតិ អនត្ត. តោ នុខដ្ឋានកុសលោ ហោតិ អត្តតោ អនុខដ្ឋានកុ សលោ ហោតិ ខុយនោ នុខដ្ឋានកុសលោ ហោតិ អនត្ត.

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រិយកថា

បុបុដ្**នកាល**ចម្រើនវិបស្សនា ជាអ្នកល្វាសត្តង៍ការតម្កល់ខុក អាការ ៩ ជាអ្នកមិនឈ្វាសត្តន៍ការតម្កល់ខុត ដោយអាការ ៩ សេត្ បុគ្គលកាលចម្រេនវិបស្សនា ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុកដោយអាការ ១០ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយអាការ ១០ បុគ្គលប្រាស ចាក់កគ: កាលចម្រើនវិបស្សនា ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយ អាការ ១៤ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការត្តមួលខុត ដោយអាការ ១៤ ។ (១៧០) បុថុដ្ឋនកាលចម្រើនបែស្សនា ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការតម្ល ខុត ដោយអាការ ៩ តើដូចមេចខ្លះ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្លៃខុត ដោយអាការ ៩ តើដូចម្ដេចខ្លះ 🤰 បុថុដ្ជន ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល ទុកថាមិខទៀន៍ ១ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្ងល់ទុកថា ទៀន៍ ១ ជាអ្នក ឈ្មាសក្នុងការតម្លាំទុកថាជាទុក្ខ ជាអ្នកមិនឈ្មាសក្នុងការតម្លាំទុក ថាជាសុខ ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការតម្លាំខុកថាមិនមែន១ន ១ ជាអ្នកមិន ឈ្មាសកង្គការតម្លាំទុកថា ១៩ ១ ជាអ្នកឈ្មាសក្នុងការតម្លាំទុកថាអស់

សុគ្គន្តប៉ិធីពេ ខុទ្ធពនិកាយសុរ្វ បដិសម្តីខាមគ្នោ

ឃន់ តេ អនុខដ្ឋានកុសលេ ហេតិ វយ់តេ នុខដ្ឋានកុសលេ ហេតិ អាយុលនានុខដ្ឋានកុសលេ
ហេតិ វិទាំណាមុខដ្ឋានកុសលេ ហេតិ នុវតោ
អនុខដ្ឋានកុសលេ ហេតិ អនិមិត្តខដ្ឋានកុសលេ
ហេតិ និមិត្តានុខដ្ឋានកុសលេ ហេតិ អនិមិត្តខដ្ឋានកុសលេ
ហេតិ និមិត្តានុខដ្ឋានកុសលេ ហេតិ អប្បីណិហេតិ បំព័ត្តនេះ សូល ហេ ហេតិ ខណ៌ជានុខដ្ឋានកុស ហេ
ហេតិ សុញ្ញាតុខដ្ឋានកុសលេ ហេតិ អភិនិវេសានុខដ្ឋានកុសលេ ហេតិ ខុដុជ្ជនា វិទស្សនិ
ការ៉េន្តា តមេហិ នវហាការេហិ នុខដ្ឋានកុសលេ
ហេតិ តមេហិ នវហាការេហិ អនុខដ្ឋានកុសលេ
ហេតិ តមេហិ នវហាការេហិ អនុខដ្ឋានកុសលេ

សេក្តោ មៃស្បូន ភាប់ខ្លោ ភេតមេហិ ឧសៈ ហេតាបេហិ ខុមដ្ឋានកុសលោ ហេតិ ភេតមេហិ ឧសហភាបេហិ អនុមដ្ឋានកុសលោ ហេតិ ។ សេក្តោ មៃស្បូន ភាប់ខ្លោ អនិច្ចតោ ខុមដ្ឋានកុ សលោ ហេតិ និច្ចតោ អនុមដ្ឋានកុសលោ ហេតិ

សុត្តស្តូមិដក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ទៅ ១ ជាអ្នកមិនឈ្វាសត្តង៍ការតម្លប់ទុកថាជាជុំ (រឹងប៉ឹង) ១ ជាអ្នក ឈ្លាសក្នុងការតម្កល់ខុកថាសូន្យ ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការតម្កល់ខុកថា ប្រមូលមក ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុកថាប្រែប្រួល ១ ជាអ្នកមិន ឈ្នាសក្នុងការតម្លល់ទុកថាទៀន ១ ជាអ្នកឈ្នាសក្នុងការតម្លល់ទុក ថា មិនមាននិមិត្ត ១ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្លាំ ខុកថាមាននិមិត្ត ១ ជាអ្នក ឈ្លាសក្នុងការតម្លប់ខុត ថាមិនមានខិតមូល ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការ តម្លប់ទុក ថាមានទីតម្លប់ ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្លប់ទុកថាសូខ្យូ ១ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក ថាប្រកាន់ស្អិត ១ បុថុដ្ជន កាល ចម្រើនវិបស្សនា ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយអាការ ៩ នេះ ឯង ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក ដោយអាការ ៩ នេះឯង ។ សេត្តបុគ្គល កាលចម្រើនវិបស្សនា ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ ទុក ដោយអាការ ១០ តើដូចម្ដេចខ្លះ ជាអ្នកមិនឈ្វាស ក្នុ ការតម្លាំទុក ដោយអាការ ១០ តេដ្ឋ២មេ១១៖ ។ សេក្ខបុគ្គល កាលចម្រើនវិបស្សនា ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្លប់ទុក ថាមិនទៀង ១ ជាអ្នកមិនឈាស ក្នុងការតម្លាំទុក ថាទៀង ១ ។ បេ

មហាវិគ្គេ ឥត្រ្ទ័យកថា

រឺតវាកោ បែងរឿធំ ភាប់ខ្លោ កាត់មេហ៍ ខ្វានសហាកាបេហ៍ នុខដ្ឋានកាសលោ ហោត់ កាត់មេហ៍
ខ្វានសហកាបេហ៍ អនុខដ្ឋានកាសលោ ហោត់ ជំ
អនិច្តតោ នុខដ្ឋានកាសលោ ហោត់ និច្ចតោ អនុខដ្ឋានកាសលោ ហោត់ និច្ចតា អនុសលោ ហោត់ អញ្ញាណាធុខដ្ឋានកាសលោ ហោត់
វិសញ្ញោកុខដ្ឋានកាសលា ហោត់ សញ្ញោកានុខដ្ឋានកាសលោ ហោត់ និបានខ្វានកាសលា ហោត់ សញ្ញាកានុខដ្ឋានកាសលោ ហោត់ និបានខ្វានកាសលា ហោត់

មហាវគ្គ ឥន្ត្រិយកឋា

ជាអ្នកឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុតថាសូន្យ ១ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការ
តម្កល់ខុតថាប្រកាន់ស្អិត ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុតនូវញាណ ១
ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុតនូវអញ្ជាណ ១ សេត្តបុគ្គល កាល
ចម្រើនវិបស្សនា ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុត ដោយអាការ ១០ នេះ
ឯង ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុត ដោយអាការ ១០ នេះ

បុគ្គលប្រាសថាករគ: កាលចម្រើន បែស្សនា ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការ តម្កល់ទុក ដោយអាការ ១៤ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ បុគ្គល់ប្រាសថាករគ: ជាអ្នក ល្ហាសក្នុងការតម្កល់ទុក ថាមិន ទៀង ១ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ ទុក ថា ខៀង ១ ។ បេ ។ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក នូវញាណ ១ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុក នូវអញាណ ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុង ការតម្កល់ទុក នូវការប្រាសថាកសំយោជន: ១ ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការ តម្កល់ទុក នូវសំយោជន: ១ ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ទុកនូវនិពោធ ១ សង្គារនេត្ត កោចរញ្ជា នជានាត្ត សមត្តញាំ សង្គិរបន់ត្តជំនួល ទ្ធ សសា មារតិ ស្នង សមត្តឃាំ សេ សោ ស្រាត់ មុខេស្ស និងសសា មារស្ង សតិតិនេះ សហ សោ មុខេស្ស និងសសា មារស្ង មន់តិតិ សហ សោ មុខេស្ស និងសសា មារស្ង មន់តិតិ សហ សេ មុខ្ចិល ទ្ធ សសា មារតិ មេនិង មេ សហ សេ មុខ្ចិល ទ្ធ សសា មារតិ ខេត្ត នេះ មេ សហ សេ មុខ្ចិល ទ្ធ សមា មារតិ មារតិ សេ ខេត្ត ស្រប់ មេន មុខ្ចិល ទ្ធ សមា មារតិ មារតិ សមតិញិ ស្រប់ មេន មុខ្ចិល ទ្ធ សមា មារតិ សមតិញិ

(០៧០) ៩ខ្ចិយានិ សមោជានេត់តំ គេថំ ៩ខ្ចិ-យានិ សមោជានេត់ ។ អធិមោត្ខដ្ឋេន សន្ធិខ្ចិយំ សមោជានេត់ ។បេ។ សមថនិមិត្តបដ្ឋានកុសល់វ-សេន បក្សានិមិត្តបដ្ឋានកុសល់វសេន អវិគ្គេបុចដ្ឋា-នកុសល់វសេន⁽⁰⁾ សម្បីហំសនុបដ្ឋានកុសល់វសេន

១ ឱ. ម. ឯត្តស្តុរ ឱកាសូបដ្ឋានកុសលវិសេខាតិ ទិស្សតិ ។

សុគ្គស្តូមិ៨ក ខុទ្ទកនិកាយ មដិសម្តិទាមគ្គ

ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុត នូវសង្ខារ ១ បុគ្គលប្រាសបាករាគ:
កាលចម្រើនបៃស្សនា ជាអ្នកឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុត ដោយអាការ ១៤
នេះឯង ជាអ្នកមិនឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុត ដោយអាការ ១៤ នេះឯង
បុគ្គលប្រាសបាករាគ: រមែងប្រជុំនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ដោយអំណាច
នៃសេចក្ដីឈ្វាសក្នុងការតម្កល់ខុតនូវអារម្មណ៍ ព្រោះអារម្មណ៍ទាំងនោះ
១,ឧបានពិបារណាហើយ ទាំងដឹងច្បាស់នូវគោចរផង បាក់ធ្ងះនូវអត្ត
នៃការស្ងប់ផង ។ បេ ។ រមែងប្រជុំនូវធម៌ទាំងឡាយ ទាំងដឹងច្បាស់នូវ
គោចរផង៍ បាក់ធ្ងះនូវអត្តនៃការស្ងប់ផង ។

(១៧១) សំនួរត្រង់ពាក្យថា ប្រជុំនូវឥន្ទ្រិយទាំងឲ្យយ តើប្រជុំនូវឥន្ទ្រិយទាំងឲ្យយ ដូចម្ដេច ។ បុគ្គលប្រជុំនូវសទ្ធិន្ទ្រិយ ដោយអត្ត ថា ជឿស៊ប់ ។ បេ ។ ប្រជុំនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ដោយអំណាច នៃសេចក្ដីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុក នូវសម្ដេនិមិត្ត ដោយអំណាច នៃសេចក្ដីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុក នូវបគ្គបានិមិត្ត ដោយអំណាច នៃសេចក្ដីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុក នូវសេចក្ដីមិនរាយមាយ ដោយ អំណាចនៃសេចក្ដីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុក នូវសេចក្ដីមិនរាយមាយ ដោយ អំណាចនៃសេចក្ដីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុក នូវសេចក្ដីមិនរាយមាយ ដោយ

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

នុបេត្តបញ្ជាន់កុសល់សែន ឯកគ្បីដ្ឋាន់កុសល់វ-សេខ ញាណុខដ្ឋានកុសល់សេន ចិត្តដ្ឋានកុស-ល់សែន() អនិទ្ធា ឧទដ្ឋានក្សាល់សែន និ-ចុំតោ អនុបដ្ឋានតុសលវេសន ឧុត្ថាតោ ឧបដ្ឋាន-តាសល់សេខ សុខគោ អនុបដ្ឋានតុសល់សែន អនុត្តា ឧបដ្ឋានក្សាល់សែន អត្តា អនុ-បដ្ឋានក្សាល់ សេខ ១យ គោ ខ្ពុជ្ជានកុសល់។ សេខ ឃុខគោ អនុបដ្ឋានតុសល់សែខ វយ់តោ វព្ណាខ្យុងសណ្តាល មាល់សង់ខណ្ឌប្រមានម្នាស្ត្ វេសន វិចវិណាមុខដ្ឋានគុសលវសេន ដុវតោ អនុបដ្ឋានក្នុសលវសេន អនិមត្តបដ្ឋានក្នុសលវសេន

२ थ. स. रेम्**ह-** भ

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយក្រា

ដោយ អំណាចនៃសេចក្ដីឈ្ងាស ក្នុងការតម្លៃ ទុកនូវ ១បេត្តា ដោយ អំណាចនៃសេ**ច**ក្តីឈ្នាស ក្នុងការតម្កល់ខុត នូវភាពនៃចិត្តមានអា-វម្មណ៍តែមួយ ដោយអំណាចនៃសេចក្ដីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់^{ខ្}ក នូវ ញាណ ដោយអំណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតមល់ទុក នូវចិត្ត ដោយអំណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុក ថាមិនទៀន ដោយអំណាចនៃសេចក្ដីមិនឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុក ថា ទៀន ដោយ អំណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុក ថាជាទុក្ខ ដោយអំ-ណាចនៃសេបក្តីមិនឈ្មាស ក្នុងការតម្លៃទុក ថាជាសុ១ ដោយអ. ណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុក ថាមិនមែនៗន ដោយ អំណាចនៃសេចក្តីមិនឈ្វាស ក្នុងការតម្លាំឲុក ថាជាខ្លួន ដោយអំ-ណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្លប់ទុក ថាអស់ទៅ ដោយមំណាច នៃសេចក្តីមិនឈ្មាស កង្គីការតម្លាំទុក ថាជាជុំ (រឹង៍ប៉ឹង៍) ដោយអំ-ណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុក ថាសូន្យ ដោយអំណាច នៃសេចក្តីមិនឈ្វាស ក្នុងការតម្លៃទុក នូវការប្រមូលមក ដោយ អំណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុក នូវសេចក្តីប្រែប្រល ដោយអំណាចនៃសេចក្ដីមិនឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុក ថាទៀន ដោយអំណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្លាំទុក ថាមិនមាននិមិត្ត ជុំព្រំព្រៃ បុខ្ខាធិកាយល្ប បរិសម្តិតមក្តេ និមិត្តានុបដ្ឋានកាសល់ សេន អប្បាណ៍ ហិតុបដ្ឋានកុ សល់ សេន បណ៌ ជានុបដ្ឋានកុសល់ សេន សុញា-តុបដ្ឋានកុសល់ សេន អភិនិ សេនុបដ្ឋានកុសល់ សេន ញាណុបដ្ឋានកុសល់ សេន អញ្ជាណានុប-ដ្ឋានកុសល់ សេន វិសញ្ញោកុបដ្ឋានកុសល់ សេន ដ្ឋានកុសល់ សេន វិសញ្ញោកុបដ្ឋានកុសល់ សេន សញ្ញោកានុបដ្ឋានកុសល់ សេន និ ភេឌុបដ្ឋានកុស-ល់ សេន(⁰) តិ ខ្ញុំយាន់ សមោជានេត់ កោចក្រា បដ្ឋានាតំ សមត្ថកា បដ្ឋាជ្ឈិត ។

(១៧៤) ឧត្តស្បដ្ឋិយ អាការេស តិស្លា ថ្និ ៩.

ន្ទិយស្ទ សើកាវេតាមញា អាសវាជំ ១យេ ញាណ៍
កាត់មេស និស្លាជំ ឥន្ទិយធំ អនញ្ញាត់ញូស្បាម៉ឺនិ.

ន្ទិយស្ប អញ្ជាថ្មិយស្ប អញ្ជាត់ប្រើយស្ប ។

[🗣] ង. ម. ឯព្នុន្តរេ សង្ហារានុបដ្ឋានកុសលវិសេតាពី 🤅 ស្សូត់ ។

សុត្តនូបិជិត ខុទ្ចកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ដោយអំណាចនៃសេចក្តីមិនឈ្នាស ក្នុងការតម្លាំទុកនូវនិមិត្ត អំណាចនៃសេចក្តីឈ្នាស ក្នុងការតម្ងល់ទុកនូវការមិនតម្ភល់មាំ អំណាចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុកនូវការតម្កល់មាំ អំណាចនៃសេចក្តីឈ្នាស ក្នុងការតម្កល់ទុកនូវការសូន្យ ដោយអំណាច នៃសេចក្តីមិនឈ្វាស ក្នុងការតម្លប់ទុកនូវការប្រកាន់ស្ថិត ដោយអំ-ណេចនៃសេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុកនូវញ្ជាណ ដោយអំណាចនៃ សេចក្តីមិនឈ្វាស ក្នុងការតម្លៃ ទុកនូវអញ្ជាណ ដោយអំណាចនៃ សេចក្តីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ទុកនូវការប្រាសចាកសំយោជនៈ ដោយ អំណាចនៃសេចក្តីមិនឈ្មាស ក្នុងការតម្កល់ទុកខ្លាំសំយោជន: ដោយ អំណាចនៃសេចក្ដីឈ្វាស ក្នុងការតម្កល់ខុតនូវនិរោធ បុគ្គលរមែង ប្រមូលមកនូវឥន្ត្រិយទាំងឡាយ ទាំងដឹងច្បាស់នូវគោបរផង ចាក់ធ្វុះ នូវអត្ថនៃការស្ងប់ផង ។

(១៧৬) បញ្ញា គឺភាពស្ទាត់ បេស់ឥន្ទ្រិយ ៣ ដោយអាការ ៦៤ ឈ្មោះថាអាសវត្ថយញ្ជាណ ឥន្ទ្រិយ ទាំង ៣ គើដូចម្ដេចខ្វះ អនញ្ញាត-ពាស្យាមីតិន្ទ្រិយ ១ អញ្ជាន្ទ្រិយ ១ អញ្ជាតាវិន្ទ្រិយ ១ ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

អនញ្ញាតញ្ញាស្បាមតែ ខ្ញុំយំ គេត់ដ្ឋានាន កិច្ចត់
អញ្ជាំខ្ញុំយំ គេត់ដ្ឋានាន កិច្ចត់ អញ្ញាតាវិ ខ្ចុំយំ គេត់ដ្ឋានាន កិច្ចត់ ។ អនញ្ញាតញ្ញាស្បាមតំ ខ្ចុំយំ នាត់
ឃុំនំ កិច្ចត់ សោតាបត្តិមត្តិ អញ្ជា ខ្ចុំយំ និង្ហានា សេត្តិមត្តិ អញ្ជា ខ្ចុំយំ និង្ហានា សេត្តិមត្តិ អញ្ជា ខ្ចុំយំ និង្ហានា កិច្ចត់ សោតាបត្តិដល់ សភាពមិនក្តុំ សភានាកា ប៉ុន្តិលំ អនាតាមិមត្តិ អនាតាមិដល់ អរហត្តមក្តុំ អញ្ជាតិខ្ចុំយំ និងកំ ឃុំនំ កិច្ចត់ អរហត្តដល់ ។
ញាតាវិ ខ្ចុំយំ និងកំ ឃុំនំ កិច្ចត់ អរហត្តដល់ ។

(១៩៣) សោតបត្តិមក្កភ្លាលោ អឧញ្ញាតញ្ញាស្បាមិតិច្ចិយស្ប សន្ទិច្ចិយំ អនិមោត្តបរិកាំ ហោតិ
វ៉ាយ់ច្ចិយំ បក្កហបរិកាំ ហោតិ សតិច្ចិយំ នុបដ្ឋាំ
នបរិកាំ ហោតិ សមានច្ចិយំ អាំក្តោបបរិកាំ ហោតិ
បញ្ជាំច្ចិយំ នកប្បនបរិកាំ ហោតិ មនិច្ច្រិយំ វិជាននៈ
បរិកាំ ហោតិ សោមនស្បិច្ចិយំ អភិនទ្ធនបរិកាំ
ហោតិ ជីវិតិច្ចិយំ បក្តសន្នតានិបតេប្បបរិកាំ ហោតិ
សោតបត្តិមក្កភ្លាលោ ជាតា នម្នា ឋបេត្តា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រ៉េបំ សព្វា គុសហ ហេត្តិ សព្វេំ
អនាសារ ហោត្តិ សព្វា និសាល នៃបានិកា ហេជិ

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

អនញ្ជាត់ញូស្យូមិតិទ្រិយ ដល់នូវឋានប៉ឺឡាន អញ្ជិទ្រិយ ដល់នូវ ឋានប៉ឺឡាន អញ្ជាតាវិទ្រិយ ដល់នូវឋានប៉ឺឡាន ។ អនញ្ជាត់ញូស្បូ-មីតិទ្រិយ ដល់នូវឋាន ១ គឺសោតាបត្តិមគ្គ អញ្ជិទ្រិយ ដល់ខូវឋាន ៦ គឺសោតាបត្តិផល សកទាតាមិមគ្គ សកទាតាមិផល អនាគាមិមគ្គ អនាគាមិផល អរហត្តមគ្គ អញ្ជាតាវិទ្រិយ ដល់ខ្លូវឋាន ១ គឺអរ-ហត្តផល ។

(១៧៣) ក្នុង១ណៈនៃសោតបត្តិមត្ត អនញាតញាស្យាមតិន្ទ្រិយ មានសន្ទិន្ទ្រិយ ដែលមានការដើស៊ីប៉េងាបរិករ មានវិរិយន្ទ្រិយ ដែល មានការផ្គង់ ឡើងដាបរិករ មានសតិន្ទ្រិយ ដែលមានការប្រុងប្រយ័ត្ន ដាបរិករ មានសមាធិន្ទ្រិយ ដែលមានការមែនកាយមាយ ជាបរិករ មានបញ្ជាំទ្រិយ ដែលមានការឃើញជាបរិករ មានមនិន្ទ្រិយ ដែលមានការឃើញជាបរិករ មានមនិន្ទ្រិយ ដែលមានការ មានមនិន្ទ្រិយ ដែលមានការ មានការដឹងច្បាស់ជាបរិករ មានសេមនស្សិន្ទ្រិយ ដែលមានការ រីករាយជាបរិករ មានជីវិតិន្ទ្រិយ ដែលមានដំណានៃការប្រព្រឹត្តិទៅ ជាអធិបតីជាបរិករ ធមិតិងឡាយដែលកើតហើយ ក្នុង១ណៈនៃសោតាបត្តិមគ្គ វៀវលៃងតែចិត្តសមុដ្ឋានរូបចេញ សុទ្ធតែជាកុសលទាំងអស់ សុទ្ធតែមិនមានអាសវៈ ទាំងអស់ សុទ្ធតែជានិយ្យានិកធម៌ទាំងអស់

សុត្តនូបិជិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្ភិទាមគ្នោ

អរសត្តដលក្ខាណៃ អញ្ញាតាវិជ្ជិយស្ប សន្ដិច្និំ យំ អន់មោក្ខាមរិវា ហោតិ ។ ខេ ។ ជីវិតិជ្ជិយំ មា-ត្តសន្តតានិមតេយ្យមរិវា ហោតិ ។ អរសត្តដលក្ខា-ណេ ជាតា នម្មា សព្វេ អព្យាកាតា ហោត្តិ ឋមេត្វា និត្តសមុដ្ឋាន រ៉ុម សព្វេ អនាសវា ហេត្តិ សព្វេ លោកគ្នា ហេតុ សព្វេ និព្វាលម្មេណា ហេតុ ។

សុត្តនូចិជិក វុទ្ធកតិកាយ បជិសថ្មិទាមគ្គ

សុទ្ធតែជាធម៌ដល់នូវការមិនសន្សំនូវវដ្ត: ពុធ៌អស់ សុទ្ធតែជាលោកគួរ: ត់ដអស់ សុទ្ធតែជាធម៌មានព្រះនិញ្ជានជាអារម្មណ៍តំងអស់ ក្នុងខណ:-នៃសោតបត្តិមគ្គ អនញាតុពាស្យាមតិន្ទ្រិយ មានឥន្ទ្រិយទាំង ៤ នេះ ជាសហជាតបរិវារ ជាអញមញ្ញបរិវារ ជានិស្យួយបរិវារ ជាសម្បយុត្ត-បរិវារ ជាគុណជាតទៅជាមួយគ្នា កើតជាមួយគ្នា លាយទ្បីជាមួយគ្នា ប្រកបជាមួយគ្នា ធម្មិលន៍នោះឯង ជាអាការផង ជាបរិវារផង របស់ អនញាត្តពាស្សមតិ ខ្លែយនោះ ។ ក្នុង ណៈនៃសោតាបត្តិមគ្គ ។ បេ ។ ក្នុង១ណ:នៃអរហត្តផល អញ្ជាតាវិទ្រិយ មានសន្ធិទ្រិយ ដែល មានការដៀស៊ីបំជាបរិករ ។ បេ ។ មានដីវិន្រ្ទិយ ដែលមានដំណនៃការ ប្រព្រឹត្តទៅជាអធិបតីជាបរិការ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតហើយ ក្នុង ខណៈនៃអរហត្តផល សុទ្ធតែជាអព្យាក្រឹតទាំងអស់ វៀវលែងតែចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបចេញ សុទ្ធតែមិនមានអាសវៈពុធិ៍អស់ សុទ្ធតែជាលោក្តរៈ ទាំងអស់ សុទ្ធតែជាធម៌មានព្រះនិញ្ចាន ជាអារម្មណ៍ទាំងអស់ ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពថា

(០៧៤) អសវាតិ គាត់ថេ តេ អសវា គា-មាសរវា ភវាសរវា ឧិឌ្ឌាសរវា អវិជ្ជាសវវា ។

កាន្តេនេះ អាសាវ ១ីយន្តិ ។ សោតាបត្តិមក្រុន អន់វេសសោ និដ្ឋាស់វេ ១ីយតិ អមាយកមនីយោ តាមាសវេ ១ីយតិ អមាយកមនីយោ កវាសវេវ ១ីយតិ អមាយកមនីយោ អវិជ្ជាសវេវ ១ីយតិ វៀត្តេនេះ អាសាវ ១ីយន្តិ ។ សកានាតាមិម-ក្កែន ជុំខ្សាវិកោ កាមាសវេវ ១ីយតិ តនេ-កាដ្ឋោ ភវាសវេវ ១ីយតិ តនេកដ្ឋោ អវិជ្ជាស-វេវ ១ីយតិ វៀត្តេនេះ អាសវ ១ីយន្តិ ។

o **ធ.**ម. អដ្ឋកានិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយពថា

ក្នុង១ណ: នៃអរហត្តផល អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ មានឥន្ទ្រិយទាំង៤ នេះ ជា សហជាតបវិការ ។ បេ ។ ធមិទាំងនោះឯង ជាអាការផង ជាបវិការ ផង របស់អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយនោះ ឥន្ទ្រិយប្រាំបី។ ដងនេះ ដូចសេចក្តីដែល អធិប្បាយមកខេះ ត្រូវជា ៦៤ ។

(១៧៤) សំនួរត្រង់ពាក្យថា អាសវ:ទាំងឡាយ តើអាសវ:ទាំង ឡាយនោះ ដូចម្ដេចខ្វះ អាមាសវ: កាសវ: ខិដ្ឋាសវ: អវិជ្ជាសវ: ។

អាសារៈ ទាំងឡាយ ទុំះ រមែងអស់ ក្នុងធមិដូបម្ដេច ។ ខិដ្ឋាសារៈ រមែងអស់ ឥតមានសេសសល់ កាមាសារៈ នាំសត្វទៅកាន់អប្ដាយ វមែងអស់ អាវិជ្ជាសារៈ នាំសត្វទៅកាន់អប្ដាយ វមែងអស់ អាវិជ្ជាសារៈ នាំសត្វទៅកាន់អប្ដាយ វមែងអស់ អាវិជ្ជាសារៈ នាំ សត្វទៅកាន់អប្ដាយ វមែងអស់ ដោយសោតាបត្តិមគ្គ អាសារៈទាំង ឡាយ ទុំះ វមែងអស់ក្នុងធមិទុំះឯង ។ កាមាសារៈដ៏គ្រោតគ្រាត វមែងអស់ ភាកសារៈដែលតាំងនៅក្នុងខិមួយ ជាមួយ នឹងកាមាសារៈនោះ វមែងអស់ អាវិជ្ជាសារៈ ដែលតាំងនៅក្នុងខិមួយ ជាមួយ នឹងកាមាសារៈនោះ វមែងអស់ អាវិជ្ជាសារៈ ដែលតាំងនៅក្នុងខិមួយ ជាមួយ នឹងកាមាសារៈនោះ វមែងអស់ ដោយសាតាមិមគ្គ អាសារៈ ទាំងឡាយ ទុំះ វមែងអស់ក្នុងធមិទុំះឯង ។

សុត្តនូចិដិពេ १९ ពនិកាយស្ស ចដិសម្លឺខាមគ្នោ

អយតាមិមក្ដេជ អជ្ជាសេសោ ភាមាសរវា ទីយតិ តែខេកដ្ឋោ អវាសរវា ទីយតិ តខេកដ្ឋោ អវិជ្ជាសៈ វោ ទីយតិ ឯក្ខេះត អាសវា ទីយត្តិ ។ អរហត្តម-ក្ដេជ អជ្ជាសសោ អវាសវវា ទីយតិ អជ្ជាសេសោ អវិជ្ជាសវវា ទីយតិ ឯត្រេតេ អាសវា ទីយត្តិ ។

> ឧ តស្ប អនិដ្ឋមិះត្តិ កិញ្ចិ ម ទៅ អវិញ្ញាតមជាធិត្តិ សព្វ អភិញ្ញាសំ យឧត្តិ ឧយ្យិ តថាតតោ គេឧ សមន្ត្ទក្តុតិ ។

ញ្ជាណា និ មសា ខារយា និ សាវគេស ខារយា និ ខេ ស្នេញ ញា សា និ ខេ្តាញ ។ ខេ ។ សព្ទិញ្ញា ខេយ ញា សា ពុនិញ្ញា សា ខេ ។ សព្ទិញ្ញា សា ពុនិញ្ញា សា និ ខ្មែស និ ខេ្ម ខេយ ញា សា ពុនិញ្ញា សា ខេ ។ សព្ទិញ្ញា សា សម្គេ ពុនិញ្ញា សា និ ខេ្ម ពុនិញ្ញា សា និ ខែ សា សា ខែ សា សព្ទិញ្ញា សា និ ខ្មែស ខ្មែ ពុនិញ្ញា សា និ សាវគេសា ខារយា និ ខេ ពុនិញ្ញា សា ខេ ។ សព្ទិញ្ញា សា ខែ ខេ្ម ពុនិញ្ញា សា ខែ ខែ សាវគេសា ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខែ ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខែ ខែ ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខែ ខែ ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខែ ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខែ ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខែ ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខែ ខែ ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខេម្ម ពុនិញ្ញា សា ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម្ម ព្យាសា ខេម្ម ពុនិញ សា ខេម្ម ពិតិសិស្ត សា ខេម ខេម្ម ពិតិសិស្ត សា ខេម សា ខេម្ម ពិតិសិស្ត សា ខេម្ម សា ខេម្ម ពិតិសិស្ត សិស្ត ស

[•] ធ្លារ មេសាវរណ្យាណំ ។

សុត្តស្តូចិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

តាមាស់: វមែងអស់ ឥតមានសេសសល់ ភវាស់: ដែលតាំងនៅ ក្នុងទីមួយ ជាមួយនឹងតាមាស់:នោះ វមែងអស់ អវិជ្ជាស់: ដែលតាំង នៅក្នុងទីមួយ ជាមួយគ្នានឹងភវាស់:នោះ វមែងអស់ ដោយអនាគាមិមគ្គ អាស់:ទាំងឡាយនុះ វមែងអស់ក្នុងធម៌ខ្លុះឯង ៗ ភវាស់រៈ វមែងអស់ ឥតមានសេសសល់ អវិជ្ជាស់: វមែងអស់ ឥតមានសេសសល់ ដោយ អរហត្តមគ្គ អាស់:ទាំងឡាយនុះ វមែងអស់ ក្នុងធម៌នុះឯង ៗ

> ជម្មជាតតិចតួចក្នុងលោកខេះ ដែលព្រះតថាគតនោះ មិនបានឃើញហើយ មិនដឹងហើយ មិនគប្បីជឹង មិនមានឡើយ ជម្មជាតណាដែលព្រះតថាគត គប្បី ដឹង ព្រះតថាគតបានដឹងជម្មជាតនោះទាំងអស់ហើយ ហេតុនោះ ទើបព្រះតថាគត ឈ្មោះថាសមន្តចត្ត ៗ

ស់នូះត្រង់ពាក្យថាសមន្តចក្តុ តើសមន្តចក្តុ ដោយអត្តថាដូចម្តេច ។
ពុទ្ធញាណ ១៤ គឺសេចក្តីដឹងកង្ទុក្ខ ឈ្មោះថាពុទ្ធញាណ ១ សេចក្តីដឹង
ក្នុងទុក្ខសមុទ័យ ឈ្មោះថាពុទ្ធញាណ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីដឹងសព្វឥត
ចន្ទោះ ឈ្មោះថាពុទ្ធញាណ ១ សេចក្តីដឹងឥតមានអ្វីរារាំង ឈ្មោះថា
ពុទ្ធញាណ ១ នេះ ពុទ្ធញាណ ១៤ បណ្តាពុទ្ធញាណ ១៤ នេះ ញាណ
៨ ទូទៅដល់សាវ៉ក ញាណ ៦ មិនទូទៅដល់សាវ៉កទាំងឡាយទេ ។

មហាវិគ្គេ តាន្ត្រិយកថា

[០៩៤] យាវតា ឧុក្ខស្បី ឧុក្ខដ្ឋោ ញា គោ អញាគោ ឧុក្ខដ្ឋោ ឧត្តទិត សមន្ត្តក្តិ ឃុំ សមន្ត្ က္ဆို() နိ မက္ဆိုင္ခ်က္က မည္ဆိုင္ခ်က္လည္၊ ႔ေလး မင္းမာ-ឌ្នាដ្ឋេន សន្ទិន្ត្រិល ពក្កសដ្ឋេន អ៊ីលន្ត្រិល នពដ្ឋាន-ដេីខ មនុស្រ័ណូ អរ្យើសពីខេ មាសព្វប័ណ្ លារុខ ឧុត្ធស្ប ឧុត្ធដ្ឋា ឧដ្ឋា វិឌិតោ សច្ចិកាតោ ដស្ប៌-តោ បញ្ហាយ អេដុស្ស៊ីតោ បញ្ហាយ ឧក្ខាដ្ឋោ ឧទ្ទឹត សមន្តតុ ឃុំ សមន្តតុ តំ មញ្ជាំយ មញ្ជាំយ-ស្បា វសេន អនិមោត្តដ្ឋេន សន្ធិន្ត្រិយ៍ បក្កហដ្ឋេន វិ-រិយន្ត្រិយ និពឌឹង មនុទ្ធិល្ខ អរួយនៃ មា មានិ ខ្លែប ហាវតា សមុខយស្ប សមុខយដ្ឋោ ។បេ។ ១ ១. ម. សមន្តបក្ខ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រីយកថា

(១៧៤) ទុក្សប្ត មានអត្តថាលំហុកទាំងប៉ុន្មាន ព្រះតថាគតដឹង ហើយ ទុក្ខសច្ច មានអត្តថាលំពុក ព្រះតថាគតមិនបានដឹងហើយ មិន មាន ឡើយ ហេតុនោះ ព្រះតថាគត ឈ្មោះថាសមន្តចក្ ធម្មជាតណា ជាសមន្តបត្ត ធម្មជាតទោះក៏គឺបញ្ជាំខ្លែយ សទ្ធិខ្រួយដោយអត្តថាជឿសិប វីវិយ៍ន្ទ្រិយ ដោយអត្តថាផ្គង់ទ្បើង សតិន្រ្ទិយ ដោយអត្តថាប្រុងប្រយ័ត្ន សមាធិន្រ្ទីយ ដោយអត្ថថាមិនរាយមាយ(មានឡើង) ដោយអំណាចនៃប-ញ ខ្លែយ ទុក្ខសឲ្យ មានអត្តថាលំបាកទាំងប៉ុន្មាន ព្រះតថាគតឃើញ ហើយ ជ្រាច ហើយ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ប៉ះពាល់ហើយ ដោយ បា្រជា ខុក្ខ-សច្ចុ មានអត្តថាលំបាក ព្រះតថាគតមិនបានប៉ះពាល់ហើយដោយប្រាជា មិនមាន ឡើយ ហេតុ នោះ ព្រះតថាគត ឈ្មោះថាសមន្ត្ត ្ត ធម្មជាត ឃា ពាសមន្តចក្តុ ធម្មជាតនោះ ក៏គឺបញ្ជាខ្មែយ សទ្ធិន្ត្រិយ ដោយអត្តថាដឿ សិប រីវិយ៍ន្ទ្រិយ ដោយអត្តថាផ្គង់ ទៀន សតិ ន្ទ្រិយ ដោយអត្តថា ប្រុងប្រ-យត្ថ សមាធិន្ត្រិយ ដោយអត្តថាមិន៣យមាយ(មាន ឡើង) ដោយអំណាច នៃបញ្ជាំខ្លិយ សមុខយសច្ច មានអត្តថាកើតទៀត ទាំងប៉ុន្មាន ។ បេ។ សុត្តផ្តូមិ៨ពេ ខុទ្ធពនិកាយសុរ្វ មេដឹសម្តីទាមគ្នោ

យាវតា និរោជស្បី និរោជដ្រោ យាវតា មក្កស្បី ឧដ្ដដ្ឋា ឈារខា អនិជ្យិន្ទុមានិយាល អនិជ្យិន្ទុមានិ-ខ ដោ ។ ខេ ។ ហាវតា ឌ ម្មី ១ ខ្មែក ម្ដី ខាល ឌ ឌី ១ នៃ-ជំសម្ពីនដ្ឋោ យាវតា ជំរុត្តិឲ្យដ៏សម្ពិធាយ ជំរុត្តិឲ្យ-ជំសម្ភិនដ្ឋោ យាវតា ខជិកាណខ្យុជិសម្ពិនាយ ខ-ដិកាណឲ្យដិសម្ពិនដ្ឋោ យាវតា ខដិកាណឲ្យដិស-ម្ភិនាយ ជដ៏ភាណជ្ឃដឹសម្ភិនដ្ឋោ យាវតា ឥន្ត្រី-ယာဒိ ဗေးကဗ $\hat{r}$ ယၤရွှ $(^{f e})$ ဤာကိ ဟာr၏ ဆရ္ရာဒိ អស**ហ**េខុស យ ញា ណំ យ ឥត យ មក ខ្យា-ដ៏ហ៍រេ ញាណ៍ យាវតា មហាការុណាសមាប-ត្ថិយោ ញាណំ ។បេ។ យាវតា សនេះកស្បួ លោកស្ប សមារកស្ប សព្រញ្ជកស្ប សស្បូម-សាស្រាញ្ញសាយា ខជាយ សនៅមនុស្សាយ និដ្ឋឹ សុន មុន វិញាន បន្ត បរយេសិន អនុវិច្ចាន

^{ា ៖.} ម. ឥន្ត្រីយបរោ**ចរ័យ**ត្តេ ។

សុត្តនូចិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្គ

និរោធសច្ច មានអត្តថារលត់ទាំងប៉ុន្មាន មគ្គសច្ច: មានអត្តថាជាផ្លូវទាំង ប៉ុនាន អត្តប្បដិសម្តិទា មានអត្តថាបែកធ្លាយនូវអត្តទាំងប៉ុន្មាន ។ បេ ។ ជម្មហ្វដិសម្ភិតា មានអត្តថាបែកធ្លាយខ្លាំធម៌ទាំងប៉ុន្មាន និរុត្តិប្បដិសម្ភិតា មានអត្តថាថែកធ្លាយនិរុត្តិទាំងប៉ុន្មាន បដិកាណប្បដិសម្តិទា មានអត្តថា បែកធ្លាយបដិកាណ គាំងប៉ុន្មាន ៩ទ្រ្ទិយបកេបវិយត្ត ញាណ គាំងប៉ុន្មាន សត្តាសនុសយញាណទាំងប៉ុន្មាន យមកប្បដិហិរញាណ ទាំងប៉ុន្មាន មហាករុណាសមាបត្តិញាណ ទាំងប៉ុនាន ។ បេ។ ធម្មាត ដែល លោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ដែល ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព នីងមនុស្សដ៏សេស ឃើញ ឮ ហិត ដឹងច្បាស់ សម្រេច ស្វែង រក ត្រាច់ទៅតាមហើយ ដោយចិត្ត ព្រះតថាគត ទ្រង់ដឹង ឃើញ

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយកថា

មនសា(១) ញាតិ និជ្ជ វិនិតិ សច្ចិកាតិ ៩ស្ប៊ិតិ ប-ស្នា មានស្បីទី ១៣០ ១៩៩ សមន្ទ្ធ ឃុំ ကမ္းမည္ကို အို မက္ကိုင္ခြဲတဲ့ မက္ကိုင္ခြဲတက္ ျပဴလမ អភ្មាធាន្ទ្រាស្ត្រ សន្ទិស្ត្រិល្ខ ឧស្តលដើម រួរូល្យម៉ែល ន្ទដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ត្រិលំ អាំគ្នោទដ្ឋេន សមាជិន្ត្រិលំ សន្ទូបនោ បក្ខណៈតំ បក្ខណៈនោ សន្ទូបតំ សន្ទ-ស នោ ឧជជា ខេត្ត ឧជជា ខេត្ត សន្ទូលទិ សន្ទូល-ន្តោ សមានហេតុ សមានហេត្តោ សុខ្ទុហៈ សុខ្ទុហៈ នោ ឧហ្យុង ឧហ្សុខ ឧស្សានេ និតដានេស និតដានេះ ឧដ្ឋានេស ឧដ្ឋានេស សមាឧហតិ សមាឧហ ្គេ បក្ណាតិ បក្ណាពោ មជានាតិ មជាននោ មក្ខណៈតិ មក្ខណៈនា សន្ទហត់ សន្ទហន្តោ មក្ខណៈតំ ឧបដ្ឋាបេន្តោ សមាឧហត្ថ សមាឧហន្តោ ឧបដ្ឋាបេត្ត ឧបដ្ឋាបេន្តោ

o ម. ឯត្តស្ល តត្តិ ទិស្សតិ ។

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រីយកថា

ដ្រាបច្បាស់ ធ្វើឲ្យជាត់ច្បាស់ ច៉ះពាល់ហើយ ដោយច្បាជា ព្រះ តថាគត មិនប៉ះពាល់ហើយ ដោយប្រាជា មិនមាន េ ហេតុនោះ ព្រះ តថាគត ឈ្មោះថាសមន្តបក្ខ ធម្មជាតណា ជាសមន្តបក្ខ ធម្មជាត នោះ ក៏គឺបញ្ជុំខ្លែយ សទ្ធិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថា ជឿស៊ីប វីវិយិន្ទ្រិយ ដោយអត្តថាផ្គង់ ឡើង សតិន្រ្ទិយ ដោយអត្តថាប្រុងប្រយ័ត្ន សមាធិន្រ្ទិយ ដោយអត្ថថាមិនរាយមាយ (មានឡើង) ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្លុំយ បុគ្គលកាលដៀ ឈ្មោះថាផ្គង់ឡើង កាលផ្គង់ឡើង ឈ្មោះថាដឿ កាល ដឿ ឈ្មោះថាប្រុងប្រយ័ត្ន កាលប្រុងប្រយ័ត្ន ឈ្មោះថាដឿ កាលដឿ ឈ្មោះថាតម្កល់មាំ អាលតម្កល់មាំ ឈ្មោះថាដឿ អាលដឿ ឈ្មោះថា ជឹងច្បាស់ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាដឿ កាលផ្គង់ ឡើង ឈ្មោះថា ច្រុងត្រិក្នុង មាលត្រង្គត្រៃ ប្រការណ៍និង មេប្តីខ្លាំ ឈ្មោះថាតម្កល់ទាំ កាលតម្កល់មាំ ឈ្មោះថាផ្គង់ឡើង កាលផ្គង់ឡើង ឈ្មោះថាដឹងច្បាស់ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាផ្គងទ្បើង កាលផ្គងឡើង ឈ្មោះថាជឿ កាលដឿ ឈ្មោះថាផ្គង់ឡើង កាលច្រុងច្រយ័ង្ន ឈ្មោះថា តម្កល់មាំ កាលតម្កល់មាំ ឈ្មោះថាប្រុងប្រយ័ត្ន កាលប្រុងប្រយ័ត្ន សុត្តនូបិជីកេ ខុទ្ធកតិកាយស្ស បជិសម្តីទាមគ្នោ

បសានាតិ បសាននោ ឧបដ្ឋាបេតិ ឧបដ្ឋាបេនោ សន្ត ហេតុ សន្ទហន្តោ ឧបដ្ឋាបេតុ ឧបដ្ឋាបេរណ បក្សណ<u>-</u> ត់ បក្សា ទេ **ខ្**បដ្ឋាបត់ **ស**មាឧហ ពេ បជាលត់ បជានន្តោ សមានហេតុ សមានហេត្តេ សន្ទហេតុ សន្ទបន្តោ សមាឧហត សមាឧហន្តោ បក្ខណៈត បក្កណ្ណៈ ស្ពា សមានហរិត្ត សមានហរិត្តា ឧបដ្ឋា. ចេត ឧបដ្ឋាបេត្តេ សមាឧហត បជានក្តេ សន្-ហត់ សន្ទហន្តោ ខជានាត់ ខជានន្តោ ឧក្ខណៈត បក្កហស្ត្រ បជានាតិ បជានន្តោ ឧបដ្ឋាបេត នៃពីពេល ខេស្សសុខ ឧស្ស មានសង្ សមាឧហ ្គោ បជាជាតិ សុខ្ពស់តត្តា បក្ត្ញាត់ បក្សាត់ត្តា សន្ទ្ហាត់ សន្ទ្ហាត់ត្តា ឧបដ្ឋាប់តំ ឧបដ្ឋាប់តត្តា សន្តហ៍តំ សន្តហ៍តត្តា សមាឧប់តំ សមាឧបិតត្តា^(១) សខ្ចុហ៍តំ សខ្ចុហ៍តុត្តា បជាជិតិ

១១.ម.សមាទហំពំ សមាទហំពុញ ។

សុត្តនូបិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ឈ្មោះជាដូឌច្បាស់ មាលដូឌច្បាស់ ឈ្មោះជាច្រង្គ ជ្រៃយុទ្ធ មាលច្រង តែការ្ទិ ហើរៈណុឌ្យ មហេក្សៀ ហើរៈណ្តេងតែការ្ទិ មហេតែឱ ព្រៃធ្នាំ ឈ្មោះជាដ្ឋី មា**ល**ដ្ឋី ស្រ្គី ស្រ្គាះជាប្រឹត្ត ប្រែធ្នាំ កាលតម្កល់ទាំ ឈ្មោះថាដឹងច្បាស់ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាតម្កល់ មាំ កាលតម្កល់មាំ ឈ្មោះថាដឿ កាលដឿ ឈ្មោះថាតម្កល់មាំ កាល តម្កល់មាំ ឈ្មោះថាផ្គង់ឡើង កាលផ្គង់ឡើង ឈ្មោះថាតម្កល់មាំ កាល តម្កល់មាំ ឈ្មោះថាប្រុងប្រយ័ត្ន កាលប្រុងប្រយ័ត្ន ឈ្មោះថា តម្កល់ មាំ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាដឿ កាលដឿ ឈ្មោះថាដឹងច្បាស់ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាផ្គង់ឡើង កាលផ្គង់ឡើង ឈ្មោះថាដឹងច្បាស់ កាលដឹងច្បាស់ ឈ្មោះថាច្រុងច្រយ័ត្ន កាលច្រុងច្រយ័ត្ន ឈ្មោះថាដឹង ច្បាស់ កាលដ៏ងច្បាស់ ឈ្មោះថាតម្កល់ទាំ កាលតម្កល់ទាំ ឈ្មោះថា ដឹងច្បាស់ ចិត្តដែលបុគ្គលផ្គងទ្បើងហើយ ព្រោះដឿ ធម្មជាតដែល បុគ្គលដឿ ហើយ ព្រោះផ្គង ឡើង ចិត្តដែលបុគ្គលប្រុងប្រយ័ត្ន ហើយ ព្រោះជឿ ធម្មជាតដែលបុគ្គលធឿលើយ ព្រោះប្រុងប្រយ័ត្ន ចិត្ត ដែលបុគ្គលតម្កល់មាំហើយ ព្រោះជឿ ធម្មជាត ដែលបុគ្គលដឿ ហើយ ព្រោះតម្កល់ទាំ ធម្មជាតដែលបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ព្រោះដៀ មហាវិគ្គេ ឥន្ទ្រិយកថា

បជាធិតត្ត សន្ទូហ៍តំ បក្សាតត្ត ឧបដ្ឋាប់តំ ឧបជា្ឋត្តា បក្សាត់ បក្សាតុតា សមាធប់តំ សមាឧបិតត្តា បក្សាតំ បក្សាតត្តា បជាធំតំ បជាធិតត្តា បក្សាតំ បក្សាតត្តា សធ្វបាត់ សធ្វ-ហិត្តា បក្ហេត់ ឧបដ្ឋាបិត្តា **សមាឧ**បិត សមា• ឧបិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតិ ឧបដ្ឋាបិតត្តា បសាធិតិ បសា-និតត្តា ឧបដ្ឋាបិតិ ឧបដ្ឋាបិតិត្តា សន្ទូហិតំ សន្ទុ-ហ៊ុនតា ឧបដ្ឋាចិន ឧបដ្ឋាចិនតា បក្សាតំ បក្សា. ត្តា ឧបជា្មិត សមាឧបិត្តា បជាជិត បជាជិត-ត្ត សមាធិបត់ សមាធិបត់ត្ត សន្ទូបត់ សន្ទុ ហិតត្តា សមាធហិតិ សមាធហិតត្តា បក្តហិតំ

មហាវិត្ត ឥន្ត្រីយកថា

ធម្មជាតដែលបុគ្គលដឿហើយ ព្រោះដឹងច្បាស់ ចិត្តដែលបុគ្គលប្រង ប្រយ័ត្នហើយ ព្រោះផ្គង់ ឡើង ចិត្តដែលបុគ្គលផ្គង់ ឡើង ហើយ ព្រោះ ប្រុងប្រយ័ត្ន ចិត្តដែលបុគ្គលតម្កល់ទាំហើយ ក្រោះផ្គង់ទ្បើង ចិត្តដែល បុគ្គលផ្គង់ ឡើង ហើយ ក្រោះតម្កល់មាំ ធម្មជាតដែលបុគ្គលដឹងច្បាស់ ហើយ ក្រោះផ្គង់ ទៀត ចិត្តដែលបុគ្គលផ្គង់ ទៀត ហើយ ក្រោះដឹង ច្បាស់ ធម្មជាតដែលបុគ្គលដឿហើយ ក្រោះផ្គង់ទ្បើន ចិត្តដែលបុគ្គល ផ្គង់ ទ្បើង ហើយ ព្រោះ ជឿ ចិត្តដែលបុគ្គលតម្កល់ទាំ ហើយ ព្រោះប្រង៍ ប្រយ័ត្ន ចិត្តដែលបុគ្គលប្រុងប្រយ័ត្នហើយ ក្រោះតម្កល់មាំ ធម្មជាត ដែលបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ព្រោះប្រុងប្រយ័ត្ន ចិត្តដែលបុគ្គលប្រុង ប្រយ័ត្នហើយព្រោះដឹងច្បាស់ ធម្មជាតដែលបុគ្គលដៀហើយ ព្រោះប្រុង ប្រយ័ត្ន ចិត្តដែលបុគ្គលប្រុងប្រយ័ត្នហើយ ព្រោះដឿ ចិត្តដែល បុគ្គលផ្គងទៀតហើយ ក្រោះប្រុងប្រយត្ន ចិត្តដែលបុគ្គលប្រុងប្រយត្ន ហើយ ព្រោះផ្គង់ឡើង ធម្មជាតដែលបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ព្រោះ តមល់មាំ ចិត្តដែលបុគ្គលតមល់មាំហើយ ព្រោះដឹងច្បាស់ ធម្មជាត ដែលបុគ្គលដៀ ហើយ ព្រោះតម្កល់មាំ ចិត្តដែលបុគ្គលតម្កល់មាំ ហើយ ក្រោះជឿ ចិត្តដែលបុគ្គលផ្គង់ទ្បើងហើយ ក្រោះតម្មល់មា

សុត្តស្ថិដិពេ १९ ភគិកាយស្ប បដិសម្តិទាមគ្នោ បក្សាត្តា សមាធប់តំ សមាធប់តត្តា ឧបដ្ឋាប់តំ ឧបដ្ឋាបិតត្តា សមាឧហ៍តំ បជាចិតត្តា សន្ទហ៍តំ សន្ទហិតត្ថា មជានិតិ មជានិតត្ថា មក្តហិតិ មក្តហិត-តា បជាជិត បជាជិតតា ឧបជាបិត ឧបជាបិតតា បជាជំតិ បជាជំតត្តា សមានប៉ុត៌ សមានប៉ុត្ត ប ជាជំទំ យំ ពុន្ធក្តុំ ទំ ពុន្ធកាណំ យំ ពុន្ធកា ណំ តំ ពុធ្វេត្តត្តុំ យេជ ចក្តុតា តថាកតោ ស-ខេត្ត ឧស្សិន្ត អព្សិរជយ្រើ គ.ឈរជយ្រើ នូយុំថ្មៃំណេ ရင္ဆိုင္ခ်ိဳင္က သမ္မာက အမ္မာက အမ္မာက အမ္မာက အမ္ សាខយេ អញ្ជេកច្ចេ មរលោកវដ្ឋកយនស្បាវិធោ ស អត្រោយខ្មុំ ខណ្ឌបាយរុទ្ធមកខម្សារួយ ។

សុត្តស្តូចិដិក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសត្តិខាមផ្គ

ព្រោះផ្គង់ ឡើង ចិត្តដែលបុគ្គលប្រង<u>័</u> ชิ<u>ล</u>ใส่เงชุลเงลยเงียาเท็น ប្រយ័ត្នហើយ ព្រោះតម្កល់ទាំ ចិត្តដែលបុគ្គលតម្កល់ទាំហើយ ធម្មជាតដែលបុគ្គលជឿ ហើយ ព្រោះដឹងច្បាស់ ធម្មជាត ដែលបុគ្គលដ៏ឥច្បាស់ហើយ ព្រោះដឿ ចិត្តដែលបុគ្គលផ្គង់ ឡើង េញោះដឹងច្បាស់ ធម្មជាតដែលបុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ផ្គង់ទ្បើង ចិត្តដែលបុគ្គលប្រុងប្រយ័ត្នហើយ ព្រោះដឹងច្បាស់ ធម្មជាត រយោះតែឱ្យត<u>ិ</u>ធ្ ដែលបុគ្គលដងច្បស់ហើយ ធម្មជាតដែលចុគ្គលដឹងច្បាស់ហើយ ព្រោះដឹងច្បាស់ ជម្មជាត នោះ ដែលជាពុទ្ធក្ ព្រោះតម្មលមា ធម្មជាត**ណា** ដែលជាពុទ្ធញាណ ធម្មជាត **ណា** ធម្មជាតនោះ ពុទ្ធ ញា ណ ញ ព្រះតថាគត្រង់ឃើញ ្តុវសត្វទាងឡាយ ដោយចក្ខណា មានផ្តល់ច្រើនក្នុងក្រុក ដែលមានធ្លូលតិចក្នុងកែក មានអាការមនល្អ គួរឲ្យត្រាសដង មានឥន្ទ្រិយទន មានអាកាវល្អ គួរឲ្យត្រាស់ដឹងជា**ន ដោ**យក្រ ពួក ខ្វះ ឃើញក័យ ០ ពោះ ទោសភ្ន ចពោះទោសកង្ខបរលោក ក្ ពួកខ្លះឃេញកយ (បក្សេះ ក្នុក្ខេញ្ញណ)

មហាវិគ្គេ តិន្ត្រីយកថា

មហាវិគ្គ ឥន្ត្រិយកថា

(១៧៦) ពាក្យថា មានធ្លូលីតិចក្នុងក្អែក មានធ្លូលីច្រើនក្នុងក្អែក
តំ បុគ្គលមានសន្ធា ឈ្មោះថាមានធ្លូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមិនមានសន្ធា ឈ្មោះថាមានធ្លូលីចិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានព្យាយាមប្រារព្ធហើយ ឈ្មោះ ថាមានធ្លូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលខ្លួលច្រអូស ឈ្មោះថាមានធ្លូលីច្រើនក្នុងក្អែក បុគ្គលខ្លួលច្រអូស ឈ្មោះថាមានធ្លូលីច្រើនក្នុងក្អែក បុគ្គលមានស្មាត់តិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានស្មាត់តិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានស្មាត់តិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានស្មាច់ ឈ្មោះថាមានធ្យូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានស្មាច់ ឈ្មោះថាមានធ្យូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានចិត្តតម្កល់ខ្លាប់ ឈ្មោះថា មានធ្យូលីច្រើនក្នុងក្អែក បុគ្គលមានចិត្តតម្កល់ខ្លាប់ ឈ្មោះថា មានធ្យូលីច្រើនក្នុងក្អែក បុគ្គលមានចូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានចូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានច្រូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានច្រូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានច្រូលីតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានចូលីចិចក្នុងក្អែក បុគ្គលមានចូលីច្រើនក្នុងក្អែក បុគ្គលិតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលិតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលិតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលិតិចក្នុងក្អែក បុគ្គលិតិចក្នុងក្រក់ បុគ្គលិតិចក្រក់ បុគ្គសិតិចក្និចក្នុងក្រក់ បុគ្គសិតិចក្និសិតិចក្នុងក្រក់ បុគ្គសិតិចក្នុងក្រក់ បុគ្គសិតិចក្និសិតិចក្និសិតិចក្និសិតិចក្រិសិតិចក្និសិតិចក្និសិតិចក្និសិតិចក្និសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិចក្និសិតិចក្និសិតិចក្និសិតិចក្និសិតិចក្និសក្រិសិតិចក្និសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិចក្រិសិតិចិតិច

ពាក្យថា មានឥន្ទ្រិយក្ដៀវិក្សា មានឥន្ទ្រិយទន់ គឺ បុគ្គលមាន សន្ទា ឈ្មោះថាមានឥន្ទ្រិយក្ដៀវិក្សា បុគ្គលមិនមានសន្ធា ឈ្មោះថាមាន ឥន្ទ្រិយទន់ ។ បេ ។ បុគ្គលមានប្រាជ្យា ឈ្មោះថាមានឥន្ទ្រិយក្យៀវិក្សា បុគ្គលឥតប្រាជា ឈ្មោះថាមានឥន្ទ្រិយទន់ ។

ពាក្យថា មានអាការល្អ មានអាការមិនល្អ គឺ បុគ្គ**ល**មានសព្ទា ឈ្មោះថាមានអាការល្អ ។ បេ ។ បុគ្គលមានប្រាជា ឈ្មោះថាមាន អាការល្អ បុគ្គល់ឥតប្រាជា ឈ្មោះថាមានអាការមិនល្អ ។

សុត្តនូបិជិព ខុទ្ទពនិកាយស្ស បដិសម្តិខាមគ្នោ

လုဂ္ဂိဏ္ဏာမေးဟာ ရန္ကိဏ္ဏာမေးကာ မေဒါက္တာ လုဂ္ဂိဏ္ဏာမေးကာ မေဒါက္တာ မေဒါက္တာ ရန္ကေတာ့ မေဒါက္တာ မေဒါက္တာ ရန္ကေတာ့ မေဒါက္တာမေးကာ မေဒါက္တာ ရန္ကေတာ့ မေဒါက္တာမေးကာင္းကာ

ហោយ ដើម៣ឧសារ ្ម នៃពិញ្ញា និងប្រា នេះ មាន្ត្រិត្តិ និងប្រា និង

លេកោតិ ១៤លេកោ ជាតុលេកោ អ-យតនលេកោ វិបត្តិការលេកោ វិបត្តិសម្ភារលេ-កោ សម្បត្តិការលេកោ សម្បត្តិសម្ភារលេកោ ។ ឯកោ លេកោ សព្វេ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា ។

សុគ្គខ្លប់ជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្ន

តាក្យថា តួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ គួរឲ្យត្រាស់ដឹងបាន ដោយក្រ គឺ បុគ្គលមានសទ្ធា ឈ្មោះថាគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ បុគ្គលមិនមានសទ្ធា ឈ្មោះថាឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយក្រ ។ បេ ។ បុគ្គលមានប្រាជា ឈ្មោះថាគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ បុគ្គលឥត ប្រាជា ឈ្មោះថាគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយក្រ ។

ពាក្យថា ពួកខ្លះឃើញភ័យ ចំពោះទោសក្នុងបរលោក ពួកខ្លះ មិនឃើញភ័យ ចំពោះទោសក្នុងបរលោក គឺ បុគ្គលមានសន្ធា ឈ្មោះថា ឃើញភ័យ ចំពោះទោសក្នុងបរលោក បុគ្គលមិនមានសន្ធា ឈ្មោះថា មិនឃើញភ័យ ចំពោះទោសក្នុងបរលោក បុគ្គលមានព្យាយាមប្រារព្ធ ហើយ ឈ្មោះថាឃើញភ័យ ចំពោះទោសក្នុងបរលោក បុគ្គលខ្លិល ប្រអូស ឈ្មោះថាមិនឃើញភ័យ ចំពោះទោសក្នុងបរលោក បុគ្គលខ្លិល បុគ្គលមានប្រាជា ឈ្មោះថាឃើញភ័យ ចំពោះទោសក្នុងបរលោក ។ មេ ។ បុគ្គលមានប្រាជា ឈ្មោះថាមិនឃើញភ័យ ចំពោះទោសក្នុងបរលោក ។

ពាក្យថា លោក បានដល់១ន្ធលោក ជាគុលោក អាយតនលោក វិបត្តិការលោក វិបត្តិសម្ភាលោក សម្បត្តិការលោក សម្បត្តិសម្ភារ លោក ។ លោក ១ គឺសត្វទាំង៍អស់ ដែលតាំង៍នៅបានដោយសារ

មហាវិច្ឆេ ឥន្ត្រិយកថា

ដៃ ស្ត្រ សព្វ កាលេស ដៃ សព្វ ខុច្ចាំតា ដៃ សព្វ អភិសដ្ឋា ដៃ សព្វ អភាទិកម្មា ដៃ សត្វ សម្មិញ លោក សមស្មា ដែ តិត្វា អយសញ្ញា ខច្ចខដ្ឋិតា យោតិ សេយ្យដាចិ ខុក្ខិំ ត្តាសិកា ដែក សមេហិ ខញ្ញាសាយ អាការហើ សមានិ ខេញ្ជិច្ចិយនិ ជាជាតិ ខស្សិត អញ្ញាតិ ខដិដៃគ្រី ។

តតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។ ឥន្ត្រិយកថា និដ្ឋិតា ។

មហាវិគ្គ ឥន្ទ្រិយកថា

អាហារ។លោក ២ គឺនាម ១ រូប ១ ។ លោក ៣ គឺវេទនា ៣ ។ លោក ៤ គឺអាហារ ៤ ។ លោក ៤ គឺខ្យាខានក្នួខ្លាំង ៤ ។ លោក ២ គឺអាយតន: វាងក្នុំ ទាំង ២ ។ លោក ៧ គឺវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ៧ ។ លោក ៤ គឺសេត្តាវាស: ៧ ។ លោក ៤ គឺសេត្តាវាស: ៧ ។ លោក ១០ គឺអាយតន: ១០ ។ លោក ១២ គឺអាយតន: ១២ ។ លោក ១៤ គឺជាគ្នា ១៤ ។

ពាក្យថា ទោស គឺកំលេសទាំងអស់ ឈ្មោះថាទោស (ទោសដែល
បុគ្គលគួររៀរ) ខុច្ចនិតទាំងអស់ ឈ្មោះថាទោស អភិសត្តាទាំងអស់
ឈ្មោះថាទោស កវិតាមិកម្ម (កម្មដែលនាំសត្វកាន់កព) ទាំងអស់
ឈ្មោះថាទោស ក្រោះហេតុនោះ សេចក្ដីសំតាល់ក្នុងលោកនេះ និង
ក្នុងទោសនេះ ថាជាត័យ យ៉ាងខ្លាំងក្លា វមែងតាំងឡើងប្រាកដ ដូចជា
ពេជ្យយាដ ដែលយារដាវឡើង (ប្រុងប្រហារ) ព្រះតថាគត្រធ្វើជាថ
យើញ ត្រាស់ដឹង បាក់ធុះ ន្សូងទ្រួយ ៥ នេះ ដោយអាការ ៥០
នេះឯង ។

ចច់ ឥតិយភាណវារ: ។ ចច់ ឥន្ត្រិយកថា ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខុកហ

បរិបុណ្ណតិទាតា

(០៧៧) នយោម ភិក្ខាវ វិមេត្តោ កានមេ នយោ សុញាតោ វិមោត្តោ អនិមិត្តោ វិមោត្តោ អប្បាណ៌ហិតោ វិមោត្តោ ៩មេ ភិក្ខាវ នយោ វិមេត្តា ។

យើ ខេម្មនៅដាល ឧត្តពិមាំខ្មែ ឧទ័យ ប្រាស់ ខេម្មនៅដាល ប្រាយ់ មពីនៅដាល ឧត្តពិមាំខ្មែ ឧទ័យ ប្រាស់ មពីនៅដាល ប្រាយ់ មពីនៅដាល ឧទ័យ ប្រាស់ មពីនៅដាល ប្រាយ់ មពីនៅដាល ឧទ័យ ប្រាស់ ខេម្មលេខ ខេម្មលេខ មពីនៅដាល ឧទ័យ ប្រាស់ ខេម្មលេខ ខេម្មលេខ មពីនៅដាល ឧទ័យ ប្រាស់ ខេម្មលេខ ខេម្មលេខ មពីនៅដាល់ មេខំ បារា ខេម្មលេខ ខេម្មលេខ មពីនៅដាល់ មេខំ បារា ខេម្មលេខ ខេម្មលេខ មពីនៅដាល់ មេខំ បារា ខេម្មលេខ ខេម្មលេខ មពីនៅដាល់ មេខំ បារាជា ខេម្មលេខ ខេម្មលេខ មេខ្មាល ប្រាស់ ខេម្មបាន ប្រាស់ ខេមបាន ប្រាស់ ខេម្មបាន ប្រាស់ ខេម្មបា

មហាវិគ្គ វិមោក្ខកបា

បរិបុណ្ណតិទាត

(១៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិមោក្ខុនេះ មាន ៣ យ៉ាង វិមោត្ត ញ យ៉ាង៍ តេដ្ឋបមេច គឺសុពាតម៉ៃមាត្ត ១ អនិមិត្តម៉ៃមាត្ ១ អហ្ជូណិហិតវិមោត្ត១ ម្នាលកិត្តទាំងឡាយ នេះវិមោត្ត ៣ យ៉ាង ។ ម្យ៉ាង ទៀត វិមោត្ត មាន(°) ៦៨ យ៉ាង គឺ សុ៣តវិ. មោត្ត ទ អនិមត្តព្រៃត្ត ១ អប្បូណ៌ហិតវិមោត្ត ១ អជ្បូតវិជានវិ. មោក ១ ពហិទ្ធារ៉ុង នវិមោក ១ ខុក តៅដានវិមោក ១ អដ្ឋត្រ វុដ្ឋានវិមោត្ត ៤ ពហិទ្ធាវុដ្ឋានវិមោត្ត ៤ ខុកតោវុដ្ឋានវិមោត្ត ៤ អជ្យត់វង្គានាខុលេមវិមោត្ត ៤ ពហិត្តាវង្គានាខុលេមវិមោត្ត ទុកតោវដ្ឋានានុលោមវិមោត្ដ ៤ អដ្បត្ដដ្ឋានឲ្យដីហ្វស្សទ្ធិវិមោត្ដ ៤ ពហិទ្ធាវុដ្ឋានហ្វដិហ្វស្សទ្ធិវិមោត្ត ៤ ទុកតោវដ្ឋានហ្វដិហ្វស្សទ្ធិវិមោត្ត ៤

ទ ភាមបំនួនសំឡាយ ៦៨ តែរាប់ទៅឃើញលើសកំណត់បំនួន ៧ មិនដឹងជាហេតុអ្វី ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខកថា

រុប រុទាធ បស្បត្ត វិមោក្តោ អជ្ឈត់ អរុបសញ ពហទ្ធា រួចាន បស្បត្តិត វិមោត្តោ សុភន្តេវ អ ចំពុត្តោ យោត់តំ ម៉ែងក្ដោ អាតាសានញ្ចាយឥនៈ សមាបត្តិទៃក្រោ វិញ្ញាណញ្ជាយឥនសមាបត្តិសមា-ក្តោ អាក់ញ្ញាយននសមាបន្តិទៅក្រោ នៅស-ញ្ហានាសញ្ហាយននសមាមត្តិទៃក្រោះ សញ្ញាវេនយ៍. នេះ ពេលសមាបត្តិព្រៃក្តោ សមយាមេក្រោ អសម• យាំមេត្តោ សាមយ៍កោ វិមេត្តោ អសាមយ៍កោ រួសេយ៉ា យល់ រួសេយ៉ា ងយ់ពេប រួសេយ៉ា លោក ហេ វិទេក្តោ លេកុត្តពេ វិទេក្តោ ស-សរា វិទេក្តោ មលសរា វិទេក្តោ សាទិសោ វិទោក្ដោ និពទ៌សោ វិទោក្ដោ និពទ៌សpproxនពេ $(\circ)$ វិទេក្តោ បណ៌ហ៍តេ វិទេក្តោ អប្បណ៌ហ៍តេ វិទោក្ខោ ខណៈមានម្បីជំប្បុស្សិធ្វិទៅក្ខោ សញ្ជាត្រា

⁹ a. តិវាមិសាតិវាមិស្សភា ។

សុត្តស្តូចិណ្ត ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តីខាមគ្គ

រុបី រុបានិ បសត្រីតិ វិមោក្ខ (បុគ្គលមានរូប ឃើញរូប ហៅថាវិមោក្ខ) **១** អជ្ឃតំ អរុបសញ ពហិទ្ធារុបាន ប**ស្បត់តិ** វិមោត្ត (បុគ្គលមាន សេចក្តីសំគាល់ក្នុងអរុបទាន់ក្នុង ឃើញរូបទាន់ក្រៅ ហៅថាវិមោក្ខុ) ១ សុកនៅ អធិម្មតោ ហោតិត វិមោត្ត (បុគ្គលមានចិត្តចុះស៊ីបក្នុង ទី •ំផុតនៃអារម្មណ៍ដ៏ល្អ ហៅថាវិមោត្វ) ១ អាកាសានញ្ចាយតនសមា• បត្តវិមោត្ត ១ វិញ្ញាណញ្ជាយឥនសមាបត្តវិមោត្ត ១ អាកិញ្ច្ញាយៈ តនសមាបត្តិពៃពក្ខ **១** នៅសញានាសញាយគនសមាបត្តិពិមាត្ត ១ សញាវេទយិតនិរោធសមាបត្តវិមោក្ខ សមយវិមោក្ខ ។ អសមយវិ. មោត្ត ១ សាមយ៍កវិមោត្ត ១ អសាមយ៍កវិមោត្ត ១ កុប្បវិមោត្ត ១ អកុប្បវិមោត្ត ១ លោកិយវិមោត្ត ១ លោក្នុតវិមោត្ត ១ សាសវទៃពត្ត ១ អនាសវទៃពត្ត ១ សាមិសវិទោត្ត ១ និពមិស. វិមោត្ត ទិកមិសតវេមោត្ត ១ បណ៌ហិតវិមោត្ត ១ អប្បូណ៌. ហិតវិមោត្ត ១ បណ៌ហិតប្បដិប្បសុទ្ធវិមោត្ត ១ សញ្ជាតវិមោត្ត ១

សុត្តស្តីជំងឺពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បង្គីសម្តីទាមគ្នោ

វិទេស្នោ សៃញុវ្លោ វិទេស្នោ ឯកត្តិទេស្នា សេនត្តិទេស្នោ សញ្ជាវិទេស្នោ ញាណវិទេស្នោ ស័តិសិយាវិទេស្នោ យាជវិទេស្នោ អនុខានេចិ-ត្តស្បី វិទេស្នោ ។

(១៧៨) គេតមោ សុញ្ញាតោ រ៉ៃមេក្ត្រា ។ ជំជ ភិក្តុ អញ្ញាតតោ វា ក្រក្ខម្មហតតោ វា សុញ្ញាតារត-គោ វា ជំនិ បដិសញ្ជាំក្នុង សុញ្ញាមិន អត្តេន វា អត្តនិយេន វាតិ សោ ឥត្ត អភិនិវេសំ ន ការេតីតិ សុញ្ញាតោ វិមោក្តោ អយំ សុញ្ញាតោ វិមោក្តោ ។ កាតមោ អនិមិត្តោ វិមោក្តោ ។ ជំន ភិក្សា អញ្ញាតាតា វា ក្រក្ខម្មហត់តោ វា សុញ្ញាតារត់តោ វា ជំនិ បដិសញ្ជាំក្នុង សុញ្ញាមិន អត្តេន វា អត្តនិយេន វាតិ សោ ឥត្ត និមិត្តិ ន ការេតីតិ អន្តិនិយេន វាតិ សោ ឥត្ត និមិត្តិ ន ការេតីតិ សុត្តនូបិជា ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

វិសញ្ជាព្រៃក្ខ ១ ឯកត្តខៃមាត្ន ១ នានត្តខៃមាត្ន ១ សញ្ជាខែមាត្ន ១ ញា ណេវិមោត្ត ១ សតិសិយាវិមោត្ត ១ ឈានវិមោត្ត ១ អនុជាទាចិត្ត-

(១៧៤) សុញាតវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុ ភ្នំសាសនានេះ ទៅនៅក្នុងវ៉ែត្រក្ដី ទៅនៅក្រោមមូបឈើក្ដី ទៅនៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្ដី វមែង តំហារណាដូច្នេះថា នេះ ជារបស់សូន្យ បាត់ខ្លួន ឬបាត់បរិក្ខារជា របស់នៃខ្លួន កិត្តនោះមិនធ្វើនូវសេចក្ដីប្រកាន់មាំ ក្នុងខ្លួន ឬក្នុងបរិក្ខារ ជារបស់នៃខ្លួន នោះទេ ហេតុនោះ ទើបឈ្មោះថាសុញាតវិមោត្ដ នេះ សុញាតវិមោត្ដ នេះ

អនិមិត្តវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុកង្គសាសនានេះ ទៅនៅក្នុង
ព្រៃក្ដី ទៅនៅក្រោមមូបឈើក្ដី ទៅនៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្ដី វេមង៍ពិហរណា
ដូច្នេះថា នេះ ជារបស់សូន្យ បាកខ្លួន ឬបាកបរិក្ខារជារបស់នៃខ្លួន
ភិក្ខុនោះមិនធ្វើនូវនិមិត្ត ក្នុងខ្លួន ឬក្នុងបរិក្ខារជារបស់នៃខ្លួននោះទេ
ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ដ នេះ អនិមិត្តវិមោត្ដ ។

មហាវិគ្គេ វិមោត្តកថា

កាត់ អេញសេចា សេ សេចា សេចា ។ ៩ជ កិត្ត អេញកាត់ សំ ក្រុម្នូលក់តោ សំ សុញាកា អេតា សំ ៩តិ បដិសញ្ជិត្តតិ សុញាមិន អេត្តន សំ អត្តនិយេន សំតិ សោ តត្ត បណ៌ជំ ន ការតីតិ អប្បសាំហ៊ាតោ វិមោត្តោ អយំ អប្ប-សាំហ៊ាតោ វិមោត្តោ ។

កាត្ត មេញ អជ្ឈត្តដ្ហាលោ រូ មេ ត្រោះ ។ ខេត្តារំ លោយក្នុ មេញ អជ្ឈត្តដ្ហាលោ រូ មេ ត្រោះ ។

កស្តេ ពេលនៃវ៉ះដាលេ វិមេស្នេ ។ ខន-ស្បោ អវុមសមានត្តិយោ អយ ពេលនៃវ៉ះដាលេ វិមេស្នោ ។

អាយមត្តា អយ ឧកតារ៉ុដ្ឋាលា វិមោក្ខោ ។ **ខ**ត្តារោ

មហាវិត្ត វិមោត្តពីប៉ា

អប្បណ៌ហិតវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ កិត្តក្នុងសាសនានេះ ទៅនៅ
ក្នុងព្រែត្តី ទៅនៅក្រោមមូច់ឈើត្តី ទៅនៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្ដី វមែងពិចារណាដូច្នេះថា នេះ ជារបស់សូន្យ ចាក់ខ្លួន ឬចាក់បរិក្ខារជារបស់
នៃខ្លួន កិត្តនោះ មិនធ្វើខ្លូវសេចក្ដីច្រាថ្នា ក្នុងខ្លួន ឬក្នុងបរិក្ខារជា
របស់នៃខ្លួននោះទេ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អប្បណ៌ហិតវិមោត្ត នេះ
អប្បណ៌ហិតវិមោត្ត ។

អជ្ឈត្តវដ្ឋានវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ឈាន ទាំង៤ នេះ អជ្ឃត្តវដ្ឋានវិមោត្ត ។

តហិទ្ធាវដ្ឋានវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ អរុបសមាបត្តិ ទាំង ៤ នេះ តហិទ្ធាវដ្ឋា**ន**វិមោត្ត ។

ទុកតោវុជានវិមោត្ត តើដូចម្ដេច **។** អរិ**យ**មគ្គ ទាំង ៤ នេះ ទុកតោវុជា្នវិមោត្ ។

សុត្តស្តូចិត្តពេ ខុទ្ធពតិកាយស្បូ បតិសម្តិទាមគ្នោ

ងព្ទាឌីរុឌ្នាយ ឧឌីរប រួគោយ ឯ ជាំខ្ រួឌយ៍រួយពេញ វុឌីរឌ្ ឧឌ្ធ៣ជីបិត្ត តួឌ្ធ៣-យំប ឯ ឧភុធជីបិត្ត ខ្មុះហោល វុឌីរឌ្ ៩ឌ្ធ៣-(បញ្ចុ យឧតេ មជ្ជីឌីវុឌីរយ ឧឌីរប រួគោ-

សុត្តន្តបិដិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

(១៧៩) អជ្ឃត្វដានវិមោត្ត ៤ យ៉ាង តើដូចមេច ។ បឋមជ្ឈាន

ចេញបាក់នីវរណ:ទាំងឲ្យយ ១ ខុតិយជ្យាន ចេញបាក់វិតុក្ក: និង

វិហរៈទាំងឡាយ ១ តតិយជ្បាន ចេញហកបតិទ ចតុត្តជ្បានចេញ

ញកសុខ:និងទុក្ខទាំងទ្បាយ ១ នេះ អដ្បត្ដដ្ឋានវិមោត្ត ៤ **។**

ពហិទ្ធាវង្ហានវិមោត្ត ៤ យ៉ាង តើដូចមេច ។ អាកាសានញ្ចា-

យតនសមាបត្តិ ចេញចាករូបសញ្ជា បដិឃសញ្ជា និងនានត្ត-

សញ្ជា និញ្ចាណញ្ចា**យតន**សមាបត្តិ ចេ**ញ**ហកអាកាសានញ្ចា-

យតនសញា ១ អាកិញ្ច្ជាាយតនសមាបត្តិ ចេញ**ហ**កវិញាណ-

ញ្ចាយតនសញា ១ នៅសញានាសញាយតនសមាបត្តិ ចេញ្ចាក ញ

អាក់ញ្ញាយតនសញា ១ នេះ ពហិទ្ធាវដ្ឋានវិមោក្ខុ៤ ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខកថា

កាតមេ ឧកតាវដ្ឋាល ខត្តារា វីមេាក្តា ។ សោតាបត្តិមក្តោ សក្តាយឧិដ្ឋិចិត្តិច្បាស់លព្វតបរា-មាសា ខ្ញុំដ្ឋានុសយា វិទ្ធិតាំទ្ធានុសយា វុដ្ឋាតិ តននុ វត្តកក្ដាលសេល ខ ១ ធ្វេល ខ វឌ្គត់ ពហិទ្ធា ខ សព្ធិមិត្តេហ៍ វុដ្ឋាតិ សភាជាតាមិមត្តោ និធ្យាវិកា តាមរាកសញ្ញាជនា ខ្លឹយសញ្ញោជនា ខ្ញុំរ៉ាតា តាមរាតាធុសយា ជដ្ឃាធុសយា វុដ្ឋាតិ តធេជុវត្ត-ကော္ကိုလေလတ် ေ ၈ ႏွတ္ ေ ၂ ဗုံက္ဆံ ေ ၈ တိုင္မွာ ေ សព្ធម៌ត្តេហ៍ វុឌ្ឍាត់ អណតាមិខត្តោ អណុសហគតា ភាមាក្ស ពេល ខ្យុំ មេស ពោជនា អណុស្ស-កតា ភាមាភាឧុសយា បដិឃាឧុសយា ជ្រុក ភេឌ-លុះត្តកក្តាលសេហ៍ ខ ១ធ្វេហ៍ ខ រុឌ្គាត់ ពហ៌ធ្វា ខ សព្វខំម៉ុត្តេហ៍ ដ្រាត់ អរហត្ថមក្តេ រួបរាកា អរ្-បែកតា សាលា ជុន្ទុំ សុំ ដោយ សាលានុ**សយា** ភាក-តានុសយា អរិជ្ជានុសយា ដ្រាត់ តាននុវត្តកក្តាបេ-សេហ ខ ១ នេហ៍ ខ វុឌ្ឍាតិ ពហ៌នា ខ សព្ធិទិ-នេះ សំ ដ្ឋាតិ ៩មេ ឧក តោដ្ឋាយ ខត្តារា វិមោត្តា។

មហាវិគ្គ វិមោក្ខពថា

ទុកតោវុដ្ឋានវិមោត្ត ៤ យ៉ាង តើដូចមេច ។ សោតាបត្តិមគ្គ ចេញថាតសក្តាយទិដ្ឋិ វិចិតិច្ចា ស៊ីលក្ខុតបរាមាស: នឹងទិដ្ឋានុស័យ វិចិតិហ្គុនុស័យ ចេញហកកិលេសទាំងឡាយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាម សភ្ជាយ ទិដ្ឋិជាដើមនោះផង ចាក១ខ្វទាំងឡាយផង ចេញចាកនិមិត្ត ទាំងពួង ជាខាងក្រៅផង ១ សកទានាមិមគ្គ បេញបាកកាមរាន សញ្ញេជន: បដិយសញ្ញេជន: ដ៏គ្រោតគ្រាត ចាកកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ដ៏គ្រោតគ្រាត ចេញចាកកិលេស ដែលច្រព្រឹត្តទៅ តាមកាមរាគស ញ្ញោជន:ជា ដើម នោះផង៍ បាក១ន្ទទាងឡាយផង៍ បេញា ហក**ន់**មិត្តទាំងពូង ជាខាងក្រៅផង ១ អនាតាមិមគ្គ ចេញ្ចាក កាមរាគសញ្ញោជនៈ បដិឃសញ្ញោជនៈ ដ៏ល្អិត បាកកាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ ដ៏ល្អិត ចេញចាកកិលេសទាំងឡាយ ដែលច្រព្រឹត្តទៅ តាមកាមរាគស ពោជន:ជា ដើម នោះផង៍ ៣ក១ន្ទូលំង៍ ឡា យៈផង៍ ៤០ញុ បាកនិមិត្តទាំង៍ពួង ជាខាងក្រៅផង ១ អរហត្តមគ្គ ចេញចាករូបភគ: អរុបរាគ: មាន: ទទួចូ: អវិជ្ជា មានានុស័យ កវរាគានុស័យ អវិជ្ជា-នុស័យ ចេញចាក់កំលេសទាំងឡាយ ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមរូបរាគ:ជា ដើម នោះផង៍ ហក្ខន្ទទាំងឡាយផង៍ ចេញ្ហាក់និមិត្តទាំងពួង ជាខាង ក្រៅផង៍ ១ នេះ ខុកតោវដានវិមោត្ត ៤

សុត្តស្ថិជិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

អញ្ជីខ្យុដ្ឋាយក្ខ អត់ហោស ឧទ្ធ័រណៈ គ្រេសិញ ។

ប្រហា ខ តួម្នូ ខ សុខឃ្នាំ ខ្យុខយុង ខ មុខឃ្នាំ ខ្មុំ
ខេឌ្ឌយឡាំខ្ចុំ ឧត្តហមម្គិញ ខ្មុំខេឌ្ឌម្គាញ រូខេឌ្គយឡាំខ្ចុំ ឧត្តហមម្គិញ ខ្មុំខេឌ្ឌម្គាញ ខ្មុំ
ខេឌ្គយឡាំខ្ចុំ ឧត្តហមម្គិញ ខ្មុំខេឌ្គម្គាញ ខ្មុំ
ខេឌ្គម្គាំខ្ចុំ ឧត្តហមម្គិញ ខ្មុំខេឌ្គម្គាញ ខ្មុំ
ខេឌ្គម្គាំខ្ចុំ ឧត្តហមម្គិញ ខ្មុំខេត្តម្គិញ ខ្មុំ
ខេត្តមក្សាខ្មុំ ឧត្តហមម្គិញ ខ្មុំខេត្តមក្សមា ខ មុខម្មេក ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមកក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សាម ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមកក្សមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្សមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្សមក្រាម ខេត្តមក្សមក្រាម ខេត្តមក្សមក្សមា ខេត្តមក្សមា ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្សមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្សមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខេត្តមក្រាម ខ

អនុលោខា ខេត្តាពេរ មេនាគ្នា ។

សុត្តតូចិណា ខុទ្ទកតិកាយ បជិសថ្មិខាមគ្គ

(១៨០) អជ្ឃត្រដោនានុលោមព្រៃត្ ៤ យ៉ាង តើដូចមេច ។

វិតក្: វិហរ: បីតិ សុទ: ចិត្តេកគ្គតា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបាននូវបឋម-

ជ្ឈន១ វិតក្: វិហរ: បីតិ សុ១: ចិត្តេកគ្គតា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី

បាននូវទុតិយជ្បាន១ ដើម្បីបាននូវតតិយជ្បាន១ ដើម្បីបាននូវចតុត្ត-

ជ្យានទ នេះ អជ្បត្តដ្រានានុលោមវិមោត្ត៤ ។

ពហិត្តវជានានុលោមវិមោត្ត៤ យ៉ាង តើដូចមេខ ។ វិត្តភ:

វិហវៈ ប័តិ សុ១: ចិត្តេតគ្គតា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបាននូវអាកាសាន-

ញ្ចាយឥនសមាបត្តិ១ វិតក្: វិហារ: ប័តិ សុ១: ចិត្តេកគ្គតា ប្រព្រឹត្ត

ទៅដើម្បីបាននូវវិញ្ហាណញ្ហាយតនសមាបត្តិ ១ នូវអាកិញ្ច្ញាយតនស-

មាបត្តិ ១ នូវនេសេញានាសញាយៈតនសមាបត្តិ ១ នេះ ពហិទ្ធា.

វុជានានុលោមវិមោត្ត ៤ ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

ក្សា នៃកាន់ដ្ឋានាធំ អនុលោម ខត្តារោ

នៃមាត្តា ។ សោតាបត្តិមក្តិ បដិលាកត្តាយ

អនិទ្ធានុបស្បាញ អនត្តានុបស្បាញ អនត្តានុបស្បាញ

សភាពាធិមក្តិ បដិលាកត្តាយ អភាកាមិមក្តិ

បដិលាកត្តាយ អរហត្តមក្តិ បដិលាកត្តាយ អនិទ្ធានុបស្បាញ នុក្ខានុបស្បាញ អនត្តានុបស្បាញ អនិទ្ធានុបស្បាញ នុក្ខានុបស្បាញ អនត្តានុបស្បាញ អនៃ

នុកាតាដ្ឋានាធំ អនុលោម ចត្តារោ វិមោក្ខា ។

ម្នាតេ មញ្ជីឌីរុឌីរយៈ ឧត្តពិស្រីខ្នំ ឧឌីរបេ រួសេយ៉ា ឯ ឧឌីឌីរ្យីខហា ឧត្តលាឡាចមា ឧឌ្ធលាឡាចមា ឧឌីរបេ រួសេយ៉ា ឯ ឧភុធជីបចមា ឧឌ្ធលាឡាចមា (០៤០) យឧតេ មជ្ជីឌីរុឌីយ ឧឌ្ធលាហារ៉ិ មហាវិត្ត វិមោក្ខពថា

ទុកតៅដ្ឋានានុលោមវិមោត្ត ៤ យ៉ាង គេដូចមេច ។ អនិប្បានុ

បស្សនា ខុត្ខានុបស្សនា នឹងអនត្តានុបស្សនា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបាន នូវសោតាបត្តិមគ្គ ១ អនិក្ខានុបស្សនា ខុត្ខានុបស្សនា នឹងអនត្តានុបស្សនា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបាននូវសកខាគាមិមគ្គ ១ ដើម្បីបាននូវអនាគាមិមគ្គ ១

ដើម្បីបាននូវអរហត្តមគ្គ ១ នេះ ទុកតៅដ្ឋានានុលោមវិមោត្ទ ៤ ។

(១៨១) អជ្ឈត្តវុដ្ឋានប្បដិប្បុស្សិទ្ធិវិមោត្ត ៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេច ។ ការបាននូវបឋមជ្ឈាន ឬវិបាករបស់បបមជ្ឈាន ១ ការបាននូវទុតិយៈ ជ្ឈាន ឬវិបាកបេសទុតិយជ្ឈាន ១ ការបាននូវតតិយជ្ឈាន ឬវិបាក របស់តតិយជ្ឈាន ១ ការបាននូវចតុត្តជ្ឈាន ឬវិបាករបស់ចតុត្តជ្ឈាន ១

នេះ អជ្ឈត់វង្គានឲ្យដ៏ឲ្យសន្ទ្រិមោត្ត៤ ។

សុត្តស្តូមិដកេ ខុទ្ធភគិកាយស្ស មដិសម្តិទាមគ្នោ

កាត់ ខេត្ត នៃ ខេត្ត នៃ ខេត្ត នេះ ខេ

សុគ្គន្តបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ពហិទ្ធាវុជ្ជានប្បដិប្បុស្សទ្ធិវិ មេាត្ត ៤ យ៉ាឪ តើដូចម្ដេច ។ ការ

បាននូវអាកាសានញ្ហាយតនសមាបត្តិ ឬវិបាករបស់អាកាសានញ្ហាយតនៈ
សមាបត្តិ ១ ការបាននូវវិញ្ញាណញ្ហាយតនសមាបត្តិ ឬវិបាករបស់
វិញ្ញាណញ្ហាយតនសមាបត្តិ ១ ការបាននូវអាកិញ្ញាយតនសមាបត្តិ

ប្តវិបាករបស់អាកិញ្ញ្ញាយតនសមាបត្តិ ១ ការបាននូវនៅសញ្ញាយតនសមាបត្តិ

ប្តវិបាករបស់អាកិញ្ញ្ញាយតនសមាបត្តិ ១ ការបាននូវនៅសញ្ញាយតនសមាបត្តិ

ប្រាបាករបស់អាកិញ្ញ្ញាយតនសមាបត្តិ ១ ការបាននូវនៅសញ្ញាយតនសមាបត្តិ

ប្រាបាករបស់អាកិញ្ញ្ញាយតនសមាបត្តិ ១ ការបាននូវនៅសញ្ញាយតនសមាបត្តិ ១

ព្រះ ពហិទ្ធាវុជ្ជានប្បដិប្បុស្សទ្ធិវិ មេាត្ត ៤ ។

ទុកតោវដ្ឋានប្បដិប្បុស្សទ្ធិវិមោត្ត ៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេច ។ សេតាបត្តិផល របស់សេតាបត្តិមគ្គ ១ សកទាគាមិផល របស់សក-ទាគាមិមគ្គ ១ អនាគាមិផល របស់អនាគាមិមគ្គ ១ អរហត្តផល របស់អរហត្តមគ្គ ១ នេះ ទុកតោវដ្ឋានប្បដិប្បុស្សទ្ធិវិមោត្ត ៤ ។

មហាវិគ្គេ ឥន្ត្រិយពេហ

(០៤៤) ភេជ រ៉ុច រ៉ុមាខ្ ត្រាវ ត្រាវ រូមេខេរិវ វ ដេកាច្នោ អជ្ឈត់ បច្ចុត្ត ដល់ជមិត្ត មជស់ការោត ដល់សញ្ញា បដ្ឋប្រភព សោ ន និមិត្ត សុក្សិត ការោត សូមជាវិត ឧមជាវេត ស្វាវត្តិត អវិត្តាមេត សោ តំ និមត្ត សុក្តហ៍តំ កាត្វា ស្ទូបជាវិត ឧប-ជាវេត្តា ស្មាវត្តិតំ អវត្ថា ខេត្តា ពហិធ្វា និលនិមិត្តេ ចិត្ត ឧបសំហរត និលសញ្ញា បដិលភិត សោ តិ ជំមិត្ត សុក្សាតំ ការោត សូខជាវិត ខុខជាវិត ស្បារត្តិត អាត្ថាបេត សោ តំ និមិត្តិ សុក្កបាត់ កាត្យ ស្មូនជាវិត ឧបនាវេត្យ ស្បវត្ថិត អវត្ថាបេត្យ អសេវតិ ភាវតិ ពហុលិកពេតិ តស្ប ៧វិ យោត អជ្ឈត្តិញ ពហ៍ទ្ធា ខ ឧភយមិន រួមភ្នំ

មហាវគ្គ វិមោក្ខពជា

(១៨৬) រូបី រូបានិ បស្បតីតិវិមោត្ត តើដូបមេច ។ បុគ្គលពួក ៦៖ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើខុកក្នុងចិត្តខ្លូវនិមិត្តមានពណ៌ ទៀវ ដ៏ប្រាកដ ឋានិមិត្ត ទាន់ក្នុង តែងបាននូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងពណ៌ ទៀវ បុគ្គលនោះ ក៏ធ្វើនូវ និមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគីខ្លួនកាន់យកដោយប្រពៃ ពិហរណានូវនិមិត្ត នោះ ឲ្យជានិមិត្តតិខ្លួនពិលារណា ដោយប្រពៃ កំណត់ទុកនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យ ជានិមិត្តគឺខុនកំណត់ទុកដោយប្រពៃ លុះបុគ្គលនោះ ធ្វើខ្លុវនិមិត្តនោះ ឲ្យ ជានិមិត្តគឺខុនកាន់យកដោយប្រពៃ ពិហរណានូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្ត តំខ្លួនពិចារណាដោយប្រពៃ កំណត់ខុកនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគិខ្លួន កំណត់ទុក ដោយ ប្រពៃ ហើយ ក៏ប្រមូលចិត្ត ទៅក្នុងនិមិត្តមានពណ៌ ទៀវ ជា និមិត្តភាជក្រៅ តែជបាននូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងពណ៌ទៀវ បុគ្គលនោះធ្វើ នូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១នកាន់យកដោយប្រពៃ ពិចារណានូវនិមិត្ត នោះ ឲ្យជានិមិត្តគីខ្លួនគឺថាវណោ ដោយប្រពៃ កំណត់ខុកខ្លួនមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តមិខុនកំណត់ទុក ដោយប្រពៃ លុះបុគ្គលនោះ ធ្វើខ្មុំនិមិត្ត នោះ ឲ្យជានិមិត្តគីខុនកាន់យក ដោយប្រពៃ ពិហរណរនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺខ្លួនពិចារណោ ដោយប្រពៃ កំណត់ទុកនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជា និមត្តគំខ្លួនកំណត់ទុក ដោយប្រពៃហើយ ក៏សេព ចម្រើន ធ្វើ ឲ្យច្រើន (នូវនិមិត្តនោះ) បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីគ្រឹះរិះយ៉ាងនេះថា រូបទានក្នុង និង រូបទាងក្រៅ ទាំងពីវៈនេះ ឈ្មោះថារូប (ដូចគ្នា) សុត្តន្តបំជិពេ ខុទ្ធភគិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

រុបសញ្ញុំ ហោត់ ៩ ដេក ទោ្ធ អជ្ឈុំ បច្ចុំ បិត្តិ-ម័ត្ត លោហ៍តន៌ម័ត្ត ខុំនាតនំម័ត្ត មនស់ការោតិ ង្ខាត**ស**ញ្ញ ១៩លក់ត សោ តំ ជមត្ត សក្តហ៍ត ការោត សូមជាវិត ខុមជាវេត ស្វាវត្តិតំ អវត្តាមេតិ សោ តំ និមិត្ត សុក្សាតំ កាត្វា សូមជាវិត ឧមជា-រេត្យ ស្មាវត្ថិត អវត្ថា ខេត្ត ពហិធ្យា ជុំខាតនិមិត្តេ ចិត្ត ឧបសំហរត់ ឱ្យតសញ្ញា បដិលក់ត សោ តំ ធិមិត្តិ សុក្កបាត់ ការោត សូបជាវិត ឧបជាវេត ស្បាត់តំ អាត្តាមេតិ សោ តំ ជំមិត្ត សុក្ខ-ហិត កាត្វា សូបជាវិត ឧបជាបត្វា ស្មាវត្ថិត អវត្ថាខេត្ត អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលិកាពេតិ

សុត្តតូចិជិត ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

បុគ្គលនោះឈ្មោះថាអ្នកមានសេចក្ដីសគាលក្នុងរួប បុគ្គល ១:កង្គំលេកនេះ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តមានពណ៌លឿង នូវនិមិត្តមានពណ៌ក្រហម នូវនិមិត្ត មានពណ៌ស ដ៏ប្រាកដ ដាន់មិត្តទាងក្ង តែងបាននូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុង ពណ៌ស បុគ្គលនោះ ធ្វើនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១៩កាន់យកដោយ ប្រពៃ ពិលារណានូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺខ្លួនពិលារណាដោយប្រពៃ កំណត់ទុកនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១នកំណត់ទុកដោយប្រពៃ លុះបុគ្គល នោះ ធ្វើខ្លូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺខ្លួនកាន់យកដោយប្រពៃ ពិហរណា នូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគី១នពិចារណាដោយប្រពៃ កំណត់ទុកនូវនិមិត្ត នោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១៩កំណត់ខុកដោយប្រពៃហើយ ក៏ប្រមូលចិត្តទៅក្នុងនិ-មិត្ត មានពណ៌ស ជានិមិត្តទាងក្រៅ តែងបាននូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងពណ៌ ស បុគ្គលនោះក៏ធ្វើនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១,នកាន់យកដោយប្រពៃ តិចារណានូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១នពិចារណាដោយប្រពៃ កំណត់ខុក នូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគីខ្លួនកំណត់ទុកដោយប្រពៃ លុះបុគ្គលនោះ ធ្វើ ទុកនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគី១នកាន់យកដោយប្រពៃ ពិហរណានូវនិមិត្ត នោះ ឲ្យជានិមិត្តតិខ្លួនពិហរណាដោយប្រពៃ កំណត់ទុកខ្លួវនិមិត្តនោះ ឲ្យ ជានិមិត្តគឺខ្លួនកំណត់ទុកដោយប្រពៃហើយ ក៏សេព ចម្រើន ធ្វើឲ្យច្រើន មហាវិគ្គេ វិមោត្តព្យា

តស្ប ស ខ្មែន មជ្ឈត្តិ ខ្មែន ខេន ខេន្ង ខេន្ង ខេន្ង ខេន្ង ខេន្ង ខេន្ង ខេន្ង ខេន្ង ខេន្ង ខេង ខេនង

(០៤៣) ភេទ មជាខ្ញុំ អុប្រភាព ពេលជា គ្រេច បស្បត្តិ ម៉ែល ក្ដោ ។ ៩ ខេក ច្នោ មជ្ឈុន្តិ បច្នុន្តិ ជល់ធំមត្ត ន មន្សិការោត ជល់សញ្ចាំ ន បដ្ឋបក្ ត ពហិទ្ធា ជំលាធ៌ម៉ាត្តេ ចិត្តិ ឧបសំហាវត ជំលាសញ្ញាំ បដល់កត់ សោ តំ និមត្តិ ការោត សូបល់វិត ជុប-ជារេត ស្វាវគ្គិត អវគ្គាបេត សោ តំ និមិត្ត សុក្កហ៍តំ កាត្យ សុមជាវិត ឧមជាវេត្យ ស្វាវត្ថិត អវត្ថាមេត្យ អសេវត៌ ភាវត់ ពហុលីក រោតិ តស្ស ស់វិ **យោ**តិ

មហារឹត្ត វិមោត្តកបា

នូវនិមិត្តនោះ បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ប្រទាន់ក្នុងនិងប្រ ទាងក្រៅ ទាំងពីវនេះ ឈ្មោះថាប្រដូចគ្នា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជា អ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងប្រ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថា ប្រី ប្រានិ បស្សត់តំ វិមោត្ត ។

(១៨៣) អដ្ឋត្ត អរុបសញ្ជី ពហិទ្ធា រុប្សានិ បស្សតិតិ វិមោត្ តេដ្ឋ មេ ប្រក្សាល្អ ក្នុង ស្គ្រាស្ត្រ នូវ និមិត្តមានពណ៌ ទៀវ ដ៏ប្រាកដ ជានិមិត្តទានីក្នុង មិនបាននូវសេចក្ដី សំគាល់ក្នុងពណ៌ ទៀវ ខេ តែប្រមូលចិត្ត ទៅក្នុងនិមិត្ត មានពណ៌ ទៀវ ជានិមិត្តទាងក្រៅ បាននូវសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងពណ៌ទៀវ បុគ្គលនោះ ក៏ធ្វើនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគី១៩កាន់យក ដោយប្រពៃ ពិហរណា នូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគី១នពិហារណា ដោយប្រពៃ កំណត់ខុកនូវ និមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគីខ្លួនកំណត់ខុក ដោយប្រពៃ លុះបុគ្គលនោះ ច្ចើនវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១នកាន់យកដោយប្រពៃ ពិចារណានូវ និមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តទីខ្ពស់ ប្រាជា យប្រពៃ កំណត់ខុកនូវនិមិត្ត នោះ ឲ្យជានិមត្តគឺ១នកំណត់ទុកដោយប្រពៃហើយ ក៏សេព ចម្រើន ធ្វើឲ្យច្រើន នូវនិមិត្តនោះ បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា

សុត្តនូមិដីពេ १९៧និកាយស្ប មដិសម្តិទាមគ្គោ

អជ្ជត អរុថ ពហិន្ទា រុបមិធត្តិ រុបសញ្ លោហត់និមត្តិ ជុំនាត់និមត្តិ ជ មនុស្តាយត ង្នាត់សញ្ញា ៤ មជិលភតិ ពហិទ្ធា ង្ខាត់ធំម៉ាត្ត ចិត្ត ឧបសំហរត់ ជំនានសញ់ បដ្ឋបក់ត សោ តំ និមិត្ត សុក្តហ៍តំ ការោត ស្ងួបជាវិត ឧបជាវេត ស្បន្តិន អត្តែខេត សោ តំ និមិត្តិ សុក្តហិតំ គេត្យ សូមជាវិតិ ឧមជាវេត្យ ស្វាវត្ថិតិ អវត្ថាមេត្យ អាសេវតិ ភាវតិ ពហុលីការោតិ តស្បូ ៧វិ យោតិ អជ្ឈត់ អរុច ពហ៍ឌ្វា វុបមិនឆ្នំ វុបសញ្ជា ហោត់ រាំ អជ្ឈត់ អាម្រសញ់ ១សនា ទ្រាធិ បស្បត់តំ វិមេស្គ្រោ ។

សុត្តតូបិជិក ខុខ្ទុកនិកាយ បជិសថ្មីខាមគ្គ

អរុបគឺរបស់ឥតរូបខានក្នុង នេះឯងជារូបខាងក្រៅ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាជា អ្នកមានសេចក្តីសំគាល់កង់រួប បុគ្គលខ្វះកង្គលេកនេះ មិនធ្វើឲុកកង្គិចិត្ត នុវនិមិត្ត មានពណ៌លឿង នូវនិមិត្តមានពណ៌ក្រហម នូវនិមិត្តមានពណ៌ ស ដ៏ប្រាកដ ជានិមិត្តទាន់ក្នុង មិនបាននូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងពណ៌ស តែប្រមូលចិត្ត ទៅក្នុងនិមិត្ត មានពណ៌ស ជានិមិត្តទាងក្រៅ បាននូវ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងពណ៌ស បុគ្គលនោះ ធ្វើខ្លួវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ ានកាន់យកដោយប្រពៃ ពិលរណានូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១នពិល-រណាដោយប្រពៃ កំណត់ទុកនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺខុនកំណត់ទុក ដោយប្រពៃ លុះបុគ្គលនោះ ធ្វើនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺខ្លួនកានយក ដោយប្រពៃ ពិលាណា នូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ ខ្លួនពិលារណា ដោយ ប្រពៃ កំណត់ទុកនូវនិមិត្តនោះ ឲ្យជានិមិត្តគឺ១, នកំណត់ទុកដោយប្រពៃ ហើយ ក៏សេព ចម្រើន ធ្វើឲ្យច្រើន នូវនិមិត្តនោះ បុគ្គលនោះ មាន សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អរុបគឺបេសឥតរូបខាងក្នុំ នេះឯងជារូបខាង ក្រៅ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកមានសេចក្ដីសំគាល់ក្នុងរួប ។ យ៉ាង នេះឯង ឈ្មោះថាអជ្ឃតំ អរុបសញ់ ពហិទ្ធារុបានិ បស្បតិ៍តិវិមោត្ត ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

(០៨៤) តាថំ សុកស្ពៅ អធិម្បត្តា យោតិតិ វិទេក្តោ ។ ៩៩ ភិក្ខុ មេត្តសហក តេខ ចេតសា រាយ នូម ន្សា ស្រារស ស្នា និយ្យ ស្នា ស្នា. យំ តថា ខតុត្ត ឥត ឧន្ទមនោ តិវិយំ សព្ទធិ សព្វត្តាយ សព្វវត្តិ លោក មេត្តាសហក់គេន ខេត្តសា វិច្ចលេខ ឧសក្តុតេខ អព្យមាណេខ អឋេ-រេខ អព្យាខ ដៅ្ហា វិទាវតា មេត្តាយ ភាវិតត្ថា សត្ថា អប្បដិត្ចលា ហោឆ្នំ ការុណាសហគ គេន ខេត្ត ឯកំ ឧសំ ។ ខេ ។ ការុណាយ ភាវិត្តា សត្តា អព្យដ្ឋិត្យូលា ហោធ្លំ មុខិតាសហគ តេច ចេតសា ។ ចេ ។ មុខិតាយ ភាវិតត្តា សត្តា អប្ប-ជំគ $_{g}$ ហេ ហេ ខ្លំ ឧបត្ថាសហកានេះ ខេត្តសា ឯគំ និសំ ៩វិទ្ធា វិមាវត៍ ។ មេ ។ ឧបេត្តាយ ភាវិតត្តា យោត់ត ម៉ាស្គ្រា ។

មហាវិត្ត វិមោក្ខពថា

(១៨៤) ស្ភានៅ អធិម្មាតា ហោតិត វិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ កក្កង៍សាសនានេះ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ផ្សាយទៅកាន់ទិសទី១ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា តាមទំនង៍ នេះ សូម្បីទិសទាងលើ ទិសទាងក្រោម ទិសទទឹង ក៏មានចិត្តប្រកប ដោយមេត្ត ដ៏ធំទូលាយ រកប្រមាណមិនបាន ជាចិត្តឥតចង៍ពៀវ ឥតព្យាបាទ ផ្សាយទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ ព្រោះហេតុប្រៀប ផ្ទឹម១នឲ្យស្មើនឹងសត្វទាំងអស់ ក្នុងទិសទាំងពួង សត្វទាំងឡាយដែល គេមិនគួរ ត្តិមារអើម ព្រោះបានចម្រើនមេត្ត កិត្តមានចិត្តប្រកបដោយ ករុណា ផ្សាយទៅកាន់ទិសទី១ ។ បេ ។ សត្វទាំងឡាយ ដែលគេ មិនគួរទ្វេមរដើម ព្រោះបានចម្រើនករុណា កិត្តមានចិត្តប្រកបដោយ មុខិតា ។ បេ ។ សត្វទាំងឡាយដែលគេមិនគួរទ្វើមរអើម ក្រោះបាន ចម្រើនមុខិតា កក្ខមានចិត្តប្រកបដោយ។បេក្ខា ផ្សាយទៅកាន់ខិសទី ១ ។ បេ ។ សត្វតាំន៍ទ្បាយដែលគេមិនគួរឡើមរដើម ព្រោះបានចម្រើន ទលេត្តា យ៉ាង៍នេះឯង ឈ្មោះថា សុភនៅ អធិម្រា ហោតិត វិមោត្**។**

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

[១៨៥] កាតមោ អាកាសាឧញ្ជាយនឧសមាប-ត្តិវិមោក្ខោ ។ ៩៩ ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្ខាមា បដិឃសញ្ញានំ អត្តឧ៍មា នាឧត្តសញ្ញា-នំ អមឧសិការា អឧន្តោ អាកាសោតិ អាកាសា-ឧញ្ជាយនេនំ ឧបសម្បដ្ឋ វិហរតិ អយំ អាកាសាន-ញាយនឧសមាបត្តិ⁽⁰⁾ ។

តេត្ត វិញ្ញាណញ្ជាយននសមាបត្តិ ទោ ។ ៩៩ ភិក្ខុ សព្វសោ អាកាសាឧញ្ជាយនធំ សមនិ-ក្អេម អធន្តំ វិញ្ញាណស្តិ វិញ្ញាណញ្ជាយនធំ ឧបស-ម្បីដ្ឋ វិហរនិ អយំ វិញ្ញាណញ្ជាយននសមាបត្តិ ទោ-ក្រោ

កស អាត់ញញ្ញាយតន្តសមាបត្តិស្រែក្រោ ។ នត្ត ក់ញ៉ាំតំ អាត់ញញ្ញាយតន្តំ ឧបសម្បីជួ វិហវត់ ជយ្ជំ អាត់ញញ្ញាយតន្តំ ឧបសម្បីជួ វិហវត់ អយំ អាត់ញញ្ញាយតន្តិស្រែក្រោ ។

១១. អាកាសានញ្ចាយតនេសមាបត្តិវិមោក្ខោ ។

សុត្តខ្ពស់ជិត ខុទ្ទក់និកាយស្ស បដិសម្តីខាមគ្គ

(១៨៩) អាកាសានញ្ចាយឥនសមាបត្តិវិមោត្ត តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្ទង់បង់ខ្លូវរូបសញ្ជា ព្រោះដល់ខ្លូវសេចក្តីវិនាស នៃបដិឃសញ្ជា ព្រោះមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវនានត្តសញ្ជា ដោយ ប្រការទាំងពួង ក៏ចូលកាន់អាកាសានញ្ចាយឥនដ្ឋាន ដោយបរិកម្ម ថា អាកាសមិនមានទីបំផុត នេះ ឈ្មោះថាអាកាសានញ្ចាយឥន-សមាបត្តិវិមោត្ត ។

វិញ្ញាណញ្ចា**យត**នសមាបត្តិវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុក្នុងសា-សនានេះ កន្ទង់បង់ខ្លួវអាកាសានញ្ចាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ចាយតនដ្បាន ដោយបរិកម្មថា វិញ្ញាណមិន មានទីបំផុត នេះ ឈ្មោះថាវិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិវិមោត្ត ។

អាតិញ្ហាយតនសមាបត្តិវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុក្នុសសសនា នេះ កន្ងឹបង់នូវវិញ្ហាណញ្ហាយតនដ្បាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ ចូលកាន់អាតិញ្ហាយតនដ្បាន ដោយបរិកម្មថា អ្វីតិចតួច មិនមាន នេះ ឈ្មោះថាអាតិញ្ញាយនសមាបត្តិវិមោត្ត ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពជា

កត្តេ នេះសញ្ជាល់សញ្ជាប់ត្នសមាប់ត្តិ ពោះ ត្តោ ។ ៩៩ ភិក្ខុ សព្វសោ អាក់ិញ្ញាប់តែខំ សមតិក្សុម្ម នេះសញ្ជាសញ្ជាប់ត់ខំ ឧបសម្បីដូ ហៃវតិ អយំ នេះសញ្ជាសញ្ជាប់ត់ខសមាប់ត្តិ -មេក្រោ ។

កាន់ មេសមណ្ស់ មេស្រា ។ ខេត្តប្រ ខ មេលា មេសមណ្សំ ខេត្តប្រ ខេតប្រ ខេត្តប្រ ខេត្តប្រិតប្រ ខេត្តប្រ ខេត្ត

មានក្រ មានក្រ ខ មានភាព មក្សា សាងក្ន ឧងក្រ ខ មានភាពន្លឺលោ មក្ សាងក្នុយ ម្នាំ

មហាវិត្ត វិមោត្តកបា

នេះសញ្ជានាសញ្ជាយឥនសមាបត្តិវិមោត្ត គើដូចម្ដេច ។ កិត្តក្នុ សាសនានេះ កន្ទង់បង់នូវអាកិញ្ញាយឥនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់នេះសញ្ជានាសញ្ជាយឥនដ្ឋាន នេះ ឈ្មោះថានេះស ញា

(១៨៦) សមយៈ មេក្ត តើដូចមេ្ត ។ ឈាន៤ អរុបសមា. បត្តិ៤ នេះ ឈ្មោះថាសមយៈ មៃក្តុ ។

អសមយវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល ៤ ភ្លាន១ នេះ ឈ្មោះថាអសមយវិមោត្ត ។

សាមយិកវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ឈាន ៤ អរុបសមាបត្តិ ៤ នេះ ឈ្មោះថាសាមយិកវិមោត្ត ។

សុគ្គត្តបិឝពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បឝិសម្តិខាមគ្នោ

កាត់ មេសាមយ៍ កោ វិមា ក្ខោ ។ ខេត្តបា ខ អរិយមក្តា ខេត្តាវិ ខ សាមញ្ញដ**លានិ និ**ព្ធនិញ្ជ អយ[ុ] អសាមយ៍ កោ វិមោ ក្ខោ ។

នេះ ក្សោ ខ មានិក្សា ខេម្មិញ មក្សា មេខៀវ ខេម្មិញ ខ មានិក្សា ខេម្មិញ មក្សា មេខៀវ ព្រៃខេម្មិ

អយុ នៅ អ្គ ស្នា ស្គ្រា ស្គ្ អ្គ ស្រ្តា ស្គ្រា ស

ហោយ ខ្លេច ហេយៈ ហេ ម្រេក្សា ។ ខេត្តាវិ ហោយ ខិ ខេត្តស្បា ខ អវុមសមាមត្តិយោ អយឹ ហេយៈ ហេយៈ ហេយៈ ហេយៈ ។ ខេត្តាវិ

កាន់ មេ លោកស្តី បេ វិមោ ស្វា ។ ខេត្តបា ខ អាយមក្តា ខេត្តារិ ខ សាមញ្ញដលាធំ ធំពាធញ្ជា អយំ លោកស្តី បេ វិមោ ស្វា ។

សុត្តនូថិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

អសាមយ៍កវិមោត្ត តើដូចមេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល

៤ និព្វាន១ នេះ ឈ្មោះថាអសាមយ៍កវិមោត្ត ។

កុប្បវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ឈាន ៤ អរូបសមាបត្តិ ៤ នេះ ឈ្មោះថាកុប្បវិមោត្ត ។

អកុហ្សវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល ៤ និព្វាន ១ នេះ ឈ្មោះថាអកុហ្សវិមោត្ត ។

លោកិយវិមោក្ខ តើដូចមេច ។ ឈាន៤ អរុបសមាបត្តិ ៤ នេះ ឈ្មោះថាលោកិយវិមោក្ខ ។

លោក្**ត្តវ៉ិមោក្ខ តើដូ**ចម្ដេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល ៤ ភ្នាន១ នេះ ឈ្មោះថាលោក្**ត្តវ**៉ិមោក្ខ ។

សាសវវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ឈាន៤ អរុបសមាបត្តិ**៤ នេះ** ឈ្មោះថាសាសវវិមោត្ត ។

មហាវិធ្លេ វិមោព្ឌកជា

កាត់ មេខាស់ ក្រុង ក្សង ក្រុង ក្រុង

រៀត្តស្សា (១៩៧) អន្តមា សាធ្នំសោ រូសេ ក្ដែរ។

តេស្តា និសាទ សោ វិសាទ សោ វិសាស្ត្រា ។ អុទ្រព្យដឹងញា ស្ត្រា វិសាស្ត្រា អយំ ជិសាទ សោ វិសាស្ត្រា ។

កានមោ ជំរាមិសាស () វិមោ ក្ដោ ។ ខេត្តបា ខ អរិយមក្តា ខេត្តាវិ ខ សាមញ្ជសាជិ ជិញ្ជាជញ្ជ អយំ ជំរាមិសាស វិមោ ក្ដោ ។

កាន មេ មេ ស្រាស់ មេ ស្រាស់ ។ ខេត្តបា ស្រាស់ មេ ស្រាស់ មេ ស្រាស់ ស្រាស់ ស្រាស់ មេ ស្រាស់ មេ ស្រាស់ មេ ស្រាស់ ស្រាស់ មេ ស្រាស់ អាច្រើន ស្រាស់ ស្រាស់ ស្រាស់ ស្រាស់ អាច្រើន ស្រាស់ អាច្រើន ស្រាស់ ស្រាស់ អាច្រើន ស្រាស់ អាច្រើន អាច្រី អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រី អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើន អាច្រើង

ទន្ ស្ដីប្រមិសាស្ដីប្រមិស្ដាល់ ៗ

មហាវគ្គ វិមោត្តកបា

អនាសវេរិមោក្ខ តើដូចមេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល ៤ ភ្នំព្យាន ១ នេះ ឈ្មោះថាអនាសវេរិមោក្ខ ។

(១៨៧) សាមសវិមោត្ត គើដូចម្ដេច ។ វិមោត្ត ប្រភពព្រម ដោយរូប នេះ ឈ្មោះថាសាមសវិមោត្ត ។

និកមិសវិមោក្ខ តើដូចម្ដេច ។ វិមោក្ខ មិនប្រគបព្រមដោយរូប នេះ ឈ្មោះថានិកមិសវិមោត្ ។

និកមិសតវ៉ាមេក្ខ តើដូចម្ដេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល ៤ និព្វាន ១ នេះ ឈ្មោះថានិកមិសតវ៉ាមេក្ខ ។

បណ៌ហិតវិសោក្ខ តើដូចម្ដេច ។ ឈាន៤ អរុបសមាបត្តិ ៤ នេះ ឈ្មោះថាបណ៌ហិតវិសោក្ខ ។

អប្បណ៌ហិតវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល ៤ និព្វាន ១ នេះ ឈ្មោះថាអប្បណ៌ហិតវិមោត្ត ។

សុត្តនូមិដីពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ប មដិសម្តិភាមគ្នោ

អន នេ មណ្ឌិ នៃក្សា ។

ស្ពាត្រា ព្រៃស្នោ ។

សញ្ជាត្រា ព្រៃស្នោ ។

សញ្ជាត្រា ព្រៃស្នា ។

សញ្ជាត្រា ព្រៃស្នា ។

សញ្ជាត្រា ព្រៃស្នោ ។

សញ្ជាត្រា ព្រះសាសា ។

កតមេ សៃញ ត្តា វិមេ ត្តោ ។ ខត្តារា ខ អរិយមត្តា ខត្តាវិ ខ សមញ្ញដល្ខំ ធិព្វាធ្យា អយុ វិសញ ត្តា វិមេ ត្តោ ។

កត មេ នាស្ស្រ ខេត្ត ។ ខេត្ត ពេ ខ មនិយៈ មក្តា ខេត្តា ខ សាមញ្ញដលាធិ ធិញ្ចេញ មយ៌ ឯកស្ថិសាស្ត្រា ។

កត្តម នានត្តាមែក្សា ។ ខត្តា យានាធិ ខត្តស្បា ខ អាម្មសមាបត្តិយោ អយ៉ នានត្តាមោ-ក្តោ ។

សុត្តស្តូចិណិត ខុខ្មក់ពិកាយ បដិសម្តិភាមគ្គ

បណ៌ហិតប្បដិប្បុស្សទ្ទិវិមោត្ត តើដូចមេច ។ ការបាននូវបឋមជ្ឈាន

ឬវិជាករបស់បឋមជ្ឈាន ។ បេ ។ ការជាននូវនេវសញានាសញា-

យតនសមាបត្តិ ឬវិជាករបស់នៅសញានាសញាយតនសមាបត្តិ នេះ ញ

ឈ្មោះថាបណ៌ហិតឲ្យដំប្បុស្សទ្ធិវិមោត្ត ។

សញាត្ត ត្រើដ្ឋចម្ងេច ។ ឈាន ៤ អរូបសមាបត្តិ ៤ ញាត្ត

នេះ ឈ្មោះថាសញ្ជាត់វិមោត្ត ។ ញុ

> វិសពាតវិមោក តើដូចមេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល ៤ ញូត

និព្វាន ១ នេះ ឈ្មោះថាវិសពាតវិមោត្ត ។

ឯកត្តវិទោត្ត តើដូចមេច ។ អរិយមគ្គ ៤ សាមពាផល ៤

និញាន១ នេះ ឈ្មោះថាឯកត្វិមោត្ត ។

នានត្តវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ឈាន ៤ អរុបសមាបត្តិ ៤ នេះ ឈ្មោះថានានត្តវិមោត្ត ។

មហាវិគ្គេ វិមោត្ត**ព**យា

(០៨៨) គេនទោ សញ្ជានៃក្ដោ ។ សំហ ឯកោ សញ្ជានៃក្ដោ ឧស សញ្ជានៃក្ដោ ហេខ្លិ ឧស សញ្ជានៃក្ដោ ឯកោ សញ្ជានៃក្ដោ ហេឌិ នៃស សញ្ជានៃក្ដា ឯកោ សញ្ញានៃមាក្ដោ ហេឌិ វត្តសែន មនិយាយន ។

សំយាត់ ៩៩៣ សំយា ។ អន់ច្បានុបស្បាន ញាណំ នំចូតោ សញ្ញាយ មុច្ចត់តំ សញ្ញាវិមោបត្តា ខុត្ខានុបស្បាញាណំ សុខតោ សញ្ញាយ
មុច្ចត់តំ សញ្ញាវិមោត្តោ អនត្តានុបស្បាញាណំ
អត្តតោ សញ្ញាយ មុច្ចត់តំ សញ្ញាវិមោបត្តា នំចំនានុបស្បាញាណំ នន្ទិយា សញ្ញាយ
មុច្ចត់តំ សញ្ញាវិមោត្តោ វិបតានុបស្បាញាណំ
ចុច្ចត់តំ សញ្ញាវិមោត្តោ វិបតានុបស្បាញាណំ
ពុច្ចតំនំ សញ្ញាវិមោត្តោ វិបតានុបស្បាញាណំ
បុច្ចត់តំ សញ្ញាវិមោត្តោ វិបតានុបស្បាញាណំ

មហាវិគ្គ វិមោក្ខុកជា

(១៨៨) សញ្ញាវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ សញ្ញាវិមោត្ត ១ បែកចេញជាសញ្ជាវិមោត្ត ១០ សញ្ជាវិមោត្ត ១០ រួមមកជាសញ្ញា-វិមោត្ត ១ វិញ ដោយបរិយាយ ដោយអំណាច់ខែវត្ត ក៏មាន ។

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ក៏មាន តើក៏មាន ដូចម្ដេច ។ អនិញ្ចុបស្បនា-ញាណ (ញាណជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ ថាមិខទៀង) ផុតស្រ-ទ្យះចាកសេចក្តីសំគាល់ ថាទៀន ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញាវិមោក្ ទុក្ខានុបស្សនាញាណ (ញាណជាគ្រឿ**ងពិហរណា ឃើ**ញថាជាទុក្ខ) ផុត ស្រឡះថាកសេចក្តីសំគាល់ ថាជាសុ១ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញាវិ-មោក្ខ អនត្តានុបស្សនាញាណ (ញាណ**ជាគ្រឿងពិហរណ**ឃើញ ថា មិនមែនទូន) ផុតស្រឡះចាកសេចក្ដីសំគាល់ ថាជាទូន ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញ្ជាព្រៃក្ខុ ខិត្តិសនុបស្សនាញាណ (ញាណជាគ្រឿងពិហ. រណាឃើញ ថាគួរនឿយណាយ) ផុតស្រឡះ ចាកសេចក្តីសំគាល់ក្នុង ការត្រេកអរ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញាវិមោត្ត វិវាគានុបស្សនាញាណ (ញាណជាគ្រឿងពិលណោយើញ នូវធមិជាគ្រឿងប្រាសលកកគ:) ផុត ស្រឡះចាកសេចក្តីសំគាល់ ថាវាគ: ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញាវិមោត្

សុត្តតូមិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស មជិសថ្និទាមគ្នោ

និពេ**ជា**ឧុបស្បនាញាណ៍ សមុឧបតោ សញ្ញាប មុទ្ធតិត សញ្ជាមែក្រោ បដ់ជំសុក្តាឧុបស្បាន-ញ្ជាណ់ អាឌានតោ សញ្ជាយ មុខ្វត់តំ ស-ញា នៃ ស្ត្រា ស្ត សញ្ជាយ មុខ្ទុន្ន សញ្ជាមែនក្ដោ អប្បាណ៌មាំ-ဆာရဗည္႕ဘာက္က ဖက္ခ်က္က ညက္သာယ ဗုဒ္-ត់តំ សញ្ជាមេ ត្តោ សុញ្តាធុបស្បាញ់លំ អភិនិវេសតោ សញ្ជាយ មុខ្វីនិនិ សញ្ជាមែក្រោ រៀំ ស្និយ រាយោ សញ្ជាព្រៃ ដេស សញ្ជាមែត្តា មោធ្តិ ឧស សញ្ជាមែត្តា ឯកោ សញ្ចាំមេ គ្នោះ ស្ត្រាំងេន មរិយាយន ។

សុត្តស្ថិតិក ខុទ្ទកតិកាយ បតិសត្តិទាមត្ត

និរោធានុបស្សនាញាណ (ញាណដាគ្រឿងពិចារណាឃើញ នូវសេច-ត្តិរល់ត់) ផុតស្រឡះ ចាកសេចក្តីសំគាល់ ថាកើតឡើង ហេតុ នោះ ឈ្មោះថាសញ្ជាចៃក្ខុ បដិនិស្បត្តានុបស្សនាញាណ (ញាណ ជាត្រឿងពិលរណៈឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងរលាស់ចេញ) ផុតស្រឡះ ចាកសេចក្តីសំគាល់ ថាគួរប្រកាន់ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា ញាវិទោត្ត អនិមិត្តានុបស្សនាញាណ (ញាណជាគ្រឿងពិចារ-ណាឃើញ នូវធម៌មិនមាននិមិត្ត) ផុតស្រឡះ ចាកសេចក្តីសំគាល់ ថាជានិមិត្ត ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញាវិមោត្ត អប្បូណិហិតា-នុបស្សនាញាណ (ញាណជាគ្រឿ**ងពិលរណៈឃើញ** នូវធម៌មិនមាន តម្កល់ទុក) ផុតស្រឡះ ចាកសេចក្តីសំគាល់ ថាតម្កល់ទុក ហេតុ នោះ ឈ្មោះថាសញាវិមោត្ត សុ៣តានុបស្សនាញាណ (ញាណ ជាគ្រឿងពិលារណាឃើញថាសូន្យ) ផុតស្រឡះ ហកសេចក្តីសំគាល់ ថាគួរប្រកាន់ស្អិត ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញាវិមោត្ត យ៉ាងនេះឯង សញាវិមោត្ត ១ បែកចេញជាសញាវិមោត្ត ១០ សញាវិមោត្ត ១០ រួម មកជាសញាវិមោត្ត ១ ដោយបរិយាយ ដោយអំណោចនៃវត្ ក៏មាន ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

វុខេ អεិទ្ធានុខស្សនាញាណ៍ ឧិទ្ធាតា សញ្ញាយ មុទ្ធ-ត់តំ សញ្ជាមែក្រោ ។ មេ។ រូមេ សុគាតានុមស្ប-ញ្ញាណ៍ អភិនិវេស តោ សញ្ញាយ មុច្ចតិតិ សញ្ញា-វិទេស្តោ ឃុំ សិយា ឃុំ សា សញ្ញាវិទេស្តោ ឧស សញ្ជាមែត្តា ហោធ្និ ខស សញ្ជាមែត្តា ឯកោ សញ្ចាំ ស្រាត់ ត្រៃស្រែន បរិយាយេន ។ ឋឧទាយ ។ មេ ។ សញ្ញាយ សង្ខាប់សុ វិញា ណេ ឧយ្ទិភ្មុំ រពេរ ឌុបឧល្រោ អត្ថប់ខែស្សីសាណិ ជំទូតោ សញ្ញាយ មុច្ចគិត សញ្ញាវិមោក្ខោ ។ បេ។ ជាមរណេ សុញ្តានុខស្សួនាញាណំ អភិនិវេស តោ សញ្ជាយ មុខ្វត់តំ សញ្ជាមែនក្តោ ឃុំ សិយា ឃុំ. កោ សញ្ជាំមេទ្វោ ឧស សញ្ជាំមេទ្វា ហេត្តិ ឧស សញ្ចាមេត្តា ឯកោ សញ្ចាមេត្តោ យោត វត្សសេន ចរិយា យេធ អយំ សញ្ជាមា គ្នោ ។

មហាវិគ្គ វិមោក្ខពថា

អនិក្ខានុបស្សនាញាណ (ញាណ ជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ ថាមិន ទៀន) ក្នុងរូប ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីសំគាល់ ថាទៀន ហេតុនោះ ឈ្មោះថា សញ្ជាវិមោត្ត ។ ៤ ។ សុញ្គានុបស្សនាញាណ (ញាណ ជាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ ថាសូន្យ) ក្នុងរូប ផុតស្រឡះ ថាកសេច-ភ្លឺសំគាល់ **ដោយការប្រកា**ន់ស្អិត ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញាវិមោត្ យ៉ាងនេះឯង សញ្ជាពៃមាត្ត ១ បែកចេញ ជាសញ្ជាពៃមាត្ត សញាវិមោត្ត១០ រួមមកជាសញាវិមោត្ត១ ដោយបរិយាយ ដោយ ញ អំ**ណាចខែវ**ត្ថុ ក៏មាន **។ អនិ**တ្ជនុបស្សនាញាណ (ញាណដាគ្រឿង ពិលារណា ឃើញ ថាមិនទៀត) ក្នុងវេទនា ។ បេ ។ ក្នុងសញា ក្នុង សង្ខារ ក្**ងវិ**ញាណ ក្**ងីចក្ ។ ថេ ។ ក្ងី**ជ័**រមេរ**ណ: ផុតស្រឡះចាក សេចត្តីសំគាល់ ថាទៀន ហេតុខោះ ឈ្មោះថាសញាវិមោត្ត ។ ថេ ។ សុត្តាតានុបស្សនាញាណ (ញាណដាគ្រឿងពិចារណាឃើញ ថាសូខ្យ) ផុតស្រឡះ ចាកសេចក្តីសំគាល់ ថាគួរប្រកាន់ស្ថិត ក្**ង**ជែវាមរណ: ទ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញាពៃមាត្ត យ៉ាងនេះឯង សញាពិមាត្ត១ បែក ចេញជាសញាវិមោត្ត 🕫 សញាវិមោត្ត ១០ រួមមកជាសញាវិមោត្ត ១ ដោយបរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្ត ក៏មាន នេះ សញាវិមោក្ខុ ។ ១

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្បូ បដិសម្ពិទាមគ្គោ

សំឃាត់ ភ៩ញូ សំឃា ។ អនិទ្ធានុខស្បួញ យជាភ្លុំ ញាណំ ខិច្តុតោ សម្ពោហា អញ្ញាណា ត់ជំនួន យោហារគោយោ ខែឃាប់ពេល្បីយ ពេល្យមិន က္သာကို လုခုေရး လမ္မာ့ဟာ မက္သာကာ ဗုဒ္ဓိုးကို ကြာလာ႑ိမေးကြွော မင္ဆရူဝန္မေလး[က လမာခွံကို ကျာလို អត្តតោ សម្ពេហា អញ្ជាណា មុខ្ខុំនិតិ ញាណវិ-ធិញ្ចិតាតុខស្សិត យដាភូគំ ញាណំ ម្រាណ្ត ၓၓၟိက မား၏ဃ မေသာကာ ခင်န္အန္မွ သြားကား-មោក្តោ វិកកានុបស្បាញ យថាកូត ញាណំ កកតោ សម្មោយ អញ្ជាណា មុខ្វុន្ន ញាណ់មេក្គោ

សុត្តនូបិឝិក ខុទ្ធកតិកាយ បឝិសច្តិភាមគ្គ

(១៤៩) ញាណវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ញាណវិមោត្ន ១ ថែក ចេញជាញាណវិមោត្ត ១០ ញាណវិមោត្ត ១០ រួមមកជាញាណវិមោត្ត ១ យោយបេរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្ត ក៏មាន ។

សំនួរត្រង់ពាក្យថា ក៏មាន តើក៏មាន ដូចមេច ។ សេចក្ដីដ៏ងតាមពិត ជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ ថាមិនទៀង ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីវង្វេង ចាក សេចក្តីមិនដឹង ថាទៀង ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោត្ត សេចក្តីដឹង តាមពិតជាគ្រឿងពិលរណា ឃើញ ថាជាទុក្ខ ផុតស្រឡះបាកសេចក្តីវង្វេង ហកសេចក្តីមិនដឹង ថាជាសុខ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោត្ត សេចក្ត ដឹងតាមពិតជាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ ថាមិនមែនខ្លួន ផុតស្រឡះលកសេច-ក្តីវង្គេង ចាកសេចក្តីមិនជំង ថាជា១៩ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោក្ខ សេចក្តីដឹងតាមពិត ជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងខឿយ ណាយ ផុតស្រទ្វះបាកសេចក្តីវង្វេង ចាកសេចក្តីមិនជំងឺ ក្នុងសេចក្តីត្រេក អរ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោត្ត សេចក្ដីជំងឺតាមពិតជាគ្រឿងពិថា-រណា ឃើញនូវធមិ ជាគ្រឿងប្រាស់ ភាគតម្រេក ផុតស្រឡះបាក់សេចក្ដី វង្គេធ ទាកសេចក្តីមិនដឹង ថាភគ: ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោក្ខ

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពបា

A region A m ឧဌ္ဌောက္လိုင္ဆင္သည္သည္ ကာလုပ္ သည္သင္းမ អត្រោយ ធយ្ឈាយ ដុខ្ខ័ន្ន ញាហ្សុសេះ ស្វែ អនិមិត្តានុបស្បាញ យដោក្ខត់ ញាណ និមិត្តតោ ស-းရြာလယ္က မရိန္အန္တဲ့ သြားလာပူးမေးမိသေ မရ²-က်ပြော်ရာရုံဗေလာဌာဆ လာလာခွာ်ရှိ ကျောက် မေလာ်စီလာ ភាគោល មិខ្មុំខ្មុំ ឈ្មែ នេះ ស្នា ខេត្ត សុត្តាតាឧុខស្បួន យ៩ាភ្ទុន ញាណំ អភិជិវេស តោ ភាសា មួយ មា មេ មុខ្មុំ ម្នាំ មេ មេ មេ មេ មេ មេ មេ က်တာ စကော ကွာလက်မေးက္ခော ဧလ ကွာလက်-មេស្ថា យេខ្លី ខណ ណិស្សមេស្វា ត្រមា ញាណវិទោត្តោ យោតិ វត្តវសេន មរិយាយន ។

មហាវិគ្គ វិមោក្ខ្លាជា

សេចក្តីជំងឺតាមពិត ជាគ្រឿងពិលារណាឃើញ នូវធមិជាគ្រឿងរលត់ ផុត ស្រឡះបាកសេចក្តីវង្គេង បាកសេចក្តីមិនដឹង ថាកើតឡើង ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោត្ត សេចក្ដីជំងឺតាមពិត ជាគ្រឿងពិចា**រណា**ឃើញនូវ ជមជាគ្រឿងវលាស់ចេញ ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីវង្វេង ចាកសេចក្តីមិន ដឹង ថាគួរប្រកាន់មាំ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោត្ត សេចក្ដីដឹងតាម ពិតជាគ្រឿងពិបារណាឃើញ នូវធម៌មិនមាននិមិត្ត ផុតស្រឡះបាកសេចក្ដី វង្គេធ ចាកសេចក្តីមិនដឹង ថាមាននិមិត្ត ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិ• មោត្ត សេចក្តីដឹងតាមពិតជាគ្រឿងពិលារណាឃើញ នូវធម៌មិនមានការ តម្លាំទុក ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីវង្វេធ៍ ចាកសេចក្តីមិនដឹង ក្នុងការតម្ល ទុក ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោត្ត សេចក្ដុំង៏តាមពិតជាគ្រឿងពិ៣-ថាគួរប្រកាន់មាំ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោក្ខ យ៉ាងនេះឯង ញាណវិមោត្ត ១ បែកចេញជាញាណវិមោត្ត ១០ ញាណវិមោត្ត ១០ រួម មកជាញាណវិទោត្ត ១ ដោយបរិយាយ ដោយអំណាច់នៃវត្ត ក៏មាន ។

សុត្តស្ថិតិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បតិសម្ភិទាមគ្នោ

 $\mathcal{A}_{1}$ $\mathcal{A}_{2}$ $\mathcal{A}_{3}$ $\mathcal{A}_{3}$ ។ ខេ ។ រូខេ សុញ្គានខុខស្មួល យថាភ្នំ ញាលាំ អភិនិវេស តោ សម្ពេហា អញ្ជាណា មុច្តិត ញា-സുപ്രേയ്ക്ക് തുപ്പു വിവേഷ്ട്രിയുന്നു ឧស ញាណវិមាក្ខា ហេខ្លិ ឧស ញាណវិមាក្ខា ស្យាល់ មេ ស្ដា ស្ដា ស្ដាំ មេខ មិល។ យេជ ។ វេឌ្ឍយ ។ មេ ។ សញ្ញាយ សន្ត្ាវសុ វិញ្ហា ខេត្តស្មឹ ។ ខេ ។ ជាមរណេ អភិទ្ធាជុម- $\mathcal{L}_{i}$ က ယင်းနှံနိ ကြာလို နိင္ငံကေ $\mathcal{L}_{i}$ မော်က មេឃាយ មិច្ខ័ឌ្ឌ ឈាហ្សា ខេត្ត ជួបគ-រណេ សុញ្គានុបស្បាញ យជាកូត ញាណ អភិនិ-វេសា សម្ពេច អញ្ជាណ មុខ្ទុំទំ ញាណវិមោ-ត្តោ ឃុំ ស៊ីយេ ឃុំតោ ញាណវិទៅត្តោ ឧស ញាណ់វិទេត្តោ យោន្តិ ឧស ញាណវិទេត្តោ យេន អយំ ញាណារិមេត្តោ ។

សុត្តនូបិជិក ទុន្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

សេចក្ដីដឹងតាមពិត ជាគ្រឿងពិលាណោយើញ ថាមិនទៀង ក្នុងរួប ផុតស្រឡះបាកសេចក្តីវង្គេង បាកសេចក្តីមិនដឹង ថាទៀង ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិ**មោត្ត ។ ៤ ។ សេចក្ដីដឹង**តាមពិ**ត ជា**គ្រឿងពិចា**រណា** ឃើញ ថាសូន្យ ក្នុងរូប ផុតស្រឡះហកសេចក្តីរង្វើង ហកសេចក្តីមិនដឹង ឋាគួរប្រកាន់ស្អិត ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិទោត្ត យ៉ាងនេះឯង ញាណវិមោត្ត បកចេញជាញាណវិមោត្ត ១០ ញាណវិមោត្ត ១០ រួមមកជាញាណវិទេក្ខ ១ ដោយបរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្ថុ ក៏មាន ។ សេចក្ដីជំនាមពិត ជាគ្រឿងពិលារណាឃើញ ថាមិនទៀង ក្នុង វេទនា ។ បេ ។ ក្នុងសញា ក្នុងសង្គារ ក្នុងវិញាណ ក្នុងបក្ខុ ។ បេ ។ កង្គីជ្ជាមរណៈ ផុតស្រឡះចាក់សេចក្តីវង្គេង ចាក់សេចក្តីមិនដឹង ថា ទៀន ហេតុនោះ ឈ្មោះថាញាណវិមោត្ត ។ ថេ ។ សេចក្ដីងឹងតាម ពិតជាគ្រឿងពិហរ**ហ**យើញ ថាសូ**ន្យ** ក្នុងជរាមរណ: ផុតស្រឡះ ហិត្**សេចក្តីមិនដឹង ថា**គួរប្រកាន់មាំ ហេតុនោះ ហកសេចក្តី/ង្វេ**ង** ឈ្មោះថាញាណវិមោត្ត យ៉ាងនេះឯង ញាណវិមោត្ត១ បែកចេញជា ញាណវិមោក្ខ ១០ ញាណវិមោក្ខ ១០ រួមមកជាញាណវិមោក្ខ ១ ដោយបរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្ត ក៏មាន នេះញាណវិមោត្ត ។

មហាវិធ្លេ វិមោត្តកប៉ា

(១៩០) គានមោ ស្នងសំណារិមោត្តោ ។ សំ-យា ឯកោ ស័ត៌សំយាវិទោក្ខោ ឧស ស័ត៌សំយា-វិទេស្តា យោស្ថិ ឧស ស័ត៌សិយាវិទេស្តា ឯកោ ស្នម្នា ឈ្មេះ នេះ ម្នាក់ នេះ នេះ ខេត្ត សំយាត់ កមេញ សំយា ។ អធិច្បាធុខស្បូល អដុត្តវំ សិតិកាវំ ញាណំ និច្ចតោ សន្លាមបរិន្យា-មានរថា មុច្ចតិតិ ស៊ីតិស៊ីយាវិមោត្តោ ឧុត្តា-ឧុបស្បា អឧុត្តាំ ស័ត្តាវ ញាណំ សុខតោ សន្តាបបរិន្បាហន់ថោ មុច្ចតិត សិត្តសិយាវិមោក្តោ អនត្តខុខសាស្ត្រ អនុត្តា សិត្តាវ ញាណ អត្ថតោ សន្ទាបមវិទ្យាមាធរថា មុខ្ខុត់តំ សតិសិយាវិមោត្តោ

មហាវិគ្គ វិមោត្តកប៉ា

(១៩០) ស័តិសំយាវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ ស័តិសំយាវិមោត្ ១ បែកចេញជាស័តិសិយាវិមោត្ត១០ ស័តិសិយាវិមោត្ត១០ រួមមក ជាសិតិសិយាវិមោត្ត 🤊 ដោយបរិយាយ ដោយអំណាច នៃវត្ត ក៏មាន ៗ សំនួរគ្រង់ពាក្យថា ក៏មាន តើក៏មាន ដូចម្ដេច ។ សេចក្ដីដឹងដឹ ប្រសើរ មានភាពដ៏ត្រជាក់ ជាគ្រឿងពិ**ចារណា ឃើញ ថាមិនទៀង ផុត** ស្រឡះញកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលរាល និងសេចក្តីក្រវល់ក្រ-វាយ ថា ទៀង ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសិតិសិយាវិទោក្ខ សេចក្ដីដឹងដឹ ប្រសើរ មានភាពដ៏ត្រជាក់ ជាគ្រឿងពិហរណា ឃើញ ថាជាខុត្ត ផុត ស្រឡះចាក់សេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលពលនិងសេចក្តីក្រលៃក្រ វាយ ថាជាសុខ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាស័តិស័យវិមោត្ត សេចក្តី ដឹងដ៏ប្រសើរ មានភាពដ៏ត្រដាក់ ជាគ្រឿងពិចារណា ឃើញ ថា មិនមែនខ្លួន ផុតស្រឡះបាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលពល និងសេចក្តីក្រៅល់ក្រវាយ ថាខ្លួន ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសិតិសិយាវិមោក្ សុត្តន្ត្របំដីពេ ខុទ្ទពនិកាយស្យូ បដិសម្ពិទាមគ្នោ

ធិត្តិខានុខស្បួញ អនុត្តាំ សិតិការំ ញាណំ ឧន្និយា

សន្តាបបរិន្យាមានដោ មុទ្ធតិត សិត្តសិយាវិមោត្តោ

វិភេសជុខស្បួល អនុត្តាំ សិត្តិការ ញាណ៍

រាក់តោ សន្តាបបរិន្បាបានថោ មុច្ចតិត សិត្តិសិ

យារិមេត្តោ និរោជានុខស្បនា អនុត្តាំ សិតិភាវិ

ញាណ៍ សមុឧយ តោ សន្តាមបរិឌ្យាមានរដា

មុទ្ធតិតិ សិតិសិយាវិទោក្តោ បដិធិស្បីក្នុធុម.

ស្ប្រា អនុត្តិ សិត្តិការ ញាណំ អាធានតោ

សន្តាបបរិន្យាមានថោ មុច្ចតិតិ សិត្តិសិយាវិមោត្តោ

សុត្តខ្លួចជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

សេចក្ដីដឹងដ៏ប្រសើរ មានភាពដ៏ត្រដាក់ ជាគ្រឿងពិបារណាឃើញថាគួរ *ខឿយណាយ ផុតស្រឡះ*ចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលរាល និងសេចក្តីត្រវល់ត្រវាយ ក្នុងសេចក្តីត្រេកអរ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាស៊ី. តិសិយាវិមោត្ត សេចក្តីដឹងដ៏ប្រសើរ មានភាពដ៏ត្រ**ជាក់** ជាគ្រឿង ពិលរណាលើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងប្រាសលករាគ: ផុតស្រឡះលក ភគ: ដែលដាសេចក្តីក្តៅក្រហា**យ សេចក្តីរោល**វាល និ**ងសេចក្តី** ក្រាល់ក្រាយ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាស័តិសិយាវិមោត្ត សេចក្ដីដឹងដ័ ប្រសើរ មានភាពដ៏ត្រជាក់ ជាគ្រឿងពិលាណាឃើញ នូវធមិជាគ្រឿង រំលត់ ផុតស្រះឲ្យ:៣កហេតុជាដែនកើត ដែលជាសេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីរេាលរាល និងសេចក្តីក្រល់ក្រវាយ ហេតុនោះ ឈ្មោះ ឋា**ស័តិសិយា**វិមោត្ត សេចក្ដីដឹ**ងដ៏**ប្រសើរ មា**ខភាព**ដ៏ត្រជាក់ ជា គ្រឿងតិចារណាឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងរលាស់ចេញ ផុតស្រឡះ **ភាកសេចក្តីប្រកាន់ ដែល**ជាសេចក្តីក្តៅក្រហា**យ សេចក្តីពេលពល** និងសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា ស័តិស័យាវិមោត្ត

មហាវិគ្គេ វិមេក្ខកបា

អន់មត្តានុបស្សា អនុត្តាំ ស័ត៌ការំ ញាណំ និមិត្ត. តោ សន្តាមមរិណ្ឌមានរថា មុច្ចតិត សិត្តសំយារិមោ-ကြွော မေးပျွယ်ပြာ အရေ့အလုံ လုံဆိုကျို ကျေး. ណំ ខណៈជិយា សញ្ញាខមាំធ្យាមានដោ មុក្ខតិត សំ. ត្សិយា មេ ត្តោ សុត្តាតានុបស្បា មនុត្ត សត្វាវ ញ់ ហុ មុខ្មុះ មុខ្មុំ ម្នង មុខ្មុំ មុខ្មុំ មុខ្មុំ ម្យ មុខ មុំ មុខ មុំ មុខ មុំ ម្ន មុខ មុំ មុខ មុំ ម្នង ម្ន ម្ន មុខ មុ ត់តំ សត់សំយារមោត្តោ ៧ សំយា ៧ តោ សត់សំ-ណ្យា មេខេត្ត ខេត្ត ក្រុង ក្រុង ខេត្ត ខេត្ត សំតស់យារមេត្តា ៧តោ សំតស់យារមេត្តោ យោតិ វត្តសេន មវិយាយេន ។ រូបេ អនិទ្ធានុ-បស្បាញ អនុត្តាំ សិត្តភាវិ ញាណ៍ និច្ចគោ សន្តាប-ចាំខ្យាលខាថា មុខ្គីត ស័ត៌សំយាវិមោក្ខោ ។ មេ។

មហាវិត្ត វិមោក្ខពបា

សេចក្តីដឹងដ៏ប្រសើរ មានភាពដ៏គ្រងាក់ ជាគ្រឿងពិចារណា ឃើញនូវធមិ មិនមាននិមិត្ត ផុតស្រឡះបាកធម៌មាននិមិត្ត ដែលជាសេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលពល នឹងសេចក្តីត្រូវល់ត្រូវយ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសិតិ-សំយាវិទោត្ត សេចក្តីដឹងដ៏ប្រសើរ មានភាពដ៏ត្រដាក់ ជាគ្រឿងពិចារ-ណាឃើញ នូវធម៌មិនមានការតម្កល់ខុក ផុតស្រឡះបាកការតម្កល់ខុក ដែលជាសេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលពល នឹងសេចក្តីក្រលៃក្រពយ ដោយហេតុនោះ ឈ្មោះថាស៊ីតិស៊ីយាវិមោត្ សេចក្ដីដឹងដ៏ប្រសើរ មាន ភាពដ៏ត្រជាត់ ជាគ្រឿងពិលរណាឃើញ ថាសូខ្យ ផុតស្រឡះលកការ ប្រកាន់ ដែលជាសេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលរាលនឹងសេចក្តីក្រុវល់ ក្រាយ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាស៊ីតិស៊ិយាវិមោក្ ។ យ៉ាង៍នេះឯឪ ស៊ីតិ-សំយាវិទោត្ត ១ ใชกเซตาสามัลิงิเพาโเทล ๑๐ มัลิงิเพาโเทล ១០ រួមមកជាស័ត៌សិយាវិមោត្ត១ ដោយបរិយាយ ណាចនៃវត្ថក៌មាន ។ សេចក្ដីដឹងដ៏ប្រសើរ មានភាពដ៏ត្រដាក់ គ្រឿងពិចារណា ឃើញ ថាមិនទៀង ក្នុងរូប ផុតស្រឡះចាកការទៀង ដែលជាសេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលវាល នឹងសេចក្តីក្រវល់ ក្រហយ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាស័តិស័យវិមោក្ខ ។

សុត្តនូបិដិពេ ខុទូពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

វត្តាអេន ចរិយាយេន ។ ឋេននាយ ។ ចេ ។ ស.

ញាយ សង្ខាបសុ វិញ្ញាណេ ខេត្តស្មឹ ។ ចេ ។ ៨.

កម្មាណ អនិច្ចានុមស្បា អនុត្តាំ សីតិអាវិ ញាណំ
និច្ចតោ សន្តាចចរិន្យាមានទៅ មុខ្ខុតីតិ សីតិសិយាវិទេត្តោ ។ ចេ ។ រាវិ សិយា រាកោ សីតិសិយាវិទេត្តោ នស សីតិសិយាវិទេត្តា យោន្តិ នស
សីតិសិយាវិទេត្តា រាកោ សីតិសិយាវិទេត្តោ

យោតិ វត្តាសេន ចរិយាយេន អយំ សីតិសិយាវិ
មេត្តោ ។

(០៩០) គេនយោ ឃាន់យោត្ត្រា ។ នេះ គ្នាម្នំ ជាយតីតំ(°) ឃាន់ គាមខ្ជន្ទំ ឃានេះ តីតំ ឃាន់ ជាយន្តោ(๒) មុច្ចតីតំ ឃាន់ មោក្ខោ ឃាចេន្តោ មុច្ចតីតំ ឃាន់មោក្ខោ ជាយត្តិតំ ឧម្មា ឃាចេតីតំ គាំហេសេ ជាតេ ជាយត្តិតំ ឧម្មា ឃាចេតីតំ គាំហេសេ ជាតេ

^{• ៖.}ម. ឈាយក់តិ ។ ៤ ៖.ម.ឈាយ គ្នោ ។

សុត្តនូចិជិត ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិទាមត្ត

ដោយបរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្ត ។ សេចក្តីដឹងដ៏ប្រសើរ មានភាពដ៏
ត្រដាក់ ជាគ្រឿងពិចារណា ឃើញ ថាមិនទៀង ក្នុងវេទនា ។ បេ។ ក្នុង
សញា ក្នុងសង្ខារ ក្នុងវិញាណ ក្នុងចក្ខុ ។ បេ ។ ក្នុងជាមរណៈ ផុត
ញា ក្នុងសង្ខារ ក្នុងវិញាណ ក្នុងចក្ខុ ។ បេ ។ ក្នុងជាមរណៈ ផុត
ស្រឡះចាតការទៀង ដែលជា សេចក្តីក្តៅក្រហាយ សេចក្តីពេលពល
និងសេចក្តីក្រៅល់ក្រហយ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា សីតិសិយាវិមោត្
។ បេ ។ យ៉ាងនេះឯង សីតិសិយាវិមោត្ ១ បែកចេញជាសីតិសិ្ស
យាវិមោត្ ១០ ស័តិសិយាវិមោត្ ១០ រួមមកជាសីតិសិយាវិមោត្ ១
ដោយបរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្តក៏មាន នេះ សីតិសិយាវិមោត្ ។

(១៤១) ឈាន់វិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ នេត្តម្ម: កើតឡើង ឈ្មោះ ថាឈាន ធម្មជាត់ដុត នូវកាមធន្ទ: ឈ្មោះថាឈាន សភាវៈកាល កើតឡើង ផុតស្រឡះ (បាកកំលេសទាំងឡាយ) ឈ្មោះថាឈានៈ វិមោត្ត សភាវៈ កាលដុត ផុតស្រឡះ (បាកកំលេសទាំងឡាយ) ឈ្មោះ ថាឈានវិមោត្ត ធមិទាំងឡាយកើតឡើង សភាវៈដុត (នូវកំលេស ទាំងឡាយ) សភាវៈដឹង នូវកំលេសទាំងឡាយ ដែលកើតឡើង ផង នូវកំលេសទាំងឡាយ ដែលធេះផង ឈ្មោះថា ឈានវិមោត្ត

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខុកថា

អព្យាទា នោ ជាយតីតំ $(\circ)$ យា ជំ ព្យាទា ជំ យា -ចេនទី ឈាន់ ជាយន្តោ មុច្ចទី ឈាន់ទៅក្ដោ ជម្ភា ឈាមេតីតិ កាំលេសេ ជាតេ ច ឈាមេ ខ ជាខាត់តំ ឈានរូសេក្រោ **អហេយក្**សុញា ជាយតីត ឈានំ ជីនមិនុំ ឈាខេត់តំ ឈានំ អ-វិក្ខោទោ ជាយតីត ឃាន់ ឧន្ទុំ ឃាមេតីត ឈាន ជម្មវត្ថាន ជាយត់ត ឈាន វិត្តិខ្មុំ ឈា. ខែនុង ហាច មាល ខ្មែន ហាច មាញ ឈាមេតីត ឈាធំ ខាមុជ្ជំ ជាយតីត ឈាធំ

១១. ម. ឈាយពិត ។

មហាវិត្ត វិមោត្តកជា

ការមិនមានព្យាជាទ កើតឡើង ឈ្មោះថាឈាន ធម្មជាតដុតនូវព្យាជាទ ឈ្មោះថាឈាន សភាវៈ កាលកើតឡើង ផុតស្រឡះ (បាកកិលេស ទាំងឡាយ) ឈ្មោះថា ឈានវិមោត្ត សភាវៈ កាលដុត ផុតស្រឡះ (တកកិលេសទាំងឡាយ) ឈ្មោះថា ឈានវិមោក្ខ ធមិទាំងឡាយ កើតឡើង សភាវៈ កាលដុត (នូវកំលេសទាំងឡាយ) សភាវៈដឹងនូវ កំលេសទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងផង នូវកំលេសទាំងឡាយដែលនេះ ៨៨ ឈ្មោះថាឈានវិមោត្ត អាលោកសញ្ញា កើតឡើង ឈ្មោះថា ឈាន ធម្មជាត ដុតនូវថីនមិទ្ធ: ឈ្មោះថាឈាន ការមិនរាយមាយ កើតឡើង ឈ្មោះថាឈាន ធម្មជាតដុតនូវទទួច: ឈ្មោះថាឈាន ការកំណត់នូវធម៌ កើតឡើង ឈ្មោះថាឈាន ធម្មជាតដុតនូវវិចិត្តិភូ ឈ្មោះថាឈាន ញាណកើតឡើង ឈ្មោះថាឈាន ធម្មជាតផុតនូវ អវិជ្ជា ឈ្មោះថាឈាន ធាមុដ្ឋ: កើតឡើង ឈ្មោះថាឈាន

សុត្តតូចដែល ខុទ្ធតិតាយឈ្មើ បន្ទេសច្និត្ត នាយន្ទ័ន្ អន្តេ លោ ខេត្តតិ លោ និ ខ ម ខ ដ្ឋានិ នាយន្ត័តិ លោ និ នំពេសា លោ ខេត្តតិ លោ និ ។ ខេ ។ អនុហត្តខក្តា ជាយត្តតិ លោ និ អ ពុក្តិលេ សេ លោ-ខេត្តតិ លោ និ ជាយ នៅ ខ មុទ្ធតិតិ លោ នាំ ខេត្តកា លោ ខេត្តតិ កា លេ សេ ជា នេ ខ លោ ខេត្តតិ នម្កា លោ ខេត្តតិ កា លេ សេ ជា នេ ខ លោ ខេត្ត ជា ខា-ទីតិ លោ នាំ ខេត្តកា អយំ លោ នាំ ខេត្តកា ។

ហោញ នៅក្រេខ ឧក្ណាលេខ ។

ប្រសុទ្ធ យន្ត នេះ មាន់ នេះ មានេះ មាន់ នេះ មានេះ មាន់ នេះ មាន់ នេះ មាន់ នេះ មាន់ នេះ មាន់ នេះ មា

សុត្តឲ្យជំពា ខុទ្ធពតិកាយ បដិសម្តិទាអគ្គ

ធម្មជាតដុតនូវសេចក្តីមិនត្រេកអា ឈ្មោះថា ឈាន បឋមជ្ឈាន កើត
ទ្បើង ឈ្មោះថាឈាន ធម្មជាតដុតនូវនីវេណធម៌ ឈ្មោះថាឈាន
។ បេ។ អរហត្តមគ្គ កើតឡើង ឈ្មោះថាឈាន ធម្មជាតដុតនូវកិលេស
ទាំងពួង ឈ្មោះថាឈាន សភាវៈ កាលកើតឡើង ផុតស្រឡះ(បាក
កិលេសទាំងឡាយ) ឈ្មោះថា ឈានវិមោត្ត សភាវៈ កាលដុត
ផុតស្រឡះ (បាកកិលេសទាំងឡាយ) ឈ្មោះថាឈានវិមោត្ ធមិ
ទាំងឡាយ កើតឡើង សភាវៈដុត (នូវកិលេសទាំងឡាយ) សភាវៈ
ដឹងនូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងផង នូវកិលេសទាំងឡាយ
ដែលនេះផង ឈ្មោះថា ឈានវិមោត្ នេះ ឈានវិមោត្ ។

(១៩៤) អនុជាទាចិត្តវិមោត្ត (ការរួច នៃចិត្តមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់)
តើដូចម្តេច ។ អនុជាទាចិត្តវិមោត្ត ១ បែកចេញជាអនុជាទាចិត្ត វិមោត្ត
១០ អនុជាទាចិត្តវិមោត្ត ១០ រួមមកជាអនុជាទាចិត្តវិមោត្ត ១ វិញ
ដោយបរិយាយ ដោយមំណាច នៃវត្ត ក៏មាន ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខកបា

សំយាត់ គេ៩ញ សំយា ។ អន់ច្បនុមស្បួយ ញាណ៍ ធិច្តា ឧទាទានា មុច្ចុំគឺតិ អនុទានាចិត្តប្ប វិទោក្តោ ឧុក្ខាឧុបស្បាញណ៍ សុខតោ ឧទាខា-ជា មុខ្វត់តំ អនុខានាខិត្តស្ប វិមោក្តោ អនុត្តានុប-ស្បាញាណ៍ អត្តតោ ឧទានានា មុខ្គីតំ អនុទានា-စ်ရှူလျှ ဂါဗေးရှော ခဲ့ခဲ့ဆန္ဒလျှေဆာက္ခကိ ခန့်ယာ នេសាយា ឥជិន្នេ មថិស្សា ស្រាប្រា ស្រ-តានុបស្បាញឈាំ រាក់តោ ឧទាខានា មុច្ចតិត អនុខានាខិត្តសុវ្ វិមោ ក្តោ និរោជានុមស្សនាញា ណំ សមុឧយ តោ ខុទាខានា មុខ្វត់តំ អនុទានាខិត្តស្ប វិទោក្តោ ខ៩ខិស្បីក្នុងស្បីយណ្ឌិល មានានាខា ន្ទានានា មុខ្នុំទីទី អនុទានាខិត្តសុក្វ វិទោ ក្ដោ

មហាវិគ្គ វិមោក្ខុកថា

ពាក្យថា ក៏មាន តើក៏មាន ដូចម្ដេច ។ ញាណជា គ្រឿងពិលារ ណាឃើញ ថាមិនទៀន ផុតស្រឡះ៣កការទៀន ដែលជាសេចក្តីប្រ-កាន់ ឈ្មោះថាអនុបាលចិត្តវិមោត្ត ញាណជាគ្រឿងពិបារណាឃើញ ថា ជាទុត្ត ផុតស្រឡះចាក់សេចក្ដីសុខ ដែលជាសេចក្ដីប្រកាន ឈ្មោះថា អនុបាលចិត្តពិមាត្ត ញាណជាគ្រឿងពិលរណាឃើញ ថាមិនមែនខ្លួន ផុត ស្រឡះចាត់ខ្លួន ដែលជាសេចក្តីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុជាពចិត្តវិមោក្ខ ញាណជាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងនឿយណាយ ផុតស្រ-ទ្បះហកសេចក្តីត្រេកអរ ដែលជាសេចក្តីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុជាគាចិត្ត. វិមោត្ត ញាណជាគ្រឿងតិចារណាឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងប្រាសចាត់វាគ: ផុតស្រឡះហករាគ: ដែលជាសេចក្តីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុជាទាច់ត្តវិមោត្ត ញាណជាគ្រឿងពិចារណា ឃើញ នូវធមិជាគ្រឿងរំលត់ ផុតស្រឡះ ញកហេតុជាដែនកើត ដែលជាសេក្តីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុបាញចិត្តិ-មោត្ត ញាណជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងរលាស់ ផុតស្រ-ឡះចាក់ការប្រកាន់ ដែលជាសេចក្តីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុជាទាច់ត្តវិទោត្ត

សុត្តន្តួចិដិកេ १ ទូ កនិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

អន់មត្តានុបស្បនាញាណ និមត្តតោ ឧទានានា មុ ច្នេះតំ អនុខានាចិត្តស្ប វិទោក្គោ អព្យណ៌ប៉ាតានុ-စေလ႑ုတ္သက္ေတြ စက္ခ်ာင္တာ ရက္ခန္းနာ អនុខាឌាចិត្តស្បី រមោត្តោ សុញ្ញានុខស្បូនាញៈ ណំ មកនិប់ស តោ ឧទានានា មុខ្គុំតិត អនុទានា. ចំនុស្ស វិមោត្តោ ឃុំ សំយា ឃុំ អនុទានា-ចិត្តស្ប វិទោ ក្តោ ឧស អនុទានាចិត្តស្ប វិទោក្សា យោន្តិ ឧស អនុខានាខិត្តស្ប ម៉ែតក្តា ឯកោ អថ់សង្ខេឌន្ឌមារី ម្រាយ៉េ ឈេង ដុង្គម្រេច ត្រ-ယားလာဒ ၅ ၂ (၁) မင်္ခရာရဗည္သည္သည္ေတာ့ က်ိဳ ခ်ိဳင္း၏ នទានានា មុច្ចតិតិ អនុទានាចិត្តស្ប វិមោត្តោ ។ ខេ ។ រុខេ សុញ្សា ឧុខស្សាញា ណ៍ អភិនិវេស-តោ ខ្ទានានា មុច្ចាត់ អនុទានាចិត្តស្ប វិមោ-ក្ដោ រៅ សំយា រកោ អនុទានាចិត្តស្ប វិទោ-ក្ដោ ឧស អនុខានាខិត្តស្បី វ៉ាមេក្ដា យោត្តិ ឧស អនុទានាចិត្តស្បី រ៉ូមេត្តា ស្គោ មនុទានា-ច្នេះសារី រូសេមេស ឈេម រង្គេរមេខ ត្រូលពេលខ រ

សុត្តនូបិជា ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ញាណជាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ នូវធម៌មិនមាននិមិត្ត ផុតស្រឡះលក ធម៌មាននិមិត្ត ដែលជាសេចក្តីប្រកាន់ ឈ្មោះថា អនុជា្**ពចិត្**វិមោក្ខ ញាណជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ នូវការមិនឥម្ពល់ខុក ផុតស្រឡះ **ហកការតម្កល់ទុក ដែលជាសេចក្ដីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអ**នុ**ជាទាចិត្**វិមោត្ត ញាណជាគ្រឿឪពិលរណៈឃើញ ឋាសូន្យ ផុតស្រឡះលកការប្រកាន់ ស្ថិត ដែលជាសេចក្តីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុជាពចិត្តវិមោក្ខុ ។ យ៉ាងនេះ ឯង អនុហ្ខាបិត្តិ មោក្ខ ១ បែកបេញជាអនុហ្គាបិត្តិ មេាក្ខ ១០ អនុ-បាលចិត្តិ ទោក្ខ ១០ រួមមកជាអនុបាលចិត្តិ មោក្ខ ១ វិញ ដោយបរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្ត ក៏មាន ។ ញាណដាគ្រឿងពិចារណាឃើញ ឋាមិនទៀង ក្នុងរូប ផុតស្រឡះ៣កការទៀង ដែលជាសេចក្ដីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុធាទាចិត្តវិមោត្ត ។ បេ ។ ញាណជាគ្រឿងពិចារណា ឃើញ ឋាសូន្យ ក្នុងរុប ផុតស្រឡះលកការប្រកាន់ស្អិត ដែលជាសេចក្ដីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុហ្គាចិត្ត មោក្ខុ ឃាងនេះឯង អនុហ្គាចិត្ត មេក្ខុ បែក បេញជាអនុជាទាប់ត្វើមោក្ខ ១០ អនុជាទាប់ត្វីមោក្ខ ១០ រួមមកជាអនុជា. ទាចិត្តវិមោត្ត ១ វិញ ដោយបរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្ត ក៏មាន ។

ទហាវគ្គេ វិមោក្ខពជា

ឋេឧនាយ ។ ខេ ។ សញ្ញាយ សង្ខាបេស វិញ្ញា លោ ខេត្តស្មី ។ ខេ ។ ជាទេវេណ អនិច្ចានុខ-ស្បាញាណំ និច្ចតោ ឧទានានា មុខ្ទុតិតិ អនុទា-នាខិត្តស្បា វិទោត្តោ ។ ខេ ។ ជាទេវេណ (๑) សុញ្ញា តានុខស្បាញាណំ អភិនិឋេសាតោ ឧទានានា មុខ្ទុតិតិ អនុទា-តិតិ អនុចានាខិត្តស្បា វិទោត្តោ ឃាំ សំយា ឃិតា អនុទានាខិត្តស្បា វិទោត្តា ឃាំ សំយា ឃិតា អនុទានាខិត្តស្បា វិទោត្តា យោតិ ឧស អនុទាន និត្តស្បា វិទោត្តា យោតិ ឧស អនុទាន និត្តស្បា វិទេវិសិត្ត ស្បា វិទោត្តា ឃាំ សំយា ឃិតា អនុទានាខិត្តស្បា វិទោត្តា ឃាំ សំយា ឃិតា និស្សា វិទេវិសេន ខេត្តស្បា វិទោត្តា ឃោតិ ឧស អនុទានាខិត្តស្បា វិទោត្តា ឃាំ សំយា ឃិតា វិទានាទិត្តស្បា វិទោត្តា ឃាំ សំបា ឃាំ វិទ្ធិស្បា វិទោត្តា ឃាំ សំបា ឃាំ វិទ្ធិស្បា វិទោត្តា ឃាំ សំបា ឃាំ វិទ្ធិសិច្ច សំបាន វិទ្ឆិសិច្ច សំបាន វិទ្ធិសិច្ច សិច្ច សំបាន វិទ្ធិសិច្ច សំបាន

(၀၀) မင့္ခြဲ ငိုင္ခါရေရရသည္သြက္သာလို မန္မာ့ ငိုင္ခြဲရရရသည္သြက္သာလို မန္မာ့ ငိုင္ခြာင္ရရရည္သြက္သာလို မန္မာ့ မင္းေရရ (၁၀) မိုင္းေရရည္သြက္သည္တိုင္းေရး (၁၈) မိုင္းေရးမိုင္ရရည္သြက္သည့္ မန္မာ့ရေရး (၁၈) မိုင္းေရးမိုင္ရရည္သည္သည္တိုင္းေရး (၁၈) မိုင္းေရးမိုင္ရရည္သည္သည့္ ၈ (၁) ရ

[•] ម,ជាមរណេញាណំ ។

មហាវិត្ត វិមោក្ខពបា

ញាណជាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ ថាមិនទៀង ក្នុងវេទនា ។ បេ។ ក្នុង ផុតស្រឡះចាត់ការទៀង ដែលជាសេចក្ដីប្រកាន់ ឈ្មោះថាអនុជាទាចិត្ត. វិទេក្ខ ។ បេ ។ ញាណជាគ្រឿងពិលាណោយើញ ថាសូន្យ ក្នុងជ៣មរ-ណៈ ផុតស្រឡះ៣កការប្រកាន់ស្អិត ដែលជាសេចក្ដីប្រកាន់ ឈ្មោះថា អនុជាទាចិត្ត មេរក្ខ ។ យ៉ាងនេះឯង អនុជាទាចិត្ត មេរក្ខ ១ បែកចេញជា អនុហ្ ៣ចិត្តវិមោត្ត ១០ អនុហ្ ៣ចិត្តវិមោត្ត ១០ រួមមកជាអនុហ្ ៣ចិ ត្តវិទោក្ខ 🤋 វិញ ដោយបរិយាយ ដោយអំណាចនៃវត្ ក៏មាន 🔊 (១៩៣) ញាណ ជាគ្រឿនពិលរណាឃើញ ឋាមិនទៀន ផុតស្រឡះ ថាកេទជាទានប៉ុន្មាន ញាណ ជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ ថាជាទុក្ខ ផុតស្រឡះ ចាកទហ្ទាប់ទុំភ្នាន ញាាណ ជាគ្រឿងពិចារណា ឃើញ ថាមិនមែនខ្លួន ផុតស្រឲ្យះ ថាកឧបាខាឧប៉ីឆ្មាន ញាណ ជាគ្រឿងតិចារណាឃើញ នូវធមិជាគ្រឿងខឿយណាយ ។ បេ ។

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ ါကေလးစု**ပ**ျားသားတွင် နောင်းများသည် အသည်။ ដំនិស្សត្តឧស្សាណ៍ អនិមិត្តានុខស្សាញាណ៍ អប្បាណ៌លិតាឧុបស្បាញាណំ សុញ្គាឧប្បស្បាញ-က္သြက္ ကန္တြဲတြင္းေတာ့ မင္ခ်ိန္မွာ ကန္တြဲလိုရ-ស្សាញាណ៍ តំហុខាឌា ខេហ៌ ឌុច្ចតិ ឧុត្តានុម-ស្បីឈាហ្ រាយ់ឧសសស គំនិខ្មុំ មុខស្លីកំពុធសារិ-ဆက္သာလက် နိုတ္ေတာင္းသက္ ဗုတ္ခရီ စိရ္ပိုအေဝးမ ស្សីយញាហ្វេ វាយ់សងឃ ត់ជំនួ ប្រមាប់ត-ស ព្រាញាណ៍ ឯកុទាខាខា មុខ្ទុំ និរោជាឧុម-ស្បីសណ្តាហ្វ ឧទ្ធស់សង្គេល ឧធិន្ទ ឧធិន្ទ ស្បត្តឧបស្បនាញាណ៍ ខត្តពុខាធា នេហ៍ មុទ្តាំ

ស្តុត្តនូមិ៨ក ខុទ្ទកតិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ញាណជាគ្រឿងតំចារណាឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿង[បាសចាករាគ: ញាណ ជាគ្រឿងតិចារណាឃើញ ខ្លូវធមិជាគ្រឿងរំលត់ ញាណ ជាគ្រឿង តិចារណា ឃើញ ខ្លុវធមិជាគ្រឿងរលាស់ ញាណជាគ្រឿងតិចារណា ឃើញ នូវធម៌មិនមាននិមិត្ត ញាណជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ នូវ ធម៌មិនមានការតម្កល់ទុក ញាណជាគ្រឿងពិចារណាឃើញ ថាសូន្យ ផុតស្រឡះ**ហក**ទធានប៉ុន្មាន ។ ញាណ ជាគ្រឿងពិហរ**ណា**យើញ ឋាមិនទៀង ផុតស្រឡះលកទជាទាន ៣ ញាណជាគ្រឿងពិលារណា ឃើញ ថាជាខុត្ត ផុតស្រឡះហកទធាន១ ញាណជាគ្រឿងពិហ-វណា ឃើញ ថាមិនមែនទូន ផុតស្រឡះបាកទធា្ធន ញ ញាណដា គ្រឿងពិចារណា ឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿង នឿយណាយ ផុតស្រឡះចាក ទេហ្សាន១ ញាណជាគ្រឿងពិហរណយើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងប្រាស **ហករាគ: ផុតស្រឡ:**លាកខេ**ជ្ជទាន ១ ញា**ណជាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងរំលត់ ផុតស្រឡ:លកទជាទាន ៤ ញាណ ជាគ្រឿង ពិហារណាឃើញ នូវធម៌ជាគ្រឿងរលាស់ ផុតស្រឡះហកទបាន ៤

មហាវគ្គេ វិមោត្តកថា

អត្ថទិត្តានុខស្សិញាណ និស្សិញនេស មុខ្ទិត អព្យាឈ្មាំតាន់ឧស្សិយាញាឈំ និស្សិញនេស មុខ្ទិត សុញាតាន់ឧស្សិយាញាឈំ និស្សិញនេស មុខ្ទិត សុញាតាន់ឧស្សិយាញាឈំ និស្សិញនេស មុខ្ទិត ។ (០៤៤) អត្ថទាន់ឧស្សិយាញាឈំ អន្តមេហ៍ និស្សិចនេះ នេស មុខ្ទិត ។ និដ្ឋបានាយ សីលព្វតុ

ឥមេហិ តីហុទានានេហិ មុខ្វតិ ។

នុទ្ធានុបស្បាញាណំ កាតម ឯកទោលជា មុខ្នះ ។ កាមុខាខាលា ខុទ្ធានុបស្បាញាណំ សមា ឯកទោលលា មុខ្នះ ។

អនត្តាធុមស្បូលញាណំ កាត់មេលំ តំហុខា-នា នេហ៍ មុច្តតិ ។ និដ្ឋខាយលា សីហពុត្ខានាយា អត្តាធុខានាយា អនត្តាខុបស្បាញាណំ ឥមេហ៍ តំហុខានា មនុត្តាខុបស្បាញាណំ ឥមេហ៍

មហាវិគ្គ វិមោក្ខុកថា

ញាណដាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ នូវធមិមិនមាននិមិត្ត ផុតស្រឡះលក •ជាទាន ៣ ញាណដាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ នូវធមិមិនមានការ តម្កល់ខុក ផុតស្រឡះលក•ជាទាន ១ ញាណដាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ បាសូន្យ ផុតស្រឡះលក•ជាទាន ៣ ។

(១៩៤) ញាណជាគ្រឿនតិបារណាឃើញ ឋាមិនទៀន ផុតស្រឡះ បាកទេបាទនេ បា តើដូចម្ដេច ។ ញាណជាគ្រឿនតិបារណាឃើញ ឋាមិនទៀន ផុតស្រឡះ បាកទេបាទនេបា នេះ គឺ ទិដ្ឋបាទនេទ សីលព្វតុបាទនេ ១ អត្តបទុយ្យនេ ។

ញាណជា គ្រឿងតិចារណា ឃើញ ថាជាខុត្ខ ផុតស្រឡះ ចាក ឧហ្ខាន ១ តើដូចម្ដេច ។ ញាណជា គ្រឿងតិចារណា ឃើញ ថា ជាខុត្ខ ផុតស្រឡះ ចាកអហ្**១ន ១** នេះ គឺ កាមុហ្**១ន ។**

ញា ណដា គ្រឿងតិចារណា ឃើញ ថាមិនមែនខ្លួន ផុតស្រឡះ បាកទេហ្ទាន ថា តើដូចម្ដេច ។ ញា ណដា គ្រឿងតិបារណា ឃើញ ថាមិនមែនខ្លួន ផុតស្រឡះ បាកទេហ្ទាន ថា នេះគឺ ទិដ្ឋហ្ទាន ១ សីលពួតុហ្ទាន១ អត្តវាខុហ្ខាន១ ។

សុត្តន្តបិជិព ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

នុទ្ធិស្សាល្យ ស្នាល់ ស

រុប្រភពនាសា គឺជំនួ រ ឯកសាលា មន្ទិន្ទ រ រុប្រភពនាសា ម្និន្ទ រ រុប្រភពនាសាលា មន្ទិន្ទ រ

នំរោយខុមស្បាញាណំ កាត់មេហ៍ ៩គូហុខា-នា ខេហ៍ មុខ្ទុំ ។ កាមុខានានា និដ្ឋខានានា សឺ. លេៗតុខានានា អត្តាខ្ទានានា និរោយខុមស្បា-ញាណំ សមេហ៍ ៩គូហុខានា ខេហ៌ មុខ្ទុំ ។

សុគ្គន្តប៉ុណីក ខុទ្ធកនិកាយ ប្រតិសម្តីទាមគ្ន

ញាណដាគ្រឿងពិចារណាឃើញ ខ្លះជមិដាគ្រឿងខឿយណាយ ផុតស្រឲ្យះបាកទេបាន ១ តើដូចម្ដេច ។ ញាណជាគ្រឿងពិចារណា ឃើញ ខ្លះជមិជាគ្រឿងខឿយណាយ ផុតស្រឡះ បាកទេបាពខ ១ នេះ គឺ កាមុល្ខន ។

ញា ណដា គ្រឿងពិលរណា ឃើញ នូវធមិជា គ្រឿងប្រាស់លក់ពត: ផុតស្រឡះយក•ុល្ខន ១ តើដូចម្ដេច ។ ញា ណ ជា គ្រឿងពិលរៈ ណា ឃើញ នូវធមិជា គ្រឿងប្រាស់លក់ពត: ផុតស្រឡះ យក់ទុល្ខន ១ នេះ គឺ កាមុល្ខន ។

ញាណជា គ្រឿងពិចារណា ឃើញ នូវធមិជា គ្រឿងរំលត់ ផុត ស្រឡះ បាក•ជា្សាន៤ តើដូចម្ដេច ។ ញាណជា គ្រឿងពិចារណា ឃើញ នូវធមិជា គ្រឿងរំលត់ ផុតស្រឡះ បាក•ជា្សាន ៤ នេះ គឺ កាមុជា្ទាន ១ ខិដ្ឋជា្នាន ១ សីលព្វតុជា្ទាន ១ អត្តវាខុជា្ទាន ១ ។

ញា ណ ជា គ្រឿងពិចារណា ឃើញ នូវធមិជា គ្រឿងរលស់ ផុត ស្រឡះបាកទេបាទាន ៤ តើដូចម្ដេច ។ ញា ណ ជា គ្រឿងពិចារណា ឃើញ នូវធមិជា គ្រឿងរលាស់ ផុតស្រឡះបាកទេបាទាន ៤ នេះ គឺ កាមុបាទាន ១ ខិដ្ឋបាទាន ១ សីលព្វតុបាទាន ១ អត្តវាខុបាទាន ១ ។

ខហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

អនិមិត្តាឧុបស្បាញាឈំ គេតមេហ៍ គឺហុខានា-ឧេហ៍ មុច្គាំ ។ ឧិដ្ឋទានាលា^(*) សីលព្ទុទានានា អត្តាឧទានានា អនិមិត្តាឧុបស្បាញាឈំ **វ**មេហ៍ គឺហុខានាឧហ៍ **មុ**ច្គាំ ។

អព្យណ៌សំតានុមស្សនាញាណំ កាតមា ឯកុខា-នានា មុខ្ទុតិ ។ កាមុខានានា អព្យណ៌សំតានុម-ស្សនាញាណំ ឥមា ឯកុខានានា មុខ្ទុតិ ។

សុញ្ញាតាឧុបស្បាញាណ៍ កាត់មេហ៍ គឺហុខា-ខា ខេហ៍ មុខ្គិ ។ ឧិដ្ឋខាខាលា សីហ**ូតុខាខា**លា អត្តាខ្មែ**ខាខា**លា សុញ្ញាតាឧុបស្បាញាណំ **រ**មេហ៍ គឺហុខាខា ខេហ៍ មុខ្គិ ។

ឧធសារនយោហ្ស ៣ នាំ ន្ទំនាទ់ឧសារីនយោហ្ស ឧសារីនយោហ្ស ៣ ងន្ទំនាទ់ឧសារីនយោហ្ស ៣ មន្ទំនិន្ទ ន្ទឹង ន្ទឹង នេះ ឈ្មាំ មន្ទំនិន ន្ទឹង នេះ ឈ្មាំ មន្ទំនិន ន្ទឹង នេះ ស្លាំ មន្ទំនិន ន្ទឹង នេះ ស្លាំ មន្ទំនិន ន្ទឹង នេះ ស្លាំ មន្ទំនិន និង ទំនំនិន នេះ និត្ត និង មន្ទំនិន និង មន្ទំនិង មន្ងំនិង មន្ទំនិង មន្ទំនិង មន្ទំនិង មន្ទំនិង មន្ទំនិង មន្ទំនិង មន្ទំនិង មន្ងំនិង មន្ទំនិង មន្ង

១៦. ឯក្តួល កាអូយាភាគាតិ ទិស្សតិ ។

មហាវិត្ត វិមោក្ខពថា

ញា ណ**ដា គ្រឿងពិលរណា ឃើ**ញ នូវជមិមិនមាននិមិត្ត ផុតស្រឡះ បាកទេលាទាន ៣ តើដូចម្ដេច ។ ញា ណ ជាគ្រឿងពិលរណា ឃើញ នូវជមិមិនមាននិមិត្ត ផុតស្រឡះ បាកទេលាទាន ៣ នេះ គឺ ទិដ្ឋុលាទាន ១ សីលត្វតុលាខាន ១ អត្តវាខ្លាខាន ១ ។

ញាណជាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ នូវធមិមិនមានការតម្កល់ខុក ផុត ស្រឡះលកឧបាទនេ តើដូចម្ដេច ។ ញាណជាគ្រឿងពិលរណៈឃើញ នូវធមិមិនមានការតម្កល់ខុក ផុតស្រឡះ លកឧបាទនេ ១ នេះ គឺ កាមុព្ទាន ។

ញា ណ ដា គ្រឿងពិល ណោ ឃើញ ថា សូខ្យ ផុតស្រឡះ លក ទេពុទាន ថា តើដូចម្ដេច ។ ញា ណ ដា គ្រឿងពិល ណោ ឃើញ ថា សូខ្យ ផុតស្រឡះ លកទេពុទាន ៣ នេះគឺ ទិដ្ឋ ពុទាន ១ សីលពូ-គុពុទាន ១ អត្តបាទពុទាន ១ ។

អនិញ្ចនុបស្សនាញាណ ១ អនត្តានុបស្សនាញាណ ១ អនិមិត្តានុ-បស្សនាញាណ ១ សុញ្តានុបស្សនាញាណ ១ ញាណទាំង ៤ នេះ ដុត្តស្រឡះយក (ជានេះ ១ គឺ ខិដ្ឋជាទាន ១ សីលព្វុត្តជាទាន ១ អត្ត-វាខុជាទាន ១ ២ ខុត្តានុបស្សនាញាណ ១ និព្វិទានុបស្សនាញាណ ១

សុត្តនូបិឝពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បឝិសទ្តិទាមគ្នោ

នៃសសស ដញ្ចុំ ដូចសស្នេខ្លួស ប្រែស្រៀ ។

នៃសសស ដូចស្បីសស្នា មួយស្នេខ្លួស ប្រេស មិនទិន្និ

អាសាលា ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ ប្រេស ប្រ

វិមេត្តកេយិយ ២បិទភាណវារំ ។

(០៩៥) តំណំ ទោ ខនិមានិ ខែអត្តមុខនិ លោកនិយ្យាយយ សំរត្តខ្លិ សព្វសន្នាំ បេរិច្ចេនៈ បរិវឌ្ដនា សមនុខស្បួនតាយ អនិមិត្តតាយ ខ ជាតុយា ខិត្តសម្បត្តខ្លួនតាយ សព្វសង្ខាំហេសុ មៈ នេសមុត្តជនតាយ អប្បណ៌បាំតាយ ខ ជាតុយា ខិត្តសម្បត្តខ្លួនតាយ សព្វជាម៉ាតាយ ខិត្តសម្បត្តិៈ ប្រជាពល សំរត្តខ្លិ ។

សុត្តខ្លួចិដឹក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

វិកសានុបស្សនាញាណ ១ អប្បាណិហិសានុបស្សនាញាណ ១ ញាណ ទាំង ៤ នេះ ផុតស្រឡះយកទេហ្ខាន ១ គឺ កាមុហ្ខាន ។ និកោ-យានុបស្សនាញាណ ១ បដ់និស្សត្តានុបស្សនាញាណ ១ ញាណ ទាំង ៤ នេះ ផុតស្រឡះយកទេហ្ខាន ៤ គឺ កាមុហ្ខាន ១ ខិដ្ហា្ខាន ១ សីលព្រុហ្ខាន ១ អត្តបុហ្ខាន ១ នេះ អនុល្ខាចិត្តវិមោត្ត ។

២២ វិមោត្តក៏ថា ២៤៩ភាណវ៉ារៈ ។

(១៩៤) ក៏ឯវិមោត្តមុខនេះ មាន ៣ យ៉ាង តែងប្រព្រឹត្ត ៧ដើម្បី
ចេញថាក់លោក គឺប្រព្រឹត្ត ៧ដើម្បីកំរិយាស្ទុះ ៧នៃចិត្ត ក្នុងអនិមិត្ត ៣តុ
ព្រោះកំរិយាពិចារណាឃើញ នូវសង្គារទាំងក្នុង ថាជាកំរិយាកំណត់នូវ
ដែននឹងជាផ្លូវ ១ ដើម្បីកំរិយាស្ទុះ ៧នៃចិត្តក្នុងអប្បូណិហិត្តពាតុ ព្រោះ
កំរិយាញាំងចិត្តឲ្យអាចហាន ក្នុងសង្គារទាំងពួង ១ ដើម្បីកំរិយាស្ទុះ ៧
នៃចិត្តក្នុងសុញាត្តពាតុ ព្រោះកំរិយាពិចារណាឃើញ នូវធមិទាំងពួង
ថាជាចំណែកដទៃ ១ នេះ វិមោត្តមុ១៣ យ៉ាង តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
ចេញថាក់លោក ។

មហាវិត្តេ វិមោត្តកបា

(១៩៦) អនិច្ចតោ មនសិការោត កម្លិ សភ្នំព ឧបដ្ឋត្តិ^(១) ឧុក្ខាតោ មនសិការោតា កម្លិ
សង្ខ័ព ឧបដ្ឋត្តិ អនត្តតោ មនសិការោតា កម្លិ
ឧបដ្ឋត្តិ ។ អនិច្ចតោ មនសិការោតា ១យតោ
សង្ខ័ព ឧបដ្ឋត្តិ ឧុក្ខាតោ មនសិការោតា ភយតោ សង្ខ័ព ឧបដ្ឋត្តិ អនត្តតោ មនសិការោតា ភយកោ សង្ខ័ព ឧបដ្ឋត្តិ អនត្តតោ មនសិការោតា

អនិច្ចតោ មន្ទសិកកោត គឺពហុលំ ខិត្តិ ហោតិ ខុត្តតោ មន្ទសិកហេតា គឺពហុលំ ខិត្តិ ហោតិ អនិត្តតោ មន្ទសិកហេតា គឺពហុលំ ខិត្តិ ហោតិ ។ អនិច្ចតោ មន្ទសិកហេតា អនិទ្រេត្តពហុៈ លំ ខិត្តិ ហោតិ ខុត្តតោ មន្ទសិកហេតា ប្រស្បៈខ្ចិ-ពហុលំ ខិត្តិ ហោតិ មន្ត្តតោ មន្ទសិកហេតា ប្រស្ប់ខ្ចិ-

មហាវគ្គ វិមោត្តកឋា

(១៩៦) កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន សង្ហារ ទាំងទ្បាយ ប្រាក្ដទៀនដូចម្ដេច កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាជាទុត្ត សង្ហារ ទាំងទ្បាយ ប្រាកដឡើងដូចម្ដេច កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន សង្ហារទាំងទ្បាយ ប្រាកដឡើងដូចម្ដេច ។ កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើ ទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដឡើន ឋាអស់ទៅ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាជាទុក្ខ សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដឡើន ថាជា ភ័យ កាលធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនខ្លួន សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដ

កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន ចិត្តច្រើនដោយ អ្វី កាលលោកធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ចិត្តច្រើនដោយអ្វី កាល លោក ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនខ្លួន ចិត្តច្រើនដោយអ្វី ។ កាលព្រះ យោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន ចិត្តច្រើនដោយអធិមោត្ត កាលលោក ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ចិត្តច្រើនដោយបស្សទ្ធិ កាល លោក ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ចិត្តច្រើនដោយបស្សទ្ធិ កាល

សុត្តនូចិដិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

អនិទ្ធតោ មនសិការ នោ អនិមោត្តពេល្យ កាត់មិន្ទ្រិយ បដិលភិតិ ខុត្តាតោ មនសិការ នោ បស្សិទ្ធិពេល្យ កាត់មិន្ទ្រិយ បដិលភិតិ មនត្តតោ មនសិការ នោ វេនពេល្យ កាត់មិន្ទ្រិយ បដិល-កិតិ ។ អនិទ្ធតោ មនសិការ នោ អនិមោត្តពេល្-លោ សន្ទិន្ទ្រិយ បដិលភិតិ ខុត្តាតោ មនសិការោៈ នោ បស្សិទ្ធិពេល្យ សមានិន្ទ្រិយ បដិលភិតិ មនត្តតោ មនសិការ នោ វេនពេហ្យល បញ្ញាំ ខ្ចិយិ បដិលភិតិ ។

(០៩៧) អនិច្ចតោ មនសិកហេតោ អនិមោក្ខេត្តពហុលស្ប កាន់ចិន្ត្រិយ អានិចនេយ្យំ ហោត់
អាវនាយ កាន់ច្ឆិយនិ ននេទ្ធយនិ ហោត្តិ ស
សជានច្បច្ចុយ ហោត្តិ អញ្ញមញ្ញចូឃ ហោ
ន្តិ និស្សយច្បច្ចុយ ហោត្តិ សម្បយុន្តច្បច្ចុយ

ហោត្តិ ឯកអា ហោត្តិ កោននេន អាវនា

កោ ភាវេតិ ខុត្តតោ មនសិកហេតា ចស្សេទុំ
ពហុលស្ប កាន់ចិន្ត្រិយំ អានិចនេយ្យំ ហោត់

ពហុលស្ប កាន់ចំន្រ្តិយំ អានិចនេយ្យំ ហោត់

សុត្តស្តីជីជា ខុទ្ធពនិកាយ បជិសម្តី១មង្គ

ព្រះយោគាវបរ កាលធ្វើឲុកក្នុងបិត្ត ឋាមិនទៀង ជាអ្នកច្រើនដោយ អធិមោត្ត តើបាននូវ៩ន្ទ្រិយដូចម្ដេច កាលធ្វើឲុកក្នុងបិត្ត ឋាជាឲុត្ត ជា អ្នកច្រើនដោយបស់ទ្រ្ជិ តើបាននូវ៩ន្ទ្រិយដូចម្ដេច កាលធ្វើឲុកក្នុងបិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន ជាអ្នកច្រើនដោយវេទ: តើបាននូវ៩ន្ទ្រិយដូចម្ដេច ៗ ព្រះ យោគាវបរ កាលធ្វើឲុកក្នុងបិត្ត ឋាមិនទៀង ជាអ្នកច្រើនដោយអធិមោត្ត វមែងបាននូវសទ្ធិន្ទ្រិយ កាលធ្វើឲុកក្នុងបិត្ត ថាជាឲុត្ត ជាអ្នកច្រើនដោយ បស់ទ្រ្ជិ វមែងបាននូវសមាធិន្ទ្រិយ កាលធ្វើឲុកក្នុងបិត្ត ថាមិនមែនខ្លួន ជាអ្នកច្រើនដោយវេទ: វមែងបាននូវបញ្ជាំន្ទ្រិយ ។

(១៩៧) កាលព្រះយោគវថវ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន ជាអ្នក
ច្រើនដោយអធិមោត្ត តើឥន្ទ្រិយណា ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មានឥន្ទ្រិយ ប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញាមញាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ កាវនា ដោយអត្តថាដូចម្តេច បុគ្គលណាចម្រើន កាលបុគ្គលធ្វើខុកក្នុង ចិត្ត ថាជាខុត្ត ជាអ្នកច្រើនដោយបស្សទ្ធិ តើឥន្ទ្រិយណា ជាអធិបតី ,

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

ការយក មន្ទ្រីយាច ឧឧទិណច ឈេច មសង្-នព្យិចិណ ឈេខ មិនមានឃាត់នៃលា ឈេខ ខ្មុកវិ-ពាត្សិតិលា ឈេខ្វី មានិព្យង់និតិនិក្សា **ឈេ**ខ្វី វា្ឌ-រសា យោធ្នំ គេជត្តេជ ភាវនា កោ ភាវេតិ អជត្ត-តោ មន្ទស្វិការោត វេឌពហុលស្ស កាត់មិន្ត្រិយ័ អាជ្ញា នេយាតំ ភាវនាយ កាត់ខ្លែយនិ តនុន្ធ. យាធំ ហោធ្លំ សហជាត់ព្យុច្យា ហោធ្លំ អញមញ្ញៈ ប្បច្ចុយា ហោត្តិ និស្សយប្បច្ចុយា ហោត្តិ សម្បយ្-ត្តប្បច្ចុយា យោត្តិ ឯការសា យោត្តិ កោនត្តេន ភា-វេល កោ ភាវេតិ ។ អធិច្ចុតោ មនសិការោតោ អឌិ-မောက္ခရာကုလည္သ ညန္နိုင္နွိတိ ေမာင္းရႊယ႑ိ ေတာ့ခ်ာ ភាវនាយ ខត្តាវិច្ច្រិយាធិ តឧទ្ធយាធិ យោធិ្ត សសង្ខេត្តិលា ឈេខ មួយ ណិន្តិ aဲ့ ည႑ဏဈဌဏ္ဏ ကောင္ရွိ ညမ႑ဏ္ရွစ္ခုတ္မွတာ ကောင္ရွိ សម្មាបដ៏មញ្ញោ សោ ភាវេតិ ឧត្តិ មិត្មាបដិ-បន្សុរ្យ ឥន្ត្រិយភាវនា ខុត្តាតោ មនសិការោតោ

មហាវគ្គ វិមោត្តកប៉ា

ក្នុងភាវនា មានឥន្ត្រិយហ៊ុនាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ត្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំង ជាសហជាតបច្ចុំយ អភាមតាហ្យុច្ចុំយ និស្សយៈហ្វូច្ចុំយ សម្បយុត្តហ្វូច្ចុំយ មានកិច្ចតែមួយ ភានោ ដោយអត្តថាដូចម្ដេច បុគ្គលណាចម្រើន កាល ព្រះយោគាវចរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១ន ជាអ្នកច្រើនដោយវេទ: តើឥន្ទ្រិយណា ជាអធិបតី, ក្នុងភាវនា មានឥន្ទ្រិយប៉ុន្មាន ប្រព្រឹក្តៅ តាមឥន្ត្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញមញ្ជប្រួយ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ការនា ដោយអត្ ឋាដូចមេច បុគ្គលណាចម្រើន ។ កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិន ទៀត ជាអ្នក ប្រើនយោយអធិមោត្ត សទ្ធិន្ត្រិយជោអធិបតី, ក្នុងភាវភា មានឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជា-ត់ហ្វូក្វូល អត្តម្ចាហ្វូក្វូល និស្សយហ្វក្វូល សម្បយុត្តហ្វុក្វីល មានកិច្ច តែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ បុគ្គលណាជាអ្នកប្រតិបត្តិ ត្រវ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាចម្រើន ឯបុគ្គលជាអ្នកប្រតិបត្តិ 🤊 ស មិនមានការ ចម្រើននូវឥន្ទ្រិយឡើយ កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ

សុត្តន្តបិជិពេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បជិសម្តិខាមគ្នោ

មស្បន្ទិតហុសស្ប សមាជាន្ត្រិយ៍ អាជិបតេយ្យំ ហោតិ អាវនាយ ខត្តាវិទ្រ្ទិយានិ ឥឧទ្ធយានិ ហេត្តិ ស-សេខានព្យឺចំណ ឈេខ ម៉ឺ ម៉ឺ មួយ ឈើខ្ញុំ ច្ចម្រិត ខាង ខ្មែក ខាង ខ្មែក ខេត្ត ខ្មែក ខ្មក ខ្មែក ខ្មែក ខ្មែក ខ្មែក ខ្មែក ខ្មែក ខ្មែក ខ្មែក ខេត្ត ខេ រាយស្មា ខ្មែរ ខ្មាំ ខ្មែរ ខ្មារ ខ្មែរ ខ្ម ស្មានជូន សា សារេឌ ខេត្ត គូលិនជូនទីណា ត់ត្រ្តិយកាវនា អនុត្តគោ មនសិការោគោ វេឌពហុ-លស្ប ឧញ្ហ៍ថ្លៃ មាន្ត្រព្យ លោខ មានេកា ខត្តាវិទ្រិយាធិ តឧទ្ធយាធិ យោត្តិ សមាជាតម្បីចូយា ကောင္စီ မက္သာရက္ဆင့္တာ ကောင္စီ နဲည္သတင္သင္တတ យោន្តិ សម្បយុត្តច្បីចំណ ឈេខ្ញុំ វាយមេ ឈេខឹ ភាប់តំ ឧត្តិ មិច្ឆាបដិចន្ទុស្ស ឥន្ត្រិយភាវនា ។

សុគ្គន្តបំជាក់ ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ជាអ្នកច្រើនដោយបស្សទ្ធិ សមាធិន្រ្ទិយ ជាអធិបតី, ក្នុងភាវនា មាន ឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយ ជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហ• ជាតប្បច្ច័យ អភាមភាហ្វូច្ច័យ និស្សយហ្វូច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ បុគ្គ**ល**ណាជា អ្នកប្រតិបត្តិត្រូវ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាចម្រើន ឯបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ខុស មិនមានការចម្រើននូវឥន្ត្រិយឡើយ កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែន១ន ជាអ្នកច្រើនដោយវេទ: បញ្ជាំខ្លិយ ជាអធិបតី, ក្នុងភាវនា មានឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជា-តប្បច្ច័យ អភាមភាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ច តែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ បុគ្គលណាជាអ្នកប្រតិបត្តិ ត្រូវ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាចម្រើន បុគ្គលដែលប្រតិបត្តិ ខុស មិនមាន មារជគ្រេនខ្សំងុខ្វែក ខៀក រ

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

(០៩៤) មនិច្ចតោ មនសិការោតោ អនិមោក្ខាត-ហុលសា ក្រុង ស្ថិញ មាន្តនេះ ពេល សង្គ្រា យ គត់ត្រុំយាន់ គន់នយាន់ យោន្តំ សហជាត់ឡូ-င္နီဟာ ကောင္စီ မည္သရည္သည္တယ္က ကောင္စီ နဲ႔ေျပာင္ခု့ င္ခံကာ ကောင္ခ်ီ မာရဒီကန္ဆရဒီင္ခံသာ ကောင္ခ်ဳ(a) ဆန္းမ $\pi -$ តាលេ គត់ទទ្រ្ជិញ អាចិខ្យន់យឿ មោត់ ខ្ទះ៤៣. ယ ကန်းမြို့ယာဒဲ နေဒဒ္ဒယာဒဲ ေတာင္ရဲ့ လက္ဆနဗ္ျပ္. ယာ ေတာင္ရဲ့ မက္သာမက္ဆပ္ခုင္နာဟာ ေတာင္ရဲ့ ခဲ့လ႑ယမ႑ွင္-យា ឈេខ្ញុំ អាធ្យីលាំខ្លួតនៃ្តិលា ឈេខ្ញុំ វា្យមមា យោត្តិ កោនដ្ឋេន ភាវនា កោនដ្ឋេន ១ដំវេតោ ។ ឧុត្ធាតោ មនស់ការោតា មស្បន្ទិតហុលស្ប ក្នេច ្រ្ទិយ អាធិបតេយ្យ ហោតិ ភាវនាយ កតិ-ន្ត្រីណេឌ ឧឧទិ**លេឌ** សេសនិ មាសង្គនាជិតិលា សេរ។

[🗣] ឱ. ឯក្ខន្តរេ ឯករសា ហោត្តីតិ ទិស្សតិ ។

មហាវិគ្គ វិមោក្ខពថា

(១៩៤) កាលព្រះយោតាវបរធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន ជាអ្នក
ច្រើនដោយអធិមោត្ត តើឥន្ទ្រិយ្យណា ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា ឥន្ទ្រិយ
ប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ
អញ្ជាមួយ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ (មានកិច្ចតែមួយ),
ក្នុងកាលជាទីត្រាស់ដឹង តើឥន្ទ្រិយ្យណា ជាអធិបតី, ក្នុងការត្រាស់ដឹង
មានឥន្ទ្រិយប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយ ជាអធិបតីនោះ ទាំងជា
សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ជាមួយ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយ្យុក្ខប្បច្ច័យ
មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាដូចម្ដេច ការត្រាស់ដឹង ដោយ
អត្តថាដូចម្ដេច ។

អាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុក ក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ ជា អ្នកច្រើន ដោយបស្សទ្ធិ តើឥន្ទ្រិយណា ជាអធិបតី, ក្នុង ភាវនា មានឥន្ទ្រិយប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយ ជាអធិបតី នោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ចុយ៍ អញមញ្ជាប្រួយ៍ និស្សយប្បច្ចុយ៍

សុត្តនូបិដិកេ १९ ភគិកាយស្ស បដិសម្តិទាមត្តោ

អាយ មេខដើច ឧត្សម្រោ ។

អាយុ មេខដើច ឧត្សម្រោ ។

អាយុ មេខដើច ឧត្សម្រោ ។

អាយុ មេខដី មេខដ្ឋ មេខ្មាញ ប្រាខ្ញុំ មុខដី មេខដី មេខានី មេខដី មេខដី

១ធ ឯឮស្លា ឯករសា ហោស្តីពិទិស្សិតិ ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

សម្បយុត្តហូច្ច័យ (មានកិច្ចតែមួយ) , ក្នុងកាលជាទីត្រាស់ដឹង តើឥន្ទ្រិយ ណា ជាអធិបតី , ក្នុងការត្រាស់ដឹង មានឥន្ទ្រិយប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅ តាមឥន្ទ្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតហ្វច្ច័យ អញមញ្ជច្ច័យ និស្សយហ្វច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្ត បាដូចម្ដេច ការត្រាស់ដឹង ដោយអត្តថាដូចម្ដេច ។

អាលព្រះយោគាវបរ ធ្វើខុតក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន ជាអ្នកច្រើន ដោយវេទ: តើឥន្ទ្រិយណា ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មានឥន្ទ្រិយប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញ្ជាមួយ អញ្ជាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វូច្ច័យ (មានកិច្ចតែមួយ), ក្នុងកាលជាទីត្រាស់ដឹង តើឥន្ទ្រិយណា ជាអធិបតី, ក្នុងការត្រាស់ដឹង មានឥន្ទ្រិយប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមឥន្ទ្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ មាន ជាតប្បច្ច័យ អញ្ជាមួយ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វូច្ច័យ មាន កិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាដូចម្ដេច ការគ្រាស់ដឹង ដោយ អត្តថាដូចម្ដេច ការគ្រាស់ដឹង ដោយ អត្តថាដូចម្ដេច ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពបា

អនិទ្ធតោ មនសិការោតោ អនិមោក្ខាពេលស្ប សន្តិទ្រ្តិយ៍ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ ភាវនាយ ខត្តាវិទ្រ្តិ-យាធិ តាននយាធិ យោត្តិ សហជាតាប្បីចូយា យោទ្តិ អញ្ចត្ញាឲ្យចូល យោទ្តិ និស្សិយឲ្យចូយ យោត្តិ សម្បីបុត្តច្បីចូយ មោត្តិ ចដិឋេត្តភាលេ ပဏ္ကို ႏွိုယ် မာ ညီ ဗ**ေလာ၂်** ကော် နာ စင်းကေတ စေရွာ-ေကာင္စံု မက္မွာေတာ့ အျခင္မွာတာ ေကာင္စံု အိန္႔ေယာင္စ္ဆင္တာ យោឌ្តិ សម្បយុត្តប្បក្យា ខោឌ្តិ ឯករសា កោឌ្តិ រាយសម្តេច សង្សា ខេស្សិចដើច ឧត្សលោ វារូ បដ់ដៃជ្រួលចំ ការ៉េត់ ការ៉េស្តេច បដ់ដៃជ្លូត ។ ឧុក្ខាតា មនសិការោតា បស្បន្ទិពហុលស្ប សមាជន្រ្ទីយ អាជ្ញនេយ្យ ហោត ភាវនាយ ចត្តា-រំន្ទ្រិយាន គន់ខំណន្ទ ពេលខំ មាសង្ខនិត្តិ យា យោទ្ធំ អញ្ចេញប្បច្ចុយ យោទ្ធំ ឆ្នំស្ប-យទ្បីនិយា ឈ្មេះ មានាំជាងនេះជិនិយា ឈ្មេះ

មហាវិត្ត រំមោត្តពថា

កាលព្រះយោ គាវចរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង ជាអ្នកច្រើនដោយ អធិចោត្ត សន្ទិទ្រួយ ជាអធិបតី, ក្នុងភាវនា មានឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្ត ទៅតាមសទ្ធិទ្រ្ទិយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញា ប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វច្ច័យ (មានកិច្ចតែមួយ), ក្នុងកាល ជាទីត្រាស់ដឹង បញ្ជាខ្ញុំយ ជាអធិបតី, ក្នុងការត្រាស់ដឹង ឥន្ទ្រិយ ៤ រមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមបញ្ជាំខ្លួយ ជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតហ្វូ ឲ្យ័យ អតាមតាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វូច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ កាវនា ដោយអត្ថថាមានកិច្ចតែមួយ ការគ្រាស់ដឹង ដោយអត្ថថា ឃើញ ។ យ៉ាងនេះឯង ព្រះយោគាវចរកាលគ្រាស់ដឹង ឈ្មោះថា ចម្រើន ក៏**ជាន កាល**ចម្រើន ឈ្មោះថាត្រាស់ដឹង ក៏បាន ។

អាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ ជាអ្នកច្រើន ដោយបស្សទ្ធិ សទ្ធិទ្រ្ទិយ ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មានឥទ្រិយ ៤ ប្រត្រឹត្តទៅតាមសមាធិន្រ្ទិយ ដែលជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហ. ជាតប្បច្ច័យ អញមញ្ចប្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ

សុត្តតូចិដិពេ ខុទ្ធពតិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

អនត្តតោ មនសិការតោ វេឌពហុសស្ប បញ្ជាំ ខ្លុំយំ អាជិបតេយ្យំ ហោតិ ភាវនាយ ឧត្តារិ ខ្ញុំយាធិ តឧន្ធយាធិ ហោត្តិ សមាជាតប្បច្ចុយា ហោត្តិ អញ្ជាំ មញ្ជាំចំណ ហោត្តិ និស្បយប្បច្ចុយា ហោត្តិ សម្បាំ បញ្ជាំខ្លុំយំ អាជិបតេយ្យំ ហោតិ បដិវេជាយ ឧត្តារិ ខ្ញុំ យាធិ តឧន្ធយាធិ ហោត្តិ សមាជាតប្បច្ចុយា ហោត្តិ បញ្ជាំខ្ញុំយំ អាជិបតេយ្យំ ហោតិ បដិវេជាយ ឧត្តារិ ខ្ញុំ ហោធិ តឧន្ធយាធិ ហោត្តិ សមាជាតប្បច្ចុយា ហោត្តិ អញ្ជាច្ចាំបា ប្រាត្តិ និស្សយប្បច្ចុយា ហោត្តិ អញ្ជាច្ចាំបា ប្រាត្តិ និស្សយប្បច្ចុយា ហេតិ្ត សុត្តស្ថិដិត ខុទ្ធពនិកាយ បដិសម្ភិតមគ្គ (មានកិច្ចតែមួយ), ក្នុងកាលជាទីត្រាស់ដឹង បញ្ជាំទ្រិយជាអធិបតី, ក្នុង ញ

ការត្រាស់ដឹង មានឥន្ទ្រិយ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមបញ្ជាំខ្ទ្រិយជាអធិបតីនោះ ទាំងដាសហជាតប្បច្ច័យ អញមញ្ជប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុ-ត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ ការ ត្រាស់ដឹង ដោយអត្តថាឃើញ ។ យ៉ាងនេះឯង ព្រះយោគាវិចរកាល ត្រាស់ដឹង ឈ្មោះថាចម្រើន ក៏បាន កាលចម្រើន ឈ្មោះថាត្រាស់

ដឹង កំហ្នេ ។

កាលព្រះយោគាវបរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនទូន ជាអ្នកច្រើនដោយ

វេទ: បញ្ជាំខ្ញុំយជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មានឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាម
បញ្ជាំខ្ញុំយជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញ្ជាមញ្ជបច្ច័យ និះ
ស្បាយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្មច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ, ក្នុងការត្រាស់ដឹង បញ្ជាំខ្ញុំយជាអធិបតី, ក្នុងការត្រាស់ដឹង ឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមបញ្ជាំខ្ញុំយ
ជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញ្ជាមញ្ជប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ

មហាវិគ្គេ វិមោត្តកជា

សម្បីយុទ្ធប្បច្ចិយ យោត្តិ វាមារមា យោត្តិ វាមារ-សម្ដេច ភាវិតា និស្សិតខ្លើន និស្សិតា វា ស្តេច ភាវិតិ ភាវិស្សិតិ ខេស្សិត្សិតិ ។

(០៩៩) អភិទ្ធុតោ មនសិការោតោ កាត់មន្ត្រិយ៍ អជ៌មត្ត ហោត៌ កាត់មន្ត្រិយស្ប អជ៌មត្តតា សធ្វាធ៌. មុត្តេ () យោតិ ឧុក្ខាតោ មនសិការោតេ កាតមិន្ត្រី-លំ អជ៌មត្ត ហោត់ ភាគមន្ត្រិយស្ប អជ៌មត្ត តាយសត្ត^(៤) ហោត់ អនុត្តតា មន្ទុសិការោតា កានមន្ត្រីយុំ អឌុធន្ត ហោត កានមន្ត្រិយស្ប អឌុធ. ត្តា ជំដ្ឋប្បត្ត យោត ។ អចិច្ចុតោ មនសិការោ-តោ សន្ទិន្ទ្រិយ៍ អនិមត្ត ហោត សន្ទិន្ទ្រិយស្ប អនិ. មភ្តា សន្ធានិមុត្ត យោធិ ខុត្ខតោ មន្សិការ។-តោ សមាជិន្ត្រិយ អជ៌មត្តិ ហោតិ សមាជិន្ត្រិយស្ប អជិមត្តា កាយសក្ខិ ហោត់ អជ្តពោ មជស-ការោធា បញ្ជាខ្លួយ អនិមត្ត ហោត បញ្ជាខ្លួយស្ប អជ៌មត្តតា ឧជ្ជប្បត្តោ បេហាត់ ។

[•] ធ.ម. សទ្ធាវិមុត្តេ ។ ៤ ធ. ការេសក្^{តី} ។

មហាវគ្គ វិមោត្តកបា

សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ ការគ្រាស់ដឹង ដោយអត្តថាឃើញ ។ យ៉ាឪនេះឯឪ ព្រះយោគាវចរ កាលគ្រាស់ដឹង ឈ្មោះថាចម្រើន ក៏បាន កាលចម្រើន ឈ្មោះថា ត្រាស់ដឹង ក៏បាន ។

(១៩៩) កាលព្រះយោគាវចរធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង តើឥន្ទ្រិយ ណាដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរ ជាសទ្ធាធមុត្ត តើព្រោះមានឥន្ត្រិយ ណា ដ៏ក្រៃលែង កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ តើឥន្ទ្រិយណា ដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរជាកាយសក្ខិ គើព្រោះមាខឥន្ទ្រិយណាដ៏ក្រៃលែង កាល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនទុន តើឥន្ទ្រីក ណាដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគា• វិចរ ជាទិជ្ជិញ្ជូត្ត: គេព្រោះមានឥន្ទ្រិយណាដ៏ក្រៃលែង ។ អាលព្រះ យោគាវចរធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង សទ្ធិទ្រ្ទិយជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរ ជាសទ្ធាធិមុត្ត ព្រោះមានសទ្ធិន្រ្ទិយដ៏ក្រៃលែង កាល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ សមាធិន្ទ្រិយជាគុណជាគដ៏ក្រៃលែង ព្រះ យោគាវចរ ជាកាយសក្ខិ ព្រោះមានសមាធិន្ទ្រិយដ៏ក្រៃលែង កាល ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១ន បញ្ជាន្ទ្រិយជាគុណជាគដ៏ក្រៃលែង ព្រះ យោគាវចរ ជាទិដ្ឋិហ្វុត្ត: ព្រោះមានបញ្ជាំខ្ញុំចេដ៏ក្រៃលែង ។

សុត្តតូមិដកេ ខុទ្ទកតិកាយស្ស មជិសម្តិទាមគ្នោ

[២០០] សន្ទមាន្តោ អធិម្បត្តាត់(°) សន្ទាធិម្បត្តា ដដ្ឋត្ត សច្ចិការេត័ត៌() កាយសត្ថិ ជំដូត្ត បត្តេ-ត់ និជ្ជប្បត្តោ សន្ទហន្តោ អជិទ្ធភ័ត សន្ទាធិទុត្តោ ឈាន៩ស្បំ ២ឋម៌ ដុសតិ ២ភ្ជា និរោជ និត្វានំ ស-ច្ចិការេតិត តាយសក្ខិ ខុត្តា សវ្ទារ សុខោ និៈ ကေးကေးကောက် (m) ကောက် နော်၌ အော်ကို လေးဦးကေးကို ដុស្សិត ខញ្ញាយាតិ និដ្ឋិទ្បត្តោ យោ ចាយំ ខុក្កលោ សទ្ធាធ៌មុត្តោ យោ ៩ ភាយសក្ខិ យោ ៩ ឱិដ្ឌិហ្វ. ត្តោ សំយា ៩មេ តយោ បុក្កសា សន្ទានិមុត្តាទិ កាយសក្ខិច ឧិដ្ឋព្រួត្តថា វត្តស្រែន មរិយាយនេ ។

[🗣] ធ-ម. វិមុត្តេធិ ។ 🄈 ម. សក្ខិករោតាធិ ។ ៣ ធំ.ម.ញាតំ ។

សុគ្គតូបិជិក ខុទ្ធកតិកាយ បជិសម្តិទាមដ្ឋ

[७००] បុគ្គលកាលដៀ ឈ្មោះថាចុះចិត្តសិច ហេតុនោះ បុគ្គល នោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត បុគ្គលធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ព្រោះគុណដែលទុន ពាល់ត្រូវហើយ ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកាយសត្វិ បុគ្គល ដល់ហើយ ក្រោះខ្លួនឃើញត្រូវ ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា eដ្ឋិហ្វុត: បុគ្គលកាលជឿ ចុះចិត្តស៊ីប ហេតុនោះ បុ**គ្គល**នោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត បុគ្គលពាល់ត្រូវជាជំបូង នូវឈានផស្ស: វាង ក្រោយ ទើបធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវនិរោធ គឺនិព្វាន ហេតុនោះ បុគ្គល នោះ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ញាណគឺធម្មជាគដែលខ្លួនឃើញហើយ ដឹង ច្បាស់ហើយ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ពាល់ត្រូវហើយ ដោយចញា ថា សង្គារទាំងឡាយជាទុក្ខ និរោធជាសុខ ហេតុនោះ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វត្ត: បុគ្គលណា ជាសទ្ធាធិមុត្តត្តិ បុគ្គលណា ជា កាយសត្ថិត្ត បុគ្គលណា ជាខិដ្ឋិហ្វត្តៈក្ដី បុគ្គលទាំង ៣ ភ្នកនេះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធមុត្ត ក៏បាន ឈ្មោះថាកាយសក្ខ ក៏បាន ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិហ្សត្ត: ក៏បាន ដោយអំណាចនៃវត្ត ដោយថវិយាយ ក៏មាន 🤊

មហាវគ្គេ វិមោក្ខពថា

សំយាត់ គេ៩ញ សំយា ។ អនិច្បតា មនុស់គោបតា សន្ធិន្ត្រិយ៍ អនិមត្ត ហោត់ សន្ធិន្ត្រិយស្បា
អនិមត្តត្តា សន្ធានិមុត្តោ ហោត់ ឧុត្តាតា មនុស់គាហេតា សន្ធិន្ត្រិយ៍ អនិមត្តិ ហោត់ សន្ធិន្ត្រិយស្បា
អនិមត្តត្តា សន្ធានិមុត្តោ ហោត់ អនត្តតោ មនុស់គាហេតា សន្ធិន្ត្រិយ៍ អនិមត្តិ ហោត់ សន្ធិន្ត្រិយស្បា
អនិមត្តត្តា សន្ធានិមុត្តោ ហោត់ អនត្តតោ មនុស់គាហេតា សន្ធិន្ត្រិយ៍ អនិមត្តិ ហោត់ សន្ធិន្ត្រិយស្បា
មនិមត្តតា សន្ធានិមុត្តា ហោត់ ស្សិន្ត្រិយស្បា
មនិមត្តតា សន្ធានិមុត្តា ហោត់ ស្សិន្ត្រិយស្បា

ឧុក្ខា នេសិក ពេ សមាធិន្រ្តិយ៍ អធិន្ត្តិ យោក សមាធិន្រ្តិយស្ប អធិន្ត្តិ កាយសក្ខិ យោក អនុត្តា នេសិក ពេ សមាធិន្រ្តិយ៍ អធិ. នេត្តិ យោក សមាធិន្រ្តិយស្ប អធិន្ត្តិតា កាយសក្ខិ យោក អនិច្តិតា នេសិក ពេ សមាធិន្រ្តិយ៍ អធិ. នេត្តិ យោក សមាធិន្រ្តិយស្ប អធិន្ត្តិតា កាយសក្ខិ នេត្តិ យោក សមាធិន្រ្តិយស្ប អធិន្ត្តិតា កាយសក្ខិ យោក ឃាំ សមាធិន្រ្តិយស្ប អធិន្ត្តិតា កាយសក្ខិ យោក ឃាំ សមាធិន្រ្តិយស្ប អធិន្ត្តិតា កាយសក្ខិ យោក ឃាំ សមាធិន្រ្តិយស្ប

មហាវគ្គ វិមោក្ខពថា

ពាក្យថាក៏មាន តើក៏មាន ដូចម្ដេច ។ កាលព្រះយោគាវចរធ្វើខុក ក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន សន្ធិន្ត្រិយជាគុណជាតដ៏ក្រៃលៃង ព្រះយោគាវចរ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត ព្រោះមានសទ្ធិន្ត្រិយដ៏ត្រៃលែង កាលព្រះយោគាវ-ចរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ សទ្ធិន្ទ្រិយជាគុណជាតដ៏ក្រៃលៃង៍ ព្រះយោគា-វិចដោសទ្ធាធិមុត្ត ព្រោះមានសទ្ធិន្ត្រិយដ៏ក្រៃលែង កាលព្រះយោគាវិចវធ្វើ ទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនខ្លួន សទ្ធិន្ត្រិយជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគា. វេចរជាសទ្ធាធិមុត្ត ព្រោះមានសទ្ធិន្ទ្រិយដ៏ក្រៃលែង បុគ្គលទាំង ៣ ពួក នេះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធម្មត្ត ដោយអំណាចនៃសទ្ធិទ្រ្ទិយ យ៉ាងខេះឯង ។ កាលព្រះយោគាវចវធ្វើទុកក្សចិត្ត ថាជាទុក្ខ សមាធិន្ទ្រិយជាគុណ-ជាតដ៏ក្រៃលៃង៍ ព្រះយោគាវចរជាកាយសក្ខិ ព្រោះមានសមាធិន្ត្រីយដី ក្រៃលែង កាលព្រះយោគាវថា ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនថែនខ្លួន មាធិន្រ្តិយជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរជាកាយសក្ខិ ព្រោះ មានសមាធិន្រ្ទិយដ៏ក្រៃលែង កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថា មិនទៀន សមាធិន្ទ្រិយជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរជាកាយ-សត្ថិ ព្រោះមានសមាធិន្រ្ទិយដ៏ក្រែលែង បុគ្គលទាំង ៣ ពួកនេះ ឈ្មោះថាកាយសក្ខ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្រ្ទិយ យ៉ាងខេះឯង ។

សុត្តតូចិតិពេ ខុទ្ធពនិកាយសុទ្ធ បត្តិសម្តិទាមគ្នោ

អនត្តតោ មនសិការោតោ បញ្ជាំខ្លួយ អនិមត្តិ ហោតិ មញ្ជាំល្អ អជ៌ម**ត្ត**ត្តា ជិឌ្ឌិម្បាត្តា ហោ-ត់ អនិច្ចគោ មនសិការោគោ បញ្ជាផ្ទុំយំ អនិមត្តិ ហោតិ មញ្ជាំន្លែស្ប អជ៌មត្តត្តា ឧិដ្ឌិម្បាត្តា ហោ• តិ ឧុក្ខាតោ មនសិការោតោ មញ្ជាំថ្ងៃ អនិមត្តិ ហោត៌ មញ្ជាំថ្ងៃយស្ប អធិមត្តតា ជំជ្ជិប្បត្តោ ហោត៌ រារ្យ ឌុធ ឧប្រា ឧដ្ឋហ ឧដ្ឋាទ្រិយមារី រូមេខ និដ្ឋិទ្បត្តា យោ ចាយំ ទុក្ក**លោ** សន្ធាធិទុត្តោ ဟော ေကာလာလက္တြဲ ဟော ေစ်ာင္ခ်ာင္ခုိက္သူေရွာ ၿပီး សិយា ៩មេ នយោ បុក្ខលា សន្ទានិមុត្តាទិ តាយសត្ថិច ធិដ្ឋិទ្យត្តាច់ វត្តស្រែន មរិយាយេន ។

សុត្តស្ថិធិត ខុទ្ធតនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ កាលព្រះយោគាថែរធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនខ្លួន បញ្ជាខ្ញុំយ ជា គុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរជាទិដ្ឋិហ្វត្ត: ព្រោះមានចញ្ចិន្ត្រិយ ដ៏ក្រៃលែង កាលព្រះយោគាវចរធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង បញ្ជាន្ទ្រិយ ជាគុណជាគដ៏ក្រៃលៃឪ ព្រះយោគាវចរជាខិដ្ឋិច្បត្ត: ព្រោះមានចញ្ជាន្ទ្រិយ ដីក្រៃលៃង កាលព្រះយោគាវចរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ បញ្ជាន្ទ្រិយ ជាគុណជាតដ៏ក្រៃលៃង ព្រះយោគាវចរជាទិដ្ឋិហ្វត្ត: ព្រោះបញ្ជាន្ទ្រិយ ដ៏ក្រៃលែង បុគ្គលទាំង ៣ ពួកនេះ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វត្ត: ដោយអំ-ណាចនៃបញ្ជាខ្លិយ ។ បុគ្គលណា ជាសទ្ធាធិមុត្តក្ដី បុគ្គលណា ជា កាយសក្កិត្ត បុគ្គលណា ជាខិជ្ជិហ្វុត្តៈក្ដី បុគ្គលទាំង ៣ ពួកនេះ ឈ្មោះ ថាសទ្ធាធម្មត្ត ក៏បាន ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ក៏បាន ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វុត្ត: កំពុន ដោយអំណាចនៃវត្ត ដោយបេរិយាយ ក៏មាន យ៉ាង៍នេះឯង៍ 🕽

មហាវិគ្គេ វិមោត្តកប៉ា

កោយសក្ខិ យោ ខ ខិឌ្ឌិច្បត្តេ $({}^{\circ})$ អញ្ចោ យេវ សន្ទាធ់មុត្តោ អញ្ញោ កាលសក្ខា អញ្ញោ និដ្ឋិទ្បុ-ត្លៅ(🖢) ។ អនិច្ចុតោ មនសិការោតោ សន្ទិន្ត្រិយ៍ អ. ជំមត្ត ហោត់ សន្ធិន្ត្រិយស្ប អជ៌មត្តតា សន្ធាជ៌មុ ត្តោ យោតិ ឧុក្ខាតោ មន្ទសិកាហេតោ សមាជិន្ត្រិយ៍ អជ៌មត្ត ហោត់ សមាជិច្រ្ចិយស្ប អជ៌មត្តតា កាយ-សត្ត យោត់ អនុត្តតោ មន្ទសិការោតោ បញ្ជាផ្ទុំឃំ អជ៌មត្ត យោតិ មញ្ជាំឲ្យស្បា អជ៌មត្តតា ជំដ្ឋិប្បាត្រា ហោតិ ។ **យោ ខាយំ បុក្ខលោ** ស់ធ្ងាធិម៉ុត្តោ យោ ខ កាយសក្ខិ យោ ខ ឧ៍ឌ្ឌីៗត្តោ សំយា ឯវំ ត់ខេ តយោ ខុត្តសា^(m) អញ្ញោ យេវ សន្ទានិមុត្តោ អញ្ចោ កាយសក្ខិ អញ្ចោ ឧិជ្ជិៗ ត្រោ

[•] ១.ម.ឯក្គស់ សិយា ឥមេ គយោ បុគ្គលាតិ ទីស្សតិ ។ ៤១.ម.ឯក្គស់ សិយាតិ កថ-ញូ សិយាតិ ទិស្សតិ។ ៣ ១.ម. ឯក្គស់ សទ្ធាវិមុត្តាថា កាយសក្ខីថា ទិដ្ឋិប្បត្តាថា វត្ថុវិសេន បរិយាយេខាតិ ទិស្សតិ ។

មហាវិត្ត វិមោក្ខពិថា

ឋគ្គលណា ជាសទ្ធាធិមុត្ត បុគ្គលណា ជាកាយសក្តិ ណា ជាខិដ្ឋិហ្វុត:ក្ដី (បុគ្គល ៣ ពួកនេះ តែងមាន) ឯសទ្ធាធិមុត្តបុគ្គល ដោយឡែក កាយសត្ថិបុគ្គល ដោយឡែក ទិដ្ឋិហ្វុត្តបុគ្គល ार्मा प्र ខ្សែក ។ កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង សទ្ធិទ្រ្ទិយ ជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវិចរ ជាសទ្ធាធិមុត្ត ព្រោះមានសទ្ធិ-ន្ទ្រិយដ៏ក្រៃលែង កាលព្រះយោគាវចរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ សមា-ធិន្ត្រិយជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវិចរ ជាកាយសត្វិ ព្រោះ មានសមាធិន្រ្តិយដ៏ក្រៃលែន កាលព្រះយោគាវចរធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិន មែន១៩ បញ្ជាខ្លួយ ជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវបរ ជាខិដ្ឋិ-ប្បត្ត: ព្រោះមានបញ្ជាខ្ញុំយដ៏ក្រៃលែង ។ បុគ្គលណា ជាសទ្ធាធិមុត្តក្ បុគ្គលណា ជាកាយសត្ថិត បុគ្គលណា ជាខិដ្ឋិហ្វត:ក្ដី បុគ្គលទាំង ញ ពួកនេះ (តែងមាន) ឯសទ្ធានិមុត្តបុគ្គល ដោយឡែក កាយសត្ថបុគ្គល ដោយឡែក ទិដ្ឋិហ្វុតបគ្គល ដោយឡែក យ៉ាងខេះឯង ។

សុត្តនូបិឝិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បឝិសម្ភិទាមគ្នោ

(២០០) អនិច្ចតោ មនសិការោត សន្ធិន្ត្រិយ អជ៌មត្ត យោតិ សន្ទិន្ត្រិយស្ប អជ៌មត្តតា សោតាប-ត្តិមត្តិ ខដ្ឋលក់តំ តេជ វុទ្ធត៌ សន្ធាធុសារី ខត្តាវិន្ទ្រិ យាធិ តឧទ្ធយាធិ យោត្តិ សហជាត់ៗទ្ធយា យោត្តិ អញ្ចន្ទាញ្ជាច្និយា យោត្តិ តិស្សិយច្បិច្ចិយា យោត្តិ អាទ្ធី ស្ត្រី ស្ត្រី អាទ្ធិ ស្ត្រិល្ច ស្រុ ខត្ត ត្រ្តិយាធំ ភាវនា យោតិ យេ ឆាំ កេខិ សន្ទិន្ទ្រិយស្ប វេសន សោតាបត្តិមត្តិ បដិលភន្តិ ស់ព្វេ នេ សន្ធានុសារិនោ អនិទ្ធនោ មនសិកាព-តោ សន្ទិន្ទ្រិយ៍ អនិមត្ត ហោតិ សន្ទិន្ទ្រិយស្ប អនិ-មត្តត សោត្យទិន្នលំ សច្ចិក្ខិត ហេតិ តេន វុទ្ធតិ សន្ទានិមុត្តោ ខត្តាវិន្រ្ទិយានិ តន្ទេយានិ យោត្តិ សហជាតប្បច្ចុយា ហោត្តិ អញ្ចេញប្ប. ឌ្ធយា យោត្តិ និស្សយព្យឌ្ធយា យោត្តិ សម្ប-យុទ្ធព្យុទ្ធយា ហោត្តិ សន្តិទ្រ្តិយស្ប វេសន ខត្តវិទ្រ្តីយានិ ភាវិតានិ យោន្តិ សុភាវិតានិ

សុត្តស្វាជិព ខុទ្ធពនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

(७०९) កាលព្រះយោគាវថា ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន សទ្ធិទ្រ្តិយជាគុណជាតដ៏ក្រៃលៃង ព្រះយោគាវចរ បាននូវសោគាបត្តិមគ្គ ព្រោះមានសន្និទ្រ្ទិយដ៏ក្រៃលៃ**ង ហេតុនោះ ព្រះ**យោគាវចនោះលោក ហៅថា សទ្ធានុសាវីបុគ្គល ឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសទ្ធិន្ទ្រិយដ៏ក្រែ លែង នោះ ទាំងជាសហជាតហ្វូច្ច័យ អញមញ្ជូច្ច័យ និស្សយហ្វូច្ច័យ សត្សិយុឌ្គលិច្ចិត្ត មារអត្តរទិវុឌ្សទិច្ចិត្ត ស្និត្ត ស្នេត ដោកមួយ ជ នៃសទ្ធិទ្រ្ទិយ ខ្មោះថា ព្រះយោគាវចរទាំងឡាយណា បាននូវសោគា-បត្តិមគ្គ ដោយអំណាចសទ្ធិន្ទ្រិយ ព្រះយោគាវិចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះ ថាសន្ទានុសារីបុគ្គល កាលព្រះយោគាវបរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន សទ្ធិទ្រ្ទិយ ជាគុណជាតជីក្រៃលៃង ឯសោតាបត្តិផល ជាផលគឺព្រះ យោគាវចរនោះ ្ បានធ្វើឲ្យជាត់ច្បាស់ហើយ ព្រោះមានសទ្ធិន្ទ្រិយដឹ ក្រៃលែង ហេតុនោះ លោកហៅថា ស**ព្ទាធិ**មុត្តបុគ្គល ឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្ត ទៅតាមសទ្ធិទ្រ្ទិយដ៏ក្រៃលែងនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញមញ្-លិជ្ជិក ទ្ធសាធាលិជ្ជិក សតិក្រាម សិជិក្ខិក មុខ្វិក ក ដុម្មទ្រិក មួយ មួយ ន យោគាវចរនោះបានអប់រំ អប់រំប្រពៃហើយ ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ

មហាវិឌ្គេ វិមោក្ខពថា

យេ ហិ កេខិ សន្ធិន្ត្រិយស្ប វេសន សោតមេ. ត្តដល់ សច្ចិតាតា សព្វេ តេ សធ្វាធិមុត្តា អធិច្ច-តោ មនសិកាហេតោ សន្ទិទ្រ្ទិយ៍ អនិមត្តិ ហោតិ សន្តិន្ទ្រិយស្ប អនិមត្តតា សភានាភាមិមក្តុំ ១៩៤. កតិ ។ បេ ។ សភាជាតាមិដល់ សច្ចិតាតិ យោតិ អនាតាមមក្តុំ បដ្តិហត្ត អនាតាមដល់ សច្ចិតាតំ យោត អាហត្តមក្តុំ ខដល់កត់ អាហត្តដល់ សច្ចុំ. កាតា យោត តេជ វុច្ចតិ សន្ទាធិម្មតោ ចត្តាវិន្ទ្រ-ណុខ ឧឧទិណុខ ឈេខ ។ នេ ។ អាឡាយ់ខ្លួតវិ-ទូយា យោត្តិ សទ្ធិច្ចិយស្ប សេខ ខត្តាច្នៃយា-និ ភាវិតានិ យោន្តិ សុភាវិតានិ យេ ហិ គេខិ សទិ្ទ្រិយស្បី ស្រេច អរសេស សុខិយ្ឌ សុខិយ្ឌ ស នេះ សទ្ធាធិមុត្ត ។

មហាវិត្ត វិមោក្ខពជា

មួយ ទៀត ព្រះយោគាវបរទាំងឡាយណាមួយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ សោតាបត្តិផល ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ ព្រះយោគាវចរទាំងអស់ នោះ ឈ្មោះថាសន្ធាធិមុត្តបុគ្គល កាលព្រះយោគាវចរធ្វើទុកកង្មិត្ត ថា មិនទៀត សទ្ធិន្ទ្រិយ ជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរ បាន ចំពោះនូវសកទាគាមិមគ្គ ព្រោះមានសទ្ធិទ្រ្ទិយដ៏ក្រៃលែង ។ បេ។ ស-កទាគាមិផល ជាផលគឺព្រះយោគាវបរនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះយោតាវិចរ បានចំពោះនូវអនាគាមិមគ្គ ឯអនាគាមិផល ជាផលគឺ ព្រះយោគាវចរនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះយោគាវចរបានចំ-**ពោះខ្លាំអរហត្តមគ្គ ឯអរហត្តផល ជាផលគឺព្រះ**យោគាវបរនោះ បានធ្វើ ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ហេតុនោះ ព្រះយោគាវចរនោះ លោកហៅថា សត្វាធិមុត្តបុគ្គល ឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសន្ធិន្ទ្រិយដ៏ក្រៃលែងនោះ ។ បេ ។ ជាសម្បយុត្តហ្វូចូយ ឥន្ទ្រិយ ៤ ជាឥន្ទ្រិយគឺព្រះយោគាវចរនោះ ជានអប់រំ អប់រំប្រពៃហើយ ដោយអំណាចនៃសទិ្ធ្រនិ្ទ្ធយ ព្រះយោគាវ-ចរទាំងឡាយណា បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ដោយអំណាចនៃ សទ្ធិទ្រ្ទិយ ព្រះយោគាវចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្តបុគ្គល ។

សុត្តនូចិតិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្បូ បតិសម្ពិទាមគ្នោ

(២០៤) ឧុគ្គាតោ មនសិការោគោ សមាជិន្ត្រិយឹ អធិមត្ត យោតិ សមាធិន្ត្រិយស្ប អធិមត្តតា សោ-តាមត្តមក្តុំ មជិលភាតិ តេជ វុទ្ធត់ កាយសក្ខាំ ច-ត្តាកិច្ច្រិយានិ តធន្ធយានិ យោន្តិ សហជាតម្បីចូយា ကောင္ရဲ့ မက္သမက္ဆရီတေလ ကောင္ရဲ့ ငဲ့လ႑ယစ္ခုင္ခယာ យោត្តិ សម្បយុត្តព្យុច្យ យោត្តិ សមាជិន្ត្រិយស្ប វ អេន ខត្ត ្នំ ត ្ត្រំយាន ភាវនា ហោតិ យេ ហិ កេច សមាជិន្ត្រិយស្ប វេស១ សោតាបត្តិមក្តី បដិ-លភន្តិ សព្វេ នេ តាយសត្តិ ឧុក្ខា នេ មនសិក-ពេត្រ សមាជិន្ទ្រិយ អជ៌មត្ត យោគិ សមាជិន្ទ្រិយ-ស្បា អធិមត្តតា សោតាបត្តិដល់ សច្ចិតាតំ ហោតិ ។ បេ។ សភាពាតាមិមក្តុំ បដល់កត់ សភាពាតាមិដ-លំ សច្ចិតត់ ហោត់ អភាតមិនក្តុំ បដ្តិសុភតិ អភា-តាដល់ សច្ចិតាត់ ហោត់ អរហត្តមក្តុំ ប្រិលភ្នំ អ-វហត្ថលំ សច្ចិតាតំ ហោត់ តែជ វុច្ចុត៌ កាយសត្តា

សុត្តស្ថិតិក ខុទ្ធកតិកាយ បតិសម្តិខាមគ្គ

(២០២) កាលព្រះយោគាវចរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ សមាធិន្រ្ទិយ ជាគុណជាតដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរបានខូវសោគាបត្តិមគ្គ ព្រោះ មានសមាធិន្រ្ទិយដ៏ក្រែលែង ហេតុនោះ ព្រះយោគាវចរនោះ ហៅថាកាយសត្តីបុគ្គល ៩ន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសមាធិន្ទ្រិយនោះ ត់ន៍ជាសហជាត់ឲ្យច្ច័យ អត្ថាមតាហ្វីច្ច័យ និស្សយថា្យច្ច័យ សម្បយុ ត្តហ្វូច្ច័យ ការអប់រន្ទវិដន្ត្រីយ ៤ វមែងមានដោយអំណាចនៃសមាធិ-ព្រោះថាព្រះយោគាវចរទាំងឡាយណា បាននូវសោតាបត្តិមគ្គ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្រ្ទ័យ ព្រះយោគាវចរព៌ងអស់នោះ ឈ្មោះថា កាយសត្វបុគ្គល កាលព្រះយោគាវចរធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត សមា-ធំន្រ្ទិយ ជាគុណជាតដ៏ក្រែលែង សោតបត្តិផល ជាផលគឺព្រះ យោគាវចរនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ព្រោះមានសមាធិន្ត្រិយដីក្រែ លៃង៍ ។ បេ។ ព្រះយោគាវបរបាននូវសកខាតាមិមគ្គ ឯសកខាតាមិ-ផល ជាផលគឺព្រះយោគាវចរនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះ យោគាវិចរបាន នូវអនាគាមិមគ្គ ឯអនាគាមិផល ដាផលគឺព្រះយោ-គាវចរនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះយោគាវចរបាននូវអរហត្ត មត្ត ឯអរហត្តផល ជាផលគីព្រះយោគាវចរនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ហើយ ហេតុនោះ ព្រះយោគាវិចរនោះ លោកហៅថា កាយសក្ខិបុគ្គល

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

ខេត្តាច្រ្តិយនិ នឧធ្វយនិ ហោន្តិ សហជានប្បច្ចយា ហោន្តិ អញ្ញាមញ្ញាច្ចយា ហោន្តិ និស្សយប្បច្ចយា ហោន្តិ សម្បយុត្តប្បច្ចយា ហោន្តិ សមាជិច្ចិយស្ស សេន ខត្តាច្រ្ទិយនិ ភាវិតានិ ហោន្តិ សុភាវិតានិ យេ ហិ គេខិ សមាជិច្ចិយស្ស សេន្តិ សុភាវិតានិ សច្ចិត្តតា សព្វេ នេ កាយសក្ខិ ។

(២០៣) អនត្តតោ មន្តសំភាពនោ បញ្ញាំខ្ញុំយំ អនិមត្ត ហោត បញ្ញាំខ្ចុំយំ អនិមត្ត ហោត បញ្ញាំខ្ចុំយស្ប អនិមត្តត្តា សោតបេ តិត្តិមក្តី បន្ទំលេកតិ តេន វុទ្ធិត និម្មានុសារី ខត្តារំខ្ចុំ យល់ តែនិង្ហាធ្វិយស្ប វេសន ចត្តិខ្ញុំយស្ប វេសន ចត្តិខ្ញុំយស្ប វេសន ពេល ហោតិ បញ្ញាំខ្ចុំយស្ប វេសន ចត្តិខ្ញុំយស្ប វេសន សេតាបត្តិមក្តិ បន្ទំលេកខ្ញុំ សព្វេ តេ នម្មានុសាជិញ អនិម្ពុ បន្ទំលេកខ្ញុំ សព្វេ តេ នម្មានុសាជិញ អនិម្ពុ បន្ទំលេកខ្ញុំ សព្វេ តេ នម្មានុសាជិញ អនិម្ពុ បញ្ជាំខ្ញុំយស្ប អនិម្ពុ ស្ថិញ អនិម្ពុ សេតាបត្តិម្ចាំ សេតាបត្តិទំព្រំ សេតប្តេសា សេតាបត្តិម្ចាំ សេតាបត្តិប្រាំ សេតាបត្តិម្ចាំ សេតាបត្តិប្រាំ សេតាបត្តិប្រាំ

មហាវិត្ត វិមោត្តពជា

ឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសមាធិន្ទ្រិយដ៏ក្រៃលែងនោះ ទាំងដាសហដាត់ឲ្យច្ច័យ អញ្ជមញ្ជច្ច័យ និស្សយឲ្យច្ច័យ សម្បយុត្តឲ្យច្ច័យ
ឥន្ទ្រិយទាំង ៤ ជាឥន្ទ្រិយដែលព្រះយោគាវចរនោះ បានអប់រំ អប់រំ
ប្រពៃហើយ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ទ្រិយ ព្រះយោគាវចរទាំងឡាយ
ណា បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ខ្លុំអរហត្ត ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ទ្រិយ
ព្រះយោគាវចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិបុគ្គល ។

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

ចត្តារិន្ត្រិយានិ តឧន្ទយានិ ហោន្តិ ។ ខេ។ សម្ប-ယုန္ရာ ႏွင္မွာ ေကာင္ရဲ့ မက္ဆိုင္ခဲ့လည္း ကေန ေနာ္မွာ-ទ្រុំយៈនៃ ភាវិតានិ យោន្តិ សុភាវិតានិ យេ ហិ កេះចំ បញ្ជាំថ្ងៃយស្ប វេសន សោតាបត្តិដល់ សច្ចិតាតា សព្វេ តេ ជំជួញ្ជតា អជត្តតោ មជសិកាពេតោ បញ្ជាំ ន្ទឹយ នេះមត្ត ហោតិ បញ្ជាំ ្រួយស្ប អដ់ម. ត្តា សភពភាមិមក្ដី បដ្ឋិលភ្គំ ។ បេ។ សភព-តាមិដល់ សច្ចិតាត់ ហោត់ អភាតាមិមក្តុំ បដិលភត់ អនាតាមដល់ សច្ចិតាត់ យោត់ អរហត្តមក្តុំ បដ្ចិ. លភតិ អាហត្តដល់ សច្ចិកាតិ ហោតិ តេល វុច្ចុតិ ឧទ្ទិទ្ធាត្រោ ខត្តាវិទ្រ្ទិយាធំ តឧធ្វយាធំ ហោត្តិ ស-សន្ទាននាំនៃកា ឈ្មេះ មួយនយន្និ និស្សិយឧរិទិ្ធិយ ឈេខ្លី អធិវិធានីឧរិទិ្ធិយ ឈេខឹ

សុត្តនូចិជិត ខុខ្មត់និកាយស្ស ចជិសថ្មិខាមគ្គ

ឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅភាមបញ្ជាំន្ទ្រិយ ដ៏ក្រៃលែងនោះ ។បេ។ ជា សម្បយុត្តឲ្យឲ្យយ៍ ឥន្ទ្រិយ ៤ ជាឥន្ទ្រិយគឺព្រះយោគាវចវនោះបានអប់រ អព្ទរ្ត្រៃព្រៃហ្គេ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំទ្រ្តិយ ព្រះយោគាវចរទាំងឡាយ ណា បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ខ្លាំសោតបត្តិផល ដោយអំណាចនៃបញ្ជា ន្ទ្រិយ ព្រះយោគាវចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិញត្តបុគ្គល កាលព្រះ យោគាវចរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនទូន ចញ្ជាំខ្លិយ ជាគុណជាគដ៏ក្រែ លែង ព្រះយោគាវបញ្ជាននូវសកខាគាមិមគ្គ ព្រោះមានបញ្ជាន្ទ្រិយដ៏ក្រែ លែង ។ បេ។ ឯសក៣តាមិផល ជាផលគឺព្រះយោគាវចរនោះ បាន ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះយោគាវចរបាននូវអនាគាមិមគ្គ ឯអនាគាមិ ផល ដាផលគឺព្រះយោគាវចរនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ព្រះយោ-គារ់ចរបានខ្លុវអរហត្តមគ្គ ឯអរហត្តផល ជាផលគឺព្រះយោវចរនោះបាន ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ហេតុនោះ ព្រះយោគាវចរនោះ លោកហៅថា ទិដ្ឋិហ្វត្តបុគ្គល ឥន្ទ្រិយ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមបញ្ជាន្ទ្រិយដ៏ក្រៃលែងនោះ ទាំង ជាសហជាត់ឲ្យច្ច័យ អភាមភាហ្វច្ច័យ និស្សយញ្ចច្ច័យ សម្បយុត្តឲ្យច្ច័យ

មហាវិគ្គេ វិមោត្តកប៉ា

ខេញ្ញាំ ខ្ចិយស្ប វេសឧ ខេត្តាវិ ខ្ចិយ និ ភាវិតាឧិ យោ. ខ្ពិ សុភាវិតាឧិ យេ ហិ ភេខិ បញ្ញាំ ខ្ចិយស្ប វេស-ឧ អរហត្តិ សច្ចិតាតា សព្យ គេ ឧិឌ្ឌិប្បីត្តា ។

(២០៤) យេ ហិ កេខិ ខេត្តម្មុំ ភាវិតា វា ភាប់ឆ្នំ វ ភាវិស្បីឆ្នំ វ អធិតតា វ អធិតចូឆ្នំ វ អឌិតមិស្បីខ្លុំ ក់ មត្តា ក់ ខាបុណៈខ្លុំ ក់ ខាបុណៈ-ស្បត្តិ ក មឌិលនា ក មឌិលភត្តិ ក មឌិលភិស្ប-ត្តិ ក ខត្តនៃ ក ខត្តនៃ ក ខត្តនៅ្ឌស្សិត្ត ក សច្ចិតា ជ សច្ចិតាពេន្ត្តិ ជ សច្ចិត្តិសុប្តិ ជ ដស្បិតា ក ដស្បិត្ត ក ដស្បិស្បិត្ត ក វសិទ្យាត្តា វា ទាបុណន្តិ វា ទាបុណ៌សុក្តិ វា ទារមិប្បត្តា ទិទ្រិ្ធយស្ប វសេន សន្ទាធិទុត្តា សមាធិន្រ្ទិយស្ប វសេន កាយសក្ខិ ខញ្ញុំខ្លិយសា្ស ស្រែន និឌ្ឌិទ្យត្តា

មហាវិត្ត វិមោក្ខពជា

ដន្ទ្រិយ ៤ ជាដន្ទ្រិយគឺព្រះយោគាវចរនោះបានអប់រំ អប់រំប្រពៃហើយ ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្ញិយ ព្រះយោគាវចរទាំងឡាយណា បានធ្វើឲ្យ ជាក់ច្បាស់ខ្លូវព្រះអរហត្ត ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំខ្ចិយ ព្រះយោគាវចរ ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិប្បត្តបុគ្គល ។

(৬០៤) ពួកព្រះយោគាវចរណាមួយ បានអប់រំហើយក្ដី កំពុង អប់រំក្ដី នឹងអប់រំក្ដី នូវខេត្តម បានគ្រាស់ជំងឺហើយក្ដី កំពុងគ្រាស់ជំងឺក្ដី នឹងត្រាសដឹងក្ដី (ខ្យុំ ខេត្តម្:) បានដល់ហើយក្ដី កំពុងដល់ក្ដី នឹងដល់ក្ដី (នូវនេត្ម:) បានហើយក្ដី កំពុងបានក្ដី នឹងបានក្ដី (នូវនេត្ម:) ហក់បុះ ហើយក្ដី កំពុងបាក់ធ្លះក្ដី នឹងបាក់ធ្លះក្ដី (ខ្លាំខេត្តម្:) បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ហើយក្ដី កំពុងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ក្ដី នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ក្ដី (នូវនេត្ម:) ធានពាល់ត្រូវហើយក្ដី កំពុងពាល់ត្រូវក្ដី នឹងពាល់ត្រូវក្ដី (នូវនេត្តម្:) បានដល់នៅការស្ងាត់ហើយក្ដី កំពុងដល់ក្ដី នឹងដល់ក្ដី (នូវការស្ងាត់ក្នុង នេត្តម:) ដល់នូវបារមីហើយក្ដី កំពុងដល់ក្ដី នឹងដល់ក្ដី (នូវនេត្តមហ្វមើ) ដល់ហើយខ្លាំសេចត្តីក្លៀវភាត្តី កំពុងដល់ត្តី នឹងដល់ត្តី (នូវសេចត្តីក្យៀវ ក្រក្នុងខេត្តម្នះ) ព្រះយោគាវចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត ដោយអំណាចនៃសទ្ធិទ្រ្ទិយ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ដោយអំណាចនៃ សមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វត្ត: ដោយអំណាចនៃបញ្ជាន្ទ្រិយ

សុត្តស្តីជំងឺពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(၉၀၄) (တ တဲ့ ကောင်း မရှောတ္ဆို ၅ (၁၅ អលោកសញ្ញុំ អាំក្ដេច ឧញ្បត្តាធំ ញាណំ ទាមុជួំ បឋមជ្ឈាធំ ឧត្ថយជ្ឈាធំ តត្តិយជ្ឈាធំ ចតុត្តជ្ឈាធំ អា-តាសានញ្ជាយននសមាមគ្គី វិញាណញ្ជាយននសមា-បត្ត អាកាញ្ញា **យុន្ធសមាបត្ត** នៅសញ្ជាស្តា យតាធិសាសាពត្តិ អធិច្បានុបស្បានិ ឧុក្ខានុបស្បានិ អ-ឧត្តាឧុបស្បន៌ និត្តិភាឧុបស្បន៌ វិកតាឧុបស្បន៌ និកេ-ជានុខស្សន៍ ខ**ឌិនិស្សត្តានុខស្សន៍ ១**យានុខស្សន៍ វយាឧុខស្បនិ វិទវិណា មាឧុខស្បនិ អនិមិត្តាឧុខស្បនិ អប្បសាល់តានុខស្សន៍ សុញ្ញតានុខស្សន៍ អនិប្បញ្ញា-ឧទ្ធវិបស្បន្ន យថាក្នុតញ្ញា ណឧស្បន្នំ អានីន់វានុបស្បៈ ធំ ខឌិសដ្ឋានុខស្បន៌ វិវឌ្ឍនានុខស្បន៌ សោតាបត្តិម-ត់ សភាពាមិមត្ត អភាតាមិមត្ត អរហត្តមក្ ។ ខត្តារោ សម្មប្បជាធេ ខត្តារោ ឥន្ទិខានេ

សុត្តស្តូចិណ្ឌ ។ ខ្លួកគិកាយ ចេងសត្តីទាមគ្គ

(២០៤) ពួកព្រះយោគាវចណោមួយ (អប់រំហើយក្ដី កំពុងអប់រំក្ដ និងអប់ក្តើ) នូវអព្យាបាទ ។ បេ ។ នូវអាលោកសញ្ញា សេចក្តុមខរាយ មាយ ការកំណត់ធម៌ ញាណ ជាមុជ្ជ: បឋមជ្ជាខ ខុតិយជ្ជាខ តតិ-យជ្ឈាន ចតុត្តជ្យាន អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ វិញ្ចាណញ្ចាយតនៈ សមាបត្តិ អាកិញ្ច្ជា្ជាយតនសមាបត្តិ នៅសញានាសញាយតនសមា-បត្តិ អនិប្លានុបស្សនា ខុត្ខានុបស្សនា អនត្តានុបស្សនា និព្វិទានុបស្សនា វិកគានុបស្សខា និរោជានុបស្សខា បដិនិស្សគ្គានុបស្សខា ១យានុបស្សខា វយានុចស្សនា វិចរិណាមានុចស្សនា អនិមិត្តានុចស្សនា អច្បីណិហិ តានុបស្សនា សុពាតានុបស្សនា អធិប្បញាធម្មិបស្សនា យថាក្នុតញា-ណ ខុស្សន: អាទីនវានុចស្សនា ចដិសង្គានុចស្សនា វិវដ្តនានុចស្សនា សោតបត្តិមគ្គ សក្សាតាមិមគ្គ អនាតាមិមគ្គ អរហត្តមគ្គ ។

ពួកព្រះយោគាវបរណា (បានអប់រំហើយក្ដី កំពុងអប់រំក្ដី នឹង អប់រំក្ដី) នូវសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ សម្មប្បធានទាំង ៤ ឥទ្ធិបាទទាំង ៤

មហាវគ្គេ វិមោត្តពជា

មញ្ចុំខ្លែយនិ មញ្ចុ តលនិ សត្ត ពេជ្ឈខ្លែ អាយំ អដ្ឋស្តីតាំ មក្តុំ យេ ហ៊ កោច អដ្ឋ វិមោក្តេ ភាវិតា វា ភាប់ខ្លុំ វា ភាវិស្សន្តិ វា អធិត្តភា វា អធិត្តខ្លុំ ក អជិតមិស្បីខ្លិ ក ខត្តា ក ខាចុណខ្លិ ក ខាចុ ឈុស្សន្តិ ។ ជនលៃនា ។ ជន្តល់អន្តិ ។ ជន្តល់អំ. ស្បត្តិ ក បនិវិទ្ធា ក បនិវិជ្ឈន្តិ ក បនិវិជ្ឈិស្បត្តិ វា សច្ចិតាតា វា សច្ចិតាពេន្ត្តិ វា សច្ចិតាវិស្ស្តិ វា ដស្បិតា វា ដស្បត្តិ វា ដស្បីស្បត្តិ វា វសិទ្បត្តា ក ទាបុណន្តិ ក ទាបុណ៌ស្បត្តិ ក ទាវមិប្បត្តា វា ទាបុណត្តិ វា ទាបុណ៌ស្បត្តិ វា វេសាវដ្ឋប្បត្តា សទ្ធិន្ត្រិយសា្ស សេន សន្ទានិមុត្តា សមានិន្ត្រិយ-ស្បា វសេន កោយសក្តិ ខញ្ជាំល្ប្ វសេន ជំជុំហ្វត្ថា ។

មហាវគ្គ វិមោក្ខពថា

ឥន្ទ្រិយទាំង៩ ពល:ទាំង៩ ពោជ្យង្គទាំង៧ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៤ ដ៏ប្រសើរ ពួកព្រះយោគាវចរណាមួយ បានអប់រំហើយក្ដី កំពុងអប់រំក្ដី នឹង អប់រំក្ដី នូវទៃមក្ខព័ង ៤ បានត្រាស់ដឹងហើយក្ដី កំពុងត្រាស់ដឹងក្ដី នឹងត្រាស់ជំងឺត្តី (នូវវិមោត្តទាំង៨) ដល់ហើយក្តី កំពុងដល់ក្តី នឹងដល់ ក្តី (នូវវិមោត្តជំង់ ៤) បានហើយក្តី កំពុងបានក្តី នឹងបានក្តី (នូវវិមោត្ ទាំង៨) ចាក់ធ្លុះ ហើយក្ដី កំពុងចាក់ធ្លុះក្ដី នឹងចាក់ធ្លុះក្ដី (នូវវិមោក្ ពុន្ត ៨) ធ្វេទ្យជាក់ច្បាស់ហេយក្តី កំពុងធ្វេទ្យជាក់ច្បាស់ក្តី នឹងធ្វេទ្យ ជាក់ច្បាស់ក្តី (នូវវិមោក្ខទាំង ៤) ពាល់ត្រូវហើយក្តី កំពុងពាល់ត្រូវក្តី នឹងពាល់ត្រូវក្តី (នូវវិមោត្ត្តព័ង ៤) ដល់ហើយនូវការស្ងាត់ក្តី កំពុងដល់ ក្តី នឹងដល់ក្តី (នូវការស្ងាត់កុងវិមោត្តទាំង ៤) ដល់ហើយនូវបារមក្តី កំពុងដល់ក្តី នឹងដល់ក្តី (នូវចារមក្នុងវិមោត្តទាំង ៤) ដល់ហើយនូវ សេចក្តីត្រៅក្រុក កំពុងដល់ក្តី នឹងដល់ក្តី (នូវសេចក្តីក្រៀវភាក្នុងវិមោក្ ត់ន៍ ៨) ព្រះយោគាវចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត ដោយ អំណាចនៃសន្ទិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិហ្វុត្ត: ដោយអំណា ចនៃបញ្ជាខ្ទិយ ។

សុត្តនូបិដីពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិខាមគ្នោ

ເພ ဟိ ကေးငိ ရိုးလည္ လိုက္တွာ လိုက္ခို့ရာ ဂ လိုက္ခရွိ ဂံ လိုက္ခ်ဲ့လည္ရရွိ ဂံ လင္ဗို့ကရာ ဂံ လင္ဗို့ ကေးဂါရွိ ဂံ လင္ဗိုက္ခါလည္ရရွိ ဂံ ಜလ္ဗို့ရာ ဂံ ಜလ္မရွိ ဂံ ಜလ္မို့လည္ရရွိ ဂံ ဂံလိပ္စုရွာ ဂံ ဓာပ္လက္ရွိ ဂံ

សុត្តខ្លួចិឝិក ខុទ្ទកគិកាយ បឝិសម្តិទាមផ្គ

(២០៦) ពួកព្រះយោគាវចរណាមួយ បានដល់ហើយក្ដី កំពុង ដល់ក្ដី នឹងដល់ក្ដី នូវបដិសម្ភិទាទាំង ៤ ។ បេ ។ ព្រះយោគាវ-ចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា សទ្ធាធិមុត្ត ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្បុត្ត: ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំទ្រិយ ។

ពួកព្រះយោតាវចរណាមួយ បាក់ផ្ទះហើយក្ដី កំពុងបាក់ផ្ទះក្ដី នឹង
បាក់ផ្ទះក្ដី នូវវិជ្ជាទាំង ៣ ។ បេ ។ ព្រះយោតាវចរ ទាំងអស់នោះ
ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ដ ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាកាយសត្ដិ
ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វត្ដ: ដោយអំណាច
នៃបញ្ជាខ្មុំយ ។

ពួកព្រះយោគាវចរណាមួយ សិក្សាហើយក្ដី កំពុងសិក្សាក្ដី នឹង សិក្សាក្ដី នូវសិក្ខា ពុំង ៣ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយក្ដី កំពុងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ក្ដី នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ក្ដី (នូវសិក្ខា ពុំង ៣) ពាល់ត្រូវហើយក្ដី កំពុងពាល់ ត្រូវក្ដី នឹងពាល់ត្រូវក្ដី (នូវសិក្ខា ពុំង ៣) ដល់ហើយនូវការស្ងាត់ក្ដី

មហាវិគ្គេ វិមោត្តពថា

ទាជ់សម្បើធ្វី ប្រមាញនឹង ប្រទាជានឹង ប្រទាជានឹង ប្រមាញនឹង ប្រមាលច្រើញ ប្រមាលច្ចិត្តិ ប្រមាញនឹង ប្រមាលច្ចិត្តិ ប្រមាលចាត្តិ ប្រមាលចាត់ ប្រមាលចាត្តិ ប្រមាលចាត្តិ ប្រមាលចិត្តិ ប្រមាណបាចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្តិ ប្រមាណបាច្តិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រជា ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិត្តិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាចិតិ ប្រមាណបាចិតិ ប្រមាណបាចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ ប្រមាណបាចិតិ ប្រមាណបាច្ចិតិ បាច្ចិតិ ប្រមាណបាចិតិ បាចិសិតិ ប្រមាណបាចិតិ ប្រមាណបាចិតិ ប្រមាណបាចិតិ ប្រមាណបាចិតិ ប្រមាណបាចិ

យេ ហិ គេខំ ខុត្ខំ បរិជាជន្តិ សមុនយំ
បដល់ន្តិ នំពេធ សថ្ងិកាពេន្តិ មក្កំ ភាពខ្លិ សព្វេ
នេ សនិទ្រ្តិយសា ្ស្រកពេន្តិ មក្កំ ភាពខ្លិ សព្វេ
នេ សនិទ្រ្តិយសា្ស សេខ សន្ទាធំមុត្តា សមាធិទ្រ្តិ យសា្ស សែខ កាយសក្ខាំ បញ្ញាំខ្លិយសា្ស សេខ និឌ្ឌិប្បត្តា ។

(២០៧) គេតំហាការេហិ សច្ចុប្បដិវេណ ហោះ តិ គេតំហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិជ្ឈាតិ ។ ខេត្តហា តារេហិ សច្ចុប្បដិវេណ ហោះតិ ខេត្តហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិជ្ឈាតិ ខុគ្គសច្ចុំ បរិញ្ញាបដិវេធិ បដិវិជ្ឈាតិ

មហាវិត្ត វិមោត្តពជា

កំពុនដល់ក្តី នឹងដល់ក្តី (ខ្យុការស្ងាត់ក្នុងសិក្ខា ទាំង ៣) ដល់ហើយខ្យុវ

បារមីក្តី កំពុងដល់ក្តី នឹងដល់ក្តី (ខ្យុវបារមីក្នុងសិក្ខា ទាំង ៣) ដល់ហើយ

ខ្យុវសេចក្តីក្វៀវក្អាត្តី កំពុងដល់ក្តី នឹងដល់ក្តី (ខ្យុវសេចក្តីក្វៀវក្អាត្តងសិក្ខា

ទាំង ៣) ព្រះយោគាវចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត ដោយ

អំណាចនៃសទ្ធិទ្រ្ទិយ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្រ្ទិយ

ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វត្ត: ដោយអំណាចនៃបញ្ជាំន្រ្ទិយ ។

ពួកព្រះយោគាវចរណាមួយ កំណត់ជំងឺន់ខ្លុវទុក្ខ លះបង់ខ្លុវសមុខ័យ ច្ចើឲ្យជាក់ច្បាស់ខ្លូវនិរោធ អប់រំខ្លុវមគ្គ ព្រះយោគាវចរទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាសន្ធាធិមុត្ត ដោយអំណាចនៃសទ្ធិន្ត្រិយ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ត្រិយ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វត្ត: ដោយអំណាចនៃ បញ្ជាន្ត្រិយ ។

(២០៧) ការត្រាស់ដឹងខ្លាំសច្ច: ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង បុគ្គល ត្រាស់ដឹង ខ្លាំសច្ច: ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ការត្រាស់ដឹងខ្លាំ សច្ច: ដោយអាការ ៤ យ៉ាង បុគ្គលគ្រាស់ដឹងខ្លាំសច្ច: ដោយអា ការ ៤ យ៉ាង គឺត្រាស់ដឹង ខ្លាំទុក្ខសច្ច ដែលជាបរិញ្ញាបដិវេធ ១ សុក្សស្ថិត រុះតេត្ត ប្រសិសត្ថិសាសត្តិ និយាយកាច្និ សមុខយសទ្ធំ មហានម្បីដំបើ បដ់វិជ្ឈិត មក្កសទ្ធំ ភាវនាបដ់ប-ជំ បដ់វិជ្ឈិត តែមេហិ ខត្តហាការហើ សច្ចុប្បដំបេណ ហោតិ តែមេហិ ខត្តហាការហើ សច្ចុប្បដំបេណ សេចិន្ត្រិយស្ប វេសន សទ្ធាធិមុត្តោ សមាធិន្ត្រិយ-ស្ប វេសន កាយសគ្គិ បញ្ញិន្ត្រិយស្ប វេសន និឌ្ឌិច្បុត្តោ ។

គេតំហាតាប្រព័ សច្ចុខ្យះបៃ ហោតិ គេតិហាតាប្រព័ សច្ចុខ ខេដិវិជ្ឈតិ ។ នៅហាតាប្រព័ សច្ចុខ្យះបៃ ហោតិ នៅហាតាប្រព័ សច្ចុានៃ ខេដិវិជ្ឈតិ ខុគ្គសច្ចុំ ខរិញ្ញាខេដិប ខំ ខដិវិជ្ឈតិ សមុខយសច្ចុំ ខហានឲ្យដំប់ជំ ខដិវិជ្ឈតិ និបានសច្ចុំ សច្ចិតិវិយាខដំប់ជំ ខដិវិជ្ឈតិ

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិខាមត្ត

គ្រាស់ដឹង នូវសមុខយសច្ច ដែលជាបហានហ្វដិវេធ ១ គ្រាស់ដឹង នូវ
និរោធសច្ច ដែលជាសច្ចិតិវិយាបដិវេធ ១ គ្រាស់ដឹង នូវមគ្គសច្ច ដែល
ជាភាវនាបដិវេធ ១ នេះឯង ការគ្រាស់ដឹងនូវសច្ច: ដោយអាការ ៤
យ៉ាង នេះឯង បុគ្គលកាលគ្រាស់ដឹងនូវសច្ច: ដោយអាការ ៤ យ៉ាង
ដែលឈ្មោះថាសន្ធាធិមុត្ត ដោយអំណាចនៃសន្ធិទ្រ្ទិយ ឈ្មោះថាកាយសត្តិ
ដោយអំណាចនៃសមាធិន្រិយ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វត្ត: ដោយអំណាចនៃ
ចញ្ជាន្ទិយ ។
ញ្ជានិ្ទ្

ការត្រាស់ដឹង ខ្លាស់ចូ: ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង បុគ្គល ត្រាស់ដឹងខ្លាស់ចូ: ទាំងឡាយ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ការត្រាស់ ដឹងខ្លាស់ចូ: ដោយអាការ ៩ យ៉ាង បុគ្គលត្រាស់ដឹង ខ្លាស់ចូ: ទាំងឡាយ ដោយអាការ ៩ យ៉ាង គឺ ត្រាស់ដឹង ខ្លាំទុក្ខសច្ច ដែល ជាបរិញ្ញាបដិវេធ ១ ត្រាស់ដឹង ខ្លាំសមុខយស់ច្ច ដែលជាបហាន-ប្បដិវេធ ១ ត្រាស់ដឹង ខ្លាំនិះពេធស់ច្ច ដែលជាស់ច្ចិតិវិយាបដិវេធ ១ មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពជា

មក្សច្ចុំ ភាវនាមជំរើន មជ្ជវិជ្ឈាត់ មក្សច្ចុំ(°) ភា. ကောင္းက ($^{f k}$) ေနာက္ျငည္းကို ေပးကားျငည္းက ေ សតុសថ្នារាន ខហានឲ្យដំប់ពោ ខ សត្វកុសហៈ $\hat{\mathbb{S}}^{(m)}$ ကားဆာမား $\hat{\mathbb{S}}^{(m)}$ ကေးသာမား $\hat{\mathbb{S}}^{(m)}$ ေ စေရာက္ဆို မက္ခုံး ေ យាជន្ណាយ ន ខ្លាំងមារ ។ មេស្នា ខាងសាមារា ស្នា ស្នេតិ ស្នេស ស្ ហិ សត្វាធិ ខដិវិជ្ឈាញ សន្ទិធ្វិយស្ប ។សេធ សន្ទាន់មុត្តោ សមាន់ន្ទ្រិយស្បូ វេសេន កាយសក្ខា បញ្ជាំខ្លួយសា ្ស្រាស្ត្រ ឧឌ្ឌិច្បុគ្នោ ។

ត្តិយកាណវារំ ។

ទ មគ្គសក្ខុគ្គិ បាប់សេសោ មញ្ញេ ។ ៤ ១. ម. អភិញ្ញាបដំផែល។ ៣ ១. ម. សញ្ញាក្ស. លាខំ ។

មហាវគ្គ វិមោក្ខពថា

ត្រាស់ដឹង នូវមគ្គសច្ចុ ដែលជាភាវនាបដិវេធ ១ ការគ្រាស់ដឹងដោយករិយា អប់រំខ្លុវធម៌ទាំងីត្បូង (ភាវនាបដ់វេធ)១ ការគ្រាស់ដឹងដោយកិរិយាកំណត់ខ្លុវ សង្ខារទាំងពួង (បរិញ្ញាបដ់វេធ) ១ ការគ្រាស់ដឹងដោយការលះបង់ខ្លុវកុ សលទាំងពួង (បហានហ្វដ់វេធ)១ ការគ្រាស់ដឹងដោយករិយាអប់រំនូវមគ្គ ទាំងហួន (ភាវនាបដិវេធ) ១ ការគ្រាស់ដឹងដោយកិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវនិរោធ (សច្ចិកិរិយាបជិវេធ) ១ នេះឯង ការគ្រាស់ដឹងនូវសច្ច: ដោយ អាការ ៤ យ៉ាង នេះឯង បុគ្គលកាលត្រាស់ដឹង នូវសច្ច:ទាំងឡាយ ដោយអាការ ៩ យ៉ាង ដែលឈ្មោះថាសទ្ធាធម្មត្ត ដោយអំណាចនៃ សទ្ធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ដោយអំណាចនៃសមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិហ្វត្ត: ដោយអំណាចនៃបញ្ជាខ្លិយ ។ ចច់ ខុតិយភាណវារ: ។

សុត្តនូមិផក ខុទ្ធកទិកាយស្បូ មធិសម្តិភាមគ្នោ

(២០៤) អនិច្ចតោ មនសិការេតោ កម្ពិ សន្ធារា ឧបដ្ឋន្តិ^(០) ឧុក្ខាតោ មនសិការេតោ កម្ពិ
សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ អនត្តតោ មនសិការេតោ កម្ពិ
សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ ។ អនិច្ចតោ មនសិការេតោ ១យតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ ឧុក្ខាតោ មនសិការេតា
កយតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ ឧុក្ខាតោ មនសិការេតា
កយតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ អនត្តតោ មនសិការេតា
កេញតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ អនត្តតោ មនសិការេតា
តោ សុញ្ញាតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ ។

អនិច្ចតោ មន្ទសិកកោត ក៏ពេហុលំ ចិត្តិ ហោតិ ខុត្តតោ មន្ទសិកកោត ក៏ពេហុលំ ចិត្តិ ហោតិ អនត្តតោ មន្ទសិកកោត ក៏ពេហុលំ ចិត្តិ ហោតិ ។ អនិច្ចតោ មន្ទសិកកោត អនិទ្ធតា មន្ទសិកកោត អនិទ្ធតា ប្រលំ $(^{L})$ ហោតិ ខុត្តតោ មន្ទសិកកោត មន្ទសិកកោត ប្រសួទ្ធិ. ពេហុលំ $(^{L})$ ហោតិ ខុត្តតោ មន្ទសិកកោត ប្រសួទ្ធិ. ពេហុលំ $(^{L})$ ហោតិ អនត្តតោ មន្ទសិកកោត ប្រនិទ្ធិ ពេហុលំ $(^{L})$ ហោតិ អនត្តតោ មន្ទសិកកោត ប្រនិទ្ធិ

ទន. ឧបដ្ឋហត្តិ ។ ៤ន.ម.អធិមោក្ខពហុលំ ចិត្តិ ។ ៣ ៤ ន. ម. ឯត្តស្ថា ចិត្តស្ថិ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិជិក ខុទ្ធកតិកាយ បជិសម្តិទាមគ្គ

(២០៨) កាលព្រះយោគវបរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន
សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដឡើនដូចម្ដេច កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត
សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដឡើនដូចម្ដេច កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត
មែនខ្លួន សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដឡើនដូចម្ដេច ។ កាលព្រះយោគារបរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដឡើន
ឋាអស់ទៅ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដ ទ្បីង ឋាជាភ័យ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដ ទ្បីង ឋាជាភ័យ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត សង្ហារទាំងឡាយ ប្រាកដ

កាលព្រះយោតាវចរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនខៀង ចិត្តច្រើនដោយអ៊ី កាលលោក ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត ចិត្តច្រើនដោយអ៊ី កាលលោក ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនទូន ចិត្តច្រើនដោយអ៊ី ។ កាលព្រះយោ-គាវចរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនខៀង ចិត្តច្រើនដោយអធិមោត្ត (សេច-ក្តីជឿស៊ីច) កាលលោក ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ចិត្តច្រើនដោយបស្សទ្ធិ (សេចក្តីស្វច) កាលលោក ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ចិត្តច្រើនដោយបស្សទ្ធិ (សេចក្តីស្វច) កាលលោក ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនទូន ចិត្តច្រើន ដោយវេទៈ(១) ។

[•] វេទ: សំដោយពេញណេក្នុង**ម**គ្គ ៤ ។ អ**គ្គី**ពថា ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

អនិច្ចតោ មនស់ការេ អនិមេត្ត ពេល្យ ការ អនិច្ចតោ មនស់ការេ ការ មនុស្ស មនិល្ចក់ នុក្ខា នេ មនស់ការេ ស្ត្រា ប្រស្បិន្និតហុលោ កានទំ ម៉ែនក្តាំ បនិល្ចក់ អនិត្តតោ មនស់ការេ អនិត្តតោ មនស់ការេ អនិច្ចតោ មនស់ការេ កានទំ ម៉ែនក្តាំ បនិល្ចក់ ។ អនិច្ចតោ មនស់ការេ ស្ត្រា អនិច្ចតោ មនស់ការេ ស្ត្រា អនិច្ចតា មនស់ការេ ស្ត្រា អនិច្ចតា មនស់ការេ ស្ត្រា មន្ត្រិតហុលោ អប្បណ៌ហិត តោ មនស់ការេ ស្ត្រា ប្រស្បិន្តិតហុលោ អប្បណ៌ហិត សំខេត្តតា មនស់ការេ ស្ត្រា ប្រសាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បណ៌ហិត សំខេត្តតា បនិល្ចក់ បនិល្ចក់ ប្រសាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បណ៌ហិត សំខេត្តតា បនិល្ចក់ ប្រសាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បណ៌ហិត សំខេត្តតា បនិល្ចក់ ប្រសាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បណ៌ហិត សំខេត្តតា បនិល្ចក់ ប្រសាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បណ៌ហិត ប្រសាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បណ៌ហិត ប្រសាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហុលោ អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្តិស្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិស្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិស្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិន្ត្រិតហុលា អប្បាធិនិត្ត បាចិន្ត្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិតហិនិត្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្ត្រិត បាចិន្តិសិន្តិសិន្ត្តិសិន្ត្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្ត្តិសិន្ត្រិតហិនិន្ត្រិតបាចិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិតហ្វាសិន្តិសិន្ត្រិតិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្ត្តិសិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិត បាចិន្ត្រិត អាចសិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិត បាចិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិតបាចិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិត បាចិនិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្ត្រិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្តិសិន្

មហាវិត្ត វិមោក្ខពថា

ព្រះយោគាវចរ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀង ជាអ្នកច្រើនដោយអ-ធិទោត្ត តើនឹងបាននូវវិទោត្តដូចម្ដេច កាលធ្វើខុកកុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ជាអ្នក ច្រើនដោយបស្សទ្ធិ តើនឹងបាននូវិទោក្ខដូចម្ដេច កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា មិនមែនខ្លួន ជាអ្នកច្រើនដោយវេទ គើនឹងបាននូវវិមោក្ខដូចម្ដេច ។ ព្រះ យោគាវចរ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀង ជាអ្នកច្រើនដោយអធិទោក្ខ រមែងបាននូវអនិមិត្តពៃមាត្ត^(១) កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ជាអ្នកច្រើន ដោយបស្សទ្ធិ រមែងបាននូវអប្បណ៌ហិតវិមោត្ត(🖢) កាល់ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន ជាអ្នកច្រើនដោយវេទ: វមែងបាននូវសុពាតវិមោត្ថ^(៣) ។ (២០៩) កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន ជា អ្នកច្រើនដោយអធិមោត្ត តើមានវិមោត្តដូចមេច ជាអធិបតី ។ ក្នុង ភាវនា វិមោក្ហុំនាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមវិមោក្ដ្ឋាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហ-ជាត្តហ្វូច្ច័យ អត្តាមត្តាហ្វូច្ច័យ និស្សយហ្វូច្ច័យ សម្បូយុត្តហ្វូច្ច័យ មាន កិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាដូចមេច បុគ្គល**ណា**ចម្រើន ។

๑. ๒. ๓. ទាំង ๓ ស័ព្ទនេះជាឈ្មោះ នៃអរិយមត្ត ដោយអត្តថារួចបាក់ លេស ។ វិសុទ្ធិមត្ត។

សុគ្គន្តបំដីកេ ខុទ្ធកនិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

ឧុក្ខាតេ មន្ទសិការោតេ មស្បន្ទិតហុលស្ប យ កត់ វិមេត្តា ឥឧន្យហ ហេន្តិ សហជាត-ပျွင့္နယာ ကောင္ရဲ့ မက္သာမက္ဆပ္ခင္နယာ ကောင္ရဲ့ ခဲ့လ<u>ျ</u>-ထရၢိဳင္ငံကာ ကောင္စီ ကမ္စ္သိုထုန္ကရၢိဳင္ငံကာ ကောင္စီ រាយស្ត្រ (អាចម្លេច អាវុល (សា អាវេតិ ។ អនត្តតោ មនសិកាហេតោ ប៉េនពហុលស្ស ក-តទោ វិទោក្ខោ អាធិចតេយ្យោ យោតិ ភាវជាយ កត់ វិទេត្តា ឥឧទ្ធយា យោធ្តុំ សមាជាឥឌ្ឃថ្នុ-ယာ ေတာင္ရွိ မက္သမစ္ယာဗျင္နယာ ေတာင္ရွိ နဲ႔ေျပာဗျွ. ទ្ធយា យោត្តិ សម្បយុត្តទ្បទ្ធយា យោត្តិ ឯការសា យោត្តិ កោនត្តេន ភាវនា កោ ភាវេតិ ។

អនិច្ចតោ មនសិកាហេតា អនិយ្យក្នេពហ្យស្ប អនិច្ចត្តា វិមោក្ខោ អនិច្ចតេយ្យោ យោតិ ភាវនាយ ទ្វេ វិមោក្ខា តនន្ធយា យោត្តិ សហជាតឲ្យចូយា យោត្តិ អញ្ញមញ្ញឲ្យចូយា យោត្តិ និស្បយឲ្យចូយា យោត្តិ សម្បយុត្តព្យុច្ចយា យោត្តិ និស្បយឲ្យចូយា

សុត្តស្តូចិដិក ខុទ្ទកគិកាយ បដិសម្តីទាមគ្គ

កាលព្រះយោតាវថា ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ជាអ្នកច្រើន ដោយបស្សទ្ធិ តើវិទោត្តអ្វី ជាអធិបតី, ក្នុងតាវនា មានវិទោត្តប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាម នូវវិទោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញ្ចេញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាដូចម្ដេច បុគ្គលណា ចម្រើន ។

កាលព្រះយោតាវបរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែនខ្លួន ជាអ្នក ច្រើនដោយវេទ: តើវិមោត្តអ៊ី ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មានវិមោត្ត ប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាមខូវវិមោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញាមញាហ្វូច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វូច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ កាវនា ដោយអត្តថាដូចម្ដេច បុគ្គលណា ចម្រើន ។

កាលព្រះយោគាវបរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀង ជាអ្នក ច្រើនដោយអធិចោត្ត អនិមិត្តវិមោត្ត ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មាន វិមោត្ត ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាម នូវវិមោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហ. ជាតប្បច្ច័យ អញ្ជម្ជាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពជា

អនត្តតោ មន្ទស្វាកាសេតា ៤ឧ៣ហុសស្ប សុព្រាតា វិមោត្តោ អាធិបតេញោ យោតិ ភាវនាយ
ន្វេ វិមោត្តា គន្ធេសា យោត្តិ សហជាតប្បច្ចយា
យោត្តិ អញ្ហាមញ្ញប្បច្ចយា យោត្តិ និស្បយប្បច្ចយា
យោត្តិ សម្បយុត្តប្បច្ចយា យោត្តិ និស្បយប្បច្ចយា
យោត្តិ សម្បយុត្តប្បច្ចយា យោត្តិ និស្បយប្បច្ចយា

មហាវត្ត វិមោក្ខពជា

មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ បុគ្គល**ណា** ប្រតិបត្តិត្រូវ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាចម្រើន ឯបុគ្គលដែលប្រតិបត្តិទុស មិនមានការចម្រើន នូវវិមោត្តទេ ។

កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ជាអ្នកច្រើនដោយ បស្បន្និ អច្បូណិហិតវិមោត្ត ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មានវិមោត្ត ២ ប្រព្រឹត្តទៅតាម នូវវិមោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញមញ្ជូច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ កាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ បុគ្គលណាច្រតិបត្តិទ្វ បុគ្គល នោះ ឈ្មោះថាបម្រើន ឯបុគ្គលដែលប្រតិបត្តិទុស មិនមានការ បម្រើននូវវិមោត្តទេ ។

កាលព្រះយោគាវថា ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១ន ជាអ្នក ច្រើនដោយវេទ: សុញាតវិមោត្ត ជាអធិបតី, ក្នុងភាវនា មាន វិមោត្ត ៤ ប្រព្រឹត្តទៅគាម នូវវិមោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហ. ជាតប្បច្ច័យ អញាមញាហ្វច្ច័យ និស្សយហ្វច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វច្ច័យ សុត្តស្ថិតពេ ខុខ្ខាតិកាយស្ស បតិសត្តិភពត្តា ឯកកសដ្ឋេខ ភាវនា យោ សម្មាជដ៏ជញ្ជោ សោ ភាវេតិ ឧត្តិ មិច្បាជដ៏ជន្មក្សា វិមោក្ខាភាវនា ។

(២០០) អនិច្ចុតោ មនសិការោតោ អនិមោក្ខុត-ហុលស្ប ភេឌមោ វិមោក្ដោ អាជិបតេយ្យា ហោតិ ភាវជាយ កត់ វិមាក្សា តឧន្យហ យោធិ្តសហជា-នុស្សទំណ ឈេខ មួយ ខេស្សទំណ ឃេខ ខ្មុំ ខ្មុំស្បិ-រសា យោត្តិ ឯការសដ្ឋេន ភាវនា ៥ដំវេត្តកាលេ កតទេ វិទេស្គោ អាធិបតេយ្យា យោតិ បដិឋេណ-យ គេត់ វិមោត្តា នធន្ធយា យោធ្តុំ សហជានប្ប-င္နီဟာ ေတာင္ရဲ့ မက္သမက္ဆစ္ခင္အဟာ ေတာင္ရဲ့ ဒဲ့လ႑ယဗျွ-ទំណ ឈេខ្ញុំ អាឡាល់ឌីឡាចំឈ ឈេខ្ញុំ វាយមេប ហេត្តិ គេខេត្តេ ភាវជា គេខេត្តេ មដ៌វេ ។

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិភាមត្ត
ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ បុគ្គលណាប្រតិបត្តិត្រូវ បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះថាចម្រើន ឯបុគ្គលដែលប្រតិបត្តិខុស មិនមានការចម្រើននូវ
វិមោត្តទេ ។

(৮១०) កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន ជា អ្នកច្រើនដោយអធិមោត្ត តើវិមោត្តអ្វី ជាអធិបតី, ក្នុងភាវនា មាន វិមោក្ប៉ុនាខ ប្រព្រឹត្តទៅតាមខូវវិមោក្ដ្រាអធិបតី នោះ ទាំងដោសហដាត លិច្ច័ក មឃាតយលិច្ច័ក ទ្**សាកែលិច្ច័ក សុនាក់ ខ្ពស់ គ្**ឌ ស**ន** កិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ, ក្នុងកាលជាទីត្រាស់ ដឹង តើវិមោត្តអ្វី ជាអធិបតី, ក្នុងការគ្រាស់ដឹង មានវិមោត្តប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាម នូវវិមោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អពាមពាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាដូចម្ដេច ការត្រាស់ដឹង ដោយអត្តថាដូចម្ដេច ។

មហាវិគ្គេ វិមោត្តកថា

មហាវិត្ត វិមោត្តកប៉ា

កាលព្រះយោតវេចវ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត ជាអ្នកច្រើនដោយ
បស្សទ្ធិ តើវិមោត្តអ៊ីជាអធិបតី, ក្នុងតាវនា មានវិមោត្តប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្ត
ទៅតាមនូវវិមោត្ត ជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញមញា
ប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា
ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ, ក្នុងកាលជាទីត្រាស់ដឹង តើវិមោត្តអ៊ី ជា
អធិបតី, ក្នុងការត្រាស់ដឹង តើវិមោត្ថប៉ុន្មានប្រព្រឹត្តទៅតាម នូវវិមោត្ត
ជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អញមញ្ជប្ច័យ ខិស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាដូច
ម្ដេច ការត្រាស់ដឹង ដោយអត្តថាដូចទេ្ច ។

អាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែន១្វន ជាអ្នក ច្រើនដោយវេទ: តើវិមោក្ខុអ្វី ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មាន វិមោក្ខុប៉ុន្មាន ប្រព្រឹត្តទៅតាម នូវវិមោក្ខ ជាអធិបតីនោះ ទាំងជា សហជាតប្បច្ច័យ អញមញ្ហប្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្ត ប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ កាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ, សុត្តស្តូបិដិកេ ខុទ្ធកតិកាយស្បា បដិសម្តិទាមត្ថោ

អនិច្ចតោ មន្ទសិកកោតោ អនិមេត្តពេទ្យលេស្បូ
អនិច្ចត្តា វិមោត្តោ អានិបតេយ្យោ ហោតិ ភាវនាយ ធ្វេ វិមោត្តា តនន្ធយា ហោតិ សហជាតប្បចូយា ហោតិ អញ្ញមញ្ញចូយា ហោតិ និស្បយប្បច្ច័យា ហេតិ សម្បយុត្តប្បច្ច័យា ហេតិ និស្បយសា ហេតិ បនិបនកាលេខ អនិច្ចត្តា វិមោត្តា
អានិបតេយ្យា ហោតិ ជនិបនាយ ធ្វេ វិមោត្តា
តន្ធយា ហេតិ សហជាតប្បច្ច័យ ហេតិ អញ្ញអានិបតេយ្យា ហេតិ និស្បយប្បច្ច័យ ហេតិ អញ្ញគញ្ញប្បច្ច័យ ហេតិ និស្បយប្បច្ច័យ ហេតិ អញ្ញគញ្ញប្បច្ច័យ ហេតិ និស្បយប្បច្ច័យ ហេតិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ហេតិ និស្បយប្បច្ច័យ ហេតិ អញ្ញជន្នន ភាវនា ឧស្បន្នេន បនិបសា ហេតិ និស្ស ស
ដែន ភាវនា ឧស្បន្នេន បនិបសា ហេតិ និស្ស បន្ទិ ស
ដែន ភាវនា ឧស្បន្នេន បនិបសា ហេតិ វិមាសា

ដែន ភាវនា ឧស្បន្នេន បនិបសា វិបនិវិជ្ឈាតិ ។

សុត្តនូបិធី។ ខុទ្ធកនិកាយ បតិសម្តិភាមគ្គ

ក្នុងកាលជាទីត្រាស់ដឹង តើវិមោក្ខអ្វី ជាអធិបតី, ក្នុងការត្រាស់ដឹង វិមោក្ខ ប៉ុនាខេប្រព្រឹត្តទៅតាម នូវវិមោក្ដាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បុល្យ អពាមពាហ្វច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ដោយអត្តថាដូចម្ដេច ការគ្រាស់ដឹង ដោយអត្តថាដូចម្ដេច កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន ជាអ្នកច្រើនដោយ អធិមោត្ត អនិមិត្តវិមោត្ត ជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មានវិមោត្ត នូវវិមោក្ខុជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ ប្រព្រឹត្តទៅតាម អពាមពាហ្វច្ច័យ ញ ញ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ก็**ยา**ลหลิษิ**ลุ**โเยา**สู**นาหลิบลีในร *សូម្បីក្*ុ**ងកាលដាខ**ត្រាស់ដឹង ប្រព្រឹត្តទៅ តាមខ្លូវវិទោត្តជាអធិបតីនោះ **មាន**វិមោក្ខ ២ ការត្រាស់ជីង ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អតាមតាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ យុត្តហូចូយ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ ដោយអត្តថា ឃើញ យ៉ាង៍ខេះឯង ព្រះយោគាវចវ ការត្រាស់ដឹង កាលត្រាស់ដឹង ឈ្មោះថាចម្រើន ក៏បាន កាលចម្រើន ត្រាស់ជំងំ កំពុន ។

មហាវិត្តេ វិមោក្ខកថា

ឧុក្ខាតោ មន្ទស់ការោតោ បស្សន្ទិតហុលស្ប អ-**ខ្យួណ៍ហ៍តោ វិទោក្គោ អាជិបតេយ្យោ ហោតិ** ភាវ-នាយ ខ្ញុំ វិមោត្តា តឧន្យហ ហោឆ្គុំ ស១សិតៗ-င္နီဟာ ကားန္စီ မက္သေမက္ဆင္ဆိုင္နီဟာ ကားန္စီ နီည႑ယာပ္ခုိ င္နီဟာ ကောင္စီ မာမျိတ္ခန္မရွင္နီဟာ ကောင္စီ ပါကၤလာ យោឌ្គិ មឌិឋេខកាលេខិ អប្បណ៌ហិនោ វិមោក្ដោ អាឌិបតេយ្យោ យោតិ បដិឋេលយ ធ្វេ វិមោត្តា ត-ឧទ្ធយា យោត្តិ សមាជាតប្បច្ចុយា យោត្តិ អភាមតា-ပျ္ခင္နယာ **ကောင္ရွိ ခ်ဲ့ နာႏ္မယ္ ပ**ျခင္နယာ ကေနရွိ နာမျိဳ့ ထု-ត្តប្បច្ចុយា ហោត្តិ ឯការសា ហោត្តិ ឯការសង្ខេត អាវេល ឧស្សិនដើន ឧត្សព្រះ វារូ ឧត្សឌីលើនិត្ ភាប់គំ ភាប់ស្ពេច ចឌ់វិជ្ឈគំ ។

អនត្តតោ មន្ទសិការោត បើឧតហុបស្ប សុញ្ញ-តោ វិទោក្ខោ អាជិមតេយោ្យ ហោតិ ភាវនាយ ខ្វេ វិទោក្ខា នឧន្ទយា ហោន្តិ សហជានេហ្បីទ្ទុយា ហោន្តិ

មហាវិត្ត វិមោក្ខពបា

កាលព្រះយោគាវចរធ្វើខុតក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ខ ជាអ្នកច្រើនដោយ បស្សទ្ធិ អប្បូណិហិតវិមោក្ដុជាអធិបតី, ក្នុងភាវនា មានវិមោក្ខុ ២ ប្រព្រឹត្ត ទៅតាមនូវវិមោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ អពាមពា-ញ ញ ប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វូច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ សូម្បី ក្នុងកាលជាទីត្រាស់ដឹង ក៏មានអហ្ជូណិហិតវិមោក្ជាអធិបតីដែរ, ក្នុងការ ត្រាស់ដឹង មានវិមោត្ត ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាម នូវវិមោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតហ្វូច្ច័យ អពាមពាហ្វូច្ច័យ និស្សយហ្វូច្ច័យ សម្បូយត្ត. ប្បច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ ការត្រាស់ ជឹង ដោយអត្ថថ ឃើញ យ៉ាងនេះឯង ព្រះយោគាវចរ កាលត្រាស់ដឹង ឈ្មោះថាចម្រើន ក៏បាន **កាលចម្រើន ឈ្មោះ**ថាត្រាស់ដឹង ក៏បាន ។ កាលព្រះយោគាវចរ ច្រើនុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១៩ ច្រើនដោយវេទ: សុពាតវិមោត្តជាអធិបតី, ក្នុងកាវនា មានវិមោត្ ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាម ខ្ញុវិមោក្ដដាអធិបតីនោះ ទាំងជាសហជាតប្បច្ច័យ

សុត្តខ្ពស់ជា ខុទ្ធពនិកាយស្ស បាជិសម្តិទាមគ្នោ

រុជ្ជាំខ្ញុំ រ ឧត្តរុក្ស ស ឧត្តរក្ស ស ឧត្តរុក្ស ស ឧត្តរក្ស ស ឧត្តរក្ឋ ស ឧត្តរក្ស ស ឧត្តរក្ស ស ឧត្តរក្ស ស ឧត្តរក្ស ស ឧត្តរក្ស ស

(៦០០) អចិច្ចតោ មនសិកកោតោ កត្តមោ នៃ មេក្ត្រា អចិមត្តោ យោតិ កត្តម (១) មែកក្តស្ប អចិ-មត្តត្តា សន្ទាចិមត្តោ យោតិ ឧុក្ខាតោ មនសិកកោ-តោ កត្តមោ មៃមក្តោ អចិមត្តោ យោតិ កត្ មាំមេក្ខាស្ប អចិមត្តត្តា កាយសក្ខា យោតិ អន-ត្តតោ មនសិការោតោ កត្តមោ វិមោត្តោ អចិម-ត្តោ យោតិ កត្តមមៃរក្សស្ប អចិមត្តត្តា ជិជ្ជិប្ប-ត្តោ យោតិ ។

១ម. កត្ម ។

សុត្តនូបិជិព ខុទ្ទពនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

អពាមពាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ សម្បយុត្តហ្វូច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ សូម្បីក្នុងកាលជាទីត្រាស់ដឹង ក៏មានសុខាតវិមោត្ត ជាផធិបតីដែរ ក្នុងការ ត្រាស់ដឹង មានវិមោត្ត ៤ ប្រព្រឹត្តទៅតាមខូវវិមោត្តជាអធិបតីនោះ ទាំង ជាសហជាត់ហ្វូច្ច័យ អភាមភាហ្វូច្ច័យ និស្សយហ្វូច្ច័យ សម្បយុគ្គហ្វូច្ច័យ មានកិច្ចតែមួយ ភាវនា ដោយអត្តថាមានកិច្ចតែមួយ ការត្រាស់ជីង ដោយអត្តថាឃើញ យ៉ាងនេះឯង ក្រះយេ គាវិចរ កាលគ្រាស់ដឹង ឈ្មោះថាចម្រើន ក៏បាន កាលចម្រើន ឈ្មោះថាត្រាស់ដឹង ក៏បាន ។ (២១១) កាលព្រះយោគាវចរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង គើ វិទោត្តអ្វី ដ៏ក្រៃលៃង ព្រះយោគាវចរ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត តើព្រោះ មានវិទោត្តអ៊ីដ៏ក្រៃលែង កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ តើវិមោត្តអ៊ី ដីក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ គើព្រោះមានវិមោក្ខ អ៊ីដីក្រៃលែង កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១ូន តេវិមោត្តអ៊ីដ៏ក្រៃលែង ព្រះយោគាវចរ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្វត្ត: គេព្រោះមានវិមោក្ខអ្វីដ៏ក្រែលែង ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខកថា

អនិទ្ធតោ មនសិការោតោ អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ អធិម តោ ហោត់ អធិមិត្តិសោកស្ប អធិមត្តា ស-ឌ្វាន់មុត្តោ ហោត់ ឧុក្ខាតោ មជសិការោតោ អប្ប-ណ៍ហ៍តោ ម៉ែម ក្ដោ មជ៌មត្តោ ហោតិ អប្បណ៌ហ៍តៈ វិមេាក្សារ ្ទមិត្ត សាយសក្ខិ ហេខិ មន្ត្រា មន្ទុស្ធាស្រា ស្ព្រា ស្ព្រា មន្ទ្រ ស្ពេច ស្ពេច សុញ្តាវ៉ាមាក្សស្រ អធិមត្តតា ជិឌ្ឌប្បត្តោ ហោតិ ។ $(b \circ b)$ ଧធୁស នោ អធ៌មុ ត្តេត $(\circ)$ ଧធ្វធ៌មុ ត្តេ ដុដ្ឋត្ត សច្ចិត្តពេតតំ() កាយសត្តិ ជិដ្ឋត្តា បត្តោត៌ ជំជ្ជីច្បត្តោ សន្ទមាន្តោ អធិម្មត្តតិត សន្ទាធិមុត្តោ လာဓಜက္ရှိ ဗေဗဓိ ಜုံလက် ဗေဌာ ဒီးကျင်း ဒဲ့တွာဇိ လ ច្ចាក់ពេសតេ កាយសត្ត្ ខុត្តា សង្ខាក សុខា និ-រោយតេ ញាណ^(m) ហោតិ ឧិឌ្ឌ នៃតែ សច្ចិកតេ ដស្សិត ខណ្ឌយាត់ ឧឌ្ឌិហ្សត្តា ។

១៦. ម. វិមុ គ្នាតិ ។ ៤ ម. សប្តិពពោតិ ។ ៣ ខ. ម. ញាតំ។

មហាវិត្ត វិមោក្ខពថា

កាលព្រះយោគាវថា ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀន អនិមិត្តវិមោត្ត ជាគុណជាតដ៏ក្រៃលៃន៍ ព្រះយោគាវថា ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត ព្រោះ មានអនិមិត្តវិមោត្តដ៏ក្រៃលៃន៍ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត អប្បូណ៌ហិត-វិមោត្ត ជាគុណជាតដ៏ក្រៃលៃន៍ ព្រះយោគាវថា ឈ្មោះថាកាយសត្តិ ព្រោះមានអប្បូណ៌ហិតវិមោត្តដ៏ក្រៃលៃន៍ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន ១ន សុញាតវិមោត្ត ជាគុណជាតដ៏ក្រៃលៃន៍ ព្រះយោគាវថា ឈ្មោះ ថា ខិជិញ្ជត្ត: ព្រោះមានសុញាតវិមោត្តដ៏ក្រៃលៃន៍ ៗ

(৮១৮) ព្រះយោគាវចរកាលដឿ ចុះចិត្តស៊ប់ ហេតុនោះ ឈ្មោះ
ថាសត្វាធិមុត្តចុគ្គល ព្រះយោគាវចរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ព្រោះពាល់ត្រូវ
(នូវឈាន) ហេតុនោះ ឈ្មោះថាកាយសត្វិចុគ្គល ព្រះយោគាវចរ
សម្រេចហើយ ព្រោះយល់ត្រូវ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាខិដ្ឋិហ្បត្តបុគ្គល
ព្រះយោគាវចរកាលដឿ ចុះចិត្តស៊ប់ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាខិដ្ឋិហ្បត្តបុគ្គល
ព្រះយោគាវចរកាលដឿ ចុះចិត្តស៊ប់ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្តបុគ្គល ព្រះយោគាវចរពាល់ត្រូវជាដំបូងនូវឈានផស្សៈ ក្នុងកាលទាន់
ក្រោយទើបធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវព្រះនិញ្ជានជាទីរលត់ (កិលេស) ហេតុ
នោះ ឈ្មោះថាកាយសត្វិចុគ្គល ញាណ គឺជាធម្មជាតដែលខ្លួនឃើញ
ហើយ ដឹងហើយ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ពាល់ត្រូវហើយដោយបញ្ហា
ថាសង្ហារជាខុត្ត និរោធជាសុខ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាខិដ្ឋិហ្បត្តបុគ្គល ៗ

សុត្តស្ថិត ។ ខេ ។ សុត្ត អញ្ជាភានិ ។ ខេ ។ អេច និទ្ឋិត្ត ។ ខេ ។ សុត្តា អញ្ជាភានិ ។ ខេ ។ សុត្តា អញ្ជាភានិ ។ ខេ ។ អេច និទ្ឋិត្ត ។ ខេ ។ អេច សេត្តិ អញ្ជាភានិ ។ ខេ ។ អេច សេត្តិ អារីត្តេទិ ។ ខេ ។ អេច សេត្តិ អារីត្តិ មានិសាត្តិ អារីត្តិ មានិសាតិ អារីត្តិ មានិសាត្តិ អារីត្តិ មានិសាត្តិ អារីត្តិ មានិសាត្តិ អារីត្តិ មានិសាត្តិ អារីត្តិ មានិសាត្តិ អារីត្តិ មានិសាត្តិ អារីត្តិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិស្សិត្តិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្សិទ្ធិ អារីត្រិ អារីត្រិ អារីត្បិ អារីត្បិ អារីត្រិ អារីត្បិ អារីត្បិ អារីត្បិសិត្តិ អារីត្រិ អារីត្ប

យេ ហិ កោះ ខុក្ខិ មាំជានន្តិ សមុនយំ មដ-ហន្តិ និពេនិ សច្ចិកាពេន្តិ មក្តិ ភាពន្តិ សព្វេ គេ អនិមិត្តាមៃកក្សា ស្រែន សន្ធានិមុត្តា អប្បាណ៌ហិ-គាំមេក្សាស្ប សែន កាយសក្ខិ សុញ្ញាគាំមេក្នេ-ស្ប សែន និឌ្ឌិព្យុត្តា ។

សុត្តស្ថិធិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តីទាមគ្ន

យោតាវចណោមួយ អប់រំហើយក្ដី កំពុងអប់រំក្ដី នឹងអប់រំក្ដី
នូវនេក្ខម្ម: ។ បេ ។ យោតាវចរ ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ដ
ដោយអំណាច នៃអនិមិត្ដវិមោក្ខ ឈ្មោះថាកាយសក្ខិ ដោយអំណាច
នៃអប្បណ៌ហិតវិមោក្ខ ឈ្មោះថាទិដ្ឋិហ្បត្ដ: ដោយអំណាច នៃសុញាតវិមោក្ខ ។ យោតាវចរណាមួយ (អប់រំហើយក្ដី កំពុងអប់រំក្ដី នឹង
អប់រំក្ដី) នូវអព្យាបាទ ។ បេ ។ នូវអាលោកសញ្ញា នូវអវិក្ខេប:

យោគាវចរ ណាមួយ កំណត់ដឹងខ្លូវខុត្ត លះចង់ខ្លូវសមុខ័យ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ខ្លូវទិពោធ អប់រំខ្លួវមគ្គ យោគាវចរ ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត ដោយអំណាច នៃអនិមិត្តវិមោត្ត ឈ្មោះថា កាយសត្តិ ដោយអំណាច នៃអប្បូណិហិតវិមោត្ត ឈ្មោះថាទិដ្ឋិច្បត្ត: ដោយអំណាច នៃសុញាតវិមោត្ត ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

(២០៣) គេតំហាតារប៉ោ សច្ចុខ្លាំប់នោ ហោត៌ កត់ហាកាមេហិ សទ្ធាធិ ខេឌិវិជ្ឈតិ ។ ខេត្តហា-តាមហិ សច្ចុខ្មីម៉េណ ហោតិ ចត្តហាតាមេហិ សទ្ធានិ មជុំវិជ្ឈាតិ ឧុក្ខាសទ្ធឹ មរិញ្ញាមដំបន់ មដិវិ-ជ្យត់ សមុខយសច្ចំ ចមានច្បដិបេន ចដិវិជ្ជត់ និ. ကေဆလာမ္နီ လာဠိုက်္ကာတောင်းကြီး ဗော်ငါးရွှူကို မေရှလာမှီ ការយត្តព្រះ ត្រុំប្រើខ្លួញ មានស្លា មាន សច្ចុច្បីជំរោះ យោតិ ៩មេលិ ខត្តិយាការេហិ ಸಲಾತ ರಪಿಸಿದ್ದೇನ್ಗ ಸತಿಕೆಕ್ಷಗಳು ಹಾಸ್ಕು ಗುರುತ ಸು. ឌ្វាជ់មុត្តោ អប្បណ៌មានវិមោត្តស្ប វេស១ កាយ• សក្ខិ សុញ្ញាត់មោត្តស្ប វេស១ ធិដ្ឋិព្យុត្តា ។ កតិហាកាបេរាំ សច្ចុប្បដ្ឋប្រា ហេតិ កតិ-

ហាកាប្រ សទ្ធានិ ខដិវិជ្ឈាតិ ។ នយោកាប្រ សទ្ធព្រះប់ ភោ ហោតិ នយោកាប្រ សទ្ធានិ ខ-ដិវិជ្ឈាតិ ឧុក្ខាសថ្នំ ខរិញ្ញាខឌិប ដំ ខឌិវិជ្ឈាតិ ។ ខេ ។

មហាវិទ្ធ វិមោក្ខកបា

(៤១៣) ការត្រាស់ដឹង នូវសច្ច: ដោយភាការច៉ូន្មានយ៉ាង បុគ្គលគ្រាស់ជំងឺនូវសច្ច: ដោយភាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ការគ្រាស់ជំងឺ ន្ទុះសត្ថៈ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង បុគ្គលត្រាសដឹងនូវសត្ថៈ ក៏ដោយ ភាការ ៤ យ៉ាងដែរ គឺ បុគ្គលគ្រាស់ជំងឺ នូវទុក្ខសុខ្ខ ដែលជាបរិញ្ញា • បដិវេធ ១ គ្រាស់ដឹង នូវសមុខយសច្ច ដែលជាចហានឲ្យដិវេធ ១ ត្រាស់ដឹងខ្លះនិយាធសត្ថ ដែលជាសក្ខិយោបដំណង ១ គ្រាស់ដឹង ខ្លាមគ្ន-សច្ច ដែលជាភាវនាបដិវេធ 🤊 នេះឯង ការត្រាស់ដឹងនូវសច្ច: ដោយ អាការ ៤ យ៉ាង នេះឯង ព្រះយោគាវចរកាលត្រាស់ដឹងនូវសច្ច: ដោយ អាការទាំង ៤ យ៉ាង ដែលឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត ដោយអំណាចនៃ អនិមិត្តវិទោត្ត ឈ្មោះថាកាយសត្ត ដោយអំណាចនៃអប្បូណ៌ហិតវិទោត្ត ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិហ្វត្ត: ដោយអំណាចនៃសុញ្ចតវិមោត្ត ។

ការត្រាស់ដឹងខ្លាស់ចួះ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង បុគ្គលត្រាស់ ដឹងខ្លាស់ចួ: ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ការត្រាស់ដឹងខ្លាស់ចួ: ដោយ អាការ៤ យ៉ាង បុគ្គលត្រាស់ដឹងខ្លាស់ច្ច ដោយអាការ៤ យ៉ាងដែរ គឺ បុគ្គលត្រាស់ដឹង ខ្លាំទុក្សបុច្ច ដែលជាបរិញ្ញាបដិឋេធ ១ ។ បេ ។ សុត្តស្ថិតិកេ ខុទ្ធកតិកាយស្បូ បតិសត្តិខាមគ្នោ

(២០៤) អនិច្ចគោ មនសិការា ្ត្រា កាត់ខេ ឧម្មេ យ៩វាត់តំ បជានាតិ បស្បតិ កាដំ សម្មាន-ស្បនិ ហោតិ កាដំ តនន្យយេន សព្វេ សង្វារា អនិច្ចគោ សុនិដ្ឋា ហោត្តិ កាត្ត កាត់ខ្លា បហីយតិ ។ ឧុក្ខាតោ មនសិការោ ត្តោ កាត់ខេ ជម្មេ យ៩វាត់តំ បជានាតិ បស្បតិ កាដំ សម្មានស្បនិ ហោតិ កាដំ តនទួយេន សព្វេ សង្វារា ឧុក្ខាតោ សុនិដ្ឋា ហោត្តិ កាតុ កាងខ្លា បហីយតិ ។

សុត្តស្ថិតិក ខុទ្ធកតិកាយ បត្តិសម្តិទាមធ្ល

ការត្រាស់ដឹង ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរោធ ១ នេះឯង ការត្រាស់ ដឹងនូវសច្ច: ដោយអាការ ៩ យ៉ាង នេះឯង យោគវិចរកាលត្រាស់ ដឹងនូវសច្ច: ដោយអាការ ៩ យ៉ាង ដែលឈ្មោះថាសទ្ធាធិមុត្ត ដោយ អំណាចនៃអនិមិត្តវិមោត្ត ឈ្មោះថាកាយសត្វិ ដោយអំណាចនៃអប្ប-ណិហិតវិមោត្ត ឈ្មោះថាទិដ្ឋិប្បត្ត: ដោយអំណាចនៃសុញាតវិមោត្ត ។

(២០៤) យោគាវចរ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន វមែង ដឹង ឃើញ តាមពិត នូវធមិទាំងឡាយ តើដូចម្ដេច ការឃើញច្រពៃ តើដូចម្ដេច សង្ហារទាំងពួង ដែលយោគាវចរ ឃើញច្រពៃហើយ ឋាមិនទៀង ព្រោះអាស្រ័យនូវការឃើញច្រពៃនោះ តើដូចម្ដេច សេចក្ដី នឿងធ្លាក្នុងធមិ ដូចម្ដេច ដែលយោគាវចរ លះបង់បាន ។

យោគាវចរ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត វេមងជឹង ឃើញ តាមពិត ខ្លាំធមិទាំងឡាយ តើដូចម្ដេច ការឃើញប្រពៃ តើដូចម្ដេច សង្គារទាំងពួង ដែលយោគាវចរ ឃើញប្រពៃហើយ ថាជាខុត្ត ព្រោះគាស្រ័យខូវការឃើញប្រពៃនោះ តើដូចម្ដេច សេចក្ដីងឿងធ្វល់ ក្នុងធមិ ដូចម្ដេច ដែលយោគាវចរ លះបង់បាន ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខកថា

អនត្តតោ មន្ទសិការេ ក្តេ កាតមេ ជម្មេ យ៩)-កូតំ បជានាតិ បស្បតិ កាថិ សម្មានស្បនិ យោតិ កាថិ តនទួយេន សព្វេ ជម្មា^(១) អនត្តតោ សុនិដ្ឋា យោន្តិ កាត្ត កាដ្ឋា បហ័យតិ ។

អនិច្ចតោ មន្ទសិកាពេញ និមិត្តិ យថាក្នុតិ បជានាតិ បស្បតិ តេន វុច្ចតិ សម្មានស្បនិ រៀវ តនន្ធយេន សត្វេ សង្ខារា អនិច្ចតោ សុនិឌ្ឌា ហោទ្តិ រៀត្ត កាង្ខា បហីយតិ ។

ឧុក្ខាតោ មនសិការេ ស្ត្រ យទាភ្នំ មជា-លេខ សព្វ សង្គ្រា ឧុក្ខាតោ សុខិដ្ឋា ហេធិ្ត សេខ សត្វ សង្គ្រា ឧុក្ខាតោ សុខិដ្ឋា ហេធិ្ត សិត្ត កាស្តា បហិយៈតិ ។

^{🗣 🤋} សង្គ្រារា អសត្តកា ។

មហាវិត្ត វិមោត្តពបា

យោគាវិចរ កាលធ្វើទុក ក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនទូន វមែងដឹង ឃើញ តាមពិត នូវធមិទាំងឡាយ តើដូចម្ដេច ការឃើញប្រពៃ តើ ដូចម្ដេច ធមិទាំងពួង ដែលយោគាវិចរ ឃើញប្រពៃហើយ ឋាមិន មែនទូន ព្រោះអាស្រ័យនូវការឃើញប្រពៃនោះ តើដូចម្ដេច សេចក្ដី ស្វើងតូលក្នុងធមិ ដូចម្ដេច ដែលយោគាវិចរល់របង់បាន ។

យោគាវថរ កាលធ្វើឲុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន វមែងដឹង ឃើញ តាមពិត នូវនិមិត្ត ព្រោះតែហេតុនោះ លោកទើបហៅថា ការឃើញ ប្រពៃ កាលបើយ៉ាងនេះ សង្ហារទាំងពួង ឈ្មោះថាយោគាវចរឃើញ ប្រពៃហើយ ថាមិនទៀង ព្រោះអាស្រ័យនូវការឃើញប្រពៃនោះ ទាំង សេចក្តីងឿងធ្វល់ក្នុងសង្ហារទាំងនុ៎ះ ក៏លោកបះបង់បាន ។

យោគាវចវ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ វេមន៍ដឹង ឃើញតាម ពិត នូវថវត្ត: (ការប្រព្រឹត្តិទៅ) ព្រោះតែហេតុនោះ លោកទើបហៅ ថា ការឃើញច្រពៃ កាលបើយ៉ាងនេះ សង្គារទាំងពួង ឈ្មោះថា យោគាវចរឃើញច្រពៃហើយ ថាជាទុក្ខ ព្រោះគាស្រ័យនូវការឃើញច្រ-ពៃនោះ ទាំងសេចក្តីងឿងធ្លល់ក្នុងសង្គារទាំងនុះ ក៏លោកលះបង់បាន ។

សុត្តន្តបំពីពេ ខុទ្ទពនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

អនត្តតោ មនសិការេ និមិត្តញូ បវត្តញូ យ-ថាភូតិ បជានាតិ បស្បតិ គេន វុច្ចតិ សម្មានស្បនិ ៧វិ តឧន្ធយេន សព្វេ ជម្មា អនត្តតោ សុនិដ្ឋា ហោត្តិ ៧ត្ត កាឌ្ឋា បហិយតិ ។

ပါယီ e နော့ နေးကာ ရန္ ေဆာင္း ကား ေဆာင္း ေသာင္း ေသာ

(២០៥) អនិច្ចតោ មន្ទសិការោតា កាំ ភយៈ តោ ឧបដ្ឋាតិ ឧុក្ខាតោ មន្ទសិការោតោ កាំ ភយៈតោ ឧបដ្ឋាតិ អនត្តតោ មន្ទសិការោតា កាំ ភយៈតោ ឧបដ្ឋាតិ ។ អនិច្ចតោ មន្ទសិការោតា និមិត្តិ

សុត្តតូចិដ្ឋា ខុត្តាធិតាយ បដិសម្តិតាមគ្គ

យោគាវចរ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន រមែងដឹងឃើញ តាមពិត នូវនិមិត្តផង នូវបវត្ត:ផង ព្រោះតែហេតុនោះ លោកទើបហៅ ឋា ការឃើញប្រពៃ កាលបើយ៉ាងនេះ ធមិទាំងពួង ឈ្មោះថាយោគាវចរ ឃើញប្រពៃហើយ ថាមិនមែនខ្លួន ព្រោះគាស្រ័យនូវការឃើញប្រពៃ នោះ ទាំងសេចក្តីងឿងធ្លប់ ក្នុងធមិទាំងនុះ ក៏លោកលេះបង់បាន ។

ការជំនិតាមពិតណាក្ដី ការឃើញប្រពៃណាក្ដី ការធ្ងង់បាកសេចក្ដី នឿង់ធ្លប់ណាក្ដី តើធម៌ទាំងនេះ មានសេចក្ដីផ្សេងត្នាផង មានព្យញ្ញនៈ ផ្សេងគ្នាផង់ឬ ឬក៏មានសេចក្ដីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ជនៈផ្សេងគ្នា ។ ការជំងំ តាមពិតណាក្ដី ការឃើញប្រពៃណាក្ដី ការធ្ងង់បាកសេចក្ដីងឿងធ្លប់ ណាក្ដី ធម៌ទាំងនេះ មានសេចក្ដីដូចគ្នា តែព្យញ្ជនៈផ្សេងគ្នា ។

(២១៤) កាលយោគាវចរ ច្រើនុកក្នុងចិត្ត ថាមិន ទៀង តើមានអ្វី ប្រាកដទ្បើង ថាជាភ័យ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត តើមានអ្វីប្រាកដ ឡើង ថាជាភ័យ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១ន តើមានអ្វីប្រាកដ ឡើង ថាជាភ័យ ។ កាលយោគាវចរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង

មហាវិគ្គេ វិមោត្តកប៉ា

កយ តោ ឧ្យដ្ឋាតិ ឧុក្ខា តោ មន្ទ្រិកា ព្រះ ១។ គឺ កយ តោ ឧ្យដ្ឋាតិ អនុត្ត តោ មន្ទ្រិកា ព្រះ និមិ-តួញូ បុរត្តិញូ ក្យ តោ ឧ្យដ្ឋាតិ ។

មហាវគ្គ វិមោក្ខពថា

មាននិមិត្តប្រាកដទ្បើង ថាជាភ័យ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ មាន បវត្ត:ប្រាកដទ្បើង ថាជាភ័យ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១ន មាននិមិត្តផង មានបវត្ត:ផង ប្រាកដឡើង ថាជាភ័យ ។

បញ្ជាក្នុងការប្រាកដឡើនថាជាក់យ ឯណាក្តី^(a) ការដឹងក្នុងទោស ឯណាក្តី^(b) ការទឿយណាយឯណាក្តី^(m) គើធមិទាំងនេះ មានសេច ក្តីផ្សេងគ្នាផង មានព្យញ្ជន:ផ្សេងគ្នាផងឬ ឬក៏មានសេចក្តីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ជន:ផ្សេងគ្នា ។ បញ្ជាក្នុងការប្រាកដឡើងថាជាក័យ ឯណាក្តី ការដឹងក្នុងទោស ឯណាក្តី ការនឿយណាយឯណាក្តី ធមិទាំងនេះ មានសេចក្តីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ជន:ផ្សេងគ្នា ។

ការយល់ឃើញថាមិនមែន>្ទិន ឯណាក្ដី ការយល់ឃើញថាសូន្យ ឯណាក្ដី តើធមិទាំងនេះ មានសេចក្ដីផ្សេងគ្នាផង មានព្យញ្ជាន:ផ្សេង គ្នាផង៍ឬ ឬក៏មានសេចក្ដីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ជន:ផ្សេងគ្នា ។ ការយល់ ឃើញថាមិនមែន>្ទិន ឯណាក្ដី ការយល់ឃើញថាសូន្យ ឯណាក្ដី ធមិទាំងនេះ មានសេចក្ដីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ជន:ផ្សេងគ្នា ។

e->-៣ ទាំង ៣ សព្វខេះ គឺជាឈ្មោះរាយតូបដ្ឋានញ្ញាណ អាទឹមវិញ្ញាណ និព្វិទាញាណ សោះឯង ។

សុត្តន្តបិឝិកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បឝិសម្តីទាមគ្នោ

(២០៦) អនិច្ចតោ មនសិការេតោ ក៏ បដិស.

ខ្ញុំ ញាណំ ឧប្បជ្ជិតិ ឧុក្ខាតោ មនសិការេតោ ក៏
បដិសង្ខា ញាណំ ឧប្បជ្ជិតិ អនត្តតោ មនសិការេតា
តោ ក៏ បដិសង្ខា ញាណំ ឧប្បជ្ជិតិ អនត្តតោ មនសិការេត មនសិការេតា និមិត្តិ បដិសង្ខា ញាណំ ឧប្បជ្ជិតិ
ឧុក្ខាតោ មនសិការេតា បវត្តិ បដិសង្ខា ញាណំ ឧប្បជ្ជិតិ អនត្តតោ មនសិការេតា និមិត្តញូ បវិសិត្តា បដិសង្ខា ញាណំ

សុគ្គផ្តប់ជិក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិទាមគ្ន

(៩១៦) កាលយោគាវបរ ច្នើតុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀង ញាណ
កើតឡើង ញ្រោះពិបារណានូវអ្វី កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត ញាណ
កើតឡើង ញ្រោះពិបារណានូវអ្វី កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន
ញាណកើតឡើង ញោះពិបារណានូវអ្វី ។ កាលយោគាវបរ ធ្វើខុក
ក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀង ញាណកើតឡើង ញោះពិបារណានូវនិមិត្ត កាល
ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត ញាណកើតឡើង ញោះពិបារណានូវបវត្ត:
កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត ញាណកើតឡើង ញោះពិបារណានូវបវត្ត:
កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ឋាជាខុត្ត ញាណកើតឡើង ញោះពិបារណានូវបវត្ត:
ណា នូវនិមិត្តនឹងបវត្ត: ។

មុញ្ចិត្តកម្បតាញាណណាក្ដី បដិសង្គានុបស្សនាញាណណាក្ដី
សង្គារុបេក្ខាញាណណាក្ដី តើធមិព៌ងនេះ មានសេចក្ដីផ្សេងគ្នាផង មាន
ព្យញ្ឈន:ផ្សេងគ្នាផង៍ឬ ឬក៏មានសេចក្ដីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ឈន:ផ្សេងគ្នា ។
មុញ្ចិត្តកម្បតាញាណណាក្ដី បដិសង្គានុបស្សនាញាណណាក្ដី សង្គារុបេក្ខាញាណណាក្ដី ធមិព៌ងនេះ មានសេចក្ដីជាមួយគ្នា តែ
ព្យញ្ឈន:ផ្សេងគ្នា ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

អនិច្ចតោ មនសិកាហេតា កាតោ ខិត្តិ វូដ្ឋាតិ កាត្ត ខិត្តិ បក្ខាត្តិ ខេត្តិ ខេតិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេតិ ខេត្តិ ខេតិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ ខេត្តិ

្សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បជិសថ្កិទាមគ្គ

កាលយោគាវចរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀន គើចិត្តចេញបាក់អ្វី
ចិត្តស្ទះទៅក្នុងអ្វី កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាជាទុក្ខ គើចិត្តចេញបាក់អ្វី ចិត្ត
ស្ទះទៅក្នុងអ្វី កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន គើចិត្តចេញបាក់អ្វី
ចិត្តស្ទះទៅក្នុងអ្វី ។ កាលយោគាវចរ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀង
ចិត្តចេញបាក់និមិត្ត ចិត្តស្ទះទៅក្នុងអនិមិត្ត កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាជា
ទុក្ខ ចិត្តចេញបាក់បត្តៃ: ចិត្តស្ទះទៅក្នុងអប្បវត្ត: កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត
ឋាមិនមែនខ្លួន ចិត្តចេញបាក់និមិត្តផង ចេញបាក់បត្តផង ចិត្តស្ទះទៅ
ក្នុងអនិមិត្តផង ក្នុងមប្បវត្ត: គឺនិពេធនិញានធាតុផង ។

បញ្ជាក្នុងការដាកចេញ បែរចេញ បាកសង្គារនិមិត្តទាងក្រៅ ឯ
ណាក្តី គោត្រកូនមិទាំងឡាយឯណាក្តី តើធមិទាំងនេះ មានសេចក្តីផ្សេង
គ្នាផង មានព្យញ្ញនះផ្សេងគ្នាផងឬ ឬក៏មានសេចក្តីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ញនះ
ផ្សេងគ្នា ។ បញ្ជា ក្នុងការដាកចេញ បែរចេញ បាកសង្គារនិមិត្ត
ទាងក្រៅឯណាក្តី គោត្រកូនមិទាំងឡាយឯណាក្តី ធមិទាំងនេះ មាន
សេចក្តីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ញន:ផ្សេងគ្នា ។

សុត្តន្តបំពីកេ ខុទ្ធកតិកាយស្ស បដិសថ្តិទាមគ្នោ

អនិច្ចតោ មនសិការបន្តា កាតមរិមេរក្ខេន
វិមុច្ចតិ ឧុត្តាតោ មនសិការបន្តា កាតមរិមេរក្ខេន
វិមុច្ចតិ អនត្តតោ មនសិការបន្តា កាតមវិមេរក្ខេន
វិមុច្ចតិ ។ អនិច្ចតោ មនសិការបន្តា អនិមិត្តវិសិម្បាធ្វេន វិមុច្ចតិ ឧុក្ខាតោ មនសិការបន្តា អព្វិសិ្
មេរក្ខេន វិមុច្ចតិ ឧុក្ខាតោ មនសិការបន្តា អព្វិសិ
មេរក្ខេន វិមុច្ចតិ ឧុក្ខាតោ មនសិការបន្តា អព្វាណិ
មាតាវិមោក្ខេន វិមុច្ចតិ អនត្តតោ មនសិការបន្តា
សុញ្ញាតវិមេរក្ខាន វិមុច្ចតិ ។

មុ គេ ឌតិរ ត្រមៈ ខា ពិណិត គេ ខេចខ្ញុំ ។ ន់មន្ទេរក្តើតន្សុក្កី ខេ ពិណិ យល់ ឧដើ ឈិហា នយល់ ត្រមខិ ពិណិច គេ យបទខ្ញុំ ។ លេ ខ ឈាហូ មុ គេ ឌតិរ យទខ្ញុំ ពេះ យយពិណិយ ខ លេ ខ ន់មន្ទេរក្តីច្បុក្កីខេ ឧឈិ យល់ ឧដើ

សុត្តស្តូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្ភិទាមគ្ន

យោគាវបរ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀង រមែងរួប (បាក
តំលេស) ដោយវិមោត្តអ្វី កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាជាទុក្ខ រមែងរួប
(បាកកំលេស) ដោយវិមោត្តអ្វី កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន
វមែងរួប (បាកកំលេស) ដោយវិមោត្តអ្វី ។ យោគាវបរ កាលធ្វើ
ទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនទៀង វមែងរួប (បាកកំលេស) ដោយអនិមិត្តវិមោត្ត
កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុត្ត វមែងរួប (បាកកំលេស) ដោយអនិមិត្តវិមោត្ត
ណិហិតវិមោត្ត កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន វមែងរួប (បាក
តំលេស) ដោយសុញាតវិមោត្ត ។

បញ្ជាក្នុងការដាក់ចេញ បែរចេញ បាក់ហេតុទាំងពីរណាក្តី^(a) ការ ជំងក់ងមគ្គណាក្តី តើធម៌ទាំងនេះ មានសេចក្តីផ្សេងត្បាផង មានព្យញ្ញានៈ ផ្សេងគ្នាផងឬ ឬក៏មានសេចក្តីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ញនៈផ្សេងគ្នា ។ បញ្ជា ក្នុងការដាក់ចេញ បែរចេញ បាក់ហេតុទាំងពីរណាក្តី ការដឹងក្នុងមគ្គ ណាក្តី ធម៌ទាំងនេះ មានសេចក្តីជាមួយគ្នា តែព្យញ្ជនៈផ្សេងគ្នា ។

មហាវគ្គេ វិមេាក្ខកបា

កាត់ មេ ខេត្ត ខេត ខេត្ត ខេត្ត

មហាវិត្ត វិមោត្តពជា

(២១៧) វិមោក្ខព័ន៍ ៣ មានក្នុង១ណ: ម្យេងគ្នា គើដោយភាការ ប៉ុន្មានយ៉ាង៍ វិមោក្ខព័ន៍ ៣ មានក្នុង១ណ: ជាមួយគ្នា គើដោយភាការ ប៉ុន្មានយ៉ាង៍ ។ វិមោក្ខព័ន៍ ៣ មានក្នុង១ណ: ម្បេងគ្នា ដោយភាការ ៤ យ៉ាង៍ វិមោក្ខព័ន៍ ៣ មានក្នុង១ណ: ជាមួយគ្នា ដោយភាការថា យ៉ាង៍ ។ វិមោក្ខព័ន៍ ៣ មានក្នុង១ណ: ម្បេងគ្នា ដោយភាការ៤ យ៉ាង៍ ។ តើអ្វី១៖ គឺ ដោយអត្ថថាជាអធិបតី ១ ដោយអត្ថថាអធិជ្ជាន ១ ដោយអត្ថថា បង្គោន១ ដោយអត្ថថាបញ្ហាទៅ ១ ។

វិទោត្តទាំង ញ មានក្នុង១ណៈ ផ្សេងគ្នា ដោយអត្តថាជាអធិបតី តើ
ដូចម្ដេច ។ កាលយោគាវចរ ធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនខៀង មាន
អនិមិត្តវិមោត្ត ជាអធិបតី កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត មានអប្បូណិហិតវិមោត្ត ជាអធិបតី កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត មានអប្បូណិហិតវិមោត្ត ជាអធិបតី កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១ន មាន
សុញាតវិមោត្តជាអធិបតី វិមោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ ផ្សេងគ្នា ដោយ
អត្តថាជាអធិបតី យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្ត«្តបិជិកេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បជិសម្តីទាមគ្នោ

កម្ពុ មត្តដ្ឋានដ្ឋេន ឧយោ មែនក្ដា នាយ១
លោ ហោស្តិ ។ អនិច្ចនោ មនុសិកកោស្តេ អនិ
មិត្តាមែនក្ខុស្ស វសេន ចិត្តិ អត្តដ្ឋាតិ ឧុក្ខានោ

មនុសិកកោស្តេ អញ្ជូណិហិតម៉ៃមាក្ខុស្ស វសេន

ចិត្តិ អត្តដ្ឋាតិ អនត្តនោ មនុសិកកោស្តេ សុញ្ញាតាំ
មោក្ខុស្ស វសេន ចិត្តិ អត្តដ្ឋាតិ រ៉ាំ អត្តដ្ឋានដ្ឋេន

សេក្ខុស្ស វសេន ចិត្តិ អត្តដ្ឋាតិ រ៉ាំ អត្តដ្ឋានដ្ឋេន

គេហេ ម៉ៃមាក្ខា នានា១លោ ហោស្តិ ។

តេន្ត អភិធីសារដ្ឋេន តយោ មៃអក្សា ៣៣.

១ លោ ហេត្តិ ។ អនិច្ចតោ មនសិកកោត្តោ អនិមិត្តាមៃអក្សាស្ប សែន ចិត្តិ អភិធីសារតិ ខុក្ខាតោ

មនសិកកោត្តា អប្បសាំសិតវិមេអក្សាស្ប សេន ចិត្តិ

អភិធីសារតិ អនត្តតោ មនសិកកោត្តា សុញ្ញាតវិមោក្នុស្ប សែន ចិត្តិ អភិធីសារតិ ឯវិ អភិធីសារដ្ឋេន

តុស្ប ស្រែត្ នានា១ លោ ហេត្តិ ។

សុត្តខ្ពប់អីក ខុទ្ទកតិកាយ បដិសម្តីខាមត្ត

វិមោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ នៅនគ្នា ដោយអត្តថា អធិដ្ឋាន
គើដូចម្ដេច ។ យោគាវចរ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង តែង
អធិដ្ឋាននូវចិត្ត ដោយអំណាច នៃអនិមិត្តវិមោត្ត កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត
ថាជាខុត្ត តែងអធិដ្ឋាននូវចិត្ត ដោយអំណាច នៃអញ្ជាហិហិតវិមោត្ត
កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិនមែន១ន តែងអធិដ្ឋាននូវចិត្ត ដោមណាច
នៃសុញាតវិមោត្ត វិមោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ នៅស្រុត្ត ដោយអត្ត
ថាអធិដ្ឋាន យ៉ាងនេះឯង ។

វិទោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ នៅ្នងគ្នា ដោយអត្តថាបង្អោន តើ ដូចម្តេច ។ ព្រះយោគាវចរ កាលធ្វើទុក្ខងចិត្ត ថាមិនទៀង តែងបង្អោន ចិត្ត ដោយអំណាច នៃអនិមិត្តវិទោត្ត កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ តែងបង្អោនចិត្ត ដោយអំណាច នៃអប្បាណ៌ហិតវិទោត្ត កាលធ្វើទុកក្នុង ចិត្ត ថាមិនមែន១ូន តែងបង្អោនចិត្ត ដោយអំណាចនៃសុញាតវិទោត្ត វិ-ទោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ នៅ្នងគ្នា ដោយអត្តថាបង្អោន យ៉ាងនេះឯង ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខកប៉ា

កេន្ត ខ្លួយប្រពេជ្ជឧ នយោ វិមោត្តា ជាជា១ ណេ ហោត្តិ ។ អនិច្ចនោ មនសិកាហេត្តា អនិមិត្តវិមោត្តស្បី វេសន និហេន និញនិ និយ្យាតិ ខុត្តាតោ មនសិកាហេត្តា អប្បសាលិតវិមោត្តស្បី វេសន និហេន និញនិ និយ្យាតិ វេក្សាតវិមោត្តស្បី វេសន និហេន និញនិ និយ្យាតិ វិវិ និយ្យាតិ វិវិ និយ្យាតិ វិវិ និយ្យានិ វិមេន និហេន និហេន និញនិ និយ្យាតិ វិវិ និយ្យាតិ វិវិ និយ្យាតិ វិវិ និយ្យានិ វិមេន និហេន និយាន សិកា សាធា១ ហេ ហោត្តិ វិមេន និយាតា វិមេត្តា ជាជា១ ហេ ហោត្តិ វិមេន និយាតិ វិមាន វិ

(២០៤) ភាគមេហិ សត្តហាភាបេហិ តយោ វិទេក្ខា ឯកក្ខាលេ ហោត្តិ សមោជានដ្ឋេន អធិ-កមដ្ឋេន⁽⁰⁾ បដិលាកដ្ឋេន បដិវេឌដ្ឋេន សច្ចិកិរិយ-ដ្ឋេន ដស្សានដ្ឋេន អភិសមយដ្ឋេន ។

e a. ម. អធិតមនុន្នេត ។

សុត្តស្តីជីក ខុទ្ធកតិកាយ បគិសម្តិទាមគ្ន

វិទោត្ត ទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ ផ្សេងគ្នា ដោយអត្តថា ចេញទៅ តើ
ដូចម្ដេច ។ យោគាវចរ កាលធ្វើខុកក្នុងចិត្ត ថាមិនទៀង តែង
ចេញទៅកាន់ព្រះនិត្តាន ជាទីរលត់កំលេស ដោយអំណាចនៃអនិមិត្តវិទោត្ កាលធ្វើខុត្តក្នុងចិត្ត ថាជាខុត្ត តែងខេញទៅកាន់ព្រះនិត្តាន ជា
ទីរលត់កំលេស ដោយអំណាចនៃអច្បូណ៌ហិតវិទោត្ត កាលធ្វើខុតក្នុងចិត្ត
ថាមិនខែនទូន តែងខេញទៅកាន់ព្រះនិត្តា ជាទីរលត់កំលេស ដោយ
អំណាចនៃសុញាតវិទោត្ត វិទោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ ផ្សេងគ្នា ដោយ
អត្តថា ចេញទៅ យ៉ាងនេះឯង វិទោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ ផ្សេងគ្នា
ដោយអាកាវ ៤ យ៉ាងនេះឯង វិទោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណៈ ផ្សេងគ្នា

(២០៤) វិ ខេត្តទំនំ បា មានក្នុង១ណ:ជាមួយគ្នា ដោយអាការ ៧ យ៉ាង តើអ៊ីខ្វះ គឺ ដោយអត្ថថាប្រជុំចុះ ១ ដោយអត្ថថាបានលុះ១ ដោយអត្ថថាបានចំពោះ ១ ដោយអត្ថថាបាក់ធ្ងះ ១ ដោយអត្ថថាធ្វើឲ្យ ជាក់ច្បាស់ ១ ដោយអត្ថថាច៉ះពាល់ ១ ដោយអត្ថថាត្រាស់ដឹង១ ។

សុត្តស្តួចិត្តពេល ខុទ្ធពតិកាយស្ស បត្តិសម្តិកាមគ្នោ

តេដ្ឋ សមោធានផ្ទេន អធិតមផ្ទេន ជដ្ឋលាកផ្ដេះ ច ត្រូវជុខ មន្ទឹយ្ណា នេះ នុស្សិចនើច ងង្ ស្នេញ ទើន នយោ រួមេ ស្ងា រាង្គង់ ហោ ឈើ រ អនិទ្ធតោ មនសិការោះ និមិតា មុទ្ធតិត អនិមិតោ វិទោក្តោ យតោ មុខ្ទុំ តត្ត ន ខណៈឧហត់តំ អ• ប្បាណ៌ល តែ វិមោ ក្ដោ យត្ត ន បណ៌ឧសត៌ នេន ស្សាត សុគ្គាតេ វិទៅក្នុង យេន សុគ្គាតេន ជំមាត្តន អនិមាត្តាតិ អធិមាត្តា វិមោក្តោ ឃុំវិ ស. មោជាឧដ្ឋេន អនិកមដ្ឋេន បដិលាកដ្ឋេន បដិវេជដ្ជេន សភ្នំការិយដ្ឋេន ដស្បីខដើន ឧក្សានណដើន សលោ វិទេស្កា ឯកក្នុលោ ហេត្តិ ខុក្ខុតោ មនសិកាហេ-ន្តោ ខណៈជិយា មុខ្ខត់តំ អប្បណ៌ហ៍តោ វិមោត្តោ

សុត្តស្ថិដិក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

វិទោក្ខ្លាំង ៣ មានក្នុង១ណ:ជាមួយគ្នា ដោយអត្តថាប្រជុំចុះ ដោយអត្ថហ៍បានលុះ ដោយអត្ថហ៍បានចំពោះ ដោយអត្ថហ៍ហក់ធ្វះ ដោយអត្តថាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអត្តថាប៉ះពាល់ ដោយអត្តថា ត្រាស់ដឹង តើដូចមេច ។ យោគាវចរ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាមិន ទៀត វមែត៍រួចចាក់និមិត្ត (ដោយសភាវៈណា) ហេតុនោះ សភាវៈ នោះ ឈ្មោះថា អនិមិត្តវិមោត្ត យោគាវចវ រួចចាកនិមិត្តណា មិនតាំងនៅ ក្នុងនិមិត្តនោះទៀត ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អប្ប-ណិហិតវិមោត្ត យោគាវចរ មិនតម្កល់នៅ ក្នុងនិមិត្តណា សូខ្យ ហកនិមិត្តនោះ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា សុពាតវិមោត្ត យោគាវចរ ញ មិនមាននិមិត្ត ដោយសុពាតនិមិត្តណា ហេតុនោះ និមិត្តនោះ ឈ្មោះថា អនិមិត្តទៃមក្ខុ វិមោក្ខព៌ង ៣ មានក្នុង១ណៈជាមួយគ្នា ដោយអគ្គថាប្រជុំចុះ ដោយអគ្គថាបានលុះ ដោយអគ្គថាបានចំពោះ ដោយអត្ថថាចាក់ធ្ងះ ដោយអត្តថាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអត្តថាប៉ះ ពាល់ ដោយអត្ថហត្រាស់ជំងឺ យ៉ាងខេះឯង ។ យោគាវចវ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថាជាទុក្ខ រមែងរួចចាក់ទិតមូល (ដោយសភាវ: ណា) ហេតុនោះ សភាវៈនោះ ឈ្មោះថា អប្បូណិហិតវិមោត្ត

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពជា

យុទ្ធ ៤ ៥ណិធ្យទី ទេធ សុព្រោទិ សុគា្តា វិទោក្តោ យេជ សុតាតេជ ជំមិត្តេជ អធិមិត្តេត អនិមិត្តោ វិមោត្តោ យេធ និមិត្តេន អនិមិត្តោ តត្ត ន មណៈឧហត័ត អប្បាណៈហ៍តោ វិមោក្តោ ឃុំវិ សមោសានដ្ឋេន អភិកម្មដ្ឋេន ជដ្ឋាហាកដ្ឋេន ជដ៏វេជ-ដ្ឋេន សច្ចិត្តាិយដ្ឋេន ដស្បានដ្ឋេន អភិសមយដ្ឋេន តយោ រ៉ិមេត្តា រ៉ាយៈត្របា យោធ្នំ អនត្តតោ មនសិការពេញ អភិនិវេសា មុខ្ទុំនិត សុគាតោ វិទៅក្តោ យេជ សុខាតេជ ជំខិត្តេជ អជ៌មិត្តេតិ អចិម៌ត្តោ ម៉ៃមាក្តោ យេធ ធិម៌ត្តេធ អធិម៌ត្តោ តត្ ជ ជហាជល់សង្គ អព្យហាល់ ខេ ក្រោះ យង្គ ន មណ៌ឧហត៌ តេន សុព្រោតិ សុព្វាតា វិមាក្ដោ

មហាវិត្ត វិមោក្ខពបា

យោគាវចរ មិនតាំងនៅ ក្នុងនិមិត្តណា សូខ្យូលកនិមិត្តនោះ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា សុពាតវិទោត្ត យោគាវថា មិនមាននិមិត្ត ដោយសុពាតនិមិត្តណា ហេតុនោះ និមិត្តនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្ត វិមោត្ត យោគាវចរ មិនមាននិមិត្ត ដោយនិមិត្តណា មិនតាំង នៅ ក្នុងនិមិត្តនោះទៀត ហេតុនោះ និមិត្តនោះ ឈ្មោះថាអប្បាណិ-ហិតវិទោត្ត វិមោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណ:ជាមួយគ្នា ដោយអត្តថា ប្រជុំចុះ ដោយអត្ថថាបានលុះ ដោយអត្ថថាបានចំពោះ ដោយអត្ថថា ហក់ធ្លុះ ដោយអត្តថាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអត្តថាប៉ះពាល់ ដោយ អក្តថាត្រាស់ជំងឺ យ៉ាងខេះឯង ។ យោគាវចរ កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឋាមិនមែនខ្លួន វមែងរួចចាកសេចក្តីប្រកាន់ស្អិត (ដោយសភាវ:ណា) ហេតុនោះ សភាវ:នោះ ឈ្មោះថា សុ៣តវិមោត្ត យោគាវចរ មិនមាននិមិត្ត ដោយសុពាតនិមិត្តណា ហេតុនោះ និមិត្តនោះ រេឈិះជា អនិមិត្តវិមោត្ត យោគាវចរ មិនមាននិមិត្ត ដោយ និមិត្តណា មិនភាងនៅ ក្នុងនិមិត្តនោះទៀត ហេតុនោះ ឈ្មោះ ឋា អប្បណ៌ហិតវិមោត្ត យោគាវចវ មិនតាំង៍នៅ ក្នុងនិមិត្ត ណា សូន្យូហកនិមិត្តនោះ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា សុពាតវិមោក្ខ

សុក្ត្តប៉ុស្ស រុទ្ធការិកាយស្ស បរិសេត្តកម្ពេញ

រដ្ឋ សមោធានដ្ឋេន អនិកម្មដែន ជនិសាកដ្ឋេន ជនិស្សិតដែន ជនិស្សិតដែន អភិសមយដ្ឋេ
ន នយោ វិមោត្តា រ៉ាកាត្តា លោ វិមោត្តា រ៉ាកាត្តិ សមេទាំ
សត្តហាការហើ នយោ វិមោត្តា រ៉ាកាត្តា រ៉ាកាត្តិ សេចហិយោ ភ្លំ ។

ត្បីការិទ្ធិ ។ រួមោយិរុក្រុយ អន្ទិ រួមោយិយរយៈ អន្ទិ រួមោយិត្យិត្ត-ត់ខូ អន្ទិ រួមោយិតជំទួយ អន្ទិ រួមោយិយប់ហេតូ អន្ទិ (គបុក) អន្ទិ រួមោយិយ អន្ទិ ត់ខូ អន្ទិ រួមោយិ-

អនុច្ឆេញ វិមោក្ខោ ។ សុញ្ញានា វិមោក្ខោ

សុត្តន្តបំជាក់ ខុទ្ធកាធិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្ន

វិទោត្តទាំង ភា មានក្នុង១ណ:ជាមួយគ្នា ដោយអត្តថាប្រជុំចុះ ដោយ អត្តថាបានលុះ ដោយអត្តថាបានចំពោះ ដោយអត្តថាបាក់ធ្នុះ ដោយ អត្តថាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយអត្តថាប៉ះពាល់ ដោយអត្តថាត្រាស់ដឹង យ៉ាងខេះឯង វិទោត្តទាំង ៣ មានក្នុង១ណ:ជាមួយគ្នា ដោយអាការ ៧ យ៉ាងខេះឯង វ

(៩១៩) វិមោត្ត ក៏មាន មុខ ក៏មាន វិមោត្តមុខ ក៏មាន
វិមោត្តបច្ចុនិក: ក៏មាន វិមោត្តានុលោម(១) ក៏មាន វិមោត្តវិវដ្ដ: ក៏មាន
វិមោត្តកាវនា ក៏មាន វិមោត្តប្បដិបស្សទ្ធិ ក៏មាន ។

វិមោត្ មានប៉ុនាន ។ មាន ៣ តសុខាតវិមោត្ ១ អនិមិត្ត.

វិទោក្ខ អប្បាណិហិតវិទោក្ខ ។

ធម៌ដែលស្រចតាមនូវវិមោត្ត ។

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខកថា

កតមោ សុត្តាតោ វិទេក្តោ ។ អធិទ្ធាធុចស្ប-នាញាណ៍ និច្ចតោ អភិនិវេសា មុច្ចតិត សុព្ភាតោ វិទេស្គោ ឧុក្ខាឧុបស្បនាញាណ៍ សុទ្ធតោ មកិនិឋ-សា មុច្ចតិតិ សុញ្ញាតា វិមោក្ខោ អនត្តានុបស្បាន-ញាណ អត្តតោ អភិជិបសា មុច្ចតិត សុព្វាតោ វិ-မေးကြွော နိုင္ငံနာရမည္မွာရတာ ကို နန္နီက မန္နီနီးျ សា មុច្ចគិត សុត្តាតេ វិមេក្តេ វិកកានុមស្បនា-ញាណំ រាក់តោ អភិធិវេសា មុខ្វត់តំ សុព្វាតោ វិទោក្ខោ និរោខានុខស្បូនាញាណឹ សទុនយតោ អភិនិវេសា មុខ្គីនិត សុញា តា វិមោក្តោ ខឌិនិៈ ស្បត្តាឧុមរៈជ្រាញាណំ អានានតោ អភិនិវេសា មុទ្ធតិតិ សុព្វាតោ វិមោក្ខោ អធិមិត្តានុខស្បនា-ញាណ និមិត្តតោ អភិនិវេសា មុខ្ខុតិតិ សុព្វាតោ វិទេក្ខោ ម**ខ្យួសិចាំតានុខស្បួ**ញញាណ៍ ខណ៌• ជិយា អភិនិវេសា មុខ្ពស់ សុញាតោ វិមោក្ដោ

មហាវគ្គ វិមោក្ខុកថា

សុពាតវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ អនិក្ខានុបស្សនាញាណ រួច **ហកសេចក្តីប្រកាន់** ថាទៀង ហេតុនោះ ឈ្មេះថាសុ៣តវិមោត្ត ទុត្តានុបស្សនាញាណ រួចចាកសេចក្តីប្រកាន់ ថាសុខ ហេតុនោះ សុពាតពិមាត្ត អនត្តានុ<mark>បស្សនាញាណ រួចចាកសេចក្តី</mark> ប្រកាន់ ឋាទ្ធន ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសុ៣តវិមោត្ត និព្វិទានុបស្សនា• ញាណ រួចចាក់សេចត្តប្រកាន់ ថាគួររីករាយ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា សុពាតវិមោត្ត វិភគានុបស្សនាញាណ រួចចាកសេចក្តីប្រកាន់ ថា ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសុពាតវិមោត្ត **និ**រោធានុបស្សនាញាណ រចចាកសេចក្តីប្រកាន់ ថាកើតឡើងព្រម ហេតុនោះ ឈ្មោះថា សុពាតវិមោត្ត បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណ រួចចាក់សេចក្តីប្រកាន់ ថាគួរប្រភាន់^(•) ហេតុនោះ ឈ្មោះថា សុខាតវិមោត្ត ¹ញ ត្តានុបស្សនាញាណ រួចចាកសេចក្តីប្រកាន់ស្អិត ថាជានិមិត្ត ឈ្មោះថាសុញាតវិមោត្ត អប្បូណ៌ហិតានុបស្សនាញាណ រួច ឋាទិតមូល ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសុពាតវិមោត្ត ព្រ ហកសេ~~បក្តីប្រកាន~~់ • បានដល់ឧបាទានទាំង ៤ តី៣៦បោទាន ១ ទិដ្ឋិញាទាន ១ សីលព្ធព្យាទាន ១ អត្តវាទ្បា-

សាន១ ។ អត្តបាយា ។

សុត្តស្ថិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បដិសម្តិខាមគ្នោ

សុញ្ញាតាឧុខស្បួញញាណំ សព្វាក់ឧបសេច មុខ្វត់តំ
សុញ្ញាតា វិមោក្ខ្លា វូខេ អឧច្ចាឧុខស្បួញញាណំ
ឧច្ចតេត អភិឧបសា មុខ្វត់តំ សុញ្ញាតោ វិមោក្ខោ
វ ខេ វ វូខេ សុញ្ញាតាឧុខស្បួញញាណំ សព្វាក់ឧប់សេចាំ មុខ្វត់តំ សុញ្ញាតោ វិមោក្ខោ ប៉េឧញយ
សញ្ញាយ សង្ខាបសុ វិញ្ញាណេ ឧត្តុស្មី វ ខេ វ
ជាមរណេ អឧច្ចាឧុខស្បួញញាណំ ឧច្ចតេត អភិឧប់សា មុខ្វត់តំ សុញ្ញាតោ វិមោក្ខោ វ ខេ វ ជាមវ ណេ សុញ្ញាតាឧុខស្បួញញាណំ សព្វាក់ឧបសេចាំ
មុខ្វត់តំ សុញ្ញាតា វិមោក្ខោ វ ខេ វ ជាមវ សេចាំ សុញ្ញាតា វិមោក្ខោ វ ខេ វ ជាមវ ខេ វ ប្រាក់ពិបសេចាំ វ មេបាក្ខា វ ខេ វ ជាមវ ខេ វ ប្រាក់ពិបសេចាំ វ មេបាក្ខា វ ខេ វ អ ប្រាក់ពិបសេចាំ
អ ខ្វត់តំ សុញ្ញាតោ វ មេបក្ខា វ មេបាក់ពិបសេចាំ
អ ខ្វត់តំ វ បុញ្ញាតោ វ មេបាក្ខា វ មេបាក់ពិបសេចាំ
អ ខ្វត់តំ វ បុញ្ញាតោ វ មេបាក់ពិបសេចាំ
អ ប្រាក់ពិបសេចាំ វ មេបាក្ខា វ មេបាក់ពិបសេចាំ
វ មេបាក្ខា វ

(២២០) កាត់ មេ មិន នៃ ប្រាស់ ប្រស់ ប្រាស់ ប្រស់ ប្រាស់ ប្រ

សុត្តស្តូចិណ្ត ខុទ្ធពតិកាយ ប្រគិសម្តីទាមគ្ន

សុញ្ញាតនុបស្សនាញាណ រួចហកសេចក្ដីប្រកាន់ទាំងពួង ហេតុនោះ
ឈ្មោះថាសុញ្ញារិមោត្ត អនិញ្ហានុបស្សនាញាណ រួចហកសេចក្ដីប្រកាន់
ថាទៀង ក្នុងប្រ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសុញ្ញាតិមោត្ត ។ បេ ។
សុញ្ញាតានុបស្សនាញាណ រួចហកសេចក្ដីប្រកាន់ ទាំងពួង ក្នុងប្រ
ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសុញ្ញានៃមោត្ត អនិញ្ហានុបស្បនាញាណ រួចហក
សេចក្ដីប្រកាន់ថាទៀង ក្នុងខេនា ក្នុងសញ្ញា ក្នុងសង្ហារ ក្នុងបញ្ជាណ វួចហក
សេចក្ដីប្រកាន់ថាទៀង ក្នុងខេនា ក្នុងសញ្ញា ក្នុងសង្ហារ ក្នុងបញ្ជាណ
ក្នុងចក្ដុំ ។ បេ ។ ក្នុងជាមរណៈ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសុញ្ញាណ
វិទោត្ត ។ បេ ។ សុញ្ញាតនុបស្សនាញាណ រួចហកសេចក្ដីប្រកាន់
ទាំងតួង ក្នុងជាមរណៈ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសុញ្ញាតិខាត់
ទាំងតួង ក្នុងជាមរណៈ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសុញ្ញាតិខាត្ត ខេះ

(৬৬০) អនិមិត្តវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ អនិក្ខានុចស្សនាញាណ
រួចភាគនិមិត្ត ថាទៀន ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត ខុត្ខានុចស្សនាញាណ រួចភាគនិមិត្ត ថាជាសុខ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត
អនត្តានុចស្សនាញាណ រួចភាគនិមិត្ត ថាជាខ្លួន ហេតុនោះ ឈ្មោះ
ថាអនិមិត្តវិមោត្ត និត្វិខានុចស្សនាញាណ រួចភាគនិមិត្តថាតួរីកោយ

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពថា

អន្ទន្លោ វិទេស្គ្រោ វិភេសនុខស្សួនាញាណ ភកតោ ធិមិត្ត មុខ្មុតិត អធិមិត្តេ វិមោត្តោ ធំពេលធុ-មស្ប្រាញាណ[ំ] សមុឧយតោ និមិត្តា មុច្ចតិតិ អនិមិត្តោ វិមោត្តោ ជដ៏និស្បត្តានុជស្បនាញាណ៍ អាធានតោ និមិត្ត មុច្ចតិត អនិមិត្តេ វិមោត្តោ អនិមិត្តានុខស្បួនាញាណំ សព្វនិមិត្តេហ៍ មុច្ចតិតិ អនិមិត្តោ វិមោក្តោ អប្បណ៌ហិតានុបស្បូញញាណំ បណ៌ជ័យ ជំមិត្ត មុច្ចគិត អជ៌មិត្តេ វិមេត្តេ សុតាតាឧុខស្បួនាញាណ៍ អភិនិវេស តោ និមិត្តា មុ-ខ្ទុន្នន អនុគ្គាន ស្រាស្នា វុបេ អនុព្វានុបស្បនា-ញាណំ ជំចុតោ ជំមិត្តា មុច្ចតិត អធិមិត្តោ វិមោ-យោ រពេរ ដៃ ឧត្តមិស្សឥតការីសាណិ មាន់ទុំ មន្តេហ៍ មុច្ចត់តំ អធិមិត្តោ វិមោក្តោ រូវេ អប្បណ៌៖ တ်ခံရေဗည္ချက္သည္ကို မက်ခ်္ခတ နိမ္ခ်ိန္မွာ မုဇ္နီးခ်ိ អន់ចំត្តោ វិមោក្តោ រូបេ សុញ្ញតានុបស្បាញាណ អភិនិវេសតោ និមិត្តា មុខ្ខុតីតិ អនិមិត្តោ វិមោត្តោ

មហាវិត្ត វិមោក្ខពបា

ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត វិវាគានុបស្សនាញាណ រួចហក និមិត្ត ថាតម្រេក ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោក្ខ និរោធានុប-ស្សនាញាណ រួចចាក់និមិត្ត ថាកើតឡើងព្រម ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អនិមិត្តវិមោត្ត បដិនិស្បត្តានុបស្សនាញាណ រួចចាកនិមិត្ត ថាគួរប្រកាន់ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត អនិមិត្តានុបស្សនាញាណ រួចចាក និមិត្តទាំងពួង ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត អប្បណ៌ហិតានុប-ស្បនាញាណ រួច៣កនិមិត្ត ថាមានទិតម្កល់ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អនិមិត្តវិមោត្ត សុគាតានុ**បស្សនាញា**ណ រួចចាក់និមិត្ត ថាគួរប្រកាន់ ស្អិត ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តព្រៃក្ខ អនិហ្វានុបស្សនាញាណ រួចហកនិមិត្ត ថា ទៀង ក្នុងរួច ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្ត-វិមោត្ត ។ បេ ។ អុនិមិត្តានុបស្សនាញាណ រួចចាកនិមិត្តទាំងព្លឹង ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមត្តវិមោត្ត អប្បូណ៌ហិតានុបស្សនា-ញាណ រួចហកនិមិត្ត ថាមានទិតម្កល់ ក្នុងរូប ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត សុពាតានុបស្សនាញាណ រួចចាក់និមិត្ត ថាគួរប្រកាន់ស៊ុត ក្នុងរួ**ប** ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អនិមិត្តវិមោក្ខុ

សុត្តស្ថិដិពេ ខុទ្ធពនិកាយសុរ្ធ បដិសម្តិទាមគ្នោ

(৮৮৫) គេនយោ អប្បសិលិតោ វិមោត្តោ ។
អនិទ្ធានុខស្សិញញាសាំ និច្ចតោ បសាំនិយា មុច្ចតីតិ
អប្បសាំលិតោ វិមោត្តោ ឧុត្តានុបស្សិនាញាសាំ សុ.
១តោ បសាំនិយា មុច្ចតីតិ អប្បសាំលិតោ វិមោត្តោ
អនត្តានុបស្សិនាញាសាំ អត្តតោ បសាំនិយា មុច្ចតីតិ
អប្បសាំលិតោ វិមោត្តោ និត្តិនានុបស្សិនាញាសាំ និត្តិនានុបស្សិនាញាសាំ និត្តិ

សុត្តផ្តូបិជិក ខុទ្ទកតិកាយ បដិសម្តីទាមត្ត

អនិក្ខានុបស្សនាញាណ រួចហកនិមិត្តថា ទៀត ក្នុតវេទនា ក្នុតសញា ក្នុតសង្ហារ ក្នុតវិញាណ ក្នុតចក្ ។ បេ ។ ក្នុតជាមរណៈ ហេតុ នោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត ។ បេ ។ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណ រួចហកនិមិត្ត ទាំងពួង ក្នុងជាមរណៈ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមាត្ត អប្បណ៌ហិតានុបស្សនាញាណ រួចហកនិមិត្ត ថាមានទិតម្កល់ ក្នុងជាមរណៈ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត សុញាតានុបស្ស-នាញាណ រួចហកនិមិត្ត ថាគួរប្រកាន់ស្អិតក្នុងជាមរណៈ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអនិមិត្តវិមោត្ត នេះឯង អនិមិត្តវិមោត្ត ។

(669) អញ្ជូណិហិតវិមោត្ត តើដូចម្ដេច ។ អនិក្ខានុបៈ ស្បូនាញាណ រួចបាកការតម្កល់ ថាទៀន ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អញ្ជូណិហិតវិមោត្ត ខុត្ខានុបស្បនាញាណ រួចបាកការតម្កល់ ថា ជាសុ១ ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អច្បូណិហិតវិមោត្ត អនត្តានុប-ស្បនាញាណ រួចបាកការតម្កល់ ថាជាខ្លួន ហេតុនោះ ឈ្មោះ ថា អច្បូណិហិតវិមោត្ត និត្តិទានុបស្បនាញាណ រួចបាកការ តម្កល់ ថាគួររីករាយ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអច្បូណិហិតវិមោត្ត

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខកបា

វិកតានុបស្បាញាណ៍ កក គេ បណ៌ធិយា មុច្តីតិ អប្បសាំសាំតោ វិទោក្ខោ និរោជាឧុខស្បួញញាសាំ សមុឧយាតា ខណ៌ជំឃា មុខ្ទុត់តំ អប្បណ៌ហិតោ វិទេស្តោ ខឌិនិស្បីក្តានុខស្បូនាញាណំ អាធានតោ បណ៌ជំយា មុច្ចតិតិ អប្បណ៌ហ៍តោ វិមោក្ដោ អជ៌-មត្តាឧុបស្បនាញាណ៍ និមត្តតោ បណៈនិយា មុច្ចតិតិ អប្បណ៌សំនោ វិមោត្តោ អប្បណ៌សំនានុបស្បូនា. ញាណំ សព្វប្បាណ់ដំហំ មុច្ចតិតិ អប្បាណ៌ហ៍នោ វិ មេក្តោ សុញ្តានុខស្បួនាញាណំ អភិនិវេសតោ ប-ឈុំចូល មុខ្ទុំនួន អព្យិឈ្យាំខ្មេញ អ្គេម អ ធ្វីទាំងឧស្សានាញាណ៍ ខណ៌ធំយា មុខ្ទុន់នៃ អព្យណ៌-ស្វា ម្រាស្ទេ រដេរ ដែ អព្ទីឃុំស្វា មនិត្ត ဘာတာကို ညစ္ခုတ္ျကင္ဆက္ ဗုင္န္ခ်ားခဲ့ မုတ္ခုတ္ခ်ားေရး វិទោក្តោ រូបេ សុត្តាតាឧុបស្បនាញាណ៍ អភិចិវេ-សាតោ បណ៌ជំណា មុខ្ទុំតិត អប្បាណ៌ហ៍តោ វិមោក្ដោ

មហាវិត្ត វិមោត្តកបា

វិកនានុបស្សនាញាណ រួចចាក់ការតម្កល់ ថាជាតម្រេក ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអប្បូណ៌ហិតវិមោត្ត និរោជានុបស្សនាញាណ តម្កល់ ថាកើតឡើងព្រម ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអប្បូណ៌ហិតវិទោត្ត **បដ់និស្យត្តានុបស្សនាញាណ រួ**ច៣កការតម្កល់ ថា**គួ**រប្រកាន់ ហេតុ នោះ ឈ្មោះថាអប្បណ៌ហិតវិមោត្ត អនិមិត្តានុបស្សនាញាណ រួចចាក ការតម្កល់ ថាជានិមិត្ត ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អប្បូណិហិតវិមោត្ អប្បណ៌ហិតានុបស្សនាញាណ រួចចាតការតម្កល់ទាំងពួង ហេតុនោះ ឈ្មេះថាអប្បាណិហិតវិទោត្ត សុញាតានុបស្សនាញាណ រួចបាកការ តម្កល់ ថាគួរប្រកាន់ស្អិត ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអប្បូណិហិតវិមោត្ត អនិក្ខានុបស្សនាញាណ រួចហកការតម្អល់ ក្នុងរូប ហេតុនោះ ឈ្មោះ ឋាអប្បូណ៌ហិតវិមោត្ត ។ បេ ។ អប្បូណ៌ហិតានុបស្សនាញាណ ហកការតម្កល់ទាំងីពួង ក្នុងរួម ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អប្បណ[ិ] ហិតវិមោត្ត សុពាតានុបស្សនាញាណ រួចបាកការតម្កល់ ថាគួរ ប្រកាន់ស្ថិតក្នុងរូប ហេតុនោះ ឈ្មោះថា អប្បូណ៌ហិតវិមោត្

សុត្តស្ត្រិជិពេ ខុទ្ធកតិកាយស្បូ បដិសម្តិទាមគ្នោ

ដេខាយ សញ្ញាយ សង្ខារេស វិញ្ញាណេ ខេត្តស្មឹ
។ ខេ ។ ជាមរណេ អនិទ្ធាន់ អច្បូណ៌សំនា វិមេត្តោ សព្វប្រជាជិយ មុខ្ពន់ អច្បូណ៌សំនា វិមេត្តោ សព្វប្រជាជិស មុខ្ពន់ អច្បូណ៌សំនា វិមេត្តោ សព្វប្រជាជិស មុខ្ពន់ អច្បូណ៌សំនា វិមេត្តោ ជាមរណេ សុញ្ញាតានុខស្សួនាញាណំ អភិនិវេសនោ ចណ៌និយា មុខ្ពន់ អច្បូណ៌នោ វិមេត្តោ ជាមរណេ សុញ្ញាតានុខស្សួនាញាណំ អភិនិវេសនោ ចណ៌និយា មុខ្ពន់ អច្បូណ៌នោ វិមោត្វោ អយំ

អាត្តេហ្ស ខ្វៈ ខ្វេស ខ្សេស ខ្វេស ខ្ងស ខ្វេស ខេស ខ្វេស ខ្វេ

oa. ម.ពេល ។ ២ម. ឯក្តស វិមោត្តញា មុខញា វិមោត្តមុំ ។ ព័ល វិមោត្តម្តី និស្សត្តិ ។

សុត្តខ្ពប់ពីក ខុទ្ធកគិកាយ បឝិសម្តិទាមគ្គ

អនិក្ខានុបស្សនាញាណ រួចភាគការតម្កល់ថា ទៀន ក្នុងវេទនា ក្នុងសញា ក្នុងសង្គារ ក្នុងវិញ្ញាណ ក្នុងចក្ខុ ។ បេ ។ ក្នុងជាមរណៈ ហេតុ នោះ ឈ្មោះថាអប្បណ៌ហិតវិទោក្ខុ ។ បេ ។ អប្បណ៌ហិតានុបស្សនា-ញាណ រួចភាគការតម្កល់ទាំងពួង ក្នុងជាមរណៈ ហេតុនោះ ឈ្មោះ ថាអប្បណ៌ហិតវិទោក្ខុ សុញាតានុបស្សនាញាណ រួចភាគការតម្កល់ ថាគួរប្រកាន់ស្អិត ក្នុងជាមរណៈ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាអប្បណ៌ហិត-វិទោក្ខុ នេះឯង អប្បណ៌ហិតវិទោក្ខុ ។

(២២២) មុខ តើដូចម្ដេច ។ ពោធិបក្ខិយធមិទាំងឡាយណា ជាធម្មជាតមិនមានទោស ជាកុសល កើតហើយ ក្នុងវិមោត្តទាំងនោះ នេះឯង ឈ្មោះថាមុខ ។

វិមោក្ខមុខ តើដូចម្ដេច ។ អារម្មណ៍ណា របស់ធមិតាំងឡាយ នោះ ៗ គឺនិរោធ និត្វាន នេះឯង ឈ្មោះថាវិមោក្ខមុខ ។

មហាវិគ្គេ វិមោត្តកបា

ចំនួយ ។ ម្នាញ់ មួនមួន ។ មួន ប្រាស់ មេខំ ប្រាស់ ក្នុង ។ មួន ប្រាស់ ក្នុង ។ មួន ប្រាស់ ក្នុង ។ មួន ប្រាស់ ក្នុង ។ មិន ប្រាស់ ក្នុង មិន ប្រាស់ ក្នុង ។ មិន ប្រាស់ ក្នុង មិន ប្រាស់ ក្នុង ។ មិន ប្រាស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង មិន ប្រាស់ ក្នុង ប្រស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង ប្រស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្នុង ប្រស្នាក់ ប្រាស់ ក្នុង ប្រាស់ ក្រុង ប្រសេន ប្រាស់ ក្រុង ប្រាស់ ក្រុង ប្រាស់ ក្រុង ប្រាស់ ប្រាស់ ក្រុង ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្តិសិន្ត ប្រាស់ ប្សាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រាស់ ប្រស្ស ប្រាស់ ប

ត្រសាទា ដន់ រ៉ិមេត្តានុលោទំ ។ គឺណិ គុសលេទូ
សានិ វិមេត្តានុលោមានិ គឺណិ សុខវិតានិ វិមេ
ត្វានុលោមានិ សព្វេទិ គុសហ នញ្ញា វិមេត្តា
ឧុលោមា ដន់ វិមេត្តានុលោទំ ។

មហាវិគ្គ វិមោត្តកប៉ា

វិមោត្តបច្ចនិក: (ធមិជាសត្រវបេស់វិមោត្ត) តើដូចម្ដេច ។ អកុ-សលមូលទាំង ៣ ជាសឹកសត្រវបេស់វិមោត្ត ខុច្ចវិតទាំង ៣ ជាសឹក សត្រវបេស់វិមោត្ត អកុសលធមិទាំងពួង ជាសឹកសត្រវបេស់វិមោត្ត នេះឯង ឈ្មោះថាវិមោត្តបច្ចនិក: (ធមិជាសត្រវបេស់វិមោត្ត) ។

វិមោត្ថាខុលោម តើដូចម្ដេច ។ កុសលមូលទាំង ៣ ចាត់ជា វិមោត្ថាខុលោម សុចវិតទាំង ៣ ចាត់ជាវិមោត្ថាខុលោម កុសលធមិ ទាំងអស់ ចាត់ជាវិម្ខោនុលោម នេះឯង ឈ្មោះថាវិមោត្ថាខុលោម ។

(២५៣) វិមេត្តវិវដ្ដ: តើដូចម្ដេច ។ (វិវដ្ដ: មាន ៦) គឺ
សញ្ញាវិវដ្ដ: ១ ច់តេវិវដ្ដ: ១ ចិត្តវិវដ្ដ: ១ ញាណវិវដ្ដ: ១ វិមេត្តវិវដ្ដ: ១ សច្ចវិវដ្ដ: ១ ។ យោគាវចរ កាលច្បាស់ដឹង វមែងងាក
ចេញ (បាកសង្ហារដមិត្ត) ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសញ្ញាវិវដ្ដ: យេតាវចរ កាលត្រិះរិះវមែងងាតចេញ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាបេតោវិវដ្ដ:

សុត្តស្តូចិឝិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស ចគិសថ្មីខាមគ្នោ

វិជាឧន្តោ វិវឌ្គត៍តំ ខិត្តវិវឌ្តោ ញាណ៍ ការេស្តោ វិវឌ្គតិត ញាណវិវឌ្គោ វេស្សជូវន្តោ វិវឌ្គតិត វិ. មេសស្វារ៉ុស្តោ ឧទ្ធរ្តុំ វ៉ាស្តីត្នូង មិទ្ធរ៉ុស្តេ យង្គិ សញាវ៉ាដោ តត្ត ចេតៅវ៉ាដោ យត្ត ចេតៅវ៉ាដោ តត្ត សញ្ជារ៉ាដ្តោ យត្ត សញ្ជារ៉ាដ្តោ ខេតេវវ៉ាដោ តត្ត ចិត្តវិស្តេ យត្ត ចិត្តវិស្តេ តត្ត សញ្ជាវិស្តេ ខេតេវិវឌ្តេ យត្ត សញាវិវឌ្តេ ខេតេវិវឌ្តេ စ္စန္တို႔၏ မဆီ ယာဏာ႔(ညီ ကဆီ ယာဏာ႔(ညီ) តត្ត សញ្ជាវ៉ាដ្រោ ខេតាវ៉ាដ្រោ ខិត្តវ៉ាដោ យត្ **ស**ញ្ញាវិស្ត្រ ខេត្តវិស្ត្រ ខិត្តវិស្ត្រ ញាណវិស្ត្រ សស្ រមេស្វារដោ យត្ វិមេស្វារដោ សត្ សញ្ជាវិដ្តោ ខេតេវិវឌ្គោ ខិត្តវិវឌ្គោ ញាណវិវឌ្គោ

សុត្តស្តូចិដិក ខុខ្មកនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

យោគាវចរកាលដឹងច្បាស់ វមែងងាតចេញ ហេតុនោះ ឈ្មោះថាចិត្តវិវដ្ដ: យោគាវថា កាលធ្វើនូវញាណ វមែងងាកចេញ ហេតុនោះ ឈ្មោះ ថាញាណវិវដ្ដ: កាលលះបង់ វមែងងាកចេញ ហេតុនោះ ឈ្មោះ ឋាវិទោត្តវិវដ្ដ: យោគាវចរ ភាកចិត្តទៅ ក្នុងអត្ថដ៏ពិត ហេតុនោះ ឈ្មោះថាសច្ចវិវដ្ដ: សញាវិវដ្ដ: មានក្នុងទីណា ចេតោវិវដ្ដ: ក៏មាន ក្នុងទីនោះ ចេតោវិវដ្ដ: មានក្នុងទីណា សញ្ញាវិវដ្ដ: ក៏មានក្នុងទី នោះ សញាវិវដ្ដ:និងចេតៅវិដ្ដ: មានក្នុងទីណា ចិត្តវិវដ្ដ: ក៏មាន ក្នុងទីនោះ ចិត្តវិដ្ឋ: មានក្នុងទីណា សញ្ញាវិដ្ឋ:និងចេតោវិវដ្ដ: ក មានក្នុងទីនោះ សញាវិវដ្ដ: ចេតោវិវដ្ដ: និងចិត្តវិវដ្ដ: មានក្នុងទី ណា ញាណវិវដ្ត: ក៏មានក្នុងទីនោះ ញាណវិវដ្ត: មានក្នុងទីណា សញាវិវដ្ដ: ចេតៅវិដ្ដ: និងចិត្តវិវដ្ដ: ក៏មានកងទីនោះ សញាវិ-វដ្ដ: ចេតោវិវដ្ដ: ចិត្តវិវដ្ដ: និងញាណវិវដ្ដ: មានក្នុងទីណា វិមោក្ខវិវដ្ដ: ក៏មានកង្គីនៃនោះ វិមោក្ខវិវដ្ដ: មានកង្គីណា សញាវិ-វដ្ដ: ចេតោវិវដ្ដ: ចិត្តវិវដ្ដ: និងញាណវិវដ្ដ: ក៏មានក្នុងទីនោះ

មហាវិគ្គេ វិមោក្ខពជា

យត្ត សញ្ញាវ៉ាដ្តោ ខេតេវ៉ាដ្រោ ខិត្តវ៉ាដ្តោ ញាណ. វ៉ាដ្រោ វិទេវត្តវ៉ាដ្រោ នត្ត សច្ចវិដ្រោ យត្ត សច្ចវិ-វដ្តោ តត្ត សញ្ជាវិដ្តោ ចេតេវិវឌ្តោ ចិត្តវិវឌ្តោ ញាណវ៉ាដ្តោ រិមោក្ខាវ៉ាដ្តោ អយុ វិមោក្ខាវ៉ាដ្តោ ។ ្រុក្រុងស្រ ៤ យោយមាន មានមាន (១១១) អសៅល ភាវល ពហុលិ~~ក~~ថ្មី ឧុតិយជ្ឈានស្ប អា-សៅនា ភាវនា ១ហុលីកម្មើ តតិយជ្ឈានស្ប អាសេ-វេលា ភាវេលា ពហុល់កម្ម ខេត្តជាខ្មែរ អាសេវេលា ភាវនា ពហុល់កម្មុំ អាកាសានញ្ជាយនសមាបន្តិ-យា អសេវនា ភាវនា ពហុលិកម្មី វិញ្ហាណញ្ចាយៈ នទេសសពន្ធិយា មាយពីញាយឧទមសពន្ធិយា នៅ-សញ្ជាសញ្ជាប់ នេះ សមាន<mark>គំណ</mark> មា សេវេស ភាវេស ស ពហុលិកម្មុំ សោតាបត្តិមក្កស្ប អាសេវនា ភាវនា

មហាវគ្គ វិមោក្ខពថា

សញ្ញាវិវដ្ដ: ចេតោវិវដ្ដ: ចិត្តវិវដ្ដ: ញាណវិវដ្ដ: និន៍វិមោក្ខវិវដ្ដ: មាន
ក្នុងទីណា សច្ចវិវដ្ដ: ក៏មានក្នុងទីនោះ សច្ចះវិវដ្ដ: មានក្នុងទីណា
សញ្ជាវិវដ្ដ: ចេតោវិវដ្ដ ចិត្តវិវដ្ដ: ញាណវិវដ្ដ:និង៍វិមោក្ខវិវដ្ដ: ក៏មាន
ក្នុងទីនោះដែរ នេះឯង ឈ្មោះថាវិមោក្ខវិវដ្ដ: ។

(৮৮৫) វិមោត្តភាវនា តើដូចម្ដេច ។ ការសេព ការអប់រំ
ការធ្វើឲ្យច្រើន នូវចឋមជ្ឈាន ការសេព ការអប់រំ ការធ្វើឲ្យច្រើន
នូវតុតិយជ្ឈាន ការសេព ការអប់រំ ការធ្វើឲ្យច្រើន នូវតតិយជ្ឈាន
ការសេព ការអប់រំ ការធ្វើឲ្យច្រើន នូវពេត្តឥជ្ឈាន ការសេព ការ
អប់រំ ការធ្វើឲ្យច្រើន នូវពាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ ការសេព
ការអប់រំ ការធ្វើឲ្យច្រើន នូវវិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិ នូវអាតិញ្ចូច
ញ្ញាយតនសមាបត្តិ នូវនៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ ការសេព
ញាយតនសមាបត្តិ នូវនៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ ការសេព

សុត្តតូបិតិកេ १९ កតិកាយស្ស បតិសត្តិភាឌគ្នោ

ពហុលីកម្មុំ សកលាតាមិមក្សរ អសៅលា ភាវលា ពហុលីកម្មុំ អល់តាមិមក្សរ ។ បេ ។ អរហត្តមក្ស ស្បា អសៅលា ភាវលា ពហុលីកម្មុំ អយ៉ វិមោក្សា. ភាវលា ។

កត់ខា ខែកក្ខិត្តដំនា្តស្បន្តិ ។ ១ឋ៩ជ្ឈានស្ប ១៥លាកា ។ ខែកោ ។ ឧតិយជ្ឈានស្ប ១៥-លាកា ។ ខែកោ ។ តតិយជ្ឈានស្ប ១ ១ ។ ១៩គុន្តជ្ឈានស្ប អាតាសានញាយតនសមាខត្តិយា វិញ្ញាណញាយតនសមាខត្តិយា អាក់ិញញាយតន-សមាខត្តិយា នៅសញ្ញានសមាខត្តិយា ១៥លាកា ។ ខែកោ ។ សោតាខត្តិមក្កស្ប សោតាខត្តិដល់ សភាជាតិមក្កស្ប សភាជាតិ៖ ដល់ អភាគាមិខក្កស្ប អភាគាមិដល់ អរហត្តមក្កស្ប អាចាត្តដល់ អយាតាមិដល់ អរហត្តមក្កស្ប

ពពិយភាណវារំ ។

វិមោក្ខព**ថា** ។

សុត្តស្តូចិណ្ឌ ។ ខ្នកនិកាយ បដិសម្តិទាមធ្ន

ការធ្វើឲ្យច្រើនខ្លុវសភពតាមិមគ្គ ការសេព ការអប់រំ ការធ្វើឲ្យច្រើន នូវអនាគាមិមគ្គ ។ បេ ។ នូវអរហត្តមគ្គ នេះឈ្មោះថាវិមោក្ខភាវនា ។

វិទោក្ខប្បដិប្បស្សទ្ធិ តើដូចម្ដេច ។ ការបានចំពោះនូវបឋមជ្ឈាន
ឬផល (របស់បឋមជ្ឈាន) ការបានចំពោះនូវខុតិយជ្ឈាន ឬផល (របស់
ខុតិយជ្ឈាន) ការបានចំពោះ នូវតតិយជ្ឈាន ឬផលរបស់គតិយជ្ឈាន
។ បេ ។ របស់ចតុត្តជ្ឈាន របស់អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ របស់
វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិ របស់អាកិញ្ច្ញាយតនសមាបត្តិ របស់
វិសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ សោតាបត្តិផល របស់សោតាបត្តិមគ្គ
សកមាតាមផល របស់សកមាតាមិមគ្គ អនាគាមិផល របស់អនាគាមិមគ្គ
អរហត្តផល របស់អរហត្តមគ្គ នេះ ឈ្មោះថាវិទោក្ខប្បជិបស្សទ្ធិ ។

ចថ្ ភាណវារៈ ទី ៣ ។

ប្រជុំវិមោត្តក្រ ។

មហាវិគ្គេ គតិកឋា

(၉၉၄) မမ္မာ့အရဒီမီးက သော လာအရဒီက မေးမွာ ငွ សេត្តនំ ខច្ចុយា ឧឧឧត្តិ ហេតិ ទត្តិយមហាកា-លានំ ព្រាញ្មណមហាសាល់នំ កហេចតិមហាសាសា-នំ ភាទាវខ្ពន់ នេងខំ ញាណសម្បយុត្តេ ~~ភ~~េត់ជំ មោត្តនំ បច្ចូយា ឧបបត្តិ យោតិ រួចាវចកនំ នេកនំ កាត់នំ ហេតុនំ បច្ចុយា ឧបបត្តិ ហោត់ អ្យាវប្រា-នំ នេងនំ កាត់នំ ហេតុនំ បច្ចុយា ឧបបត្តិ ហោតិ។ កតិសទ្បត្តិយា ញាណសទ្យយុត្តេ អដ្ឋភ្នំ ហេត្វនំ ឧទ្ធិយា និឧឧទ្តិ យោឌ ខន្តិ៣ឧសាសាច្ន ម្រា ញ្ណាមហាសាលាធំ កហបត់មហាសាលាធំ កាមា-វេចរាធំ នេវាធំ ញាណសម្បយុត្តេ អដ្ឋឆ្មុំ ហេត្វធំ ឧជិណ នឧឧឌ្ស ឈេង នៃសេឌ មេដុទ្ធិ ហេតុធំ បច្ចូណ ឧបបត្តិ ហេត អរុមាវេចរាធំ នេកជំ អដ្ឋភ្ជុំ ហេតុជំ បច្ចុយា ឧបបត្តិ ហោតិ ។

មហាវិគ្គ គតិកបា

(២៤៤) ការកើតឡើង នៃគតិសម្បត្តិ ក្នុងញាណសម្បយុត្ត តើព្រោះបច្ច័យ នៃហេតុច៉ុន្មាន ការកើតឡើងនៃពួក១ត្តិយមហាសាល ព្រាហ្មណមហាសាល គហបត៌មហាសាល កាមាវចរទៅតា ក្នុងីញា-ណសម្បយុត្ត តើព្រោះបច្ច័យនៃហេតុប៉ុន្មាន ការកើតទ្បើងនៃពួករូប្នា-វិចរទេវតា គើព្រោះបច្ច័យនៃហេតុប៉ុន្មាន ការកើតឡើងនៃពួកអរុហ្វវចរ-ទៅតា តើព្រោះបច្ច័យនៃហេតុហ៊ុនាន ។ ការកើតឡើងនៃគតិសម្បត្តិ ក្នុងញាណសម្បយុត្ត ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៤ ការកើតឡើង នៃ ពួកខត្តិយមហាសាល ព្រាហ្មណមហាសាល គហមតិមហាសាល កា. មាវចរទេវិតា ក្នុងញាណសម្បយុត្ត ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៤ ការកើត ទ្បើង នៃពួករូប្រវបបទវតា ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៨ ការកើត ទ្បើង នៃពួកអរុយុវចរទៅតា ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៨ ។

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធកនិកាយស្ស បដិសម្តិទាមគ្នោ

(৮৮৯) មន្ទមាននៃល ឈិឃមាននៃ មា-តមេសំ អដ្ឋភ្នំ ហេតុនំ បច្ចុយា ឧបបត្តិ ហោតិ ។ យុសលយដែលរី ឧុរខយ៍លោ ឧពេល លេខ យ**ុសលា** ត្តស្នី ១ ណេ ជាតិខេត្តជាយ សមាជាតិប្បទ្ធិយា យោន្តិ នេះជ វុច្ចតិ គាុសលម្វលម្បីចូយរចិ សង្ខាក និកាន្តិក្ខាណេ ខ្លេ ហេតុ អកុសលា តស្មី ១ ណេ ជាត ខេត្តលយ សហជាត់ឲ្យចូយ ហោ<mark>ត្តិ តេជ</mark> រុំទីខ្លួន អយ្តសល់ដំណង់ សាស្តី ១ ខេត្ត ខ្លុំ ខ្លុំ ។ ណេ នយោ ហេត្ត អត្យាភាតា នស្មឺ ១ណេ ជាតិខេត្តនាយ សមាជាតិទៀត្តិយា ហោត្តិ តែធ ရုံမို့မွာ ဆရၤိဝဝါီငီကာစ္ နယ္တာဏွာ နယ္တာဏာဝါီငီကာစ္ សាតារិត ឧត្ទអម្មិយិទ្រោ ឧណិយិយិ មាសមាឌនាវិនិះ ណ ឈេន្តិ អយាតយាជាជិញ **យេង ខ្ញុំ ខ្ទុសាពាធា**វិ င္ငံက သောင္ခ် န္မဂၢိဳက်ၿပီးေက သောင္ခံ ဆန္မာဗိုယ္မို ណេ ខត្តារោ មហាភូតា សហជាតម្បីចូលា កោត្តិ မက္ကရက္တပ္ခင္တယ္ ေတာင္ဆို င္ခဲ့လ႑ဏဈီဇံ့ဟာ ေတာင္ဆို $(\circ)$

o a. ឯត្តន្តរេ វិហ្សយុត្តប្បច្ចុយា ហោត្តិតិ ទិស្សតិ ។

សុត្តស្ថិដិក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តីទាមផ្ត

(৮৮៦) ការកើតទៀន នៃគតិសម្បត្តិ ក្នុងញាណសម្បយុត្ត ក្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៤ តើដូចម្ដេចខ្វះ ។ ក្នុង១ណៈដវ៉ន់នៃកុសលកម្ម មានហេតុជាកុសល ៣^(១) ជាសហជាតប្បច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយ កង្ខណ:នោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា សង្គាវទាំងឡាយ (កេត មាន) ព្រោះមានកុសលមូលជាបច្ចុយខ្វះ ក្នុង១ណៈនៃសេចក្តីត្រេកអរ មានហេតុជាអកុសល ៤(🖜) ជាសហជាតប្បច្ចុយ នៃបេតនាដែលកើត ហើយក្នុង ខណៈ នោះ ហេតុ នោះ លោក ពោលថា សង្គារទាំងឡាយ (កើត មាន) ព្រោះមានអកុសលមូលជាបច្ចុយខ្វះ ក្នុង១ណ:បដិសន្និ មានហេតុ ជាអព្យក្រឹត្ **ភា(^m)** ជាសហជាតប្បច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយក្នុង **ខ**ណ: នោះ ហេតុនោះ លេកពោលថា វិញាណ (កើតមាន) ព្រោះមាន នាមរូបជាបច្ច័យខ្វះ នាមរូប (កើតមាន) ព្រោះមានវិញ្ចាណជាបច្ច័យខ្វះ ក្នុង១ណ:ខែបជិសន្ធិ មាន១ន្ទ ៤ ជាសហជាតប្បច្ចុយ ជាអញមញប្បច្ចុយ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាវិហ្វយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង១ណ:នៃបដិសន្ធិ មានមហា-ជាសហជាត់ហ្វូច្ច័យ ជាអភាមភាហ្វូច្ច័យ ជានិស្សយហ្វូច្ច័យ

១ អណេរៈ ១ អមោលៈ ១ អមោលៈ ១ ។ ៤ ណេរៈ ១ មោលៈ ១ ។ ៣ អណេរៈ ១ អទោសៈ ១ អមោលៈ ១ ។ កុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៤ អក្សាកតហេតុ ៣ រួមជា ៨ ហេតុ ។

មហាវិច្ឆេ ផុតិព្យា

បដិសន្ទិក្ខាណេ តយោ ជីវិតសង្ខាក សហជាតប្បីថ្នុ ယာ ကောင္ရဲ့ မက္ကဗက္ကဗျိန္မက ကောင္ရဲ့ နဲ႔ေျပာပ္ခုိင္-ကာ ကောင္စီ နဲ့ရီဒီကိမ္လီရီဒီကေတာ့ ကောင္စီ အန္အမာ့ခ်ိမ္မွာ-ၾက္ဆရက္ဆစ္သင္ခဏ ေတာင္ရွိ နဲ့ လ႑ယစ္ခုန္နဏ ေတာင္ရွိ រូត្យិណ៍ឌំត្បិនិយា ឈេខ្វី ឧត្តមាខ្វុំឌំហោ មុនេ ឧន៍មា ឌតី មស្សឌ្ឌឧរីជំណ ឈេខំ មឃិនយឧរីជំណ ေကာင္ရဲ့ ခ်ဲ့မႈ႐ွယ္မေျပာက္သည္ကို ဒီဗ႑ယုန္ကမ္ခုင္ခဲ့လာ ကောင္ရဲ ဗၕႝလၨႁႜက္မႈကေ ဧရွားက စစ္မွာ မႈႏွစ္ခ်ဳိးဆ សស្សាស្សាត្វិ មេឃាត្សា មេឃាត្សិសា សោ-င္ရဲ့ ခဲ့လ႑ယဗ႑္မင္မဟာ ေတာင္ရဲ့ လမၢျဖန္မာဗ႑မ္မဟာ យោត្តិ ខដឹសត្វិត្តាណេ ខញ្ជិន្ត្រិយាធិ សខាជាត-ព្យិច្ចិយា យោឌ្ជិ អញ្ជិត្តិយា យោឌ្ជិ និស្បី-យទ្បីទ្វិយា ហោន្តិ អាទ្បីយុទ្តទ្បីទ្វិយា ហោន្តិ បដិសន្តិគ្នាណេ តយោ មេរត្វ សមាជាតប្បច្ចុយា ေကာင္ရွိ မက္သမက္ဆစ္ခင္တဟာ ေတာင္ရွိ နဲ့လ႑ယဗျင္ခယာ ကောင္ရိ မရျယန္ရရျင္နယာ ကောင္ရိ ရႊမအ္ခ်ိဳမိဳးကာ

មហាវិគ្គ គតិកប៉ា

ក្នុងខណ:ខែបដិសន្និ មានជីវិតសង្គារ**ល** ជាសហជាតប្បច្ចុំយុ ជាអញ-ក្ មញ្ជាច្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង១ណ:នៃបដិសន្ធិ មាននាមនិងរូប ជាសហជាតហ្វច្ច័យ ជាអញមញ្ជច្ច័យ ជានិស្សយហ្វច្ច័យ ជាវិហ្វយុត្តហ្វូហ្វ័យ ក្នុង១ណ:ខែបដិសន្និ មានធម៌ ១៤ នេះ ជាសហ-ជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ជប្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាវិហ្វហុត្តប្ប-ច្ច័យ ក្នុង១៣:ខែបដិសន្ធិ មាន១ន្ធដែលមិនមានរូប ៤ ជាសហជាត-ប្បច្ច័យ ជាអភាមភាច្បច្ច័យ ជានិស្សយច្បច្ច័យ ជាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង ១ណៈនៃបដិសន្ធិ មានឥន្ទ្រិយ ៤ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ចប្ច័យ ជានិស្សយហ្វច្ច័យ ជាសម្បយុត្តហ្វច្ច័យ ក្**ង១៣:ខែ**បដិសន្ធិ មានហេតុ៣ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអពាមពាហ្វច្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្បយុ-ត្តហ្វូច្ច័យ ក្នុន១ណ:ខែបដិសន្ធិ មាននាមនិងវិញាណ ជាសហជាតហ្វូច្ច័យ

សុត្តស្តួចិងពេ ខុទ្ធពតិកាយស្បូ បង្គិសម្តិទាមគ្នោ

សុត្តស្តិជិត ។ ទូកសិកាយ បត្តិសត្តិទាមក្ត

ជាអញមញ្ជបច្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង១៣:
នៃបដិសន្ធិ មានធមិទ៤ នេះ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ជប្ប
ច្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង១៣:ខែបដិសន្ធិ
មានធមិទាំង ២៨ នេះ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ជប្ច័យ ជា
និស្សយប្បច្ច័យ ជាវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នេះឯង ការកើត ឡើង នៃគតិសម្បត្តិ
ក្នុងញា្ធាណសម្បយុត្ត ព្រោះបច្ច័យ នៃហេតុ ទាំង ៨ យ៉ាង ។

(៤៤៧) ការកើតឡើងនៃពួកខត្តិយមហាសាល ព្រាហ្មណមហា-សាល គហមតិមហាសាល កាមាវចរទៅនា ក្នុងញាណសម្បយុត្ត ព្រោះ បច្ច័យនៃហេតុ៨ តើដូចម្ដេច ។ ក្នុងខណៈដវ៉ែននៃកុសលកម្ម មានហេតុជា កុសល ៣ ជាសហជាតប្បច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយក្នុងខណៈនោះ

មហាវិត្តេ គតិកថា

အေး င်္ဂန္ ကုလေဖမွလေဈီဗွယာပို လန္ဘောက စီကန္ဓီ-ត្តេ សេ សេ ស្ត្រ អតុសហ សម្មី ១ លេ ជា• តេខេត្តលេយ សមាជាតម្បីចំណា ឈ្មេច ខែខ ម៉ូនិ မေလက်ရောက္ကေတာ့ ကြန္တာ အရွက္သည့္အေလာ តយោ ហេតុ អព្យាភាតា តម្មី ខណេ ជាតមេតជា-យ សហជាត់ច្បីចំណ ហោទ្ធិ ទេ៤ ជុំទីទី ខាមរិត. ~~ဂျီဇီကာဂ္ဂ ၨ္ဂဏာ~~ ကွာ နည္တာကာဝါဇီကာဂ္ဂ ဗာဓာန္ဂ ឧក្**មខ្លុំស្គៃ ហេ** ឧណីស្គឺថា ភាសព្ទខ្លួ អញ្ចេញ ខ្យួច ហេ ខ្លែ និស្សិយ ខ្មើច ហេ ខ្លឹ န္နည္ရက္ကို အသည္တိုင္တင္တန္းက အမ်ိဳးမွာ အေျပး ရွိေ សាភិស មសង្ឃនុំ មេ ស្រ និ មេ ស្ពិសា ស្ពិសា ကောင္ရွိ ဒီလ႑ယဗျမ္မဟာ ကောင္ရွိ ဗၕႝလဒ္ခ်က္တူေလာ តយោ ជីវិតសន្ត្នារា សហជាត់ប្បច្ចុយ ហោត្តិ អញ្ច-က်မ်ဆီဦးငံက သောဗွီ ရဌာမာဗွီမေးဟာ သနည် နဲရည် សហជាត់ព្យុច្យ ហោធ្វិ អញ្មញ្ជព្យ ហោធ្វិ

មហាវិត្ត គតិកថា

ហេតុនោះ លោកពោលថា សង្ខារទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមាន កុសលមូលជាបច្ច័យទុះ ក្នុង១ណៈនៃសេចក្តីត្រេកអរ មានហេតុជាអកុ សល ៤ ជាសហជាត់ឲ្យច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយ ក្នុង១ណ:នោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា សង្ខាវទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានអក្-សលមូលជាបច្ចុយ់ ទុះ ក្នុង ខណ: នៃបដិសន្និ មាន ហេតុជាអព្យាក្រឹត ៣ ជាសហជាត់ហ្វូច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយក្នុង១ណ:នោះ ហេតុនោះ លោក ពោលថា វិញ្ចាណ (កើតមាន) ព្រោះមាននាមរូបជាបច្ចុយ់ៗ៖ នាមរូប (កើតមាន) ក្រោះមានវិញ្ញាណដាបច្ច័យខ្វះ ក្នុងខណ:នៃ បដិសន្ធិ មានខន្ទទាំង៩ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញប្បច្ច័យ ជា និស្សយហ្វច្ច័យ ជាវិហ្វយុត្តព្យុច្ច័យ ក្នុង១ណ:ខែបដិសន្និ មានមហៈ-ភូតរូប ៤ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ចប្ច័យ ជានិស្សយថ្មច្ច័យ ញ ញ ក្នុង ខណៈ នៃបដិសន្និ មានជីវិតសង្គារ ៣ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជា អតាមតាហ្វច្ច័យ ដានិស្សយហ្វច្ច័យ ជាវិហ្វយុត្តហ្វច្ច័យ ក្នុង១ណ:នៃ បដ់សន្និ មាននាមនិងរូប ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអពាមពាហ្សិច្ច័យ

សុត្តនូបិឝិពេ ១, ពុកនិកាយស្ស បឝិសម្តិភាមគ្នោ

ခဲ့လျှဏဗျူဇ္ဓဏ ကောင္ရွိ ဒီဗျူဏုန္ရာဗျူဇ္မဏ ကောင္ရွိ ជន្ញសម្ពុំស្ពៃ ហេ ដូច ខុស ខេស សសជានុប្ប-င္နီဟာ ကောင္ရဲ့ မက္သမတ္ဆင္ဆီဟာ ကောင္ရဲ့ ဒီလ႑္သယဗ္ခ႑-င္နယာ ေတာင္ကို ဒီဗျယုန္လာဗျိမ္မယာ ေတာင္ကို ဗဆိုလခိုင္တာ-ေတာင္ရဲ့ မက္သမက္ဆစ္ခင္မွတာ ေတာင္ရဲ့ ငဲ့လ႑ယစ္ခုင္မွတာ ေတာင္ရွိ ညမျှထုန္ရပ္ခုင္မွယာ ေတာင္ရွိ ဗႊိည္ခ်င္တာေလာ စက္နိုင္ဖိုလာင္ မာလေဆးအေပးျပဳေတာ္ သောင္ခ် မည္သေဆာင္သီး-င္နီဟာ ကောင္ရဲ့ ခဲ့မ႑္မဏဗျင္နီဟာ ကောင္ရဲ့ မမ႑မ႑န္-ប្បច្ចុយា យោខ្លិ <mark>មជិស</mark>ទ្ធិ<mark>ក្ខាណេ</mark> នយោ យេត្ សសេជា៩ឦខ្មីណ សេចខ្មី មេឃឧឃឧប្ដីខ្មីលា សេចខ្មី និស្សយ**ៗ**ទ្វេយ ហោត្តិ សម្បយុ**ត្តប្បទ្**យ ហោត្តិ ရင္ခန္းမွာ ကေ စာရယ္ ရွင္တာကယ္။ နာရာသူမရီး ទ្ធុយា យោឌ្គិ អញ្ញូទញ្ញូទ្ធុយា យោឌ្គិ និស្បៈ

សុត្តថ្កូចិដក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាវិហ្វយុត្តហូច្ច័យ ក្នុង១ណ:នៃបដិសន្ធិ មានធម៌ទាំង

១៤ នេះ ជាសហជាត់ឲ្យច្ច័យ ជាអភាមភាប្បច្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជា

វិហ្វយុត្តហ្វូក្ល័យ ក្នុង១ណ:ខែបដិសន្និ មាន១ន្ទមិនមានរូប ៤ ជាសហជា-

តហ្វូច្ច័យ ជាអត្តាមត្តាហ្វូច្ច័យ ជានិស្សយហ្វូច្ច័យ ជាសម្បយុត្តហ្វូច្ច័យ

ក្នុង១៣: នៃបដិសន្និ មានឥន្ទ្រិយ ៤ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអពាមពា-

ប្បច្ច័យ ជានិស្សយហ្វច្ច័យ ជាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង១៣:ខែបដិសន្ធិ

មាន ហេតុ ៣ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអភាមភាប្បច្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ

ជាសម្បយុត្តហ្វុក្ថ័យ ក្នុង១ណ:ខែបដិសន្និ មាននាមនិងវិញាណ ជាសហ-

ជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ជប្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ

មហាវិគ្គេ គតិពថា

នៃក្នុង សោង ។ នេក្ស មនុក្សិ សេងខ្លុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្លុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្នុំ សេងខ្លុំ សេងខ្នុំ ស

មហាវិគ្គ គគិកថា

ក្នុង១៣:ខែបដ្ឋសន្និ មានធម្មិញ ១៤ នេះ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជា

អភាមញ្ចេញ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង១ណៈនៃ

បដិសន្ធិ មានធម៌ទាំង ២៤ នេះ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអពាមពាប្បច្ច័យ

ជានិស្សយច្បច្ច័យ ជាវិច្បយុត្តប្បច្ច័យ នេះឯង ការកើតឡើងនៃពួក១ត្តិ.

យមហាសាល ព្រាហ្មណមហាសាល គហបត៌មហាសាល កាមាវិចវ.

ខេត្ត ក្នុងញាណសម្បយុត្ត ព្រោះបច្ច័យ ខែហេតុខាង ៤ យ៉ាង ។

(២២៨) ការកើតឡើង នៃពួករូប្រវបរទេវិតា ព្រោះបច្ច័យនៃ

ហេតុ ៤ តើដូចម្តេចខ្វះ ។ ក្នុងខណៈជវិននៃកុសលកម្ម មានហេតុជា

កុសល ៣ ។ បេ ។ នេះ៦៦ ការកើតឡើងនៃពួករូបាវចរទៅភា

ព្រោះបច្ច័យ នៃហេតុ ទាំង ៨ យ៉ាង ។

សុត្តតូមិជិកេ ខុទ្ទកតិកាយស្ស មជិសត្តិទាមគ្នោ

អរុទាវចរាជំ នេវាជំ ភាតមេសំ អដ្ឋជ្នំ ហេត្វធំ បច្ចូយា ឧបបត្តិ ហោតិ ។ កុសលកម្មស្បូ ជាជ-ត្តាណេ តយោ ហេតុ កុសលា តស្មី ១ណេ ជា-តេខេត្តនាយ សមាជាតម្បីច្ចុយា ហោត្តិ តេជ វុច្ចុត៌ តុសលមូលឲ្យឲ្យលខំ សង្ខាត និកន្តិគូណេ ទ្វេ ហេតុ អេកុសលា តស្មី ខណេ ជាតេខេត្តនាយ ស-សងានព្យីជំណ ឈោខ្លី ខេខ ជុំជំនួ អយ់។ សក់តំណ-ပျင့္နယာဗဲ လန္စာ၈ ဗင္ဇီလန္ခ်ိန္မွားကာ အဟေ ဟေ**န္** មព្យាកាតា តស្មី ខណេ ជាត ខេត្តលយ សមាជា-ឧតនិធិណ ឈេខ្មី ខេច ជុំខ្មុំ ខាងនិតនាំចិលត្ င္သြက္တည္ကိုင္တာကို အျဖစ္သည္ကိုင္တာ-<u>ហោ ឧស្ខារេ ១ថ្ងា អវុទ្ធខោ សសង្ខាត់ដាជិកា</u> ေတာင္ရွိ နက္ဆဗစ္ယာ့ပျွင္နယာ ေတာင္ရွိ ဒီလ႑္သဏပ္ခုင္နယာ မ္မဏ္ဏမ္တာ့ အာရွိ ခဲ့လုပ္သတ္မွာ ေတာ္ရွိ

សុត្តនូបិជិក ខុទ្ធកនិកាយ បដិសម្តិទាមគ្គ

ការកើតទៀតនៃពួកអរុបាវចរទៅតា ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៤ តើ ដូចមេច ៖ ។ ក្នុង ខណៈជវិន នៃកុសលកម្ម មាន ហេតុជាកុសល ៣ ជា សហជាត់ហ្វូច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយកង្គាណៈនោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះមានកុសលមូលជា បច្ច័យ រុះ ក្នុង ខណ: នៃសេចក្តីត្រេកអា មានហេតុជាអកុសល 🧕 ជាសហ-ជាតហ្វច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយក្មេទណៈនោះ ហេតុនោះ លោក ពោលថា សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះមានអកុសលមូល ជា បច្ច័យខ្វះ ក្នុងខណ:ខែបដិសន្ធិ មានហេតុជាអព្យាក្រឹត ៣ ជាសហជា-តប្បច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយក្នុង១ណៈនោះ ហេតុនោះ លោក ពោលថាវិញ្ញាណ (កើតមាន) ព្រោះមាននាមរូបជាបច្ច័យ**ខ្វះ** នាមរូប (កើតមាន) ព្រោះមានវិញាណដាបច្ច័យខ្វះ ក្នុង១ណ:នៃបដិសន្និ សាន**ាន្ទមិនមា**នរូប ៤ ជាសហជាត្**បប្តីយ** ជាអពាមពាប្បីប្**យ** ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្បយុត្តហ្វុច្ច័យ ក្នុង១ណ:ខែបដិសន្និ មាន ឥន្ទ្រិយ ៩ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអភាមភាប្បច្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ មហាវិច្ឆេ គតិកជា

សម្បីយុត្តប្បីចូល ហេត្តិ ខឌិសត្វិក្ខាណេ គយោ ហេតុ សហជា**តប្បក្**យ <mark>ហោត្ត</mark> អ**ញម**ញប្បក្យ ကောင္ရွိ ခဲ့လ႑ဏဗျင္မဟာ ကောင္ရွိ လမၢျပန္ကျပင္မဟာ ဟောင္ရွိ ဗင္ဇီလန္ခ်က္မွာ၊လာ အမက္ခ ဒီကာလာက္ လစ-စာ ជាឧត្សិទិណ ឈេ<mark>ខំ មយឧយតវិទិណ ឈេ</mark>ខ័ និស្សិយខា្ននិយា យោឌ្ជិ សមា្នយុត្តខា្ននិយា យោឌ្វិ ឧត្ទមខ្មុំស្នាលោ មុខេ ឧទ្ទម ឧទ្ទា មាសង្សខានិ ទំណ យេខ័ អយិតយិតនៃលា ឈេខ៉្ម ទូអាវិល-ဂေါင္ခ်ကာ ကောင္ခ်ဳ မာရီကြန္မိဂေါင္ခံကာ ကောင္ခ်ဳ $_{(o)}$ မ ^{1} -ឧបបត្តិ យោតិ ។

ឯត្តន្តរេ បថិសត្វិត្តណេ ឥមេ អង្គវិសតិ ធម្មា សហដាតប្បច្ចយា ហេត្តិ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា ហេត្តិ តិស្សយច្បច្ចយា ហេត្តិ វិច្បយុត្តច្បច្ចយា ហេត្តិតិ ទិស្សត្តិ ។

មហាវិត្ត គតិកថា

ជាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង១ណ: នៃបដិសន្និ មានហេតុ ៣ ជា

សហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ជប្តិយ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្ប-

យុត្តហ្វូហ្គ័យ ក្នុង១ណ:ខែបដិសន្និ មាននាមនិងវិញាណ ជាសហជាត-

ប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ជប្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្បយុត្តប្បច្ច័យ

ក្នុង១៣: នៃបដិសន្និ មានធម៌ទាំង ១៤ នេះ ជាសហជាតហ្វូហ្គ័យ ជា

អតាមតាហ្វូច្ច័យ ជានិស្សយហ្វូច្ច័យ ជាសម្បយុត្តហ្វូច្ច័យ នេះឯឪ

ការកើតទ្បើង នៃពួកអរុហ្វាប់បទេវតា ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៨ ។

សុទ្ធនូមិជិព ខុទ្ធពនិកាយស្បូ មជិសម្តិទាមគ្នោ

(৮৮५) ឧទ្ធមាននៃ ឃ ឃាហារុន្យ៍ណ៍នេី ឧទ្ធក្ខ ហេតុខំ ១ភ្យា ឧមមត្តិ **ហោតិ ១គ្គិយមហា**សារ លានំ ព្រាញ្ណមហាសាលនំ កហមតិមហាសា-លានំ តាមារឧបន្ទ នេងន ញាណវិឌ្យយុត្តេ ក-តំនំ ហេតុនំ មច្m ឧមមត្ត mតំ(•) ។ កតំ សម្បត្តិយា ញាណវិច្បយុត្តេ នភ្នំ មេទុធ មច្យា និត្ត ឈ្មេញ ១៦ និក្ខាធាមាមាលាច្នា យោសិកាគ-ហសាលាន កហមតិម**ហា**សាលាន កាមា ខែវានិ ၾကဲနိ ဤာကၢိုဗျယ<mark>ု၊နွာ</mark> ငန္နီ ဟေနာ့နီ ဗင္မဟာ ၃-មមត្ថិ $(m \, \hat{\mathbf{s}}^{(b)})$ ។

[•] ទី. ឯត្តខ្ពះ រូបាវបភន ទេវាន់ គគីន់ ហេតុនំ បប្រយា ឧបបត្តិ ហោតិ ។ អរូបាវបភន ទេ-វិនំ គគីន់ ហេគុន់ បប្រយា ឧបបត្តិ ហោគីតិ ទិស្សន្តិ ។ ៤ ខ. ឯត្តខ្ពះ រូបាវបភន ទេវាន់ ជន្នំ ហេតុនំ បប្រយា ឧបបត្តិ ហោតិ ។ អរូបាវបភន ទេវាន់ ជន្នំ ហេតុនំ បប្រយា ឧបបត្តិ ហោគីតិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តនូមិជិក ខុទ្ទកនិកាយ បដិសម្ភិកមគ្គ [៤៤៧) ការកើតឡើងខែគតិសម្បត្តិ ក្នុងញា ណវិហ្វយុត្ត គេព្រោះ

បច្ច័យ នៃ ហេតុ ប៉ុន្មាន ការកើត ឡើង នៃពួក ១ភ្នំយមហាសាល ព្រាហ្មាណ ـ

មហាសាល គហបត៌មហាសាល ភាមាវបរទៅតា ភ្នំព្យាណ.

វិហ្វយុត្ត ព្រោះបច្ចុយនៃហេតុប៉ុនាន ។ ការកើតឡើងនៃគតិសម្បត្តិ

ក្នុងញាណវិហ្វយុត្ត ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៦ ការកើតឡើងខែពួក១ត្តិ.

យមហាសាល ព្រាហ្មណមហាសាល គហបត់មហាសាល កាមាវិចវៈ

ទេវតា ក្នុងញាណវិហ្វយុត្ត ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៦ ។

មហាវិគ្គេ គតិកថា

(၉၈၀) ឧទ្ធភាពន្ទិက ឈាហ្សារពិការនៃ យឧ-មេស ជន្នំ ហេត្វនំ មច្ចុយា ឧមមត្តិ យោតិ ។ តុសលកម្មរារ្ធ ជាឧត្តាលោ ខ្លេ ហេតុ កុសលា តែស្មឹ ១ ណេ ជាតមេតសល សសជាតម្បីឲ្យា ေတာင္ရွိ အေဒ ႏိုင္ငံနာ ကုလမစ္အလဗ္ခုင္ခဏ္ ေလးမွာက និកាន្តិក្ខាណេ ខ្លេសត្វ មកុសលា តម្មី ១ណេ ជាតទេតនាយ សហជាតប្បច្ចុយ យោធ្នុំ តេជ វុច្ចុ ត៌ អគុសលមូលខ្យុច្យាចំ សង្ខាក ខដិសថ្ងិគ្នា ណេ ខ្វេ ហេតុ អព្យាកាតា ត<u>អ</u>្មី ១ណេ ជាតិខេត្តជា<mark>យ</mark> សហជាត់ឡូចូយ យាន្តិ គេនក់ចូត់ នាមរួបឡូចូ ယာင္းမွာက္က နည္သာကာရျိဳင္ခံကာင္ ဃခၢိဳင္ ငန္းမ ថ្វិក្ខាណេ ខញ្ចុក្ខាស្វា សមាជាតខ្បីចូយ យោឆ្គិ ၾက္ဆမတ္သစ္မဟာ ေတာင္ရဲ့ ခဲ့လ႑ယဗ႑္မမ္မဟာ ေတာင္ရဲ វិច្បយុត្តច្បច្ចុយា មោត្តិ ខដិសន្វិក្ខាណេ ខត្តាពេ មហាក្តា សហជាតប្បច្ចុយា ហោធ្និ អញ្ជ-ឧស្លាប្បច្ចិយា សោខ្លំ ចំករិវិយព្យិចិយា យោ ឆ្នី

មហាវិត្ត ពតិពថា

(២៣០) ការកើតឡើង នៃគតិសម្បត្តិ ក្នុងញាណវិហ្វយុត្ត ្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៦ តើដូចម្ដេច ។ ក្នុង១ណៈជវិននៃកុសលកម្ មានហេតុជាកុសល 🌜 (•) ជាសហជាត់ហ្វូច្ច័យ នៃ ចេត់នាដែលកើតហើយ ក្នុង១៣:នោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះមានកុសលមូលជាបច្ច័យខ្វះ ក្នុងខណៈនៃសេចក្តីត្រេកអរ មានហេតុ ជាអកុសល 🖢 (🕒) ជាសហជាតឲ្យច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយក្នុន៍ ១ណ: នោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា សង្គារទាំងឡាយ (កើតមាន) ្រោះមានអកុសលម្ងល់ជាបច្ចុយ់ខ្លះ ក្នុង១ណៈនៃបដិសន្និ មានហេតុជា អព្យាក្រឹត $b^{(m)}$ ជាសហជាត់ឲ្យច្ច័យ ខែចេតនាដែលកើតហើយក្នុង១ណ: នោះ ហេតុនោះ លោកពោលថា វិញាណ (កើតមាន) ព្រោះមាននាម-រូបជាបច្ចុំយទ្ធ៖ នាមរូប (កើតមាន) ព្រោះមានវិញ្ញាណជាបច្ចុំយទ្ធ៖ ក្នុង əណ:នៃបដិសន្និ មាន១ន្ទ ៩ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញប្បច្ច័យ ជានិស្សយច្បច្ច័យ ជាវិច្បយុត្តឲ្យច្ច័យ ក្នុង១៣:ខែចដិសន្និ មាន មហាក្តុរុខ ៤ ជាសហជាត្ហាច្ល័យ ជាអញមញ្ជ្ញុំយ ជានិស្សយប្បច្ច័យ

១ អណ្តោះ ១ អូទាស្នះ ១ ។ ៤ ណោភះ **១** មោហៈ • ។ ៣ អូណោភៈ ១ អូទោស្នះ • ។

សុត្តស្តូចិតិពេ १9ូ៣និកាយស្ស បតិសម្តិទាមគ្នោ

មជិសន្ធិគ្នា ណេ តយោ ជីវិតសង្ខាក សហជាតម្បីថ្ង ណ ឈេខ្ញុំ អយាតយាជាខ្មែក ឈេខ្<mark>នុំ ខ្ទុសា</mark>ពាធានិខិ ណ យោខ្ញុំ រ៉ិខ្យយុត្តខ្យុខ្មុយ យោខ្ញុំ ខដ្ឋអន្តិក្ខាណេ **ဂါ**င္ငံက ကေနီ ဇွန္လဂိုက္ရခိုင္တဲ့လ ကေနီ န္ပါက်မွဳ alam ညေး ឧត្តម ខ្លុំ ខ្លុំ ខ្លុំ ខ្លុំ ខ្លុំ ខ្លុំ ខ្លុំ ខេត្ត សហជាត់ឡេច្យ ហោត្តិ អញ្ជូនញាប្បច្ចុយ ហោត្តិ $\hat{\mathbf{r}}$ with a sample $\hat{\mathbf{r}}$ and $\hat{\mathbf{r}}$ and $\hat{\mathbf{r}}$ and $\hat{\mathbf{r}}$ and $\hat{\mathbf{r}}$ ខដិសន្ធិគ្នា ឈោ ខត្តាកោ ទន្ទា អរុខិធោ សហជាតៈ រឿជំណ ឈេម្មី អយាធយាជាជំណ ឈេម្មី មូមារ-ယာရွိတ္ခံက ေတာင္ရွိ ကမ္စ္သိုယ္ခ်မွဳတ္ ေတာင္ရွိ ឧត្តមន្តិស្នាហេ ឧត្តាវិន្ត្រិយាធិ សហជាតម្បីចំណ ကောင္ရွိ မက္ကေတျင္နယာ ကောင္ရွိ ဇိန**္းယ**တ္ခု င္ဒီယာ ကောင္ရဲ့ လမ္စ္သယ္မန္ရာစ္ခင္မွယ္က ကောင္ရဲ့ စမီလ-ធ្វិក្ខាណេ ខ្វេ មេន_{្ត} សមាជាតម្បីចូល យោ**ឆ្តំ** សុត្តខ្លួចិដ្ឋក ខុទ្ធកគ្និកាយ បដ្តិសម្ពិតមគ្គ

ក្នុង១៣:ខែបដិសន្និ មានជីវិតសង្ខារ ៣ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជា

អតាមតាហ្វត្ថ័យ ជានិស្សយហ្សត្ថ័យ ជាវិហ្វយុត្តហ្វត្ថ័យ ក្នុង១ណ:នៃថដិ-

សន្និ មាននាមនិងរូប ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអពាមពាហ្វច្ច័យ

ជានិស្សយច្បច្ច័យ ជាវិច្បយុត្តច្បច្ច័យ ក្នុង១៣:ខែចដិសន្ធិ មាន

ធមិទាំង ១៤ ខេះ ជាសហជាត់ហ្វូឲ្យ ជាអញមញ្ហូល ជានិ-

ស្សិយ ប្រព័ណ្ឌ ជា ស្រ្តិ ស្មាន ស្

មិនមានរូប ៤ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ចប្ច័យ ជានិស្ស-

សល្បិស្តិយ ជាសម្បាយុត្តហ្វូស្តិយ ក្នុង១ណ:ខែបជិសន្និ មានឥន្ទ្រិយ ៤

ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញមញ្ជប្ច័យ ជានិស្សយប្បច្ច័យ ជាសម្ប-

យុត្តហ្វូចួយ ក្នុង១៣:ខែមជិសន្និ មានហេតុ ៤ ជាសហជាតហ្វូចួយ

មហាវិគ្គេ គតិកថា

អយាធយាធានីជំណ ឈេខ ខ្មុកពី៣១នៃណ ឈេខី អាធារីជាឌីធារិចិណ ឈេខ្ញុំ ឧត្តអាខ្ញុំឌេក្រោ ខាធាឃឹ ္မီကာလာက္ လက္သားအေပးျပဳကာ ေကာင္ခ် မယ္သာရယ္သား င္နယာ ေတာင္ရွိ ဒီလ႑္မယဗျင္နယာ ေတာင္ရွိ လမၢျယုန္မာ-စျွင္နယာ ကောင္ရွိ စ^{င္ထိ}လန္ခဲ့တ္စံုးကာ ៥ខេ ធ្វានស ឧទ្មា សហជាតព្យទ្ធិយា ហោធ្លី អញ្ជូនញូទ្យូយា ကောင္ရဲ့ ခဲ့လ႑ယဈီမွယာ ကောင္ရဲ့ လမ႑ယုန္ကဈီမွယာ ကောင္ရဲ့ မင္လဲကန္ခ်က္တီးကာ ရမ စစ္ပိုလ္ဆံု စည္း လ-សេយុឌពេទ្ធិណ ឈេខ គេឃិធឃិធាិខិណ ឈេខ ဗ္ဗမာ္မဏ ရွိန္တန္တာ ကားန္တဲ့ အေျပရုန္က ရွိေတာ့ ေတာင္ခဲ့ អន្ទមាន្តិយ យាហ្សាពិណីខេម្ម ។ ឧទិ

មហាវិត្ត គតិតថា

ជាអតាមភាហ្វូច្ច័យ ជានិស្សយហ្វូច្ច័យ ជាសម្បយុត្តហូច្ច័យ ក្នុង

🤋 ណៈ នៃបដិសន្និ មាននាមនិងវិញាណ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញ-

មសាល្បិច្ច័ុយ ដ្រទួស្សិយល្បិច្ចិ្ច ដ្ឋាន្ត្រ ដ្ឋានិស្ស ដ្ឋានិស្ស ដ្ឋានិស្ស ដ្ឋានិស្ស ដ្ឋានិស្ស និស្សិស្សិស្សិស្

នៃបដ់សន្និ មានធម៌ទាំង ១៤ នេះ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអញ-

ឧយ្ដាល្បិត្តិកា ជានួស្សិត ស្មិតិក្នុង ជាមានិក្សា ជាមនិក្សា ជាមានិក្សា ជាមានិ

បដ់សន្ធិ មានធម៌ ៤៦ នេះ ជាសហជាតប្បច្ច័យ ជាអពាមពាប្បច្ច័យ

ជានិស្សយច្បច្ច័យ ជាវិច្បយុត្តឲ្យច្ច័យ នេះឯង ការកើតឡើង នៃ

គតិសម្បត្តិ ក្នុងញាណវិហ្វយុត្ត ព្រោះបច្ច័យនៃលេតុ ៦ ។

សុត្តឲ្យជីជិពេ ខុទ្ធពតិកាយស្ស បដិសម្តីខាមគ្នោ

ခန္လ်ာလာဗဏကကန် ကျားကျာကာမောကကန် အတ-បតិមហាសាលានំ ភាមាវេឌ្យន៍ នេវានំ ញាណវិឌ្ឃ-យុត្តេ ភាគមេសំ ជន្នំ ហេតុនំ ជច្ចុយា ឧ្មជត្តិ យោត៌ ។ កុសលកម្មស្ប ជវជក្ខាណេ ខ្វេ មេត្ កុសលា តស្មី ខណេ ជាតេខេត្តលយ សហជាតម្ប-င္နီဟာ ကောင္ရွိ အေန ႏိုင္ငံ့ခံု အေလမွာလမျိုင္နီဟာမ် សង្ខា។ ។ មេ ។ ទេត្តិយមហាសាលាធំ ព្រាញ្ណា-មហាសាលានំ កហមតិមហាសាលានំ កាមាវេទ្ធានំ នេវានំ ញាណវិទ្យយុត្តេ ៩មេសំ នន្នំ ហេតុនំ មទ្យា ឧបមត្តិ ហោត់តំ ។

គតិកថា សមត្តា ។

សុត្តតួបិឝិក ខុទ្ធកតិកាយ បឝិសត្តិខាមត្ត

ការកើតឡើងខែពួកខត្តិយមហាសាល ព្រាហ្មណមហាសាល គហបត៌-

មហាសាល តាមាវិចរទៅតា ក្នុងញាណវិហ្វយុត្ត ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៦

តើដូចម្ដេច ។ ក្នុង១៣:ជវិននៃកុសលកម្ម មានហេតុជាកុសល ៤

ជាសហជាតប្បច្ច័យ នៃចេតនាដែលកើតហើយ ក្នុង១ណ:នោះ ហេតុ

នោះ លោកពោលថា សង្ខារទាំងឡាយ (កើតមាន) ព្រោះមានកុសល-

មូលជាបច្ច័យៗ៖ ។ បេ ។ នេះឯង ការកើតឡើងនៃពួក១ត្តិយមហា.

សាល ព្រាហ្មណមហាសាល គហបត៌មហាសាល តាមាវបរ ខេវតា

ក្នុងញា ណវិហ្វយុត្ត ព្រោះបច្ច័យនៃហេតុ ៦ ។

បច់ គតិកថា ។

មហាវិគ្គេ កម្មកហ

(២៣០) អយោសំ កម្មើ អយោសំ កម្មវិទា កោ អយោសិ កម្មើ នាយោសិ កម្មវិទាកោ អយោសិ កម្ម អត្ត កម្មវិទាកោ អហោស កម្ម នត្ត កម្ម-វិទា ភោ អយោសំ កម្មុំ ភវិស្បតិ កម្មវិទា កោ អយោសិ កម្មុំ ន ភាំស្បូតិ កម្មវិទាកោ អត្តិ ក-ម្តុំ អត្ត កម្មវិទាកោ អត្ត កម្ម នត្ត កម្មវិទាកោ អត្ត កម្មុំ ភាំស្បត្ត កម្មាំថា កោ អត្ត កម្មុំ ធ ភាំ-ស្បតិ កម្មវិទាកោ ភវិស្បតិ កម្ម ភវិស្បតិ កម្មវិទាតោ ការប្បតិ កម្ម ន ការប្បតិ កម្មវិ-ទា ភោ អហោស តុសលកម្មឹ មហោស តុស លស្ប កម្មស្ប វិទាកោ មហោស់ កុសលកម្មឹ លយោសិ តុសលស្ប **កម្មស្ប វិទា**កោ អ-យោស តុសលតម្មំ អត្ថ តុសលស្ប តម្មស្ប វិទា តោ អយោសិ តុសលកម្មី នត្តិ កុសល-ស្ប កម្មេស្ប វិទាកោ អយោសំ កុសលកម្មឹ က်လျှင်း ကုလလည္သ ကမ္ဘလ္သ ကမ္ဘါ့စားကေ

មហាវគ្គ កម្មកហ

(២៣១) កម្មមានរួចហើយ វិបាក (៨៧) របស់កម្មមានរួចហើយ កម្មមានរួចហើយ (តែ)វិជាករបស់កម្មមិនទាន់មានហើយ កម្មមានរួច ហើយ វិបាករបស់កម្មកំពុងមាន កម្មមានរួចហើយ វិបាករបស់កម្ម មិនមាន កម្មមានរួចហើយ វិបាករបស់កម្មនឹងមាន កម្មមានរួចហើយ វិល្វករបស់កម្មនឹងមិនមាន កម្មកំពុងមាន វិល្វករបស់កម្មក៏កំពុងមាន កម្ម កំពុងមាន វិបាករបស់កម្មនិមាន កម្មកំពុងមាន វិបាករបស់កម្ម នឹងមាន កម្មកំពុងមាន វិយុកបេសកម្មនឹងមិនមាន កម្មនឹងមាន វិយុក របស់កម្មនឹងមាន កម្មនឹងមាន វិយុករបស់កម្មនឹងមិនមាន កម្មជា កុសលខានរួចហើយ វិជាករបស់កម្មជាកុសលខានរួចហើយ កម្មជា កុសលថាឱ្យចហើយ ព្រៃករបស់កម្មជាកុសល មិនពន់មាន តម ជាកុសលមានរួចហើយ វិជាករបស់កម្មជាកុសល កំពុងមាន កម្ម ជាកុសលមានរួចហើយ វិជាករបស់កម្ម ជាកុសល មិនមាន កម្មជាកុសលមានរួចហើយ វិបាករបស់កម្មជាកុសល នឹងមាន

សុត្តតូមិដីពេ ខុទ្ធពនិកាយសុរ្ធ មជិសម្តីទាមគ្នេរ

អយោសិ កុសលកម្មី ន សិស្បតិ កុសលស្ប តម្មស្បារិទា ភោ អត្ថ តុសលតម្មំ អត្ថ តុស-លស្បា កម្មស្បា វិទា កេ អគ្គិ ិតុ**សលគម្ម័** នត្ត កុសលស្ប កម្មស្ប វិទាកោ អត្ត កុស. លក់ខ្ញុំ ភវិស្បត់ កុសលស្ប កម្មស្ប វិទាកោ អត្ត កុសលកម្ម ន ភាស្បត្ត កុសលស្ប កម្ម-ស្ប វិទា ភោ ភាស្បត្តិ តុសលកម្មំ ភាស្បត្ តុសលស្ប តម្មស្ប នៃកោ ករិស្បតិ តុសលៈ កម្ម ន ភាស្បត្តិ កុសលស្ប កម្មស្ប វិល កោ(•) អយោសិ អតុសលកាឡុំ ជាយោសិ អតុសលស្ប កាញសុរ្ធ វិទា កោ មហោសិ មកុសលកម្មុំ មត្ថិ មយុសលស្ប យដ្ឋស្ប វិទា ភោ មហោសិ មយុ សល់យុទ្ធី អង្គ អយុសសស្ប យុទ្ធស្បី វិទ្យាយា

១ ន. ម. ឯត្តន្តប អហោសិ អកុសលំ កម្មុំ អហោសិ អកុសលល្ប កម្មស្ស វិបាហាតិ ខុស្សតិ ។

សុត្តស្តិជិត ខុទ្ធកធិតាយ បធិសម្តិទាមគ្ន

កម្មាក្សល់មានរួចហើយ វិហ្វករបស់កម្មាក់ស្រ នឹងមិនមាន កម្មា

កុសលក់ពុងមាន វិជាករបស់កម្មជាកុសលក់ពុងមាន កម្មជាកុសលក់ពុង

មាន វិបាតរបស់តម្មជាកុសលមិនមាន តម្មជាកុសលក់ពុងមាន វិបាត

របស់កម្មជាកុសលទិ៍ងមាន កម្មជាកុសលក់ពុងមាន វិបាករបស់កម្មជាកុ-

សលនឹងមិនមាន កម្មជាកុសលនឹងមាន វិបាករបស់កម្មជាកុសលនឹងមាន

កម្មាក្សល់នឹងមាន វិហុករបស់កម្មាក្សល់ នឹងមិនមាន កម្

ជាអកុសល មានរួចហើយ វិបាករបស់កម្មជាអកុសល មិនទាន់មាន

ហើយ កម្មជាអកុសលមានរួចហើយ វិបាករបស់កម្មជាអកុសលក់ពុង

មាន តម្មជាអកុសលមានរួចហើយ ហ្គៃករបស់តម្មជាអកុសលកំពង់មាន

មហាវិគ្គេ កម្មកថា

អយោស អគុសលកម្ម ភាស្បត់ អគុសលស្ប កម្មស្ប វិទាកោ អហោសិ អកុសលកម្មី ជ តវិស្បតិ អគុសលស្ប កម្មស្ប វិទាកោ អត្តិ អតុសលកម្ម អត្ថ អតុសលស្ប កម្មស្ប វិទា-កោ អត្ត អកុសលកម្ម ១ត្ត អកុសលស្ប កាត្តស្បា វិទា កោ អត្តិ អកុសលក់ថ្មី ភរិស្បីតិ អគុសលស្ប mម្មស្ប វិទា(m) mវិស្បតិ m-តុសលតថ្មី ភាំស្បត់ អតុសលស្ប តម្មស្ប វិទា កោ កាស្បតិ៍ អកុសលកម្មំ ន កាស្បតិ៍ អយុសលស្បា យដ្ឋស្បា វិទា យោ ។

^{🗣 🤋} ម ឯក្ខន្ធម អត្ថិ អកុសលំ កម្មំ ឧ ភវិស្សតិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិភាកោតិ 🤅 ស្សតិ ។

មហាវិត្ត កម្មកិច្ចា

តម្មជាអកុសលមានរួច ហើយ វិហាតរបស់តម្មជាអកុសលនិងមាន តម្មជា

អកុសលមានរួច ហើយ វិបាករបស់កម្មជាអកុសល នឹងមិនមាន កម្មជា

អកុសលក់ពុងមាន វិបាករបស់កម្មជាអកុសលក់ពុងមាន កម្មជាអកុសល

កំពុងមាន វិបាករបស់កម្មជាអកុសលមិនមាន កម្មជាអកុសលកំពុងមាន

វិទាករបស់កម្មជាអកុសល នឹងមាន កម្មជាអកុសល នឹងមាន

វិជាការបស់កម្មជាអកុសល នឹងមាន កម្មជាអកុសលនឹងមាន វិជាក

វបសកម្មជាអកុសល នឹងមិនមា**ន ។**

សុត្តនូបិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្ស បជិសថ្និទាមគ្នោ

(២៣២) អយោសិ សាវដ្តិ កាឡំ ។ នេ ។ ម ហោសិ អន់វដ្លឹ កម្ពុំ ។ ខេ ។ ម ហោសិ កស្លាំ កាម្នាប្រ។ មហោស សុគ្គា កាម្នាប្រ។ माणा के स्वृहिष कहा गाव गामा के ឧុក្ខាឌ្យ កម្ម ។ មេ ។ មហោស សុទវិទាក់ កេញ្ញុំ ។ ខេ ។ មហោសិ ខុក្ខាទៃក កេញ្ញុំ អ-យោសិ ឧុក្ខាទិកាស្ប កម្មស្ប វិទាកោ អយោសិ ឧុក្ខាទិក្ខាត់ កម្ម លាហេស ឧុក្ខាទាស្ប កម្មស្ប វិទាកោ មហោស ឧត្តវិទាក់ កម្ម អត្ត ឧត្តវិ-ទាកស្ប កម្មស្ប កែកោ មហេស ខុក្ខាទាក ក្នុំ នទ្ទំ ឧត្តាទៃកស្ប កម្មស្ប ទៃកោ អ. យោក ខុត្តទោត កម្ម ភាស្បត ខុត្វទោកស្ប យត់សាំ ច្រាយោ មណេទ្ធ ខំយុំ មេខ្លាំ មេខុំ

សុត្តស្ថិធិព ខុទ្ទពនិកាយ បង្គិសម្តិខាមគ្គ

(២៣២) កម្មាធិការដោយលោស មានរួចហើយ ។ បេ ។ កម្មាន មាន ទោស មានរួច ហើយ ។ បេ ។ កម្មៀ មានរួច ហើយ ។ បេ ។ កម្មស មានរួច ហើយ ។ បេ ។ កម្មចម្រើនដោយសុខ មានរួច ហើយ ។ បេ ។ កម្មម្រើនដោយខុត្ត មានរួចហើយ ។ បេ ។ កម្មានសុ១ជា វិတ္ភ មានរួចហើយ ។ បេ ។ ភម្មមានទុក្ខជាវិတ္ភ មានរួចហើយ វិတ္ခန္းပလွနမ္ မာဒင္နာ္မရာវិတ္ခန္ မာဒ္အေပးပါးမွာ နမ္မမာဒင္နာ္မရာវិတ္ခန មានរួចហើយ វិជាករបស់កម្ម មានខុក្ខជាវិជាក មិនទាន់មានហើយ តម្មមានទុត្តជាវិបាត មានរួចហើយ វិបាតរបស់តម្ម មានទុត្តជាវិបាត កពុងមាន កម្មានឲុក្ខជាវិបាក មានរួចហើយ វិបាករបស់កម្មមាន ទុក្ខជាវិបាក មិនមាន កម្មមានទុក្ខជាវិបាក មានរួបហើយ វិបាក របស់កម្មមានខុត្តជាវិហុក នឹងមាន កម្មមានខុត្តជាវិហុក មានរួចហើយ

មហាវិគ្នេ កម្មកថា

ន ភាស្បត្ត ខុត្តាចៃកស្ប កម្មស្ប ចែកោ អត្ថ ឧយ្នាលេខ យត្ត មន្ត ឧយ្នាលេមហា យត់ហា វិទា កោ អត្ថ ឧុក្ខាទៃក កម្ម ៤ត្ថ ឧុក្ខាទៃក ស្បី យុត្តស្បី រួស យោ អង្គ ខ្យុំរួសម្តុំ មេតិ រប្រវន្ត ខេឌ្ឌស្រុយសា យតិសា ស្រយោ ឧុក្ខាទែក កម្ម ន កាស្បត់ ឧុក្ខាទេកស្ប កម្មស្បី វិទា កោ កវិស្សត់ ខុត្តវិទាក់ កម្ម កវិ ស្បត្ត ឧត្តាទៃតស្ប តម្មស្ប ទៃក្រោ កស្បត្តិ ឧុក្ខាខែក កម្ម ន កាំស្បតិ ឧុក្ខាខែកស្ប កាញ្សា វិទា កោតិ ។

កផ្មីជ**ថា** ។

មហាវិគ្គ កម្មពេល

វិបាករបស់កម្មមានទុក្ខជាវិបាក នឹងមិនមាន កម្មមានទុក្ខជាវិបាកកំពុង

មាន វិហុតរបស់តម្មមានខុត្តជាវិហុតកំពុងមាន តម្មមានខុត្តជាវិហុតកំពុង

មាន វិបាករបស់កម្មមានឲុក្ខជាវិបាក មិនមាន កម្មមានឲុក្ខជាវិបាកកំពុង

មាន វិបាករបស់កម្មមានឲុក្ខជាវិបាកនឹងមាន កម្មមានឲុក្ខជាវិបាកកំពុង

មាន វិហាករបស់កម្មមានខុត្តជាវិហុក នំង៍មិនមាន កម្មមានខុត្តជាវិហុក

នឹងមាន វិហ្កាបេសកម្មមានខុត្តជាវិហុក នឹងមាន កម្មមានខុត្តជាវិហុក

នឹងមាន វិយុករបស់កម្មមានទុក្ខជាវិយុក នឹងមិនមាន ។

ប់បំ កម្មក់ហិ ។

មហាវិគ្គេ វិបល្វាសកបា បរិបុណ្ណតិទាតាតំ

(២៣៣) ខត្តពេមេ ភិក្ខុវេ សញ្ជាវិបហុសា ចិត្តថៃហុសា ជំន្នំថៃហុសា ភាគមេ ចត្តាពេ អធ៌-င္ခ်ေ ညွင္တီး အမ်ိဳး အမ်ိဳးျပည္သည္။ အျပည္သည္ကို အျပည္သည့္အေလျပည္သည့္အေလျပည္သည့္အေလျပည္သည့္အေလျပည္သည့္အေလျပည္သည့္အေလျပည္သည့္အေလွ်ာင္သည့္အေလျပည္သည့္သည့္အေလျပည္သည हर्द्वोषणासा दाक नेक्स स्वह सक्ताप्तरण-សោ ចិត្តិមៃហុសោ ជិដ្ឋិមៃហុសោ អជត្តជំ កិត្តាវេ អត្តាតិ សញ្ញាមៃហុសោ ចិត្តមៃហុសោ និដ្ឋិមៃហុ សេ អសុភេ ភិក្ខុវេ សុភន្តិ សញ្ជាវិចហ្វាសេ ចិត្ត-វិមហុសោ ជំដ្ឋិវិមហុសោ ៩មេ ទោ ភិក្ខាវេ ចត្តា-រោ មណ្ឌិនលាំមា ខ្ញុំខ្ញុំព្រល់មា ន្ធ្ញុំរួនលំមា រា

មហាវិគ្គ វិបល្លាសកឋា បរិបុណ្ណតិទាត

(២៣៣) ម្នាល់ភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ជាបៃហុស (សេចក្តីសំ-គាល់ខុស) ចិត្តវិបណ្ដូស (តំនិតខុស) ទិដ្ឋិវិបណ្ដូស (ការយល់ខុស) នេះ មាន ៤ យ៉ាង ចុះវិចហុស ៤ យ៉ាង គេដូចម្ដេចខ្វះ ម្នាលក់ក្ ទាំងឡាយ សញ្ញាវិបល្វាស ចិត្តវិបល្វាស ទិដ្ឋិវិបល្វាស ថាទៀន ក្នុងវត្តមិន ទៀន ១ ម្នាល់កិត្តទាំងឡាយ សញាវិចហូស ចិត្តវិចហូស ទិដ្ឋិបល្អស ថាជាសុខ ក្នុងវត្**ជា**ទុក្ខ ១ ម្នាល់កិត្តព័ង្**្យាយ** សញ្ជាវិបណ្ដស ចិត្តវិបណ្ដស ទិដ្ឋវិបណ្ដស ថា ១៩កង្គវិតមិនមែន ១៩ ១ ម្នាលគិត្តទាំងទ្បាយ សញាវិបល្វាស ចិត្តវិបល្វាស ទិដ្ឋិវិបល្វាស ថា ល្អងវែតមិនល្អ ១ ម្នា**លកិត្តទាំង**ឡា**យ នេះ**ឯង សញាវិបហុស អតុ ទុ ចិត្តវិចហុស ខិដ្ឋិវិចហុស ៤ យ៉ាង ។

មហាវិគ្គេ វិបណ្ឌសពថា

(២៣៤) ខត្តារោម ភិក្ខុវេ ឧសញាវិមហ្វសា ច្ចនិង្សិតសិម្មា ខេត្តព្រៃសិម្មា មន្សាយ អនិច្ចេ កិត្តាវេ អនិច្ចន្តិ នសញ្ជាវិមហ្វាសោ នចិត្តវិម-လွှားလာ စစ်ဦးဖြဲ့လွှားလာ ရုံးကွာ အက္ကုံး ရုံကွာစ္ရဲ့ စ ည္ ကားစက္၊ က အစီရူးစက္၊ က အခ်င္ရွိးစက္၊ က មនត្តនិ ភិក្ខាវ អនត្តាតិ នសញ្ជាវិមហ្សស នចិត្ត-វិបហ្វាសេ ននិដ្ឋិវិបហ្វាសេ អសុភេ ភិក្ខាវ អសុ-နာင္ရွိ နေၾကားမြတ္၊ လ အခ်ိန္မ်ားမတ္၊ လ အခ်ိန္မ်ိဳးမ-ហុសេ ៩មេ ទោ ភិក្ខុវេ ខត្តពេ ឧសញាវិមហុ-សា ឧច្ច័ត្តមែលសា ឧឧទ្ទឹមិល្ចាសា ។

ខហាវត្ត វិបណ្ឌសពថា

(២៣៤) ម្នាលក់ត្តពាំងឡាយ មិនមែនសញ្ជាវិបល្វាស មិនមែន ចិត្តថៃហ្វាស មិនមែនទិដ្ឋិវិចហ្វាស នេះ មាន ៤ យ៉ាង ចុះ ៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេច ៖ មាលក់ក្ដុំ គំនឲ្យយ មិនមែនសញាវិបល្វាស មិន មែនចិត្តថៃហ្វាស មិនមែនទិដ្ឋិថៃហ្វាស ថាមិនទៀង ក្នុងវត្តមិនទៀង ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែនសញាវិចហុស មិនមែនចិត្តវិចហុស មិនមែនឲ្យវិចហុស ថាជាទុក្ខគុំនៃជាទុក្ខ ១ ម្នាលក់ក្ខាំងឡាយ មិនមែនសញាបៃហ្វាស មិនមែនចិត្តបៃហ្វាស មិនមែនទិដ្ឋិបៃហ្វាស ឋាមិនមែនខ្លួកដ៍វត្តមិនមែនខ្លួន ១ ម្នាល់ភិក្ខុព័ង្ណាយ មិនមែនសញ្ញា-វិចហ្វាស មិនមែនចិត្តវិចហ្វាស មិនមែនទិដ្ឋវិចហ្វាស ថាមិនស្អាតក្នុង វត្តមិនស្អាត ១ ម្នាលក់ក្ពុតាន៍ឡាយ នេះឯង មិនមែនសញ្ញាវិបល្វាស មិនមែនចិត្តបៃហ្វាស មិនមែនទិដ្ឋិវិបណ្ឌស ៤ យ៉ាង ។

សុត្តផ្តល់ជីពេ ខុទ្ធពនិកាយសុទ្ធ បដិសម្ភិទាមគ្នោ

អន់ច្ចេះ និច្ចសញ្ចាំនោ ខុក្ខេះ ខ សុទសញ្ចាំនោ អនត្តនិ ខ អត្តសញ្ជាំនោ អសុកេ ខ សុភសញ្ជាំនោ() មិញជំនួយតា(ʰ)សត្ត(๓) ទិត្តចិត្តា សៃញានោ នេះ យោកយុត្ត មារស្បា អយោកក្ដេចនោ $^{(L)}$ ជនា សត្ត កច្ចត្តិ សំសារំ ជាតិមរណៈតាមនោ យនា ខ ពុន្ធា លោក ស្មឹ ឧឌ្ឃដ្ឋន្តិ ឧកន្ទ័ក តេ ឥម៌ ជម្មុំ បកាសេន្តិ ឧុក្ខុបសមតាមិនិ းကယ် လုရှာ a လေးမျှူးက လင်္ခြီ မင္ခလဒို ေရ អនិច្ច អនិច្ចតោ ឧត្ត៌ ឧុត្ធមនេត្ត ឧុត្ធតោ អនត្ត ខ អនត្តតោ(៥) អសុភិ អសុភិតខ្ពស់ សម្មាន់ដ្ឋិសមានានា សព្វតុត្តិ ។

e a. ម. អនត្តនិប អត្តាតិ អសុរភ សុភសញ្ជានោ ។ ៤ a. មិញទិជ្ជិកតា ។ ៣ ម. បត្តា។

៤ ៖. អយោកក្មេសាម៌នោ ។ ៥ ៖. ម. អសត្ត អសត្តាតិ ។

សុត្តន្តបិជិត ខុទ្ទពនិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

សត្វទាំងឡាយ មានសេចក្តីសំគាល់ថា ទៀង ក្នុងវត្តដែល មិន ទៀតផត មាន សេចក្តីសំគាល់ថា សុ ១ក្នុងវត្តដែលជា ទុក្ខ ផង៍ មានសេចក្តីសំគាល់ថា ១ន ក្នុងវត្តដែលមិនមែន**១ន**ផង៍ មានសេចក្តុសតាល់ថាល្អក្នុងវត្តដែលមិនល្អផង ត្រូវមិញ ៤ដ្ឋិ កំហត់បង់ហើយ មានចិត្តក្រឡុក មានសេចក្តីសំគាល់ខុស សត្វទាំងនោះ ឈ្មោះថា ប្រកបទ្ធន ក្នុងកំលេសជាគ្រឿងប្រ-កបរបស់មារ មិនក្យេមក្សាន្តចាកយោគធម៌ឡើយ តែងដល់ នូវជាតិនិងមរណៈ វមែងអន្ទោលទៅ កាន់សង្សារ លុះ កាលណា ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ព្រះអង្គធ្វើនូវវស្មី ទ្រង់ ត្រាស់ទ្បើង ក្នុងលោក ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសធម៌នេះ ជា ធមិញាំងសត្ឲ្យដល់ នូវឋានស្ងប់ខុត្ត សត្វទាំងនោះប្រកប ដោយប្រាញ់ បានស្លាប់ធមិ របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ នោះ ទើបបានចំពោះនូវចិត្តរបស់ខ្លួន គឺបានឃើញនូវវត្ មិនទៀង ថាមិនទៀង បានឃើញនូវវត្តជាទុក្ខ បានឃើញនូវវត្តមិនមែនខ្លួន ថាមិន**មែនខ្**ន ឃើញនូវវត្ថុមិនល្អ ថាមិនល្អ ជាអ្នកប្រកាន់ត្រូវ ដោយ សម្មាទិដ្ឋិ បានឥន្ធង់នូវទុត្តទាំងពួង ។

មហាវិគ្គេ វិបណ្ឌសពថា

ត់ខេ ចត្តារា វិមហ្វាសា ជិជ្ជិសម្បច្ចស្ប មុក្ត-លេស្បី ឧណ្ឌ អឧ ្ទិល្ឃ មេខ្ អព្យល់ថា អនិច្ចេ និច្ចន្តិ សញ្ញាវិចហុសោ ចិត្តវិច-ហ្វាសោ និដ្ឋិវិបហ្វាសោ បញ្ចាំនោ ឧុក្ខេ សុទន្តិ សញ្ញា ឧព្យដ្ឋតិ ចិត្តិ ឧព្យដ្ឋតិ ខិដ្ឋិចៃហ្វាសោ ប លីនោ អនត្តនិ អត្តាតិ សញ្ញាបៃហ្វាសោ ចិត្តិបែហ្វា-សោ ជំជ្ជំនៃហ្វាសោ មហ័ពេ អសុកេ សុកន្តិ សញ្ញា ឧទ្យដ្ឋត ចិត្ត ឧទ្ឃដ្ឋត ឧទ្ទិឋិទហុសោ စတ္၊ကေ ရှီလုံ ႑န္နာလုံ ေႏါ့စတ္ပနာ စတ္ခ်က္ခ វត្តុស ទ្វេ វិទហ្វេសា ខព័ពា ខត្តាពេ វិទហ្វេសា អព្យីល្ខ ខ ខត្តសុ វត្តសុ អដ្ឋ វិបហ្វាសា ၓဢီက ဧရွာက វិၓတ္ကလ អប្បហ៊ីលគំ **។**

វិចល្វាស់ពីថា។

មហាវត្ត វិបល្វាស់កប៉ា

វិចល្វាស**ទាំង ៤ នេះ បុគ្គលអ្នកចរិច្ចណ៌ដោយទិដ្ចិ លះ**ចង់បាន រុះ លះបង់មិនជានរុះ គឺបៃហូស**រុះ លោកលះ**បង់បាន បៃហូសរុះ លោកលះបង់មិនបាន សញាវិបល្វាស ចិត្តវិបល្វាស ទិដ្ឋិវិបល្វាស ឋាទៀតក្នុងវត្តដែលមិនទៀត លោកលះបង់ហើយ តែសញ្ញានៅកើត ចិត្តនៅកើត ថាជាសុខក្នុងវត្តជាខុត្ត លោកលះបង់បាន ត្រឹមតែខិជ្ចិ. វិចហ្វេសទេ សញ្ញាវិចហ្វេស ចិត្តវិចហ្វេស ទិដ្ឋវិចហ្វេស កងវត្តដែលមិនមែនខ្លួន លោកលះបង់ហើយ តែសញានៅកើត ចិត្តនៅ កើត ថាល្អក្នុងវត្តដែលមិនល្អ លះបង់បានតែខិដ្ឋិបហុសខេ (គឺថា) វិបណ្ដស ៦ ក្នុងត្ ៤ លោកលះបង់ហើយ វិបណ្ដស ៤ ក្នុងតែ ៤ លោកលះបង់ហើយ គ្រង់វិបល្វាស ៤ លះមិនបានទេ គឺ វិបល្វាស ៨ ក្នុងវត្ ៤ លោកលះបាន វិបល្វាស ៤ លះមិនជា្នេះ េ ។

ច់ វិចណ្សក្រថា ។

មហាវិគ្គេ មគ្គកហ

(២៣៥) មក្តេត កោះនៃត្លេ មក្តេ ។ សោតា-បត្តិមក្កក្ខាណេ ឧស្សនដ្ឋេន សម្មានិដ្ឋិ មិត្តានិដ្ឋិយា <mark>បហាលាយ មក្តោ ទេ។ ហេតុ ខ សហជាតាធំ</mark> ឧទ្ទាន ឧបត្តម្ភជាយ មក្តោ ខេវ ហេតុ ខ ក លេសានំ មរិយាខានាយ មក្តោ ៩៩ មេតុ ខ មជិវេឌាជីវិសោជនាយ មក្តោ នៅ មេតុ ខ ចិត្ត-ស្បា អន់ដ្ឋានាយ មក្តោ ខេវ ពេត្ត ខ ខិត្តស្បា វោទាលេ មក្តោ ទៅ ហេតុ ខ វិសេសាធិតទេយ មក្តោ ទៅ ហេតុ ខ ឧត្តវ ខដិវេណយ មក្តោ ទៅ មេតុ ៩ សទ្ធាភិសមយាយ មក្តោ ៩ៅ មេតុ ខ និពេល ខតិដ្ឋាខភាយ ខក្តោ ខៅ ហេតុ ខ អភិនិពេមនដ្ឋេន សម្មាសផ្គុំប្បោ មិច្ចាសង្គប្បស្ប មហានាយ មក្តោ ទៅ ហេតុ ខ សហជាតាធំ ក់លេសានំ មរិយានានាយ មក្ដោ នៅ មេតុ ឌ ខដិវេជាជិវិសោជនាយ ខក្តោ នៅ មេតុ ច

មហាវិគ្គ មគ្គកប់ា

(២៣៥) ពាក្យថា មគ្គ តើមគ្គ ដោយអត្តដូចម្ដេច ។ ក្នុង ខណ: នៃសោតបត្តិមគ្គ សមា្ទិដ្ឋិ ដោយអគ្គថាយល់ឃើញ ជាមគ្គផង ជាហេតុ ផង ដើម្បីលះមិហ្គូទិដ្ឋិ ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បី១បត្តមុខវព្គក សហជាតធមិ ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីគ្របសង្កត់ខ្លូវពួកកំលេស ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីជម្រះនូវគុណវិសេសមានបដិវេធជាដើម ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីអធិដ្ឋាននៃចិត្ត ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីផ្លូវផង់នៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីលក់ឆ្លុះតទៅទៀត ជាមគ្គផង ជាហេតុ ដើម្បីគ្រាស់ជំងឺនូវសច្ច: ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីញាំង សត្វឲ្យឋិតនៅស៊ីប ក្នុងនិរោធ ។ សម្មាសង្គីៗ: ដោយអត្តថាលើក ចិត្តទ្បើងកាន់ការម្មណ៍ ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីលះមិក្ខាសង្គឲ្យ: ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីទបត្តម្ភ ខ្លាំពួកសហជាគធមិ មគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីគ្របសង្កត់ ខ្លាំពួកកំលេស ជាមគ្គ ផង ជាហេតុផង ដើម្បីជម្រះនូវគុណវិសេស មានបដិវេធជាដើម

មហាវិគ្គេ មគ្គពថា

ចិត្តស្ប អធិដ្ឋានាយ មក្តោ ទៅ មេតុ ខ ចិត្ត**ស**្ប វោឌាឍយ មក្តោ ទៅ ហេតុ ខ វិសេសាធិតមោយ ហេតុ ខ សច្ចាកិសមហាយ មក្តោ ទៅ ហេតុ ខ និពេជេ ខតិដ្ឋាខធាយ ខក្តោ ខៅ ហេតុ ខ ត្សេស ដើម មាសាស្ស គ្នាមួយ ឧសាយកាល មេក្តោ ទៅ ហេតុ ខ សហជាតាធំ ឌ្មាធំ ឧ្មត្ត-ម្ពុលយ មេក្តោ ខេវ ហេតុ ខ កាលៃសានំ មរិយា-ភាលយ ខេត្តេ ខេ ខេត្ត ខ ខេត្តិ ភេឌិវិសោជណៈ យ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ ខិត្តស្ប មខិដ្ឋានាយ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ ខិ**ត្តស**្ប វេខានាយ ខក្តោ ខៅ ហេតុ ខ វិសេសាជិតមាយ មក្តោ ខៅ មោតុ ខ នុត្តា ខែជំរោយ ខក្តោ ខេវៈ ហេតុ ខ សច្ចាភិស-មហាយ មក្តោ នៅ មោតុ ខ និពេធេ មតិដ្ឋាច-នាយ មក្តោ ខេដ ហេតុ ខ សមុដ្ឋានដ្ឋេន សម្មា. យត់ខ្មែរ គូមិយុធិទីសារី ឧឈុខ៣ ឧម៉េ ខេដ ហេតុ ខ សហជាតាធំ ជុម្មាធំ ជុមត្តូយប

មហាវិត្ត មគ្គកប៉ា

ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីអធិដ្ឋាននៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីផ្លូវផង់នៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីបានខ្លុវគុណវិសេស ជាហេតុផង ដើម្បីហក់ផ្ទះតទៅទៀត ជាមគ្គផង ជាហេតុ ជាមគផង៍ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវសច្ច: ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីញ៉ាំងសត្វ ឲ្យប៊ុតនៅចំពោះ ក្នុងនិរោធ ។ សមា្តវាថា ដោះយអត្ថាកំណត់ ជាមត្ត ផង ជាហេតុផង ដើម្បីលះបង់ទិប្លាវាថា ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បី ទបត្ថខ្សព្វក្សហ្វាត្តធម្មិ ជាមគ្គផង៍ ត្រូវប្រ ជា ហេតផង៍ ដើម្បីគ្របសង្គត់ នូវពួកកិលេស ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីជម្រះនូវគុណវិសេសមាន បដិវេធជាដើម ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីអធិដ្ឋាននៃចិត្ត ជាមគ្គផង៍ ដើម្បីផ្លូវផង់នៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតផង៍ ដើម្បីជាន ខ្លុវតុណវិសេស ជាមគ្ផន៍ ជា ហេតផង៍ េដើម្បីលក់ធ្ងះតទៅទៀត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវសច្ច: ជាមគ្គផង ជាហេតុ ដើម្បីញ៉ាំងសត្ឲ្យឋិតនៅចំពោះ ក្នុងនិរោធ សមាតមន: ដោយអត្តថា ១ ខ្មែង ជាមគផង៍ ដេម្បីលះបង៌មិញ-ជា ហេតផង៍ ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បី ១០តមនូវពុកសហជាតធម កម្ន∷

សុត្តស្ថិជិពេ ខុទ្ធពនិកាយសុទ្ធ បដិសម្តិខាមគ្នោ

មក្តោ នៅ ហេតុ ខ គាំលេសានំ បរិយានានាយ មក្តោ នៅ មេតុ ខ មដិវេជាធិវិសោជនាយ មក្តោ eៅ ហេតុ ខ ខិត្តស្ប អនិដ្ឋានាយ មក្តោ est ហេតុ ៩ ខិត្តស្∫ វោធានាយ មក្តោ ៩ៅ ហេតុ ៩ វិសេសាជិតទាយ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ ឧត្តរី មដឹ-វេទាយ មក្តោ ទៅ ហេតុ ខ សច្ចាភិសមយាយ ក្ដោ ខេដ ខេត្ត ខ វេវានានដ្ឋេន សម្មាអាជីវេវា ត្តិ ទី ខ្មែរ ខេត្ត ខ្មែរ ខេត្ត ខ្មែរ ខេត្ត ខ្មែរ ខេត្ត ខេត្ត រ នេ រ ឧដ្ដលដ្ដេច មាសិប្ដាហាមេ គូយ៉ីប្ដាណាធ-ស្បី ឧសាយ ឧម៉េ ខេដ្ឋ ខេង ខ ង ខេង ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាសតិ មិច្ចាសតិយា បញ្ជាលយ មក្តោ ចៅ ហេតុ ខ ។ មេ ។ អាក្រែចដ្ឋេច សញ្ញសមានិ ទិត្តសមានិស្ប បញ្ជាល់ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ សហជាតាជំ ជ<u>មា្</u>ជំ ជ្រត្ត្តាយ មក្ដេ ទៅ ហេតុ ខ គាំលេសាធំ ខរិយាធាធាយ

សុត្តខ្ពប់ជីក ខុទ្ធកតិកាយ បដិសម្តីទាមផ្គ

ដើម្បីគ្របសន្តត់ខ្លាំពួកកំលេស ជាមត្តផង ជាមគផង៍ ជារហតផង៍ ដើម្បីជម្រះនូវគុណវិសេសមានបដិវេធជាដើម ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីអធិដ្ឋាននៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីផ្លូវផង់ នៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ជាមគ្គផង ជា ហេតុផង ដើម្បីហក់ធ្ងះតទៅទៀត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីត្រាស់ ដឹងខូវសច្ច: ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីញ៉ាំងសត្វឲ្យបិតនៅចំពោះ ក្នុងនិរោធ ។ សម្មាគាជីវ: ដោយអត្តថាផ្លូវផង ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីលះបង៌មិញអាជីវ: ។ បេ។ សម្មាវាយាម: ដោយអត្តថាផ្គង់ ឡើង ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីលះបង់ខ្លាំមិញវាយាម: ។ បេ ។ សម្មាសតិ ដោយអត្តថាប្រងិប្រយ័ត្ន ជាមត្តផង ជាហេតុផង ដើម្បីលះបន់មិល្ខសតិ ។ បេ ។ សមាសមាធិ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុ ផង ដើម្បីលះបង់មិញសមាធិ ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីទបត្តមុខវញ្ចក សហជាតធម៌ ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីគ្របសង្គត់ខ្លាំពួកកំលេស ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីជម្រះខ្លាំគុណវិសេសមានបដិវេធជាដើម

មហាវិគ្គេ មគ្គកថា

មក្តេ នៅ ហេតុ ៩ ខិត្តស្ប អនិដ្ឋានាយ មក្តេ នៅ ហេតុ ៩ ខិត្តស្ប វេនានាយ មក្តេ នៅ ហេតុ ៩ វិសេសានិកមាយ មក្តេ នៅ ហេតុ ៩ ឧត្តី ៩ដីវេនាយ មក្តេ នៅ ហេតុ ៩ យាយ មក្តេ នៅ ហេតុ ៩ និភេន មតិដ្ឋាមនាយ មក្តេ នៅ ហេតុ ៩ ។

(৮៣៦) សភានាកាទិមក្កក្ខាណេ ឧស្បួនដ្ឋេន
សម្មានិដ្ឋិ ។ ខេ ។ អាំក្ខេចដ្ឋេន សម្មាសមានិ
និន្យាកែស្ប កាមាកសញ្ញាជនស្ប ខដិយសញ្ញោៈ
ជនស្ប និន្យាកែស្ប កាមាកានុសយស្ប ខដិៈ
ឃានុសយស្ប ខហាលយ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ
សហជាតានិ ឧម្មានិ និខត្តម្ភាយ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ
សហជាតានិ ឧម្មានិ និខត្តម្ភាយ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ
ចិត្តស្ប អនិដ្ឋាលយ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ
ចិត្តស្ប អេតិដ្ឋាលយ មក្តា ខៅ ហេតុ ខ
ចិត្តស្ប អេតាយយ មក្តា ខ្មៅ ហេតុ ខ និដ្ឋាជាយ

មហាវិត្ត មគ្គកបា

ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីអធិដ្ឋាននៃចិត្ត ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីផ្យូផង់នៃចិត្ត ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីបានខ្លូវគុណៈ
វិសេស ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីបាក់ធុះតទៅទៀត ជា មគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីបាក់ធុះតទៅទៀត ជា មគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីត្រាស់ដឹងខ្លួវសច្ច: ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីត្រាស់ដឹងខ្លួវសច្ច: ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីក្រាស់ដឹងខ្លួវសច្ច: ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីក្រាស់ដឹងខ្លួវសច្ច: ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីក្រាស់ដឹងខ្លួវសច្ច: ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីក្រាងសត្វឲ្យបិតខៅចំពោះ ក្នុងនិពោធ ។

(២៣៦) ក្នុង១៣: ខែសកលគាមិមគ្គ សម្មាធិដ្ឋិ ដោយ
អគ្គបាយល់ឃើញ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ដោយអគ្គបាមិនរាយមាយ
ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីលះបង់ខ្លូវកាមរាគសំយោជន: និង
បដិឃស់យោជន:ដ៏គ្រោតគ្រាត នូវកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
ដ៏គ្រោតគ្រាត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីទបត្តទូនូវពួកសហៈ
ជាតធមិ ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីគ្របសង្គត់នូវពួកកិលេស
ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីជម្រះនូវគុណវិសេស មានបដិវេធ
ជាដើម ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីអធិជ្ជាននៃចិត្ត ជាមគ្គផង
ជាហេតុផង ដើម្បីផ្សាផង៍នៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីទាន់

សុត្តស្តួចិធិពេ ខុទ្ធពនិកាយស្បូ បដិសម្តិខាមគ្នោ

អនាតាមិមក្តត្វាណេ ឧស្បន្តខ្មែន សម្មានិដ្ឋិ ។ ខេ ។ អាំ គ្នេចដ្ឋេជ សម្មាសមាធិ ផណុសហគ• តស្ប កាមរាកសញ្ញោជនស្ប ខដិយសញ្ញោជនស្ប មហា់មាលមុខមាំ សាខារម្យាទាំងការប្រភពិភាព។ សយស្ប មហាជាយ មក្ដោ ខៅ មេតុ ខ សមា-ជាតាធំ ឌម្មាធំ ឧ្ទត្ត្តាយ មក្តោ ខេ។ ហេតុ ខ ក់លេសាធំ មរិយាធាធាយ មក្តោ ខេវ ហេតុ ខ បដ្ឋាភាឌិវិសោជនាយ មក្តោ ទៅ ហេតុ ច ចិត្តស្ប អឌិដ្ឋាលាយ មក្តោ ខៅ ហេតុ ខ ខិត្តបុរ្ វេជាលា-យ ទក្ដោ ទៅ ហេតុ ខ វិសេសា ឆិកសេយ មក្ដោ eៅ ហេតុ ៩ ឧត្តា មឌិ៤ជាយ មក្តោ eៅ ហេ**តុ ខ ស**ញ្ជាក់សមយាយ មក្តោ ទៅ ហេតុ ខ និពេធ មតិដ្ឋាម៣យ មក្តោ ខេ។ មេតុ ខ ។

សុត្តស្តូចិផក ខុទ្ទកគិកាយ បដិសម្តិខាមគ្គ

ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីគ្រាស់ដឹងខ្លាស់ចូះ ជាមគ្គផង ជាហេតុ ផង ដើម្បីញ៉ាំងសត្ឲ្យបិតខៅចំពោះ ក្នុងនិរោធ ។

ក្នុង ខណៈ នៃអនាគាមមគ្គ សម្មាទិដ្ឋ ដោយអត្តថាយល់ ឃើញ ។បេ ។ សម្មាសមាធិ ដោយអគ្គថាមិនរាយមាយ ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីលះ-បង់ខ្លាំកាមរាគសំយោជន: និងបដិឃសំយោជន:ដ៏ស្ដូចស្ដើង នូវកាម-ក្សាទុស័យ និងថជិឃានុស័យដ៏ស្គុចស្ដើង ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បី ទបត្តមន្តវិពុក្សហ្គាតធម្មិ ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីគ្របសង្គិត ភាប់ ឃ ន្ទវញ្ជកកិលេស ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីជម្រះនូវគុណវិសេសមាន បដិវេធជាដើម ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីអធិដ្ឋា**ន ខែ**ចិត្ត ជាមគ្គផ**ង** ជាហេតុផង ដើម្បីផ្លូវផង់នៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង នូវគុណវិសេស ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីហក់ធ្លះតទៅទៀត មគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវសក្ខ: ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីញ៉ាំងសត្ឲ្យឋិតនៅចំពោះ ក្នុងនិរោធ

មហាវិគ្គេ មគ្គកជា

អាលេខឧស្ត្រាលោ ឧស្បានដែន សមាន្ត្រី ។បេ។ អុំ ទើនដើន មាសាមាន និងបន្ទៅ អនិបនទៅ មានសុប្រធ្វើទូស្បូ អវិជ្ជាយ មាខានុសយសុប្រកាត់នុ-សយស្ប $^{(e)}$ អវិជ្ជាឧសយស្ប មហានាយ មន្ត្រា នៅ ហេតុ ខ សហជាតាជំ ជម្នាជំ ឧបត្តភាយ មក្តេ ဗေး ကေးကေးကောင့် ရေးကာရေးက မေးဤ ខែវ ហេតុ ខ មឌិវេជាធិវិសោជនាយ មគ្គោ ខេវ ហេតុ ខ ខិត្តស្បា អធ៌ដ្ឋានាយ មក្តោ ខេវ ហេតុ ខ ចិត្តស្បា វោធានាយ មត្តោ នៅ ហេតុ ខ វិសេសាធ៌-កសល មក្តោ ទៅ ហេតុ ខ ឧត្តា មិះបៃទាយ មក្តោ ខេដ្ឋ ហេតុ **ខ ស**ទ្ធាភិសមយាយ មត្តោ ខេដ្ឋ ហេតុ ខ និកោ ខេត់ឡាខនាយ ខក្តោ ព្រះ ហេតុ ខ ។ (၉៣៧) ខហវិចឧដេ មាស់ខ្ញុំ ងម្លេច២នេះ

ល្ខាស្លេ សាសិប្រាស្សេ និជជាខ្មាស់ មាសិប្ សេសិម្សេក ស្រែបន្ទាស់ មាស់ មាន្ទ្រាស់ សេសិម្សេក សេសិប្បាស់ មាសិប្បាស់ សេសិម្សេក សេសិប្បាស់ មាសិប្បាស់ សេសិប្បាស់ សេសិប្បាស់

[•]ឧ.ម.ភារាភាគុសយសុរ្ ។

មហាវិត្ត មត្តក្សា

ក្នុង១ណ:នៃអរហត្តមគ្គ សម្មាទិដ្ឋិ ដោយអេត្តថាយល់ឃើញ។ បេ។ សញ្ញសមាធិ ដោយអត្ថថាមិនរាយមាយ ជាមគ្គផង ជា ហេតផង៍ ដើម្បីលះបង់នូវរូបភគ អរុបភគ: មាន: ១៤០: អវិជ្ជា មានានុ-ស័យ កគានុស័យ អវិជ្ជានុស័យ ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ទបត្តមន្តវញ្ជកសហជាតធម៌ ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីគ្របសង្គត់ នុវព្ទភកិលេស ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីជម្រះនូវគុណវិសេស មានបដិវេធជាដើម ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីអធិដ្ឋាននៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីផ្លូវផង់នៃចិត្ត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីបាននូវគុណវិសេស ជាមគ្គផង៍ ជាហេតុផង៍ ដើម្បីហក់ចុះតទៅ ទៀត ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវសក្ខ: ជាមគ្គផង ជាហេតុផង ដើម្បីញាំងសត្ទប្រិតនៅចំពោះ ក្នុងនិរោធ 🔻

(២៣៧) សញ្ទុំដ្លំ មានការយល់ឃើញជាមគ្គ សញ្សស្គីហ្វះ មានការលើកចិត្តកាន់អារម្មណ៍ជាមគ្គ សញ្ជាហ មានការកំណត់ជាមគ្គ សញ្ជាក់ម្មន្ត: មានការខ្វះខ្មែងជាមគ្គ សញ្ជាក់ជីវះ មានការផ្សង់ង់ជាមគ្គ សញ្ជាក់យាម: មានការផ្គង់ជាមគ្គ សញ្ជស់តិ មានការប្រុងប្រយ័ត្នជាមគ្គ សុគ្គន្តបិធីកេ ទុទ្ធកតិកាយស្ស បជិសម្តិទាមគ្នោ

អាំក្ដេចទាត្ត សុស្វាសមាធិ ឧបដ្ឋាធមាត្ត សត៌ស-ម្លោជ្ឈនោះ មាំចយមក្ដោ ជម្នាំចយសម្ពោជ្ឈនោះ មក្ សមត្តេ វិយេសម្ពេជ្ឈវត្ត ៩រណេមត្តេ ទីតំសម្ពេ-ជ្ឈស្តោ ឧបសមមត្តោ បស្បន្និសឡោជ្ឈស្តោ អាំក្ដោប-មក្តោ សមាធិសម្ពោជ្ឈវត្ថា បដិសវត្ថានមក្តោ ។បេ-ត្វាសម្ពាជ្ឈស្ថា អស្បន្ធិយេ អកម្យេយមត្តោ សន្ធា-ពល់ កោសជួ អកម្យយមក្តេ វិបេពលំ បមា ខេ អភាទ្យយទក្តោ សភិពលំ នុន្ធច្វេ អភាទ្យយទក្តោ សភាជិតលំ អវិជ្ជាយ អភាម្បីយមក្តេ បញ្ហាតលំ អន់ ទេវត្តមក្តេ សន្ទិន្ត្រិលំ បក្សាមក្តេ វិយិស្ត្រិលំ ឧបដ្ឋានមក្តោ សតិន្ត្រិលំ អាំគ្នេបមក្តោ សមាជិន្ត្រិយ៍ ឧស្សនមក្តេ ចត្តាំទ្រ្ទិលំ អាធិចតេយ្យដ្ឋេន ឥន្ត្រិលំ មក្តោ អភាម្បីយដ្ឋេន ពលំ មក្តោ និយ្យានដ្ឋេន សត់ប្បដ្ឋាណ មក្ដេ បន្ទេលនដ្ឋេន សម្មប្បជាណ មក្ដេ

ម. ឯត្តន្ត ខេត្តដ្ឋាតិ យឋោ អត្តិ ។

សុត្តផ្តូបិជិក ខុទ្ធកគិកាយ បជិសម្តិទាមគ្ន

សម្មាសមាធិ មានការមិនរាយមាយជាមគ្គ សតិសម្ពាជ្យង្គី មានការប្រង ប្រយ័ត្នដាមគ្គ ធម្មវិចយសម្ពោជ្យគ្គ មានការតិថាណោជាមគ្គ វិរិយៈ សម្ពេជ្យង្គី មានការផ្គង់ឡើងជាមគ្គ ប៊ីតិសម្ពេជ្យង្គី មានការផ្សាយ ទៅជាមគ្គ បស្បទ្ធិសម្ពោជ្យគ្គ មានការស្យរម្យាប់ជាមគ្គ សមាធិ-សម្រាជ្បត្តិ មានការមិនរាយមាយជាមគ្គ ឧបេក្ខាសម្រាជ្បត្តិ មាន ការពិចារណាជាមគ្គ សទ្ធាពល: មានការមិនតម្រើក ព្រោះការមិនជឿ ជាមគ្គ វីវិយពល: មានការមិនកម្រើក ក្រោះការភ្នឹលច្រអូសជាមគ្គ សត៌ពល: មានការមិនកម្រើក ក្រោះសេចក្ដីប្រហែសជាមគ្គ សមាធិ-ពល: មានការមិនកម្រើក ព្រោះទទួលដោមគ្គ បញ្ជាពល: មានការមិន កម្រេក ព្រោះអវិជ្ជាជាមគ្គ សទ្ធិន្ទ្រិយ មានការជឿសិបជាមគ្គ វីវិយិន្ទ្រិយ មានការផ្គង់ទ្បើងជាមគ្គ សតិទ្រ្ទិយ មានការប្រុងប្រយ័ត្នជាមគ្គ សមាធិ-ន្ទ្រិយ មានការមិនរាយមាយជាមគ្គ បញ្ជាន្ទ្រិយ មានការយល់ឃើញជា មគ្គ ឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអគ្គថាជាអធិបតី ពល: ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាមិនកម្រើក ពោជ្យង្គី ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាចេញថាក (វដ្ដ:) ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាជាហេតុ សតិប្បដ្ឋាន ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្ថថាប្រុន្តប្រយ័ត្ន សម្មហ្សុខាន ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាតាំងមាំ

មហាវិគ្គេ មគ្គពថា

សជ្ជនដ្ឋេន សន្ទិទានា មក្តោ ត៩ដ្ឋេន សច្វា មក្តោ អាំក្ដេចដ្ឋេន សមមោ មក្ដេ អនុបស្បនដ្ឋេន ថៃ. ស្បាញ មក្តេ ឯក្សាសដ្ឋេធ សមដ្ឋិចស្បាញ មក្តេ អនតវត្តនដ្ឋេន យុគនន្ធា មក្តោ សំរាដ្ឋេន សល-វិសុទ្ធិ មក្តេ មាំក្ដេចដ្ឋេន ចិត្តាសុទ្ធិ មក្ដេ នស្ប-ឧដ្ឋេន និដ្ឋិសន្តិ មក្តេ មុសដ្ឋេន វិមោក្តោ មក្តេ បដិវេជដ្ជេ វិជ្ជា មក្តោ បរិច្ចាកដ្ឋេធ វិមុត្ត មក្តោ អាងដែន ខណេ ឈាហា ឧយោ ឧយោ គិហ-ដ្ឋេន មក្តេ មនសិតារោ សមុដ្ឋានដ្ឋេន មក្តេ ដស្សោ សមោជានដ្ឋេន មក្តោ ឋេឌនា សមោស. រណដ្ឋេន មក្តេ សមានិហ្សមុខដ្ឋេន មក្តេ សតិ អាជ្ជពន្ធាយ្យដ្ដែន មក្តោ ខណ្ឌា នុខ្សាដ្ឋេន មក្តោ វិទុត្ត សារដ្ឋេន មក្តោ អមតោកដំ និព្វានិ មរិយោ-សានដ្ឋេន មក្តេតិ ។

មគ្គកហិ ។

មហាវិគ្គ មគ្គកថា

ឥទ្ធិបាទ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាសម្រេច សច្ច:ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយ អត្តថា ឿន៍ពត់ សមថ: ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាមិនរាយមាយ វិប-ស្សនា ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអគ្គថាយល់ច្បាស់ សមចវិចស្សនា ឈ្មោះ ឋាមគ្ន ដោយអត្ថថាមានរស់តែមួយ យុគនទូធមិ (ធម៌អាស្រ័យនឹងគ្នាដូច ជានឹមនិង[ពាត់ជាម) ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្ថថាមិនប្រព័ត្តកន្ធងគ្នា សីលវិសុទ្ធ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាសង្គ្រម ចិត្តវិសុទ្ធ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្ថមាមិនរាយមាយ ខិដ្ឋិសុខ្ទុំ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្ថថាយល់ ឃើញ វិមោត្ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអគ្គថារួច (បាកតិលេស) វិជ្ជា ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្ថថាបាកធ្លះ វិមុត្ត ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្ថថា លះបង់ ១យញ្ជាណ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអគ្គថាផ្ដាច់បង់ នន្ទុះ ឈ្មោះថា មគ្គ ដោយអត្តថាជាប្តូស មនសិការៈ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាតាធិ ្សើងក្រុម ដុស្ស: ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថារូបរួម វេទនាឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាប្រដុំចុះ សមាធិ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាជាប្រមុខ សតិ ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្ថថាជាអធិបតី បញា ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្ថថា ក្រៃលែងជាងពួកធម្មតាំងនោះ វិមុត្ត ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអត្តថាជាទូម អមគន់គ្មាន ឈ្មោះថាមគ្គ ដោយអគ្គថាចប់ស្រេច (នៃកិច្ចកង្សាសនា) ។

ចប់ មគ្គកថា ។

សុត្តតូចិដ្ឋកេ

ទុទ្ធកទិកាយស្យូ បដិសម្តិទាមគ្គោ

ទុត៌យោ ភាគោ

	មាតិកា			٠						អង្កេ
មហាវិគ្គេ	ខិដ្ឋិតថា .	•	•		•	٠		•	•	ஒ
	<i>ភានាហ្នះតថ</i>	΄	•	-	•	٠	•	•	•	പ്പ ന
	ឥន្ទ្រិយកថា		•		•	•	•	•		9 x 0
	វិទោត្តថា		•		•		•	•		6 దం
	គត់ក្បា	•			•	•	•	•	•	ന സൂഹ
	កម្មស្		•	•		•	٠		•	ற√ ற
	វិបល្វាសតថា		•	•	•		•	•		ගැස් ශ්
	ម្មភ្	•								600

សុត្តតូបិដ្ឋក

ខុទ្ធកតិកាយ **បដិសម្តិទា**មគ្គ

ទុតិយភាគ

	មាតិកា									ទំព័រ
មហាវិង្គ	ខុំដុំក្សា .		,	, •	•					9
	ភា <i>នាជានកេហ</i>				•		•		•	<i>ය්</i>
	ឥ <i>ខ្លួំ</i> យកថា	•		•	•					8 x 1 0
	វិទោក្កថា	•					•	•		ఆదం
	គត់កឋា	•		•			•		•	ng ಗ ಾಸ
	កម្ភបា	•	•							നൂപ്ന
	វិបល្ខាស់ក្បា				•					೧၇ ನ ವ
	មគ្គប់		•			•		٠	,	60 6

រដៃរដៃឧស

វិរុទ្ធបាយោ	អព្ទិទ្ធបារៀ	អ្នក	រដ្ឋលេខាយំ
អភិជិវស្សភាសា			•
	ലെ ക്ര	ا ل	ದ
ត ត្ ហា ការហ	កត្ហោភាព	က် ၈၉	വ
អភិពសោ	អភិជ្ជិវេសា	ઇ ત	೧ ದ
ភោយា ប៉	តាយេខ	લ્પ હિ	a m
ឧស្បត	និស <u>្</u> តតិ	"	ର ଝ
និង្សាត្ត មិត	និងៗ ឆ្ន	റ • ന	04
មហាវក	ម ហាវ ក្ដេ	೧೦ ೮	٥
(d m)	(«, w)	0 o 0	*
ಐ ಕಟ್ಟಿಯು	ដេដ្ឋា (ឃ្វា	១១ ៥	റ ന
ម ត្យុ និ	ស ឡា <u>ដ</u>	b o b	m
ရည္ဆိုင္တာ အ	ဗဏ္ဍိုင္တိုယာ ခ်	b b m	ට ස
តដ្ឋា	បត់ជាពេធ	ନ୍ୟଣ	೧ 0

	វិវឌ្ឍវវឌ្ឍន៍		
វិវុទ្ធបាយា	អវិរុទ្ធប្រហេ	អង្គេ	វជ្ជលេខាយំ
ឧស ស ពាវិទេក្ខោ			
	មេ ក្	6 4 ^ત	M
,,	"	o o o	მი
ഡാ ധട്ട	ឈា យត់ត	wox	06
អនមត្តាយ	អជិមិត្យយ	ლ ი ძ	93
ಣ ಚ ಚ	តាមដល់	თოს	೧೮
ក្នេមហ	កានមេហិ	ოხო	લ્ય
បតោ •	មក្ដោ ດ	m al b	0
អកាសនញ្ជាយន	ಗ ಹಾಕು ಏ-		
	ញ្ហា (បេត្តជ	നെൺൺ	00
ញា <u>ន</u>	យោ ធ្ន	ಉ ಇಳ	00
ឧស្បត	દસાજ	m of b	იხ
រួនរ	វិទ្យា	ന ៨ o	೧ಢ

សន្ទុក (ខាតុយ ម ៀ ខ្មែរ							
ពាក្យទុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព ័	បគ្នាត់				
មហ ់ ជំ	មិច្ចា ទិដ្ឋិ	96	Ŀ				
ធម្មជាត ណា	am	66	9 <i>9</i>				
សភាពនោះ	<i>នោះ</i>	,,	,,				
សភាពណា	<u>a</u> m	,,	,,				
ធម្ ជាត នោះ	<i>នោះ</i>	,,	96				
សភាព នោះ	,,	,,	عاو				
សភាពណា	ım	"	,,				
ធម្មជាតិ នោះ	នោះ	,,	୭୯				
សត្វនិបិដ រ ព ព	<i>សុតនិ</i> បដក	က ၆	•				
นี้โลเธาะ	ជីវ:ເនា៖	ද ආ	ற				
ณีใ ก นโด	ជីវ:ដទៃ	"	ڮ				
មាន	មា ន -	<i>ા</i> હ	P				
សត្វ	κη−	nb	ď				
អវយៈជន	អរ យ ជន	<i>લ</i> છો	,,				
ដែលទប់ទ្យល់ដក	ដែលលំណុកដោយ	រ ទ ្យល់ ៩៨	ي و				

សន្តិក ប្រាប់ពាក្យខុស-ទ្រូវ

	•	y	
ពាក្យ ខុស	ពាក្យត្រូវិ	ទ <u>ុ</u> ព្ធ	បត្តាត់
ឯកភ: 0	ឯក្ន: ព	ئر بح	ىلو
ริกัพ:	tim:	مر م	୭ ୪
ខាង ៥	ទាំង ៥	b o d	Ь
mtលស់	ការាលស	<u>ළ</u> ඉ	6
កំណែកាវជាន	កិរិយា ជាន	6 9 6	ول
ជាផ្គង់ ទៀង	ថា ផ្ ង ខ្មើ ង	666	n
នៃ ដ ្ឋ្រី	នៃដុខ្មែល	၆ က္ဝ	ಡ
អត្តជឿ	អត្តថា	6 m 6	n
១ខុតនិកាយស្យ !	១៩ភនិ កាយ	6 % 6	9
ក្ខុងវិញា ណ កុ	ក្ ងវិ ញ្ញាណ ក្ញា	၈၀၆	9 0
វិមោ <u>គ</u>	វិមោក្	က္ ့ ဗ	Ь
(N:G):	(nol:	က္ ၀ ဝ	90
អហ្ <i>ភាន</i>	ବ ଦୀ ମ ଓ	ಉ ೩೪	9 6
សហជាត្បេច្យ	សហជាត់ហ្វូច្ច័យ	៣៤១	ற

សន្ទឹកច្រាប់ពាក្យ១ុស-ត្រូវ

ពាក្យ 🤋 ស	ពាក្យត្រវិ	ទំ ព័រ	បត្ថាត
	<i>Y</i>		
វាមាត្តថា	វិមោត្តថា	ကု ၆ ကိ	9
កាយស ក្តីបុគ្គល	កា យ សក្ខបុគ្គល	ကကျပ	8
ទុ ត្តកនិកាយស្ប	9 ខុតនិកាយ 1	ற ஏ த	9
ន្ទ រវិសោ ក្ខ	នូវវិសោក្ "	က ဖြစ်	ئ
ព្រះយេ នាវចរ	ត្រះយោគាវចរ	ගරයි	m)
សច្ចវិយា	សច្ចកវយា	ගු ජජ	",
នូវសច្ចុ	នូវសច្ច:	,,	9 ප්
បវត្តផង៍	ប់វគ្:ផង	ကျ ချဲ ၅	ಡ
ដោអ ណា ច	ដោយអំណាច	ကျ စ ဖ	Ь
និត្តា	ဒ ်က န	ගු රස්	n
⁹ ទូកនិកាយស្យ	១៩ភនិកាយ 14	೯ ಕಡ	9
កាលច្បាស់ដឹង	កាលដឹងច្បាស់	றைவுக	9
តាវចូវ	<i>គាវច</i> រ	"	စ္ က
មគ្គថា	មគ្គថា	७ ∘ η	9
ថា ប្អ ១	ឋាមគ e	60 m	⊕ &

ស្យេវភោនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ អ្នកខាងក្រោមនេះ :

Printing costs were met through the gift of

Wat. Sotoshu Iouin Temple The Rev. Seishi Nakamura 545 Maebayashi, Daieimachi, Katori-gun, Chiba-ken 282-02 Japan

この本は次の方によって復刻されました。

宗教法人 曹洞宗 医王院 住職 中村清志 〒287-02 千葉県香取郡大栄町前林545 ☎0478-73-3038 ព្រះត្រៃចិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក " ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃចិដកឡើងវិញ បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 70 (of 110 volumes total) "SUTTANTA PITAKA"
Published by the Buddhist Institute, Phnor

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh Reproduced with the kind cooperation of the TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE First edition December 8, 1994 Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ(南伝大蔵経)全110巻・第70巻スッタンタピタカ(経部)

発 行:プノンペン仏教研究所

復刻救援:カンボジア版トリピタカ(南伝大蔵経)復刻救援委員会

発 行:1994年12月8日

印刷・製本/弘前相互印刷株式会社

製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

